BIBLIOTECA NAZIONALE VITTORIO EMANUELE
12
29 H
3
M
12
20
h
22

V D 37

Digitized by Google

¶ Incipit libellus intitulatus Lumen apothecariorū editus a ſubtiliſſimo artium τ medicine doctore dño magiſtro Quirico de Auguſtis de Tertbona.

Vbi ipſi cogitanti qd memoria dignum mea hac iuuenili etate cōmemorarē venit in mentē hoc p̄ſens inſtitutum: ne ocioſe vita hec noſtra tranſeat. Cōperi ferme mām omnē occupatam eſſe ab illuſtribus doctoribus: tam antiquis q̄ʒ modernis. Et ni me petitiōes: Joānes Franciſce mi optime frater meē incidiſſent in mentē: profecto tenera hec etas ſine labore decurrebat: τ ſine honore τ fama ꝯſumebat. q̄re glia tibi erit qui me ſopitū excitaſti τ inertē tuis arduis petitiōib⁹ acceleraſti. ¶ Audias igit̄ qd Quirico Auguſto frī tuo ſcribere coegiſti. Hoc eni meo in opuſculo cōpōnes oēs deſcribā q̄ aromatarijs nec̃ie ſunt: queqʒ cōiter fiūt declarādo obſcura vocabula: tā greca q̄ʒ arabica τ latina q̄ ab antiqs doctorib⁹ obſcuro ſermone tradita ſūt. Mā eni vtilis τ nec̃ia. Hec ſūmā ignauiā. Infiniti quidē errores τ mortiferi ſolēt ſepe accidere apothecarioꝝ q̄rundaʒ iperitia τ vocabuloꝝ obſcuritate. Quātaue infamia dñis medicis: τ viris egregie doctis idē eueniat excogitari vix pōt: q credētes ūltra ſanitatis rite cōpoſita eſſe egro ſalutē ꝓmittūt. Sperātes h⁹ artis artifices diſpēſare ſuas ſm mētē Meſue diſpenſare. Et ipſi auſu temerario qd pro quo addūt: τ tūc medicie v̾tus diuerſificat̄. vt princeps medicoꝝ ſcribit Auic̄. 5° canonis. cap. de tyriaca. Et ꝯñr vulgi īfamiā apothecarioꝝ ignauia medici īcurrunt. Tu. n. hoc meo opuſculo nō indigēs. Cū hui⁹ artis tandiu τ doctria τ experiētia cōprobat⁹ fueris. Sʒ volui tibi tāq̄ʒ cariori digniorīqʒ ad corrigendum deſtinare. Quare illud excutias: abijciaſqʒ: ſi qd in eo ſupfluū cōperies: demum illū in lucē adire ꝑmittas: vt tuo igenio libelliqʒ doctrina rudes te imitari conentur. Qui ſoles tua prudentia nō ſolum apothecarios: ſed τ nouos medicos in ordinando dirigere. Uale diu felix.

¶ Opus quod aggredior in quinqʒ τ decem diſtinctiones erit diuiſum.

¶ Prima erit de confectionibus aromaticis. Et continet deſcriptiones. xx. Quarum prima eſt.

Electuarium de gēmis Meſue: cui⁹ iuuamētū eſt magnū ad egritudines cerebri cordis ſtōchi epatis τ matricis frīdas: τ nos ſumus exptī: īngt Meſue bōitatē ei⁹ ad tremorē cordis: τ ſyncopiʒ τ debilitatē ſtōchi: τ qñ aliqs triſtat̄ τ neſcit radicē: τ ei q diligit ſolitudinē: τ ſi eo vtū reges τ magnates: trahit. n. eos in ꝯñaʒ bonoꝝ moꝝ τ nobiliū: τ dilatat aiaʒ τ fac̄ corpis odorē τ colorē bonū. ¶ R̷. albaꝝ margaritaꝝ. ʒ. ij. fragmētoꝝ ſaphiri hyacīti ſardis granatoꝝ ſeruſegi. i. ſmeraldi. aā. ʒ. ß. ſ. ʒedoarie doronigi corticum citri macis: ſe. alphelenſemiſc. i. ocimi gariofilati aā. ʒ. ij. coralloꝝ rubeoꝝ charabe limature eboris aā. ℈. ij. behē albi τ rubei: ſūt q̄daʒ radices q̄ de armenia deferunt̄ gariofiloꝝ ʒinʒiberis pipis lōgi croci ſpice folij. beil. i. cardamomuʒ mai⁹ aā. ʒ. i. Trociſcoꝝ diarodon. Ligni aloes aā. ʒ. v. cinamomi galāge ʒurūbet eſt radix aromatica aā. ʒ. i. ß. folioꝝ auri τ argēti aā. aā. i. ß. ℈. ij. τ grana. v. Muſci boni. ʒ. ß. Ambre. ʒ. ij. Puluerisent̄ τ reſeruent̄ in vaſe vitreato τ obturet̄ os vaſis. ¶ In hac cōpōne mlta ſūt vidēda ꝓ clariori ipſi⁹ doctrina. P̄rī⁹ qd ſit ſardis. ē. n. lapis rube⁹ ſpiſſus cū ſuba pua ſeu trāſparēte. τ dī q ei⁹ v̾tus ē q̄ accēdit aīaʒ ad gaudiū τ acuit igeniū: iō merito i hoc elto poſitū ē. Sʒ qʒ cognitio h⁹ lapidis nō ē apō apothecarios: iō loco ipſi⁹ ponunt̄ rubini. Et hoc ꝯſonū ē cuidā recepte iuēte i vnoātiqſſimo Meſue: q̄ dicebat qnqʒ generꝝ fragmētoꝝ cōluʒ pcioſoꝝ. τ ſic erit lr̄a bona. qʒ ſi ſcriptū repires qnqʒ generꝝ fragmētoꝝ cōluʒ pcioſoꝝ de qnqʒ ſupradictis oberea itelligē. ſ. d ʒaphiri Hyacinti Rubini ſmeraldi ḡnate fragītis: τ nō de aliqb⁹ alijs. ¶ De al. ſcias q al p ſe nihil ſigñat niſi articulū. ſ. h. Nā vbi nos dicim⁹ h Arabes dnt al. τ iō qñ al miſcet̄ cū aliq̄ dictiōe ſigñat articulū in illa dictione. vt albaſe. i. lo thimo τc̃. ¶ Felentemuſc. dĩa eſt de eo iter doctores. qdā dnt q ē ocimū gariofilatū: τ illō eſt ſemē citrinū odoriferuʒ qō colligit̄ a baſilicone hñte folia minuta. τ hec opio v̾a ē. Alij vo dnt q ē ſemē meliſſe. Alij q ē cinamomū: que due opiones a doctorib⁹ reprobant̄ τ p̄ma tenet̄. ¶ Precioſa fragmēta τ mineralia cūʒ in aliq̄ cōpōne intrāt ſūt vitiate ꝯterēda vſquequo poſſint p ſatis ſpiſſaʒ telā trāſire: ac ēt oēs lapides: vt coralli lapis iudaic⁹. τ ita ea admiſtrare vt docet noſqʒ monet Auic. cū lapidē iudaicū in calculo iubet dari illū ſup cotē vel lapidē molarē ducere iubet vt magis ſubtilis ſit. igit̄ nunq̄ʒ in triturādo coſ feſſus ſis: qʒ quanto ſubtiliores tanto ꝑfectiores exiſtunt. ¶ Zurūbet nō ē ʒedoaria: vt Matthe⁹ ſil. expōit cū Aui. 2° cañ. diuerſa de eis faciat cap̄. ſʒ ʒurūbet ē q̄dam radix ſilie cypo groſſior ʒedoaria int⁹ ſubcitrini odore aromatica τ ſapore acuto: mīn⁹ tñ ʒedoa⁹: ſʒ ſi carem⁹ ea loco ipi⁹ ʒedoariā ponim⁹. ¶ De aureo pōdere dĩa eſt iter doctores de eo τ magna. qdā dnt vt Gētilis q eſt pōdus. ʒ. i. ß. τ hoc affirmat Simō Januēſ. Alij dnt q eſt 7ᵃ ps vncie. Sʒ cōis τ v̾a deciſio eſt q ſi iueniat̄ aureū. i. vt in hoc loco τ in oib⁹ alijs medicis nō ſolutiuis idē eſt qō. ʒ. i. ß. in medicis vo ſolutiuis ſi repit̄ idē ē qō 7ᵃ ps vncie τ nō plus. ¶ Inſup qʒ ꝯfectio hec τ ſequētes pp laſciuiā boluʒ fieri ſolēt in morſellis quātitas ſpērū ad ʒuccharum declarāda eſt. Iō ad oēm librā. i. ʒuccha. apponi dʒ. ʒ. i. ſpēꝝ cribellataꝝ. cribellataꝝ dico pp ſimplicia q̄ cribellari nō pñt vt amigdale dactyli ſemina oia τc̃. Ad oēm vo lib. i. mellis ſpēꝝ cribellataꝝ. vt. ā. ʒ. iij. Et hoc mō faciēdo: habent dñi medici τ egri virtutē medicinaꝝ a doctorib⁹ limitatā. Secus autē faciūt apothecarij nr̄i tpis auaritia ducti: q ignoſcat illis de⁹ τc̃. ¶ Nota īſup q Meſue dic̄. ꝯfice cū melle emblicorū τ colatura geleniabin. Iō ſi forte illa facere vis: ſcias q mel emblicoꝝ hoc mō fit. R̷. mirabolanoꝝ emblicoꝝ ʒ. ij. aq̄ cōis lib. ij. Terant̄ ſubtilr dicti mirabolani τ īfundant̄ p dies. viij. in dcā aq̄: poſtea bulliāt vſqʒ ad ꝯſūptionē medietatis. deide colent̄ cū pāno lineo manib⁹ exp̄mēdo: τ in dcā colatura addat̄ mellis boni lib. i. τ bulliant ſil̄ vſqʒ ad ꝯſūptionē aq̄ τ coctionē mellis: τ reſeruet̄. hec eniʒ dī mel emblicoꝝ. Accipe ḡ mel. emblicoꝝ: geleniabin. i. mel roſatū aā. lib. 5. ſupraſcriptoꝝ ſpērū. ʒ. iij. τ ſil̄ miſce: τ hēbis eluʒ de gēmis in forma liqda vt ſcribit Meſue. τ doſis eſt ab aureo medio vſqʒ ad aureū vnū. ¶ De geleniabin inter doctores eſt differētia. nā Aui. 5° cañ. cap. de cōditis dicit. q geleniabin ideʒ eſt qō roſa cōdita ſiue cūʒ melle ſiue cū ʒucchäro. Et ſic tam ʒuccharum roſa. q̄ʒ mel roſatum ſm eū appellari pōt geleniabin: τ hoc ideʒ tenet Halyabas. Raſ vo 3° Alman. dicit. geleniabin eſt mel roſatum. Quas opiones reprobat Matthe⁹ ſil. dicens q geleniabin idem eſt qō mel roſatum. Sʒ ſeleniabin. i. ʒuccharū roſatū: geleniabin. i. ſyrup⁹ roſatus: τ hec opio ab alijs omnibus doctoribus tenet̄. Igitur geleniabin. ſ. mel roſatum τc̃. Et hoc de elto de gemmis.

In pādectis ſcr bis alſelenge-miz. i. ocymū gariofilatū τ in Meſue el ſelenemuſc.

¶ Deſcriptio. 2.

Diamuſcū dulce Meſue faciēs ad pulſuʒ cordis ⁊ egritudies melīcas ⁊ ad eā ꝗ triſtat ſine cā: ⁊ cōfert ad egritudines cerebri ſic̄ eſt vertigo ⁊ epilepſia ⁊ tortura ⁊ palyſis ⁊ ad egritudines pulmonis ⁊ difficultati anbelit⁹. ¶ ℞.croci doronigi çedoarie ligni aloemacis añ.ʒ.ij.albarū margaritarū.ſete crude aduſte chabarbe coralli rub.añ.ʒ.ij.ß.gallie muſ.ocimi citrarie.i.meliſſe añ.ʒ.ij.ß.been albi ⁊ rub.folij ſpice.gariofiloꝝ añ.ʒ.i.çinçibe.cubebe pipis lon.añ.ʒ.i.ß.muſci boni.℈.ij.Puluerizent ⁊ ꝯficiant cū melle crudo ꝙ ſit q̄druplū ponderis oīum.Hͦ eſt ꝙ dicit Meſue in hac cōpōne: ⁊ doſis eius eſt a.ʒ.i.vſqʒ ad.ij. ¶ Circa hanc deſcriptionē. Nota de ſeta cruda aduſta. Accipe de folliculis ſirici noui ꝗ nōdū ptrāſeunt annuʒ: ⁊ api: ⁊ extrahe vermes quos intus repies mortuos: ⁊ mūda poptie: deinde pone in olla noua dictos folliculos: q̄ cooptorio lapideo bñ tegat̄: deīde ī furno ponat̄: ⁊ tātū pmittat̄ ꝙ poſſint puluerizari: deinde extrahantur ⁊ vſui reſeruent̄. Hec.n.cōbuſtio fit vt deſiccet ac vt cōteri poſſit. In vna alia ꝯfectione īfra repies ſubtilr̄ icidat̄.eſt ēt vt bñ terat̄.igit̄ p hͦ itelligas ꝙ vterqʒ modus laudat̄. Tamē ego nō ſoleo hoc in electio nec ī alijs ꝯfectionibus cordialib⁹ ſetā cōburere: ſed ſubtilr̄ icidere. Sed ſi cōburē vis vt v̄ba Meſ.ſonant. Caueas ꝙ illa aduſtio nō ſit icinerās: imo prudenter fieri dʒ: ⁊ talr̄ ꝙ ſericum ſoluʒ ſit puluerizabile ⁊ remaneat ſeta ſm formā ſuā: dic̄ etiā crude: q: p coctionē virtus ei⁹ extrahit̄ ⁊c̄. ¶ De ocimo. Qñ enim in cōpōnibus repies ſcriptuʒ ocimi gariofilati. tūc idē eſt ꝙ ſemē baſilicōis citrinū. Si v̄o ocimi ſimplr̄ idē eſt ꝙ ſemē paſiliconis nigrū: ⁊ hoc colligit̄ a plāta baſiliconis hñt folia lata. Citrinū v̄o a plāta faciēte parua folia: ⁊ hͦ eſt ipſoꝝ dīa. Citrinum eni magis aromaticuʒ eſt ⁊ cordiale magiſqʒ calidum. ¶ Varia repit̄ lr̄a de citraria. Una eniʒ dicit vt p̄ſcripſi ⁊ hͦ bona eſt. ⁊ idē eſt qͦ meliſſa. Alia eniʒ dicit citrari ⁊ alia ciriaci ⁊ ambe corrupte. ¶ Hic bene aduertēdū eſt de beben. Beben eniʒ ſcriptū duplici ee ⁊ cum h. idē eſt ꝙ radix alba ⁊ rub.que ambe portant̄ de ptibus armenie. Sed ben ſcriptū ſolū cū vno e.⁊ ſine h.idē eſt qͦ ſemē cataputie: q̄re bene nota litteras ipſas cū in cōpoſito reperis. ¶ Spica: aliqñ eniʒ repitur ſcriptū ſpice nardi vel ſpice inde. ⁊ ambo ideʒ ſunt: aliqñ ſpice romane vel ſpice celtice: ⁊ hͦ duo ideʒ ſunt.quare ⁊c̄. Mel crudū eſt qͦ nō eſt coctū. Igit̄ ſi modo deſcripto a Meſue facere vis. Accipe mellis puri lib.i.ſupraſcriptaꝝ ſpērūʒ.ʒ.iij.⁊ pmiſce: ⁊ ſic habes mēteʒ auctoris.ſ.mel crudum qͦ eſt q̄druplū ponderis oīum. Si v̄o nō habes mel paruʒ: potes hoc mō facere. Accipias vnā quātitatē mellis quā volueris ⁊ pone ad ignē ad bulliendū: ⁊ ſemp illͦ diſpumabis quouſqʒ mūdū ſit: deinde ab igne amoueat̄: ⁊ poſt fridationē ſupraſcripta ſpērum quātitas apponat̄: ⁊ hoc mō habes mel crudū ⁊ a ſupfluitatibus depuratuʒ. Alij v̄o dicūt ꝙ mel crudū eſt illud qͦ manib⁹ abſqʒ igne exp̄mēdo a fauo mellis hētur ⁊ extrahit̄: ⁊ hͦ oplo nō oīno ſine rōne eſt fundata: vel illud vel p̄ſcriptum accipias q: cōueniunt. Sed q: cōfectio hec cōiter fit in forma ſolida accipias çucchari cocti lib.i.ſupraſcriptarum ſpecierū.ʒ.i. ⁊ facias in morſellis.

¶ Deſcriptio. 3.

Diamuſcū amarū valēs ad omnia ea que dcā ſūt de diamuſco dulci: ⁊ ad exſiccandum humiditates ſtōchi ⁊ putrefactiones ei⁹. ¶ ℞.ſupraſcriptarū ſpēꝝ diamuſci dulcis quātitatē oēm ſupraſcriptā: ⁊ his addas abſinthij roſarū.ſ.rubearuʒ añ.ʒ.iij.aloes optimi.i.ſuccotrini abluti.ʒ.ß.meſ.dicit.ʒ.iiij.caſtorei keiſim idest leuiſtici añ.ʒ.i.cinnamomi.ʒ.ij.ß.Et conſice cū melle crudo ꝙ ſit q̄druplum ponderis olum.ſ.ꝙ ſit quadruplum ad ſummā ſpēꝝ: ⁊ facias vt.ā.tibi monſtraui vel in forma ſolida vel molli ⁊c̄.⁊ doſis eſt dicta ſupra.

¶ Aloes ſuccotrinū dī aloes optimū.q: iter oēs alias ſpēs aloes ē meli⁹. Et lauat̄ hͦ mō.terat̄ q̄titas aloes tibi nec̄ia ⁊ rorabis illū aq̄ plauitali vel endi.hec eni lotio fit vt ipſi⁹ acuitas amoueat̄ ⁊ cōfortatio augeat̄ donec tñ ab aq̄ ſit madefactū.deide ſoli exponat̄ ad deſiccādū: ⁊ pmittatur vſqueq̄ poſſit denuo puluerizari.deide itez ꝯtere ⁊ cū p̄dicta aq̄ irrora ⁊ ſoli exponas. Et illͦ idē 3° facias: demū poſt exiccationē reſerua ⁊ vtere illo. ¶ De aloe itez ē notādū.ꝙ ſūt ꝗ illū cōburūt quē ponere volūt i hac ꝯfectione. ⁊ nō lauāt dicētes ꝙ p ꝯbuſtionē amouet̄ ſua gūmoſitas p quā laxabat ⁊ ſtōchū d̄bilitabat. ⁊ p hͦ magis ei appropriat̄ alia v̄tus ⁊ alia opatio q̄ eſt ꝯfortare. ⁊ iō tūc melius ꝯfortat. Et ob hͦ nōn^m ē ꝙ ſi aloes dat̄ ad laxādū nō cōburit̄ nec lauat̄. Sʒ ſi ad ꝯfortādū vel abluit̄ vel cōburit̄: q̄ꝗ̄ cōbuſtio ipſius de raro ſiat. Modus cōburēdi ē. ponat̄ in olla munda ⁊ ſup prunas pmittat̄ donec aduratur. ¶ Semē leuiſtici in cōpōnibus apponēdū eſt. Nō āt plante neqʒ radix neqʒ folia.

¶ Deſcriptio. 4.

Diagalāga Meſue valens ꝯ morbos v̄toſitatuʒ groſſaꝝ ⁊ acetoſaʒ eructationē: ⁊ ē medicis expta ad malitiā digōnis ⁊ bonificat opōnes ſtōchi ⁊ epatis fridoꝝ: imo emēdat d̄ſectionē ipſoꝝ. ¶ ℞.galāge ligni aloes añ.ʒ.vi.gariofilorū: macis keiſim.i.ſe.leuiſtici.añ.ʒ.ij.çinçiberis: macropipis.i.pipis lōgi cinnamomi: pipis albi.añ.ʒ.i.ß.calamēti ſicci: mēthe.ſ.domeſtice ſicce añ.ʒ.i.beſl.i.cardamōi maior: ſpice ſe.apij: feniculi: aniſi: carui añ.ʒ.i.calami aro.ʒ.i.ß.puluerizent̄ oīa ſupraſcripta debito mō.çucchari tabarçet.i.albi vel illius puintie.ʒ.x. mellis colati ⁊ diſpumati.ʒ.x.Et fiat cōfectio decoquēdo mel ⁊ çucchaꝝ debito mō. Sed q: cōiter fit in morſellis: accipe lib.i.çucchari: ⁊ poſt coctionē ⁊ aliq̄lē īfridationeʒ adde ſupraſcriptaꝝ ſpēꝝ.ʒ.i.⁊ ſic facias in ſequētib⁹: ⁊ doſis eſt a.ʒ.ij.vſqʒ ad aureos.ij. ¶ Intelligendū ꝙ in oīb⁹ cōfectionib⁹ ⁊ cōpōnib⁹ cordialib⁹ ſtomaticis epaticis ⁊ breuiter exceptis in medicis vomitiuis: ſemp apponēdū eſt cinamomū ſubtile. In vomitiuis v̄o groſſuʒ apponendū eſt: eo ꝙ illͦ vomituʒ puocat paruūqʒ ſuſtinet de decoctione ⁊ ꝯtritione ⁊ minus ſubtile iterum ſuſtinet.

¶ Qñ ſimplr̄ pip deſcriptū in cōpōnib⁹ repit̄ ō pipe vſuali ſeu nigro itelligēdū eſt. ¶ Calamentū ⁊ mētha ſicca in hac cōpōne ponunt̄: q: ſiccioris ſūt cōplōnis. Et ō mētha domeſtica ⁊ calamēto montano eſt itelligēdū: nō de aq̄tico. ¶ Nōnūq̄ ꝯtiget apothecario repire ī ꝗbuſdā cōpōnib⁹ Mel tabarçet. Iō declarabo qd illͦ ſit. Et dico ꝙ ē mel albū de celo cadēs ad moduʒ roris. Et ē albius q̄ ſit mel apū: ⁊ q̄ſi tēdit ad nām çucchari. Sed q: illo carem⁹ loco eius ponim⁹ mel albū vel çucchaꝝ ẑ cocte. Et hͦ mel tabarçet ponit̄ a Meſue in cōfectiōe de çinçibere. diſtinctione quarta circa finem.

¶ Deſcriptio. 5.

Aromaticū roſatū deſcriptione Gabrielis valʒ ꝯ ſtōchi defectioneʒ. ⁊ oīa nutricationis mēbra ꝯfortat. ⁊ eſt ꝯ ſtōchi humiditatē ⁊ mollificationē medicamē exptū: ⁊ oēm putrefactionē in eo corrigit: cerebrū ⁊ cor ꝯfortat appetitū excitat: digeſtionē pcurat: cōualeſcentib⁹ ⁊ debilib⁹ mire ſubuenit. ¶ ℞.roſarū rubearū.ʒ.xv.ligritie raſe ⁊ mūde.ʒ.vij.ligni aloes boni ſādalorū macoçiri.i.citrino añ.ʒ.iij.cinamomi electi.ʒ.v.macis gariofiloꝝ añ.ʒ.ij.ß.gummi ara.dragagāti añ.ʒ.ij.⁊ ptes duas alteri⁹.ʒ.i.℈.ij.nucis muſcate cardamomi.ſ.maioris ⁊ minoris galāge añ.ʒ.i.ſpice.℈.ij.muſci.℈.ij.ambre ʒ.ß.ſyrupi roſati ⁊ de corticib⁹ citri añ.lib.i.⁊ fiat elm pulueriçatis p̄us pulueriçādis. Si in forma ſolida facias vt in ſupraſcriptis tibi oñdi. Accipiendo lib.i.çucchari ⁊.ʒ.i. ſpēruʒ ⁊c̄.⁊ doſis eſt a.ʒ.iij.vſqʒ ad.v. ¶ Duplex ſolet lr̄a repiri in hac recepta de ſandalis. vna eni d̄cit ſandali macçachari.

çucchari. Alia ſandali muſurne. Et vna ⁊ altera pt ſtare: q2 idẽ eſt qḋ ſandali citrini. ſ3 ſũt q exponũt ⁊ dĩt ꝙ idẽ ẽ ꝙ ſandali rubeũ: ⁊ expoſitio hec falſa eſt: ⁊ pͦ va. ℂ Quid ãt intelligaꝛ ꝑ duas ptes alterius dracme vt auctor. ã. ponit. Dico ꝙ due ptes vnꝰ dracme ſũt. ℈. ij. cuȝ q̃lȝ dracma ex tribus ſcropulis conſtet. ℂ Aduertendũ hĩ eſt adhuc ꝑꝑ cõmuneȝ apothecarioꝝ errorẽ. Qꝛ in quibuſdã cõpõnibꝰ in qbus ſcriptũ repiꝛ Cardamomi tũc ⁊ maiꝰ ⁊ minꝰ appõnenda ſũt: ⁊ de eis itelligendũ eſt. ſi vͦ de maiori ſoluȝ itelligas. Et hec fuit ⁊ eſt opinio Gentilis ſuper 5m Auicẽ. Et de hoc multi errores occurrerunt imperitia apothecariorum.

In confe ctiõe de ci namomo hoc melius declaravi.

ℂ Deſcriptio. 6.

Diaciminũ Meſue ꝫ ſtomachi ⁊ viſcerũ ventoſitatẽ: digeſtionẽ ꝓcurat: ſtõchũ ⁊ viſcera calefacit. ℂ ℞. cimini ꝑ diẽ in aceto infuſi ⁊ exiccati. ʒ. x. çinçiberis cinamomi aã. ʒ. 5. gariofiloꝝ: ligni aloes macis aã. ʒ. ij. 5. galange piperis longi cardamomi. ſ. maioris ⁊ minoris aã. ʒ. ij. muſci. ℈. 5. pulueriçenꝛ puluericãda mellis cocti ⁊ diſpumati lib. i. ⁊. ℥. iiij. fiat cõfectio in forma liquida: ſed q2 cõiter fit in forma ſolida facias vt. ã. oñ ſuȝ in aliis eſt ⁊c. doſis eſt a. ʒ. iij. vſq3 ad. iiij. ℂ Uarie eñi repeꝛiuntur recepte de hac cõpõne: ſed iſta eſt melior ⁊ in vſu. ℂ Reperiꝛ q̃q3 magnus error in hac cõpõne apud apothecarios ⁊ medicos. Aliqui. n. hñt in ſuis receptis. Cimini carmeni. ⁊ apothecarij dictuȝ ꝙ carmeni nihil aliud eſt q̃ ꝓuintia in qua dictũ ciminũ naſciꝛ. vt vbi gr̃a. opij thebaici ⁊c. Sed multuȝ errãt vt videri põt a Mattheo ſil. cap. de cimino. vbi dicit ꝙ ciminum carmenũ ideȝ eſt qḋ ſiſeleos: ⁊ ſiſeleos. i. ſiler mõtanũ. Cauſa ãt q̃re iſundiꝛ ciminũ in aceto ꝑ diem eſt: q2 acetũ addit ſibi in virtute ꝓfundationis ⁊ inciſionis: ⁊ temperat eius calorẽ aliq̃lr. ℂ Nota inſuꝑ ꝙ ꝯtritio medicinaꝝ huius ꝯfectiõis nondȝ eſſe ſubtilis ſed groſſa. Cuȝ intẽtio ipſius medicine nõ ſit niſi ꝙ ſit fortis in reſoluẽdo ⁊ euacuãdo vẽtoſitateȝ. ꝙ ſi vltimate contereretꝛ vẽtoſitatem nõ reſolueret ſed per vrinaȝ educeret ⁊c. hoc declarat Auicẽ. 5ͦ canoñ. cap. de diacimino ⁊c.

ℂ Deſcriptio. 7.

Diambra Meſue eſt medicina ſublimis: cerebrũ ⁊ cor cõfortãs: ⁊ ſtomachũ: ⁊ oĩa mẽbra. digeſtionẽ ꝓcurat: ⁊ vẽtreȝ eo letificat. ⁊ mẽbra nutricatiõis calefacit. ſenibꝰ quoq3 ꝯuenit ⁊ frigidis nã ⁊ mulieribus ⁊ egritudinibꝰ matricum. ℂ ℞. cinamomi doronigi gariofiloꝝ: maci: nucis muſcate: foilij galãge aã. ʒ. iij. ſpice cardamomi maioris ⁊ minoris aã. ʒ. i. çinçiberis. ʒ. i. 5. ſandali citrini: ligni aloes piperis longi aã. ʒ. ij. ambre. ʒ. i. 5. muſci. ʒ. 5. pulueriçenꝛ puluericãda. Et conficeverȝ ſyrupo roſato facto cũ aq̃ ro. i. cũ iulep roſato: ⁊ ſit eiꝰ quãtitas lib. i. ⁊. ℥. iiij. 5. ſed cõiter ſit in forma ſolida vt. ã. ⁊c. ⁊ doſis eius eſt. ʒ. iij. vel. iiij. ℂ Circa ꝓſcripta ⁊ ſequẽtia vnuȝ gñale eſt notãdum ꝙ ſpẽs huiꝰ ꝯfectionis ⁊ oẽs ſpẽs medicinaꝝ ꝯfortãtiũ mẽbra ⁊ aperientiũ oppilatiões debẽt ſubtilr̃ pulueriçari: ⁊ eo maxie ſi ad lõginq̃ mẽbra ꝯfortãda debẽt trãſire. Nõ tñ vltiate. Ultima. n. ꝯtritio ꝑdit virtutẽ aromatice: ſed media ſit inter vltimã ⁊ ſubtilẽ. ℂ Et ſi nr̃o tpe he confectiões fiant in morſellis: maior opatio tñ ⁊ efficatior vtplĩm ſit ab electuario q̃ a cõfectione ꝓparata: vt ſupiores. Et hoc multis rõnibꝰ. ℂ Prima ꝑꝑ melioreȝ fermẽtationẽ q̃ fit aromatũ in electuarijs q̃ fieri ꝑt in ꝯfectionibꝰ. ℂ Scḋa q2 de aromatibꝰ plus poniꝛ in electuario ꝯſtruẽdo q̃ in ꝯfectiõe. ℂ Tertia q2 melius ⁊ facilius euaporat ⁊ tranſit virtus electuarij ad mẽbra remota q̃ virtus ꝯfectionis aſſumpte: vt in paſſionibus pectoris ⁊ cerebri. Et hoc verificari põt in omnibus confectionibus ⁊ electuarijs.

ℂ Deſcriptio. 8.

Diacoralli magiſtralis mirabilr̃ valens ad confortationẽ cordis ⁊ ſtomachi: ⁊ maxie cum ex lõga egritudine ⁊ calida ſunt debilitata. ℂ ℞. ſpecieꝝ diarodõ abbatis. ʒ. iij. coralloꝝ vtriuſq3: fragmẽtoꝝ ꝓcioſoꝝ: margaritarũ aã. ʒ. 5 pulueriçenꝛ ſubtilr̃: ⁊ addãtis. ℥. vij. 5. çucchari diſſoluti in aq̃ ro. fiat ꝯfectio in morſellis. ℂ Intelligẽdũ ꝙ qñ ſcribiꝛ fragmẽtoꝝ ꝓcioſoꝝ abſolute de quinq3 deſcriptionibꝰ ſupra in electuario de gẽmis eſt intelligendũ: ⁊ nõ de aliqbus alijs. ℂ Scḋo ãt eſt intelligendũ ꝙ qñ diciꝛ ſpẽrum diarodon abbatis vel ſpecierum triaſandalorum: vel aliarũ ſpẽrum de ipſis complete intelligendũ eſt. i. de ipſis ſcḋm integrã deſcriptioneȝ poſitã a doctoribus: nõ vt quidã fatui dicebãt: qui cũ ſcriptũ inuenerũt diarodõ abbatis illas ſine muſco ponebãt dicẽtes ꝙ illa erat doctoris itentio ⁊ fatue.

ℂ Deſcri. 9.

Triaſandali Nicolai taliter dicti a tribus generibus ſandalorum qui deſcriptionem ingrediuntur. Danꝛ ꝓprie ꝫ calorem epatis ⁊ ſtomachi ꝓtiſicis ⁊ ictericis. ℂ ℞. ſandaloruȝ alborum rubeoꝝ citrinorũ çucchari albi aã. ſolidos duos. i. aã. ʒ. iij. reubarbari. ſpodij. ſ. de cãna. ſucci liquiritie: ſe. portulace. ſ. domeſtice aã. ſolidũ. i. 5. i. ʒ. ij. gra. xv. amidi: gũmi arabici: dragaganti: ſe. melonuȝ: ſe. cucumeris: ſe. citrulli: ſe. cucurbite: ſe. ſcariole ana. ſolidum. i. id eſt. ʒ. i. 5. camphore. ℈. i. 5. roſarum ru. ℥. i. 5. pulueriçenꝛ ſupatlr̃: ſyrupi roſati lib. ij. ⁊ fiat eliuum. ſed cõiter fiat in forma vt ſupra. ſ. ſolida. ℂ Solidus enim ideȝ eſt qḋ. ʒ. i. 5. ⁊ omnes doctores affirmant: ⁊ exagiũ idem etiã eſt: ⁊ nõ differt a ſolido niſi ſolum nomine. Omnia ſimplicia ex quibus confectiones electuaria ⁊ cõpoſitiones oẽs cõponunꝛ nõ ſũt ſimul terẽda: ſed quelibet ſimplex medicina ꝑ ſe ꝯterẽda eſt pulueriçãda. Et rõ eſt q2 oĩa nõ ſunt eiuſdẽ cõplonis ⁊ ſubẽ. Immo q̃daȝ ſuſtinent multã de cõtritione: ⁊ quedã minus. Cinamomuȝ eñi ⁊ macis ſũt rare ſubſtãtie: gariofili vͦ ⁊ gũme ſũt denſioris ſubſtantie. Quapp vt ex cõtritione virtus ipſoꝝ nõ deperdatur oĩa ⁊ per ſe debent pulueriçari: quod ſecus faciunt apothecarij noſtri temporis ⁊ male. Ideo nimirum ſi compoſita nõ habent virtutem a doctoribus limitataȝ. Et hoc idẽ in decoctionibꝰ eſt aduertenduȝ vt in tractatu ſyruporum te ſcire faciam.

ℂ Deſcriptio. 10.

Electuariũ de aromatibus Meſue quod ſcripſit Gal. expertorum iuuamentoꝝ ad cauſas ſtomachi ⁊ epatis ⁊ egritudies in eis factas ex flegmate groſſo ⁊ vẽtoſitate: digõnẽ ꝯfortat inflationẽ remouet: ⁊ morbos ex ea factos curat. Retardat canos: colorẽ efficit bonũ ⁊ oris ⁊ ſudoris odorẽ. Renes quoq3 calefacit ⁊ coitum excitat. Acidos ructus curat: ⁊ faſtidiuȝ ⁊ abominationem remouet. ℂ ℞. ligni aloes crudi. i. nõ croci roſarum aã. aureos. xij. i. ʒ. xviij. gallie muſcate doronigi piperis lõgi. nucis muſcate: menthe ſicce: ſpice: caſſie lignee: macis: gariofiloꝝ: macis cinamomi: aſſari aã. aureos. iij. i. ʒ. iiij. 5. Calami arõatici aureos. iiij. i. ʒ. vi. croci cardamomi. ſ. maioris: cardamomi minoris. i. meligete: triũ ſandaloꝝ: reubarbari: cubebe: coſti: çinçiberis: ſemi. feniculi: ſemi. aniſi keiſin. i. leuiſtici. ana. aureos. ij. 5. i. ʒ. iij. ℈. ij. gra. v. çucchari. ℥. vi. Miue aromatice. i. miue cydonioruȝ cuȝ ſpeciebus lib. i. mellis cocti ⁊ diſpumati lib. i. ⁊. ℥. ij. Et fiat electuariũ pulueriçatis ꝑtes pulueriçandis. Sed ſi in morſellis facere vis facias vt ſupra: doſis eius eſt a. ʒ. ij. vſq3 ad aureos. iij. ℂ Lignũ aloes crudũ eſt illud qḋ nõ eſt coctum. Arabes enim ſolent ipſuȝ decoquere añq̃ illud ad nos venire ꝑmittãt: decoquẽdo illḋ in aq̃ ꝑ quã decoctionẽ quedã humiditas que in illo erat ſeu gũmoſitas amouetꝛ que natans eſt ſuꝑ aquã: illam reſeruãt: deinde mittũt ad nos illud coctũ: qḋ eſt ſine aĩa: ⁊ nullã hȝ virtutem vel bene paucã: ⁊ ob hoc auctor dicit crudi. Cognoſcitur ꝙ ſit crudum hoc modo. Nam ſi in igne poniꝛ emittit quãdaȝ humiditatẽ aromaticam que illud a cõbuſtione ꝓhibet.

que incipit poſt illud tempus ⁊ durat vſq; ad.10.annos.
3° adoleſcentia: ⁊ incipit poſt illud ⁊ durat vſq; ad.20.an-
nos.4° ſenectus: ⁊ incipit poſt illud ⁊ durat vſq; ad.20.an-
nos.poſt illud expoliat̃ a virtute tyriace.

¶ In vaſe plumbi tyriaca dz poni vel conſeruari vel argẽ-
ti: in alio enim vaſe poſita facit quãdam feruginem: que
appellat̃ çiniar: ⁊ cõſumit̃ humiditas eius naturalis ⁊ ne-
ceſſaria in tyriaca: quare in plumbo bene conſeruatur. Et
vas in quo ponit̃ nõ dz repleri: ſed ſaltẽ 3° pars vaſis de-
bet eſſe vacua vt medicie poſſint reſpirare ⁊ exhalare ne
ſeſe ſuffocent. ¶ Deſcriptio. 2.

Tyriaca Gal.q̃ cõiter fit: lʒ nõ ſit tante perfectionis
quante eſt pſcripta Andro. ¶ ℞.troci.de
ſqlla lib.iij.pipis longi lib.ij.⁊.℥.iiij.troci.tyr.lib.i.ſ.tro.dia
coralli lib.i.ſ.xylob.i.ligni balſa.℥.iiij.⁊.ſ.opij thebaici.i.
ſtiius puriatie: agarici roſarũ ireos.i.radicis lilij celeſtis:
terniſtici ſcordeon.i.alij ſylueſtris ſeminis rape ſylueſtris
cinamomi oppobalſami.an.℥.vij.ſ.reubarbari ſpice nar-
di coſti ſquinãti croci çinçiberis caſſie lignee ſtoracis ca-
lamite myrre terbẽtine calamẽti mõtani thuris diptami
ſticados arabici polij montani pẽtaphilõ pipis.an.℥.vi.fo-
lij petroſilij gũmi ara.calcãti vſti.i.vitrioli ſerapini terre
ſigillate rubee hypoqſtidos.i.ſuc.barbe hircine ſpice celti-
ce acori.ſ.radicũ camedreos gẽtiane.ſ.radicis ſtare.i.vale-
riane carpobalſami.i.ſemis balſami.an.℥.iiij.ſ.ſemis apij
ameos amomi ſemis feniculi carui ſileris mõtani: ſemen
accipit̃ naſturcij aniſi hypicon.an.℥.iiij.ſ.mũmie caſtorei
oppoponaci aſpalti galbani cẽtauree minoris.ſ.radicis ari-
ſtologie.ſ.lõge: dauci.an.℥.ij.⁊.℥.vi.eſt paſtinaca ſylueſtris
ſcilicet ſemis: mellis cocti, ⁊ diſpumati Rubrica.v.⁊ lib.
v.q̃ eſt oĩ pro oĩ lib.i.mellis.℥.iij.ſpẽrum. Sed apothecarij
auaritia ducti hoc tẽpore ſolũ ponant lib.iiij.ſpẽrũ pro
Rubrica.i.mellis ⁊ male faciũt: ⁊ ob hoc tyriaca nõ habz
virtutes a doctoribus deſcriptas: quare ſemp ponas.℥.iij.
ſpẽrum pro omni lib.i.mellis. Et pſcriptũ mel ſit coctum
bona coctiõe. ¶ Crocus võ ⁊ hypoquiſtidos per ſe puluẽ-
riçent̃ ac vitriolum: gumme võ in optimo vino albo diſ-
ſoluant̃: alia võ omnia ſimul. Mel võ infrigidatũ terbẽ-
tina ⁊ hypoquiſtidos intus ponat̃: deinde omnes alie ſpe-
cies. Crocus võ infundatur in vno bocali optimi vini ni-
gri: ⁊ dimittatur per tres dies deinde cum dicto vino in
tyriaca ponat̃: vitriolum võ in vino diſſoluat̃ ⁊ in tyriaca
ponatur: ⁊ ſimul miſceant̃. Sunt qui addunt galleas ſubti-
liter pulueriçati.℥.ſ.vt tyriaca maiorẽ nigredinẽ habeat.
Sed hoc ego nõ laudo: cum extra mentẽ Galeni ⁊ omniũ
doctorum fuerit: ⁊ nunc preſentium ſit.

¶ Hoc nomẽ tyriaca eſt nomẽ impoſitũ ab effectu: idem
enim eſt dicere tyriaca qͦ ꝯferens venenis ſerpentum ⁊
aliarũ medicinarũ venenoſarũ. Et ideo h̃ nomẽ hz duas
partes.ſ.tyri ⁊ ſignificat ſerpentẽ: ⁊ aca qͦ ſignificat medi-
cinas venenoſas: ex q̃ cõponit̃. igit̃ tyriaca eſt nomẽ qͦ ſi-
gnat rem que iuuat in venenis ſerpentũ ⁊ medicinarum
venenoſaꝝ: ⁊ eſt vocata tyriaca a carne tyri.

¶ Agaricus ireos ⁊ radix acori ponuntur in hoc recepto: ⁊
in alijs q: hñt in ſe virtutẽ ꝯſeruandi alias medicinas ne
cito corrumpant̃: ⁊ augent earum virtutes. ⁊ ſic pip ꝯſer-
uat ⁊ çinçiber a corruptione.

¶ Anacardi corrũpũt virtutẽ trociſcoꝝ tyri. Dictiq; troci-
ſci debent eſſe parui ⁊ bñ cõpreſſi ſi ꝯſeruari debent: ⁊ nõ
debent exiccari in ſole. Sol enĩ hz virtutem diſſoluendi ⁊
deſtruendi virtutẽ carnium tyri ⁊ viperarũ.

¶ Tyriaca nõ dz dari niſi ſit fermentata: ⁊ fermẽtatio fit
in tẽpore.vi.mẽſiũ. Quid ãt ſit fermentatio nota. Nã cõ-
poſitũ hñs vnã formã ⁊ virtutẽ reſultantẽ ex ſimpliciũ
cõpoſitione ſignificat hoc vocabulum fermẽtata.

¶ Uinũ in tyriaca ponit̃ ꝓ vt p ipm fiat medicinarũ ꝯſer-
uatio ⁊ cõmixtio. 2° vt p ipm ꝯfortet̃ cor: ⁊ eſt ꝯ venenũ.

¶ In exhibitiõe tyriace iſte cõditiones ſunt ſeruande. ꝓ
q ſit fermẽtata. 2° q detur ſanis in parua quãtitate ⁊ ra-
ro. 3° q nõ detur in tẽpore calido: ſʒ in tẽperato vel frigi-
do. 4° q nõ detur pueris vſq; ad.xiiij.ãni. 5° q nõ exhi-
beatur in cõplexiõe calida nec in homine parato inflãma-
ri. 6° q non detur ſtomacho repleto cibo. Et he ſunt con-
ditiones attendẽde in exhibitione tyriace.

¶ Due preſcripte deſcriptiones tyriace per annos.30.ac ẽt
vſq; ad.40.annos ſeruantur: dummodo ſint cõuenienter
debite facte. ¶ Deſcriptio. 3.

Mitridatũ Nicolai.i.mater oĩum antidotorum.
ſiue a mitridate rege dictum qui ipm
cõpoſuit: faciens ad oẽs paſſiones capitis viroꝝ vel mulie-
rũ ſi fuerĩt ex infrigidatis ⁊ maxie melicis ⁊ timidis epi-
lepticis ⁊ emigraneis ⁊ dolorem ciliȷ patiẽtibus: ⁊ lachry-
mantibus oculis ⁊ ad oĩa capitis vitia vel auriũ ſubuenit
dentiũ doloribus ⁊ palato: ⁊ oĩbus vitijs oris maxillaruʒ
medet̃ ſi ſup locũ dolẽtẽ ponat̃: ⁊ iteruʒ ad modũ empla-
ſtri ponat̃ in timporibus: vñ ſit diſcurſio. Sgnãtiã ſoluit
apoplecticis tuſſiẽtib⁹. Aſmaticis emoptoicis peripleumo-
nicis ⁊ oĩbus doloribus qui intra corpus humanuʒ fiunt.
Succurrit iliacis: diſſentericis ⁊ lientericis optimũ ſi det̃
cũ decoctione balauſtie: extenſionẽ humeroꝝ thetanos
ſiue ſpaſmos patiẽtes ⁊ paralyticos ſine mora curat. dia-
phragmati ⁊ hypocundrijs ſubuenit: renibus ⁊ veſice opi-
tulat̃: calculos frãgit mẽſtrua ꝓuocat: oĩaq; vitia matri-
cis excludit: ſciliroſim patientibus ⁊ podagricis ſingulare
pſidiũ eſt: pcipue dat̃ ꝯ venena oĩa. Reprimit venenatos
morſus ſiue rabidi canis ſeu cuiuſcũq; reptilis impoſituʒ
ſiue bibitũ cũ magna admiratiõe emẽdat. Quotidianarijs
⁊ q̃rtanarijs etiã ante horam acceſſionis datũ mirifice p-
deſt ⁊c. ¶ ℞.garioſilorum ſtoracis calamite ſpice nardi
xylobalſami: idẽſt ligni balſami: orobi lentiſci.i.lacce.alia
littera habʒ: leuiſtici: draganti: maſticis: galbani: gũmi ce-
dri: ⁊ q: nõ habemus loco eius ponimus gummi iuniperi
aſpalti caſtorei offei.i.gummi hedere bdelij terre ſigilla-
te meliloti laudani oppoponacis armoniaci opij liquiri-
tie ſulfuris viui nitri: idẽſt ſalnitri hypoqſtidos achatie ro-
ſaruʒ camedreos hypericon abrotani: peonie elenij: idẽſt
enule: origani hyſſopi rami cedri: q: non reperiuntur loco
ipſorum ponit̃ flos ⁊ folia ſaniẽ. quidã võ ramuſculos iu-
niperi: ſed ſanien melius eſt dapnidem: idẽſt laurus ariſto-
logie lõge epithimi peucedani centauree.ſ.minoris roriſ-
marini: radicũ iringoꝝ balauſtiarum ſquille ciniarũ myr-
ti ialſqalami corticuʒ granatorum aniſi raffani carpobal-
ſami.ſ.ſeminis balſami cimini cardamomi.ſ.maioris: ſe-
minis feniculi ſiſeleos.i.ſileris montani ſemen accipitur:
ſeminis apij ameos petroſilij.ſ.herbe: ruthe.i.herbe: ſemi-
nis papaueris nigri: alia littera habet albi: dauci naſeos.i.
ſeminis git: idẽſt lape: ſeminis rape ſynapis albe: alia litte-
ra habet ſynapis viualis: macropiperis: idẽſt piperis lon-
gi: oçimi amomi.an.℥.iiij.acori: idẽſt radicis: ilafeos: idẽſt
herbe neapenis porcini: idẽſt cyclaminis: phitis.i.cappari:
xucchoxarie: idẽſt floris agni caſti: cornu cerui.an.℈.iiij.
balſami: idẽſt liquoris emanãtis ab arbore balſami cina-
momi croci çinçiberis coſti ſquinanti terbẽtine myrre:
olibani caſſie lignee agarici ſpice celtice ireos reuponti-
ci aſſari praſſij diptamj colloquintide ſilſei: idẽſt conſolide
minoris ſticados arthemiſie calamẽti.ſ.mõtani: ſcordeõ:
idẽſt alij ſylueſtris: leucopiperis: idẽſt piperis albi: came-
piteos melanopiperis: idẽſt piperis nigri: pentaphilon: pe-
troſilini: idẽſt.ſ.petroſilij: ſcia anagodan: idẽſt ſumach:
malabatri: idẽſt folij indi: cardamõi: ſcilicet minoris: idẽſt
meligete.an.℈.iiij.baccaruʒ lauri.℈.i.gra.vij.vini vetu-
ſtiſſimi.℥.ij.pulueriçentur ſubtiliter omnia. Sed gumme

diſſoluantur in optimo vino albo: quemadmodum di-
ctum eſt in tyriaca: mellis cocti ⁊ diſpumati.lib.viij.⁊.ʒ.
ij.⁊ fiat in bona forma.
¶ Laudanū non eſt terribile:imo ſi laboret̃ in eius tritura-
tione prius corrumperetur ꝙ̃ fiat malaxabile.ideo debet
diſſolui ⁊ liqueſieri in vino quemadmodum gumme:lau-
danum res eſt ca.⁊ ſic.in primo gradu.
¶ Inſuper ſcias ꝙ oẽs gũme parũ ſuſtinent de contritiõe:
⁊ oẽs medicie ſubtilis ſube ⁊ acute ⁊ rare:ſicut ſcamonea:
aloes:⁊ omnes medicine iſlãmabiles:ſicut gũme vt bdel-
lium ⁊ ſerapinũ.Et ratio eſt:q2 per triturationẽ acquiritur
inflãmatio:que inflãmatio fit per motũ:qui motus calefa-
cit.Et hoc q2 iſte medicine ſunt apte inflãmationi ratiõe
ſubſtãtie ⁊ ſubtilitatis:⁊ ex hac inflãmatiõe ⁊ motu duo
fiunt.Unũ quia partes ſubtiles euolant.Aliud quia ipſa
intenſa contritio corrumpit ſubſtantiam earum.
¶ Ariſtologie omnes ſpecies ⁊ de trituratione ⁊ decoctio-
ne rem plenam ſuſtinent.¶ Ana enim eſt dictio arabica:
⁊ tantũ importat in lingua latina:quantũ equalr.¶ Ra-
dix ireos debet in vmbra exiccari ⁊ incidi in qua fruſta.
Et in filo inſilari:⁊ partes ſeu fruſta ſeparata eẽ debent:ita
ꝙ vna pars nõ tangat aliã ⁊ reſeruet̃.¶ Paucedani col-
ligi debẽt de mẽſe nouembri.Spica võ celtica colligi de-
bet de menſe Julij.¶ Unum vniuerſale in oĩbus cõpoſi-
tis ẽ intelligendũ de ethimologia vocabuli.Medicis enĩ
compoſitis imponunt̃ nomina varia.Quandoq3 enim a
medicina que eſt baſis denominat̃.Sicut diacydonites:
a carnibus cydoniorum.Aliquãdo a quãtitate l3 nõ ſit baſis:
ſicut diaphinicon a fenicibus dactylis.Aliquãdo a cõponẽ-
te:ſicut philonium a philone medico:⁊ mitridatũ a mitri-
dato ⁊ a mitridate rege.Aliquãdo ab effectu cõi:ſicut be-
nedicta:q2 ab oĩbus ſumentibus benedicit̃.Aliquando a
proprijs effectib⁹.Sicut blanca:q2 blancos.i.albos purgat
humores.Aliqñ a ſimilitudine:vt diacurcuma:q2 ſimilat̃
radici curcume.Aliquãdo a loco vt ſyrupus de biſantijs:
biſantiũ qdem eſt locus in cõfinibus macedonie.Aliqñ a
quãtitate medicine ⁊ auctore cõponente:ſicut dicit̃ diaro-
don abbatis:diarodon dicit̃ a roſis:abbatis q2 abbas q̃-
dam cõpoſuit.Aliquãdo ex effectu:⁊ auctore:vt ygia gre-
ca igia.i.ſaluatrix:greca:q2 greci eam inuenerunt.Aliqñ ex
medicis ⁊ ſilitudine:ſicut opopyra.i.ſuccus ſimilis igni.
Aliquãdo a numero medicinarum:vt tyriaca diateſſeron:
ideſt de q̃tuor rebus.Aliqñ a loco in quo aliq̃ ſuarũ medi-
cinarũ fuerit collecta:ſicut medicina aſuledatis ſcripta in
cap.de lepra:aſuledati eſt mons quidã ſup cuius lapides
mingũt hirci mõtani:⁊ ibi colligit̃.Et q2 tñ duodecim mo-
di ſunt hic poſiti:tñ plurimũ ſunt alij modi impoſitiõis:qui
apud nos ſunt noti:⁊ q̃ ignoti:⁊ qui procedunt a voluntate
hominis:ideo oẽs deſcribi non poſſunt.
¶ Iſte ſpẽs ſũt ſubtilr etiã puluerizande:⁊ cribellãde.Nã
cribellatio ⁊ puluerizatio ſubtilis duo facit.primo q2 tran-
ſeunt ad loca remotiſſima.ſecundo a calore nr̃o alterent̃
⁊ preparent̃.¶ Mitridatum ſi canonice ⁊ ſm artem fa-
ctum eſt durat vſq3 ad annos quadraginta in ſua virtute
⁊ bonitate. ¶ Deſcriptio. 4.

Aurea alexandrina Nicolai:aurea dicta ab auro qḋ
ingredit̃ eius deſcriptionẽ:vel ab auro: propter
eius excellentiã.ſicut enĩ aurũ precellit oĩbus metallis:ſic
hec medicis aliis in multis paſſionibus.Alexãdrina ab
Alexãdro peritiſſimo phõ inuentore:valet proprie ad oẽ capitis
vitiũ ex friditate:⁊ ad oẽm reumaticã paſſionẽ que a capi-
te ad oculos aures ⁊ gingiuas deſcendit:⁊ ad grauedinem
oĩum mẽbrorum q̃ fit de eodem humore.¶ ℞.aſari ſuſga.
carpobalſa.i.ſemis plãte balſami.añ.ʒ.ij.ʒ.gariofili:ſtopy
myrre cypi.añ.ʒ.ij.balſami.i.liquoris emanantis ab arbo-
re balſami:cinnamo.folij zedoarie:zinzib.coſti:coralloꝝ
rubeorum:caſſie lig.euforbij:dragaganti:thur̃:ſtora.calamite:
ſpice celtice:quã p ſaliunca ponimus:meu.i.ſe.anbeti ſyl-
ueſtris:vel ſiſtre:cardamomi.i.maioris ⁊ mino.ſiſelei ſy-
napis ſaxifragie:ſemis anbe.ſe.aniſi.añ.ʒ.i.ligni alo.reu-
barba.nucis muſcate:caſtorei:ſpice nar.galãge:oppopõa.
anacardi:maſti.ſulphuris viui peonie iringorum roſarum.ſ.ru-
bearum thimi acori.ſ.radicis pulegij:ariſtologie rotũ.alia-
liã bz longe:gentiane corticũ mandragore camedreos va-
leriane.ſ.radicis baccarum lauri ameos dauci macropi-
pis.i.piperis lõ.leucopip.i.piperis al.xylobalſami.i.ligni bal-
ſami carui amomi petroſilij.i.ſemis petroſilij rutbe.ſ.ſe-
mis:leuiſtici:ſemis ſinoni.i.petroſilij agreſt.añ.ʒ.ſ.auri Nico. vic puriſican.
cocti argẽti meri albarũ margaritarum blacte biſantie oſſis
de corde cer.añ.℈.i.gra.xij.limature eboris calami aro-
mati.piretri.añ.gra.viij.puluerizent̃ puluerizanda:addi-
tis libris.ij.mellis cocti ⁊ diſpumati:fiat cõfectio in bona
forma:det̃ in modũ auellane eunti dormitũ cũ vino calo
nõ febricitantibus:febricitãtibus võ cũ aq̃ cala.¶ Opiũ
qḋ fit in nr̃is ptibus ex capitib⁹ papaueris nigri fieri dz in
mẽſe Maij vel Aprilis:⁊ ita opiũ thebaicũ illo in tpe fie-
ri dz.¶ De meu magna iter doctores eſt diſa:qdã dicunt
ꝙ eſt paucedanũ:⁊ hec opio ab oĩb⁹ reprobat̃.Alij ꝙ eſt
radix cuiuſdam herbe naſcẽtis in india:⁊ falſa ẽt eſt.Sed
meu idem eſt qḋ ſemẽ anbeti ſylueſtris:⁊ ſi nõ habet̃ lo-
co ei⁹ ponit̃ ſemẽ anbeti domeſtici.hoc voluit Chriſtofo-
rus de honeſtis.¶ Pro balſamo ponit̃ terbẽtina ſubtilis
vel oleũ laurinũ vel oleũ balſaminũ:vel gũmi hedere vel
quedã cõpoſitio oleũq̃ deſcribet̃ infra in recepta diacur-
cume.¶ De ariſtologia abſolute ſcripta apparet magna
cõtrouerſia iter doctores:qdã dicũt ꝙ de rotunda eſt itel-
ligendum:qdam võ de lõga:dicẽtes ꝙ vna eſt perfectior:
alij võ aliã.Qui võ lõgã dicũt eſſe pfectiorẽ:itelligunt in
calefaciẽdo:magiſq3 terreſtris eſt q̃ rotũda.Qui võ rotũ-
dam pfectiorẽ dicũt:eſt:q2 ſubtilior aptiorq3 ad aperien-
dum q̃ lõga.Cũ igit̃ abſolute ſcripta inuenit̃:de rotunda
itelligatur.Quia illa promptior eſt ad oẽs opationes ⁊ me-
lior ⁊c̃.¶ Radices oẽs in autumno ſunt colligẽde:⁊ cype-
ri menſe Octobris.¶ Et nota ꝙ ſi radices alicuius her-
be vel arboris colligantur:tunc debent colligi quando flo-
res habent. ¶ Deſcriptio. 5.

Juſtinũ Nicolai:taliter dictum:q2 a Juſtino impera-
tore primo fuit inuentũ:pcipue datur calculo-
ſis ⁊ patientibus dolorem ilij:valet ſtranguirie ⁊ diſſurie:⁊
his q̃ mingũt mucos.¶ ℞.cinamõi coſti folij ſpice nar-
di caſſie lig.ariſtologie lon.ariſtologie rotun.enule.ſ.radi-
cis hyſſopi pulegij artemiſie pẽtaphilonis leucopiperis.i.
piperis lõgi albi:orobi.i.arbilie.Nota ꝙ frequens vſus ei⁹
facit mingere ſanguinẽ:petroſilij.ſ.ſemis leuiſtici macedo-
nici:ſemis vrtice milij ſolis.i.aniſi ſylueſtris ſaxifrag.iuni-
peri.ſ.ſemis:ſe.aſpagi ſileris montani apij.ſ.ſeis anbeti.ſ.
ſemis rutbe agreſtis.ſ.ſemis:loco ei⁹ poni põt domeſtice:
ſeminis citri:ſemis fenicu.aniſi baccarum lauri.añ.ʒ.i.ſ.
puluerizẽtur oĩa ſubtiliſſime.Mellis cocti ⁊ diſpumati.
libras duas:⁊ fiat eliũm.¶ Nota ꝙ hoc eliũm ſolũ p an-
nũ ſeruat̃.¶ De coſto qñ in receptis ſcriptũ reperit̃ abſo-
lute:de coſto amaro itelligẽdũ eſt.Nec auſcultes dicẽtes
dulce coſtũ repiri.Nã illos oĩno vituperat Symon Januẽ-
ſis hoc mõ dicẽs:inuenit̃ ẽt in multis locis coſtũ dulce ſcri-
ptũ in ↄfectionibus:ſed nec vidi nec audiui ab aliquo di-
ci.Sz qdã empici dicũt coſtũ dulce eẽ radicẽ enule artifi-
cioſe paratã.Igit̃ ⁊ ſi in receptis inueniat̃ ſcriptũ coſtũ dul-
ce amarum ponat̃:cũ illud dulce in rerum nã nõ ſit.Due tñ re-
periunt̃ diuerſitates coſti.vnus enĩ eſt indus ⁊ eſt ruffus
ſeu ſubniger:⁊ alter arabicus qui alb⁹ eſt ⁊ tẽpatior:⁊ illo
vtimur:q̃re nota:⁊ h oẽs clamãt doctores.A nullo enĩ re-
gies dulce coſtũ ſcribi de doctorib⁹ medicie:q̃re acqeſcãs

tantis

tant ſa auctoribus viri bi ignari dicentes coſtuʒ dulce reperiri. ¶ De ſaxifragia eſt ꝯtrouerſia inter apothecarios: multi eni ignorātes pro ea ponūt quādā herbā hūtē folia ſilia fere celidonie ſiue pimpinelle: min⁹ tñ lata: ⁊ hūtē radicē graſſaʒ ⁊ errāt. nā illa ē paſtinaca ſylueſtris. Sʒ vera ſaxifragia eſt q̄dā herba naſcēs in mōtibus adherēs ſaxis q̄ herba facit plātā m̄l̄tū ſolijs ſubtiliſſimis: ſubtilitatis ſere capilloꝝ longitudinis digiti: ⁊ h̄ vere ſaxifragia eſt: ⁊ illa in medicinis dʒ apponi ⁊ nō alia: ⁊ ex hoc apparet corruptela apothecarioꝝ. quare non habetur virtus medicine a doctoribus limitata. ¶ Deſcriptio. 6.

Electuariū de baccis lauri. Raſis 9⁰ almanſ. ca⁰ de colica: ⁊ appellat ꝯfectionem nō eliuʒ: mirabilr valēs in dolorib⁹ ſtōchi ⁊ iteſtinoꝝ a vētoſitate factis: daf ꝓcipue i dolore colico a vētoſitate facto ⁊ ꝑ os ⁊ i clyſterib⁹ appōit. ¶ ℞. folioꝝ rutbe ſicco. ʒ. x. ameos cimini: nigel. cheiſim. i. ſeis leuiſti. origani: carui: amigdalaꝝ amaraꝝ: pip. nigra: macropipis. i. pipis lō. mentaſtri: dauci: acori: baccaꝝ lauri: caſtorei. añ. ʒ. ij. ſerapini. ʒ. ſ. opoponacis. ʒ. iij. pulueriſent pulueriſāda nō m̄l̄tū ſubtilr vt dcm̄ eſt de diacimino: mellis cocti ⁊ diſpumati ad pondus oīuʒ: ⁊ eſt. ℥. v. ⁊. ʒ. v. gūme vō diſſoluant in aq̄ rutbe: ⁊ facias in bona forma. Et nō qꝫ Raſis dic̄ qꝫ nō hʒ parē in reſoluēdo vētoſitatē. ¶ Rutha q̄ in hac cōpōne itrat: ac in oib⁹ alijs dʒ exiccari cū mēſura. ⁊ h̄ iō qm̄ ſi exiccatur vehemēter eſt calidiſſime cōplonis: ⁊ ei⁹ calefactio ē vltra mēſurā. Et ſi nō exiccaf debito mō remanet in ea humiditas ſupflua q̄ ꝓhibet eā digeri ⁊ vētoſitatē facit. q̄re i ipſi⁹ exiccatione diligētia habēda eſt. Et dʒ in vmbra exiccari: nō āt in ſole vt gdā emperici faciūt. ¶ De nigella m̄l̄ti ſe gerrāt ponētes in receptis ſemē qōdā cineruletū odoriferū ſatl triāgulare ꝓ ipſa nigella: ⁊ errāt. Sʒ nigella ē qōdā ſemē nigrū claꝝ aromaticū multū: faciens ſolia fere ſilia ſumiterre: ⁊ id in medicinis apponēdū ē. ¶ Origanū colligēdū eſt in mēſe July poſtq̄ ſol tēdit ad occaſuʒ. ſ. in veſperis. Nō āt in mane aū ſolis ortuʒ vt gdā ſatui faciunt. ¶ Mel ⁊ oēs medicine triplici cā coquunf. p̄ vt mūdificenf vt melꝫ coquif vt ſua ipuritas remoueaf. 2⁰ vt expellamus aliquā ſubam nr̄o ꝓpoſito repugnātē: vt multa decoctio cauliū: que illos ſtipticos facit. 3⁰ vt vitus ipſius in oleo vel aquas tranſeat ⁊c̄. ¶ Deſcriptio. 7.

Diacalamētū Nicolai a calamēto dcm̄: valet ꝓcipue ad oē vitiū pectoris ex friditate: ⁊ maxime his q̄ ſūt in ſenili etate: valet tuſſiētibus ex frida cā. ¶ ℞. calamēti ſylueſtris: pulegij: hyſſopi: melanopiperis. i. piperis nigri: ſiſeleos: ſileris mōtani. i. ſeis: ſeminis petroſilij. añ. ʒ. iiij. ⁊. ℈. ij. leuiſti. ʒ. i. ⁊. ℈. i. ſeis apij ℈. i. ameos: thimi: ſpberi. ſ. ſeis: cinamomi: ʒinʒiberis. añ. ℈. ij. pulueriʒēf oia ſubtilr: mellis cocti ⁊ diſpumati lib. i. ⁊. ℥. iiij. ⁊ fiat eluʒ: ⁊ daf poſt prandiū ⁊ cenā. Calamētum qd̄ in hac cōpōne igredif dʒ eſſe ſylueſtre: eo qꝫ magis cōfortatiuuʒ ⁊ abſterſiuū eſt q̄ domeſticū. ¶ In mēſe July ⁊ Auguſti iſta ſemina colligēda ſūt. ſ. ſemen petroſilij: laureole: cataputie: rutbe: ſeniculi: caulis: milij ſolis: lactuce: paſtinace: rape: ⁊ ſilium. ¶ Anbetū ſi ſimplr ſcriptū reperiaf ſemꝑ de ſemine eſt intelligendū: non de herba: vt eſt cōmunis corruptela. ¶ Deſcriptio. 8.

Diacalamētū Meſue de mente Gal. ꝯferēs ad egritudines fridas mēbruʒ nutritionis: ⁊ ad malitiā digeſtionis: ⁊ facit penetrare cibuʒ qui nō poſſet penetrare ad epar: ⁊ ad corpus reliquū: ⁊ hoc eſt eius ꝓprietas: ⁊ ꝯfert rigori ſebriū ⁊ eiu plaſtratuʒ ⁊ inuncium in ſpina eſt ex maxime ſubtiliantibus humiditates groſſas ⁊ viſcoſas: ⁊ ex reſoluētibus ventoſitates: ⁊ ꝯfert ſingultui vehemēti frigido ⁊ vētoſo: cuius difficilis eſt reſolutio: ⁊ prouocat vrinā ⁊ mēſtrua. ¶ ℞. calamenti: montani ⁊ ſluuialis: ſiſeleos. i. ſileris montani: ſeis petroſilij. añ. ʒ. vi. ʒinʒiberis. ʒ. iij. ſeminis apij extremitatū: alaſce. i. thimi. añ. ʒ. ij. keiſim. i. leuiſtici. ʒ. vi. piperis. ſ. nigri. ℥. i. ſ. pulueriʒenf omnia ſubtilr: mellis cocti ⁊ diſpumati lib. ij. ⁊ fiat electuariū: doſis eius eſt. ʒ. i. ¶ Calamentum tam montanū q̄ ſluuiale colligendū eſt in menſe July: ⁊ exiccandū eſt in vmbra: exiccatio enim facta in ſole operationē eius debilitat: ⁊ eo tēpore colligif pulegiū. ¶ Quinqꝫ de cauſis medicine miſcenf ſimul. Primo vt virtus eaꝝ fortificef: ⁊ hac de cauſa ſcamonea miſcef cuʒ medicinis aloeticis: ⁊ ʒinʒiber cuʒ turbith. Scdō vt cito faciat alias medicinas tranſire ad locū debituʒ: ⁊ ſic crocus admiſcetur auro ⁊ argento: auꝝ enim ⁊ argentū ſua ponderoſitate ad inteſtina deſcendunt: nec ad venas poſſunt penetrare: ⁊ crocus facit eas ad cor penetrare. Tertio miſcemus vt cito medicina non tranſeat ad venas: vt cū volumus epar deoppilare per diuretica: q̄ illa ſunt cito penetrantia ad venas ꝑmiſcemus aliam medicinam vt raffanuʒ. Raffanus enim habet proprietatem attrahendi humores ad ſtomachum. Quarto vt vna per aliam debilitetur. ⁊ ſic miſcemus eū violis: vel cū caſſiafiſtula mirabolanos. Quinto vt malitiā alterius remoueat vel impediat: vt ʒinʒiber cum ſcamonea iunctum: ſcamonea enim debilitat ſtomachum: ⁊ ʒinʒiber conſortat. ¶ Deſcriptio. 9.

Mel' vel ʒ. ij.

Dianiſum Meſue: valet groſſe ventoſitati ſtomachi ⁊ frigiditati ⁊ abundātie ſlegmatis crudi in ipſo. ¶ ℞. aniſi. ʒ. xx. liquiritie: maſticis. añ. ℥. i. carui: macis: galange: ʒinʒiberis: ſeminis ſeniculi: cinnamomi. añ. ʒ. v. trium piperum. ſ. piperis albi nigri ⁊ longi: calamenti. ſ. montani: piretri: caſſie lignee. añ. ʒ. ij. heil. i. cardamomi maioris: gariofiloꝝ: cucubebaꝝ: croci: ſpice. ʒ. i. ſ. ʒuccbari. ℥. ij. pulueriʒenf iſta ſatis ſubtilr: mellis lib. iij. ⁊ fiat electuariuʒ in bona forma. ¶ Notandum qꝫ in electuarijs de melle ac de ʒuccharo: ſemper in eis ſpēs aromatice ponēde ſunt poſt eoꝝ aliqualē infrigidationē: q̄ ſi ponerenf melle vel ʒuccharo exiſte adhuc ad ignē vt gdā mētecapti faciūt vitus aromatuʒ ꝑderef ⁊c̄. ¶ Feniculi ⁊ aniſi cuʒ ſimplr ſcripti reperiunf in ꝯfectionibus vel electuarijs: de ipſoꝝ ſeminibus eſt itelligendū cuʒ ea magis ad vſum medicine ꝯueniant. ¶ Deſcriptio. 10.

Mel' dicit añ. ʒ. viij.

Diatriton piperō Meſue quod calefacit ſtomachū ⁊ ventrē: remouet dolorē eoꝝ ex humiditatibus ſlegmaticis multis ⁊ crudis: ⁊ mundificat ſtomachū ab ipſis: ⁊ valet ꝯtra acidos ructus: ⁊ digeſtionē procurat. ¶ ℞. triū pipeꝝ. ſ. albi lōgi ⁊ nigri. añ. ʒ. v. ʒinʒiberis: baſce. i. thimi: aniſi. añ. ʒ. ij. ſpice: ameos: amomi: cinnamomi. añ. ʒ. i. caſſie lignee: ſeminis apij: ſiſeleos. i. ſileris montani: ſeminis aſſari: enule ſicce. ſ. radicis. añ. ʒ. ſ. pulueriʒenf oia ſatis ſubtilr: mellis colati cocti ⁊ diſpumati. ℥. viij. ſiat electuariuʒ. doſis eſt a. ʒ. i. vſqꝫ ad. ʒ. ij. ¶ Piper album non eſt illud qd̄ eſt paruum ꝯtractum: ⁊ qꝫ hʒ corticem groſſum. Sed eſt illud qd̄ eſt magnum grauis ponderis ſine contractione ſubtiliſſimi corticis. Et illud plus conſortat ſtomachum q̄ due alie ſpecies. ¶ Enula debet eſſe ſicca: eo q̄ maioris eſt deſiccationis q̄ q̄n eſt recens. ¶ Caſſia q̄n in libris auctoꝝ reperif abſolute ſcripta cōſiderandū eſt ſi cōpoſitio illa in qua itrat eſt ſolutiua vel lenitiua: ⁊ tūc debemus ponere caſſiā fiſtulā. Si āt nō eſt ſolutiua nec lenitiua: ſed calefactiua ꝯfortatiua vel apertiua oppilationū: tūc debemus ponē caſſiā ligneā: ⁊ h̄ ſit de gn̄ali regula ⁊ documento. ¶ Deſcriptio. 11.

Diacurcuma magna Meſue: ꝯferēs ad egritudines antiquas ⁊ caʒeſiā ⁊ hydropiſim iuuamētū manifeſtū: ⁊ eradicat egritudines epatis ⁊ ſplenis chronicas q̄ iā idurate ſūt: ⁊ ꝯfert ad ſeditatē coloris ⁊ corruptionē ſtōchi: ⁊ humiditatē fridā ⁊ vētoſita-

Iſte bon⁹ per dimi... [marginal note: ...pone... ...q̄ vide a Nicolao.]

¶ Lupi vo inteſtinū h mō pparaꝰ ⁊ ꝯſeruaꝰ. lauet optio vino albo: deide tumefiat ⁊ ponaꝰ ad exiccādū: ſꝫ caueaꝰ a fumo ⁊ puluē: deide etiā i abſinthio īuoluaꝰ: ⁊ reſeruaꝰ. valet eni in colica mirabilr. ¶ Deſcriptio. 25.

Philoniū pſicū. Meſue in ſua practica. caplo de ſputo ſanguinis in fine capli. qđ dic eſſe vehemētis vtutꝫ ad emanationē ſanguis vndecūqꝫ: ⁊ ſcreatū eiꝰ cū tuſſi ⁊ ſine tuſſi: ⁊ ad ſupfluitatē mēſtruoꝝ doloroſaꝫ: ⁊ hemorroydaꝝ: ⁊ ad egeſtionē ſanguineā: ⁊ ad mulieres ꝑgnātes: qbus erūpunt mēſtrua: ⁊ ꝯſeruat fetum in matricibus eaꝝ. ¶ ℞. papaueris albi. ſ. ſeis: iuſquiami. ſ. ſeis. aā. ʒ. xx. terre ſigillate: opij. aā. ʒ. x. ſcebedēgi. i. ſeis canapis: croci aā. ʒ. v. caſtorei: ſpice: euforbij: piretri: margaritaꝝ nō pforataꝝ: charabe: ʒedoarie: doronici: ramich. eſt qđdā cōpoſitio īfra deſcripta. aā. ʒ. i. cāphore. ℈. i. pulueriʒenꝰ ſubtilr oīa. mellis roſati colati lib. ij. ⁊ fiat elꝰuꝫ in bona forma: doſis eſt a. ʒ. ſ. vſqꝫ ad. ʒ. i. cuꝫ ſucco arnogloſſe: aut cū aqua roſata ⁊ modico vini puri. ¶ Dr̄ia eni eſt īter ſcedenegi ⁊ ſcebedēgi: ſcedenegi eni idē eſt qđ lapis ematitis. ſcebedengi. i. ſemē canapis. q̄re bene ꝯſiderāde ſūt lr̄e in oī cōpōne ⁊ vocabulo. ¶ Caſtoreū eni i hac cōpōne ponit: vt ꝓhibeat ꝯgelationeꝫ ab opio. Margarite vo ad ꝯfortationē mēbroꝝ ꝑncipaliū ꝑꝑ leſionē opij. Margarite a nā pforate meliores ſunt q̄ꝫ non pforate. Et rō eſt: qꝛ per illud foramen ſuperfluitates ipſaꝝ nō ſunt cōſumpte ⁊ purgate. ¶ Philoniū eniꝫ dr̄ a compoſitore: qꝛ Philon medicus illud compoſuit. ¶ Deſcriptio. 26.

Philoniū Meſue deſcriptione ꝑmo: q̄ in vſu eſt: qđ eſt expertoꝝ iuuamētoꝝ in ſedatione doloꝝ ex ſeparatione a caſibꝰ mortis: ⁊ ꝓpē dolori ſtōchi a frigiditate facto: aut humore crudo: aut a vētoſitate groſſa extēdēte: ⁊ ſedat dolorē colice ⁊ viſceꝝ: ⁊ dolorē renū. ⁊ matricū: ⁊ dolorē lateꝝ: ⁊ ſfocationē anhelitus: ⁊ difficultatē vrine: ⁊ ſingultū vehemētē. ¶ ℞. pipis albi: iuſquiami. ſ. ſeis. aā. ʒ. xx. opij. ʒ. x. croci. ʒ. v. ſpice: piretri: caſtorei: aā. ʒ. i. pulueriʒentur oīa ſubtiliſſime. mellis cocti colati ⁊ diſpumati lib. ij. ⁊. ʒ. xi. ⁊ fiat ꝯfectio i bōa forma. ¶ Medicine aūt oēs opiate q̄uo ſtupefaciūt. ¶ Nota. oē eni mēbrū ſentiēs hꝫ quādā mēſurā frigoris terminati cum ſoccalo in quo frigore ſi fiat additio in certa mēſura: mēbrū ſtupeſit: ⁊ h mō medicine oēs opiate ſtupefaciūt. ¶ Contritio eni medicinaꝝ oīuꝫ ſtupefaciētiū dꝫ eſſe ſubtiliſſima: ad h ꝙ poſſit ꝑ paruas venas penetrare ad ardua loca: alr eni mēbrū ob eis non poſſet ſtupefieri: neqꝫ ſenſus ipſius obtūdi. ¶ In actu practico notēt iuuenes medici ⁊ nō ſolū de hac cōpōne: ſed de oībus narcoticis ⁊ ſtupefactiuis tam ſimplicibus q̄ꝫ cōpoſitis. Qꝛ ſi intentio medici eſt ſomnū ꝓuocare: illa dāda ſūt poſt cenā in ſero: tranſacta hora. Cū aūt intēdimus ſedare dolores: ſeu fluxū ſanguinis ꝓhibē: nō niſi vacuo ſtōcho a cibo ⁊ ſupfluitatibus ſūt exhibēda. Neqꝫ poſt ꝑ qnqꝫ horas eſt cibꝰ aſſumēdus: ⁊ ſic de tyriaca noua itelligiꝰ. Et in his iponiꝰ finis diſtinctioni ſcđe: que fuit de medicinis amaris ⁊c̄.

¶ Incipit 3ª diſtinctio que eſt de medicinis ſolutiuis: ⁊ ꝯtinet deſcriptiones. 51. Quaꝝ prima eſt:

Hierapigra Meſue de mēte Gal. hiera. i. ſacra: pigra. i. amara: hꝫ eni nomē amaritudis: ⁊ eſt medicina ſublimis: in qua aggregaꝰ vtutes ⁊ opationes nobiles. eſt eni ſubtiliatiua ⁊ reſolutiua materierū malaꝝ groſſaꝝ ⁊ viſcoſaꝝ: ⁊ exiccatiua eaꝝ q̄ imbibite ſūt in poris ⁊ anguſtationibus: ſicut ibibiꝰ in ſpōgia: ⁊ pficiꝰ ab ea ſolutio bona ⁊ ꝯueniēs: ⁊ eſt calefactiua ⁊ aperitiua oppilationū ⁊ abſterſiua: ⁊ vtus huiꝰ medicine affert iuuamēta multa expta ad egritudies capitis ſtōchi epatis iūcturaꝝ renū ⁊ matricū: ⁊ mēbroꝝ frigidaꝝ. ¶ ℞. cinamomi: maſticis: aſſari: ſpice: carpobalſami: croci: xylobalſami. i. ligni balſami: caſſie lig. aā. ʒ. i. Aloes ſucotrini. ʒ. ij. mellis colati ⁊ diſpumati. ʒ. iij. fiat el'uꝫ in bona forma. ¶ Quātitas mellis in hac cōpōne dꝫ eſſe pauca. ſ. ſpēꝝ ⁊ mellis. aā. ꝑtes eq̄les: eo qꝛ mel frāgit vtutē aloes. Et non ſolū de hac cōpōne eſt itelligēdū: ſed ⁊ de oībus alijs in qbus aloes ē baſis. ¶ Baſis in medicina dr̄ illa medicina ſimplex: cuius opatio ꝑncipalr q̄rit in medicina cōpoſita. Et ꝑ ꝯñs opationē: cuius alie medicine itendūt ſicut finē: ⁊ ipſa eſt efficiens ꝑncipale. Et ſic rō eſſendi baſim eſt rō finis intenti. Vel illud dr̄ baſis in medicina: ꝑ qđ laudes medicine ei ꝯueniūt. q̄re bene nota. ¶ Hiera nō exhibenda eſt ilico cum eſt facta: ⁊ hoc ꝯ̄ idoctos medicos ⁊ ignaros apothecarios. Albucaſis eni vult ꝙ poſtq̄ꝫ eſt facta ſepeliaꝰ ꝑ ſex mēſes in ordeo vt fermēteꝰ: ⁊ dꝫ ꝯfici in mēſe Julij vel Junij: ⁊ nō in frumēto: qꝛ calore eſtatis ⁊ frumēti corrūpereꝰ. Cuius ꝯ̄riū faciūt apothecarij nr̄i temporis. ¶ De aloe ſucotrino ⁊ epatico dr̄ia eſt iter doctores. Auicēna Meſ. ⁊ qdā alij laudant ſucotrinū: Halyabas epaticū. Igiꝰ nota ꝙ aloes epaticū magis eſt ſolutiuū: ⁊ h eſt ꝙ Halyabas dicē voluit. Sꝫ in alijs ſucotrinū epaticū in bonitate ſupat. Et iđ cū aloes ſimplr ſcriptuꝫ repiꝰ. de ſucotrino eſt itelligēdū tāq̄ꝫ de pfectiori. ¶ Deſcriptio. 2.

Hiera ſimplex Gal. 7° terapeutice. que eſt illa que in vſu eſt. Et de qua intelligunt doctores: cui tantas laudes attribuunt. Sicut in ante poſita hiera dictum fuit: ⁊ dicunt ꝙ doſis eſt. ʒ. i. ꝙ nō intelligant de preſcripta ſatis patet: eo qꝛ de ea exhibui ⁊ exhibere vidi a famoſis doctoribus. ʒ. i. ⁊ aliquando. ʒ. x. ⁊ paruꝫ operabaꝰ. ¶ ℞. cinnamomi: maſticis: aſſari: ſpice nardi: croci: xylobalſami. i. ligni balſami. aā. ʒ. i. aloes ſucotrini. ʒ. c. mellis colati ⁊ diſpumati. ʒ. centū ⁊ ſex: ita ꝙ eſt equalis quantitas cū ſpeciebus: ⁊ eſt hec deſcriptio hiere que fieri dꝫ non alia. ¶ Si reperiaꝰ ſcriptū hiera ſimplex: vel hierapigra Galeni: vel hiera ex octo rebus: vel hierapigra: vel hiera: ſemper de nūc ꝑſcripta eſt intelligendum. non de alia. ¶ Hiere omnes ſeruari poſſunt a ſex menſibus vſqꝫ ad quattuor annos in ſua bonitate. Cum vo dictū tēpus tranſeunt a bonitate ⁊ pfectione declinant ⁊c̄. ¶ Deſcriptio. 3.

Hiera compoſita Gal. que in clyſterijs opponiꝰ: ⁊ pōt etiam per os exhiberi: ⁊ eſt deſcriptio Nicolai. Que facit ad diuerſas capitis paſſiones: ⁊ ad auriū ⁊ oculoꝝ diſtēperantiā: ſtōchum quoqꝫ optime purgat: cauſas epatis emendat: ſplenis duritieſ remouet ⁊ extenuat: renibus ⁊ veſice pficit: ⁊ matricis diſtemperantiā emēdat ⁊c̄. ¶ ℞. cinamo. ſpice: croci: ſquinanti: aſſari: caſſie lig. xylobalſami. i. ligni balſami: carpobalſami. i. fels balſami: violaꝝ: abſinthij: epithim i: agarici: roſaꝝ: turbith: coloquintida. maſti. aā. ʒ. ij. aloes electi. ʒ. iiij. pulueriʒentur ſubtilr oīa. Mellis colati ⁊ diſpumati. ʒ. viij. qđ eſt ad pōdus ſpecieꝝ ⁊ confice. ¶ Squinantum per ſe terendum eſt ⁊ pulueriʒandum: eo qꝛ multū ſuſtinet de ꝯtritione. ⁊ ſi ꝑmiſcereꝰ cum alijs medicinis ad pulueriʒandū aň ipſius pulueriʒationem euaneſceret virtus aliaꝝ medicinarum: ⁊ bonitas deperdereꝰ: ꝑ ſe conterendum eſt. ¶ Hiere ſpēs ſunt oēs ſubtiliſſime terende: vt ſua ſubtilitate virtus aloes trāſeat ꝑ anguſtas vias: ⁊ hoc voluit Albucaſis particula 5ª. capitulo hiere antique: cū dicit. ⁊ vnaqueqꝫ pars teratur: ⁊ cū pāno ſerico triconiʒeꝰ: ⁊ puluis in aliquo vaſe vitreo reponaꝰ. ¶ Mel in elijs ſolutiuis paꝝ vel nihil decoquēduꝫ eſt. mel eni quāto magis coctū tanto magis reſtrictiuū: ac etiā qꝛ ꝑ coctionē magis viſcoſuꝫ reddiꝰ. mel enim coctū magis nutrit ⁊ minus laxat. ¶ Deſcriptio. 4.

Benedicta Nicolai: ſic dicta quoniaꝫ ab omnibus a quibus ſumitur benedicitur: ſi detur habentibus infirmitates contra quas inuenta fuit: valet

ad guttā arteticā ꝛ podagram ex frigiditate. Et renes ꝛ veſicam purgat. ℂ ℞.eſule:turbith:çucchari añ.ʒ.x.diagridij hermodactyloꝝ roſaꝝ añ.℥.v.garioſiloꝝ:ſpice nardi:croci:apij:ſaxifragie:piꝑis lōgi:cardamomi:amomi:ſiliſ gēme:çinçiberis:galāge:macis:carui:feniculi.ſ.ſeminis agarici:ſeminis aſparagi:polypodij:milij ſolis bruſci.añ.ʒ.i.pulueriçent̄ ſubtilr oīa:mellis colati ꝛ diſpumati li.iij. ꝛ fiat electuariū in bona forma. Aliqui addūt huic deſcriptioni:maſticis ameos:lapidis lincis añ.ʒ.i.

ℂ Bñdicta dī ab effectu:ꝛ ab eo denoīat̄:qꝛ bonū effectuꝫ īducit. vñ ab oībus ſumentibus benedicit̄. ℂ Feniculi.ſi ſimplr ſcriptū īuenit̄ de ſemine ipſius intelligendum eſt: nō aūt de radice:neqꝫ de herba:vt fol.5.ſupra etiā ſcripſi.

ℂ Sextaria multiplicia ſunt ꝛ diuerſificant̄ ſm̄ diuerſitatē reꝝ. Si eni dī aque ſextariū vnū:tūc idē eſt ꝙ lib.ij.ſ. Si aūt vini ſextariū vnū:idē eſt ꝙ lib.ij.℥.viij. Si vō ſextariū vnū olei:ꝛ idē eſt ꝙ lib.i.vltimo ſepe īuenit̄ ſextariū vnum mellis: ꝛ idem eſt ꝙ lib.iij.quare nota has diſtoſ: qꝛ ſepe vidi errores ꝯtingere in cōpoſitione medicinaꝝ: ꝛ non a vulgaribus apothecarijs. ℂ Deſcriptio. 5.

Electuariū indū Meſue mai⁹.educēs ſolone ſuperfluitates humoꝝ:ꝛ ꝓpe flegmaticoꝝ:ꝛ putridoꝝ a ſtōcho:ꝛ a mēbris nutritionis:ventoſitatem groſſaꝫ in eis reſoluit:ꝛ morbos factos ab eoꝝ exuberātia curat:ſicut ē dolor ſtōchi:ꝛ viſceꝝ:ꝛ colica ꝛ dolores renū: ꝛ educit mās q̄ ſūt in iūcturis. ℂ ℞.cinamomi:gariofiloꝝ:ſpice:roſaꝝ:caſſie:macis:cyperi añ.ʒ.ſ.ſandaloꝝ citrinoꝝ.ʒ.ij.ſ.ligni aloes:nucis muſ.añ.ʒ.ij.turbith albi ꝛ boni ʒ.i.çucchari albi peni.añ.ʒ.xx.galange heli.i.cardamomi maioris: cardamomi.ſ.minoris.i.melegete:aſſari:maſti.añ.ʒ.i.ſ.diagridij.ʒ.xij.oīa h̄ fricent̄ manib⁹ cū oleo amigdalaꝝ dulciū:deīde accipe ſucci cydonioꝝ:ſucci ḡnatoꝝ: ſucci apij:ſucci feniculi.añ.lib.ſ.pulueriçent̄ puluerizāda ſatis groſſo mō. Mellis colati ꝛ diſpumati lib.iij.ſ.miſce: ꝛ fiat eliuꝫ in bona forma.

Meſue di ca.ʒ.vij.

ℂ De caſſ.h eſt notādū: ꝙ ſm̄ doctrinā ſupra tibi datā ī diarrion pigeon:caſſia fiſtula ponēda eſt:cū ſit eliuꝫ ſolutiuū. Nec caſſia lig.h in elio ē ponēda:qḋ eñ ſecus eē gdā tenēt. Ego eni apponi facio caſſiā fiſtulā. Cū nullū ſolutiuū ſine lenitiuo eē debeat: vt volūt doctores. ℂ Nō ꝙ doctores nō ponūt in elijs a remotis attrahētibus penidios in ſuis receptis: ſꝫ dūtaxat in illioꝝ quoꝝ itētio eſt a ſtōcho ꝛ īteſtinis: ꝛ venia magnis attrahētēs:vt in diafinicone:ꝛ hoc elio. ℂ Aſſaꝝ cū ſimplr ſcriptū reperit̄ radix ipſius ponēda eſt:qꝛ radix melior pars eſt plāte. ℂ Lꝫ Meſue in lr̄a ponat ꝙ doſis huius elarij eſt vſqꝫ ad aureos tres:hoc itelligēdū eſt qñ ad lib.i.mellis ponunt̄.ʒ.iij.vt apothecarij nr̄i tēporis faciunt:ꝛ male maior quātitas dari pōt. ℂ Deſcriptio. 6.

Electuariū idūꝫ min⁹ Meſ hñs itētionē maioris. ℂ ℞.turbith albi ꝛ gūmi.ʒ.c.çucchari.ʒ.c.macis:gariofiloꝝ:piꝑis:çiçiberis:cinamomi heli.i. cardamomi maioris:nucis muſc.añ.ʒ.vij.ſcamonee.ʒ.xij. pulueriçent̄ oīa ſatis groſſo mō:mellis colati ꝛ diſpumati lib.ij.ꝛ.℥.ij.miſce:ꝛ fiat eliū liq̄faciēdo çucchaꝝ cū melle.

ℂ Nō hic vnū gñale itelligendū in oī cōpoſito qḋ cū ſcamonea acuit̄. Medicina eni q̄nqꝫ fit in pn⁹ veris:ꝛ acuit̄ vt ꝑ totū annū poſſit ſeruari ꝛ dari qñ volumus. Et tūc cū ſcamonea nō cocta acuēda eſt ne ſua vtus lōga mora debilitet̄. Nec timet̄ ei⁹ malitia:eo qꝛ ꝑ tp̄is diuturnitatē ſatis aufert̄. Aliqñ aūt acuit̄ medicina:nō q̄ dꝫ diu ꝯſeruari:ſꝫ q̄ īfra tres vel q̄tuor dies dꝫ exhiberi. Et tūc cū ſcamonea cocta dꝫ acui:vt ſua malitia coctura remoueat̄. Et idē itelligas tā in elijs q̄ȝ pillulis ꝛ ꝯfectionib⁹. ℂ Si ſimplr ſcriptū repiat̄ eliuꝫ idū de minori eſt itelligēdū tāq̄ȝ de meliori ꝛ ꝑfectiori. ꝛ ſi nō de ꝑfectiori ſaltem de eo qḋ magis eſt in vſu. ℂ Inſuꝑ nota ꝙ Meſue acuit hoc electuariū cū ſcamonea:ꝛ non cum diagridio:eo qꝛ intentio eſt ꝙ lōgo tēpore ꝯſeruetur. Si vō dare illum intendimus omni die acuatur cum diagridio:ꝛ non cum ſcamonea propter cauſam ſupra aſſignatam. ℂ Deſcriptio. 7.

Cōfectio amech Meſue ꝑma:q̄ in vſu eſt:ꝛ valet oī paſſioni q̄ fit ex flegmate ſalſo ꝛ cholera:ꝛ ꝓpe q̄ eſt ſicut ipetigo:ꝛ ſcabies:lepra:ꝛ cācer corrodēs:ꝛ ſilia. ℂ ℞.mirabolanoꝝ citrinoꝝ.℥.iiij.kebuloꝝ nigroꝝ i.idoꝝ:reubar.boni añ.℥.ij.agarici coloquīde:polypodij añ.ʒ.xviij.abſinthij baſſe.i.thimi:ſene.añ.℥.i.ꝛ in alio añ.℥.vi.violaꝝ.ʒ.xv.epithimi.℥.ij.aniſi.ſ.ſeis: feniculi.ſ.ſcis: roſaꝝ añ.ʒ.vi.ſucci fumiterre lib.i.prunoꝝ nūero.lx.paſſulaꝝ enucleataꝝ.℥.vi.īfūdant̄ hec oīa in aqua caſei quātitate ſufficiēti:pus tñ oīa ſimul ꝯtuſa. Et ponant̄ i vitreo vaſe ſtricti orificij:ꝛ obturet̄ os ei⁹. Et dimittat̄ ꝑ dies q̄nque:deīde bulliāt ebullitione vna: ꝛ fricent̄ manibus: poſtmodū colent̄:ꝛ tali colature īfraſcripta addant̄ caſſie fiſtule mūde.℥.iiij.tamaridoꝝ.℥.v.tereniabi.℥.ij.ſi inenit̄ apud nos:ſꝫ loco ei⁹ponit̄ māna. Fricent̄ manib⁹:ꝛ diſſoluant̄ cū decoctione ꝑdicta:deīde colent̄. Et ꝓiciant̄ ſuꝑ ipm̄ çucchari albi lib.i.ſ.ſcamonee.℥.i.ſ.ꝯfrigat̄ ſeu pulueriçet̄ ſatis groſſo mō. Et hec oīa ſimul coquant̄ donec hēant ſpiſſitudinē mellis. deinde pulueriçent̄ ſuper iſtud mirabolanoꝝ citrinoꝝ:chebuloꝝ idoꝝ añ.℥.ſ.bellircoꝝ emblicoꝝ:reubar.fumiter.añ.ʒ.iij.vel herba: vel ſuccus poni dꝫ:ſeis aniſi:ſpice.ſ.nardi añ.ʒ.ij. Et ī vaſe vitreo ponant̄ ꝛ reſeruent̄. ℂ Tereniabin eſt ſpēs manne: q̄ apud nos nō reperit̄:ſꝫ loco ipſius accipimus mānaꝫ. Eſt enim tereniabin ros qui de nocte cadit in q̄buſdā partibus egypti ſuper frondes aliquaꝝ arboꝝ:ꝛ ſic colligit̄. ℂ In iſta ꝯfectione itelligēdū ē ꝙ auctor coquit ſcamoneā vt amoueat malitiā eius: eo qꝛ ſi ꝑparata eſſet nō deberet decoqui:ſed reſeruari. deinde pulueriçare eam debito modo:ꝛ cū alijs rebus pulueriçatis apponi: ꝙ ſi decoqueret̄ vtus ſolutiua ipſius deperderet̄. ℂ Incidenter de aqua lactis hic itelligendū ꝙ ponitur ad ſerenum: vt eius acuitas remoueatur:frigida enim aſſumenda eſt. Et que in vſu eſt: eſt aqua lactis capre. ℂ Deſcriptio. 8.

Electuariū eleſcof Meſue. Qḋ educit ſuꝑfluitates a toto corꝑe:ꝛ expellit vētoſitatē:ꝛ valet ad iūcturaꝝ dolorē:ꝛ lateꝝ:ꝛ collicā:ꝛ mūdificat renes ꝛ veſicaꝫ:ꝛ addit in coitu. ℂ ℞.ſcamonee antiochie: turbith albi añ.ʒ.vi.garioſiloꝝ:cinamomi:çinçiberis:mirabolanoꝝ emblicoꝝ:nucis muſc.polypodij añ.ʒ.ij.ſ.çucchari albi.ʒ.vi.pulueriçēt̄ oīa groſſo ſatis mō:mell̄ diſpumati li.i.miſce:ꝛ fiat eliuꝫ in bona forma. ℂ Scamonea dī antiochia.i.illius prīntie:eo qꝛ melior ꝛ perfectior eſt. ℂ Inſuꝑ nō ꝙ ſi in medicinis ſolutiuis repiꝰ ſcriptū ſcamonee itelligēdū ē de ꝑparata niſi in duob⁹ ſeq̄ntibus caſibus. ꝑ̄ ſi in dicto elio coquat̄: vt in confectione amech:ꝛ elio roſa.ꝛ tūc ſcamonea ponat̄ nō cocta:qꝛ coquēdo ꝑparat̄. 2⁹ ſi illud cōpoſitū lōgo tp̄e reſeruari debeat:ꝛ h̄ modo non preparata ponit̄ ꝓpter cauſam ſupra allegatā. In alijs vō ſi reperiatur littera Meſue:ſuppleatur ꝛ dicat̄ ſcamonee.ſ.cocte. ℂ Deſcriptio. 9.

Diacatolicon Nicolai. Qḋ dat̄ in acutis ꝛ pacuis:qꝛ mollificat digerit ꝛ ꝯfortat: ꝛ valet epaticis ꝛ ſpleneticis. ℂ ℞.folioꝝ ſene:caſſie fiſtule:tamaridoꝝ añ.℥.ij.reubar.violaꝝ:polypodij:aniſi ſeis añ.℥.i.ligritie ſeminū cōiuꝫ fridoꝝ penidiaꝝ añ.ʒ.ij.pulueriçent̄ pulueriçāda:cādi diſſoluant̄ tamaridi ꝛ caſſia fiſtula cū aq̄ decoctionis īfraſcriptaꝝ reꝝ:polypodij:liquiritie:prunoꝝ:ſeis aniſi:fenicu.ſ.ſeis añ.paꝝ:çucch.al.li.ij. ꝛ fiat eliuꝫ in bona forma. ℂ Spēs elioꝝ ſolutiuoꝝ ſunt groſſo mō ꝯterēde:ꝛ ꝑ ſatis raꝝ cribrū trāſire debent. Et nō ſolū elia ſolutiua:ſed ꝛ ꝯfectiones ſolutiue:vt diarob ꝛ.

diacartamum. Et groſſa hec pulueriꝫatio duplici cā fit. pͦ vt diu in ſtōcho maneāt: ⁊ ibidē diu operent̃. 2ͦ vt virtus eoꝝ cito nō euaneſcat: ⁊ ne ſua ſubtilitate ad mēbra trāſi-rēt: q2 maximū nocumētū iducerēt vt ſupra declaraui.

¶ Medicine ſolutiue dn̄r: eo q2 h̄nt corruptos humores ſoluere. i. educere ⁊ euacuare. ¶ Deſcriptio. 10.

Electuariū roſatū Meſ. Solone educes cholerā ſine moleſtia: ⁊ valet ad egritudies ex ea factas: ⁊ ad egritudies iūcturaꝝ calas: ⁊ ad ſodā calaz: ⁊ vertiginē. Ad oculoꝝ dolores: ⁊ ad ictericias citrinā: ⁊ eſt ſanū ⁊ expꝛtū. ¶ ℞. ſucci roſaꝝ rube. cōpletaꝝ. ſ. in maturitate lib. iiij. ꝫucchari tabarꝫet. i. illiꝰ regionis lib. i. ſ. terenia bin puri ⁊ recētis: loco ipſiꝰ ponit̃ māna. ℥. vi. ſcamōcee antbiochie. ℥. i. ſ. ꝯterat̃ groſſo ſatis mō: coquant̃ oīa ſuꝑ prunas vſq3 dū mellis hēat ſpiſſitudinē. deide ꝓyce ſuꝑ illud trociſcoꝝ de ſpodio. ℥. i. gallie muſca. croci aū. ℥. ij. trociſcoꝝ de berberis. ℥. ſ. ⁊ repone i vaſe vitreo: ⁊ reſerua.

¶ Succi roſaꝝ cōpletaꝝ: eo q2 roſe ſeu ſuccus eaꝝ magis eſt ſolutiuus q̄3 ſuccus cōpletaꝝ: ⁊ ideo explicauit de completis: ⁊ nulli ſunt apothecarij ad hoc aduertentes.

¶ Nota inſuper ꝙ de h̄ electuario reformari debēt pillule aggregatiue Meſue ex inuentione noſtra: ⁊ pillule de hermodactylis minores: ⁊ pillule de hermodactylis inuētione noſtra ipſius Meſue. Nō cū electuario de ſucco roſaꝝ: vt quidam beſtiales faciunt. ¶ Deſcriptio. 11.

Electuariū de ſucco roſaꝝ Nicolai. Ab eodē ſucco ocīſ. expꝛtū ꝯ guttā calam: ⁊ cholerā rubeā purgat: ⁊ ꝯualeſcētibꝰ ex egritudie tertianarie ⁊ q̄rtidianarie mirifice ꝓdeſt purgādo eos ſine moleſtia: ⁊ reliquias maloꝝ humoꝝ potēter educit. ¶ ℞. ꝫucchari albi: ſucci roſa. aū. li. i. ⁊ ℥. iij. ſandaloꝝ al. citri. rubeo. aū. ℥. vi. ſpodij. ſ. de cāna. ℥. iij. diagridij. ℥. i. ſ. cāphore. ℈. i. miſce ⁊ fiat elʼiuz in bona forma: pulueriꝫādo pus pulueriꝫanda.

¶ Succus roſaꝝ h̄ mō fit. Accipiāt̃ roſe complete: ⁊ poſt eaꝝ collectionē ꝑmitant̃ ꝑ diē: deide in marmoreo vaſe cū piſtello ligneo bn̄ terant̃: deide in pecia iuoluant̃: ⁊ i torcularí ad exprimēdū ponant̃: poſtea colet̃: ⁊ i vitreato vaſe reponat̃: ⁊ ſoli ꝑ aliquos dies ꝑmittat̃: deide a reſiſtētia ſeu fece fcā amoueat̃: ponēdo in alio vaſe: ⁊ ſuꝑ eū ponat̃ paꝝ olei oliuaꝝ: ⁊ reſerua. Cōſeruat̃ eni in ſua bonitate ꝑ annos duos ⁊c̃. ¶ Electuariū eni idē eſt qd̄ electuz ex varijs: q2 ex multis ⁊ varijs rebus elʼia ꝯficiunt̃. Et elʼiuum dī oīs cōpō non reducta ad ſoliditatem: ſiue cum ꝫucchāro ſiue cuz melle fiat. Confectio v̄o dicitur quando dureſcit: ⁊ in dura forma fit. ¶ Deſcriptio. 12.

Diaſene Nicolai. Sic dī: q2 plus de ſena igredit̃ deſcriptionez q̄3 de alijs ſpēbus. Ualet ꝓpꝛie melicis: maniacis: cardiacis: ⁊ triſtibus: q̄rtanarije ⁊ ſpleneticis. ¶ ℞. folliculoꝝ ſene. iij. auellanaꝝ aſſataꝝ numero. 50. ſerici cōbuſti. ℥. ij. lapidis arme. ℥. i. lapidis laꝫuli loti. ℥. iij. ꝫucchari. ℥. vi. cinamomi. ℥. i. gariofiloꝝ galāge pipꝛ. ſpice oꝫimi. i. ſeis baſiliconis ꝫinꝫiberis folij cardamomi ſ. maioris ⁊ minoris: croci ꝫedoarie floris roris marini: macropipꝛ. i. pipis lōgi. aū. ℥. ij. pulueriꝫent̃ ſubtilr̃ oīa. Mellis colati ⁊ diſpumati lib. ij. ⁊ fiat elʼiuz i bōa forma h̄ mō. Auellane ſubtilr̃ ꝯterant̃: deide ad bulliēdū cū melle ponant̃: ſemꝑ ſpumā a melle amouēdo. poſt v̄o aliq̄lē coctionez mellis remoueant̃ ab igne. Et ſpēs ponant̃. ¶ Lapis laꝫuli ⁊ lapis armenꝰ h̄ mō lauant̃. terant̃ ambo ꝑ ſe ſubtiliſſime: deide accipe mortariū lapideū: ⁊ ꝓyce ipſoꝝ alteꝝ: ⁊ aquā clarā in eo: ⁊ cū piſtello agitādo ſimul miſceātur: ⁊ h̄ facto ꝑ aliqd̄ tēpus ꝑmitte reſidētiā facere: ⁊ ꝓmā aquā abijcias: ⁊ ſic ter facias: ſemꝑ aquā inouādo. Poſtea loco aq̄ clare accipias aquā roſa. ⁊ ſic facias vt de cōi aq̄ dixi. Et tātū cuz dicta aqua lauet̃ ꝙ aqua remaneat clara. Et tūc ipſoꝝ ꝑfecta erit lotio: ſ3 ꝑ ſe ꝯteri debēt ⁊ lauari.

¶ De ſerico nota ꝙ ſericū qd̄ apponit̃ in medicinis cordialibꝰ ꝓ ꝯfortatione cordis nullo mō dz cōburi: ſ3 minutiſſime icidi ⁊ teri. Qd̄ v̄o ponit̃ in medicīs ad mãe ꝯſūptionē vt in h̄ elʼio ponit̃: tūc cōburēdū eſt. Modus cōbuſtionis poſitus eſt ſupra fol. i. ibi recurras. ¶ Deſcriptio. 13.

Cōfectio de māna Meſ de mēte Hal. Solonē facilē efficiēs ⁊ educēs cholerā citrinā ſine moleſtia. ⁊ valet ad egritudies ex ea fcās: ⁊ ē meⁿᵉ delectabil ſaporis: culꝰ ꝑmixtio remāet pure ⁊ recēſ li. i. ſcamōcee ātiochene. ℥. i. ſucci roſ. li. i. Diſſoluat̃ māna cū ſucco roſa. ⁊ coquāt̃ ſil ōbito mō vſq3 ad ſpiſſitudinē mell. deide remoueāt̃ ab igne ⁊ pōat̃ ſuꝑ illō maſticis pulueriꝫati. ℥. iij. ⁊ reſeruet̃. Jngt Hal. oñdu cōpō huiꝰ medicīe nobilitatē eiꝰ. eſt eni cōpoſita ex ꝑtibꝰ ꝯuenietibꝰ cōplone ⁊ ꝓꝑetate.

¶ Tereniabin ſyracoſt ⁊ māna iter ſe dn̄t: nec ſūt ſpēs vt q̄dā dn̄t. Jmmo dn̄t ⁊ ſ3 p̄tias ⁊ ſ3 locū i quē cadūt: ⁊ ſ3 v̄tutē ⁊ cōplonē. ſyracoſt. n. ⁊ tereniabi caliores ⁊ hūidiores ſūt māna: ſ3 q2 ad nos nō portāt̃: iō ipſoꝝ loco pōimꝰ mānā. ¶ Quidā doctores volūt ꝙ diagridiū ⁊ nō ſcamonea h̄ i loco pōat̃. Sz ſua ſꝑ pace ſalua: ſi poneret̃ ⁊ ōcoq̄ret̃: v̄tꝰ ſolutiua fere i totū deꝑderet̃. Coctio. n. ē ꝓpatio dicte ſcamōcee. q̄re illa ñ diagridiū ē ponēda. ¶ Deſcr. 14.

Electuariū de pſilio Meſ. Solone educēs cholerā citrinā: ⁊ ꝯferēs ad febres difficiles: ⁊ ad ſodā ⁊ v̄tiginē q̄ fiūt a fumis cholicis. ¶ ℞. ſucci buglo. domeſtice ⁊ ſylueſtris: ſucci endi. ſucci apij: oīuz coctorū ⁊ diſpumatoꝝ aū. lib. ij. ꝓyce ſuꝑ ipſis cuſcu. aniſi folliculoꝝ ſene aū. ℥. ſ. capil. ve. M. i. ſucci fumi terre. ℥. iij. aſſari. ℥. iiij. ſpice. ℥. ij. īfūdant̃ h̄ oīa in dcīs ſuccis ꝑ diē ac noctē. deide bulliāt bullitiōe vna: ⁊ poſt dictā ebullitionē ꝓyciat̃ ſuꝑ ea. viol. ℥. iij. epithi. ℥. ij. ⁊ iteꝝ alia bulliāt ebullitiōe. deide oīa colent̃: ⁊ bn̄ exꝓmant̃: ⁊ in dcā colatura ponat̃ ſeis pſilij. ℥. iij. ⁊ ꝑmittat̃ ꝑ diē ⁊ noctē oī hora: tn̄ agitādo illō cū ſpatula. deide exꝓmat̃ viſcoſitas eiꝰ tota: deide accipiant̃ huiꝰ viſcoſitatis li. iiij. ⁊ ꝓyciāt̃ ſuꝑ eā ꝫucchari al. li. ij. ſ. ſcamonee cocte i pomo. ℥. iij. ſ. coquant̃ oīa ſil cuz facilitate: poſt v̄o coctionē addāt̃ trociſcoꝝ diarodon: trociſcoꝝ ō ſpodio: reubar. aū. ℥. i. trociſ. ō berberis. ℥. ſ. pulueriꝫent̃ h̄ ſatis ſubtilr̃ ⁊ miſceāt̃ ⁊ reſeruent̃ in vitreato vaſe: ⁊ doſ ē a. ℥. iij. vſq3 ad ℥. iiij. ¶ Uiole ſi ſimplr̃ ſcripte aliq̄ in cōpoſito repiant̃ de ipſis ſiccis itelligēdū ē: q̄ colligēde ſūt in mēſe martij: exiccādeq3 i vmbra: ⁊ reſeruāde in loco ſicco: humiditas eni in eis putrefactionē iducit.

¶ Sūt aliq textꝰ q dicūt ſcamonee nō cocte: ⁊ h̄ lr̃a mag ꝯſona ē: q2 ponēdo ſcamoneā coctā ⁊ illā iteꝝ decoquēdo v̄tꝰ ſolutiua deꝑdit̃. Sz nō ꝙ q̄n ꝓparata cogt̃: itētio ē vt illō elʼiuz ſit lenitiuū ⁊ ñ ſolutiuū. Potes igit̃ cū i hīs elʼijs repꝛies hāc lr̃az. ſ. diagridij: ⁊ iubet illō iterato ōcoq̄re loco ipſiꝰ ſcamoneā ponē: ⁊ coq̄re: vl̃ diagridiū pulueriꝫat̃ groſſo mō: ⁊ cuz alijs ſpēbꝰ in fine in elʼio ponē ſine coctione: ⁊ altero duoꝝ modoꝝ facias ⁊c̃. ¶ Deſcriptio. 15.

Micbleta Nicolai. i. expꝛta: ⁊ valet ꝓpꝛie ad hemorroidas ⁊ ad vētris tortionē ⁊ rugitū lienterie ⁊ diſſinterie: ⁊ optia ē oī ſoloni vētris. ¶ ℞. myrabolanoꝝ citri. idoꝝ: chebuloꝝ mūdatoꝝ ⁊ aſſatoꝝ aū. ℥. ij. ſ. cimini aniſi: maratri. i. ſemē feni. aū. ℥. i. ſ. bellericoꝝ: emblicoꝝ aſſatoꝝ aū. ℥. ij. naſturtij. ℥. ij. ſ. ameos carui aū. ℥. i. ſ. īfūdāt̃ h̄ oīa i fortiſſimo aceto ꝑ diē ⁊ noctē. deinde extrahant̃: ⁊ exiccari ꝑmittāt̃. deide pulueriꝫent̃ ſpodij balauſtiaꝝ: maſticis: ſumach: gūmi arab. aū. ℥. i. ⁊ gr̃. xv. fricēt̃ h̄ alia manibꝰ cū oīo roſ. Et poſtea pulueriꝫent̃ ſubtilr̃: ⁊ cū li. i. ⁊ ℥. iij. ſyrupi myrtini: fiat elʼiū i bōa forma. ¶ Mirabolāi oēs aſſant̃ h̄ mō. Jnfūdāt̃ mirabolāi q aſſari debēt i ſuc. cydonioꝝ vl̃ granatoꝝ: deide iteꝝ exicca eos. poſtea madefiāt i oīo roſ. vl̃ maſticino. deiñ eos aſſa ſuꝑ patellā ferreā bn̄ calefactaz ſꝑ ducēdo ⁊ mouēdo. Et añq̄3 icipiāt

nigreſieri ob igne ſiue a patella cola amoueanẽ ne cõburãtur. ⁊ ſic ſunt aſſati: ⁊ hoc modo in vſu adminiſtranẽ.

¶ Sex ſũt modi pparationis me^{no}ꝝ. pmus ẽ coctio. 2us ↄtritio. 3us aduſtio. 4us ablutio. 5us ↄgelatio. 6us cõmixtio. ⁊ cũ3 oiuz iſtoꝝ h i libello repies deſcriptũ. ¶ Deſcriptio. 16.

Diaſinicõ

Meſ. ⁊ ẽ ↄfectio ẽ dactyl quã ſcripſit filiꝰ Zeſar: ↄferens ad febres cõpoſitas: ⁊ chronicas ⁊ ẽ me^{na} ſecuritatis. ⁊ ↄfert ad colicaꝫ: ⁊ dolorẽ vẽtris ⁊ humorẽ crudũ: ⁊ frigora. ¶ ℞. dactyloꝝ heyron ĩfuſoꝝ in aceto tribus diebus ⁊ noctibꝰ. ʒ. c. penidiaꝝ ſibari. i. facti ex çuccharo albo infuſo in aqua decoctionis ordei. ʒ. i. amigdalaꝝ mundataꝝ. ʒ. xxx. turbith. ʒ. xxxv. ſcamonee. ʒ. xij. ſ. pparate: çinçiberis: pipis lõgi: folioꝝ ruthe ſiccoꝝ: cinnamomi: macis: ligni aloes: ſeminis aniſi: fenicu li. ſ. ſeminis dauci: galãge aã. ʒ. ij. ſ. ↄteranẽ ſubtilr: dactyli penidij: ⁊ amigdale. Cetera vo puluericẽnẽ nõ multũ ſubtilr. Mellis colati ⁊ diſpumati li. i. ⁊. ʒ. i. ſ. fiat electuariũ.

¶ Dactyli heyron: dicũẽ heyron ab illa regione in qua dactyli mltũ abũdãt: ⁊ q in ea naſcunẽ ſunt meliores oibus alijs aliaꝝ regionũ. Alij vo dicũt qð eſt vna maneries dactyloꝝ q̃ melior eſt: quẽadmoduꝫ ſunt pruna damaſ. que meliora ſunt alijs prunis: ⁊ vna ⁊ altera opinio bona eſt.

¶ Penidij ⁊ dactyli hac in cõpõne ponuntur: vt iuiſcent ⁊ igroſſent medicinas ſolutiuas: ne ad lõginqua penetrent: ⁊ hac de cauſa ponunẽ in hac cõpõne a Meſue ⁊ in omnibus alijs medicinis ſolutiuis in quibus ponuntur.

¶ De hac cõpõne varia repiẽ lr̃a: ⁊ pauciſſimi ſũt apothecarij q vſq3 adeo cõpõnẽ hãc rite cõpoſuerit ob lr̃e varietatẽ. repio eni in aliqbꝰ Meſ ſcriptũ ſiari. in alijs ſiani: in alio ſiati. in qbuſdã ſabiri. in alijs ſichari. ⁊ in alijs ſybari ⁊ ſybari: q̃ oẽs corrupte ſũt pter illã q̃ penidiaꝝ ſybari dicit: ⁊ multiplr exponiẽ. Quidã eni dicunt q penidij ſibari ſũt penidij fci ex çuccharo illiꝰ pũitie: ⁊ q ſibari ẽ pũitia: ⁊ hec falſa ẽ. Alij dicũt q ſi penidij q fiũt ex çuccharo pus ĩfuſo in aq̃ ordei: cũ ſiet idẽ ſit qð ordeũ: ⁊ tũc illo mõ fci ſic appellãdi ſũt: magi leniriui ſt ⁊ abſterſiui minuſq3 viſcoſi ⁊ oppilatiui. Alia expõ ẽ. q ſibari idẽ ẽ qð ſolidi albi ⁊ leues: ⁊ hi fiũt ex bono çucchara: ⁊ due he opiones bone ſũt: ſ3 pꝰ magis ad mẽtẽ doctoris. ⁊ fuit ⁊ ẽ mea opio. Igiẽ cũ cõpõnẽ hãc facẽ vis. Accipe çucchaꝝ albũ ⁊ ĩfũde i aq̃ decoctionis ordei p horas ſex. deinde çucchaꝝ coque illa in aqua: ⁊ penidios fac. ⁊ habetis pfectã ⁊ verã deſcriptionem diaſiniconis: ſm auctoris mentem.

¶ Penidij fiũt ex ſolo çuccha. vltimate ducto: ⁊ ex lõga ⁊ ↄtinua ductiõe ⁊ mãibꝰ ptractatiõe dealbãẽ: ⁊ ẽ bono çuc. faciẽdi ſt: nõ de pulue çucchari vt qdã faciũt apothecarij.

¶ Diaſinicõ dĩ a fenichys. i. dactylis: de qbus plus lr̃at q̃ de alijs medicinis. baſis tñ nõ ſũt i hac medicina. S3 turbith ⁊ ſcamonea ſunt baſis. ¶ Deſcriptio. 17.

Diaprunis

nõ ſolutiuus Nicolai. Daẽ acutas ⁊ pacutas paciẽtibꝰ: ⁊ maxime cauſoni ⁊ ſynoche in pꝰ in augmẽto ⁊ ſtatu egritudis: ⁊ ſine diagridio põt exhiberi in ol hora diei: cum diagridio vo in hora matutinali ⁊ cũ cautela: qm̃ ẽ ſolutiuũ forte. ¶ ℞. prunorũ damaſcenoꝝ quãtitatẽ quã volueris: aque clare i quãtitate ↄueniẽti q̃ dicta pruna coopianẽ. Ponanẽ duo hec in vaſe ad ignẽ: ⁊ tãdiu bulliãt vſquequo diſſolui videãẽ: ⁊ diſſoluti ab igne deponanẽ: deide in cribro pforato ponanẽ: ⁊ tãdiu manibꝰ fricenẽ qð pulpa dictoꝝ prunoꝝ trãſeat ⁊ ſolũ oſſa ⁊ cortices remaneãt. deinde de dicta paſta accipe lib. i. çucchari lib. ij. aque in qua cocta ſũt pruna lib. vi. violaꝝ. ʒ. ſ. bulliãt leui ebullitiõe in dicta aq̃. deide colẽẽ ⁊ in ea colatura ponaẽ çucchaꝝ ⁊ paſta prunoꝝ pſcripta ⁊ vſquequo ad ſpiſſitudinẽ ola veniãt ſiẽ bulliãt ſemper agitãdo. ⁊ tũc addanẽ caſſiefiſtule tamaridoꝝ aã. ʒ. i. duo hec diſſolui debẽt cũ aqua prunoꝝ i qua viole bulliẽrint. Poſtea tãdiu ſimul bulliant vſquequo reducanẽ ad pfectã coctionẽ. ⁊ electuarij habeãt formã: ⁊ ab igne remota ĩfridari pmittanẽ: demũ ĩfraſcripte ſpẽs ſup ↄpicianẽ. ¶ ℞. ſandaloꝝ al. ſandoloꝝ ru. ſpodij: reubar. cinamomi aã. ʒ. iij. violaꝝ ro. ſcis portulace: ſcariole: berberoꝝ: ſucci liquiritie: dragagãti aã. ʒ. ij. ſcis citrulli: melonũ. ſ. ſcis: ſcis cucurbite mũdatoꝝ aã. ʒ. i. puluericẽnẽ oia ſatis ſubtilr ⁊ bñ pmiſceanẽ. Et habes diaprunis. ¶ Deſcriptio. 18.

Diaprunis

ſolutiuũ. ℞. diaprunis nõ ſolutiui cõpoſiti in oibꝰ vt ſupra lib. ij. diagridij ʒ. ij. miſce: ⁊ ſic habes diaprunis ſolutiuũ. Aliq textꝰ hñt: ⁊ ſi laxatiuũ facere volueris ponaẽ in vnaquaq3 lib. ʒ. vij. diagridij qñ ab igne deponiẽ. ¶ Pruna ⁊ oẽs fructus colligẽdi ſũt qñ iã maturitatẽ acceperũt: ⁊ ante q̃ cadãt ab arbore. ⁊ ſic debẽt ↄſeruari. ¶ Pruna ex qbus ſupraſcripta cõpõ fit debẽt eſſe mediocris maturitatis: nõ multũ matura vel muça. Muçum aũt pprie dĩ cuius ſapor eſt compoſitus ex dulci ⁊ acetoſo. ¶ Deſcriptio. 19.

Diacaſſia

iuẽtione mea: q̃ ẽ lenitiua vẽtris ⁊ leuis: ⁊ ẽ medicina p dlicatis: carẽs acuitate ⁊ mordicatione ⁊ oi exceſſu ledẽte. ℞. caſſie mũde ⁊ electe lib. ij. tamaridoꝝ. ʒ. i. prunoꝝ nũero. xij. violaꝝ: ordei: aniſi: polypodij: cartami: liquiritie: capil. ve. thimi: epithimi aã. M. ſ. paſſulaꝝ. ʒ. i. ſcis feni. ʒ. ij. ſcis portulace: ſcis maluaꝝ aã. ʒ. iij. cinamomi. ʒ. ſ. miſceãẽ: ⁊ ↄfriganẽ oia groſſo mõ: ⁊ bulliãt in lib. xij. aq̃ ſ3 artẽ. deide colẽnẽ manibꝰ exprimẽdo. de q̃ colatura caſſie ⁊ tamaridi extrahanẽ: ⁊ diſſoluanẽ. Et addaẽ lib. i. çucchari. deide coquanẽ: ⁊ vſq3 ad formã elij reducanẽ lẽto igne cũ ſpatula ſemp agitãdo.

¶ Dracma nomẽ ẽ põderis: ⁊ põderat nonã ptẽ vncie. ⁊ ſic accipiebat antiqtas: ⁊ illa ẽ vera dracma. Moder. vo octauã ptẽ vncie p dracma accipiunt: que eſt ſcropuli tres. Et dracma grece idẽ ẽ qð manipulus vel faſciculus moder.

¶ Grana ex qbꝰ medicine põderãẽ debẽt eẽ grana vel ordei vl frumẽti. Si. n. ſũt frumẽti d3 illud granũ eẽ a ſupiori cortice mũdatũ. Si vo ordei illð granuꝫ eẽ d3 cũ cortice. ⁊ ſic habebis debitũ ordinẽ põdeꝝ. ¶ Deſcriptio. 20.

Caſſiafiſtula

p clyſteribꝰ magiſtralis. ℞. floꝝ violarũ folioꝝ eaꝝ maluaꝝ mercurialis: bletaꝝ paritarie aã. M. i. abſinthij romani. M. ſ. oiuz viridiũ: fiat oiuz decoctio in ſufficiẽti quãtitate aque ſ3 artẽ poſtea colenẽ manibꝰ exprimendo. de qua colatura caſſia extrahaẽ: que extracta: p oi lib. i. dicte caſſie addaẽ mellis electi lib. ſ. ⁊ coquaẽ vſq3 ad ſpiſſitudinẽ: ⁊ reſeruetur.

Obſerua in oibꝰ deſcriptionibus Meſ ⁊ Nicolai vbi hñt. ʒ. iiij. ſic ponit vnc. ſ. ⁊ vbi dicit ʒ. viij. ponit vnc. i. ⁊ iõ i multis locis in margine reperiſti doſes Meſue ⁊ Nicolai ⁊ venetijs ſic more antiquo.

¶ Herbe omnes preſcripte ex qbus decoctio hec fieri debet virides eſſe debent: eo quia ſũt magis lenitiue. Si vo haberi non poſſunt: ſicce ponantur.

¶ De abſinthio nõ. q ipꝫ diuerſificaẽ ſ3 diuerſitatẽ loci ⁊ pũie in qbꝰ oriẽ. Jð qñ dĩ. ⁊ repiẽ in receptis abſinthij romani. h eſt: q2 illð ẽ melꝰ alijs: vna tñ ⁊ eadẽ ẽ ſpẽs. S3 q2 illð hũi nõ põt: eligaẽ illð qð in mõtibꝰ ⁊ locis ſaxoſis oriẽ q2 melius eſt q̃ qð naſciẽ in locis humidis ⁊ vmbroſis: ⁊ colligi debet in Julij menſe: ⁊ in vmbra exiccari.

¶ Inter enema ⁊ clyſtere dĩa eſt. Naꝫ clyſtere eſt inſtrm̃ quo decoctio in iteſtinis ipelliẽ. Enema aũt eſt ipſa decoctio ⁊ medicina que inijcitur. ¶ Deſcriptio. 21.

Apõ oẽs docto. medicine cuꝫ ðſcribunt medicamen repiẽ deſcriptio clyſteris ⁊ clyſtẽ bonũ ⁊c. ſed dicet q ob ...

Diarob

cũ turbith ⁊ reubarbaro magiſtralis: q̃ eſt ↄfectio delectabilis i forma ſolida: ⁊ euãt cholerã ⁊ flegma: ⁊ humores viſcoſos putridos a ſtõcho: ⁊ a ptibꝰ remotis ⁊ iũcturis. ¶ ℞. çiçiberis. ʒ. ſ. galãge: pipis lõgi: cardamomi. ſ. maioris ⁊ minoris aã. ℈. i. croci. ℈. i. macis. ℈. ſ. turbith albi ⁊ gũmoſi. ʒ. x. reubar. bõi ⁊ electi. ʒ. ſ. diagridij ifuſi i aq̃ ro. p diẽ vnũ. ʒ. ſ. çucch. bõi. ʒ. xvi. ⁊ fiat ↄfectio i morſell faciẽdo oẽꝫ mõrſellũ de. ʒ. vi. ⁊ h ẽ eiꝰ doſ.

¶ Pondera cõia ex qbus medicine cõ menſuranẽ ⁊ põderanẽ ſunt ſex. pmo libre: cuius talis eſt figura lib. 2us vncie ⁊ talis

⁊ talis eſt figura.ʒ. 3ᵒ dracma ⁊ talis eſt.ʒ. 4ᵒ ſcropulus: ⁊ ta
lis eſt.℈. 5ᵒ granū: ⁊ talis ē gra. 6ᵒ Manipulus: ⁊ talis eſt.
M. ⁊ his ſex ponderibus communiter oēs menſure menſu
rant̄ medicinarum. ℭ Deſcriptio. 22.

Diarob

ſine reubarbaro magiſtralis. Cum virtute ſuperioris: plus tn̄ euacuās flegma q̄ chole
rā. ℭ ℞. turbith albi gūmoſi.ʒ.i. ʒinʒiberis.ʒ.ſ. cinamomi:
gariofiloꝝ. an̄.ʒ.ij. galāge: piperis longi: macis. an̄.ʒ.i. dia
gridij.ʒ.ſ. ʒuc. albi lib.i. fiat ꝯfectio in morſellis diſſoluen
do ʒuccharū cū vino cydonioꝝ ⁊ aq̄ ſimplici: ⁊ ſit oē mor
ſellum de.ʒ.ſ. pulueriʒando hec ſolutiuoꝝ more ⁊c̄.

ℭ Inter antiquos ⁊ modernos de ponderibus eſt differen
tia. Ideo intelligendū q̄ libra modernorū conſtat ⁊ reſul
tat ex.xij.ʒ. vncia conſtat ex.viij.ʒ. dracma ex.iij.℈. ſcro
polus ex gra.xx. ⁊ ſic medicine a medicis ⁊ apothecarijs
cōmenſurant̄ hoc tp̄e. ℭ Deſcriptio. 23.

Diacartamū

magiſtrale valens in euacuatione cholere flegmatis. ℭ ℞. medulle
cartami.ʒ.i. ⁊ ℈.i. ſpērum diadragaganti frigidi. ℈.ij. car
niū cydonioꝝ.ʒ.ij.ſ. ʒinʒiberis albi. ℈.i. turbith electi. ℈.
ij. diagridij. ℈.ij. ⁊.ʒ.i. manne granate: mellis roſ. ana.ʒ.i.
ʒucchari albi.ʒ.vi. ⁊ fiat ꝯfectio in morſellis vel in forma
manus chriſti: de.ʒ.ſ. pro ſingulo. Cuius eſt doſis.

ℭ Doſis n. eſt limitata mēſura vel q̄ntitas ſimplicis vel cō
poſite medicīe ſolutiue vel nō ſolutiue q̄ de ſe apta nata ē
facere ſufficientē opōnē nō diminutā nec ſuperfluā.

ℭ Carnes cydoniorum. i. pulpa cydonioꝝ debent ſubtili
ter cōteri cū cartamo a quo amot⁹ ſit cortex exterior: ⁊ h̄
modo dicit̄ medulla deinde ambo debēt diſſolui cū mel
le roſato ⁊ manna: ⁊ ʒuccharo fere cocto bene miſcere: in
fine vo ſpecies preſcripte miſceri debent: ⁊ cōfectio fieri.

ℭ Medicine oēs ſolutiue ꝯſeruantur per duos annos in
ſua bonitate ⁊ ſolutione: elapſo vo dicto tp̄e amittunt vir
tutem ſuam ſolutiuam. ℭ Deſcriptio. 24.

Pillule

aleſangine M: ſ q̄ dr̄ pillule de aromatibus: ⁊ valēt ad dolorē ſtōchi pp̄ fla: ⁊ ſūt ve
hemētis iuuamēti in mūdificādo ſtōchū ⁊ cerebrū: ⁊ iſtrā
ſenſuū ab humorib⁹ groſſis ⁊ putridis. ℭ ℞. cinamomi:
cubebe: ligni aloes: calami aromatici: macis: nucis muſca
te: cardamomi. ſ. maioris ⁊ minoris: gariofiloꝝ: aſſari: ma
ſticis: ſqnanti: ſpice: carpobalſami. an̄.ʒ.i. abſinthij ſicci: ro
ſarū. an̄a.ʒ.v. terant̄ hec oīa ꝯtritione groſſa: ⁊ fundant̄ ſu
per eā aq̄ lib.xij. ⁊ coquant̄ vſq3 ad cōſūptionē3 duaꝝ ptiū:
deide fricent̄ manib⁹: ⁊ colent̄ expmēdo aquoſitatē ei⁹:
poſtea accipe aloes ſucotri. lib.i. lauet̄ in ſcutella lapidea
vitreata lauationib⁹ plurib⁹ cū aq̄ pluuiali. Poſtea remo
ta aq̄ pyciat̄ ſup eū de p̄dicta decoctiōe lib.ij. ⁊ ponat̄ in
ſole: ⁊ pmittat̄ deſiccari oī die cū ſpatula agitando: deide
poſt ipſius exiccationē cōterant̄ ſubtiliter pulueriʒentur
myrre aloes: maſticis. ana.ʒ.v. croci.ʒ.iij. Et ea pmiſce cū
aloe loto: ⁊ tere ꝯtritiōe bona. Et poſtea reſiduū decoctio
nis expſſiōis adde: ⁊ ſoli expone oī die cōmiſcēdo cū ſpa
tula: ⁊ tantū pmittant̄ ſtare q̄ exiccate ſint: ⁊ ſerua.

ℭ Iſte pillule nō poſſunt cōfici niſi ſemel in anno. ſ. pillule
aleſangine: i eſtate. ſ. in mēſe Junij ⁊ Julij: ⁊ ſic tn̄ iſta ſpe
cies pillulaꝝ per annū cōſeruat̄ in ſua vtute: ⁊ ⁊ nō plus.

ℭ Magna diuerſitas repit̄ in Meſue: de doſi roſaꝝ ⁊ ab
ſinthij: qdam ponūt. an̄.ʒ.v. qdā3 vo. an̄.ʒ. ⁊ iſta lr̄a verior
⁊ melior eſt. Nam roſe ponunt̄ vt expellāt malitia3 cali
ditatis aloes a ſtomacho ⁊ capite. Abſinthiū3 vo vt aggre
get ſua ſtipticitate ptes laſſatas ab aloe: quare.ʒ.v. eſt do
ſis que in dicta recepta apponi debet.

ℭ Aloes lauatur cum aqua pluuiali pp̄ter hanc cām: q2 il
la ſubtilior eſt q̄ cōis: ideoq3 magis penetrat per omnes
partes aloes q̄ poſſet cōmunis facere propter groſſitiem
ſue ſubſtantie: quare cum illa lauetur.

ℭ Aloes lauatur hoc mō. Accipe de aloe ſucotrino mundo
qd̄ cito frangat̄ ⁊ boni ſit odoris quātitatē qua3 volueris
bene terat̄ ⁊ cribellet̄: deinde proijciat̄ in ſcutella lapidea
vitreata ⁊ roretur aloes ex aqua pluuiali: donec ibibatur
ab ea per totum: deinde ſoli exponatur: ⁊ exiccari per mit
tatur ab illa aqua. Et cum deſiccatum fuerit: iterum tera
tur ⁊ ſecundo: ⁊ iterum imbibatur ex aqua pluuiali: ⁊ di
mitte ſiccari ſicut prius. ℭ Deſcriptio. 25.

Pillule

maſticine Petri de apono ſup additionib⁹ factis Meſue: cap. de medicis appetit⁹ cor
rupti. in ſine capli. Que ꝯſeruāt ſtōchū ab oi leſione itrin
ſeca: nec pmittunt humores putreſieri in eo: ⁊ mltas alias
laudes eis attribuit. ℭ ℞. maſtici boni.ʒ.ſ. aloes electi.ʒ.
x. agarici boni.ʒ.iij. ꝯfice cū ſucco abſi̇e. l. cū vino cocto vel
ſapa vel rob q̄ idem ſunt: p̄us pulueriʒatis omnibus.

ℭ Differentia enī eſt inter rob robub ⁊ ſyrupum. Nā rob
idem eſt qd̄ vinū vltimate decoctū. Robub idem eſt qd̄
ſuccus inſpiſſatus vel caliditate ſolis vel ab igne. Syru
pus vo eſt decoctio inſpiſſata ab igne cum qua ponit̄ ʒuc
charum vel mel vel ſapa. ℭ Deſcriptio. 26.

Pillule

auree Nicolai: ſic dicte pp̄ter earum excellentiam: pp̄rie purgant caput lumen oculo
rum acuunt: ventoſitatem ſtomachi ⁊ inteſtinoꝝ expel
lunt: ⁊ ſine moleſtia purgant. ℭ ℞. aloes electi: diagridij.
ana.ʒ.v. roſarum: ſeminis apij. ana.ʒ.ij.ſ. ſeminis aniſi: ſe
minis feniculi. ana.ʒ.i.ſ. croci interioris colloquintide: ma
ſticis. ana.ʒ.i. pulueriʒentur non multum ſubtiliter: ⁊ for
ment̄ pillule cū aqua infuſionis dragaganti.

ℭ Dicunt̄ pillule auree p metaphorā: q2 ſicut aurū precio
ſius eſt ceteris metallis: ita iſte pillule ad cōplendos effe
ctus ad quos faciendo dant̄ ſūt p̄cioſiores alijs compara
tis ad ſuos effectus cōplendos: ⁊ multū in vſu habent̄.

ℭ De colloquintida iter doctores eſt differentia: multi po
nunt qn̄ regiunt interiora colloquītide ⁊ ſemia ⁊ pulpā: vt
vult circa inſtans ⁊ male faciūt. Alij vo ponūt pulpam ſi
ne ſemine: vt alij oēs ſcribunt doctores: ⁊ iſti melius faci
unt: ⁊ ſic cōter ab olbus ponitur vt ſeruitor de modo p̄pa
ratiōis ponit: ſic Meſue in deſcriptiōe trociſcoꝝ alandal
iubet illam a granis mundari. ℭ Deſcriptio. 27.

Pillule

turbithate ⁊ dr̄ auree Meſue: q̄ cholera3 ⁊ flegma ſine moleſtia purgāt: ſtomachū ⁊
epar cōſortant: ⁊ digeſtionē pcurāt: turbithate a turbith:
⁊ ſunt p̄me que ſūt in vſu. ℭ ℞. turbith boni.ʒ.xvi. aloes
ʒ.i.ſ. maſticis roſaꝝ. an̄.ʒ.vij. mirabolanorum citrinorū
ʒ.x. croci.ʒ.iij. pulueriʒent̄: ⁊ ꝯfice cū ſucco abſinthij.

ℭ In iſtis pillulis nō ponit̄ ʒinʒiber: ⁊ h̄ eſt vt debiliores
ſint ⁊ a lōge nō trahāt: qd̄ ſec⁹ facerēt ſi in eis poneret̄: ʒin
ʒiber enī pmixtū cū turbith fortificat ipſius ſolutionem: ⁊
⁊ facit q̄ a longinquo attrahat. ℭ Deſcriptio. 28.

Pillule

aggregatiue ex inuētiōe Meſue deſcriptione noſtra vt ipſe inquit. Expertorum iuua
mentorum ad febres antiquas: ⁊ ad febres diuerſitatis: ⁊
ad egritudines capitis: ſtomachi: ⁊ epatis: ⁊ educunt putre
factiones vtriuſq3 cholere: ⁊ flegmatum: ⁊ mundificant
inſtrumēta ſenſuum ℭ ℞. mirabolanoꝝ citrinorum ra
ued ſeni. ana.ʒ.ſ. ſucci eupatorij: ſucci abſinthij. an̄.ʒ.ij. dia
gridij.ʒ.vi. chebulorum indorū: agarici: colloquintide: po
lypodij. an̄.ʒ.ij. turbith boni: aloes. ana.ʒ.vi. maſticis: roſa
rū: ſalis gēme: epithimi: aniſi: ʒinʒiberis. ana.ʒ.i. miſce: ⁊ re
forment̄ cū olio roſato: oībus p̄us pulueriʒatis.

ℭ Nota q̄ ſucci itrantes in iſtis ⁊ alijs pillis ſeu cōfectio
nib⁹ hoc mō ſiūt: accipiat̄ abſinthiū ⁊ bn̄ cōterat̄: deinde
in pecia rara inuoluat̄: poſtea cū torculari exp̄mat̄: ⁊ abſq3
alia colatura in veſica ponatur: ⁊ ſoli ad exiccandum per
mittat̄. ſi. n. a pte groſſa colaret̄ in veſica nihil remaneret
eo q2 pars aquea a ſole ꝯſumeret̄: ⁊ vt de abſinthio dico:

ſta ⁊ de alijs oib⁹ herbis itelligaſ ⁊c. ⁊ p annū ꝯſeruaſ.
¶ Nota ꝙ iſte pille ⁊ pille de bermodactylis deſcriptiōe nr̃a Meſue: ⁊ de bermodactylis mioreſ. formanſ cum eiio roſato: ꝙ̄ gdā ignari apothecarij reformāt cū elio de ſucco roſaꝝ: ⁊ valde errant: ⁊ hoc auaritia ducti.
¶ Nota ⁊ inſup ꝙ ſimplr ſcriptū reperis pillularū aggregatiuarū de itis ſupra deſcriptis eſt intelligendū: que ſūt pfectiores alijs magiſqꝫ correcte. ¶ Deſcriptio. 29.
Pillule de fumoterre Aui. li⁰ 4⁰ fen 7ª. ca⁰ ð ſcabiei cura. Ualētes ad prurituͦ ⁊ ſcabiē: ⁊ ad egritudines de mā aduſta. ¶ ℞. mirabolanoꝝ citrinoꝝ: kebuloꝝ nigroꝝ idoꝝ. aā. ʒ. v. aloes ſucotrini. ʒ. vij. ſcamōee ʒ. v. pulueriſenſ oia nō multū ſubtiliter. Et ꝯfice cū aqua fumiterre irrorando ea ⁊ dimittanſ donec exiccenſ: ⁊ ibi banſ vice altera: ⁊ dimittanſ donec exiccenſ: ⁊ fiat tribus vicibus ſic: ⁊ in oī vice fiat ſicut ſorbitio: deinde dimittantur donec iſpiſſenſ: ⁊ cōpactū fiat: ⁊ fiant inde pillule.
¶ Hic itelligēdū ē: ⁊ i oib⁹ alijs locis i gb⁹ ſcribūſ mirabolāi ꝙ ſolū cortices amotꝫ oſſib⁹ accipi dēbēt mirabolanoꝝ.
¶ Modus faciēdi ſupraſcriptaꝝ pillaꝝ fere vi obſcur⁹: ſꝫ h mō fieri dēbēt. terāſ pſcripta l eis: deinde irrorēſ aq̄ fumiterre: itātū ꝙ oēs ptes ipaꝝ penetret: deide i ſole ad exiccādū ponanſ: ⁊ añ pfectā exiccationē: ſꝫ poſt aliq̄lē ſuccionē iterū aq̄ fumiterre irrorēſ ⁊ ſoli exponanſ: ⁊ h ter fiat. vltio in ſole exponāſ: ⁊ tātū pmittāſ donec pillaꝝ formā accipe poſſint: deiñ remoueāſ ⁊ ꝯſueſ. ¶ Deſcri. 30.
Pillule de meſereon Meſue: q̄ ſūt mirabiles ad hydropiſim: educūt aquā citrinā: ⁊ ſūt experte.
¶ ℞. folioꝝ meſereon p̄paratoꝝ. ʒ. v. mirabolanoꝝ citrinoꝝ. ʒ. iiij. kebulorū. ʒ. iij. miſce ⁊ pulueriſenſ oia nō mltū ſubtiliter. Et cōfice cū aq̄ endi. in qua diſſoluti ſint tamarindi: ⁊ tereniabin. i. māna. ana. ʒ. i. ⁊ fiat maſſa.
¶ Meſereon p̄paraſ h mō. Infundaſ in fortiſſimo aceto ⁊ p diē dimittaſ: ⁊ exiccari pmittaſ: deide ꝯteraſ: ⁊ adminiſtreſ. Hoc. n. mō p̄paraſ vt ſeroſitas ⁊ iflāmatio q̄ in eo eſt amoueaſ. paꝝ. n. ſuſtinet de decoctiōe: ⁊ laborioſa ꝯtritio virtutē eius deſtruit ⁊ reſoluit. ¶ Deſcriptio. 31.
Pillule de hiera ſimplici Gal. 7⁰ terap. cap. 12. Que ſūt ſublimes: ⁊ laudes eaꝝ ſt dcē ſupi⁹ i ca⁰ ð hiera. ¶ ℞. ſpēꝝ hiere ſimpliciſ. Gal. ʒ. i. Et ꝯficianſ cū melle roſato: ⁊ fiat maſſa. Nec aliud eſt addendū nec diminuendū: ⁊ h modo Gal. deſcribit loco allegato ſupra.
¶ Neceſſitas cōpōnis pillaꝝ fuit: qꝛ medici volētes dare ſubaꝫ medicīe in forma in q̄ diu moreſ i ſtōcho oportuit eas aptare in forma pillaꝝ: cū ſolidū magis in ſtōcho ſtet q̄ꝫ queqꝫ alia forma. ¶ Deſcriptio. 32.
Pillule de hiera cōpoſita ſiue de hiera cuꝫ agarico magiſtrales: q̄ ſt maximi iuuamēti ſolone educentes vtrāqꝫ cholerā: ⁊ flegma: ⁊ humores viſcoſos ⁊ putridos: ⁊ eaꝝ ꝓprietates eſt mūdificans cerebrū ⁊ mēbra ſenſuū. ¶ ℞. ſpērū hiere ſimplicis Galeni: agarici trociſcati. aā. ʒ. 5. aloes boni ſubtiliter pulueriſati: ſeu ꝯtriti. ʒ. i. miſce cum melle roſa. ⁊ fiant pillule ſeu maſſa.
¶ Hoc meo libello nōn⁰ ē: ꝙ aliqbus in deſcriptionib⁹ ⁊ cōpōnib⁹ reperiſ: teranſ: ⁊ in aliqb⁹ ꝯteraſ. Jlla dīia ē iter tero ⁊ cōtero. Terere. n. idē eſt qð rē aliquā diuidē p ptes groſſas. Conterere vo idē eſt qð rem diuidere p ptes ſubtiliſſimas. Jdeo qñ itēdo ſpēs ſubtiliſſime teri debere ſcribo conteranſ. Qñ vo volo ꝙ groſſo modo pulueriſentur dic ⁊ ſcribo teranſ: q̄re ⁊ in ſupraſcriptis ⁊ ifraſcriptis cōpōnibus ad h bñ aduertaſ. ¶ Deſcriptio. 33.
Pillule fetide Meſue maiores: que expellūt humores groſſos: ⁊ cōferūt ad dolorē iuncturarū: ⁊ podagre: ⁊ ad oēm dolorē ex humore crude: ⁊ ad dolorē ſtōchi ⁊ colicā: ⁊ ad albaras: morphea: ⁊ lepram. ¶ ℞. ſerapini armoniaci: oppopōaci: bdellij: collognide barmel

i. ſemis cicute: aloes epithimi. aā. ʒ. v. alſcbrā. i. eſule: colligenda eſt i mēſe octobris: hermodactyloꝝ. aā. ʒ. ij. ſcamonee. ſ. p̄parate. ʒ. iij. cinamomi: ſpice: croci: caſtorei. aā. ʒ. i. turbith. ʒ. 5. ſinſibe. ʒ. i. 5. euforbij. ℈. ij. teranſ oia: ⁊ gumme diſſoluanſ in aq̄ porri: ⁊ fiant pillule. ſ. maſſa. Meſue dic. 3. iiij.
¶ Nō de mēte auctoris pādetaꝝ ꝙ barmel ſcriptuꝫ cū h. idē ſignat qð ſemē cicute: qñ vo ſcribiſ cū a. idē ē qð ſemē rute. Ex h igiſ itelligas ꝙ diuerſus modus ſcribēdi diuerſificat nomē vocabuli: q̄re ſp reſpiciēde ſūt lr̃e ⁊ ſyllabe vocabulū cōponētes in medicia ſcriptū: eo ꝙ variatur ſm varietatē cōpōnis lr̃aꝝ: q̄re bñ nota. ¶ Deſcri. 34.
Pillule fetide miores Meſ: ⁊ ſūt eiuſdē virtutis cuꝫ maiorib⁹. ¶ ℞. ſerapini armōiaci: oppoponaci: bdellij: myrre. aā. ʒ. v. turbith. ʒ. x. collogn. ʒ. vi. diſſoluanſ gūme in aq̄ porri. ⁊ cetera teranſ: ⁊ cū ea ꝯficianſ.
¶ Unuꝫ gn̄ale hic nota: ⁊ icidenter. ꝙ illð qð de nā ſua eſt aromaticū quāto eſt aromatic⁹ tāto melius: ⁊ qð eſt fetidū quāto fetidius tāto melius excepto aloe. Siſr ēt oē qð dꝫ habere aliquē ſaporē quāto in ſuo ſapore eſt itēſius tāto melius: excepto oleo. nam cū ſit de nā reꝝ amaritudinē habentiū quanto minus amarū tanto laudabilius ⁊c.
¶ Gūme diſſoluunſ in aq̄ porri vel in aceto vel in aliquo alio liquore hoc mō. ifundunſ in aq̄ vel aceto p noctem: ⁊ dꝫ acetū vel aq̄ eſſe in tanta copia ꝙ eas tegat: in mane ſi gūme totā biberūt aquā vel acetū ⁊ dure ſint adiungatur ipſoꝝ alterū: ⁊ poſtea accipias eas ⁊ fricabis manibus ſup ſetaciuꝫ: qua fricatiōe bona tranſibit ſubā: palee vo ⁊ immūditie remanebunt: ⁊ tūc vtere. ¶ Deſcriptio. 35.
Pillule de ſarcocolla Meſue in caplo de ſarcocolla ⁊ in antidotario: ſolone educētes flegma: ⁊ cōferūt ad egritudines flegmaticas. ¶ ℞. ſarcocolle preparate. ʒ. iij. turbith. ʒ. 5. iterioris collognide: ſinſiberis. ana. ʒ. i. 5. ſalis gemme. ʒ. i. diſſolue ſarcocollā in aqua roſata: cetera teranſ: ⁊ cum ea fiat maſſa. Meſue dic. 3. iiij.
¶ Sarcocolla hoc mō p̄paraſ: infundatur in lacte aſine p dies qnqꝫ: ſemp ⁊ omni die lac inouādo: ⁊ pmū abijciēdo: demū diſſoluaſ in aqua roſata: vt in ſuperioribus pillulis tibi monſtraui. ¶ Deſcriptio. 36.
Pillule ð bdellio maiores Meſ: experte ad fluxū hemorroidaꝝ ⁊ vlcerū in eis: ⁊ ad fluxū menſtruoꝝ. ¶ ℞. bdellij. ʒ. i. 5. ameos: kebuloꝝ idoꝝ: belliricoꝝ: emblicoꝝ: veneriaꝝ aduſtaꝝ. i. radicis acori charabe. aā. ʒ. ij. 5. Jnfūdaſ bdellīū in ſucco porri: cetera teranſ: ⁊ cū eo fiat maſſa. Et denſ pillule in modum ciceris ⁊c.
¶ De porro nota q̄ðdā eſt porrū capitatū. i. trāſplantatū ⁊ eſui illð cōperit. Alið ē ſectile. i. nō trāſplātatū: ⁊ illð vſui medicie cōperit. igiſ de iſto fit ſucc⁹ de q̄ iſte pille reformanſ: ⁊ ex his ēt fit aq̄ vel p ſublimationē vel p decoctionē. ⁊ iſte vltim⁹ modus magis mihi placet ð q̄ reformanſ ⁊ diſſoluunſ gūme itrantes in pillulis fetidis: quare nota.
¶ Diuerſitas magna repiſ in receptis haꝝ pillulaꝝ Meſ fere oēs dicūt venaꝝ aduſtaꝝ. Et hāc lr̃aꝫ reprobat Mathe⁹ ſylua. in ſynonymis poniſ ſub cap. 690. dicēs qð ē error ſcriptoris: ⁊ ꝙ dꝫ dicē auellanaꝝ aduſtaꝝ. Sed ſalua ſp pace in errore eſt. Sed dꝫ dicē veneriaꝝ aduſtaꝝ: vt in q̄daꝫ antiquiſſimo Meſue ſcriptum repperi. Et ꝙ ſic dicere debeat patet: eo qꝛ venerie. i. acorus. ſ. radix: que radix ſupra aliquē portata illū ꝯſeruat a fluxu ſanguinis: vt ipſe ponit. cap. 281. q̄re ſeipſum corrigat.
¶ Radix acori hoc mō aduriſ: poſt ipſius exiccationeꝫ p groſſa ſatis fruſta incidaſ: deide ſup laminā ferreā ignitā iceſſanter reuoluaſ: donec ⁊ q̄uſqꝫ color ei⁹ ð toto muteſ: ⁊ tunc remoueaſ: qꝛ aduſta eſt. ¶ Deſcriptio. 37.
Pillule inda Meſue maiores: que addunt in viſu ⁊ corroborant eū: ⁊ abſtergunt inſtr̄a ſenſuuꝫ: ⁊ expellunt ſupfluitates: ⁊ cuſtodiunt ſanitateꝫ corporis.
¶ ℞. roſaꝝ

¶ ℞.roſaꝝ violaꝝ abſinthij:colloquintide: turbith:cu/bebe:calami aromatici: macis muſca.ſpice:epithimi:car/pobalſami:xylobalſami.i.ligni balſami: ſileris montani: ſeminis rutbe:ſqnāti:aſſari:maſticis:gariofiloꝝ: cinamo/mi:aniſi:feniculi.ſ.ſeis:apij.ſ.ſe.caſſie lignee:croci:macis. an̄.ʒ.ij.mirabolanoꝝ citrinoꝝ:kebuloꝝ indoꝝ: bellirico/rū:emblicorū: raued ſeni.i.reubarbari.ana.ʒ.ſ.agarici:ſe/ne.an̄.ʒ.v.euſragie.ʒ.vi.aloes ſuccotrini ad pōdus oium. Terant̃ oia ꝯficiant̃ cū ſucco feniculi:ꝛ fiat maſſa.

¶ De collognitida pauci ſūt q in receptis ponāt collognti/dā:fundātes ſe ſup dcm̄ Meſue in deſcriptiōe trociſcoꝝ alādal q dicit. Trociſci alādal q ponunt̃ in biera Derme tis ꝛ in alijs ꝯfectiōib⁹ loco collognitide:ac ēt pp ſuā vene noſitatē dicūt nō eē auſi in receptis ponere. Alij vo ponūt collognitidā ꝛ nō trociſcos alādal:dicētes q magis ſoluti/ua eſt:ꝛ q a doctorib⁹ ponit̃ in cōpōnib⁹ tāq̄ calcar:vt ēt faciūt diagridiū:ꝛ ſic bis rōnib⁹ varij varias cōpōnes fa/ciūt. Ego vo ſoleo boc fieri facere:ſi in receptis auctoꝝ re pio ꝯſidero ſi in eis ipſi⁹ maliciā frāgētia ſit poſita vl̃ nō: ſi ſic audacter illā apponi facio:vt in iſta recepta. ſi nō:lo/co ipſi⁹ pono trociſcos alādal. Et boc ē qd̄ dicit bon⁹ Me ſue.ꝛ ꝓpter boc in biera Dermetis poſuit:in qua multe ꝛ multe ſunt medicine venenoſe:ꝛ pauce eaꝝ venenoſitatē corrigentes:ꝛ tu boc ꝯſidera. ¶ Deſcriptio. 38.

Pillule de bermodactylis maiores Meſue exper/te ad dolorē iuncturarū:ꝛ podagre frigide. ¶ ℞.bermodactyloꝝ aloes mirab.citrinorū:turbith:col lognitide:bdellij:ſerapini.an̄.ʒ.vi.caſtorei:ſarcocole:euſor bij:oppoponaci: barmel.i.ſe.cicute:ſe.apij.an̄.ʒ.iij.croci. ʒ.i.ſ. Cōterant̃ oia:ꝛ cū ſucco caulīū fiat maſſa ꝛc̃.

¶ Collognitida anq̄ in cōpoſito ponat̃ dꝫ vltimate cōteri vt iubet Meſue in cap̄.de rectificatiōe medicinarū p tri/turationē. Cū dicit opꝫ q collognitida vltime pulueriȝet̃: nec ſit ꝯtentus aliquis in trituratione eius.

¶ De ꝯtritiōe itez nō.q z⁹ eſt:q̄dā.n.eſt multa q̄dā pauca. Multa ꝯtritio fit duab⁹ de cauſis.p̄ vt p illā ꝯtritionē re/moueat̃ malitia medicie quā faceret ſi groſſa eēt:ꝛ ob h̄ bn̄ ꝯterit̃ pulpa collognitide. z⁹ eſt:qꝛ mēbrū qd̄ curare vo lum⁹ eſt ſituatū in remotis ptib⁹:ꝛ iō bn̄ ꝯterēde ſūt me/dicie renū ꝛ epatis. Groſſa vo cōtritio fit duab⁹ de cauſis. vna ē vt vltimata ꝯtritiōe vtus medicie ꝛ opatio ei⁹ ꝓpa corrūpat̃ vt ſcamonea ſi in vltimo ꝯterat̃ deꝑdit vtutem ſolutiuā. z⁹ eſt vt multo tēpore remaneat in ſtomacho:ꝛ ſuuet digōnē:vel magis attrabat:ꝛ ſic medicie ſtōmcbe ꝛ ſolutiue groſſo mō ꝯterunt̃. ¶ Deſcriptio. 39.

Pillule de reubarbaro Meſue:cōferētes ad febres antiq̄s ex diuerſis gn̄atas būorib⁹ viſcoſis ꝛ putridis mixtaꝝ putredinū:ꝛ ad dolorez epatis:ꝛ p̄n⁹ by/dropiſis. ¶ ℞.raued ſeni.i.reuba.ʒ.iij.ſucci liqritie:ſucci abſinthij:maſticis.an̄.ʒ.i.mirabolanoꝝ citrinorū.ʒ.iij.ſ. ſemīs apij:ſeis feniculi.an̄.ʒ.ſ.trociſcoꝝ diarodon.ʒ.iij.ſ. ſpecierū biere pigre.i.biere ſimplicis.ʒ.x. Terant̃ teren/da:ꝛ ꝯficiant̃ in magdaleone cū aqua feniculi.

¶ Pro reformatione pillularū. Nota q niſi pillule refor/ment̃ cū aliq̄ re viſcoſa nō poſſunt ſimul teneri vt faciūt iſte pillule:ꝛ pillule cocbie q̄ reformant̃ cū vino albo. Jō ſi iſte reformarent̃ cūꝫ ſyrupo acetoſo vel cum oxymelle ſimplici nō eſſet incōueniēs ꝛ pillule cocbie cum melle ro ſato. Jgitur vt dico de iſtis:ꝛ de alijs etiam intelligas que cū aq̄ vel vino reformant̃ ꝛc̃. ¶ Deſcriptio. 40.

Pillule de bermodactyl̃ minores Meſue: experte ad dolorē iūcturarū:ꝛ podagre calē. ¶ ℞. bermodactyloꝝ.ʒ.v.ſcamonee.ʒ.ij.ſ.ſ.preparate: mirab. citri.ʒ.iij.roſaꝝ.ʒ.ij.aloes.ʒ.x. Cōfice cum catartico.i.cum elio roſato:terēdo prius terēda. ¶ Catarticū.i.purgatiuū vt doctores exponūt:igit̃ catarticū roſarū idē eſt qd̄ pur/gatiuū factū cū ſucco roſarū. Et ſic eliuꝫ de ſucco roſaruꝫ ꝛ eliuꝫ roſatū dici pōt catarticū roſatū. Verūꝫ ego magis laudo reformari debere cū elio roſa.qꝛ illud magis beni/gnū eſt:ꝛ minori venenoſitate ꝑticipat. ¶ Deſcri. 41.

Pillule inde Meſue:quaꝝ iuuamētū eſt vltimū ad egritudies melicas:ꝛ ad cancrū:ꝛ lepram: ꝛ morpbeā nigrā difficilez:ꝛ ſunt bone melie:ꝛ timori: ꝛ ad dolorē ſplenis:ꝛ itteritiā ſplenalē:ꝛ ad q̄rtanā. ¶ ℞.mi/rabolanoꝝ nigroꝝ.i.idoruꝫ ellebori nigri:polypodij.an̄.ʒ. v.epitbimi ſticados.ana.ʒ.vi.lapidis laȝuli loti. Modus lauādi ſupra oñſus eſt:collognitide ſalis indi.an̄.℥.ſ.ſucci eupatorij:ſpice.ana.ʒ.ij.gariofiloꝝ.ʒ.i.ſpecierū biere pigre i.ſimplicis.℥.i.ſ.terant̃:ꝛ fiat maſſa cum ſucco apij.

¶ Nō q pill̃e oēs ꝯſuant̃ cū bona eaꝝ vtute ꝛ opōne vſqꝫ ad ſex mēſes. Et dbēt teneri i magdaleōib⁹ ꝛ nō in puluē: qꝛ nō ꝯſuant̃ imo nullā vl̃ remiſſaꝫ faciūt opōnē. Et nō dbēt ꝯſuari in loco exceſſiue calo:nec ꝓpe ignē:nec ad ſo/lē:qꝛ i exceſſiuā duritiē ꝛ lapideitatē ꝯuerterent̃:ꝛ tūc nul lo mō dbēt apotbecarij eas exbibē:eo qꝛ ſi darēt torque/rēt corp⁹:ꝛ nullā penit⁹ opōnē facerent. ¶ Deſcri. 42.

Pillule ſine qb⁹ eē nolo Nico.talr̃ dicte pp ſummā efficaciā:miralr̃ a cbolera flegmate ꝛ melia purgāt:ꝛ valēt ꝓpe ad cataractas:ꝛ obſcuritates oculoꝝ: viſū cuſtodiētes:ꝛ auriū dolorē ſanāt:ꝛ ilioſis mirablr̃ cō ferūt. ¶ ℞.aloes electi ablut.ſ.cū aq̄ cōi.ʒ.xiiij.mirabo/lanoꝝ citri:keblo.belliricoꝝ:emblicoꝝ idorū:reubarba/ri:roſarū:maſticis:abſinthij: violarū:ſene.ſ.folliculi:agari ci:cuſcute.an̄.ʒ.i.terant̃ bec oia:deide accipe ſcamōee.ſ.ꝓ/parate ſubtilr̃ pulueriȝate.ʒ.vi.ſ.liget̃ i pecia dicta ſcamo nea:deide ifundat̃ in ſucco feniculi q̄ntitate q̄ pill̃e poſſint reformari:deide exp̄mat̃ dicta ſcamonea:manib⁹ pus tn̄ inūctis oleo violato vel cōi. Et tātū dcā ſcamōea exp̄mat̃ ꝛ manib⁹ ꝑtractet̃ q in lactis ſimilitudinez a pāno exeat tota ei⁹ bumiditas:ꝛ de illa exp̄ſſiōe pillule forment̃:abij ciēdo qd̄ intra peciā de ſcamonea remanebit. Succū feni culi cū expreſſione fcā de ſcamonea accipiendo:ꝛ pillulas formādo. ¶ Aloes qn̄ ſimplr̃ ponit̃ p ſucotrino ꝛ de ſuco trino intelligit̃:vt ponit Matb.ſyl.ca.proprio ꝛc̃.

¶ Pillule a pila dñr:qꝛ ſic̃ pila eſt rotūda:ita pillule debēt eſſe rotunde. ¶ Pillule q̄re dant̃ in forma rotunda. Eſt qꝛ figura ſpberica nō tāgit planū niſi in puncto. Sꝫ ꝯcauū ip̄m tangit vndiqꝫ:qn̄ g̊ pillula ponit̃ in ſtōcho qd̄ eſt ꝯca uū ipſa:eq̄lr̃ tāgit̃ a q̄libꝫ pte ſtōchi:ꝛ iō vndiqꝫ ꝛ in oī ſui pte ad actū reducit̃ pp calorē ſtōchi:ꝛ iō ipſa in q̄lꝫ ſui pte reducta ad actuz attrabit vndiqꝫ eq̄liter a mēbris oibus iō dat̃ ꝛ dari dꝫ in forma rotunde. ¶ Deſcriptio. 43.

Pillule cocbie Nicolai ꝓbate ad emigraneū dolorē: ꝛ ad dolorē ſtōchi:ꝛ ſliorū. ¶ ℞.aloes ſca/monee.ſ.ꝑparate abſinthij pulpe collognitide.an̄.maſticis dimidiū vni⁹ p̄dictorū:cōficiant̃ cū ſucco abſinthi vel fe/niculi vl̃ ſolatri. ¶ Quare.n.be pillule dicunt̃ cocbie. Co cbie.i.capitales a cocbos qd̄ eſt caput. ¶ Pill̃e q̄re dant̃ in ipari numero:ē. Pytbagoras.n.poſuit in ipari numero vtutē multā:ꝛ dixit numeꝝ iparē maſculū.igit̃ ꝑfectiorē. Et ob boc vulgares ſequētes eū credūt q dādo eas in nu mero ipari ſit maior ꝑfectio:ꝛ multi errāt. Numer⁹ enim nō eſt p̄ncipiū actiōis ꝛ paſſionis:vt 5⁹ metapb.cōmē.z⁹. Et iō facta doſi ꝯueniēti medicine pōt formari numerus pillularum par ꝛ impar ꝛc̃. ¶ Deſcriptio. 44.

Pillule cocbie Almāſoris.i.capitales.cocbos.n.gre/ce idē ē qd̄ caput latie.caput.n.mirabilr̃ mū dificāt:ꝛ maxie ab būorib⁹ groſſis ꝛ fridis:ꝯferūt cepba/lee:ꝛ emigranee. ¶ ℞.ſpeꝝ biere ſimplici.ʒ.x.collogn.ʒ. ſij.ꝛ.℈.i.ſcamōee ꝑparate.ʒ.ij.ſ.turbith:ſticados.an̄.ʒ.v. terant̃ bec:ꝛ ꝯficiant̃ cū vino albo. ¶ Pill̃e fuerūt inuen te.p̄ pp earū minorē diſplicētiā in guſtu:cū vl̃r cōponant̃

ex rebus amoris.2° vt magis ⁊ remotis attrahãt:quanto eni medicina longiori tẽpoꝛe ſtat in ſtomacho:tanto ma-gis a longinquioꝛibus attrahit. ¶ Deſcriptio. 45.

Pillule arabice Nicolai:ꝯ oẽm doloꝛẽ capitis pur-gantes mirabilr oẽs humoꝛes:gñantes leti-tiã:⁊ mẽtẽ acuẽtes:viſuȝ:auditũ:⁊ memoꝛiã reſtaurãtes, ſcotomiã:vertiginẽ:oculos:dentes:gigiuas:ſtõchũ:ſplenẽ purgãt oĩb⁹ his cõferẽtes. ¶ ℞.aloes electi.ʒ.iiij.brionie i.radicis cucurbite ſaluatice:gnqȝ geneꝝ mirabolanoꝝ maſticis:diagridij:aſſari:roſaꝝ.añ.ʒ.i.croci.ʒ.i.caſtoꝛei.ʒ.ij.Terant̃ oĩa:⁊ ꝯficiant̃ cũ ſucco feniculi vel abſinthij. ¶ Si in pillulaꝝ deſcriptione repit̃ ſcriptum ſcamonea ſuppleat̃.i.ꝑparata. Nec vllo mõ nõ preparata ponat̃:qꝛ lõga moꝛa nõ põt preparari:vt in electuarijs ſupꝛa decla-raui:eo qꝛ earum virtus nõ tranſit ſex mẽſes. Sed ſemꝑ diagridium eſt ponendum. ¶ Deſcriptio. 46.

Pillule aſſaieret Aui.in p° fen tertij.in cap̃.de cano-nib⁹ vlibus curationis capitis:⁊ exponit̃ a Gentili in hũc modũ:q̃ facilr ſine moleſtia caput purgãt ⁊ mundificãt. ℞.pulueris hiere.i.ſpẽꝝ hiere ſimplicis.ʒ.ij. mirabolanoꝝ citri:maſticis.añ.ʒ.i.aloes boni.ʒ.ſ.Terãt̃: ⁊ cũ vino optio fiãt pillule ſeu maſſa. ¶ De mirabolanis nota ꝙ aliqñ repit̃ ſcriptũ in receptis mirabolanoꝝ abſo lute:⁊ tũc de oĩb⁹ mirabolanis eſt itelligẽdũ.ſ.de gnqȝ ge nerib⁹ mirabolanoꝝ. Si ṽo ſcriptũ reperiat̃ mirabolani abſolute:de citrinis eſt intelligẽdũ tanq̃ de melioꝛibus ⁊ perfectioꝛibus. ¶ Deſcriptio. 47.

Pillule ſtõtiche Meſ deſcriptiõe ſua:q̃ ingt dari ⁊ accipi pñt oĩ tpe:⁊ ſt ille q̃ ſt in vſu:q̃ caput ⁊ ſtõchũ miro mõ mũdificãt. ℞.turbith.ʒ.x.maſtic.ʒ.ſ. roſaꝝ.ʒ.iij.aloes optimi.ʒ.xvij.qð ẽ ad põdus oĩuȝ.Terã tur ⁊ ꝯficiãt̃ cũ ſucco abſinthij:⁊ reſua. ¶ Tres alias de ſcriptiões pillulaꝝ ſtõtichaꝝ põſt Meſ:q̃s vide ſi placet. ¶ Hic nota.ꝙ ſi zinziber cũ turbith poneret̃ foꝛtificaret opationẽ eius. Nã turbith ſui ṽtute:⁊ de ſe flegma ſubtile trahit:ſed ſi cũ eo zinziber admiſcet̃ foꝛtificãdo ipȝ facit ꝙ attrahit ẽt flegma groſſum. ¶ Deſcriptio. 48.

Pillule iperiales magr̃ales:⁊ ſunt ille q̃ ſũt in vſu:⁊ bone ad digõnẽ:⁊ ṽtutẽ digeſtiuã ꝯfoꝛtãdã: mũdificantes ſtõchũ ab oĩb⁹ putridis ⁊ prauis humoꝛib⁹: ⁊ dñr iperiales:vel qꝛ fuerũt a q̃daȝ iperatoꝛe inuẽte:vel qꝛ ſũt multũ in vſu apð reges ⁊ ꝑncipes. ¶ ℞.nucis muſ. ſpice croci ligni aloes cardamomi.ſ.maioꝛis ⁊ minoꝛis:ga-rioſiloꝝ:amomi:cinamomi:zinziberis:galange:zedoarie: cubebarũ:macis:aniſi:maſticis:feniculi.ſ.ſeis carpobalſa mi:gnqȝ geneꝝ mirabolanoꝝ:turbith electi:mãne:agari ci:ſene.ſ.folliculi.añ.ʒ.ſ.reubarbari ad pondus oĩum.ſ.ʒ. xij.ſ.aloes ad põdus oĩum.ſ.ʒ.xxvij.Terant̃ oĩa ⁊ aloes de ꝑ ſe deide cõficiant̃ cũ optio vino albo:⁊ inunctis ma-nibus cum oleo laurino refoꝛment̃:⁊ referuentur.

¶ Sene cum ſimplr ſcriptũ reperit̃ in cõpoſitis ſolutiuis vel lenitiuis:de folliculis ſemꝑ eſt itelligendũ:cum magis ſolutiui ⁊ melioꝛes ſint. ¶ Deſcriptio. 49.

Pillule cões Aui.p° fen q̃rti.tractatu 4°.cap̃.5°:⁊ ſũt de illis ex gbus ſit ꝑſeruatio ⁊ euaſio a peſti lẽtia:⁊ ꝯſimilẽ deſcriptionẽ poſuit Raſ in 4° Almãſoꝛis in cap̃.de peſtilentia ⁊ eius cautela. ¶ ℞.aloes electi.ʒ.ij. myrre croci.añ.ʒ.i.Terant̃:⁊ cũ vino optimo fiãt pillule. ¶ Pillule oẽs preſcripte ⁊ infra ſcribẽde exhibẽde nõ ſũt imediate poſt ipſaꝝ cõpoſitionẽ:ſed ſaltim ſtandũ eſt per gndecim dies:vt poſſint ſimul cõmiſceri. Et tũc agẽt ope-rationẽ ſuaȝ rõne cõpoſitionis. Secus aũt faciant ſi ante dictum tẽpus exhibeant̃.vtrum aũt in illo tpe fermenten tur:⁊ nunqd dici poſſit vera fermẽtatio. Satis in q̃ſtiun-culo mea de narcoticis per longũ proceſſuȝ declaraui:qui videre vult ad illã recurrat. ¶ Deſcriptio. 50.

Pillule de agarico Meſue:mũdificãtes pectus ab humoꝛibus groſſis ⁊ putridis:⁊ conferẽtes aſmati:⁊ tuſſi antiq̃. ¶ ℞.agarici electi maſticis.añ.ʒ.iij. radicis lilij celeſtis.i.ireos:praſſij.ana.ʒ.i.turbith.ʒ.v.ſpe cieruȝ hierepigre.i.ſimplicis.ʒ.iiij.colloquintide ſarcocol le.añ.ʒ.ij.myrre.ʒ.i.terant̃ omnia:⁊ cõficiant̃ cũ vino co-cto.i.cũ ſapa vel rob vel ſila:qð idem ſignificat.

¶ In iſtis pillulis ſoleo apponi loco agarici facere agaricũ trociſcatũ:eo qꝛ in eis ſũt multe medicine venenoſe:⁊ fe-re nulle ſũt medicine earũ venenoſitatẽ refrangẽtes:iõ re fracte eẽ debẽt medicie apponẽde:vt ſunt trociſci alãdal: ⁊ agaricus trociſcatus:⁊ tu nota. ¶ Deſcriptio. 51.

Pillule bichichie Meſ in ſua de appꝛopꝛiatis cap̃. de cura tuſſis ſicce:que ſunt fiende ſicut lu-pini:⁊ tenẽde ſub lingua:cõferẽtes raucedini vocis:⁊ aſpꝛita ti:⁊ tuſſi cale ⁊ ſicce. ¶ ℞.ſucci ligri.zucch.al.añ.ʒ.ij.ami di dragagãti:amigdalaꝝ dulciũ excoꝛticataꝝ.añ.ʒ.iij.ſ. terant̃ oĩa ⁊ cum mucilagine ſeis cydonioꝝ fiat maſſa.

¶ Species oĩuȝ pillulaꝝ groſſo mõ ſunt ꝯterende:⁊ ꝑ ra-rã ſtaminiã trãſiri debẽt:⁊ ſic melioꝛ eſt ſua opatio:⁊ a lõ gingoꝛibus ptib⁹ attrahũt:rõ ſupꝛa eſt aſſignata in electua rijs ſolutiuis. ¶ Et ex his finis ſit 3ᵉ diſtinctiõi:q̃ fuit de medicis ſolutiuis. Cũ igit̃ nõ minoꝛi iactura Joãnes Frã ciſce mi pillule ab apothecarijs exhibeant̃ q̃ȝ cõfectiões: Si tpe dẽbito nõ exhibent̃:iõ modũ exhibitiõis inſcribã: ne ſua iperitia ac temeritate viri ad aliq̃s graues egritudĩ nes icurrãt. ¶ Pillule q̃ dant̃ q̃tũ nũc nr̃o ꝓpoſito ſpe-ctat:aut dant̃ ad euãdũ aliq̃lẽ maȝ in ſtõcho exñtẽ:⁊ tũc dari debẽt añ cenã imediate. Aut ad euãdũ aliquã humi ditatẽ cerebri:⁊ tũc poſt cenã per duas hoꝛas faltẽ exhibẽ de ſũt:⁊ hoc itelligat̃ de pillulis nõ ſcamoneatis ⁊ lenib⁹:⁊ vt maſticie elephãgie de hiera.ſ.⁊c̃. Aut dant̃ ad purgãdũ humoꝛẽ loco medicine:⁊ tũc dari debẽt facta digõne cibi in ſtomacho:⁊ poſt eas tardandus eſt cibus ſaltem per ho ras ſex:⁊ hoc modo doctoꝛes exhiberi iubent.

¶ Incipit quarta diſtinctio. Que eſt de trociſcis:⁊ cõtinet 31.deſcriptiones. ¶ Quarum prima eſt.

TRociſci Diarodon Meſue:q̃ꝝ iuuamẽ tũ eſt magnũ ad febꝛes antiq̃s ⁊ febꝛes ꝑmixtionũ:⁊ febꝛes flegmaticas:⁊ fe bꝛes in gb⁹ corrũpit̃ foꝛma. ¶ ℞.folioꝝ ro-ſaꝝ rubeaꝝ aureos.vi.i.ʒ.ix.ſpice aureos.ij.i. ʒ.iij.ligritie aureos.iij.i.ʒ.iiij.ſ.ligni aloes aureos.ij.i.ʒ.iij. ſpodij de cana aureũ.i.i.ʒ.i.ſ.croci aureũ.ſ.i.℈.ij.⁊ gra.v. maſticis.ʒ.ij.ꝯterant̃ oĩa:⁊ ꝯficiant̃ cũ vino albo optio in foꝛa pillulaꝝ:ſȝ i medio deꝑmãt̃. ¶ Quid ſit trociſc⁹ nõ. Eſt trociſc⁹ cõpõ q̃dã ex diuerſis pulueríb⁹ ⁊ ſpẽb⁹ mediã te aliq̃ liquoꝛe aggregatis:⁊ dĩ trociſc⁹ a trocos qð eſt ro-ta:qꝛ trociſcus eſt ſimilis rote carrus. ¶ Deſcriptio. 2.

Trociſci de roſis minoꝛes Meſue ſolitiui:q ſtõchũ ⁊ epar ꝯfoꝛtãt:⁊ ꝯferũt febꝛi ſtãtice euãdo ⁊ abſtergẽdo hũoꝛoſitatẽ ſtõchi. ¶ ℞.folioꝛũ roſaꝝ.ʒ.x. liquiritie.ʒ.v.Spice.ʒ.ij.ſ.ſcamonee ꝑparate.ʒ.iij.ꝯterã-tur hec:⁊ ꝯficiciant̃ cũ vino albo optimo. ¶ Quare autẽ trociſci fiant:eſt vt medicie poſſint melius cõſeruari:acq̃-runt etiã iſta ꝑmixtione aliquã virtutem cõfoꝛtandi quã prius per naturam non habebant. ¶ Deſcriptio. 3.

Trociſci de roſis maioꝛes Meſue plurimoꝝ iuua-mentoꝝ:quoꝝ maius eſt ad doloꝛẽ ſtoma-chi:⁊ malitiã digeſtionis:⁊ cis ꝑprie gbus corrumpit̃ foꝛ ma ⁊ ꝑncipis hydropiſis:⁊ ad febꝛes antiquas. ¶ Reci-pe folioꝝ roſaꝝ.ʒ.ſ.ligni aloes.ʒ.ij.maſticis.ʒ.ſ.abſinthij: ſpice:cinnamomi:caſſie lignee:floꝛum ſquinanti.ana.ʒ.i. conterant̃:⁊ fiant trociſci cũ vino albo optimo. ¶ De flo-ribus ſqnanti nota. Nõ enim ad nos poꝛtant̃:ſed ipſoꝛum loco ponimus rami partẽ. ¶ Deſcriptio. 4.

¶ Trociſci

Trociſci de eupatorio ⁊ roſis Meſue: expertoꝝ iuuamentoꝝ ad febres antiq̃s ⁊ cõpoſitas: ⁊ ad dolorẽ epatis: ⁊ opplõnẽ: ⁊ icteritiã. ¶ ℞. folioꝝ roſarũ. ʒ. i. ſpice. ʒ. iij. raued ſeni. i. reubarbari. ʒ. ſ. ſpodij. ʒ. i. ſ. liquiritie. ʒ. iij. ſ. ſucci eupatorij. ʒ. x. tereniabin: ⁊ accipit eiꝰ loco manna diſſolute in ſucco preſcripto. ʒ. ij. ⁊ fiãt trociſci. Conterendo prius oĩa. ¶ Liquiritia ſi ſimplr ſcripta repit de radice ſicca ſemꝑ intelligit: de q̃ due tm̃ ptes vſui medicine conueniunt. ſ. radix ⁊ ſuccus. ¶ Deſcriptio. 5.

Trociſci de reubarbaro Meſue ꝯferẽtes ad dolorẽ epatis: ⁊ oppilõnẽ ipſius: ⁊ ad apata eius ⁊ antiquas egritudines in ipſo: ⁊ hydropiſim: ⁊ corruptionẽ forme: ⁊ icteritiã. ¶ ℞. raued bõi. i. reubarbari. ʒ. x. ſucci eupatorij. ʒ. ſ. roſaꝝ. ʒ. iij. ſpice aniſi. ſ. ſemis: rubee tinctoꝝ: ſeminis apij: abſinthij: aſſari. ana. ʒ. i. amigdalaꝝ amaraꝝ ʒ. ſ. ꝯteranẽ: ⁊ fiant trociſci de aureo vno pro ſingulo.

¶ Nota q̃ iſti trociſci q̃ nõ poſſunt reformari cum ſuprascriptis humiditatibus in ipſis ingredietibus: ideo addatur de ſucco eupatorij intantum q̃ reformari poſſint: ⁊ quemadmodum dixi de iſtis: ita de ceteris intelligatur ſequentibus. ¶ Deſcriptio. 6.

Trociſci de camphora Meſue: valentes ad febres multe inflãmationis: ⁊ ſitim vehementẽ: ⁊ incenſionẽ cholere rubee: ebullitionẽ ſanguinis: ⁊ ſupercalefactionẽ ſtõchi: ⁊ epatis: ⁊ icteritiam: ⁊ ꝯferũt ethicis ⁊ ptiſicis. ¶ ℞. folioꝝ roſaꝝ. ʒ. ſ. ſpodij de cana. ʒ. ij. ſandaloꝝ citrinoꝝ. ʒ. ij. ſ. croci. ʒ. i. ſeminis citrulli: ſemis cucumeris: ſeminis melonis: ſeminis cucurbite: dragaganti: gummi. ſ. arabici: ſpice. ań. ʒ. i. ligni aloes: cardamomi. ſ. maioris ⁊ minoris: amidi: camphore. ana. ℈. ij. çucchari albi: tereniabin: loco eius accipit manna. ana. ʒ. iij. conterantur: ⁊ conficiant cũ mucilagine pſilij facti in aqua roſata.

¶ Ad faciendu3 mucilaginẽ pſilij accipiendũ eſt. ʒ. i. ſeminis: ⁊. ʒ. iiij. aque: ⁊ nõ ſolu3 de hoc ſemine itelligas: ſed de omni re de qua mucilaginẽ facere itendis. Nota ⁊ inſuꝑ q̃ ſunt quidã ignari apothecarij qui frangũt dictũ ſemen ad faciendũ mucilaginẽ: ⁊ male: eo q̃ interior ⁊ medullaris pars eſt calida: ſuperior võ eſt frigidiſſima. hoc in loco querimus infrigidationẽ: ⁊ haberemus intenſiſſimã calefactionem: ⁊ non ſolum confrangendum non eſt: ſed nec diu in aqua debet dimitti propter cauſam ſupra allegatã de confractione. ¶ Deſcriptio. 7.

Trociſci de ſpodio Meſue q̃ ſunt vtimi ad febres acutas: ⁊ iflãmationẽ ſtõchi: ⁊ epatis: ⁊ ad ſitim vehemẽtẽ. ¶ ℞. ſpodij. ʒ. ſ. roſaꝝ rubeaꝝ. ʒ. vij. ſeminis portulace: ſucci liquiritie. ań. ʒ. ij. q̃tuor ſeminũ cõmunũ frigidoꝝ maiorũ: gũmi arabici: dragaganti: croci. ań. ʒ. i. ſ. cõterant oĩa ⁊ fac trociſcos: cum mucilagine pſilij.

¶ Quatuor ſemina cõia frigida maiora ſũt iſta. ſemẽ melonu3: cucumeris: cucurbite: ⁊ citrulli: q̃re ſi q̃tuor ſemina cõia maiora ſcripta reperiant ſuprascripta ponantur.

¶ Confice cum mucilagine pſilij: vel cydoniorum: vel alterius cuiuſuis: ⁊ eſt intelligendum q̃ fieri debet in aqua communi: ⁊ hoc intelligas in omnibus in quibus non ſpecificatur liquor in quo fieri debet ⁊c̃.

¶ Sũt g̃ i iſtis trociſcis nõ ponũt niſi q̃tuor res a ſucco liquiritie ſupra. Sed nõ ſunt tãte v̄tutis q̃re ponẽda ſũt alia q̃tuor: ⁊ fiãt vt ſupra ⁊ erũt efficaciſſimi. ¶ Deſcri. 8.

Trociſci de ſpodio cũ ſemĩe acetoſe Meſ: ꝯferẽtes ad febres cholicas cũ q̃bꝰ eſt ſolutio vẽtrꝭ ⁊ ſedãt iflãmationẽ ſtõchi: ⁊ epatis: ⁊ ſitim ꝯtinuã. ¶ ℞. roſaꝝ rubeaꝝ. ʒ. i. ſ. ſpodij. ʒ. x. ſeis acetoſe. ʒ. vi. ſeminis portulace: ſeminũ coriandroꝝ preparatorum ⁊ torrefactorũ ſumach. ana. ʒ. ij. ſ. amidi aſſi: berberorum balauſtiarum. ana. ʒ. ij. gummi arabici aſſi. ʒ. i. ſ. cõterantur omnia: ⁊ cõficiantur cum ſucco agreſti: ideſt cum ſucco vue acerbe.

¶ Modus aſſandi gũmã arabicã ⁊ oẽs gũmas: gũmẽ frãgunt in fruſta ad magnitudinẽ ciceris: deide accipe patellã vel bernaciũ ⁊ calefac forti calefatiõe: deide ab igne remota ponant ſupra gũme: ⁊ ſine itermiſſione miſceant: ⁊ ſuꝑ dictã laminã calidã ſemꝑ miſcẽdo ꝑmitant donec albeſcant: ⁊ ſi illa caliditas nõ ſufficit calefiat denuo remotis tñ gũmis: deinde calefactis ſupra gũme ponant: ⁊ miſceantur donec albeſcant ⁊ albefacte remoueantur: quia aſſate ſunt: ⁊ hoc modo facias de omnibus gummis.

¶ Coriãdroꝝ ſemĩa hoc mõ ꝑparant: bñ cũ aq̃ cõi lauent vt ab eis puluis amoueat: deide ab aq̃ extrahant: ⁊ ſupra ea ifundat acetũ fortiſſimũ ⁊ in eo dimittant per dies nouem: ⁊ omni die ea mouẽdo: ⁊ elapſis nouẽ dieb' ab aceto remoueant: ſoli ad exiccandum apponant: ⁊ ſic preparati dicuntur. Sed vnum nota q̃ bene exiccari ab aceto ꝑmittantur: aliter aquirerent malum ſaporem.

¶ Semĩa coriãdroꝝ hoc mõ torrefiũt. Calefiat bernaciũ vel patella ad ignẽ mediocri caliditate: deinde ſupra ſemĩa ponant q̃ torrefieri debẽt: ⁊ ſic ſupra ponãt ⁊ ducant hinc ⁊ inde donec calorẽ vndiq3 ſentiãt. ſ. per oẽm eius ſuba3: deinde remoueant: ⁊ hoc modo omnia ſemina torrefiũt.

¶ Preparant aũt coriandoꝝ ſemina: vt quedam venenoſitas que in eis eſt amoueat. Torrefiunt vt magis ſtiptici reddantur. Torrefactio enim idem eſt qð ſemicoctio.

¶ Amidum aſſatur vt fiunt gũme ducendo ſuper lamina3 bene calidam. Et cum incipit eius naturalis color alterari remoueẽ: ⁊ aſſum eſt. ¶ Deſcriptio. 9.

Trociſci de berberis Meſue ꝑmi: qui ſũt in vſu boni ad febres iflãmatiuas extiguũt eni eas: ⁊ ſitim anguſtioſam. ¶ ℞. berberoꝝ: aut ſucci eiꝰ: ſpodij: ſucci liqritie: ſemis portulace. ań. ʒ. iij. roſaꝝ. ʒ. vi. ſpice: croci: amidi: dragagãti. ań. ʒ. i. ſemis citrulli. ʒ. iij. ſ. cãphore. ʒ. ſ. ꝯterant oĩa: ⁊ conficiant cũ. ʒ. ij. manne diſſolute in ſucco berberoꝝ. Et ſi ſuccus nõ reperiẽ diſſoluant cum decoctione ipſoꝝ: ⁊ reformentur. ¶ Gummi ſi ſimplr ſcriptũ reperiatur de gũma arabica eſt ſemper intelligendum.

¶ Trociſci a pillulis in tribus diuerſificant. ſ. q̃titate: opatiõe: ⁊ exhibitiõe. In quãtitate diuerſificant: eo q̃ in maiori quãtitate formant. Uñ trociſci ſemꝑ debẽt formari ad quãtitatẽ. ʒ. i. vt dictu3 eſt de trociſcis de tyro: ⁊ pillule eni a remotis trahũt: trociſci võ nõ attrahunt. 3ꝰ diuerſificant in exhibitione: q̃ trociſci ſemper debẽt exhiberi cu3 aliquo liquore vel ſucco habente reſpectũ ad ꝑprietatem trociſcoꝝ non autem pillule. ¶ Deſcriptio. 10.

Trociſci de abſinthio Meſue: qui conferunt febribus antiquis: ⁊ aperiũt oppilones epatis: ⁊ ſtõchi: ⁊ confortant ſtomachũ: ⁊ cõferunt dolor membrorũ nutricatiõis: ⁊ cõfortant appetitu3. ¶ ℞. abſinthij ſicci roſaꝝ aniſi. ań. ʒ. ij. raued. i. reubarbari: ſucci eupatorij: aſſari: amigdalarum amararum: ſpice: maſticis: folij. ana. ʒ. i. conterant: ⁊ fiant trociſci cum ſucco endi.

¶ Neceſſitas ⁊ cauſa cõpõnis trociſcoꝝ eſt ꝯſeruatio alicuius rei longo tẽpore: ⁊ cõmoditas portãdi. Alia eſt: q̃ medici aliqñ volebant dare aliquas res cũ tota ſuba ⁊ puras: ⁊ hoc mõ preparari iuſſerunt. Alij võ dicũt q̃ trociſci fiũt vt medicine poſſint melius conſeruari: acquirunt etiã aliquam virtutem confortatiuam per artem qua3 prius per naturam non potuerunt habere. ¶ Deſcriptio. 11.

Trociſci de alchechengi Meſue: mirabilr ꝯferẽtes ad vlcera in renibus: ⁊ veſica: ⁊ dolorẽ qñ mingitur. ¶ ℞. granorũ alchechengi. ʒ. iij. ſeminis citrulloꝝ: ſeminis albathece: ſemis cucurbite. ań. ʒ. iij. ſ. boli armei: gũmi arabici: thuris: ſanguis dracõis: ſe. papaueris albi: amigdalarum amaraꝝ: ſucci liquiritie: dragaganti: amidi:

granorum pini.an̄.ʒ.vi.ſeminis apij:charabe boli:ideſt terre ſigillate:iuſquiami:opij.an̄.ʒ.ij.cōterantur omnia:ꝛ cōficiantur cum aqua mellis:vel iulep violato.

¶ Batece ſemen:eſt ſemen cuiuſdam melonis indi viridis ad ſimilitudinē cucumeris bn̄ maturi:qđ anguria alio nomine appellat̄:ſed ſi ſemen illoꝝ non reperitur apud nos ipſoꝝ loca accipere poſſumus ſemina melonū noſtroꝝ.

¶ Amigdale amare ꝛ q̄tuor ſem̄ia ponunt̄ in hac deſcriptione trociſcoꝝ hac rōne. bolus eni armen⁹ ꝛ ſanguis draconis hn̄t ſtationē ꝛ morā in ꝑmis venis ꝛ ſua virtute illas nō tranſcēdūt:ſed q2 in hoc caſu indigemus ꝙ ad conſolidandū cū ſua ſtipticitate ad veſicam vadant ꝛ ꝑ ſe nō poſſunt:ideo poſuit auctor amigdalas ꝛ ſemina frigida vt penetrationē faciāt:ꝛ ad locū ducāt. ¶ De bolo nota.ꝙ bolus idē eſt ꝙ terra ſigillata que in multis ꝓprietatibus eſt ſimilis bolo armeno:ꝛ adhuc habet excellentiorem virtutem ꝛ operationem. ¶ Deſcriptio. 12.

Trociſci de capparibus Meſue: reſoluentes duritiem ſplenis:ꝛ ventoſitatem. ¶ ℞.corticum radicum capparorum:ſeminis agni caſti.ana.ʒ.vi.nigelle:calamēti:ſucci eupatorij:acori.ſ.radicis:amigdalaꝝ amararum: naſturtij:folioꝝ rutbe:ariſtologie rotunde.an̄.ʒ.ij.cyperi: ſcolopendrie.an̄.ʒ.i.armoniaci.ʒ.ſ.diſſoluatur armoniacum cum aceto forti:ꝛ cum dicto aceto trociſci reformentur conuertendo omnia alia. ¶ Capparorū radix ꝛ geneſtre flores colligendi ſunt in menſe Decembris.

¶ Trociſci cōſeruant̄ vſq3 ad ſex mēſes:ꝛ debēt formari in forma rotunda:ꝛ ōptimi in medio:ꝛ hn̄t bonā virtutē. ꝛ cū trāſeunt dictū tēpus amittūt virtutē: ꝛ hoc de oībus trociſcis eſt itelligēdū. Exceptis trociſcis ſtelle qui cōſeruant̄ vſq3 ad duos annos. ¶ Deſcriptio. 13.

Trociſci de eupatorio Meſue:ꝓferentes ad febres antiquas:ꝛ rigorem earum: oppilationem epatis ꝛ ſplenis aperiunt ꝛ ſunt medicina bona apoſtematū in ipſis:ꝛ ictericis:ꝛ ꝑncipio hydropiſis. ¶ ℞.terenia bin ſi eſt. ſi nō loco eius accipitur manna:ſucci eupatorij. ana.ʒ.i.roſarum.ʒ.ſ.ſpice.ʒ.iij.raued: ideſt reubarbari:aſſari:aniſi.ana.ʒ.ij.ſ.ſpodij.ʒ.iij.ſ.cōterantur omnia:ꝛ fiāt trociſci cum ſuccis herbarum:ꝛ reſeruetur.

¶ Succi herbaꝝ ſūt ſucci ex q̄bus cōponit̄ ſyrupus de biſantijs. Et ſunt q̄tuor.ſ.ſucci endiuie:ſucci apij:ſucci lupuloꝝ:ſucci boraginis vel bugloſſe:ꝛ ex his ſuccis dicti trociſci reformen̄t.ꝙ ſi haberi nō poſſent ipſoꝝ loco accipere poſſemus ſyrupū de biſantijs. ¶ Deſcriptio. 14.

Trociſci de charabe Meſue abſcindentes ſanguinem de omni loco emanatiōis eius. ¶ ℞. charabe.ʒ.vi.cornu cerui adusti:gūmi arabici aduſti: corallorū aduſtorum:dragaganti:hypoquiſtidos: balauſtie: macis:lacce:papaueris nigri:aſſi.an̄.ʒ.ij.thuris:croci:opij. an̄.ʒ.i.ſ.conterantur omnia:ꝛ fiant trociſci cum mucilagine pſilij. ¶ Modus comburendi omnes gummas ꝛ cornu cerui ꝛ corallos talis eſt. Terātur ꝛ ponant̄ in olla terrea:ꝛ ponantur in furno:ꝛ dimittantur per totam noctem: ſi quod poſuiſti ſiue coralli vel cornu cerui vel gūme ſunt combuſte extrahe. aliter iterum in ſequēti nocte in furno apponantur:ꝛ tantū apponantur ꝙ comburantur:ꝛ reſerua:ꝛ habes combuſtiones modum. Et hoc modo conchilia omnia comburuntur:ꝛ oſſa animalium ꝛc̄.

¶ Operatio ignis in medicinis eſt triplex:quedam eni torrefiunt:ꝛ cognoſcunt̄ quādo ſunt torrefacte:quia cum calor penetrauit totam ſubſtantiā medicine:tūc operatio eſt perfecta:ꝛ per illam remouet̄ quedam parua humiditas que in medicina erat. Secunda opatio eſt aſſatio per quā remouetur pars humida ꝛ viſcoſa ſubtiliatur: vt in ſemine lini:ipſius aſſatio cognoſcit̄:q2 quando incipit in ſuperficie colorē mutare:ꝛ ad contrarium qđ ante erat reducitur aſſata eſt. Tertia operatio eſt cōbuſtio: ꝛ hoc fit tranſmutando virtutem vnam ꝛ fortificando aliam: vt in reubarbaro ꝛ mirabolanis:quando comburunt̄ pars ſubtilis ſolutiua debilitatur: ꝛ terreſtris ſtiptica augetur. Et ipſius combuſtio cognoſcitur quando naturalem ꝛ proprium colorem in tota ipſius ſubſtātia deperdit ꝛ aliū acquirit:tūc combuſta eſt. Et hoc notent bene apothecarij.

¶ Medicina ſex de cauſis aduritur. ꝑma vt eius acuitas amoueatur: vt de vitriolo. ſecunda vt per aduſtionē acuitas acquiratur:ꝛ ſic lapides aduruntur:ꝛ in calcem tranſmutentur. tertia quādo ipſa eſt valde groſſa: ꝓpter quod ipſa ad ꝑtes remotas nō pōt penetrare niſi ſubtilietur: vt cornu cerui. quarta vt melius poſſit cōteri vt ſericū. q̄nta vt malitia medicine remoueat̄:ꝛ ſic ſcorpiones aduruntur. ſexta cauſa vt hūiditas ſupflua cōſumat̄: ꝛ ſic mirabolanī ꝛ oēs medicine que dantur contra fluxū ventris aduruntur: vt auferat̄ gūmoſitas illa per quam laxabant.

¶ Papauer ſi ſimpliciter ſcriptū reperit̄ ſemꝑ de albo intelligatur. ꝛ de ſemine nō de aliis parte plāte. Modus vo aſſatiōes eius eſt ſicut cetera ſemia: ſupra in diadragaganto calido. Clare modū reperies. ¶ Deſcriptio. 15.

Trociſci de myrra Raſis.ix. Almanſoris. capitulo de prouocatione menſtruorū:optimi ꝛ efficaces in prouocatione menſtruoꝝ. ¶ ℞. Myrre.ʒ.iij.lupinoꝝ optime tritorum.ʒ.v.folioꝝ rutbe:mentaſtri:pulegij:cimini:rubee tinctorum:aſe.i.aſe fetide: ſerapini: opponac.an̄.ʒ.ij.cōterant̄ oīa:ꝛ conficiant̄ trociſci cum aqua in qua bullierint ꝛ cocte fuerint.ʒ.ij.ſeminis iuniperi.

¶ Notent apothecarij vt ſuis erroribus corrigant̄. Nam reperitur in receptis aſſa ſimplici.ſ.ſcriptum: ꝛ idem eſt qđ aſa fetida. Et aſſe duplici ſſ: ꝛ idē eſt quod thimus: quare hanc notate differentiam. Et ideo in compoſitione multi errāt ponentes thimum pro aſſa fetida.

¶ Si reperit̄ ſcriptum in receptis ſimpl'r rubee vel rubea ſemꝑ debes itelligere ꝺ rubea tynctoꝝ que eſt q̄dā radix cū qua tinctores in rubeū tingunt. ¶ Deſcriptio. 16.

Trociſci de terra ſigillata Meſue:inuentiōe noſtra qui ſunt in vſu: vltimi iuuamenti ad ſputū ꝛ ad egreſſionem ſanguinis: ꝛ proprie ſumpti cū aq̄ arnogloſſe:ꝛ liniti ſuꝑ frontē ſedant fluxum ſanguis ex narib⁹: ꝛ liniti ſuꝑ matricē ſedāt fluxū mēſtruoꝝ: ꝛ q̄nq3 inijciuntur in matricē:ꝛ in veſicā:ꝛ liniunt̄ ꝑtes pectinis:ꝛ omne mēbrū emanatiōis ſanguis. ¶ ℞.ſāguis draconis: gummi arabici:aſſi:ramich.i.cuiuſdā compoſitionis infra deſcribende:folioꝝ roſarum:ſeminum earum:ſcilicet roſarum:amidi:aſſi:ſpodij:achacie:lapidis ematbitis: euſiſtides:ideſt hypoq̄ſtidos:balauſtie:boli armeni: ſeu luti armeni qđ idem eſt: terre ſigillate ſebedengi:ideſt ſeminis canapis: coralli.ſ.rubei:charabe.ana.ʒ.ij.margaritarum: dragaganti: papaueris nigri.ana.ʒ.i.ſ.ſeminis portulace aſſe:cornu cerui vſti:thuris:gallarum:croc.ana.ʒ.ij.conterantur omnia:ꝛ fiant trociſci cum aqua arnogloſſe:ideſt cū aqua plantaginis ꝛ hi ſunt ſine opio. Sed ſi cum opio facere vis addas ſupraſcriptis opij thebaici.ʒ.ij.

¶ Differentia eſt iter ſedenagi ꝛ ſebedengi:ſedenagi:ideſt lapis ematbitis:ſebedengi vo idē eſt quod ſemē canapis: contrarie tamen opinionis fuerunt Gentilis ꝛ Chriſtoforus de honeſtis exponentes de mente aliquorum ꝙ eſt fumuſterre ſebedengi non ſemen canapis. Ego vo apponi facio dictum ſemen: cum magis hoc in caſu conueniat.

¶ Varia eſt opinio inter homines de ſemine roſe. quidā enim dicunt ꝙ ſemina roſe ſunt quedam grana que reperiuntur incluſa in illa parua groſſitie q̄ ſuſtinet folia roſe: ꝛ ſunt piloſa. Quidam dicunt ꝙ non illa:ſed illa ſunt que

reperiuntur

reperiuntur in medio roſe habentia colores glaucū:ꝛ iſta opio eſt falſa. Nā illa a doctoribus appellaꝰ antera. Pria ergo opinio eſt vera:eo ꝙ ſemē alicuius dꝫ eē:illud quo ſe minato ꝓducit ſibi ſimile:ſed hoc facit illud ſemē piloſuꝫ groſſitudia groſſi milij nō rotundū:ſed cōpreſſuꝫ qḋ repe riꝰ aperiēdo illaꝫ ꝑuā groſſitiē:vt ſupra dictū eſt:ꝛ vulgo dī grattaculo. Et colligēdū eſt de mēſe May vel Aprilis.

℄ In receptis qñ ſimplr ſcriptū reperiꝰ coralli rubei ap ponendi ſunt:de eis itelligēdo:ꝛ nō de alijs. Si vo ſcriptū reperiaꝰ corallorum ꝛ de rubeis ꝛ albis eſt intelligenduꝫ.

℄ Hypoquiſtidos ideſt ſuccus ipſius herbe in medicinis apponitur vt ſupra dixi:qui fieri debet in mēſe Aprilis ꝛ May:ꝛ vſui reſeruari. ℄ Deſcriptio. 17.

Trociſci de aniſo Meſue:qui auferunt febres anti quas:ꝛ aperiūt opplōnes:ꝛ emēdant mali tias epatis. ℄ Recipe aniſi.ſ.ſeminis eupatorij.añ.ʒ.ij.ſe minis anheti:ſpice:maſticis:folij:abſinthij:aſſari:apij.ſ.ſe minis:amigdalarum amararum.ana.ʒ.ß.aloes.ʒ.ij.conte ranꝰ omnia:ꝛ fiant trociſci cum ſucco abſinthij.

℄ Amigdalarū ſi ſimplr ſcripte reperianꝰ ꝛ abſolute:tunc de amaris eſt intelligendū:ꝛ non de alijs niſi exprimanꝰ. Eo quia dulces competūt eſui. Amare vo vſui medicine.

℄ Medicine que ſumuntur a ſupfluitatibꝰ animaliuꝫ de bent ſumi ab animalibus viuētibus ſanis ꝛ tēpore veris vt cornu cerui ꝛc̄. ℄ Deſcriptio. 18.

Trociſci de agarico extracti ex dictis Meſue caplo de agarico:ꝛ ſunt icolumes:ꝛ hoc mō aga ricus cōmuniter preparaꝰ:ꝛ diciꝰ agaricus trociſcatus cu ius magnificata eſt opatio. De quo Democritus dixit qḋ eſt medicia familie:qꝛ ad ſingulas ptes corporis cōmodi tates affert. ℄ ℞.agarici electi ꝛ mundi.ʒ.i.ß.ſalis gēme ʒ.ß.ginciberis mūdi.ʒ.i.℈.i.conteranꝰ oia:ꝛ cū oxymelle ſimplici fiāt trociſci vel in paſta ꝑmittanꝰ. Aliqui ſūt qui hanc cōpoſitionē faciunt:ꝛ relinquūt in paſta:ꝛ dicunt qḋ tūc appellari debet agaricus trociſcatꝰ. Si vo reformanꝰ ad formā trociſci ꝙ tūc appellādi ſūt trociſci de agarico. Sed ipſoꝝ ſalua pace ſub ꝗcunqꝫ forma appellari pñt ꝛ agaricꝰ trociſcatꝰ ꝛ trociſci de agarico. ℄ Deſcri. 19.

Trociſci alandal Meſue:qui ponunꝰ in hiera Her metis:ꝛ in alijs ꝯfectionibus loco collogn tide:ꝛ ſic gnālr faciūt apothecarij. ℄ ℞.collogntide albe ꝛ bone mūdate a granis iterioribus.ʒ.x.icidaꝰ cum inciſo rio inciſione minuta:ꝛ fricaꝰ:manibus prius tñ iunctis cū oleo roſato:deinde accipe dragaganti:gūmi arabici bdel lij.añ.ʒ.ß.ꝛ gra.xv.aque roſate.ʒ.iiij.infundantur ꝑſcripte gumme in dicta aqua ꝛ dimittanꝰ per dies quatuor:ꝛ cuꝫ dictis mucillaginibus fiāt trociſci de dicta colloquintida ſubtiliter inciſa:ꝛ exiccenꝰ in vmbra. Deinde iterum terā tur contritione bona:ꝛ iterum cōfice cum glutine eorum: ꝛ facias trociſcos:ꝛ iterum exicca in vmbra:ꝛ reſerua.

℄ Gumme colligēde ſunt anteꝗ indurenꝰ ꝛ minorentur: quia ſi non colligantur illo tempore reducantur in pulue rem:ꝛ virtus ipſarum deperditur.

℄ Quare āt medicie coagulenꝰ eſt vt vtus calida q̄ in eis eſt extinguaꝰ vel in totū remoueaꝰ. ℄ Deſcriptio. 20.

Trociſci diacoralli Nicolai: qui ingrediunꝰ deſcri ptionē tyriace de mēte Galeni. ℄ ℞.coral li rubei cinamomi myrre amomi papaueris albi.añ.ʒ.ß. ſquināti croci.añ.ʒ.ij.calami aromatici xylobalſami caſſie ligne folij maſticis polij fu.ideſt valeriane aſſari pedis co lumbini.añ.ʒ.i.Conterantur omnia: ꝛ cum vino optimo formentur trociſci de ſolido vno pro ſingulo. ℄ Hic inci denter eſt notandum ꝙ habens defectū appetitus nunꝗ debet vti croco:ꝛ hec eſt regula generalis:quoniam meliū faſtidium generat. hoc Joannes de ſancto amādo in fine opuſculi ſui. ℄ Deſcriptio. 21.

Trociſci de tyro Nicolai:qui etiā in magna tyriaca Galeni ingrediunꝰ:ꝛ inde ſortita eſt nomē tyriaca. ℄ ℞.tyros longitudinis vnius palmi exiſtentes: oculos habētes rubeos.ꝛ linguaꝫ mobilē:ꝛ cornua in mo dum grani frumenti. Caput ꝛ caudā tribus digitis mēſu ratis abſcinde:medium qḋ remanet excoria. Et inteſtinis proiectis optime dulci aqua laua: ꝛ in dicta aqua pura ꝛ munda coque donec ſpine a carnibus ſeparenꝰ:poſtea ſpi nis proiectis carnem in marmoreo mortario tere. Et cō mixta eiuſdem ponderis farina orobi vel panis frumēti aſſi cum iure ſuo tempera:ꝛ fac inde trociſcos: ꝛ reſerua.

℄ Trociſci iſti nō debent eſſe multe quantitatis:ꝛ bene in medio ſūt cōprimēdi:ꝛ in vmbra exiccādi. Et in ſua boni tate ꝛ vtute ꝑ annuꝫ ſeruanꝰ ꝛ nō plus. ℄ Deſcri. 22.

Trociſci de ſquilla Nicolai qui etiā ingrediunꝰ cō poſitionem tyriace. ℄ Recipe ſquillaꝫ in tegram:ꝛ diuide interiorē:ꝛ poſteriorē partem abijciēdo: mediā vo ꝑtē inolue in paſta fermētata:ꝛ in furno coque: cocta abſtrahaꝰ de paſta:teraꝰ in mortario bene:ꝛ tantun dē farine orobi adde:ꝛ exinde trociſcos reforma cū vino vel melle puro ꝛ mundo ꝛ in vmbra exiccenꝰ. Et ſi deeſt orobum tantundem panis aſſi ſubtiliſſime triti pone.

℄ Mel purum ꝛ electum hoc modo cognoſcitur ꝛ habet ſex conditiones prout infra ſcriptuꝫ. Primo debet eē ver nale:qꝛ illud meliꝰ eſt hyemali. Scḋo ꝙ ſit rubeū. Tertio ꝙ ſit graue:vñ qḋ in fundo eſt meliꝰ eſt. Quarto ꝙ ſit dul ce:qꝛ quāto dulciꝰ tāto melius. Quito ꝙ ſit denſuꝫ:qꝛ quā to denſius tāto ꝑfectiꝰ. Itē mel apū meliꝰ eſt ꝗ mel cāne.

℄ Comemorare ꝛ inſuper ꝙ infra tangetur ꝙ ſquilla cum cultello ferreo non eſt incidenda: nec interior ꝛ exterior pars accipienda:cauſa autem infra aſſignabitur in tracta tu ſyruporum:ꝛ loch. ℄ Deſcriptio. 23.

Trociſci Alindaracaron:ideſt andronici Auicē.qn to canonis:ꝛ eſt tertia deſcripto:qui ingre diunꝰ compoſitionē tyriace magne andronici. ℄ Recipe aſſelibet.ideſt arboris cornute vel meſpili.ʒ.vi.ſquinanti. ʒ.i.calami aromatici myrre aſſari xylobalſami.ana.ʒ.vi. cinnamomi amomi.añ.ʒ.iij.caſſie lignee.ʒ.vi.amaracon: ideſt maiorane.ʒ.xx.ſpice inde.ʒ.xvi.polij.ʒ.vi. myrre.ʒ. iij.maſticis.ʒ.vi.croci.ʒ.i.ß.conterantur omnia per ſe:ꝛ fi ant trociſci cum vino albo.

℄ Species trociſcorum oīum ſubtiliſſime ꝯterende ſunt: ꝛ per ſpiſſum ſetatiū tranſeunde:vt melius per omnia mē bra tranſire poſſint ꝛ per paruas venas.

℄ Aſſelibet dicit Gentilis ꝙ ignoratur qd ſit:ſed eius loco debet poni xylocarateo:xylocarates nota:ideſt arbor cor nuta que eſt arbor portās cornales vel meſpilos loco ſum mitatis alterius accipi poteſt vt ab antiquis doctoribus colligere potuit ꝛc̄. ℄ Deſcriptio. 24.

Trociſci de vipera Aui.qnto canonis:q ſūt trociſci de tyro qui ingrediunꝰ tyriacā: Raſis tñ ꝛ Andronicus melius oñdūt de forma vipere ꝗ faciat Aui. ℄.viperas nouiter captas:ꝛ abijcianꝰ a ꝑte capitis eiꝰ q̄ tuor digiti:ꝛ ſilr a parte caude ipſius: mediū vo qḋ rema net ꝯſerueꝰ:ꝛ aperiaꝰ:ꝛ extrahanꝰ viſcera eiꝰ:ꝛ ꝓprie fel eius. Et bene abluaꝰ cū aqua ſalita ablutiōe exqſitiſſima: hoc facto decoquantur in aqua bene ſalita:ꝛ cuꝫ eis adda tur anhetum:ꝛ coquantur leui coctiōe:donec leuis fiat col lectio carnis ab oſſe ipſarum:ꝛ carnes earuꝫ in mortario lapideo bene piſtentur:deinde miſceanꝰ cum quantitate equali tortellarum de ſeni bene contritarum:ꝛ fiant troci ſci cum iure caꝝ:ꝛ qui eos facere vult vngat digitos ſuos oleo balſami:ꝛ fiant trociſci parui bene cōpreſſi:qui exicē tur in vmbra:per annum cōſeruanꝰ:ꝛ adminiſtrenꝰ ꝛc̄.

℄ Uipera de qua ſupraſcripti trociſci fieri debent dꝫ hē re has cōditiones. Primo dꝫ hēre planū ꝛ latū: apud ꝓping

taté colli dʒ eſſe minuta ⁊ ſubtilis valde: Cauda curta ſtre pitú faciés ⁊ ſonitú in iceſſu: velox motu: ⁊ aſpect⁹ ei⁹ preſumptuoſus ⁊ audax ⁊ flaua: ⁊ de flauis femina. Cuius cognitio eſt: q2 maſculi habent vnú dentē in omni latere ⁊ femine plures: ⁊ capi debent in loco ſicco: humide eni ſunt male: ⁊ ſint velocis motus: tenentes caput altú ac eleuatú: ⁊ vt capiuntur illico incidaṫ pars capitis ⁊ caude ſm quátitatem in trociſcis dictá: ꝙ ſi ab eis currit ſanguis plurimus: fuerit motus eius: in illa diſpóne plurimus ⁊ mors ipſius tarda: tunc ſcias ꝙ eſt electa. Ex vipera igitur ſupraſcripta ſigna habentia trociſci fieri debent.

℄ Trociſci ſint parui: imo minuti ſubtiles exiccenṫ i vmbra ⁊ reponanṫ. Cuſtodianṫ etiaʒ a radijs ſolarib⁹ ante ⁊ poſt exiccationé. Sol enim deſtruit: ⁊ priuat eos a vtute appropriata carnibus viperarú ⁊c. ℄ Deſcriptio. 25.

Galia muſcata Meſue: que cerebruʒ ⁊ cor confortat: ⁊ ingreditur in deſcriptionibus medicinaꝝ: ⁊ facit corporis ⁊ oris odorem bonuʒ. ℄ ℞. xyloaloes crudi i. ligni aloes crudi. ʒ. v. ambre. ʒ. ij. muſci boni. ʒ. i. gummi dragagáti liquefacti in aqua roſata quantum ſufficit: ⁊ fiant trociſci conterendo conterenda: ⁊ ſigillentur.

℄ Muſcus enim ⁊ ambra teréda nó ſunt: nec pulueriçanda: ſed diſſoluenda ſunt cum aqua: eo quia pulueriçando euaporat virtus ſua: vt de gummis dixi in recepta diadragaganti. ℄ Deſcriptio. 26.

Galia ſebelia Meſue: que ſtóchú ⁊ cor ꝯfortat ⁊ epar debilia: ⁊ ingrediṫ in medicinis magnis. ℄ ℞. folioꝝ roſaꝝ recentiú ⁊ humidaꝝ que iam incipiunt reſerare nodos. i. que q̄ſi ſunt cóplete dilatate. ʒ. i. ſ. teranṫ cótritióe vltia in mortario lapideo: deide accipe ligni aloes boni ⁊ electi. gariofiloꝝ: gúmi arabici ſpice inde. añ. ʒ. i. ſ. ſandalorú citrinoꝝ. ʒ. ij. ramich. i. cuiuſdaʒ cópoſitionis. ʒ. iij. Terantur omnia hec ſubtiliſſime: ⁊ miſceantur cuʒ ſupraſcriptis roſis: ⁊ ſimul piſtando bene miſceanṫ humectando omnia cum pauco aque roſe infuſionis gúmi arabici: ⁊ iterum terantur. deinde iterum humectentur ⁊ terantur: ⁊ hoc facias per totam vnam diem: poſtea aromatiçenṫ cum. ℈. ij. muſci: ambre: ⁊ camphore. añ. aureú medium. i. ℈. ij. ⁊ gra. v. ⁊ fiant trociſci: ⁊ ſigillentur.

℄ Galie omnes ſpecies ſunt ſubtiliſſime terende: ⁊ per ſpiſſum cribrum tranſeunde: vt ipſarum confortatio ad longinqua membra penetrare poſſit.

℄ Iſta compoſitio eſt illa que intrat in aromatico nardino Meſue: ⁊ de iſta intelligitur cum ſcriptum reperitur galia ſebelia ⁊c. ℄ Deſcriptio. 27.

Galia leſangina Meſue: de qua plurimi loquunṫ: cerebrum: cor: ſtomachú: ⁊ epar confortans: ⁊ oia mébra nutritióis: ⁊ liniṫ ſup neruos debiles: ⁊ ꝯfortat eos ⁊ igrediṫ in medicinis magnis. ℄ Recipe mirabolanoꝝ embilicoꝝ abiectis oſſibus. ʒ. iiij. ꝯteranṫ ꝯtritione groſſa: ⁊ ponanṫ in vaſe vitreo ſtricti orificij: ⁊ ſup eos fundatur aque roſe lib. ſ. in qua prius fuerit infuſum per diez ⁊ nocté roſaꝝ ſiccarú: ⁊ corticú citri. ana. ʒ. ij. ⁊ ſtringaṫ os vaſis ⁊ dimittatur per dies tres: deinde iterú ifundaṫ. ʒ. iiij. aque roſe ꝑparate vt ſupra ſup eos: ⁊ iterú per triduúʒ dimittaṫ: poſtea ⁊ 3⁰ iterú. ʒ. iiij. de dicta aqua roſata ꝑparata vt ſupra ſup eos ponaṫ: ⁊ per triduú dimittatur obturádo os vaſis vt ſupra vſquequo vtus in dicta aq̄ roſata mirabolaoꝝ relicta ſit: deide colenṫ: ⁊ aque reſeruenṫ: poſtea accipiaṫ ligni aloes boni. ʒ. i. Ramich. i. illius cópoſitióis. ʒ. i. ſ. roſarum. ʒ. x. gariofilorúʒ. ʒ. x. ſpice inde. ʒ. iij. ſandali citrini aromatici: ideſt odoriferi. ʒ. ſ. gummi arabici. ʒ. vi. Teranṫ oia ſubtiliſſime: ⁊ fundatur paulatim ſup eos de supraſcripta aq̄ roſata colata a mirabolanis: ⁊ intantú ꝯterantur ꝙ dicta aq̄ tota permiſceaṫ cuʒ dictis pulueribus: vltimo vo aromatiçetur cum camphore. ʒ. i. Ambre. ʒ. ij. Muſci boni. ʒ. i. ⁊ fiant inde trociſci: ⁊ ſigillentur.

℄ Si ſm doctriná tibi ſupra datam nó velles camphoraʒ diſſoluere: ſed pulueriçare túc ne tota circú mortario deperdaṫ hoc mó facias: ꝑ ſic: in dicto mortario piſtabis duas vel tres amigdalas a qb⁹ exit quedaʒ vnctuoſitas q̄ circúuolua mortario nó ꝑmittit camphoraʒ mortario adherere: piſtatis amigdalis abijcianṫ: ⁊ camphora intra ponaṫ ⁊ piſteṫ: ⁊ ſic nihil de ea deperdiṫ: hec annotare volui ꝑpter iuuenes: q̄ꝛ ego antiquos quandoqʒ in hoc errare viderim: ⁊ non ſine riſu ⁊c. ℄ Deſcriptio. 28.

Galia magna: ſiue regalis: ſeu çucabalertiſ Meſue q̄ ſtóchú: cor: ⁊ epar: ⁊ oia mébra nutritiua cóforꝛtat: appetitú excitat: ⁊ digeſtioné: ꝓcurat. ℄ ℞. ſucci albelab lib. i. bulliat ebullitióe vna: deinde coleṫ ⁊ ꝓijciaṫ ſupꝛ ſpm: galliaꝝ recentiú ꝯtritaruʒ ꝯtritione vltima. ʒ. iij. ⁊ ſiſ bulliát donec fiát ſicut mel. deide accipe roſarú. ʒ. i. cardamomi. ſ. maioris ⁊ minoris: lingue auis. i. ſemis fraxini gariofiloꝝ nucis muſcate maſtici ligni aloes. añ. ʒ. vij. ſ. darſeni. i. cinamomi electi. ʒ. iij. ſandali maçacbari. i. citrini. ʒ. v. croci. ʒ. ſ. gummi arabici. ʒ. i. Terantur contritione ſubtiliſſima: ⁊ cribellenṫ: deinde miſce cuʒ predicto ſucco poſtea expádanṫ omnia hec mixta ſuper marmor inunctuʒ oleo amigdalaruʒ: ⁊ dimittantur donec ſiccentur: deinde pulueriçentur ſubtiliſſime: ⁊ aromatiçenṫ cú aureo. ſ. muſci diſſoluti in aqua roſata: ⁊ cuʒ dicta aqua fiant trociſci: qui exiccentur in vmbra: ⁊ ſigillentur: ⁊ reſeruentur.

℄ Inter doctores magna eſt diuerſitas de albelab: qdá. n. dicút ꝙ eſt flos palme. vt Auic. qdá ꝙ eſt ſpés dactyloꝝ. Alij ꝙ ſunt dactyli imaturi: ⁊ hec opio vera eſt. Sed quia nó portanṫ noſtrá in patriá ita virides ꝙ ſucc⁹ ab eis extrahi poſſit: igiṫ hoc mó faciédú eſt. Accipias dactylos immaturos quantitaté quá volueris: vt libras duas bene piſtenṫ vel minutiſſime icidanṫ: ⁊ poſt inciſioné apponanṫ ad igné cú lib. duab⁹ aque cóis: ⁊ ꝑmittanṫ ſimul bullire donec aq̄ remaneat in lib. ſ. deinde dicti dactyli exprimáтur bene in pecia vel ſtaminea: ⁊ ſuccoſitas ab eis exiés reſerueṫ: ⁊ vtaṫ in hac ꝯfectióe: ⁊ hoc facias ſi ſuccú dactylorú hic nó potes: ꝙ ſi haberi pót ſucc⁹ magis ꝯueniés eét: q̄ꝛ enī ab ipſa decoctióe vtus ipſoꝝ extrahaṫ: tá ꝑ dictá decoctioné de vtute ei⁹ idubie reſolniṫ. ℄ Deſcri. 29.

Confectio ſeu trociſci ramich. Meſ: que eſt medicina cópoſita: ⁊ recipiṫ in aliqs medicis: ⁊ cóforꝛtat ſtomachú: cor: ⁊ epar: ⁊ valet ad lubricitaté viſcerú: ⁊ iteſtinoꝝ: ⁊ ſedat acuitaté ⁊ ſiſtit fluxú cholericuʒ: ⁊ vomitú. ℄ ℞. ſucci acetoſe vel cydoniorú. ʒ. xvi. roſaꝝ. ʒ. i. granoꝝ myrti. ʒ. ij. bulliant ſimul ebullitione vna: poſtea colenṫ: ⁊ colature miſceanṫ gallarú recentiuʒ ⁊ humidarú contritarú contritione vltima. ʒ. iij. ⁊ iterum coquátur: deinde pulueriçenṫ ſuper ea foliorú roſarú. ʒ. i. ſandali maçacbari. i. citrini. ʒ. x. gúmi arabici. ʒ. ſ. ſumach ſpodij ó cana. añ. ʒ. viij. ſucci agreſti. ʒ. vij. ſucci granatoꝝ myrtillorúʒ tritoꝝ vltima cótritione. añ. ʒ. ſ. ligni aloes gariofilorúʒ macis nucis muſcate. añ. ʒ. ſ. miſceanṫ omnia ſimul in ſcutella lapidea: ⁊ illic permittanṫ donec exiccenṫ. Poſtea pulueriçenṫ ſubtiliſſime ⁊ cú. ʒ. i. ſ. cáphore diſſolute in aqua roſata fiant trociſci ad pondus. ʒ. i. ⁊ reſerua.

℄ Hic multi heſitát ꝓꝑ falſitaté lr̃e: vna eniʒ lr̃a dicit ſucci granoꝝ myrtillorú: ⁊ illa falſa eſt. Sed dicere dʒ vt ꝑſcripſi. i. ſucci granatoꝝ: myrtilloꝝ tritoꝝ: ⁊ ſic bene ſtat: ⁊ in hac patria fieri poſſunt ⁊c. ℄ Deſcriptio. 30. In' Meſ. cú aliq̄ ponetur ſucci granoꝝ myrti vnc. iiij. ſʒ iſte forte carebat myrtillis ꝓpterea hoc modo ſcripſit.

Tortelle de ſeni ſm Mattheú ſyluaticú: que ingrediunṫ deſcriptioné trociſcoꝝ de vipera: ⁊ in emplaſtro diaphinicóis: ⁊ in aliqs deſcriptionib⁹ ℄ ℞. farine tritici bene purgate a tritico ſeu furfure lib. i. ipaſtetur cum aqua infuſionis maſticis: ponendo pro omni. ʒ. i. aq̄ cóis. ʒ. i. maſticis electi: ⁊ de dcá farina fiát placéte que

que in

q̄ i furno decoquāt: ⁊ cocte puluerizēt: ⁊ cū p̄dicta aq̄ iterꝝ reformēt ad formā trociſcoꝝ ⁊ decoquāt: poſtea reſeruēt.

℃ Appellatur compoſitio hec tortella de ſeni. nam tortella idest panis azimus bis coctus: de ſeni de terra hieruſalez: quoniā ibi arabes impaſtant eas cum aqua maſticis: habes igitur ex his moduz faciendi ⁊ ethymologiam vocabuli tortellarum de ſeni. ℃ Deſcriptio. 31.

Modus ſigillādi trociſcos. ℃ ℞. aſſides duas planas lōgitudinis ⁊ latitudinis eq̄les q̄ ſint ex forti ligno ⁊ plano. Et dictas aſſides ꝯcauabis ad formaz vni⁹ trociſci: ⁊ ꝯcauatio ſit pfunda ſcḿ q̄ itēdis q̄ trociſci remaneāt groſſi: ⁊ illa ꝯcauatio ſit eq̄lis i dcīs duab⁹ aſſidib⁹. Et poſtq̄ feceris paſtā tuoꝝ trociſcoꝝ inūge dictā ꝯcauationē q̄ i aſſidib⁹ ē oleo amigdalaꝝ dulciū: deide ipleas paſta: ⁊ poſtea dcās aſſides eq̄bis: ⁊ ambas fortiter cōprimes: ⁊ qd̄ ſupfluū erit amouebis: ⁊ ita hēbis trociſcos ſcōs.

℃ Sed ſunt qui volūt aliqd̄ ſignū vel figurā in trociſcis iprimere. Igiẗ ſcribas qcqd tibi videẗ in dictis ꝯcauitatibus: ⁊ iſtud idē in trociſcis iprimeẗ. Et hic eſt modus ſigillandi omnes trociſcos. Et his preſcriptis ⁊ intellectis finis eſt quarte diſtictioni que eſt de trociſcis.

℃ Incipit quinta diſtinctio que eſt de pulueribus. Et cōtinet. 11. deſcriptiones. Quaꝝ prima eſt.

Puluis p̄ epithimate cordis magiſtralis. Et ego eā fieri facio. ℃ ℞. floꝝ bugloſſe: floꝝ boraginis: floꝝ meliſſe. añ. M. 5. ſandaloꝝ oīuz: roſaꝝ rubeaꝝ. añ. ʒ. ij. doronici: been albi ⁊ rubei: karabe: oſſis de corde cerui. añ. ℈. iij. corticū citri: ſcis acetoſe: ligni aloes: garioſiloꝝ. añ. ʒ. i. 5. croci. ℈. 5. margaritaꝝ. ʒ. 5. muſci gra. iij. camphore gra. vi. fragmētoꝝ precioſoꝝ omnium. ʒ. i. coralloꝝ vtriuſqz ſpodij. añ. ʒ. 5. conterantur omnia per ſe: deinde miſceantur: ⁊ vſui reſeruentur.

℃ Flores oēs in vmbra exiccari debēt. Nā ſi in ſole exiccarenẗ pars vtutis ipſoꝝ deꝑdereẗ: ſol. n. reſoluit ptes ſubtiles ⁊ vaporoſas. ℃ Appet ⁊ qbuſdā extraneū q̄ in hac cōpōne frida ⁊ q̄ ad ifrigidādū facta ē crocus apponaẗ. Sz h̄ factū ē vt dirigat vtutē aliaꝝ medicinaꝝ ad cor: ⁊ ſic instruit Auic. fen 4ᵃ p̄mi. cap. 2. ⁊c̄. ℃ Deſcriptio. 2.

Puluis cordialis magiſtralis. ℃ ℞. coralloꝝ vtriuſqz: terre ſigillate. añ. ʒ. 5. raſure eboris cornu cerui. añ. ʒ. ij. margaritaꝝ. ʒ. i. ſeminū coriādroꝝ p̄paratoꝝ: ſpodij: roſaꝝ. añ. ℈. ij. ſcis acetoſe: fragmētoꝝ p̄cioſorū oīum: oſſis de corde cerui. añ. ʒ. 5. ẓuccari albi. ʒ. iij. folioꝝ auri ⁊ argēti numero. xxv. ꝯteranẗ oīa ꝑ ſe ſubtiliſſime ⁊ reſeruēẗ. ℃ In hac cōpōne ẓuccharꝝ appōiẗ duplici cā. p̄ vt ſit magi guſtu delectabil. 2° vt citi⁹ a nā attraheẗ.

℃ Preſcripta ſūt qūo cor ꝯfortēt vel rōne nutrimenti vel q̄litatis vel occulte ꝓprietatis in qōne mea de remouēdis venenoſitatē ⁊ malitiā narcoticoꝝ a mēbris p̄ncipalibus ſubtiliter excuſſi. Quantuz v̄o ad locum iſtum pertinet. oī eo q̄ agunt ⁊ ratione qualitatis ⁊ ratione proprietatis occulte: ⁊ hoc magis ⁊c̄. ℃ Deſcriptio. 3.

Puluis ꝯtra vermes magiſtralis. ℃ ℞. cornu cerui vſti: granelle p̄paratę: diptami: ſcis cauliuz: ſcis acetoſe: ſeminū coriandroꝝ p̄paratoꝝ: ſcis portulace: oſſis de corde cerui. añ. ʒ. 5. fragmētoꝝ precioſoꝝ oīuz. ʒ. i. reubarbari electi. ʒ. i. 5. folioꝝ auri numero. vi. ſeminis leuiſtici. ℈. iiij. ꝯteranẗ omnia ſubtiliſſime ⁊ reſeruetur.

℃ Granella hoc modo preparaẗ. Mundeẗ ab omni imunditia: ⁊ ſuper eam ꝓijciatur tantum acetū q̄ cooperiaẗ: ⁊ omni die acetū ꝑmuteẗ: ⁊ h̄ fiat ꝑ dies nouem: deinde extrahatur ab aceto: ⁊ ſuper aſſidez dilatetur ⁊ permittatur in vmbra exiccari. ℃ Deſcriptio. 4.

Puluis pro hocio mōtagnane efficax multū. ℃ ℞. auellane: ſpōgie cōbuſte: palee marine. i. halę marine: charte cōbuſte: oſſis ſepie: ſcis plātaginis. añ. ʒ. 5. triū pipercon. ſ. albi lōgi ⁊ nigri: ẓinẓiberis: ſalis gēme: pumicis: lapis eſt pforatus: nucis muſcate: gallaꝝ: ariſtologie lō. cinamo. ellebori albi: ellebori nigri. añ. ʒ. ij. limature acus p̄parate: cineris corticum ouoruz. añ. ʒ. 5. Conterantur ſubtiliſſime: ⁊ detur omni die. ʒ. i. cum aqua ſalsie per duas horas ante cibos: ⁊ videbis optimum effectum.

℃ Spōgia h̄ mō cōburiẗ. p̄ bn̄ laueẗ ⁊ purgeẗ a lapillis iterioribus: deide in furno tēperato exicceẗ: deide cōburaẗ: ⁊ cognoſciẗ eius combuſtio qn̄ oīs eius pars puluerizari poteſt: ⁊ hoc modo comburitur charta. Cauſa quare hec duo cōburunẗ eſt vt ſint magis corroſiua ⁊ penetratiua.

℃ Modus icinerādi cortices ouoꝝ poſitus ē ſupra in elio de cinerib⁹. ℃ Limatura v̄o acus p̄paraẗ eo mō q̊ ſcoria ferri: vt in elio de ſcoria ferri oñdiẗ. ℃ Deſcriptio. 5.

Puluis nucis magr̄alis p ſtōcho. ℃ ℞. cinnamomi ſubtilis ⁊ electi. ʒ. ij. ẓinẓiberis: galāge. añ. ʒ. i. garioſiloꝝ: nucis muſcate: cardamomi. ſ. maioris ⁊ minoris: cubebe: piperis lōgi. añ. ℈. i. ẓucchari albi. ʒ. vi. miſce ⁊ fiat puluis: piſtādo p̄us ſpēs: deide ẓucchaꝝ qd̄ faciēdum cōpōnē hāc bonā pro oī. ʒ. i. ſpēꝝ apponi dꝫ. ʒ. i. ẓucchari ſi pfecta ⁊ bona eſſe debet. ℃ Deſcriptio. 6.

Puluis ſene mōtagnane in antidotario: educēs cuz facilitate melācholiā ⁊ cholerā aduſtā: mundificās cerebrū: ⁊ mēbra ſenſuū: ⁊ aperit oppilationes viſcerꝝ. ℃ ℞. folliculoꝝ ſene. ʒ. i. ẓinẓiberis: macis. añ. ʒ. iij. cinamomi tartari. añ. ʒ. i. 5. teranẗ oīa ſatis groſſo mō: ⁊ doſis eius eſt. ʒ. i. ⁊c̄. ℃ Folliculi ponēdi ſunt in hac cōpōne: quia meliores totius plante magiſqz ſolutiui. In folijs v̄o virtus eſt debilis valde ⁊c̄. ℃ Deſcriptio. 7.

Puluis ſene magi ſoluēs magr̄alis: hn̄s vtutē ſuperioris plus tn̄ ſolutiu⁹ ꝑꝑ diagridiū: dꝫ tn̄ exhiberi i minori doſi. ℃ ℞. folliculoꝝ ſene. ʒ. ix. tartari. ʒ. iiij. macis. ʒ. iij. cinnamomi. ʒ. i. 5. ſalis idi. ʒ. 5. diagridij. ʒ. 5. teranẗ oīa ⁊ fiat puluis. doſis eſt. ʒ. 5. ℃ Tartaꝝ qd̄ apponi dꝫ in hac cōpōne ē tartaꝝ vini albi: eo q: magis ſolutiuuz eſt ⁊ penetratiuū q̄ꝫ tartaꝝ vini nigri. ℃ Deſcriptio. 8.

Puluis pro mingētibus in lecto mōtagnane efficax multū. ℃ ℞. ſtomachoꝝ gallinaꝝ p̄paratorū. ʒ. 5. agrimōie. ʒ. i. cineris herinij cōbuſti. ʒ. iij. ꝯterāẗ oīa: ⁊ deẗ patiēti. ʒ. i. cū pauco vini vl̄ brodij qn̄ vadit dormitū.

℃ Stomachi gallinaꝝ h̄ mō p̄parāẗ. Accipe aquā capitelli calaz. i. liſciuij quātitatē ꝯueniētē: ⁊ ifūdas ſtōchos gallinaꝝ vl̄ caponū ꝑ horā: poſtea ablue duab⁹ vl̄ trib⁹ vicib⁹: deide abiecto liſciuio ifūde in vino nigro ſic̄ dcm̄ ē de aq̄. Et iterꝝ ifūde i aq̄ vt. ſ. ⁊ iterꝝ ifūde i vio vt dcm̄ ē abluēdo: poſtea ponanẗ in furno a q̄ nouiter panis fuerit extractus ⁊ ꝑmittanẗ exiccari: ⁊ reſeruēẗ vſui ⁊c̄. ℃ Herinū cōburiẗ eo mō quo lepus cōburiẗ. Modus cōbuſtionis poſitus eſt in elio de cineribus. ℃ Deſcriptio. 9.

Puluis reſtrictiuus magiſtralis. ℃ ℞. boli armeni lib. i. myrtiloꝝ lib. 5. ſanguis draconis. ʒ. iij. thuris: maſticis. añ. ʒ. i. roſaruz rubearum: balauſtiaꝝ. añ. ʒ. ij. conteranẗ omnia ſubtiliſſime ⁊ vſui reſeruentur.

℃ Omnes ſpēs puluꝝ in hac ſpuma ſupra deſcripte ſubtiliſſime ſunt ꝯterende: ⁊ per ſpiſſum ſetacium ſunt tranſeunde ⁊c̄. ℃ Deſcriptio. 10.

Puluis pro ſacculo capitis magr̄alis. Qui etiaz pt̄ ⁊ ſine ſacculo apponi ſup caput in loco cōmiſſure coronalis: in pauca tn̄ quātitate: ⁊ alternatis vicibus: ⁊ pt̄ ēt diuerſificari ſcꝫ diuerſitatē diſpōnis capitis. ℃ ℞. floꝝ camo. ſticados: maiorana. añ. M. 5. macis: maſticis: cubebaꝝ: nucis muſc. corticū citri: roſ. añ. ʒ. i. coralloꝝ ru. ℈. ij. ſalis vſti. ℈. iiij. ꝯteranẗ hec: ⁊ in pecia ſuanẗ: ⁊ capiti approximēẗ. ℃ Quātitas ſuprāſcriptaꝝ ⁊ ifraſcriptarū ſpēꝝ i ſaccul apponēda ē. ʒ. i. ꝑ ſingulis: vl. ʒ. i. 5. ad pleſior

ma ſacculi capiti⁹ dʒ eē q̄drata ad latitudinē palme man⁹: ſacculus vō p cōde dʒ hr̄e formā cōdis ⁊c̄. ❡ Deſcri. 11.

Puluis p ſacculo cordis magr̄alis: q ſatis tēperatus eſt: pōt tn̄ fieri ⁊ magis cal's ⁊ fridus ēt ſm exigētiā ⁊ diuerſitatē diſpōnis cordis. ❡ ℞. floꝝ boraginis: buglocſſe: meliſſe. an̄. M. i. roſaꝝ ru. M. i. floꝝ camomille: antbos. an̄. M. ſ. ſandaloꝝ oiuꝫ: been al. ⁊ rubei: oſſis de corde cerui. an̄. ʒ. i. corallo ꝝ ru. ſeis aceroſe: corticū citri. an̄. ʒ. ſ. ligni aloes: gariofiloꝝ. an̄. ℈. ij. miſce: ⁊ oīa groſſo mō puleriçēt: ⁊ vſui reſeruēt. due pſcripte ꝯpōnes ſpērū ſt terēde groſſo mō: ⁊ p cribꝛū me⁹⁹ trāſcūde: vt cōmodi⁹ poſſint i ſacculis ſtare: ac vt vt⁹ ipſaꝝ lōgiori tpe duret.

❡ Et ſic finis iponit̄ 5ᵉ diſtictioni q̄ fuit de pulueribus.

❡ De pulueribus fuit opinio quorūdam ꝙ v̄tus eaꝝ duraret vſqꝫ ad ſex mēſes: ſed huic opinioni ego non adhēreo: eo qꝛ in ſpatio ſex menſium v̄tutes pulueruꝫ reſoluuntur ⁊ efficiuntur debiles. Igit̄ dicas ꝙ p duos menſes cōſeruantur in bonitate ſua ⁊ non plus.

❡ Incipit ſexta diſtinctio que eſt de loch. Et cōtinet noueꝫ deſcriptiones. Quarum prima eſt.

Loch de pino Meſ ꝯferēs ad tuſſim antiquā ad aſma: ⁊ ſputi viſcoſitatē: ⁊ cōſtrictionē anhelit⁹. ❡ ℞. granoꝝ pini mūdatoꝝ ⁊ recētiū. ʒ. xxx. amigdalaꝝ dulciū excorticataꝝ: auellanaꝝ aſſatoꝝ: dragagāti: gummi arabici: liquiritie. ſ. radicis: ſucci liquiritie: amili: capil. ve. radicum lily celeſtis. i. ireos. an̄. ℥. ſ. carnium dactylorum: beyron. i. illius prouintie. ʒ. xxxv. amigdalaꝝ amaraꝝ etiā excorticataꝝ. ʒ. iij. mellis paſſulaꝝ: ʒuccbari tabarʒetbuꝛyri recentis. an̄. ℥. ſ. mellis tabarʒet: quid ſit ſupra declaratū eſt lib. i. ⁊. ℥. v. ſ. ⁊ fiat loch: mel coquendo ⁊ depurando.

❡ Auellane aſſant̄ queādmodū ſeīa: igit̄ facias vt ſupra tibi oſtēdi de ſeminibus: ⁊ h̄ mō habes doctrinā aſſationis eaꝝ. Aſſant̄ āt qm̄ aſſate maturāt catarrū: ſed cortex interior abycit̄: ⁊ h̄ mō aſſādo remouet̄ q̄dā ſupflua hūiditas.

❡ Dragagāti qd̄ ponit̄ in oī loch ꝑparat̄ h̄ mō. Accipiat̄ mellis ⁊ aque. an̄. quātū ſufficit: ⁊ in eis iſūdat̄ dragagantū: ⁊ pmittat̄: deide per ſetaciū fricando tranſeat̄: ⁊ h̄ mō vtatur. ⁊ ſic facias de oībus gūmis in loch intrantibus.

❡ Nucleus ſi ſimplr̄ ſcribit̄ / de nucleo pini itelligit̄: q̄daꝫ vō aliq̄ de nucleo oliue itelligūt. Auic. vō 2ᵒ can. de nucleo dactyli itellexit. Sed p̄ma opīo verior ⁊ melior eſt.

❡ Mel paſſulatū fit h̄ mō. Exp̄mant̄ paſſule donec ex eis exeat ſuccus: ⁊ accipe de dicto ſucco ptē vnam: mellis ptes duas. vꝫ. ſucci paſſulaꝝ. ℥. i mellis. ℥. ij. miſce: ⁊ bulliant ſimul vſqꝫ ad ꝯſūptionē ſucci: ⁊ tūc erit mel paſſulatū. Et h̄ mō oſtēdit facē Sal. mel myrtinū qd̄ fit ex duab⁹ ptibus mellis ⁊ vna myrtiloꝝ. ſ. ſucci. In ſuo antidotario minori in ꝯfectiōe: q̄ icipit. Cōfectio mellis myrtini. Qd̄ ſi ſuccus eaꝝ hr̄i nō pōt: h̄ mō facias: paſſulaꝝ. ℥. ij. aque. ℥. vi. bulliāt ſimul vſqꝫ fere ad ꝯſūptionē aque: deide exp̄me paſſulas ⁊ adde duplum mellis: ⁊ coque: ⁊ erit mel paſſulatum.

❡ Varia reperit̄ lr̄a in hac cōpōne. q̄dā eniꝫ dicit vt. ſ. annotatū eſt: ⁊ iſta lr̄a bona ē. Alia vō dicit mel cāne quantū ſufficit: ⁊ idē eſt qd̄ puluis ʒuccbari: eo qꝛ puluis ille extrahit̄ ex cānis: ⁊ ꝯdenſari nō poteſt: ⁊ antiqui mel canne appellabant. Alia vō dicit ʒuccbari tabarʒet: ⁊ idem ſignificat ꝙ ʒuccbaꝝ illius regionis quod eſt albiſſimum puruꝫ ⁊ bene co. tum: veꝝ qꝛ non cognoſcit̄ ipſoꝝ diuerſitas accipitur ʒuccbarum medere. ❡ Deſcriptio. 2.

Loch de papauere ſeu diapapauer Meſue. Cōferēs ad tuſſim calam: ⁊ pectoris aſperitateꝫ: ⁊ cuius ſputū eſt tenue idigēs igroſſatiōe ⁊ maturatiōe: ⁊ ꝯfert ad febrē calaꝫ: ⁊ dolorē pectoris: ⁊ pleureſiꝫ. ❡ ℞. ſeis papaueris al. ʒ. xxv. amigdalaꝝ dulciū excorticataꝝ: granoꝝ pini: gūmi arabici: dragagāti: ſucci ligritie. an̄. ℥. x. amidi. ℥. ſ. ſeis portulace: ſeis lactuce: ſeis cydonioꝝ. an̄. ℥. ſ. croci. ʒ. i. penidiaꝝ albaꝝ. ℥. iiij. ſyrupi de papauē h̄ mō facti lib. i. ⁊ fiat loch i bona forma. ❡ Syrupus iſte h̄ mō fieri. ℞. capita papaueris albi ⁊ nigri. an̄. M. ſ. ſeis lactuce: violarū. an̄. ℥. i. bulliant hec in libris q̄tuor aque ſm artē: deide colentur: ⁊ additis lib. ij. ʒuccbari fiat ſyrupus: de quo fiat loch preſcriptum. ❡ Deſcriptio. 3.

Loch ſanū ⁊ exptū Meſue: ꝯferēs ad tuſſim ⁊ raucedinē vocis: q̄ eſt pp fridītatē: ⁊ flegma groſſum qd̄ in pectore ꝯtineat̄ ⁊ pulmone. ❡ ℞. cinamo. hyſſopi ſicce: ligritie. an̄. ℥. ſ. iniubaꝝ: ſebeſtē. an̄. numero. xxx. paſſulaꝝ enucleataꝝ: ficuū ſiccaꝝ: dactyloꝝ piguiū. an̄. ℥. ij. fenugre. ireos. ſ. radicis calamēti. ſ. mōtani: ſeis lini. an̄. ℥. i. h̄ oīa coquāt̄ ſꝫ artē i lib. iiij. aq̄ vſqꝫ ad ꝯſūptionē medietatis: deide colent̄: ⁊ in colatura addant̄ penidiaꝝ lib. ij. ⁊ coquant̄ vſqꝫ ad ſpiſſitudinē mellis: deide ꝓyciant̄ ſuper eis pineaꝝ mūdataꝝ. ʒ. v. amigdalaꝝ mūdataꝝ: ligritie: dragagāti: gūmi arabici ꝑparati vt. ſ. amidi. an̄. ʒ. iij. ireos ʒ. ij. miſce oīa ſil: p̄us tñ bn̄ ꝯtuſis ꝯterēdis ⁊ puluericatis puluericādis ⁊ reducāt̄ ad formā loch: bn̄ oīa cōmiſcēdo.

❡ Coqui ſꝫ artē ē plus ⁊ min⁹ res bullire ſꝫ ꝙ ſui nā plus ⁊ min⁹ ſuſtinēt de decoctiōe. Que vō ſint illa q̄ ſuſtineant multū de decoctione: q̄ vō minus in vltima diſtictione declarabit̄: pro nūc his ſis ꝯtentus. ❡ Deſcriptio. 4.

Loch ad aſma Meſ: bonū ēt ad ꝯſtrictionē anhelit⁹: ⁊ ad tuſſim antiquā: ⁊ ſubtiliat humorē groſſuꝫ. ❡ ℞. ſqlle aſſate. ℥. ſ. ireos. ſ. radicis. ʒ. ij. hyſſopi: praſi. an̄. ʒ. i. myrre: croci. an̄. ʒ. ſ. mellis cocti ⁊ bn̄ diſpumati. ℥. ij. ⁊ fiat loch: p̄us ꝯterēdo ſubtilr̄ pſcripta. ❡ Modus aſſādi ſqllā talis ē. Accipe cepe ſqlle mediocris magnitudinis: ⁊ amoue cortices exteriores ⁊ interiores abyciendo ambas. Que vō in medio ſūt inoluas i paſta ordei: ⁊ ſit paſta groſſa groſſitudis digiti: deide ponant̄ in furno: ⁊ tādiu dimittant̄ ꝙ paſta effecta ſit rubea: deide extrahe: ⁊ dimitte ifrigidari: poſt ifridationē apiat̄. ſi bn̄ aſſata ē cōmittē ſubtiliter ⁊ vtere. Alr̄ iteꝝ inoluas i alia paſta: ⁊ i furno ponas: ⁊ tātū h̄ facias ꝙ bn̄ aſſata ſit. nā niſi bn̄ aſſent̄ remanet i eis acuitas mala quare nocēt ſtomacho ⁊ vētri valde: vomitūqꝫ ⁊ nauſeam faciūt. ❡ Mel nota ꝙ bn̄ diſpumari dʒ in q̄cūqꝫ cōpōne ponat̄: ⁊ maxime in loch ⁊ ꝯfectiōib⁹ pectoralibus: eo qꝛ qn̄ ſpuma ab eo nō eſt ablata facit tuſſim: ⁊ laxat vētrē: q̄re notent apothecarij: qꝛ qn̄qꝫ ſūt cauſa magni detrimenti. ❡ Deſcriptio. 5.

Loch de ſqlla Meſ: qd̄ eſt medicamē iuuamēti magni eis qb⁹ mā groſſa ⁊ viſcoſa ⁊ difficilis maturationis exuberat in mēbris anhelit⁹: reddēs eaꝫ facilē ad expellēdū: ⁊ ꝯfert difficultati anhelit⁹: ⁊ dolori pectoris: ⁊ lateꝝ. ❡ ℞. ſucci ſqlle: mellis colati ⁊ bn̄ diſpumati. an̄. ℥. vi. miſce: ⁊ ſimul coque vſqꝫ ad formā loch: ⁊ reſeruetur.

❡ Modus extrahēdi ſuccū a ſqlla talis ē. Mūdet̄ ſqlla a ſupiorib⁹ ⁊ iterioꝛib⁹ corticib⁹: qꝛ venenoſe ſūt ⁊ medie ſumant̄. Et bn̄ inoluent̄ in paſta facta cū farina ordei: vel ſiliginis: vel frumēti: nō āt ex luto vt q̄dā fatui faciūt. Et notāter dcm̄ ē in paſta ordei ſiliginis vel frumēti: nō ſūt i luto. Lutū. n. in ſordiciā: imo addūt in v̄tute eaꝝ: ⁊ ſubtiliāt ⁊ mūdificāt ipſas: ⁊ poſt inolutionē in dcā paſta ponāt̄ in furno tēperate calo: ⁊ pmittant̄ vſqꝫ ad cocturaꝫ paſte in qua lamine ſqlle ſūt: deide extrahant̄: ⁊ abiecta paſta accipiant̄ lamine ſqlle ita cale: ⁊ ꝓyciant̄ in mortario lapideo p̄us calefacto: ⁊ piſtello ligneo bn̄ piſtent̄: nō aūt cū piſtello ferri: ferrū eni facit eis rubiginē: q̄ rubigo venenoſa ē. ⁊ poſt ꝑfectā piſtationem ꝯfeſtim ante ifridationē ipſaꝝ in ſubtili petia inoluant̄: ⁊ exprimant̄ fortiter. ⁊ ſic ſuccum habebis. Nec ifrigidari permittātur: eo quia infrigidate ſuccus haberi non poſſet ꝓpter maximā viſcoſitatē quaꝫ facerent ⁊c̄. Et ſi ſquilla careremus apponi poteſt loco

citu raffanus. ¶ Deſcriptio. 6.

Loch de pulmone vulpis magiſtralis. Et Meſue in cap. de puſi ponit ipm de intẽte Gal. Avi. et 13° cap. de cura vicer͞ pectoris. ⁊ ẽ ex medicinis mirabilis iu uaméti aggregãtib᷒ vͣtutẽ ꝯfortationis ⁊ mundificationis pulmonis. ¶ ℞. ſucci ligri. pulmonis vulpis ꝑarati: ſeis feniculi: capil. ve. añ. ℥. i. mellis lib. i. coquant̃: bñq3 diſpumen̄t: ⁊ cõmiſceant̃ ⁊c. ꝑus bñ ꝯterẽdo. ¶ Pulmo vulpis h̃ mõ ꝑparat̃ ⁊ ꝯſeruat̃. mũdet̃ ꝑ optime oibus ſuis imũditijs: deide illũ bñ laues cũ aq̃ vite: ⁊ poſtea illũ aſpergas çuccharo optimo bñ pulueriçato: deide pmittat̃ exiccari in ſtupha vel furno leuiter calo. Et poſt ipſi᷒ exiccationez inoluat̃ in abſinthio: ꝯſeruat eni illũ a corroſione vermiũ. Alio mõ cõſeruari ⁊ ꝑparari põt h̃ mõ. Accipe pulmones vulpis numero. vi. ſcidant̃ ꝑ venas ⁊ cãnas: poſtea abluãt̃ cũ vino albo dulci ⁊ calo ⁊ odorifero q̃tuor vel qnq3 vicibus ꝑ borã pro q̃libet vice: poſtea exiccent̃ in abſinthio. ⁊ modus iſte melior eſt. ¶ Deſcriptio. 7.

Loch de althea magrãlis. Cõferẽs mirabilr̃ in plenitudine pectoris ⁊ pulmonis facilitãdo ſputum: abſtergẽdo ⁊ reſcidẽdo mãs groſſas: ⁊ ꝓhibẽdo ab apar̃e. ¶ ℞. radicũ althee quãtũ placet: lauent̃ optime ⁊ a ligno interiori mũdẽt̃. Poſtea icidãt̃ ꝑ trãſuerſuz minutiſſime: ⁊ coquant̃ in aq̃ cõpleta decoctiõe: poſtea optime piſtent̃: deide ſtamignet̃ cũ ſua decoctiõe: ſi ꝑ ſe nõ poſſent manib᷒ trãſire fortiter cõprimẽdo. de hac colatura accipe li. iiij. mellis bñ diſpumati lib. ij. ligri. mũde ⁊ bñ pulueriçate. ℥. vi. paſſular͞ bñ ꝯtuſar͞. ℥. iij. pulmõis vulpis: ſeis cotti. añ. ℈. iiij. Cõterant̃ oia ſubtiliſſime ⁊ miſceantur: ⁊ bulliant vſquequo habeant formã loch: ⁊ in fine poſt aliqualez infrigidationem apponantur preſcripte ſpecies ⁊c.

¶ Spẽs oẽs in loch itrantes debent ſubtiliſſime conteri: ⁊ ꝑ ſpiſſuz ſetaciũ tranſiri: ⁊ nõ tñ ſpẽs loch: ſed omnes medicine pectorales. Loch oẽs in ſua bonitate ꝑ duos annos ſeruantur proprie delectabiles: horribiles vͦ vſq3 ad tres annos ſeruari poſſunt. ¶ Deſcriptio. 8.

Mixtura pectoralis ꝑ me cõpoſita. ¶ ℞. çucchari violati: çucchari bugloſſati: çucchari boraginati: man᷒chri violati. añ. ℥. iiij. diairis pe çucch. penidiar͞: diagagãti. añ. ℥. vi. diacalamẽti: loch ð althea. añ. ℥. ij. miſce: ⁊ cum ſyru. viol. fiat mixtura: ⁊ reſeruet̃. ¶ In iſta cõpõne ẽ nõn̄ ꝙ ſi debitã formã hr̃e dz necẽ ẽ ꝙ manus chri penidij diadraganti ⁊ diairis ſubtiliſſime ꝑus per ſe terant̃: deinde cum alijs rebus miſceantur: ⁊ cum ſyrupo predicto humectentur. ¶ Deſcriptio. 9.

Mixtura cordialis ꝑ me cõpoſita. ¶ ℞. diaboraginati: diabugloſſati: çucchari viol. añ. ℥. iij. çucch. roſati. ℥. ij. amare nate. ℥. vi. çucch. cãdidi. ℥. ij. ꝯterãtur ſubtiliſſime çucchar͞ cãdidũ: deide oia miſceant̃ ⁊ cũ ſyrupo de acetoſitate citri fiat mixtura. ¶ Cãdi ſi ſimplr̃ ſcriptũ reperiat̃: vel cãdi violati vel roſati. Illð ẽ çucchar͞ roſatũ vel violatũ iduratũ qð reperit̃ in fũdo vaſis vbi recõdit̃ iulep roſatũ vel violatũ: ⁊ de eo eſt itelligendum.

¶ Iſta componentia hanc mixturam debent multuz bene cõmiſceri in mortario ſemꝑ ⁊ paulatim ſyrupũ addendo donec ipſor͞ debita fuerit facta ꝑmixtio. Et ſic ſit ꝯcluſuz de ſexta diſtinctione que fuit de loch ⁊c.

¶ Incipit ſeptima diſtinctio que eſt de ſyrupis. Et cõtinet 46. deſcriptiones. Quarum prima eſt.

Syrupus acetoſus ſimplex: Meſ: cuius iã magnificata eſt vͣtus ⁊ excellẽtia in cõmunitate ⁊ poſſe ipſi᷒ in mãs calas ⁊ frigidas ⁊ ſubtiles ⁊ groſſas ⁊ viſcoſas ſiue adherẽtes. ¶ ℞. çucchari lib. v. aque lib. iiij. ⁊ cũ ea clarificet̃ çucchar͞: q̃ clarificato cũ igne lẽto ſemꝑ ſpumã abijciẽdo: deide ꝓijciat̃ ſuꝑ illð aceti vini al. lib. ij. in leui. ⁊ forti ꝑtes q̃tuor. ſ. lib. iiij. ⁊ i mediocri ꝑtes tres. ſ. lib. iij. ⁊ da ei poſt illð ꝑfectionez decoctionis. Sz vſitatus modus eſt ponẽ lib. ij. aceti ⁊ facẽ ſyrupũ. ⁊ hic in vſu eſt. ¶ Multi dubitãt in hac recepta: ⁊ apparet eis amb[illegible] qð Meſue dicit: ⁊ referũt illud forte ⁊ illud debile: ⁊ i[illegible] leue ad acetũ. Et non dz referri ad acetũ: ſed ad vtru[illegible] ſyrupi. Et ſic clara eſt littera. ¶ Deſcriptio. 2.

Syrupus de duab᷒ radicib᷒ magrãlis. Efficax ⁊ cõueniẽs in digerẽdo mãs mixtas cho[illegible] ⁊ flegmaticas: vſus tñ ei᷒ eſt plus ad mãz flegmaticã: aperit etiã oppilationes ſplenis ⁊ renum. ¶ ℞. radicũ petroſilij: radicũ feniculi. añ. M. i. bñ lauet̃: ⁊ a ligno iteriori mũdent̃ ⁊ abradant̃: deide bulliãt in lib. viij. aque vſq3 ad cõſumptionẽ medietatis: deide colent̃: ⁊ p̄dicte colature addant̃ çucchari clarificati lib. ij. ⁊ bulliãt vſq3 ad ꝑfectam decoctionẽ ⁊ formã ſyrupi. ¶ In iſto ſyrupo ſunt q ponũt radicẽ apij loco radicis petroſilij. Sz q2 apiũ hz in ſe hãc ꝓꝑetatẽ ꝙ epilepſiã mouet: ideo mihi ſuſpectũ eſt: ⁊ loco ipſius poni facio petroſilium. ¶ Deſcriptio. 3.

Syrupus roſatus Meſ ex iſuſiõe: ꝯueniẽs ad extiguẽdũ ſitim i febrib᷒ acutis ⁊ ad remittẽdũ exceſſuz caliditatis in eis: ꝯfortãs ſtomachũ relaxatũ: ⁊ epar ſuꝑcalefactũ ⁊ cor: reſiſtẽs putredini: ⁊ ꝯueniens tpe peſtilẽne: reſiſtẽs venenoſitati. ¶ ℞. aque iſuſionis roſaruz lib. iiij. çucchari clarificati lib. iij. miſce: ⁊ fiat ſyrupus coquẽdo debito mõ. ¶ Modus iſuſionis roſar͞ talis eſt. Accipe folior͞ roſar͞ viridiũ mũdatar͞ lib. vi. ponant̃ i vaſe vitreato ſtricti orificij: ⁊ ſuꝑ eas fũdant̃ aq̃ feruẽtis lib. xv. ⁊ ſtrigat̃ orificiũ vaſis ⁊ dimittat̃ ꝑ horas. ix. deide colet̃: ⁊ bñ roſe exꝓmant̃: ⁊ poſtea abijciant̃. Et iter͞ tãtũdẽ folior͞ roſar͞ recẽtiũ in dcõ vaſe põat̃: ⁊ ſupradicta aq̃ colata q̃ denuo fuerit calefacta ꝓijciat̃ ⁊ obturet̃: ⁊ ꝑmittat̃ vt. ã. ⁊ iter͞ 3° h̃ fiat: deide coletur: ⁊ ſi reſeruare volueris apponat̃ ad ſolẽ ꝑ dies. xl. i vaſe vitreo ſtricti orificij: ⁊ diſtilletur par͞ olei oliuar͞ in orificio eius: poſtmodũ reſerua: de dicta iſuſione accipe qñ volueris ponẽdo equalem quantitatem çucchari cum ea. ¶ Deſcriptio. 4.

Syrupus roſatus ex iſuſione roſar͞ ſiccar͞ magrãlis mirabilr̃ ꝯfortãs ⁊ ſtipticãs. ¶ ℞. iſuſionis roſar͞ ſiccar͞: çucchari clarificati. añ. lib. ij. miſce ⁊ fiat ſyrupus coquẽdo debito mõ. ¶ Infuſio roſar͞ ſiccar͞ fit vt iſuſio roſar͞ viridiũ: h̃ excepto ꝙ loco viridiũ ponũtur roſe ſicce: ſz ſm eãdẽ quãtitatẽ tã de roſis q̃ de aqua.

¶ Oẽs ſyrupi reſtrigẽtes: vt ſyrupus roſatus: de granatis: de myrtis: ⁊ ceteri ꝯſtrictiui debẽt bene decoqui: lenitiui vͦ vt violar͞ econtrario. ¶ Deſcriptio. 5.

Syrupus de endi. magrãlis q in vſu ẽ: valẽs precipue ad ſuꝑcalefactiones epatis cordis: ⁊ alior͞ mẽbror͞ nutritiuor͞: ⁊ gñalr̃ ꝯfert cuilz cõplonis calide. ¶ ℞. folior͞ endi. epatice: capil. ve. añ. M. iij. diãtos M. ij. radicũ endi. aq̃ endi. añ. lib. i. bulliãt ai h̃ ſz artẽ in lib. xviij. aq̃ vſq3 ad ꝯſũptionẽ duar͞ ꝑtiũ: deide colent̃: ⁊ colature addant̃ çucch. clarificati lib. vi. ⁊ fiat ſyrupus coquẽdo debito mõ. ¶ Nõ h̃ vnũ vl̃e ꝙ ſi vis facẽ ſyrupuz mag' clar͞: tũc cũ ðcoctiõe ðbes çucchar͞ clarificare: ſz tũc ſyrup᷒ nõ ẽ tãte vͣtut: iõ ſemꝑ çucchar͞ ꝑ ſe clarificari ſoleo facẽ: deide decoctionẽ ſupra addo. ¶ Deſcrip. 6.

Syrupus de endi. Cui᷒ inẽtor fuit Gẽtilis de fulgineo: quẽ manu ꝓpa ei᷒ deſcriptũ ego iã vidi: efficacior ⁊ melior ꝑſcripto: valẽs ad ſupraſcripta. ⁊ vltra illð eſt aliq̃lr̃ apiritiuus oppilationũ: ⁊ ꝯfortatiuus mẽbror͞ debilitator͞ a mala cõplone calã illã notabilr̃ remouẽdo eſt etiã digeſtiuus mãer͞ choleticar͞ acutar͞. ¶ ℞. ſucci endi. ſucci epatice. añ. lib. iij. clarificent̃ ſeu purgent̃ p̄dicti ſucci ad ignẽ vt expediat roſar͞: violar͞: ièricule: aq̃ flor͞ nenufaris: polítrici. añ. ℥. 5. capil. ve. ordei mũdi: ſeiuz

cõiuz fridoꝝ maioꝝ.añ.ʒ.i.bulliāt oia ħ ſʒ artē in lib.vi. aq̄ vſqȝ ad ↄſūptionē 3ᵉ ꝑtis:deiñ colēt ⁊ colature addāt ꝫucch.clarificati lib.iiij.⁊ fiat ſyrup⁹q aromatiçetᷣ cū iſraſcriptis ſubtili mō pulueriçatl:ſandaloꝝ alboꝝ:ſandaloꝝ ru.berberoꝝ:ſeiuz cydonioꝝ:ligni aloes:cinamo.corticuz citri.añ.ℨ.i.ſubtilr pulueriçent:⁊ ſyrupus aromatiçet:eſt eni efficacior. ℂ Aromatiçatio duplr fieri pōt. Primo ꝙ poſtꝗ̄ ſyrupus ꝑfecte coctus eſt ꝓyciantur ea ex q̄bus dȝ aromatiçari:⁊ ꝑmittant ſolū vna ebullitiōe bullire:deide ab igne remoueant:⁊ reſeruent. Alio mō poſtꝗ̄ ſyrupus ꝑfecte coctus ē ⁊ ab igne remotus: pñt aromata ex q̄bus aromatiçari dȝ itus apponi:⁊ ſimul lōgo tpe ↄcutiēdo miſcere.⁊ ſic vͭtutem accipit eaꝝ:⁊ ħ modo aromatiçatio ſit: vterqȝ modus eſt laudabilis. ℂ Deſcriptio. 7.

Syrupus de ſucco acetoſe Meſ:cōferēs febribus cholericis:⁊ iſlāmationi ſtōchi:⁊ ↄfortat cor calidum:⁊ ſtomachū:⁊ eſt ↄueniens febribus peſtilentialibus. ℂ ℞.ſucci acetoſe purificati lib.iij.ꝫucchari clarificati lib.ij.⁊ fiat ſyrupus debito modo coquendo.

ℂ In ſyrupis vnū vſe nota. Syrupi eni aut cuȝ ꝫuccharo: aut melle:aut ſapa fiūt:ſyrupus q de ꝫuccharo fit meli⁹ dȝ decoq̄ ꝗ̄ q cū melle cōponit:cū mel ſit magis ↄſeruatiuū ⁊ min⁹ corruptibile. Et iō ſyrup⁹ cū melle fact⁹ diuti⁹ ↄſeruat. Syrup⁹ fact⁹ de melle quāto min⁹ decoq̄t:tāto magis laxat:⁊ quāto plus coq̄t tāto plus reſtrigit. Syrupi in eſtate mag̃ coq̄ndi ſūt ꝗ̄ i hyeme:⁊ oi tpe ſyrupus quāto magis coquit tāto melior eſt. ℂ Deſcriptio. 8.

Syrupus de agreſta Meſ:cōferēs vomitui ⁊ ſolutioni cholice ⁊ iſlāmationi ſtōchi ⁊ ſiti laborioſe:⁊ febrib⁹cholicis:⁊ ↄfortat ſtōchos ꝑgnantiū q facile recipiunt ſuꝑfluitates:⁊ valet ↄ venena. ℂ ℞.ſucci vue acerbe lib.xij.Decoquat lēto igne vſqȝ ad ↄſumptionē 3ᵉ ꝑtis:deide colet:⁊ poſtea ꝑmittatur donec clareſcat. Accipe igit ð eo claro lib.vij.ꝫucchari clarificati lib.v.Et ſimul coquāt vſqȝ ad ꝑfectā coctionē ⁊ reſeruet. ℂ Succus iſte extrahi dȝ ex vuis citrinis declināntib⁹ ad rubedinē:nō maturis: collectis vltima hebdomada Julij:⁊ poſt ipſaꝝ collectionē ſtēt ꝑ tres dies:deide ſuccus extrahatur anteꝗ̄ hebdomada illa trāſeat:qȝ elapſa illa hebdomada ſtella canis abſcidit:⁊ ſucc⁹ nō ē tāte ꝑfectionis. ℂ Inſuꝑ īcidēter ħ eſt notādū ꝙ illa q̄ dant ꝓ fluxu vētris ad ↄſtringēdū debēt exhiberi ſtatī añ cibū. Que vō ꝓꝑ vomitū dātur:imediate ſūpto cibo dāda ſunt. ℂ Deſcriptio. 9.

Syrupus de papauē Meſ:cōferens catarro ⁊ tuſſi q̄ vigilare facit:⁊ faciēs ad ſomnū:⁊ ad ſitim extīguēdā:eſt ēt lenitiuus ꝑiuȝ pectoris ⁊ pulmonis. ℂ ℞.ſeis papaueris nigri.añ.ʒ.5 o.capil.ve.ʒ.xv.liq̄ritie ʒ.x.iuiubaꝝ numero.xx.ſeis lactuce.ʒ.ix.ſeis cydonioꝝ.ʒ.vi.Coquant oia in lib.iiij.aq̄ pluuialis vſqȝ ad ↄſūptionē medietatꝫ:deide colent:⁊ cū ꝫucch.clarificati:⁊ penidiaꝝ.añ.ℨ.viij.fiat ſyrupus addendo vini cocti ſeu ſape.ʒ.vi.

ℂ Semina oia mucilaginē faciētia nō ſūt ſic ad bulliēduȝ ſeu decoquēdū cū alijs reb⁹ ponēda:ſȝ ſūt in pecia ligāda: demū ad bulliēdū ponēda.⁊ ſic vͭ⁹ eaꝝ in ſyrupo trāſit ⁊ viſcoſitas q̄ ſyrupū viſcoſuȝ reddēt retinet. ℂ Sapa i ħ ſyrupo ponit vt dirigat vͭtutē aliaꝝ medicinaꝝ ad pect⁹: ſapa eni multū pectori amicat. ℂ Deſcriptio. 10.

Syrupus de ſucco endi.magiſtralis:valēs ꝑncipalr ad oēs ſuꝑcalefactiones epatis:⁊ alioruȝ mēbroꝝ nutritiuoruȝ. ℂ ℞.ſucci endi.purificati lib.iiij. ꝫucchari clarificati lib.ij.⁊.ℨ.viij.⁊ fiat ſyrupus debito modo omnia decoquendo.

ℂ Succi oiuȝ herbaꝝ ↄſeruant ꝑ annū:⁊ nō vltra:ſi ſupra eos ponat paꝝ olei oliuaꝝ:⁊ bñ ſint clarificati:vt i ſyrupo de biçantijs oſtēdet:⁊ apponēdi ſūt i vaſe vitri vl ſaltē vitreato:demū trāſacto anno ſūt abyciēdi. ℂ Deſcrip.11.

Oryzacchara Nicolai ſic dicta ab oxi qð ē acetū ⁊ ꝫuccharo:valēs tertiane acute ⁊ q̄rtane nō vere:purgās cholaȝ i ſtōcho exñtē. ℂ ℞.ꝫucchari lib.i.ſucci maloꝝ granatoꝝ.ʒ.viij.aceti.ʒ.iiij.ponantur omnia ad ignē:⁊ tādiu bulliant cū ſpatula ſemper agitando:⁊ ſpumā remouēdo donec ad formā ſyrupi redeat.

ℂ Hoc in loco ꝫucchaꝝ nō clarificat.⁊ ſi pur illō clarificare vis ſaltē tātū bulliāt ꝙ aqua ↄſumat anteꝗ̄ aceto ꝑmiſceat:q̄ poſtꝗ̄ ↄſūpta erit:acetū ⁊ ſuccus granatoꝝ pōat:⁊ ħ ſit vt aceti vͭtus nō deperdat. ℂ Deſcriptio. 12.

Syrupus de pomis ſimplex Meſue: ↄfortans cor debile:⁊ ſanās ſyncopim:⁊ tremoreȝ cordis. ℂ ℞.ſucci pomoꝝ dulciū:ſucci pomoꝝ acetoſoꝝ.añ. lib.v.bulliāt ambo ſimul vſqȝ ad ↄſūptioneȝ medietatis: deide in eis iſundat ſeta tincta in kermes.i.in grana.ʒ.5.⁊ dimittat in eis ꝑ dies duos vſqȝ dū clareſcāt:deide colēt. ⁊ colature addat ꝫucch.clarificati lib.iij.⁊ fiat ſyrupus.

ℂ Seta ticta in kermes:nō ꝙ kermes ſcriptū cū r idē ē qð granū cū quo ſeta tingit:ſcriptū vō cū.ſ.keſmes idē eſt qð paſſule:ħ bñ nota:qȝ diuerſitas littere diuerſificat rem.

ℂ Oēs ſyrupi fci ex ſuccis:ſemꝑ ꝫucchaꝝ debēt recipe clarificatū ⁊ coctū ꝑ ſe:poſtea vō ſucci ſūt addēdi.⁊ rō ē:qȝ ꝑ lōgā ebullitionē ſucci vͭ⁹ deꝑdit:⁊ ħ itelligas ð ſuccis fructuū ⁊ vinis aromaticis:qȝ hi paꝝ ſuſtinēt de decoctione. ℂ Succi vō radicū ꝗ̄to decoq̄ūt tāto puriores reddūt. Herbaꝝ vō ſucci mediocrē ſuſtinēt decoctionē:⁊ illa mediocri purificāt. ℂ Pomū ſimplr ſi ſcriptū repiat:ð malo ē itelligēdū:vt Matth.ſyl.ſcribit. ℂ Deſcriptio. 13.

Syrupus de pomis cōpoſit⁹ Meſ in ſua practica. cap.de ſoda frida ab humore melico:cōferēs ad ſodā dictā:⁊ q̄rtane ⁊ oppilatiōi ſplenis:⁊ oi egritudini de melis ⁊ ē exꝑtus. ℂ ℞.capil.ve.radicū bugloſſe domeſtice:radicū bugloſſe ſylueſtris:folioꝝ ambaruȝ: polypodij:epithimi.añ.ʒ.i.folliculi ſene : camepitheos:camomille:ſticados.añ.ʒ.vij.camedreos:ſquinanti:ellebori nigri.añ.ʒ.iij.fumiterre.ʒ.i.eupatorij.ʒ.5.ſucci pomoꝝ dulciū.ʒ.viij.oia pſcripta ꝑter epithimū:ſuccuȝ pomoꝝ:⁊ capil.ve.bulliāt in lib.iiij.aque vſqȝ ad ↄſūptionē medietatis:deide bulliāt cū eis ebullitione vna epithimū ⁊ capilli veneris:poſtea colent:⁊ cū ſucco pomoꝝ ⁊ ꝫucchari clarificati lib.ij.fiat ſyrupus debito modo decoquendo.

ℂ Zucchaꝝ qð i ſyrupis īgredit ſemꝑ dȝ clarificari ⁊ purgari:⁊ nō ſolū in ſyrupis:ſȝ i oīb⁹ cōpoſitis in q̄b⁹ ꝫucchaꝝ ītrat. Modus igit clarificādi talis eſt.ꝙ ꝑ oī lib.ꝫucchari accipiēda ſūt duo albumina ouoꝝ vl vnū ad min⁹:⁊ lib.i. aq̄ ⁊ ſil aq̄ ⁊ albumina ouoꝝ manib⁹ ſūt ↄcutiēda. Illa cōcuſſiōe mlta ſpuma reſultabit.⁊ quāto mag̃ cōcutiet tāto maior fiet. In illis igit ſpuma ⁊ aq̄ ꝓyciās tuū ꝫucchaꝝ:⁊ igni exponat:⁊ diu bullire ꝑmittat:⁊ vſqȝ ad ↄſūptioneȝ medietatis.deide ꝑ ſtaminiā pāni bñ lotā illa oia bñ colabis.⁊ ſic erit ꝫucchaꝝ clarificatū ſeu purificatū. Sȝ ſi vis clarificari ſyrupos ⁊ iulep ſine albumib⁹ ouoꝝ: ita ꝙ remaneāt clariſſimi ⁊ aurei coloris:dū coquūt ponat i vaſe ſucci granatoꝝ acetoſoꝝ in fine decoctionis.ʒ.i.5.mirabiliter eni clarificat. Et idē facit paꝝ vini boni electi qñ vinum granatoꝝ non habet. ℂ Deſcriptio. 14.

Syrupus de myrtis magiſtralis: valēs ꝑcipue cōtra oēm fluxū vētris antiquū:⁊ maxime excoriatiuū:⁊ ↄ oēȝ fluxū ſanguis a renib⁹ vl a pectore vl a matrice. ℂ ℞.granoꝝ myrtilloꝝ:carniū cydonioꝝ:ſumach:achacie:roſaꝝ.añ.ʒ.i.ſpodij:hypoquiſtidos. añ.ʒ.ij. maſticis.ʒ.5.bulliant hec omnia in lib.iiij.aque ſm artem vſqȝ ad ↄſumptionē tertie partis:deinde colent:⁊ colature addantur ꝫucchari clarificati lib.iiij.⁊ fiat ſyrupus.

ℂ Syrupus de myrtis Meſue non fit: eo qȝ ſuccus myrtilloꝝ haberi non pōt apud nos.ꝙ ſi haberi poſſit melior

τ perfectioꝛ iſto eſſet. ℭ Deſcriptio. 15.

Mel violatū Nico. Qđ valet tepide febrīētib⁹: corpus humectat τ relaxat: τ valet ad ſiccitatez pectoris. ℭ ℞. mellis electi τ purificati lib. x. violarum lib. v. bulliant duo hec ſimul levi ebullitione: deinde colentur: coquantur: poſtea ad debitam coctionem τ reſeruentur.

ℭ Mel de quo fit mel roſatū τ violatū anteq̄ȝ viole vel roſe in eo ponant dȝ bñ purgari ponēdo in eo aquā τ bulliēdo cū ea dȝ ꝯtinue diſpumari: demū cū aqua p decoctionē fere eſt ꝯſumpta viole vel roſe ſunt intus ponende: τ poſt puſillum colari dȝ: deinde in itegrum decoqui: τ hoc modo mel purificatur. ℭ Deſcriptio. 16.

Mel roſatū Nicolai: ſtomachū ꝯfortās τ mūdificās: τ eſt digeſtiuū māex flegmaticaꝝ in ſtōcho τ meſeraicis ꝯtētaꝝ. ℭ ℞. mellis purificati lib. x. ſucci roſarū recētiū lib. i. ponant in chacabo ad ignē: τ cū bullire icepe rit viridū roſaꝝ cū forficib⁹ vel cū cultello iciſaꝝ lib. iiij. addant: τ tādiu bulliāt quouſqȝ ad ſucci deueniāt cōſumptionē: τ dū bullierit ſemp agitet cū ſpatula: τ cū coctum fuerit recōdat. Et ſm iſtū modū deberet fieri etiam mel violatū ſupꝛaſcriptū: ſȝ apothecarij hodierni tpis auaritia ducti: nec h nec illō h mō faciūt: ſȝ accipiūt ſolū mel τ roſas vt ſupra de violato dcm̄ ē. Quidā ſūt q̄ ad purificādū mel nō faciūt vt ſupra oſtēſuȝ eſt. Sȝ illō clarificāt cū ouis queādmoduȝ dixi de ȥuccharo, τ hic modus non eſt inutilis: facias mō vt tibi placet. ℭ Deſcriptio. 17.

Syrupus de acetoſitate citri Meſue: cui⁹ iuuamētū eſt magnū in extinguēdo iflāmatiōes choleꝛe rubee: τ febꝛes iflāmatiuas vehemētes: τ ꝯfert ebrietati: vertigini: τ ſiti vehemēti. ℭ ℞. ſucci acetoſitatis citri lib. ij. Decoquat in vaſe vitreato ſup prunas vſqȝ ad cōſumptionē tertie ptis: deīde colet: τ pmittat clareſcē: poſtea accipe ex eo claro lib. vij. ȥuccha. albi clarificati lib. v. miſceat ſimul τ coquant ad ignē vſqȝ ad pfectā coctionē.

ℭ Ego aūt alr ſoleo fieri facē: τ pauci ſūt apothecarij q̄ faciāt illō facē: imo fere oēs errāt faciētes hūc ſyrupū: quia in formā ſyrupi nō pōt ſtare: ſȝ ꝯgelat tāq̄ȝ gelu: τ h aduenit iperitia faciētiū. Sic igit eſt faciēdū. Accipiat acetoſitas citri τ ipſaȝ in pecia ſubtili τ ſpiſſa ponē: leuiterqȝ peciam exprimas nō violēter: exiet liquoꝛ clarus nō mucilaginoſus. Accipe igit de dcō liquoꝛe q̄ntitatē dictā: ȥucch. al. bñ clarificati τ debito mō cocti q̄ntitatē vt. ſ. τ cū eo pone acetoſitatē: τ ſoli expones. Sol enī ꝯſumet pro tpe humiditatē ſupfluā acetoſitatis: τ remanebit claꝝ τ illuſtrū tāq̄ȝ aq̄: h enī mō cipriani faciunt τ ab eis accepi. ℭ Nō q̄ Meſ. dicē accipe de iulep claro τ depurato. i. accipe de ȥuccharo clarificato τ iulepiȥato: nō aūt de iulep itelligit: vt q̄dam apothecarij fatue credunt. ℭ Deſcriptio. 18.

Oxymel ſimplex Meſue: ꝯferēs in mācbus flegmaticis groſſis τ viſcoſis: ſubtiliādo: icidēdo τ abſtergēdo: aperiēdo τ diuidēdo: τ digerit mās febꝛiū lōgi tpis. ℭ ℞. mellis boni lib. ij. aque fontiū lib. iiij. miſceātur duo hec: τ bulliant lento τ claro igne vſqȝ fere ad conſumptionē aque: deīde bis addat aceti boni lib. i. decoquātur vſqȝ ad pfectā decoctionē: τ reſeruet in vitreato vaſe.

ℭ Secaniabin. i. ſyrupus factus ex melle aceto τ aqua.

ℭ Squingibin ē ſyrupus factus ex aq̄ aceto τ ȥuccharo: hydrelenſabin idē eſt qđ aq̄ mellis. ℭ Deſcriptio. 19.

Syrupus violatus cōpoſit⁹ Meſ: ꝯferēs tuſſi calide τ pleureſi: digerit enī māȝ ſubtilē cholicā τ ē alteratiuus in ale cōplonis calide τ ſicce. ℭ ℞. violaruȝ ℥. ij. ſeis cydonioꝝ: ſeis malue. añ. ℥. i. iuiubaꝝ: ſebeſtē. añ. numero. xx. Coquant hec cū lib. vi. aque cucurbite ſȝ artē vſqȝ ad ꝯſūptionē 3ᵉ ptis: ȥucchari clarificati lib. i. τ ſ. τ fiat ſyrupus debito modo decoquendo. ℭ Aqua cucurbite fit icidēdo cucurbitas in groſſa fruſta: deinde ponant in alambico: τ aqua extrahat. ℭ Deſcriptio. 20.

Syrupus de iuiubis Meſ: ꝯferēs ad raucedinē vocis: τ tuſſim: τ pleureſim. ℭ ℞. iuiubaꝝ numero. lx. τ plꝰ ſeſtꝛ⁹ bñ lib. x. violaꝝ: ſeis maluoꝝ. añ. ℥. v. capil. ve. ℥. i. ſeis cydonioꝝ: ſeis papaueris albi: ſeis melonū: ſeis lactuce: dragagāti. añ. ℥. iij. ligritie: oꝛdei mundi excoꝛticati. añ. ℥. i. decoquant in lib. iiij. aq̄ fontiū ſm artē: vel aq̄ pluuialis vſqȝ ad ꝯſūptionē medietatis: deīde colētur: τ colature addant ȥucchari clarificati lib. ij. τ fiat ſyrupus debito mō decoq̄ndo. ℭ In hac cōpōne fere oēs textus ſūt coꝛrupti: lr̄a enī multoꝝ dicit iuiubaꝝ lib. x. q̄ hec lr̄a falſa ſit appet cū dicit coquant in lib. iiij. aq̄: nō. n. poſſibile eſt: cū maioꝛ ſit quātitas iuiubaꝝ q̄ȝ aq̄. ℭ Dicit iſup in aq̄ fōtiȥ coq̄ debē: eo q2 poſt pluuialē ſubtilioꝛ ē τ penetrationi aptioꝛ aq̄ fontis: iſra de aq̄ pluuiali mlta dicent. ℭ De oꝛdeo nota q̄ auctoꝛ vult q̄ excoꝛticet: amoto enī coꝛtice exterioꝛi tollit vꝰus eius abſterſiua: τ remanet vꝰtus lenitiua cum aliquali ſiccitate. ℭ Deſcriptio. 21.

Syrupus de ſcabioſa magiſtralis: de qua ſcabioſa nota vſus. Urbanus p ſe neſcit pciuȝ ſcabioſe. Nā purgat pectus quod cōprimit egra ſenectus. Pulmonē latenis ſilr τ regionē. Rūpit apata lenit vꝰtute probata. Emplaſtra fortis necat antraceȝ tribus hoꝛis. Intus potat τ ſic vulnus euacuat. ℭ ℞. oꝛdei mūdi a coꝛtice ſupioꝛi. M. ij. radicū ſcabioſe. M. i. coꝛalloꝝ rubeoꝝ ℥. ij. aque pluuialis lib. x. bulliāt oia ſil vſqȝ ad crepaturaȝ oꝛdei τ cocturā radicis: deīde colent exprimēdo: cui colature τ expſſioni addat ſucci ſcabioſe lib. i. Et iteꝝ cū pdictis bulliat ſuccus vſqȝ ad ipſi⁹ purificationem: deīde colet: τ bis addat ȥuccha. clari. lib. ij. pulueris coꝛalloꝝ rubeoꝝ. ℥. ij. coquant vſqȝ ad pfectā coctioneȝ: τ reſeruet. ℭ De aqua pluuiali τ de coꝛallis in iſto ſyrupo cū reſtrigāt: τ ſyrupus iſte dilatat ptē pectoris. Rō dicet l ſyrupo de ligritia vbi ponit aqua roſ. q2 eadē eſt rō. ℭ Deſcriptio. 22.

Julep roſatū Meſ: ꝯueniēs ad extinguēdū ſitim in febrib⁹ acutis: τ ad remittēdū exceſſuȝ caliditatis i cis: ꝯfoꝛtatiuū ſtōchi relaxati: τ epatis ſupcalefacti: τ coꝛdis: τ reſiſtēs putredini. ℭ ℞. aque roſe lib. iij. ȥucch. albi clarificati τ cocti lib. ij. τ fiat iulep lēto igne: debito mō decoq̄ndo τ leuiter. ℭ Apothecarij nr̄i tpis nō faciūt h mō: ſȝ clarificato ȥuccharo cū aqua cōi: cū ppinquū eſt coctioni addūt pro oī lib. i. ȥucchari aque roſe. ℥. ij. τ iſte non eſt modus: τ iō nō hz vtilitas a doctoꝛibus poſita: τ h pp auaritiā apothecarioꝝ. ℭ Quotiēs enī ſcriptuȝ reperit iulep abſolute de iulep roſato ſemper eſt itelligendum tanq̄ȝ de perfectioꝛi τ melioꝛi. ℭ Deſcriptio. 23.

Julep violatū Meſ: ꝯueniēs acute febꝛiētib⁹ τ hūtibus epar calefactū τ coꝛ: τ ꝯfert aſperitati cāne τ gutturi: τ pleureſi: τ tuſſi ſicce. ℭ ℞. aq̄ floꝝ violaꝝ lib. iij. ȥucchari albi clari τ cocti lib. ij. miſce: τ fiat iulep. ℭ Julep oēs ſūt paꝝ decoquēdi: eo q2 ſi multū decoquunt candeſcūt. Nec pp leueȝ ei⁹ coctionē timet coꝝ coꝛruptio: eo q2 aqua eſt aromatica τ eos a coꝛruptiōe ꝯſeruat. Et nō q̄ dico q̄ nō ſunt multū decoquēdi: coquēdi tn̄ ſunt. ℭ Differt ſyrupus a iulep duplr. p: q2 ſyrupus lōge melius decoquit q̄ȝ iulep. 2ᵒ: q2 iulep abſqȝ alicui⁹ rei cōmixtiōe decoquit: ſecus aūt ſyrupus. ℭ Deſcriptio. 24.

Syrupus violatus ex iſuſione Meſ: ꝯueniēs vt. ſ. ℭ ℞. aq̄ iſuſionis violaꝝ lib. v. ȥucchari clarificati lib. iiij. miſce τ coquant cū facilitate τ reſeruet. ℭ Modus iſuſionis violaꝝ h mō fit. Accipe violaꝝ recētiū lib. vi. ponant i vaſe vitreato ſtricti oꝛificij: τ poſtea fūdāt ſup eas aq̄ pluuialis bullientis lib. xv. τ ſtrigat oꝛificiū vaſis: deīde pmittat p hoꝛas nouē. Quis elapſis colētur aliq̄lr exprimēdo denuo in vaſe pdicto tātū de floꝛibus violaꝝ recētiū pōat: τ ſnno eadē aq̄ bñ calefacta ſup eas

mittaſ: ⁊ ſtrigaſ oriſiciū vaſis. ⁊ ſic ꝑ horas .ix. dimittaſ: ⁊
iterū .3° h̃ fiat ſeruādo modū h̃ p̄ te ſeruatū: ⁊ dimittaſ ꝑ
horas nouē. ⁊ poſtq̄ aqua īfrīdata fuerit coleſ a violis. ⁊ ſi
illā ꝯſeruare volueris ponaſ in vaſe vitreato ſtricti oriſi-
ficij: ⁊ diſtilleſ paꝝ olei in oriſicio ei⁹: ⁊ ſtrigaſ caput ei⁹:
deīde ſoli exponaſ ꝑ dies .xl. deīde remoueaſ: ⁊ ꝯſeruēſ.
❡ Viole ſūt colligēde in mēſe Martij: ⁊ de eis ſyrupū fa-
cias: ⁊ oīa alia necīa. ❡ Syrupus violatus ſi ſimplr̄ repe-
riaſ ſcriptū de ſyrupo iſto ex īfuſione ſemꝑ eſt ītelligēdū
nō de compoſito. ❡ Deſcriptio. 25.

Syrupus de granatis Meſ: valēs ꝯ febres choleri-
cas ⁊ flegmaticas multe īflāmationis.
❡ ℞. vini gra. dulciū ⁊ acetoſoꝝ. añ. lib. v. coquanſ ſimul
vſq; ad ꝯſūptionez medietatis: ⁊ dimittaſ poſtea ꝑ duos
dies dū clareſcāt ⁊ reſideāt: poſtea remotis a reſidētia co-
lenſ: ⁊ bis addanſ zuccbari clarificati lib. iij. ⁊ coquāſ ad
formam ſyrupi: ⁊ in medio coctionis addaſ ſete tincte in
kermes .i. ī grana .ʒ. ij. ⁊ ꝑmittaſ vſquequo facta ſit ꝑfecta
decoctio. ❡ Vinū granatoꝝ ſit. Accipiēdo grana granati
mūdata a corticib⁹: īuoluunſ pecia: ⁊ ſub torculari ponun-
tur ⁊ exp̄munſ: ⁊ facta exp̄ſſiōe colatura colaſ: ⁊ in ampul-
lis poniſ: ⁊ ſoli exponiſ ꝑ aliquos dies: deīde a reſidentia
ſeu fece mūdaſ: ⁊ poſtmodū oleū oliuaꝝ ſuꝑ illō apponiſ
⁊ reſeruaſ bñ: per annos tres ꝯſeruanſ ī bonitate. ❡ Hic
notādū q̄ zuccbaꝝ qḋ īgrediſ in iſto ſyrupo dꝫ eē ab aq̄
ꝺ toto purgatū: ita q̄ ī eo nulla vł bñ pauca ſit aq̄ qñ vinū
p̄dictū granatoꝝ cū eo miſceſ: eo q: ſi lōga coctiōe cū aq̄
coquereſ: v̄tus ei⁹ deꝑdereſ. ❡ Deſcriptio. 26.

Oxymel ſquilliticū Meſue: v̄tuoſum ꝯ mās .fridas
difficiles ⁊ ſubmerſas in locis difficilis era-
dicationis: ⁊ eructuationem acetoſam. ❡ ℞. mellis diſ-
pumati ⁊ purificati lib. iij. aceti ſquilliticī lib. ij. coquātur
vſq; ad perfectam coctionem: ⁊ reſeruetur.
❡ Ad purificādū mel dꝫ eē dupla quantitas aq̄ ad mel: vt
mellis lib. iij. aque cōis lib. vi. ⁊ ſimul debēt bullire vſq;
ad ꝯſūptionē medietatis: ſemꝑ ſpumā abyciēdo ⁊ h̃ mō
purificaſ. ❡ Modus faciēdi acetū ſquilliticū talis ē. Acci-
pe laminas ſqlle que ī medio ſunt abyciēdo p̄mas ⁊ vlti-
mas: q: venenoſe ⁊ male. p̄me ſūt venenoſe: q: ēt ſūt mītū
calſe. Interiores v̄o ſūt abyciēde: q: mortifere ſunt nimia
fridītate. Medie v̄o ſūt tēꝑate. Diuidēda eſt igiſ ſqlla:
⁊ tot tunice ſūt ab exteriori p̄te abyciēde quot iteriori: ⁊
medie reſeruāde. Accipe igiſ de mediocrib⁹ quantitatem
quā volueris: ⁊ ſue eas in filo cū ſtilo ligneo: ⁊ ſit diſtantia
īter eas: ⁊ dimitte ſiccare ſic ī vmbra ꝑ dies .xl. poſtea īci-
de eas in fruſta cū īciſorio ligneo in fruſta mediocria. Et
pone ad oēm librā dcāꝝ corticū ſqlle aceti al. bōi lib. viij.
⁊ ambo pone ī vaſe vitreato ſtricti orificij: ⁊ obtureſ os
ei⁹: ⁊ exponaſ ſoli ꝑ dies .xl. poſt illō cola ⁊ reſerua admi-
niſtrādo vbi oꝫ. ❡ Inciſio ⁊ ꝑforatio ſqlle cū iſtr̄o ligneo
ē ne īſurgat ex ferro ī ea rubigo: quā excitat ſui acuitate:
⁊ ob hoc doctores dubitātes cum īſtrumento ligneo fieri
faciūt ⁊c. Miua hec ſine ſpēbus durat ī ſua v̄tute ꝑ annū:
⁊ forte per annos duos. ❡ Deſcriptio. 27.

Miua cydonioꝝ ſine ſpēbus Meſ: cui⁹ iuuamēta iſe-
rius in cap̄. de miua cydonioꝝ cū ſpēb⁹ diceſ.
❡ ℞. ſucci cydonioꝝ acetoſoꝝ lib. xx. vini boni lib. x. co-
quanſ oīa cū facilitate ſil̄ vſquequo ꝯſūpta ſit .3ª p̄s: ſemꝑ
auferēdo ſpumā: deīde coleſ: ⁊ reſideſ ꝑmittanſ: demū re-
ſidētia amoueaſ: deīde addaſ mellis diſpumati ⁊ purifi-
cati lib. vi. coquanſ vſq; ad ꝑfectā coctionez: ⁊ reſeruenſ.
❡ Succ⁹ ſeu vinū cydonioꝝ h̃ mō fit. Cydonia cū gratu-
ſia raſpanſ vſq; ad iteriorē aiaꝫ: deīde pecia īuoluūſ: ⁊ cū
torculari exp̄munſ: ⁊ colatura p̄paraſ vt vinū granatoꝝ:
durat eñi in ei⁹ v̄tute ꝑ annos tres ⁊c. ❡ Nō h̃ q̄ ī ꝯdēdo
radices faciēdo ſyrupo cū ſuccis apponēda ē magna quā-
titas mellis: q: eos ꝯſeruat. Et ſic in ꝯdēdo radices poniſ
quadruplam mellis. ❡ Deſcriptio. 28.

Syrupus de biſantijs Meſ ſine aceto: faciēs ad fe-
bres oppilationum: ⁊ febres cholericas ⁊
flegmaticas: q̄rū difficil ē eradicatio: ⁊ ad ictericiā. ❡ ℞.
ſucci endi. ſucci apij. añ. lib. ij. ſucci lupuloꝝ: ſucci boragis:
vel ſucci bugloſſe. añ. lib. i. bñ depurenſ: deīde bulliāt ī eis
folioꝝ roſaꝝ .ʒ. ij. ligritie .ʒ. ß. ſpice .ʒ. ij. ſeīs aniſi: feniculi:
ſeīs apij. añ .ʒ. iij. poſtea coleſ. Accipe igiſ de p̄dicta cola-
tura lib. iiij. zuccbari boni ⁊ clarificati lib. ij. ß. ⁊ coquātur
cū facilitate oīa ſil̄: donec ad formā ſyrupi coq̄nſ: reſeruē-
tur. ⁊ h̃ erit ſyrup⁹ de biſātijs ſine aceto. Si v̄o facē volue-
ris dcm̄ ſyrupū cū aceto: addas ad oēꝫ p̄tē ſuccoꝝ depura-
toꝝ aceti albi boni ⁊ clari p̄tē mediā. Cū igiſ in dcō ſyru-
po appoſueris lib. iiij. ſuccoꝝ in qb⁹ fuerit bullire res p̄ſcri-
p̄te: pones aceti lib. ij. Et erit ſyrup⁹ de biſātijs cū aceto: ni-
hil vltra erit addēdū vel minuēdū. ❡ Hic mlt̄i laborant
apothecarij ⁊ diuerſimode vt ſuccos conſeruare poſſint: ⁊
nō tm̄ iſtos ſed oēs alios. Quidā v̄o poſt exp̄ſſionē dicto-
rū ſuccoꝝ bullire ad ignē eos faciūt: deīde reſeruāt: ⁊ hoc
mō corrūpunſ. Alij poſt exp̄ſſionē ⁊ colaturā factā cū ſta-
minia ad ſolē ponunt: ⁊ fcā reſidētia remouent illos a reſi-
dētia: deīde reſeruāt: ⁊ h̃ mō ēt corrūpūſ. Ego v̄o poſt ex-
p̄ſſionē illos colari facio ꝑ ſtaminiā: deinde iteꝝ colari fa-
cio ꝑ ſacculū factū ex tela ſpiſſa: ac ſi clarificarē ſyrupum
intātū q̄ pars groſſa ſuꝑſtiua h̃ mō purificaſ. Et q: qñ nō
trāſit ꝑꝑ p̄tē ſpiſſaꝫ claudētē ſacculū: tūc vacuo ſacculuꝫ ⁊
bñ lauo: deīde repono ſuccū. ⁊ ſic facio donec totū ſit cola-
tū: deīde in ampulla pono: ⁊ ſupra pono paꝝ olei oliuarū:
deīde ſoli expono ꝑ dies .xv. ⁊ ſi reſidētiā aliquā faciūt il-
lā amoueo: ⁊ illos ſic colatos reſeruo nō ſolū ꝑ annuꝫ: ſꝫ ꝑ
annos ⁊ mēſes. Et ſic facio de vino granatoꝝ ⁊ cydonioꝝ
ſemꝑ ponēdo oleū: illō eñi a putrefactiōe ꝯſeruat: ⁊ tu bñ
nota. ❡ Succi .n. iſti ⁊ ſiles herbaꝝ ī vaſis vitreatis vł vi-
tri ꝯſeruari debēt. Liquores v̄o oculoꝝ dēbēt reſeruari in
vaſe eneo. ❡ Dic nō q̄ ſucci hi ⁊ oīuꝫ herbaꝝ ſolū ꝑ ānuꝫ
ꝯſeruanſ ī ſua bonitate ſi cū oleo vt .ſ. aptēſ ⁊ nō plus. q̄-
re ī capite āni debēt ſucci de nouo fieri: ⁊ antiq alteri⁹ āni
abyci cū iā oēꝫ v̄tutē ſuā amiſerit. ❡ Deſcriptio. 29.

Syrupus de mētha Meſ inētione nr̄a: ⁊ ē ille q in
vſu eſt: valet ad ꝯfortādū ſtōchū relaxa-
tū ⁊ fridū: vomitū: fluxū vētris lubrificatiuū: ⁊ ſingultum
ſedat. ❡ ℞. ſucci cydonioꝝ muzoꝝ ⁊ dulciū: ſucci grana-
toꝝ acetoſoꝝ dulciū ⁊ muzoꝝ. añ. lib. i. ß. p̄yciaſ ſuper eos
mēthe ſicce lib. i. ß. folioꝝ roſaꝝ .ʒ. ij. ⁊ ſil̄ dimittāſ ꝑ diē ⁊
noctē: deīn coq̄nſ cū facilitate vſq; ad mediū .i. mediocri
decoctiōe: deīde colenſ: ⁊ bis addāſ zuccb. clarificati li. ij.
⁊ fiat ſyrup⁹ debito mō coq̄ndo. ❡ Syrup⁹ nihil aliō eſt
q̄ decoctio: vel ſuccus īſpiſſatus cū aliq̄ re dulci .ſ. vel cuꝫ
melle vel zuccbaro vel ſapa: ſuccus āt ē rob. Rob .n. ē ſuc-
cus īſpiſſatus ꝑ decoctionē ab igne vel ſole ſine aliq̄ re dul-
ci: ⁊ hec eſt ipſoꝝ dīa. ❡ Muzū eñi ꝓp̄e dī: cui⁹ ſapor eſt
cōpoſitus ex dulci ⁊ acetoſo. ❡ In hoc ſyrupo ſunt qui lo-
co zuccbari ponūt mel. Ego eñi zuccbaꝝ magis laudo: cū
ad maiores ītētiōes cū zuccbaro factus ꝯueniat: maiorēq;
tēꝑantiā habeāt. Ubi v̄o itenderemus calefactionē ma-
iorem cum melle fieri poteſt. ❡ Deſcriptio. 30.

Syrupus de fumoterre Meſue maior q in vſu eſt
ſtōchū ⁊ epar ꝯfortās: oppilōnē aperit: ⁊
morbos cutis curat: ⁊ ꝓp̄e q̄rū mā ſūt humores ſalſi aut adu-
ſti: ſic ē ſcabies: ipetigo: ⁊ ſerpigo: ⁊ lepra. ❡ ℞. mirabola-
noꝝ citri. kebuloꝝ. añ .ʒ. ij. ß. floꝝ boragis vł bugloſſe: vio-
laꝝ: abſinthij: cuſcute. añ .ʒ. i. ligni. roſaꝝ. añ .ʒ. ß. epithimi:
polypodij. añ .ʒ. vij. prunoꝝ nūero .c. paſſulaꝝ lib. ß. tama-
ridoꝝ: caſſiefiſtu. añ .ʒ. ij. Hec oīa bulliāt ſm̄ artē in lib. x.
aque vſq; ad ꝑfectā coctionē .i. vſquequo veniāt ad li. iij.

Caſſia ⁊ tamaridis exceptis:deinde colenť:cū qua colatura
diſſoluanť caſſia ⁊ tamaridi:deide addanť çuccbari clari-
ficati : ſucci fumiterre depurati.añ.lib.iiij.⁊ coq̄nť ad for-
mā ſyrupi. ¶ Cū dr̄ bulliāt in aq̄:tūc de aq̄ cōi ē itelligen-
dū.ſ.vel pluuiali vel fōtis:⁊ nō ſolū in h̄ ſyrupo:ſ; in oib⁹
alijs cōpōnibus:in q̄bus abſolute reperiť bulliāt in aqua.
¶ Fuit opio multoꝝ ꝙ in hac recepta roſe non eſſent ap-
ponēde : ⁊ dicūt ꝙ fuit error ſcriptoris qui ſcribere debe-
bat ligritie raſe:⁊ ſcripſit roſe.ſ; ſalua pace ipſoꝝ dico ꝙ
roſe apponēde ſūt:⁊ auctor illas appoſuit : vt ipſaꝝ virtu-
te reprimať acuitas multaꝝ medicinaꝝ in iſta cōpoſitio-
ne intrantium ⁊c. ¶ Deſcriptio. 31.

Syrupus de praſio Meſue:ꝯferēs ſenib⁹:⁊ fridis
nā:⁊ egritudinib⁹ q̄ fiūt in pectorib⁹ co-
ruʒ:⁊ tuſſi antique:⁊ aſmati a flegmate groſſo ⁊ putrido.
¶ ℞.praſij.ʒ.ij.hyſſopi:capil.ve.añ.ʒ.vi.ligritie:calamē-
ti:ſeis aniſi:radicuʒ apij:feniculi.ſ.ſeia.añ.ʒ.v.ſeis malue:
fenugreci:ireos.añ.ʒ.iij.ſeis lini:ſeis cydonioꝝ.añ.ʒ.ij.paſ-
ſulaꝝ.ʒ.ij.ficus ſicce pingues numero.xv.bulliāt hec oia
ſ; artē in lib.x.aque vſq; ad ꝯſūptionē medietatis:deide
colenť:⁊ bis addanť penidiaꝝ lib.ij.mellis purificati lib.
ij.⁊ fiat ſyrupus debito mō coq̄ndo. ¶ De praſio nō ꝙ in
h̄ ſyrupo ponēda eſt herba praſij nō ſuccus.Eluʒ vō fieri
dʒ ex ſucco nō de herba. ¶ Uaria reperiť lr̄a in diuerſis
Meſ de h̄ ſyrupo. In aliq̄bus eni baſis hui⁹ ſyrupi eſt ra-
dix feniculi ⁊ apij. In aliq̄bus ficus. In aliquibus hyſſopi.
In aliq̄bus capil.ve.Et ſi ſic non dʒ appellari ſyrupus de
praſio:q; alia ⁊ alia eſt intentio quaʒ ponat Meſue.Sed
recepta dʒ ſtare vt ſupra ſcripta eſt.Et ſic erit intentio ſy-
rupi de praſio ſm̄ Meſue. ¶ Deſcriptio. 32.

Syrupus de abſinthio Meſue:ꝯferēs ad caſuʒ ap-
petitus:⁊ debilitatē ſtōchi:⁊ mollificatio-
nē viſceꝝ:⁊ debilitatē epatis:⁊ dolorē. ¶ ℞.abſinthij ro-
māi lib.ſ.folioꝝ roſaꝝ.ʒ.ij.ſpice.ʒ.iij.īfūdāť hec oia ꝑ diē
⁊ noctē in vini albi boni antiq odoriferi:ſucci cydonioꝝ.
añ.lib.ij.ſ.ponēdo in lapideo vaſe:deide coq̄nť cū facili-
tate vſq; ad ꝯſūptionē medietatis:deide colenť:⁊ colatu-
re addanť mellis bn̄ purificati lib.ij.⁊ fiat ſyrup⁹ debito
mō coq̄ndo. ¶ In vna cōpōne ſi iueniť vna res:cui⁹ plēs
ſint ſpēs q̄ illaꝝ reꝝ debemus itelligē.vbi grā.cū ſcribiť
ſpice vel roſaꝝ ⁊c.dico ꝙ debemus itelligē ſpēʒ ꝓualētē
alijs in v̄tute:vt de ſpica nardi q̄ melior eſt:⁊ de roſa rub.
q; illa ꝓualet albe in v̄tute. ¶ Deſcriptio. 33.

Syrupus de epithimo Meſ:cholaʒ nigrā ⁊ humo-
res aduſtos cū v̄tute expellēs: ⁊ morbos
ex eis factos curat:⁊ ꝯfert ꝓpē eis q parati ſūt ad leprā:⁊ q
cācrū patiūť:⁊ vlcera fraudulēta:⁊ ſcabiē. ¶ ℞.epithimi
boni hortēſis.ʒ.xx.mirabo.citri.idoꝝ.añ.ʒ.xv.cuſcute:fu-
miterre.añ.ʒ.x.thimi:calamēti:bugloſſe.ſ.herbe:mirabo-
lanoꝝ emblicoꝝ bellericoꝝ:ligritie:polypodij:agarici:ſti-
cados.añ.ʒ.vi.roſaꝝ:ſeis feniculi : ſeis aniſi.añ.ʒ.ij.ſ.pru-
noꝝ numero.xx.paſſulaꝝ enucleataꝝ.ʒ.iiij.tamaridoꝝ.ʒ.
ij.ſ.bulliāt h̄ oia tamaridis exceptis in lib.xv.aq̄ ſm̄ artē
vſq; ad ꝯſūptionē medietatis:deide colēť :⁊ cū ꝑdicta co-
latura diſſoluanť tamaridi:deide addāť çucch.clarificati
lib.iij.rob.i.vini cocti ſeu ſape lib.ij.⁊ fiat ſyrupus debito
mō coct⁹. ¶ Epithimi hortēſis.dr̄ hortēſis : eo q; hortēſe
min⁹ vigoroſuʒ ē q̄ qd̄ in mōtibus naſciť:⁊ ꝯ̄ter minorē
hʒ malitiā.Et h̄ ſcribit Sauonarola in ſua practica.ca° de
hydropiſi aſclite.de ſucco radicis ireos:⁊ tu vide.⁊ Aui.li°
2°.ca° 6°.vbi dicit.ꝙ res ſylueſtres ſūt oib⁹ domeſticis for-
tiores:⁊ de ſylueſtrib⁹ mōtane ſūt fortiores. ¶ Paſſule i
h̄ ſyrupo ponunť vt vigorēt opōnē epithimi:⁊ remoueāt
malitiā ipſi⁹:q̄ timeť ex ſua nitroſitate:⁊ vt ꝯfortent opa-
tionē mirabolanoꝝ:⁊ remoueāt ab eis malitiā hāc q̄ ē vt
nō remaneāt in villis ſtōchi ⁊ iteſtinoꝝ. ¶ Folia colligē-
da ſūt qn̄ hn̄t quātitatē debitā:⁊ nō ſūt parata ad caſuʒ : ⁊
nō amiſerūt colorē ſuū ꝓpriū. ¶ Deſcriptio. 34.

Syrupus de thimo:ꝯferēs egritudinib⁹ pectoris:⁊
pulmonis fridi ſtōchi ⁊ epatis:⁊ ꝯfert fri-
gorib⁹ q̄ fiūt in hyeme:⁊ fridia cōplone. ¶ ℞.extremita-
tū thimi.ʒ.ij.calamēti:mēthe ſicce.añ.ʒ.v.aniſi:feniculi.ſ.
ſeiuʒ:apij:dauci.añ.ʒ.ſ.paſſulaꝝ enucleataꝝ.i.ab oi imūdi-
tia purgataꝝ.ʒ.iiij.bulliāt hec oia ſ; artē in lib.x.aq̄ vſq;
ad ꝯſūptionē medietatis:deide colenť ⁊ colature addanť
mellis purificati lib.ij.⁊ fiat ſyrup⁹ debito mō coquēdo:⁊
aromaticeť cū gallie.ʒ.ij. ¶ Si in receptis reperiť gallia
abſolute ſcripta:de gallia magna eſt itelligēdū tanq̄ de di-
gniori ⁊ ꝑfectiori. Paſſule in hoc ſyrupo ponuntur vt cor-
rigant ⁊ vigorent v̄tutem thimi:quēadmodum de epithi-
mo ſupra dictum eſt. ¶ Deſcriptio. 35.

Syrupus de arthemiſia magr̄alis:efficax ⁊ multuʒ
valēs in ꝓuocatione mēſtruoꝝ. ¶ ℞.ar-
themiſie:capil.ve.ſauine:camedreos:camepitheos:origa-
ni:ocimi:ſanſuci:calamēti:ſcolopēdrie:betonice:ſcabioſe:
hipericon:cyperi:ſquināti:lupuli:polypodij:gentiane rubee
tinctoꝝ.añ.M.i.ſpice:aſſari:thimi:epithimi:camo.roſaꝝ
violaꝝ.añ.ʒ.i.ſandaloꝝ ru.ſeiuʒ cōiuʒ fridoꝝ maioꝝ.añ.
ʒ.ſ.ſeia apij:ſeis feni.ſeis petroſilij:ameos:carui:iuniperi:
milij ſolis:ruthe.añ.ʒ.ij.ſ.ſeis:bulliāt oia hec in aq̄ ſufficiē-
tis quātitatis ſm̄ artē:⁊ ſtēt ꝓus in ea īfuſa ꝑ horas.x.cina-
momi.ʒ.i.ſ.ſerapini:armoniaci.añ.ʒ.ſ.dcē gūme ligēť in
pecia.Et oia ſimul bulliāt vſq; ad ꝯſūptionē medietatis:
deide colenť:⁊ colature addanť mellis purificati lib.vi.⁊
fiat ſyrup⁹ debito mō coq̄ndo. ¶ Coq ſ; artē h̄ mō itelli-
giť.Eſt eni aliq̄ medicina q̄ m̄ltū ſuſtinet de decoctiōe:vt
ſūt radices.Aliq̄ min⁹ illa:vt ſūt ſtipites plātaꝝ. Aliq̄ iteꝝ
min⁹:⁊ ſūt folia.Aliq̄ adhuc min⁹:⁊ ſūt fructus. Aliq̄ iteꝝ
min⁹:⁊ ſūt ſeia.Aliq̄ min⁹ ⁊ min⁹:⁊ ſūt flores. Igiť cum tu
decoq̄re vis aliquē ſyrupū vel aliquā decoctionē. ꝓ̄ ponas
ad bulliēdū radices. 2° ſtipites plātaꝝ. 3° folia. 4° fruct⁹.
5° ſemē. 6° flores:⁊ h̄ mō coq̄s ſ; artē. Iſta regula nō ge-
neralis ē:ſ; ab ea excipiunť q̄dam herbe ⁊ ſeia:vt iferius
declarabiť vbi numerabunť ⁊ ſemina ⁊ herbe parum ſu-
ſtinentia de decoctione:ſed hanc regulam poſui : q; ſic vt
in pluribus euenit ⁊ fieri dʒ:iferius clarius diceť:declara-
biturq; ſigillatim q̄ medicine ſuſtineāt:⁊ que non ⁊c.
¶ Semina oia colligēda ſūt qn̄ ſunt matura:q; tūc aquo-
ſitas ꝓpria ab eis eſt ſeparata. ¶ Deſcriptio. 36.

Diamoron Meſue:ꝯueniēs ad apata gutturis ⁊
vuule:⁊ ad oia gn̄a ꝓfocationū. ¶ ℞.
ſucci moroꝝ dulciū.i.domeſticaꝝ:ſucci moroꝝ d̄ ſe.i.mo-
roꝝ ru.i.ſaluaticoꝝ.añ.li.i.ſ.rob.i.vini cocti : mell' purifi.
añ.li.i.coq̄nť oia ſiľ vſq; ad mell' ſpiſſitudinē : ⁊ reſeruet.
¶ Rob idē eſt qd̄ ſapa ſeu vinū vltimate decoctum. Rob
aūt ꝓprie eſt quicūq; ſuccus iſpiſſatus vel caliditate ſolis
vel ignis.vn̄ lr̄a Meſue in diſtinctione ſexta.vbi loquiť
de ſpēbus robub que dicit rob eſt corrupta ex defectu trā-
ſlationis:dʒ eni dicere robub igitur qn̄ Meſue dicit rob
i.robub ſuppleatur. ¶ Deſcriptio. 37.

Diacaridion ſeu rob nucū Meſue:ꝯferēs eis q-
bus a capite ad pect⁹ catarrus acu-
tus ⁊ ſubtilis deflaiť ad cānā pulmonie:⁊ eſt cā apatū ⁊ ꝓ-
focationū ⁊ mortiſ:⁊ ē ad h̄ medicamē ſublime. ¶ ℞.ſuc-
ci exterioꝝ corticū nucū in dieb⁹ canicularib⁹ lib.iiij. De-
coque ipʒ ebullitiōe vna:deide adde mellis purificati lib.
ij.⁊ coque vſq; ad ſpiſſitudinē mell':⁊ reſerua. ¶ Nota ꝙ
rob durat ꝑ duos annos in ſua bonitate ⁊ ꝑfectione vt vo-
luerūt antiq:moderni vō dicūt ꝑ annū ſolū:ſ; durat ⁊ plus ⁊
min⁹ ſm̄ ipſoꝝ ſuccoꝝ purificationē. ¶ Nux ſimpl'r pla-
ta vel ſcripta:ſemꝑ de nuce cōi itelligat. ¶ Dies canicula-
res ſūt dies in q̄bus appet q̄dā ſtella meridionalis. Canis

appellata ab aſtrologis: in matutinis apparet: ⁊ ſolis ortuꝫ precedit: ⁊ hoc eſt in medio eſtatis. Incipit autem caniculare tempus 10° die Julij vel circa: ⁊ durat vſqꝫ ad. 20. Auguſti: ita ꝙ in ſumma dicti dies ſunt numero. 34. ſeu. 40. Illis igitur diebus nuces colligende ſunt pro hac compoſitione.

ℭ Dies quidaꝫ dicunt᷑ naturales: quidam artificiales. naturales dies ſunt a prima hora vſqꝫ ad. 24. artificiales vero ab ortu ſolis vſqꝫ ad occaſum. ℭ Deſcriptio. 38.

Miua cydoniorum cum ſpeciebus Meſue: ſtomachum ⁊ epar ⁊ omnia viſcera confortans: ⁊ appetitum excitans: ⁊ digeſtionem perficiens: vomitum ⁊ ventris ſolutionem ſedans: ⁊ eſt medicina experta ⁊ famoſa. ℭ ℞. ſucci cydonioruꝫ acetoſorum lib. xx. vini boni lib. x. Coquantur omnia cum facilitate: donec conſumpta ſit eius 3ª pars: ſemper auferendo ſpumam: deinde colentur: ⁊ permittantur reſidere: ⁊ facta reſidentia ab ea amoueatur: deinde addantur mellis purificati lib. vi. Et iterum bulliant ſemper auferendo ſpumam eius. Demum proijciantur ſuper ipſis infraſcripte ſpecies ligate in ſubtili pecia que fuerit groſſo modo confracte. ⁊ dimittantur vſquequo fuerit facta perfecta decoctio ⁊ reductio ad formam ſyrupi. vꝫ. cinamomi: ben. i. cardamomi. ana. ʒ. iiij. gariofilorum. ʒ. ij. ʒinʒiberis: maſticis. ana. ʒ. i. ſ. croci. ʒ. ij. ligni aloes: macis. ana. ʒ. i. ſ. omnia preter crocum terantur contritione groſſa. crocus vero permittatur vt eſt: deinde ligentur in pecia vt dictum eſt. ⁊ permittantur ſimul bullire: poſtea iterum peciam in qua ligata ſunt aromata preſcripta in bocali ſi vis dimittere potes: ⁊ poſt perfectam coctionem aromatiʒetur cum muſci boni. ℈. i. gallie muſcate. ʒ. ij. ⁊ reſeruetur in vitreato vaſe bene obturato. ℭ Miua hec aromatica durat per annos tres in ſua virtute ⁊ bonitate. ℭ Species preſcripte ad bulliendum non ſunt ponende vſqꝫ fere facta ſit decoctio: vel ſit bene propinquum coctioni: eo quia iſta parum ſuſtinent de decoctione: ⁊ hoc bene nota. ℭ Deſcriptio. 39.

Syrupus de ſticados Meſue: expertus ad omnes egritudines neruorum frigidas ſicut eſt paralyſis: epilepſia: ſpaſmus: tremor: ⁊ tortura. ℭ ℞. florum ſticados. ʒ. xxx. aſſe. i. thimi: calamenti: origani. ana. ʒ. x. aniſi. ſ. ſeminis piretri. ana. ʒ. vij. ʒinʒiberis. ʒ. ij. paſſularum. ʒ. ſ. ⁊ plures textus habent ʒ. iiij. bulliant hec ſecundum artem in aqua ſufficientis quantitatis ſecundum artem vſqꝫ ad conſumptionem 3ᵉ partis: poſtea colentur: ⁊ colature addantur mellis purificati lib. v. ⁊ fiat ſyrupus debito modo coquendo. Et facta quaſi perfecta coctione vel parum diſtantie a decoctione ponantur hec groſſo modo confracta in pecia ligata. vꝫ. cinamomi: calami aromatici: ſpice: croci: ʒinʒiberis: piperis nigri: piperis longi. ana. ʒ. i. ſ. ⁊ reſeruentur in vitreato vaſe: in quo ſi vis peciam potes relinquere in qua ſunt aromata. ℭ Bulliant in aqua ſufficientis quantitatis. Non quod iſta ſufficiens quantitas diuerſificatur multum. nam quando ſunt res que multum ſuſtinent de decoctione: tunc pro omni. M. i. ipſarum apponi debet aque bocales quatuor. Si vero mediocrem: medietatem. ſi parum bocalem vnum tantum. Si vero menſuretur vncijs debes pro omni libra rerum ponere lib. vi. aque ſi multum ſuſtinent de decoctione. ſi mediocrem lib. iiij. ſi parum lib. i. ſ. Et ideo caueant viri in manibus rudium apothecariorum ſe ponentes: ⁊ domini medici bene conſiderent: quis apothecarius ſit qui ſuas ordinationes diſpenſat: quia ſi ignarus ne ⁊ anime ⁊ honori ſuo parcat. ℭ Deſcriptio. 40.

Syrupus de corticibus citri Meſue: qui confortat ſtomachum: ⁊ facit oris odorem bonum. ℭ ℞. corticum pomorum citri recentium lib. i. ſete tincte in kermes. ʒ. ſ. in grana: corticum cydoniorum lib. ſ. Decoquantur in aque fontis lib. v. vſqꝫ ad conſumptionem duarum partium: deinde addatur ʒucchari clarificati ⁊ cocti lib. i. coquantur vſqꝫ ad formam ſyrupi: ⁊ in fine aromatiʒetur cum muſci gra. iiij. ℭ Aduerte hic quod cortices cydoniorum debent poni in fine quaſi decoctionis: eo quia parum ſuſtinent de decoctione: ⁊ hoc ratione aromaticitatis ſue. ℭ Ad clarificandum ʒuccharum apponenda eſt pro omni lib. i. ʒucchari aque communis lib. i. ⁊ dicta quantitate bene clarificatur ⁊ purgatur ⁊c. ℭ Deſcriptio. 41.

Syrupus de radicibus compoſitus magiſtralis: conferens ad febres antiquas: ⁊ diuidit ⁊ abſtergit cholaꝫ groſſaꝫ ⁊ flegma: aperit oppilationes omnes: ⁊ precipue ſtomachi epatis ⁊ ſplenis: ⁊ prouocat vrinam. ℭ ℞. radicuꝫ apij: feniculi: petroſilij: endi. ana. M. i. de radicibus intelligitur: ſeminis apij: feniculi: aniſi: ameos: aſparagi. ana. ʒ. ſ. de ſeibus intelligitur: aceti boni lib. ij. Omnia preter acetum bulliant in lib. xx. aque vſqꝫ ad perfectionem coctionem: deinde colentur: ⁊ colature addantur mellis purificati lib. iiij. ⁊ aceti quantitas preſcripta ⁊ coquantur ad perfectam coctionem: ⁊ appellatur ſyrupus iſte de radicibus cum aceto. Si vero facere vis illum ſine aceto remoueas acetum ⁊ erit factum. ℭ Triplex fuit neceſſitas ſyruporum compoſitionis. Prima fuit conſeruatio virtutis rerum in toto anno. 2ª exhibitionis rerum in forma potabili volendo virtutem rei preter eius ſubſtantiam. 3ª propter infirmos qui non poſſunt ſumere medicinas niſi in hac forma: ⁊ propter has cauſas ſyrupi reperti ſunt.

ℭ Radices antequam exiccentur bene lauande ſunt: ⁊ ab interiori ligno mundande: deinde ad ſolem ſiccari debent reſeruandeqꝫ a fumo ⁊ humiditate ſunt: ⁊ ita fere omnes herbe exiccantur ⁊ conſeruantur: flores vero in vmbra. ℭ Radices ſimpliciter plate ſunt. v. numero. ſ. radix feniculi: apij: petroſilij: bruſci: ⁊ aſparagi. ℭ Semina. iiij. frigida communia minora ſunt iſta: ſemen endi. lactuce: ſcariole: portulace: ideo ſi ſimpliciter ſcriptum reperiatur ſeminum communiuꝫ frigidorum minorum de iſtis intelligatur. Si vero ſcriptuꝫ reperiatur. iiij. ſeminuꝫ communiuꝫ calorum maiorum iſta ponantur: ſemen aniſi: feniculi: carui: ameos: quia illa ſunt. Semina vero. iiij. communia minora calida ſunt iſta: ſemen apij: petroſilij: cimini: naſturcij. Ideo ſi ſimpliciter ſcribatur. iiij. ſemina communia minora calida de iſtis intelligitur. ℭ Syrupus factus cum melle ſimpliciter melius valet quam factus cum ʒucchаro. ⁊ quadruplex eſt cauſa. Prima eſt: quia mel cum ſit viſcoſuꝫ melius conſeruat medicinas componentes ſyrupum quam ʒuccharum. 2ª ratio: quia mel magis mundificat menſes: tegitqꝫ horribilitatem medicinaruꝫ quam ʒuccharum. 3ª: quia mel eſt dulcius. 4ª cauſa quia melius digeritur quam ʒuccharum. ⁊ iꝫ ſyrupus factus cum melle melior ſit ad digerenduꝫ ⁊ mundificandum: ſed ad infrigidandum ⁊ confortandum melius valet ſyrupus factus cum ʒucchаro quam cum melle. Unde ſi intendimus digerere: abſtergere: calefacere: ⁊ mundificare fortiter: debemus facere ſyrupum cum melle. ſi infrigidare confortare leuiterqꝫ aperire cum ʒucchаro bono. ſi vtrumqꝫ: fiat cum vtroqꝫ. Ideo notentur ignari ⁊ trouatali apothecarij qui ſuos ſyrupos propter auaritiam cum melle faciunt. Maior enim intentio ſyrupi eſt confortare: infrigidare: ⁊ leuiter digerere quam aliud facere. quare ⁊c. ℭ Deſcriptio. 42.

Syrupus de hyſſopo Meſue: conferens aſmati: ⁊ tuſſi: dolori pectoris: ⁊ laterum. ℭ ℞. hyſſopi ſicce: radicum apij: radicum feniculi: radicum petroſilij: ligri. ana. ʒ. x. ordei mundi. ʒ. ſ. ſeminis malue: dragagantі: ſeminis cydoniorum. ana. ʒ. iij. capil. ve. ʒ. vi. iuiube: ſebeſten. ana. numero. xxx. paſſularum. ʒ. i. ſ. ficuum ſiccarum: dactylorum pinguium. ana. numero. x. coquantur omnia ſecundum artem in aqua ſufficientis quantitatis: in aqua. ſ. pluuiali vſqꝫ ad conſumptionem duarum partium: deinde colentur: ⁊ colature addantur alborum penidiarum lib. ij. ⁊ fiat ſyrupus debito modo coctus.

ℭ Radices colligende ſunt cum folia deciderunt: quia tunc ⁊ non ⁊ virtus foliorum reuertitur ad radicem: ⁊ tunc fortior eſt virtus radicis. Radix ſi ſimpliciter ſcripta reperitur in compoſitis de raffano domeſtico eſt intelligendum. Sic enim ⁊ romani ⁊ greci hodie accipiunt.

ℭ Syrupi omnes iſti. ſ. violarum: de hyſſopo: de ſcabioſa: de liquiritia: de praſſio: de iuiubis: ⁊ omnes decoctiones pectorales cum aqua pluuiali faciendi ſunt: non cum aqua communi. ⁊ ratio eſt: quia aqua pluuialis eſt magis ſubtilis: ⁊ ratione ſubtilitatis magis penetratiua: facitqꝫ virtutes aliarum medicinarum ad partes pectoris penetrare: quod cum alia aqua non penetrarent. Et ad dictum Auic. dicentem quod aqua pluuialis ratione ſubtilitatis ſue ſubito citius putreſcit: dico quod verum dicit: ⁊ hoc propter impreſſiones aeris ab extra: ſed ab intra ſecus eſt. quare bene nota. ℭ Albarum dicit auctor penidiarum: eo quia penidij fieri debent ex ʒucchаro albo non cum puluere rubeo vt quidam faciunt apothecarij

nostri

noſtri temporis. ❡ Deſcriptio. 43.

Syrupus de liquiritia Meſue: ꝯferens tuſſi antiq: ⁊ mūdificat pect⁹ ⁊ pulmonē a mā ſtiſci-ca: q̄ tñ nō ſit multe quantitatis tenacitatis ⁊ viſcoſitatis. ❡ ℞. ligritie raſe ⁊ mū. ℥. ij. capilloꝝ vene. ℥. i. hyſſopi ſic-ce. ℥. i. ꝓiice ſup his aq̄ pluuialis lib. iiij. ⁊ dimitte ꝑ diem ⁊ noctē: deinde coquat̄ ſm artē vſq; ad ꝯſumptionē medie-tatis: deinde colent̄: ⁊ colature addantur: mellis purificati zucchari clarificati ꝟ medietatē: añ. ℥. viij. aq̄ ro. ℥. vi. bulliāt ⁊ coquant̄ vſq; ad formā ſyrupi: ⁊ reſeruet̄. ❡ Dic nōn⁹ ꝙ abſurdū vi ꝙ in iſto ſyrupo auctor ponat aquā roſatā cū ipſa reſtringat: ⁊ hic ſyrup⁹ dꝫ dilatare ptes pectoris: ⁊ hoc nō ſolū vi ꝯtra rōnē: ſꝫ eſt ēt ꝯ faciētes hūc ſyrupū: eo q2 nulli ſunt ꝗ aquā roſarū in eo ponāt. Ad hoc dōm ꝙ re-cte ponit̄: ⁊ ꝗ nō ponūt mltū errāt. ⁊ rō eſt. nā ad hoc ꝙ ſy-rupus iſte valeat tuſſi antiq̄ ⁊ pulmonē ⁊ pectus mundifi-cet: nō ſolū opꝫ ꝙ in eo ſint dilatātia ptes pectoris lenien-tia ⁊ maturātia catarrū: ⁊ vt ꝑ ligritiaꝫ capillos veneris ⁊ hyſſopū fit. Sed ēt neče eſt ⁊ ꝙ in eo ſint ea q̄ ptes relaxa-tas adunēt ⁊ v̄tutē expulſiuā ꝯfortēt atq; refocillēt ⁊ forti-ficēt: ⁊ hoc fit ꝑ aquā roſatā. igit̄ rōnabilr ponit̄. ❡ Tri-bus modis vel altero triū modoꝝ cognoſcit̄ qñ ſyrupus eſt coctus. pmo qñ accipitur cū ſpatula diſtillat ꝯtinue ſi-cut oleuꝫ. 2° qñ adheret ſpatule. 3° ſi ponatur ſup vnguē vna gutta: ſi remanet ⁊ nō diſcurrit huc vel illuc. hec eſt ve-ra cognitio coctionis. ❡ Deſcriptio. 44.

Syrupus d̄ eupatorio Meſ: ꝯferēs febrib⁹ antiq̄s: ⁊ ꝓprie eis ꝗb⁹ corrumpit̄ forma ſtōchi ⁊ epatis: oppilones apit ⁊ ꝯfert frigiditati ⁊ mollificatiōi ⁊ vētoſitati in eis ⁊ icepciōi hydropiſis. ❡ ℞. radicuꝫ apij: radicū feniculi: radicū endiuie: ligritie: ſquināti: cuſcute: ab-ſinthij: roſaꝝ. añ. ℥. ij. capilloꝝ ve. bedeguar. i. radicꝫ cardo-nis bñdicti maſculi: ſucaba. i. radicis cardonis bñdicti fe-mine floꝝ bugloſſe añ. ſ. ſcis: fenicu. ſ. ſemis: eupato. añ. ℥. v. raued. i. reubarbari meſu. añ. ℥. iij. ſpice aſſari folij. añ. ℥. ij. coquant̄ in lib. viij. aq̄ ſm artē vſq; ad ꝯſumptionē 3ᵉ ptis: deinde colent̄ ⁊ colature addant̄ zucchari clarificati lib. iiij. ſucci apij: ſucci endiuie depura. añ. lib. ij. ⁊. ℥. ij. ℈. iij. gra. xij. ⁊ fiat ſyrup⁹ debito mō coquēdo. ❡ De bede-guar ⁊ ſucaba eſt magna diuerſitas inter doctores Auicē. Mattheus ſylua. Diaſcorides. Simō Januēſis. Plinius ⁊ Serilis exponūt ꝙ eſt ſpina alba. Gentilis ēt exponēs re-cepci Sotire que 5° canone deſcribit̄ dicit iteꝝ ꝙ eſt ma-neries ſpine ꝓ q̄ cōiter ſumit̄ alba ſpina. Et infra eo. libro ꝓ expōne pillarū dicit ⁊ bedeguar eſt modus ſpine: ⁊ cre-dit̄ ꝙ ſit ſpina alba. h̄ eſt qd̄ a doctorib⁹ elicere potui: qui ꝯfuſe loquunt̄: ꝗ dato ꝙ ſit ſpina alba nō ponūt quā ptē ipſius plāte apponere debeam⁹. Cōiter apothecarij ponūt quādā rē hñtē ſimilitudinē ſpōgie q̄ repit̄ adherere plāte roſe ſylueſtris: ⁊ dicūt eē bedeguar: ⁊ cetera. ❡ Succaba d̄ ſucaba dicit Simō Januēſis ꝙ eſt nomē arabicū: ⁊ ideꝫ ſportat qd̄ ſpina arabica: ⁊ h̄ idē dicit Sal. Raſis Dalyab. Mattheus ſyl. Paulus v̄o volēs oñdere qd̄ ſit dič. Su-caba ē herba dulcis q̄ extēdit̄ ſup terrā ⁊ facit capita groſ-ſa ⁊ flores ſanguinei coloris: ſꝫ hec apd̄ nos repit̄. Alij v̄o dicunt ꝙ ſucaba. i. bedeguar: ⁊ bedeguar. i. ſucaba: ⁊ ſic ex-ponūt ignotū per ignotū. ❡ Alij v̄o poſtponētes ſ̄dtorum viroꝝ ambiguitates ſolēt h̄ in ſyrupo apponi facere Jun-cos marinos ⁊ radices cardōis bñdicti: ⁊ dicūt ꝙ duo hec vīr de mente auctoris cū illa ſint apitiua vrine: ꝯfortati-ua epatis: q̄ oīa q̄runt̄ a ſyrupo de eupatorio: ⁊ ꝙ reperiūt experimēto bñ eis ſuccedere ⁊c̄. ❡ Sed ⁊ hi ⁊ illi a veri-tate ſunt multū diſtātes. Jgit̄ ſcias ꝙ bedeguar eſt radix cardonis bñdicti q̄ maſculus dr̄: nullū florē faciēs nec tir-ſuꝫ: ſed folia extēdunt̄ ſup terrā: ⁊ folia ſtrictiora ſūt ⁊ bre-uiora ſucaba: magiſq; inciſa. Sucaba v̄o eſt radix cardo-nis bñdicti florē faciētis cū groſſo capite cū puo tirſo: imo a radice nō extēdit̄ ꝑ lōgitudinē ſpāne ſeu eleuat̄ ⁊ i futu-ra ⁊ ꝓpinq̄ pluuia ꝯſtringit̄ ⁊ i ſereno dilatat̄: differt a ſu-periori cardōe ꝑ folia tirſuꝫ ⁊ florē. Apd̄ nos nō repiunt̄ vel raro duo hi cardōes: ſꝫ portant̄ a mōtib⁹ Belinzone i ꝯfi-nib⁹ theutonicoꝝ ⁊ Ducis mediolanēſ i mōtib⁹ ⁊ ſaxis ori-unt̄: ⁊ hec eſt v̄a expō ⁊ declaratio bedeguar ⁊ ſucaba ⁊c̄. ⁊ due he radices in h̄ ſyrupo ponunt̄: nō alid̄ ⁊c̄. ❡ Pauci iſup ſūt ꝗ hūc ſyrupū ſciāt facere. Meſue eñ dič fiat ſyru-pus cū ſucci apij ⁊ endi. quātitate ſufficiēti: nulli ſūt ꝗ hāc ſufficientē quātitatem eligere ſciant. Jgit̄ nota ꝙ per hāc ſufficiētē quātitatē itelligit ꝓportionatā quātitatē zuccha-ri ad ſuccos: quēadmodū ꝓportionauit ⁊ poſuit in ſyrupo de biſantijs. ſ. ſucci lib. iiij. zuc. lib. ij. 5. qd̄ eſt pro omni lib. zucchari ſucci depurati. ℥. xix. cū. ℥. i. ℈. i. gra. xvi. nec plus nec minus. Jllo igit̄ mō ꝓportionando reſultat ſucci quā-titas pſcripta ſupra: nec plus nec min⁹: ⁊ hec fuit ⁊ eſt opio doctoris: q̄re bñ nota q2 pauci ſunt facientes hunc ſyrupū ſm rōnē. ❡ Flores colligēdi ſūt qñ pfecte ſunt maturi: ⁊ anq̄ cadāt: ⁊ anq̄ diminuāt colorē ſuū ⁊c̄. ⁊ ſic ſūma ſyru-poꝝ in his cōcludit ⁊c̄. ❡ Deſcriptio. 45.

Decoctio pectoralis magralis: leniēs pect⁹: ⁊ confe-rens ad tuſſim: ⁊ raucedinē vocis. ❡ ℞. hyſſopi ſicce: capil. vene. ficuū dactyloꝝ ſebeſtē paſſularū ordei liquiritie. añ. ptes eq̄les: bulliāt hec in aq̄ ſufficiētis quātitatis ſm artem: deinde colentur: ⁊ reſeruentur.

❡ Jn hac decoctione ſunt qui his addūt ireos: ſed ego q̄uis pectoralis ſit nō laudo illam apponēdam eſſe ꝓpter eius horribilitatē ⁊ malū ſaporē. ❡ Deſcriptio. 46.

Decoctio cōis: q̄ in acutis febrib⁹ ⁊ alijs paſſionib⁹ calis ⁊ tpe calo eſt mltū i vſu ad diſtēpe-rādū medicias q̄ in his tēporib⁹ ⁊ paſſiōib⁹ aſſumunt̄: va-riant̄ āt iſte ðcoctiōes a medicis pitis ſꝫ diuerſitatē egri-tudinū mag ⁊ min⁹ calaꝝ: ⁊ i exigētia diſpōnū. ❡ ℞. pru-noꝝ tamarindoꝝ paſſulaꝝ violaꝝ ligritie ordei. añ. ptes eq̄les. bulliāt hec i aq̄ ſufficiētis q̄titati ſꝫ artē: ⁊ colent̄: ⁊ reſuā. ❡ Decoctiōes iſte ⁊ oēs alie ꝑ tres vl̄ q̄tuor dies ꝯſuant̄ ⁊ nō plus: ⁊ maxie in eſtate: ⁊ inter oēs h̄ icidēter dl̄ cā de iſuſiōe facta in aq̄ lactis ſeu caſei: q2 min⁹ ꝯſuat̄: q2 niſi ꝑ vnuꝫ vel per duos dies ꝯſeruari pōt. ❡ Syrupi v̄o ꝯſeruantur ſi ſunt de melle per duos annos. Si v̄o de zuc-charo ⁊ bene cocti ⁊ in vaſe bene obturato per annuꝫ du-rant. ❡ De ꝯſeruatione iulep. Scias ꝙ iulep aquoſum ⁊ male decoctum pauco tēpore ꝯſeruatur: ⁊ maxime tēpore eſtatis. Julep v̄o bñ coctum ꝑ annuꝫ ſeruat̄ ⁊ nō plus ſub forma iulep. Et hic ꝯcludit̄ ac complet̄ ſumma ſeptima que fuit de ſyrupis ⁊ decoctionibus ⁊ iulep.

❡ Jncipit octaua diſtinctio que eſt de vnguentis: ⁊ cōtinet 23. deſcriptiones. ❡ Quarum pma eſt.

VNguentū ſtōticuꝫ inuentione magri pētis meſ: ꝯfortās ſtōchum: ⁊ valēs in paſſionib⁹ frigidis ei⁹: ⁊ dolorib⁹ fcis a ventoſitate: ⁊ ad debilitatē virtutis digeſtiue: appetitū excitās: ⁊ digōnē ꝓcurās. ❡ ℞. olei nardini. i. ſpice: olei maſticis: olei camomille olei menthe: olei de abſinthio. añ. ℥. ij. olei cydonioꝝ. ℥. iij. olei ro. ℥. ij. 5. macis maſtici gariofiloꝝ nucis muſcate cardamomi ſcili-cet maioris ⁊ minoris: galange: ligni aloes. añ. ℥. ij. coralloꝝ ru. ſeminū coriādroꝝ pparatoꝝ: roſarū ru. añ. ℥. ij. 5. ſūmi-tatū aſinthij mēthe floꝝ camomille: ſummitatū ſquinan-ti. añ. ℥. i. 5. ꝯterant̄ oīa ſubtiliſſime: ⁊ cum pauco cere fiat vnguentū medium tenēs iter duritiē ⁊ mollitiē. Addēdo pānis bruſtulati pus in aceto iſuſi ⁊ bene expſſi. ℥. 5. ❡ Jn oī vnguēto ſpēs debēt ſubtiliſſime ꝯteri. Niſi. n. bene pul-uerizent̄ non poſſet virtus eaꝝ per poros penetrare nec a calore ꝑparari. ❡ Neceſſitas vnguētoꝝ ⁊ emplaſtroꝝ:

oleoꝝ fuit vt rei alicuius virtus applicaret̃ in ſuba adherenti ꝛ nõ ſtatim ſolubili. 2°: quia medicine ſimplices nõ faciebant effectum. 3° propter debilitateem medicinaꝝ ſimplicium. ❡ Deſcriptio. 2.

Unguentũ ſandalinũ Meſue: qd̃ cerotũ ab eo dĩ vltimũ ad ſedãdũ inflãmatiões ꝛ opa ta calida: ꝛ ſupcalefactiões q̃ fiũt in ſtõcho ꝛ epate. ❡ ℞. roſaꝝ. ℥. i. ſ. ſandalorum rubeoꝝ. ʒ. x. ſandalorũ rubeoꝝ: ſandaloꝝ alboꝝ: ſandaloꝝ citrinorum. ana. ʒ. vi. boli armeni. ʒ. vij. ſpodij. ℥. ſ. camphore. ʒ. ij. cere albe. ʒ. xxx. olei roſ lib. i. Liquefiãt ſimul oleũ ꝛ cera: deinde lauent̃ cum aqua fridiſſima pluribus vicib⁹: deinde pſcripte ſpẽs ponant̃. Si vis facere vnguentũ in forma ſatis dura debes ponere pro oi. ℥. i. olei ſpẽrũ. ʒ. iij. cere. ʒ. ij. ſ. Si v° molle p oi. ℥. i. olei. ʒ. ij. cere: ꝛ. ʒ. ij. ſpẽrũ: ꝛ iſta eſt doſ ſpẽꝝ olei ꝛ cere ad vnguenta faciendũ. ❡ Deſcriptio. 3.

Unguentũ Galeni Meſue: ꝛ ab eo appellatur cerotum vltimũ infrigidatione: valens ad febres acutas ꝛ ſodam calidã pulſatiuã. ❡ ℞. cere albe lib. i. olei roſ lib. iij. ꝛ ſit factum ex oleo onfacino: ideſt ex oliuis immaturis. Liquefiãt oĩa ſimul: deinde lauent̃ cũ aqua frigidiſſima lauationibus pluribus vſquequo bñ albeſcat. Et quãto magis lauat̃ tanto fit pfectior. In fine v° cõquaſſent̃ ſeu lauet̃ cum pauco aceti boni. ❡ Iſtud vnguentum ego lauari ſoleo facere ex aq̃ roſacea loco aque cõis: ꝛ eſt magis cõfortatiuũ renũ. ❡ Unguẽtũ ab emplaſtro differt: eo q: vnguẽtũ eſt magis tenerũ ſiue liquidum ſeu liq̃bile: ſed emplaſtrum eſt ſolidũ: lꝫ vtrunqꝫ cũ oleo ꝛ cera componantur ꝛc̃. ❡ Deſcriptio. 4.

Unguentũ populeon Nicolai: tal̃r dictum quia fit de oculis ppli: ꝛ valet ꝯtra calorem febris acute: ꝛ bis q dormire nequeũt iunctis tĩpib⁹ ꝛ pulſibus ꝛ plantis manuũ ꝛ pedũ. ❡ ℞. oculoꝝ populi lib. i. ſ. papaueris rubei folioꝝ mãdragore cimaꝝ rubi tenerrimaꝝ folioꝝ iuſquiami ſolatri vermicularis lactuce ſemperuiue bardene violarũ vmbilici veneris. aã. ℥. iij. axungie nouelle porcine ſine ſale lib. ij. oculi populi p ſe bene piſtent̃: ꝛ iterũ poſtea cum axungia repiſtent̃: ꝛ magdaleones formẽt̃: ꝛ p duos dies ſic dimittãt̃. Tertia v° die herbe per ſe bene terant̃: deide bis addas magdaleones: ꝛ ſimul ante terant̃: ꝛ poſtea iterum oĩa in magdaleonib⁹ reducant̃: ꝛ permittant̃ p dies nouẽ: ꝛ elapſo termino dicti magdaleones in caldario vel captia cũ lib. i. optimi vini reponantur: ꝛ ſimul ad ignẽ bulliant vſqꝫ ad vini cõſumptionẽ ſemp cũ ſpatula agitãdo. Et poſtea colent̃ p ſaccullum: ꝛ colatum pmitte infridari: ꝛ vltimo in vaſe recõde. ❡ Oculi populi in mẽſe Aprilis ſunt colligẽdi: ꝛ cũ axungia miſcẽdi: ꝛ ꝯſeruãdi ſunt vſqꝫ in mẽſe Maij cũ axungia eos miſcẽdi vſquequo alie herbe colligent̃. ❡ De folijs mãdragore nota: q: apud nos nõ reperiunt̃ ipſoꝝ loco apponimus vel cortices mandragore vel papauer nigrum vel iuſquiamum. ❡ Deſcriptio. 5.

Unguentũ citrinũ ſeu mundificatiuum magr̃ale: quod in vſu eſt. ❡ ℞. terbentine bene lote in aq̃ ordei lib. ſ. vitellos ouoꝝ nũõ. vi. mellis roſati. ʒ. iij. farine ordei. q. ſuf. ꝛ fiat vnguentũ in bona forma ſine igne. ❡ Terbentina lauat̃ in aqua ordei. prima vt infrigidet̃ magiſqꝫ abſterſiua reddat̃ ꝛ minus viſcoſa. Multis alijs modis diuerſificatur hoc vnguẽtum a chirugicis: ſed iſte preualet alijs. ❡ Deſcriptio. 6

Unguentũ egyptiacum Meſue: ꝯferens ad vulnera antiq̃ ꝛ fiſtulas que indigẽt mundificatione: abſtergit enim ea ꝛ mũdificat a carne mortua. ❡ ℞. floris eris. ʒ. v. mellis. ʒ. xiiij. aceti fortiſſimi. ʒ. vij. Coque ſup ignẽ donec inſpiſſet̃: deinde ab eo ablato addeolibani bñ puluerizati. ʒ. ij. ſ. terendo ſupra terẽda.

❡ Hoc vnguentũ duobus modis fit. qui enĩ volunt illud multũ corroſiuum faciunt ipſũ ſine olibano. Qui v° mediocriter olibanũ ponunt. ❡ Deſcriptio. 7.

Unguentũ apoſtoloꝝ Auic. 5° can. tractatu 1°: qd̃ in vſu eſt: rectificans cũ facilitate fiſtulas difficiles ꝛ ſcrophulas paruas: nec eſt aliqd ſimile ei: ꝛ mũdificat vulnera ex carne mortua ꝛ plus ꝛ ꝯſolidat: ꝛ dĩ q eſt medicina. xij. apl̃oꝝ. ❡ ℞. terbentine cere albe reſine pini. aã. ʒ. xiiij. armoniaci. ʒ. xiiij. oppoponacis. ʒ. ij. floris eris. ʒ. ij. ariſtologie lon. thuris. aã. ʒ. vi. myrre galbani aã. ℥. ſ. bdellij. ʒ. vi. lythargirij. ʒ. viiij. infundent̃ bdelliũ ꝛ alie gũme in aceto forti ꝛ diſſoluãt̃: cetera v° ꝯterant̃: ꝛ fiat vnguẽtũ addendo olei lib. ij. in eſtate ꝛ in hyeme lib. iij. ❡ Oleũ ſi ſimpl̃r ſcriptum reperiat̃ de oleo oliuarum ſemp eſt intelligẽdũ: qd̃ oleũ eſt materia oĩum oleoꝝ: vt in tracta. de oleis manifeſte appebit. ❡ Deſcriptio. 8.

Unguentũ baſiliconis magnũ Meſue: qd̃ confert vulnerib⁹: in qb⁹ eſt calefactio: ꝛ pprie in vulneribus neruoſis. mundificat. n. ꝛ icarnat ea. ❡ ℞. cere albe reſine pini ſepi vaccini olibani myrre picis grece. i. colophonie. aã. ℥. i. ſ. picis. ℥. iij. olei cõis lib. ij. ꝯterant̃ ꝯterenda: ꝛ fiat vng̃m in bona forma. ❡ Pix ſi ſimpl̃r ſcripta reperiat̃ ſemp de nauali intelligat̃. Si v° pix greca de colophonia ſemp intelligit̃. ❡ Deſcriptio. 9.

Unguentũ de ceruſa crudũ magr̃ale cõferens ad aduſtionẽ ignis ꝛ excoriationẽ. ❡ ℞. ceruſe lib. i. ſ. olei roſ. lib. ij. ꝛ. ℥. iiij. lythargirij. ℥. i. ſ. cõterant̃ oĩa ſubtiliſſime: ꝛ fiat vnguẽtũ in mortario bñ oĩa miſcẽdo. Et hic eſt cõis modus. Ego v° ſoleo lauari facẽ ceruſam ꝛ lythargiriũ cũ aq̃ roſa. ea enĩ lotione remouet̃ ab eis acuitas ꝛ mordicatio. ❡ Deſcriptio. 10.

Unguentũ de ceruſa coctũ magr̃ale: ꝯueniens quibuſcũqꝫ malis cõplonibus calidis factis caliditate ſolis vel qũolibet: ꝛ fricatiõi ſeu excoriationi cũ calefactiõe mala. ❡ ℞. ceruſe lib. i. ſ. lythargirij. ℥. i. ſ. olei roſ lib. ij. ꝛ. ℥. iij. cere albe. ℥. iij. ꝯterant̃ omnia ſubtiliſſime: ꝛ fiat vnguentũ decoquẽdo illd̃ lento igne vſqꝫ ad perfectã coctionẽ ſemp cũ ſpatula agitando: ꝛ in magdaleonib⁹ reducat̃. Parũ aceti põt apponi vt magis alceret: ꝛ ſine aceto vt ſupra fieri põt: ꝛ tunc ꝯuenit in oĩbus membris: non autem cum aceto: q: in locis neruoſis noceret ꝛ in vlneribus profundis. ❡ Deſcriptio. 11.

Unguentũ de dragagãtia magiſtrale. ❡ ℞. gumme dragagãti mũde. ℥. iiij. aq̃ floꝝ violarũ lib. ij. infundat̃ in ea gũma p horas. xij. poſtea ſtamignet̃: ꝛ addatur olei violati olei amigdalarum dulciũ cere albe. aã. lib. i. liquefiãt oleũ ꝛ cera: deinde apponat̃ gũma ipſius ĩfrigidatis: ꝛ miſceant̃. ❡ Unguẽtum hoc niſi igenio fiat nunq̃ bonã formã hře põt: ſed ſtat in magdaleonib⁹ groſſitudinis fabe. Igit̃ hoc mõ facias: poſt liquefactionẽ cere ꝛ olei ꝛ ipſoꝝ infrigidationẽ. Addas gũmã ſtamignatã paulatine illã ſtãgeliçãdo: ac ſi velles ſtangeliçare manuſchĩ: ꝛ nõ ceſſes addere gũmã ꝛ ſtãgeliçare donec hẽat bonã formã: ꝛ quãto magis elaborabis iducẽdo tanto meliorẽ formã accipiet. ❡ Deſcriptio. 12.

Unguentũ pectorale magr̃ale: lenitiuũ: ꝛ humefactiuũ pectoris ꝛ pulmonis ꝯferens tuſſi ſicce: ꝛ ſiccati gutturis ꝛ pectoris ſi cũ ipſo ptes extrinſece pectoris vbi coſte ſituantur inungantur. ❡ ℞. olei amigdalarũ dul. ℥. iiij. olei camomille olei violaꝝ. aã. ℥. iij. butyri recentis. ℥. vi. adipis galline. ℥. ij. adipis anatis. ℥. ij. ireos ſubtil̃r puluerizati. ʒ. i. croci. ʒ. ſ. cere albe. ℥. iij. Miſce: ꝛ fiat vnguentũ: omnia ſimul liquefaciẽdo: in fine v° ireos ꝛ crocus ponant̃: deide lauet̃. iij. vel. iiij. lotionibus cũ aq̃ ordei tepida. ❡ Butyrũ melius vaccinũ: ꝛ cũ medicinis ponit̃. i. ad opus medicine datur dꝫ eſſe ſine ſale ꝛ

ꝯſeruatur

conſeruatur vſqȝ ad ſex mēſes: vel vſqȝ ad annū ad plus. ℂ Adeps galline dȝ eē recēs ⁊ nō āntiqū: amittit.n. cōploné ⁊ vtutē: ⁊ efficit rācidū: ⁊ amittit teperamētū: ⁊ liq̄factū melius cōſeruat. Adipes anatis ⁊ anſeris q̄nto antiquores tāto meliores ſūt: ⁊ cum in medicinis admiſtrant nullo° ſale cōdēdi ſunt. ℂ Pinguedines oēs ſi aſpgant ſaccharo ſubtilr pulueriȝato diu ꝯſeruant abſqȝ corruptiōe: hoc ego ſepe vidi ⁊ expimēto approbaui. pinguedines.n. que pro vſu medicine ſunt nullo mō ſale ſalāde ſunt: ſȝ mō p̄dicto p̄parande: quare ⁊c. ℂ Deſcriptio. 13.

Vnguentū comitiſſe Guilelmi de varignana in ſua practica cap. de his q̄ cōi nā magis ſiſtūt mēſtrua mulierū q̄ i vſu eſt. ℂ ℞. corticū medianorū arboris glādiū myrtillorȝ caude caballie gallarȝ cōticū fabarȝ açinorȝ: al's arillorȝ vuarȝ ſorbellarȝ ſiccarȝ açinorū meſpillorȝ imaturorȝ radicū celidonie foliorȝ pini ſyluestris. añ. M. i. terāt ⁊ coq̄nt i aq̄ plātagi p̄fecta coctione: deide colēt: poſtea accipe cere olei myrtini. ℥. vij. ſ. liq̄fiāt ſil: ⁊ lauent in p̄dicta colatura noniēs ſp colaturā inouādo q̄qȝ vice: poſtea accipe corticū medianorȝ caſtanearū: corticū medianorȝ arboris glādiū: gallarȝ. añ. ℥. i. cinerū cruriū oſſis bouis myrtillorȝ açinorȝ ſiue arillorȝ vuarū. añ. ℥. ſ. trociſcorȝ d̄ charabe. ℥. ij. olei myrtini lib. ij. ſ. ⁊ aliq̄ addūt oleū maſticinū: pulueriȝent ſubtilr pulueriȝāda. Et cū p̄dcā cera lota cū ſupraſcripta decoctiōe fiat vnguētū. ℂ Per cortices fabarȝ auctor itelligit corticē in quā fabe oriunt: creſcūt ⁊ maturant. ſ. illa tegula. ℂ Modus lauādi cerā talis eſt. p̄mo dȝ cera ad ignez liquefieri: deinde in aqua munda ab oi ſapore dȝ p̄ycii: ⁊ in aqua illa dȝ manibus malaxari: ⁊ aq̄ a cera manib⁹ exprimi: deide ad ignez dȝ liquefieri ⁊ in aqua munda p̄yci: vt prius: ⁊ ſic iterum atqȝ iterum eſt faciēdū: quouſqȝ aqua ſine ſapore exeat: ⁊ tunc erit ſignum lotionis. ℂ Deſcriptio. 14.

Vnguentū p̄ vmib⁹ Mōtagnane in antidotario ſuorȝ ꝯſiliorȝ qḋ in vſu eſt. ℂ ℞. cētauree minoris abſinthij lupinorūȝ. ana. ℥. ſ. ligni aloes cornu cerui vſti diptami. añ. ℥. ij. aloes ad pōdus oium: qḋ erit. ℥. vij. ſ. olei abſintij. ℥. iiij. fellis tauri. ℥. ij. cere. ℥. i. ſ. cōterantur oia ꝯterenda: ⁊ fiat vng^m. Lauat enim cera duplici cā. p̄mo vt acuiras ſua amoueat. 2° vt acquirat vtutem quaȝ nō hȝ: ⁊ quā hȝ deperdat: vt in vnguento cōtiriſſe: q̄ lauat vt efficiat ſtiptica. ℂ Si ſcriptū reperitur cere lote: tunc dicta cera lauāda eſt in aq̄ cō: aliter lauetur in decoctiōe de qua deſcribitur. ℂ Deſcriptio. 15.

Vnguentū p̄ ſcabie Meſue. ℂ ℞. axungie munde a tela ſua. ℥. v. olei laurini argenti viui extincti: cere mūde: tartari bñ pulueriȝati. añ. ℥. ij. ſalis. ℥. viij. ſucci plantagis: ſucci fumiter. añ. ℥. vi. ꝯfice ſic: ceram oleū laurinū ⁊ axungiā pone in captia ad ignē cū ſuccis: ⁊ bulliāt donec oia ſil' liquefiāt: deinde adde ſalē oliibanum ⁊ maſticē: ⁊ bulliant oia ſil' vſqȝ ad ꝯſumptionē ſucci: poſtea deponant ab igne: ⁊ addat argentū viuum extinctū: vt ſupra: ⁊ vtere. ℂ Axungia porci meli⁹ ꝯſuat liq̄facta: ⁊ adeps renū caprarū hoc ēt mō melius ꝯſeruat. ℂ Argētū viuū h̄ mō extinguit ⁊ p̄arat. Accipiat argentū viuū: ⁊ ponat in vna ampulla vitri: vt ſupra: ⁊ ponat tāta ſaliua q̄ cooperiat: deide ꝯcutiat tātū ſub ⁊ ſupra ſemper ſaliuā addēdo q̄ totū ꝯfrāgat: ita q̄ poſſit aſpergi tanq̄ȝ lac: ⁊ partibus cui iponit adhereat: ⁊ h̄ mō extinctū erit: aliter tātū ꝯcutiat q̄ in illā formā veniat. ℂ Deſcriptio. 16.

Vnguentū p̄ ſcabie aliḋ p̄ pueris ⁊ p̄gnātib⁹ ⁊ delicatis mōtagnane. ℂ ℞. terbētine bñ lote. ℥. iiij. butyri loti. ℥. ij. ſal. ℥. i. ſucci citrāgulorȝ: vitellos ouorȝ. añ. numero. iij. olei ro. ℥. i. miſceant oia ſimul: ⁊ fiat vnguētū. ℂ Salia ſi ſimplr ſcriptū repiat in cōpoſitionibus ſemp de cōi ſale eſt intelligēdū. ℂ Terbentina ⁊ butyrū lauādi ſunt in aq̄ cōmuni: ⁊ ſic facies de omni alia re lauanda in aq̄ cū ſolum dī lauet ⁊ nō exprimat: cū q̄ re cū cōi aqua lauanda eſt. ℂ Deſcriptio. 17.

Vnguentū de arthanita mag^ri Meſ: q̄ vngit vent ⁊ ſumen ⁊ ilia: ⁊ ſolone ſoluit catharci. ⁊ vngit ex eo ſtōch⁹ ⁊ fac vomē: ⁊ educit vermes: ⁊ ꝯfert hydropiſi: ⁊ ſolone educit aquā citrinā: ⁊ eſt p̄ppinandū nō valētib⁹ ſumere medicinā. ℂ ℞. ſuc. arthanite. i. ciclamīnis vł panis porcini lib. iij. ſuc. cucumeris aſinini lib. i. olei irini lib. ij. butyri vaccini lib. i. pulpe colloquintide. ℥. iij. polypodij. ℥. vi. euforbij. ℥. ſ. que ſūt terēda tere: ⁊ ſubmerge in ſuccis ⁊ oleis: ⁊ pone in vaſe vitreo ſtricti orificij: ⁊ ſtringe caput ei⁹: ⁊ p̄mitte per dies octo: deide bulliāt oēs ebullitiōe vna ⁊ colent: deinde p̄yciant ſup colaturā: ſera pini aur. v. myrre aur. ij. duo hec diſſoluant prius in forti aceto: deinde p̄yciant in dcā colatura: ⁊ bulliant ſil' ſemp agitādo cū ſpatula vſqȝ fere ad ſuccorȝ ꝯſumptionē: ⁊ tūc p̄yce ſup eā cere. ℥. v. fellis vaccini aur. vi. ferueat cuȝ eis vſqȝ dum liq̄ſiat cera: deinde pulueriȝa ſup id ſcamonee aloes meȝereon collognti. añ. aur. v. ſaliſgēme aur. iij. euforbij. aur. ij. turbith aur. v. piperis lō. ȝinȝibe. camomille. añ. aur. ij. miſceant oia bñ vt p̄miſceant: ⁊ vtare.

ℂ Modus extrahēdi ſuccuȝ a cucumere aſinino talis eſt. Accipiant in fine Julij in dieb⁹ canicularib⁹ ⁊ in mēſe Auguſti: qñ ſūt citrini: q̄ illi ſūt maturi: ⁊ ponant in vaſe: ⁊ p̄mittant p̄ noctē: deinde forent cultello acuto. Exiet aq̄ſitas quedā clara ⁊ ſuba pulpoſa. Jlla aquoſitas colligatur cum ſpōgia vel bombice ⁊ abyciat: ⁊ ſuba pulpoſa reſeruetur: ⁊ vtatur ad libitū ponēdo illā ad ſolem ⁊ p̄mittatur exiccari donec poſſit educi ad formā trociſcorȝ: deinde remoueatur: ⁊ reſeruetur. ℂ Deſcriptio. 18.

Vnguentū dialthea magr̄ale: valēs p̄pe ad dolorē pectoris ex fridi̇tate ⁊ pleureſi: ⁊ ſup pect⁹ iunctū ſanat oia loca: īfridata calefacit: mollificat ⁊ humecta. ℂ ℞. radicū althee. M. iij. ſemis lini: ſe. fenugreci: cepe ſqlle. ana. lib. ſ. ex his fiant muccilagines in cōi aq̄ de q̄b⁹ accipe lib. vi. olei cōis lib. iiij. cere lib. ij. terbentine. ℥. vi. gūmi hedere galbani. añ. ℥. i. butyri. ℥. viij. reſine pini colophonie. añ. ℥. iiij. medulle bouis. ℥. vi. croci. ℥. ij. ſepi vaccini lib. ſ. ⁊ fiat vnguentū: diſſoluendo gūmas in aceto forti. ℂ Jn receptis qñ reperit ſcriptuȝ olei loti. Modus lauandi talis eſt. p̄ ponat oleuȝ in vaſe mundo ſtricti orificij: ⁊ ſupra fundat aq̄ clara calidiſſima: deide abyciatur aq̄: ⁊ totiēs reiteret p̄iectio dicte aq̄ feruētis q̄ finalr exeat eiuſdē coloris ⁊ ſaporis ſicut ante p̄iectionē: ⁊ tunc oleū erit mūdum. Et nota qñ ſit dȝ lauari in vno vaſe qḋ ſit in fundo foratum vt aq̄ poſſit exire: oleum enim remanet ſemp ſuper aquā ⁊ natat: q̄ eſt corpus aereum. Jdeo quāto leuior tanto melior ⁊c. ℂ Deſcriptio. 19.

Vnguentū marciaton Nico. in ſuo magno antidotario. Et q̄ꝯq̄; h̄ vngentū ⁊ duo ſequentia nō multū ſint in vſu. Tñ q̄ in eis ſunt multe difficultates: iō declarare p̄poſui: qḋ facit ad dolorē ⁊ frigiditatem capitis: ⁊ pectoris: ⁊ ſtōchi: ⁊ ad ſclyroſim ⁊ ſplenis ⁊ epatis ⁊ ad ilij dolorē: ſubueniēs paralyticis: ſciaticis: nefreticis: ⁊ podagricis: tumores reprimit: ⁊ ꝯ oēs dolores medet. ℂ ℞. cere albe lib. ij. olei cōis lib. viij. roris marini foliorū lauri. añ. ℥. i. rutbe. ℥. vij. amaraci. i. maiorane. ℥. vi. eſbrij. i. floris ſaluie: ſauie balſamite. i. mētbe aq̄tice: lilifagi. i. ſyluie. oçimi: polij: calamēti: arthemiſie: enule: bethōice: brāche vrſine: ſpgule. i. pitarie: pipinelle: agrimōie: abſinthij: herbe palyſis: herbe ſācte marie: cimarȝ ſambuci: craſſule. i. vermicularis: aliq̄ vo fabā groſſuȝ dīt milliefolij ſempuiue camedrei. i. camedros: cētauree. ſ. maioris: fragrarie. i. herbe portātis fragras: gnqȝ folij herbe tetrait. i. orobi. añ. ℥. iiij. ſ. euiſci: radicis. i. radicis althee cimini myrte. i.

folia myrti.aā.ʒ.iiij.fenugre.ʒ.i.ſ.butyri.ʒ.i.ʒ.ʒ.ij. vrtice
violaꝝ:papaueris nigri:mēthe ſaracenice:alteri⁹ mēthe.i.
mēthe domeſtice:polytrici:lapacioli.i.lapacij acuti:cardū
celli.i.cardonis bñdicti:m̄riſſylue mature.i.caprifolij her
be mu ſcate:alcluia.i.p.nis cuculi:ligue ceruine.i.ſcolopē
drie:criſpule cāphore ſtoracis calamite medulle ceruine.
aā.ʒ.ſ.adipis vrſi gallinacei maſtic.aā.ʒ.i.turis.ʒ.ſ.olei
nardini.ʒ.ij. Herbe oēs preſcripte colligant̄ in medietate
mēſis May:ꝛ oēs i vna die vł duob⁹ dieb⁹:ꝛ ab hora ter
tiaꝝ vſqꝫ ad meridiē.Conficiat̄ ſic:herbe terant̄ ſubtilr:
infundant̄ ꝑ dies.vij.in optio vino odorifero: octaua vo
die ad lētū ignē h̓ ponant̄.Et cū vinū aliquātum erit ꝯſū
ptū:addant̄ bis oleū ꝑdictū:ꝛ bulliāt donec icipiāt dimi
nui deide cū diligētiā colent̄:ꝛ ꝓiectis herbis iterū ſuper
ignē ponant̄:ꝛ cū icepint bullire pone ſtoracē: ꝛ cū modi
cū bullierint pone butyrū ꝛ axūgias ꝛ pinguedines ſupra
ſcriptas aliquātulū cōſae ꝛ oleū nardinū maſticē ꝛ oliba
num:ꝛ poſtea cere:ſemꝑ cū ſpatula agitando:ꝛ cū cera li
q̄facta fuerit ab igne deponat̄:ꝛ cum coagulatū fuerit re
ſeruet̄ in vaſe.¶ Paraleſis herba eſt cuius folia icipiunt
tp̄e hyemis que ſe extēdunt in terra:q̄ſi alba ꝛ criſpa:hñs
florē albū.¶ Herba ſcē marie eſt quedā herba ad albe
dinem tēdēs rugoſis folijs:aliq ꝑſicariā dñt.¶ Mentha
ſaracenica:hꝫ folia lōgiora ꝛ acutiora ꝙ̄ mentha domeſti
ca ſeu hortenſis.menthe.n.plēs ſunt ſpēs vt Matth.ſyl.
cap.543.oſtēdit.¶ Herbe muſcate:hec herba eſt herba
illa q̄ ſe expādit in terrā odorem hñs muſci q̄ ſatis aſſilat̄
agrimonie.ſꝫ eſt minor ea:gdā ꝙ eſt valeriana:ꝛ gdāꝫ ꝙ
eſt roſtrū ciconie.¶ Inter vnguentum ꝛ emplr̄m eſt dr̄ia.
Nā ad cōpōnē vnguēti:regrit̄ cera ꝛ oleū:in emplr̄is autē
nō eſt expediēs ſemꝑ ponere ceram. ¶ Deſcriptio.20.

Unguentū aragon Nicolai:valēs ad dolorem ex
frigiditate:ad ſpaſmū:ꝛ thetanū:ad do
lorem ilij ꝛ renū:artetica ꝛ ſciaticis multū ꝓdeſt:ꝛ q̄rta
narijs ſi ſpina inūgat̄ añ horā acceſſionis mirifice ꝓdeſt:
dꝫ tñ ſp bñ calefieri. ¶ ℞.roris marini maiorane:radi
cū iari.i.ſerpētarie ſerpilli rutbe:radicū ficide.i.cucume
ris aſinini.aā.ʒ.iij.ſ.folioꝝ lauri ſaluie ſauine.aā.ʒ.iij.po
lycarie maioris ꝛ minoris.i.ellebori albi ꝛ nigri.ʒ.ix.aliq
dñt ꝙ polycaria maior eſt thimus:ꝛ polycaria mior eſt ſa
turegia:brionie.i.radicis cucurbite ſaluatice.ʒ.iij.laureole
ʒ.ix.nepite lib.ſ.maſticis olibani.aā.ʒ.vij.piretri euforbij
ʒinʒiberis pipis.aā.ʒ.i.olei muſcellini.ʒ.ſ.olei petrolei.ʒ.
i.adipis vrſi olei laurini.aā.ʒ.iij.butyri.ʒ.iij.olei cōis lib.
v.cere lib.i. Herbe ꝛ radices colligāt̄ tp̄e ꝛ hora ſcripta in
ꝑdicto vnguēto:lauent̄:ꝛ mundent̄:ꝛ ſubtilient̄:deide cō
terant̄:ꝛ ꝑ.vij.dies in oleo infundant̄.8ᵃ vo die ſuꝑ ignē
ponant̄:ꝛ coquant̄ vſqꝫ ad ꝑfectā coctionē:poſtea ꝑ ſaccu
lū colent̄ fortiter exp̄mēdo:deide dicta colatura ſuꝑ ignē
ponat̄:ꝛ cū bullire cepit addat̄ oleū laurinū butyrum ꝛ
adeps ac cera:q̄ liq̄facta:adde petroleū ꝛ muſcellinū: po
ſtea maſticē ꝛ olibanū ʒinʒiber pip ꝛ euforbiū ꝛ piretrū:ꝛ
poſt ab igne deponat̄:ꝛ recondat̄.¶ Inter doctores ma
gna eſt dr̄ia de laureola ꝛ meʒereō.idē ſunt:ꝛ falſe. Nam
meʒereō eſt planta lacticinia:ꝛ dr̄ alio nomie olinella:lau
reola vo ē arbuſtū:ꝛ nō hꝫ lac.ſꝫ folia laureole ſūt ſiīlia lau
ro.¶ Polycaria eſt herba q̄ hꝫ folia ſiīlia oliue:ſed aſpa ꝛ
pinguia ꝛ viſcoſa:ꝛ ſunt duarū ſpēꝝ.ſ.maior ꝛ minor:ma
ior eſt grauis odoris:ꝛ in fine fructice maior eſt:virgas ha
bēs lōgitudine cubitis duob⁹. Minor vo vni⁹ pedis lōgi
tudine porrecta florē fragilē:ꝛ mellinū hñs colorē:amaꝝ
ſaporē:ꝛ cū floruerit flores velut capillos facit. Radix ipa
eſt inutilis:ſed qꝛ nr̄o hoc in climate nō reperit̄:nec cogni
tio habet̄:iō loco ipſorū ponit̄ elleborus albus ꝛ niger:ꝛ
aliqui loco polycarie maioris ponūt thimū maiorē vſua
lem:ꝛ loco minoris ponūt ſaturegiā.¶ De oleo muſcelli

no magno inter doctores eſt ꝯtētio.gdā.n.dñt ꝙ dicit̄ mu
ſcellinū:qꝛ in eius cōpōne intrat muſcū.item muſcellinū
vocat̄:qꝛ fit ex humiditate iuenta in tuberoſitatib⁹ vlmi.
Itē muſcellinū vocāt multi oleū de ben.i.de ſemie cata
putie.¶ Alij vo hoc mō oleū muſcellinū faciūt ſꝫ hāc re
ceptā:ꝛ ponit̄ a Galeno in ſuo antidota⁹:ꝛ iſtud eſt in vſu.
¶ ℞.olei lib.iiij.aque lib.ij.folij ſpice coſti macis.aā.ʒ.i.
ſtoracis calamite:myrre:croci:caſſie:lignee.aā.vi.garofi
loꝝ bdellij.aā.ʒ.ſ.nucis inde muſci.aā.ʒ.ij.Conquaſſent̄:ꝛ
deinde bulliāt ſimul vſqꝫ ad ꝯſumptionē aque:deinde co
lent̄:ꝛ reſeruent̄:aliq ſuꝑaddūt huic deſcriptioni xylobal
ſamū ꝛ carpobalſamū. ¶ Deſcriptio. 21.

Unguentū agrippe Nicolai in magno antidota
rio:quo agrippa rex iudeoꝝ vtebat̄:va
let hydropiſis:ꝛ oībus tumoribus in q̄cunqꝫ pte corporis
fuerint:ꝛ ad neruos idignatos:vrinā ꝓuocat:ꝛ inunctū ſu
ꝑ ventrē laxat:ꝛ dolori renū ex frida cauſa optime facit.
¶ ℞.brionie.i.radicis cucurbite ſylueſtris lib.i.radicū
ebuli:ſpēs eſt ſambuci faciēs q̄dā ſemīa nigra ſeſēlia tri
buli marini.aā.ʒ.ij.radicū ficide.i.cucumeris aſinini lib.
i.ſquille.ʒ.vi.iere.i.lilij cele.ʒ.iij.radicum filicis.ʒ.ij.Oēs
radices ter vel q̄ter bñ lauent̄:ꝛ in pileo marmoreo bñ te
rant̄:olei lētiſci lib.iiij. Ponant̄ in dicto oleo:ꝛ ꝑ dies.viij.
ꝑmittant̄. Nona vo die ad ignem ponant̄ oīa hec:ꝛ tādiu
bulliāt ꝙ radices diuidant̄:deide ponant̄ in ſacco exp̄mē
do ꝛ colādo:ꝛ cū colatū fuerit ad ignem ponat̄:ꝛ cū fuerit
debite fere coctū intus ꝓijciat̄ cere albe.ʒ.v.Et liq̄facta
cera ab igne dponat̄:ꝛ poſt infridationē reſeruet̄.¶ An
tidotariū eſt qōlꝫ icludēs diuerſas deſcriptiōes medicia
rū ad diuerſas ꝛ varias paſſiones:dr̄ antidotariū.i.ꝯ vitiū
datū:qꝛ ꝯ egritudines ꝑncipalr. Uel aliter antidotarium
dr̄.i.cōtra datum:ab anti qḋ eſt ꝯtra:inde dicit̄ antidota
rium qḋ eſt liber ꝯtinēs experimenta ꝯtra morbos data.
¶ Tribuli marini ſunt quidā fructus naſcētes in aq̄ cor
nua hñtes:ꝛ intus hñt quādā medullā ad ſimilitudinē ca
ſtanee:ꝛ iſti gallici pauperes ſolebāt ſuꝑ pilos ſuos porta
re.¶ Botim eſt duarū ſpecierum domeſtica ꝛ ſylueſtris
domeſtica eſt arbor terbētine. Et ſylueſtris lentiſcus ar
bor in mōtib⁹ naſcēs:ex cui⁹ ſemie fit oleū lentiſci:ꝛ ſi ha
beri nō pōt ei⁹ loco ponit̄ olei maſticis vel terbētina vel
oleū de leuco.i.albū antiquū. ¶ Deſcriptio. 22.

Unguentū marciaton:qḋ in vſu cōiter hꝫ Nicolai
vt.ſ.hñs vtutes vngenti marciaton ſu
praſcripti.¶ ℞.folioꝝ lauri lib.iij.rutbe lib.ij.ſ.amara
ci.i.maiorane lib.ij.roriſmarini lib.i.ſ.folioꝝ myrti lib.i.
ebulj.i.floris ſaluie balſamite.i.menthe aq̄tice:ocimi.aā.
lib.ſ.butyri.ʒ.v.maſticis ſtoracis calamite medulle cerui
ne adipis vrſi adipis galline.ana.ʒ.i.thuris.ʒ.ij.ſ.olei nar
dini.ʒ.i.Olei viridis.i.ex oliuis immaturis lib.vi.Et fiat
vnguentum prout in vnguēto alio marciaton tibi oſtēdi.
¶ Oleum viride eſt oleum onfancinū.i.oleum oliuarū
imaturarū:ꝛ dr̄ a virēdo: eo qꝛ maiorem viriditatem hꝫ
ꝙ̄ cetera olei ſimplicia. ¶ Deſcriptio. 23.

Unguentū ſtaphiſagrie magiſtrale. ¶ ℞.axūgie
ſaponis mollis ſtaphiſagrie.ana.ʒ.iiij.
olei linoſe.ʒ.iij.argēti viui extincti.ʒ.ij.Conterant̄ ſubtili
ter ꝯterēda:ꝛ miſceant̄:valet hoc vnguētū ad interficien
dum vermes ſeu pediculos capitis palpebrarū ꝛ ingui
nū.¶ Axungia ſi ſimplr̄ ſcripta reperiat̄ ſemꝑ de axun
gia porcina eſt intelligendū.¶ Hic vtiliter eſt notandū
ꝙ ſtomachus ꝛ epar nō dꝫ aliq̄ vnguento vngi: aut aliqḋ
emplr̄m vł cerotū ſupra eos ponēdū eſt poſt cibū:qꝛ attra
hendo calorē a loco digeſtiōis ipediret cibi digeſtionem:
ꝛ nām a ſua digōne ſeu opatione diuerteret.¶ Unguēta
emplaſtra ꝛ cerota vtplr̄m ꝯſeruant̄ ꝑ annū in ſua virtute
ꝛ bonitate:ꝛ nō plus:qꝛ elapſo anno paulatiue humiditas

coꝛum

eoꝝ nãlis deꝑdiť ⁊ terreſtreitas acgritur: q̃re notẽt apo-
thecarij: ⁊ bis cõpletur ſũma octaua q̃ fuit vnguentoꝝ.
¶ Incipit 9ᵃ diſtinctio que eſt de emplaſtris: ⁊ continet. 6.
deſcriptiones. ¶ Quarum pᵃ eſt.

EMplaſtruz de mellilolo Meſ: mol-
lificans oẽm duritiẽ q̃ fit
in ſtõcho epate ⁊ ſplene ⁊ omnibus viſceribus.
¶ ℞. mellilotí. ʒ. vi. florũ camomille fenugre
ci. ſ. ſemis: baccarũ lauri radicũ altbee abſin-
thij. añ. ʒ. iij. ſemis apij cordumeni. i. carui agreſtis ireos. ſ.
radicis cyperi ameos: ſpice caſſie lignee. ana. ʒ. i. ſ. ſanſuci.
i. maiorane. ʒ. iij. aromatici. ʒ. x. ſtoracis: bdellij. añ. ʒ. v. ter-
bẽtine. ʒ. i. ſ. ficuũ pinguiũ nuõ. xij. ſepi caprini reſine. añ. ʒ.
ij. ſ. cere. ʒ. vi. olei ſanſuci. i. maiorane: olei ſpice. añ. lib. ij.
cõficiať ſic. Ex ſemie fenugreci: radice altbee ⁊ ficuũ fiãt
mucilagines in aq̃ decoctionis alterius fenugreci camo-
mille ⁊ mellilotí. añ. quãtũ ſufficit: ⁊ de dicta decoctiõe ĕt
gũme ꝑſcripte diſſoluanť. Cetera vo pulueriçenť: ⁊ addi-
tis oleis cera ⁊ adipibus fiat empl̃m. Potes ĕt alio mõ fa
cere: decoq̃re radices altbee ⁊ ficus in ꝑſcripta decoctiõe:
⁊ poſt ipſaꝝ ꝑfectã coctionez bene illa piſtare: ⁊ gũmas in
decoctiõe diſſoluere. cetera vo pulueriçare: deide cũ oleis
ꝑdictis q̃ remanſit de decoctione miſcere: ⁊ bis addere ⁊
radices ⁊ ficus ⁊ gũmas diſſolutas: ⁊ iterum ſimul tantuz
bullire ꝙ decoctio cõſumpta ſit: poſtea adde flores: ⁊ leui
bullitiõe bulliant: deinde terbentina reſina colata ſepum
⁊ cera ponanť ⁊ bulliant vſq3 ad liquefactionem cere de-
inde ab igne deponanť ⁊ puluis ſupraſcriptoꝝ rerum ad-
datur: ⁊ bene oĩa miſceantur ⁊ reſeruetur: ⁊ bic melior erit
modus: q̃uis etiaz ſuperior ſit bonus. ¶ Ea que in empla-
ſtris ponunť nõ multũ ſunt cõterenda: eo q2 virtus ipſius
ſolum agit in mẽbrũ qđ tangit: ⁊ diu virtus eius durat. Et
debet eſſe emplaſtrũ groſſum qđ ſup locum egruz poniť.
¶ Aliqui emperici apotbecarij pulueriçãt ſemẽ lauri ex-
teriori cortice nõ amoto ⁊ male: quare in q̃cunq3 loco po-
nanť ſemꝑ a ſuperiori cortice mundenť. ¶ Cordumeni. i.
carui agreſte. Sed ſi baberi nõ poſſit eiꝰ loco apponi poſ-
ſunt carui domeſtici. ¶ Deſcriptio. 2.

Emplaſtrũ Galeni poſitũ a Meſue emendãs vi-
tia ſtõcbi ꝯfortãs ſtõcbũ: ⁊ emendans
eius vitia q̃ ex frigiditate fiunt: ꝯfortans digeſtionẽ: ⁊ ap-
peritiũ ꝑcurãs ⁊ ꝯfortans epar: ⁊ ſedãs dolorẽ coꝝ. ¶ ℞.
roſaꝝ. ʒ. xx. folioꝝ abſintbij ſicci. ʒ. xv. maſticis. ʒ. xx. ſpice
indice. i. ſpice nardi. ʒ. x. teranť ſeu ꝯteranť bec: deinde acci-
pe cere mũde. ʒ. iiij. olei ro. lib. i. ſ. diſſoluanť duo bec ad
ignẽ ⁊ lauenť poſt earũ coagulationẽ cũ aq̃ roſa. lauatio-
nibꝰ plibꝰ: deide iterũ diſſoluanť: ⁊ poſt cõgelationez lauẽ
tur in vino veteri ſucco cydonioꝝ: ⁊ parum aceti: deinde
miſceanť cũ puluere reꝝ ſupraſcriptarum: ⁊ fiat empl̃m.
¶ Modus iſte eſt bonus: ſed ego ſoleo illũ lauari facere
poſt ꝑdictas lotiões. In vino optio nigro vt maiorẽ ſtipti
citatẽ iterũ bẽat ⁊ cõfortationẽ. ¶ Deſcriptio. 3.

Emplaſtrũ diaſinicõ Meſue eſt cõfortatiuũ ſto-
machi ⁊ epatis in qbus accidit vebe-
mẽs debilitas: ⁊ viſcerũ qbꝰ accidit lubricitas ⁊ mollifica
tio: ⁊ cõfert ad fluxũ ventris: ⁊ ad fluxũ epaticũ. ¶ ℞. ce
re. ʒ. ij. olei nardini: olei roſa. añ. ʒ. iiij. maſticis. ʒ. ij. ſ. lau-
dani. ʒ. i. Pulueriçenť pulueriçãda: ⁊ liq̃facta cera cũ oleis
miſceanť: ⁊ reducanť ad formaz ceroti: deinde accipe da-
ctyloꝝ ſiccoꝝ numero. xl. tortellaruz de ſeni. ʒ. v. duo bec
fundanť per duos dies in optio vino nigro ſubtiliter inci-
ſa ⁊ tortelle ꝯfracte: carniuz cydonioꝝ coctoꝝ in vino. ʒ. i.
teranť dactyli ꝯtritiõe vitiã carnes cydonioꝝ ⁊ tortelle, ꝺ
ſeni oĩa per ſe. deinde iterũ in ſimul: deinde miſceanť cuz
ſupraſcripto ceroto: ⁊ ꝯtundanť in mortario donec aggre-
genť: deinde ꝓyce ſuꝑ ea: olibani abſintbij ſicci. añ. ʒ. ij. ſ.

ligni aloes macis myrre aloes loti ſpice acbacie gallie mu-
ſcate ramicb calami aromatici. añ. ʒ. i. pulueriçenť ſubti-
liter bꝰ: deinde cũ alijs rebꝰ miſceanť: ⁊ ꝯteranť in morta-
rio bñ donec oĩa cõmiſceanť: ⁊ fiãt in vnũ formã babens
empl̃i. ¶ Calamus vel calami ſi ſimplr ſcriptũ reperiať
de calamo aromatico ſemꝑ eſt intelligendum.
¶ Aloes qđ ingrediť in emplaſtris vnguẽtis ⁊ cerotis ſem
per debet eſſe lotum: cuz magis ꝯfortatiuum ſit: magiſq3
deſiccatiuũ ⁊ minus mordicatiuũ. ¶ Deſcriptio. 4.

Emplaſtrũ de granis lauri Meſ: ꝯferẽtes ad do-
lores ex friditate factos ⁊ ventoſitate:
⁊ ꝓpe ad dolorẽ vẽtris ⁊ ſtõcbi: ⁊ renũ: ⁊ mĩrcũ: ⁊ veſice: ⁊
alioꝝ viſceꝝ. ¶ ℞. olibani maſticis myrre. ana. ʒ. i. gra-
noꝝ lauri. ʒ. ij. cyperi coſt. añ. ʒ. ſ. mellis cocti lib. i. ſ. ꝯterã
tur oĩa ꝑſcripta: ⁊ reducanť cũ melle ad formã emplaſtri:
⁊ ſi vis emplaſtruz valere in bydropiſi bis ꝑſcriptis oĩbꝰ
addas cypi. ʒ. i. ſ. ſtercoris capraꝝ: vel vaccaruz ſicci pul-
ueriçati. ʒ. vij. ſ. qđ eſt ad põdus oĩum: mellis lib. ij. eſt eñ
multũ ꝯueniẽs: vt a Meſue videri põt eo loco.
¶ Ad faciẽdũ emplz cũ melle p oi lib. i. mellis dare debes
ʒ. iiij. ſpẽꝝ cribellatarũ ſi debitã formã bře dz. ¶ Mel in
emplaſtris nullo mõ coq̃ndũ eſt: eo q2 coctura multuz te-
naꝝ ipm facit: iõ poniť in eis crudũ. ¶ Deſcriptio. 5.

Emplaſtrũ montagnane: cõtra fluxũ qđ in vſu eſt
valens in oĩbus fluxibꝰ antiquis diari
cis ⁊ ex eo calido totũ myracba ſcutoorio ſtõcbi vſq3 ad
ilia ⁊ femur. ¶ ℞. eupatorij. M. i. ſqnãti. M. ij. ſpice ide
q̃rtã partẽ. M. vnꝰ: maſtici maci. añ. ʒ. ſ. ligni aloes. ʒ. iij.
mirabolanoꝝ emblicoꝝ kebuloꝝ aſſatoꝝ. añ. ʒ. i. boli ar-
meni lapidis ematbiti tre ſigillate. añ. ʒ. vij. ſeminũ coriã
droꝝ ꝑparatoꝝ. ʒ. i. ſ. ſpodij. ʒ. ij. roſaꝝ. ʒ. i. farine ordei. ʒ.
ij. ſpecieꝝ triaſandaloꝝ ſine campbora. ʒ. ſ. ſcorie ferri ꝑ-
parate. ʒ. i. olei maſticis olei myrtilloꝝ. añ. lib. i. ſ. cõtũda-
tur ſubtiliter eupatoriũ. Cetera vo pulueriçenť: ⁊ fiat em-
plaſtrũ in bona forma. Mirabilr eñi valet in fluxu ven-
tris. ¶ Campborã nõ iuſſit apponi ſpeciebꝰ triaſandaloꝝ
b̃ in emplaſtro itrantibꝰ ꝓpter itenſaz ipſiꝰ fridıtatẽ. In-
teſtina. n. ſũt debilis caloris: nec mltũ frida ſunt apponen-
da circa ea regulariter operando. ¶ Deſcriptio. 6.

Emplaſtrũ de cruſta panis montagnane. valet in
vomitu pueroꝝ: ⁊ in nõ potentibus ci-
bum retinere: multũ in vſu eſt: qđ actu calidũ in oĩ vomi-
tu ſedat eũ i media bora. ¶ ℞. maſticis mẽtbe: ſpodij: co-
ralloꝝ rubeoꝝ: ſandaloꝝ alboꝝ: ſãdaloꝝ rubeoꝝ. añ. ʒ. i.
cruſte panis aſſi ⁊ ifuſi in aceto ꝑ mediã borã. ʒ. ij. olei ma
ſticis: olei cydonioꝝ. añ. ʒ. i. farine ordei. ʒ. i. ſ. conteratur
ſubtiliſſime panis. Cetera pulueriçenť: deinde miſceanť: ⁊
fiat empl̃m ſine igne. ¶ Utiliter bic eſt notandũ ꝙ mem
bris ꝑncipalibꝰ ⁊ maxime cordi ⁊ ſtõcbo nullo mõ appo-
nenda ſũt frigida actu q̃uis potẽtialr: vtualiter frida ſint:
ſed aliqualr ſunt tepefaciẽda: ⁊ ꝓprie pueris: q̃re bene no
teť b̃ vt queãt inſtruere medicamenta accipientes: q2 qñ
dñi medici inaduertẽter nõ explicãt de formis approxi-
matiõis: ⁊ doctꝰ apotbecariꝰ ſupplere põt. Et bis emplo-
ſtroꝝ cõiaz diſtinctio cõpleť que fuit. ix. diſtinctio.
¶ Incipit diſtinctio decima que eſt de cerotis: ⁊ ꝯtinet no-
uem deſcriptiones. ¶ Quarum pᵃ eſt.

CErotum diacbilon magnũ Meſue: qđ
ab eo appellať empl̃m: verũ
q2 cõiter ſit ad formã ceroti: ideo in eoꝝ ſum
ma ponã: ꝯꝑrũ ad reſolutionẽ: ⁊ ad matura-
tionẽ oĩs duritiei. ¶ ℞. lytbargirij mũdi tri-
ti ⁊ cribel. lib. i. olei irini: olei camomil. olei anbeti. añ. ʒ.
viij. mucilaginis. ſ. lini: mucilaginis ſcilicet fenugreci mu-
cilaginis radicum altbee: mucilaginis ficuũ pinguiũ: mu-
cilaginis paſſularum: ſucci ireos: ſucci ſquille: byſſopi bu-

mide: gintinis alçanach. an. ʒ. xij. ſ. terbentine. ℥. iiij. reſine pini cere citrine. ana. ℥. ij. confice hoc modo. Accipe lytbargirium et ſupraſcripta olea: et diu in mortario lapideo cum piſtello ferreo conquaſſentur et calboref in eorum conquaſſatione per mediã horã ſaltẽ: deinde bulliãt ſup ignẽ cũ facilitate ſemp et inceſſanter agitãdo cum ſpatula donec coaguletur lytbargiriũ: tũc deponatur ab igne: et permittantur infridari: deinde accipe mucilagines glutẽ ſuccũ et hyſſopũ et terbẽtinã et iter eos aliquali ebullitiõe bulliãt: deinde in mortario cũ lytbargirio et oleis pdicta ponant: et cũ piſtillo tãtũ ꝯquaſſent donec ꝯdecẽs fiat eoꝝ pmixtio. Tũc iteꝝ oia reponant ſup ignẽ et cera addita tãtũ coquant ꝙ ad dbitã formã veniãt. ſ. ꝙ habeãt ſolidiorẽ coctionẽ quã hẽc debeat vnguentũ: et nihil vltra ne aduratur. ¶ Sũt qui male ſcribunt et pferunt hãc cõpõnẽ: et dicunt diaquilon et male. dꝫ enĩ ſcribi diachilon. i. cõpoſitio facta cũ ſuccis et mucilaginib⁹ qui ſunt ſicut ſuccus. Nam chilus. i. ſuccus. ¶ De alçanach iter doctores magna eſt ꝯtrouerſia: qdaꝫ dicunt ꝙ eſt mucilago radicis enule: et hoc ſatis ꝯſonũ eſt: eo qꝛ mollificatiua et reſolutiua. Alij dicunt ꝙ eſt mucilago radicis altbee: et ſcribunt alçanach. Nec hoc remotum eſt a cõſonantia cũ et illa ſit mollificatiua reſolutiua et maturatiua. Nõnulli alij dicũt ꝙ eſt mucilago radicis ariſtologie: et h̃ ẽt de oppẽntia hꝫ: cũ et illa valeat in reſoluendis apatib⁹ et i extrahẽdo oſſa fracta: et ſcribũt alkanach. Sũt et alij dicẽtes ꝙ eſt colla piſcis: qꝛ Matthe⁹ ſyl. dicit ꝙ alchanach eſt nomẽ cuiuſdã piſcis: et alibi ꝙ eſt ſpẽs cuiuſdam piſcis: et alibi ꝙ eſt qddã genus piſcis: que vo colla ſit remanet indeciſuꝫ. Et niſi cõpoſitũ hoc hẽret in ſe attractionẽ potentẽ ſane magis adhererẽ ſcḋe opioni et dimitterẽ hãc collã. Sed qꝛ medici cõpõnẽ hanc attractiuã dicunt vt experimẽto iã cõprobatũ eſt et extractio nõ fit niſi mediãte hac colla. igit̃ poni facere potes collã piſcis diſſoluẽdo illã pus in aq̃: et hoc idẽ faciũt cõiter practicantes in apotbecis. ¶ Deſcriptio. 2.

Diachilon minus Meſue: valens iuuamẽtũ nõ eſt ad apata dura: et ad duritiem epatis et ſplenis et ſtõchi et ad oẽm duritiẽ et ſcrophulas excoriatiuas et in ol fluxu epatico et pprie cũ emplaſt. Puluis radicis ireos. ℥. i. Accipe ḡ lytbargirium et puluc. ireos: et diu in mortario agitent: et vt ſupra tibi oſtendi in alio facias. Cõmemorando ꝙ coctio ſit media inter vnguẽtũ et cerotuꝫ. ¶ In oĩ cõpõne in q̃ itrant lytbargiriũ et mucilagies poſt coctionẽ lytbargirij cũ oleo. Anteq̃ꝫ mucilagines ponant ſemper debemus expectare infrigidationẽ vel ſaltem tepefactionẽ olei in quo eſt lytbargiriũ. Si enim ipſi feruẽtibus apponerent̃ mucilagines adeo excreſceret ſuper captã ꝙ maior ps in ignẽ pderet̃. Et hoc ſepe vidi cõtingere famulis apotbecarioꝝ nõ exptis: et tunc iudicabã illos idoctos huius artis: et qui ſe magiſtros eẽ dicebãt inepiiſſimi diſcipuli eſſe cõplebant̃. ¶ Deſcriptio. 3.

Cerotum pro renibus meo ingenio repertuꝫ: vtile atqꝫ mirabile ad phibendum abhorſoꝫ in muliere pregnãte: vidi de eo vtilia experimẽta: et maxime in illuſtriſſima nũc quõdã cõiciſſa Brixie in ptib⁹ vltramõtanis vxore Illuſtriſſimi Philippi dñi de ſabaudia que habuit duos aborſus: approximato ceroto aliquo tpe portauit. Et illo ſemel relicto iterũ ad aborſum venit. In multiſqꝫ alijs matronis et mulieribus. Illũqꝫ cõpoſui dñi Illuſtriſſime ſue dñationi ſeruirẽ. ãno. 1480. ¶ ℞. maſticis elec. ℥. i. laudãi. ʒ. vi. cere citrie. ℥. ſ. biſtorte nucũ cupreſſi hypoqſtidos acbacie: ſanguis drac. roſaꝝ rubeaꝝ: corallorꝝ rubeoꝝ ſandaloꝝ: menthe ſicce: ſeminũ coriandrorũ preparatoꝝ: gallie muſcate: terre ſigilla. ań. ʒ. ij. olei oliuarũ incompletoꝝ lib. iij. puluerizent̃ puluerizãda: et fiat cerotũ in bona forma: ꝙ ſi tenax nõ eſt addat̃ parum terbentine. ¶ Cerotum dicitur a cera: quia omne cerotum recipit ceram: vel aliquid loco cere: et eſt quoddam mediũ inter vnguentum et emplaſtrũ: ſpiſſius vnguento: et liquabilius emplaſtro. ¶ Deſcriptio. 4.

Cerotum de gũmis Meſue. ¶ ℞. galbani. ℥. i. armoniaci. ℥. ij. viridis eris. ʒ. ij. ariſtol. longe. ariſtol. rotũde: thuris oppopõaci: maſticis: cere. ana. ℥. i. olei oliuaꝝ. ℥. viij. lytbargirij aur. lib. i. ſ. myrre. ℥. i. bdellij ℥. ij. lapidis calamite: lapidis ematbitis. ań. ʒ. i. puluerizentur puluerizanda: et gumme in aceto diſſoluantur: et fiat cerotũ in bona forma. ¶ Lytbargiriũ ſi ſimpliciter ſcriptũ reperiat̃ de lytbargirio auri itelligat̃: q̃uiſq̃ꝫ circa inſtans aliter ſentiat. dicit. n. ꝙ lytbargiriũ. ſ. ſex ſtãni in vſu eſt: et cõmuniter eo vtimur: et fit p excoctionẽ: cũ ſit ſtannuꝫ ex vena terre: et hoc veꝝ eſt ꝙ eo vti debemus qñ intendimus multũ ifrigidare. ¶ Deſcriptio. 5.

Cerotũ de laudãdo magr̃ale. Mirabilis iuuamẽti p ſtõcho infridato et debilitato: ꝯfortans vtutẽ digeſtiuã: et valẽs in paſſionibus fridis ei⁹: et remouẽs dolores factos n vẽtoſitate digeſtiua. ¶ ℞. menthe roſaruꝫ abſinthij: ligni aloes: maſticis: cinamomi: ſpice nardi: myrtilloꝝ. ań. ʒ. iij. gariofiloꝝ: galange: nucis muſ. macis: çinçibe. gallie muſca. coſti. ań. ʒ. ij. ſ. cypi: calami aromati. olibani: aloes: myrre: corrallorꝝ rubeoruꝫ. ań. ʒ. i. çedoarie: terre ſigillate: abrotani: cẽtonici: centauree maioris. ań. ʒ. i. ſ. laudani boni. ℥. ix. cere citrine lib. ij. terbentine. ℥. viij. Liquefiãt cera terbentina et laudanũ ſimul: deinde ſupraſcripte alie ſpẽs apponant. ¶ Aliqñ ſcriptũ repies mẽthe ſicce: et abſinthij ſicci: et aliqñ menthe et abſinthij ſimplr: quereret aliqs qd in diuerſitate dicta eſt faciendũ. Ideo in hoc dico ꝙ auctores ſemper intelligunt de ipſis ſiccis q̃uis aliqñ nõ exprimãt et aliqñ ſic: et ppter expſſionẽ volunt poſtmodũ te intelligere de ſiccis: et iõ expſſerunt in aliqb⁹ menthe vel abſinthij ſicci id qđ volũt ꝙ tu in ceteris itelligas. Nã qñ volunt dictaꝝ humiditatẽ herbaꝝ dicũt ſucci abſinthij vel ſucci menthe: q̃re bñ nota. ¶ Deſcriptio. 6.

Cerotũ pro crepatis Gentilis in ſuis ꝯſilijs: cõſilio ꝑ pcioſiſſimũ et exptũ: qđ in vſu eſt et eſt ꝯſolidatiuũ ydimi i dilatati p quẽ inteſtina deſcẽdũt ad oſſeũ ſiue burſaꝫ teſticuloꝝ. ¶ ℞. picis liqde: colophonie: cere: ariſtologie lõge: ariſtologie rotun. vermiũ tereſtriũ: aloes ań. ℥. iiij. lytbargirij armoniaci oppopõaci galbani maſtici bdelij: ſumach. ań. ℥. i. terbentine ſerapini ꝯſolide maioris ꝯſolide minoris. ana. ℥. i. viſci quercini: lapidis ematbitis: olibani gipſi: myrre: thuris. ań. ℥. ſ. gallaꝝ: nucũ cupſſi: boli arme. hypoqſtidos: mũmie. ań. ℥. vi. ſanguis draco. ℥. vij. ſanguis humani lib. ij. ꝯfice ſic. accipe pellẽ arietꝫ cũ pilis inde remotis: coq̃tur i aq̃ tãdiu donec tota liq fiat: et poſtea pmitte aquã infridare et reſidere: deinde accipe ſpẽs bene tritas et cribellatas et gũmas: pus tñ diſſoluant̃ i aceto fortiſſimo: q̃ diſſolute ſanguie cõmiſceant̃: et h̃ oia pmiſce in colatura aq̃ arietis pellis in chacabo: et fac vt ſimul bulliãt donec ad nigredinem et formam ceroti veniant et vtere. ¶ Sanguis humanus dꝫ extrahi ab hoie ſano ſanguinee cõplexiõis: et poſt extractionẽ dꝫ in ceroto ilico poni: eo qꝛ longa ipſius extractio corruptionem inducit. Aliq volunt ꝙ prius exiccetur. ¶ Deſcriptio. 7.

Cerotũ p coſtis magr̃ale: valẽs ppe ad dolorẽ pectoris ex friditate: mollificans et ſanãs loca infrigidata. ¶ Recipe maſticis galbani opoponaci ſerapini armoniaci thuris picis naualis hyſſopi humide. ań. ℥. ij. terbẽtine cere abſinthij fenugre. ſ. ſemis: camomille. ań. ℥. i. croci. ℥. ſ. mucilagis fenugreci: mucilagis ſeis lini: mucilaginis altbee. ań. ℥. ij. ſ. miſce: et ex his fiat cerotũ diſſoluẽdo prius gũmas in aq̃ decoctiõis altbee fenugreci et ſemis lini: puluerizando etiam puluerizanda reducatur ad formã ceroti.

maꝝ ceroti. ¶ Camomille ſi ſimplr ſcripta in compoſitis reperiaꝛ ſemꝑ de flore eſt intelligendum. ¶ Mucilago altbee ſi ſimplr ſcribaꝛ vel ſcriptū reperiaꝛ de radice faciēda eſt vt doctores volūt. ¶ Deſcriptio. 8.

Cerotum oxycroceū Nicolai i magno antidotario: ex aceto ⁊ croco nomen bꝫ: valet ꝑcipue ad fracturas oſſium: ⁊ ad mēbra: q̄ dolore aliquo affligun tur: ⁊ apata dura in q̄cūq3 parte corpis fuerint remollit ⁊ diſſoluit. ℞. croci: picis: colophonie: cere. an̄. ℥. iiij. terbētine galbani armoniaci myrre olibani aloes: alij textus nō bñt aloē: maſtici. an̄. ℥. i. ʒ. iij. ↄficianꝛ ſic. Galbanū ⁊ armoniacū aliquātulū ↄtuſa ponanꝛ in ſufficienti quātitate aceti ꝑ noctē: mane vō ponanꝛ ad ignem vſq3 ad liquefactione dimittēdo: poſt liquefactionē colenꝛ: ⁊ iterū decoquantur donec acetū ↄſumaꝛ: ⁊ tunc addaꝛ picis naualis liquefacte ⁊ colate cere colophonia ⁊ terbentina: ⁊ interuallo facto ponaꝛ maſtix olibanum myrra ⁊ aloes ſemꝑ cū ſpatula agitādo. Ad vltimū cū coctū fuerit in aq̄ frida funde: ⁊ extracto ab aq̄ manibꝰ exprimaꝛ vt tota aq̄ exeat. Et ſuꝑ marmor vnctū oleo laurino puluere croci ſuppoſito malaxeꝛ. Et factis magdaleonibꝰ reſeruetꝛ. ¶ De croco h̄ in ceroto a varijs diuerſimode poniꝛ: qdam poſt ꝑfectā coctionē ceroti ⁊ poſtq̄ amotū eſt ab igne. Crocū intus ponunt: ⁊ cū alijs rebus bene incorporāt: ⁊ modus iſte magis a doctoribus laudaꝛ. Alij vō ſupradicto modo faciūt nec inutilis eſt. ¶ Deſcriptio. 9.

Cerotū de mucilaginibus magr̄ale: lenitiuū ⁊ mollificatiuū ois duritiei. ¶ ℞. mucilaginis altbee: mucilaginis fenugreci: mucilagis ſeminis lini. an̄. ℥. vi. bdellij armoniaci oppoponaci. an̄. ℥. ij. olei d' lilio fecis olei linoſe. an̄. ℥. iij. lytbagiri terbētine. an̄. ℥. iiij. ſtorac. ℥. ij. ꝑ. ciā nata. ℥. iiij. cere noue lib. ij. medulle bouis vel ſepi caſtra. ℥. iij. puluerizentur puluerizanda: ⁊ bis fiat cerotum in bona forma. ¶ Nota q̄ qn̄ ſtorax ſimplr reperiꝛ: de calamita eſt intelligendū: cum melior ſit alijs ſpēbus. Nam calamitta idem eſt q̄ bona gutta o calos qd̄ eſt bonum ⁊ miton quod eſt gutta. Ex his completꝛ decima diſtinctio que fuit de cerotis in vſu exiſtentibus.

¶ Incipit 11ª diſtinctio que eſt de oleis: ⁊ continet. xxx. deſcriptiones. ¶ Quarum prima eſt.

OLeum ſpice Meſue: ſeu nardinū: ⁊ eſt 2ª deſcriptio: multoꝝ iuuamētoꝝ: ⁊ ꝓprie ad oēs egritudines frididitatis ⁊ ventoſitatis: ⁊ ꝓpe neruoꝝ: ſtōchi: epatis: ſplenis: renū: veſice: ⁊ mīricis: ⁊ confert dolori auris ventoſo: ⁊ dolori capitis: ⁊ emigranee ſm oēꝫ formā adminiſtrationis. ¶ ℞. ſpice inde. ℥. iij. ſanſuci. i. maiorane. ℥. ij. xyloaloe. i. ligni alo. enule. f. radicis folij indi. calami aromatici: folioꝝ lauri. cyperi: ſquināti: cordume. i. carui agreſtis. an̄. ℥. ſ. ↄfrangant oia groſſo mō: ⁊ fundanꝛ ſuper ea vini ⁊ aque. an̄. tantū q̄ ꝑdicte res coopianꝛ: olei ſiſamini lib. vi. Decoquanꝛ in duplici vaſe per horas ſex lēto igne: deinde ſine colatura omnia in vaſe reponanꝛ ⁊ obturetur os vaſis. ¶ Oleum oliuarum eſt mā oium oleoꝝ: ⁊ denominatione olei babeꝛ: ⁊ intelligiꝛ de oleo oliuaꝝ ⁊ nō de alio oleo. ¶ Cōpoſitio huiꝰ olei eſt ꝑcioſiſſima. Sed raro fit ꝓpter penuriā folij veri. Et ꝓpter auaritiam emptoꝝ nolentiū debitū preciū ſoluere. ¶ Oleum ſiſaminum nō fit: q2 grana ſiſami nō reperianꝛ apd̄ nos: ſed loco ipſius accipi poteſt oleū amigdalarum dulcium: vel illud qd̄ inferius deſcribetur. ¶ Deſcriptio. 2.

Oleum ſpice magiſtrale: ⁊ hoc cōiter fit: ⁊ ſupplet vicem ſuperius qd̄ ꝓpter penuriā folij veri nō fit. ¶ ℞. ſpice nar. ℥. ij. ſpice celti. ℥. i. ſticados. ℥. ſ. maiorā. ℥. ſ. nucis muſc. cinamo. an̄. ʒ. vi. maſti. ʒ. ij. calami aromati. croci. an̄. ʒ. ſ. ſucci ſaluie vini optimi aq̄ fontis. an̄. ℥. vi. olei cōis lib. vi. Confranganꝛ oia ſiltr: ⁊ coquanꝛ in duplici vaſe lēto igne vſq3 ad ↄſumptionē vini aque ⁊ ſucci: deinde reſeruetꝛ. ¶ Omnia olea debent coqui in duplici vaſe ⁊ lento igne: eo q2 oleū facilr eſt reſolubile: ⁊ magno calore inflāmaretꝛ: ⁊ v̄tus deperderetꝛ: iō doctores volunt ⁊ iuſſerūt hāc decoctionē. Modus aūt tritus eſt. Sꝫ ſi artificiale vas ad hoc nō haberemꝰ: poſſemꝰ accipe vrceū peltre vel ſtanni coopiū: ⁊ in eo oleū ⁊ alia ponere: deinde dictū vrceū īfundere in cacabo aq̄ plenū: ⁊ ſub eo ignem facere: ex ebullitiōe aq̄: oleū qd̄ aquā nō tāgit decoqueretꝛ. ⁊ h̄ eſt modus optimus. ¶ Dicitꝛ oleum ſpice a ſpica in eo intrante: eo q2 ſpica eſt baſis in oleo. ¶ Deſcriptio. 3.

Oleum ſiſaminum magiſtrale: qd̄ fit qn̄ haberi non pōt oleum de granis ſiſami: tn̄ ſi haberi poſſent melius eēt: modus cōpoſitionis eius eēt: ſicut olei de amigdalis: ⁊ eius iuuamēta ſunt: q2 impinguat: ⁊ addit in ſpermate: ⁊ lenit durities: ⁊ aſperitates: ⁊ clarificat vocē: ⁊ lenit gutturr: ⁊ eſt mā multoꝝ oleoꝝ. ¶ ℞. muſci. ʒ. i. ligni aloes. ʒ. ſ. nucis muſca. gariofiloꝝ macis ſpice cardamomi. f. maioris ⁊ minoris: gallie muſca. cubebe: calami aromati. an̄. ℈. i. olei cōis lib. i. bulliāt in duplici vaſe: ⁊ reponanꝛ. ¶ Iſtud oleū ingrediꝛ in multis medicinis: ⁊ q2 ad nos nō afferꝛ: q̄uis multi ⁊ falſe dicant q̄ verum apportatur: hanc cōpoſitionem loco ipſius ſolent medici diſpenſare que in v̄tute eſt ipſius. Et ſi hanc nō vis facere ⁊ aliō habere nō potes. Ipſoꝝ loco accipies oleū amigdalarū dulcium: qd̄ in v̄tute eſt illius: vt omnis medicoꝝ tenet ſchola: ſed recens eſſe dꝫ nō rancidum. ¶ Deſcriptio. 4.

Oleum cydonioꝝ Meſue: ſtomachū ⁊ membra nutritionis cōfortans: ⁊ neruos quibus accidit laxitas: ⁊ ꝓhibet multitudinē ſudoris. ¶ ℞. carnioꝝ cydonioꝝ tritorum cum cortice ſuo qbus media accidit maturatio: ſucci cydonioꝝ cū cortice icōplete maturatoꝝ. an̄. ℥. vi. olei ex oliuis imaturis lib. iij. Tria hec ponanꝛ in vaſe vitreo: ⁊ ſoli exponanꝛ ꝑ dies. xv. vaſe obturato: deinde coquanꝛ in duplici vaſe ꝑ horas q̄tuor deīde colenꝛ cū pecia exprimēdo: ⁊ colature iterū addanꝛ cydonia: ⁊ ſuccus eoꝝ quātitate ſupraſcripta. Et ſoli ꝑ iātū tp̄s dimittātur: deīde in duplici vaſe. vt. d̄. coquanꝛ: deīde exprimanꝛ. Et iterū tertio ⁊ cydonia ⁊ ſuccus colature addanꝛ: ⁊ ſoli exponanꝛ: ⁊ tp̄e dicto iterū dimittanꝛ: poſtea vltime coquanꝛ ⁊ coletur ⁊ reſeruetꝛ. ¶ Si oleum de oliuis imaturis haberi nō poſſet loco ipſius accipi pōt oleum cōpletū: ⁊ ter vel q̄ter lauari pōt in aqua: ⁊ ita aliqualr ad virtutes olei incompleti approximabitur. Modus lauandi poſitus eſt ſupra. ¶ Deſcriptio. 5.

Oleum maſticis Meſue 2ᵐ: qd̄ in vſu eſt ↄfortās ſtomachū neruos epar ⁊ iuncturas ⁊ lenit apata dura ⁊ ſedat dolores. ¶ ℞. olei roſa. lib. i. maſtici. ℥. iij. vini boni. ℥. iiij. ⁊ i alio. ℥. viij. decoq̄nꝛ oia in duplici vaſe vſq3 ad ↄſumptionē vini ⁊ reſeruetur. ¶ Uinum cū quo fieri dꝫ illud oleū dꝫ eſſe vinū rubeum: eo q2 magis ſtipticum ⁊ cōfortatiuum eſt. ¶ Deſcriptio. 6.

Oleum lilioꝝ cōpoſitū ſm Meſue in vſu eſt: ſepatiuum dolorum qui fiunt a frigiditate: ⁊ ↄfert dolori pectoris: dolori matricum ⁊ frigiditati eius: ⁊ calefacit renes ⁊ veſicam ⁊ ↄfert colice. ¶ ℞. folij lilioꝝ alborū. ℥. ix. maſticis calami aromatici coſti carpobalſami. an̄. ℥. i. gariofiloꝝ cinnamomi. an̄. ℥. ſ. croci. ʒ. iij. omnia groſſo modo conterantur ⁊ proijciantur ſuper eis lib. ij. aque folijs liliorum remotis ⁊ dimittatur per diem ac noctem. poſtea omnia ſimul bulliant tribus vel quatuor ebullitionibus: deinde pone olei oliuarū vel ſiſamini ſuꝑ ea lib. ij. De tribus ebullitionibus iterū bulliant: deinde ponanꝛ in

vaſe vitreo cũ folijs liliorũ: ⁊ dimitte in ſole per dies.40. deinde cola ⁊ adminiſtra. Illud oleũ qñq3 fit ex lilio celeſti ſcilz ireos: ⁊ tunc illud eſt magis reſolutiuũ: calefactiuum: penetratiuum. Factũ vero ex lilio albo eſt magis ſedatiuuz ⁊ lenitiuum ⁊ maturatiuum. ❡ Deſcriptio. 7.

Oleum coſtinũ Meſue: neruos ⁊ lacertos calefaciẽs ⁊ aperiens oppilationes corꝫ: ⁊ cõfortans oĩs mẽbra neruoſa ⁊ confert ſtomacho ⁊ epati ⁊ ꝯfortat capillos ꝓhibens caniciẽ ⁊ faciens colorem ⁊ odorem corporis bonũ. ❡ ℞. coſti.℥.ij. amari: caſſie lignee.℥.i. ſũmitatũ maiorane.℥.viij. vini odoriferi lib.ij. cõfrangant̃ omnia predicta: ⁊ infundant̃ in vino per noctes duas: deinde accipe: olei ſiſamini lib.iiij. decoquantur omnia in duplici vaſe ꝑ horas ſex ⁊ reſerua. ❡ Hic nota ꝙ auctor dicit coſti amari: ex his verbis poſſet qs credere ꝙ ſit aliud coſtum. igit̃ intelliges ex ſuis dictis ꝙ de iſtrum ꝙ nõ accipias de adulteratio: ſed de nãli quod amaruz eſt: ⁊ cũ his etiam nota q̃ ſupra de coſto tibi dixi. ❡ Deſcriptio. 8.

Oleum vulpinũ Meſue: ⁊ eſt medicamen nobile vltimũ ad arthetricã ⁊ podagrã ⁊ doloreʒ renũ ⁊ dorſi. ❡ ℞. vulpẽ integrã: cuius interiora ſint euulſa: ⁊ pone in vaſe: ⁊ funde ſuper ipſam aq̃ fontiuʒ ⁊ aque marine añ. kiſt.i.i. lib.i.ſ. olei antiq clari: kiſt.ij.ſ.i. lib.iij.℥.ix. Et ſit̃ omnia decoquant̃ lento igne cũ ſale.℥.iij. ⁊ coquatur vſq3 ad aque cõſumptionẽ: deide permuta in alio vaſe: ⁊ ꝓijce ſuper ipſa: anbeti albaſe.i. thimuʒ. añ. lib.i. ⁊ funde ſuꝑ ea aque dulcis decoctionis predictaꝝ herbaruʒ lib.ij. Et decoque ſicut prius vſq3 ad aque cõſumptionẽ: ⁊ carnis ab oſſibus ⁊ neruis ſeparationẽ: deide colent̃ oĩa fortiter exprimẽdo ⁊ reſeruet̃. ❡ De aq̃ marina. Nã ſi illaʒ habere nõ potes loco eius apponas aquam bene ſalſã: ⁊ cum hoc ꝙ bene ſalſa ſit iterũ quãtitatẽ ſalis in receptis deſcriptã apponas. Aqua marina ante quartũ diem putreſit ⁊ fetet. Sed ad eã cõſeruandũ per menſeʒ ponat̃ ſeu miſceat̃ cũ ea parũ aque vite: aq̃ eniʒ vite eſt bona cõſeruatrix: eo qꝛ reſiſtit ꝯtra oẽm putrefactionẽ. Et vltra hoc cõſeruat encauſtrũ ne a magno frigore cõgeletur: vt ſepe ego expertus ſum hoc incidenter. ❡ Salis ſi ſimplr ſcribat̃ vel ſcriptũ reperiat̃ ſemꝑ de vſuali ⁊ cõmuni intelligat̃. ❡ Kiſt enim idem eſt quod lib.i.ſ. vel cotile due. Et cotila eſt.℥.ix. vt volunt doctores. ❡ Deſcriptio. 9.

Oleum ſcorpionũ ſm Meſue: qḋ lapidẽ in renibus ⁊ veſica frangit ⁊ expellit eum: ⁊ ꝓprie in renibus: femore ⁊ ſuꝑ collũ veſice iunctũ ⁊ iniectũ ꝑ virgã. ❡ ℞. ariſtologie rotun. gẽtiane cyperi corticũ: radicis cappari. añ.℥.i. funde ſuper ea groſſo mõ ꝯfracta: olei amigdalaꝝ amararuʒ kiſt.i.i. lib.i.ſ. ⁊ pone in ſole viginti diebus ſtringendo orificiũ vaſis: deinde ꝓijce ſuper ea ſcorpiões xv. ⁊ iteruʒ ſtringe orificiũ vaſis: ⁊ dimitte in ſole per dies 30. deinde colet̃ ⁊ reponat̃. ❡ Iſtud oleum q̃uis Meſue iubeat abſq3 coctione illud facere: tñ vt vtus iſtaꝝ rerum in oleo melius tranſeat laudarem ꝙ anteq̃ ſoli exponerẽtur cũ oleo ad ignem tribus vel quatuor ebullitionibus ⁊ plus bullirent: eo quia in eo ſunt multa de decoctiõe multum ſuſtinentia. ❡ Deſcriptio. 10.

Oleum irinum Meſue abſterſiuũ reſolutiuũ: maturatiuũ: ⁊ ſedatiuũ doloꝝ frigidoꝝ: ſubtiliatiuũ ⁊ maturatiuũ materieꝝ in pectore ⁊ pulmone exiſtentiũ: ⁊ ꝯfert doloribꝰ iũcturaꝝ: ⁊ lenit durities eaꝝ: ⁊ apata dura: ⁊ ſcrophulas: ⁊ ꝯfert dolori ⁊ frigiditati mĩcis: ⁊ ſpaſmo ⁊ dolori auris: ⁊ fetori nariũ. ❡ ℞. radicũ ireos.℥.ij. floris eiꝰ.℥.iiij. aq̃ decoctiõis radicũ eiꝰ li.i. olei oliuaꝝ li.ij. bulliãt i duplici vaſe vſq3 ad aq̃ ꝯſũptionẽ: deide cola: ⁊ ꝑmuta radices ⁊ flores: ⁊ aqua decoctiõis: ⁊ hoc bis fiat: deinde cola ⁊ reſerua. ❡ Oleũ iſtud eſt illud qḋ intrat in vnguẽto arthanite Meſ: ſupra deſcripto. ❡ Deſcri. 11.

Oleum de capparibus magiſtrale: ꝯueniẽs ⁊ approbatũ in duritiebꝰ ſplenis. ❡ ℞. corticum radicum capparoꝝ.℥.i. ſemis agni caſti ſcolopendrie cyperi tamariſci. añ.℥.ij. rutbe.℥.i. olei oliuaruʒ lib.i. aceti vini optimi. añ.℥.ij. miſce: ⁊ ꝯfrangantur omnia groſſo mõ: ⁊ coquãtur in duplici vaſe vſq3 ad cõſumptionem vini ⁊ aceti: deide coletur ⁊ repone. ❡ Multe alie deſcriptiões huius olei reperiunt̃ a doctoribus deſcripte: ſed iſta melior eſt: ⁊ longa experientia ꝓbata. ❡ Deſcriptio. 12.

Oleum myrtilloꝝ Ioãnis de ſancto amãdo: ſtõchuꝫ: cor: ⁊ neruos cõfortans. ❡ ℞. myrtilloꝝ lib.i. cõfrangantur: vini optimi lib.iiij. olei cõis lib.ij. miſce: ⁊ ſimul bulliãt in duplici vaſe vſq3 ad ꝯſumptionẽ vini: deinde colentur. Et iterũ myrtilli ⁊ vinum ſm eandẽ quãtitatem cũ dicto oleo ad coquendũ ponant̃: ⁊ iterum tertio fiat: deinde colet̃ ⁊ reſeruet̃. ❡ In hoc oleo apponi debet vinuʒ rubeũ vt adiuuent̃ in ſtipticitate ⁊ melius ſit. Non fit illud Meſue: qꝛ ſuccus myrtilloꝝ ad nos nõ portatur: qḋ ſi haberi poſſet modus faciendi eſt: ſicut olei cydoniorum: vt.ſ. oñſum eſt: q̃re ⁊c̃. ❡ Deſcriptio. 13.

Oleum roſarũ Meſue: ⁊ eſt ꝑmus modus cõfortatiuum: reſolutiuũ ꝯuenienter: lenitiuum: ⁊ ſedatiuũ. Rude vero eſt extinctiuũ inflãmationum ⁊ ꝯfortatiuum: aggregatiuũ: ⁊ ꝓhibitiuũ curſuũ. Et differt cõpletum a rudi: qm̃ materia cõpleti eſt oleum ex oliuis cõpletis ⁊ folia roſaꝝ cõpletaꝝ. Materia autẽ rudis eſt: ex oliuis qbus nondum accidit maturatio: ⁊ ex folijs roſaꝝ nõ cõpletaꝝ. ❡ ℞. olei oliua. non complete maturitatis: vel oleũ oliuaꝝ cõpletum lib.i. lauet̃ lauationibus pluribꝰ cũ aq̃ fontiũ roſarũ rubeaꝝ cõpletaꝝ recẽtiũ cõtuſarũ.℥.iiij. infundant̃ in ꝑſcripto oleo loto: ⁊ reconde in vaſe vitreo: ⁊ obtura os eiꝰ: ⁊ expone ſoli per dies ſeptẽ: deinde coque in vaſe duplici ꝑ horas tres: deinde fac ꝑmutationẽ roſaruʒ recẽtium ꝯtuſaꝝ: ꝑmas fortiter manibꝰ exprimẽdo: ⁊ ſoli exponas ꝑ dies ſeptẽ: deide coque in duplici vaſe ꝑ horas tres: ⁊ iterũ cola manibus exprimendo: fac denuo ⁊ tertio. ꝑmutationẽ roſaꝝ: vt.ſ. ⁊ vltimo ꝓijce ſuꝑ eas aque infuſionis roſaꝝ quã tradidimus in cap̃. de ſyrupo ex infuſione roſaꝝ lib.i. ⁊ ſtringe orificiũ vaſis: ⁊ dimitte in ſole per dies.40. deinde cola exprimẽdo: ⁊ abijcias roſas: ⁊ iteruʒ ſoli exponas: ⁊ ꝑmittas vſqueq̃ aq̃ ſit ꝯſumpta ⁊ reſerua. ❡ Aqua iſuſionis que intrat in hoc oleo fit quẽadmodũ tibi oſtendi ſupra tractatu ſyrupoꝝ de infuſione roſarum pro ſyrupo roſato. ❡ Deſcriptio. 14.

Oleum roſatum Meſue zm: habens virtutẽ ſuperioris: efficit̃ tamen aliqualr ſolutiuum virtute ſucci. ❡ ℞. ſucci roſaꝝ aque infuſionis roſarum. añ. lib.i.ſ. olei loti: vt.ſ. lib.iij. foliorum roſarum cõtuſarũ lib.i. reconde in vaſe vitreo: ⁊ expone ſoli per dies ſepteʒ: ſicut in anteriori diximus: deinde coquant̃ in duplici vaſe per horas tres poſtea colent̃ manibus exprimẽdo: deinde adde iterũ ſupraſcriptã quãtitateʒ roſarum ſucci ⁊ infuſionis: ⁊ facias vt ſupra ponendo in ſole ⁊ decoquẽdo tempore dicto: deinde cola: vltimo vero oleum ſolum cũ ſucco roſaruʒ ⁊ aqua iſuſionis earuʒ in doſi ꝑſcripta recondant̃ in vaſe: ⁊ exponat̃ ſoli per dies.40. deinde reſeruetur. ❡ Iſto modo raro fit: ſed hoc modo oleum factum eſt ſolutiuũ: ⁊ eſt illud de quo intelligit Auicenna quãdo dixit zº libro cap̃. de roſis: ꝙ oleum roſatum ſoluit ventrem. ❡ Nota ꝙ roſe ex quibus fit oleum roſatũ ⁊ ſyrupus roſatus ⁊c̃. nectio colligende ſũt in mẽſe Aprilis vel Maij ⁊ in vmbra exiccande que exiccande ſunt. ❡ Deſcriptio. 15.

Oleum camomille Meſue: benedictuʒ: expertorum iuuamentorũ: ſedatiuum dolorum: ⁊ reſolutiuum: ⁊

tiuum: ⁊ eſt in eo prohibitio curſus materieꝝ propter ſti/
pticitaté eius modicam: ⁊ ꝯfortat neruos: ⁊ neruoſa oia: ⁊
ꝯfert doloribus eoꝝ. ℂ ℞. olei oliuaꝝ complete maturi/
tatis lib. i. floꝝ camomille. ℥. iiij. ifundátur in dicto oleo: ⁊
ſoli exponanť p dies tres: deinde in duplici vaſe coquanť
p horas tres: deinde colentur manibus comprimendo: ⁊
hoc fiat ter ſemper flores pmutádo: deinde vltimo adde
dictam quantitaté floꝝ: aque infuſionis floꝝ camomille
lib. i. ⁊ pone in vaſe vitreo: ⁊ obtureť orificium vaſis: ⁊ ex/
ponatur ſoli per dies. 40. deinde cola manibus compri/
mendo: ⁊ flores abijcias: ⁊ colatura iteꝝ ſoli exponatur: ⁊
pmittatur viſquequo aqua tota ſit conſumpta. ℂ Infuſio
floꝝ camomil. fit eodé mó quo fit infuſio roſaꝝ accipien
do flores camomille loco roſarum ⁊ ſm eandem quanti/
tatem ⁊ aque ⁊ florum. ℂ Deſcriptio. 16.

Oleum violaꝝ Meſue: iflámationes ſedás vbicúqꝫ
ſint ⁊ lenit aſperitatem pectoris ⁊ pulmonis: ⁊
ſedat apoſtemata calida ⁊ pleureſim. ℂ ℞. olei oliuarum
imaturaꝝ lib. i. violaꝝ. ℥. iiij. ſ. viridium ꝯtuſarum reponá
tur in vaſe vitreo: ⁊ ſoli exponanť per dies ſeptem: deinde
bulliant in duplici vaſe p horas tres. poſtea colenť mani/
bus comprimédo: ⁊ hoc fiat bis ſemper nouas violas mu
tando ſoli exponendo ⁊ decoquendo vt ſupra. Ultimo vͦ
colature adde violas nouas quántitatem dictá: ⁊ ſuper his
adde aque iſuſionis violaꝝ lib. i. ⁊ ſtringe orificiuꝫ vaſis:
⁊ expone ſoli p dies. 40. deinde cola manibus exprimen/
do: ⁊ iteꝝ in dcó vaſe exponať dimittať ⁊ pmittať viſque/
quo aqua ꝯſumpta ſit. ℂ Infuſio violaꝝ dꝫ fieri vt ſupra
oſtendi in ſyrupo violato ex iſuſione. Accipiť igiť de illa
aqua ⁊ fit iſtud oleum. ℂ Deſcriptio. 17.

Oleum de anheto Meſ: ſedatiuú doloꝝ: reſolutiuú:
prouocatiuú ſudoris: ꝯferés rigori febris: in/
uncta ſpina: ꝓuocás ſomnuꝫ: ⁊ ꝯfert dolori capitis. ℂ ℞.
olei oliuaꝝ lib. i. floꝝ anheti. ℥. iiij. reponáť in vaſe vitreo:
⁊ decoquanť vt in ſupiore tibi dixi ter pmutádo flores: ⁊
ter decoquédo vt ſupra. vltimo adde aque iſuſionis anhe
ti lib. i. Et ſoli exponas p tépus tibi in ſuperiori dcm: ⁊ oía
facias de iſto quéadmodum de alio ſuperiori monſtraui.
ℂ Modus iſuſionis floꝝ anheti eſt vt iſuſio roſarum ⁊
violaꝝ nec plus nec minus: niſi ꝙ loco violaruꝫ vel roſa/
rum ponitur anhetum. ℂ Deſcriptio. 18.

Oleum lilioꝝ ſimplex Meſue: hñs vtuté compoſiti
ſupioris: eſt eniꝫ fortioris vtutis ⁊ opationis
ꝙ̃ oleú camomillinú. ℂ ℞. olei oliuaꝝ lib. i. floꝝ lilioruꝫ
albo. ℥. iiij. reponanť in vaſe vitreo: ⁊ ſoli exponanť: ⁊ mó
eo facias ⁊ de decoctione ⁊ de pmutatione floꝝ ⁊ coctione
⁊ de aqua iſuſionis: quéadmodú feciſti in oleo camomil/
lino ⁊ anhetino nec addédo nec diminuédo: pter ꝙ̃ opꝫ ꝙ
citrinitas eoꝝ tota abijciať. ℂ Infuſionis modus floruꝫ
lilioꝝ alboꝝ eſt vt iſuſio roſaꝝ ⁊ violaꝝ: accipiédo dúta/
xat folia floꝝ lilioꝝ alboꝝ. ℂ Deſcriptio. 19.

Oleum ſambucinú Meſ: leniés ⁊ múdificás cutim:
⁊ ꝯfert doloribꝰ neruoꝝ: ⁊ ꝯfortat eos. ℂ ℞.
olei lib. i. floꝝ ſambuci in méſe Maij collecti. ℥. iiij. facias
etiá de iſto mó quo fit oleú camomillinú anhetinú lilioꝝ
in oíbus tam de pmutatione ꝙ̃ de decoctione ⁊ ſoli expo/
ſitione ⁊ infuſionis additione. ℂ Modus infuſionis flo/
rum ſambuci fit vt infuſio preſcriptoꝝ floꝝ vt roſarum ⁊
violaꝝ ⁊c̃. ℂ Inſuper nota ꝙ oés preſcripti flores debent
eſſe virides: ⁊ de ipſis viridibus eſt intelligédú. Jdó ſemel
in anno fieri põt ⁊ nó plus. ℂ Deſcriptio. 20.

Oleum rutbe Meſue: renes: veſicá: ⁊ matricé calefa/
ciés: ⁊ ꝯfert doloribus eoꝝ: ⁊ dolori laterum.
ℂ ℞. folioꝝ rutbe: ſucci eoꝝ. añ. ℥. iij. olei oliuaꝝ incóple/
taꝝ lib. iij. Tria hec reponanť in vaſe vitreo ſtricti orifi/
cij ⁊ obtureť os eius: ⁊ ſoli per dies. xv. exponanť: deinde
per horas quatuor in duplici vaſe coquanť: poſtea colenť
fortiter manibus cóprimendo: ⁊ ſecundo ⁊ tertio hoc rei/
teretur: demum decoquatur per tépus vt ſupra reſerueť.
ℂ De oleo nota ꝙ aliud eſt nouum aliud eſt vetus: illud
qḋ eſt nouuꝫ calefacit calefactione temperata ⁊ humectat.
vetus vͦ eſt calidum magis: magiſqꝫ reſolubile. Igiť cuꝫ
olea temperata facere vis vel parum calida: oleum nouú
accipere debes. Cum vͦ cala tunc vetus accipere potes.
ℂ Et hic nota ꝙ omne oleú cuꝫ quo hec olea fiunt debet
carere omni malo ſapore. ℂ Deſcriptio. 21.

Oleum méthe magiſtrale: ſtõcho debili frido ⁊ nau/
ſeáti miro mó ſubueniés: ipſuꝫ refocillans: ⁊
oém eius iniuriam detergés. Nauſeam ⁊ vomituꝫ ſedás:
digeſtioné ꝯfortans: ⁊ appetitú pcurans: ſoluens ſclirofim
⁊ duritieꝫ apoſtematú. ℂ ℞. folioꝝ méthe: ſucci eius. añ.
℥. iiij. olei oliuaꝝ cópletaꝝ lib. iij. Tria hec reponantur in
vaſe vitreo: ⁊ ſoli exponátur per dies. xv. os vaſis obturá/
do: deinde bulliant p quatuor horas: deinde colentur ma/
nibus fortiter exprimendo: ⁊ hoc idem ter reitereť ſemꝑ
modo predicto faciendo: deinde cola: ⁊ reſerua. Iſtud ole/
um a Meſue nó deſcribiť. ſed ſic cóiter ab oíbus practi/
cantibus fieri ſolet. ℂ Deſcriptio. 22.

Oleum de abſinthio magiſtrale: calefaciens ⁊ cófor/
tás mébra frigida: corroborás ſtõchú ⁊ exci/
tans appetitú mortuú: oppilationes aperiés: ⁊ morbos op/
pilationú a cá frida curás: vermes iterficiens ⁊ educés ſi
vnguétis ⁊ emplis ꝫ ipſos apponať. ℂ ℞. ſummitatum
abſinthij: ſucci eius. añ. ℥. iiij. olei oliuaꝝ lib. iij. ⁊ de his fa/
cias put ſupius tibi móſtraui: ⁊ de decoctione pmutatio/
ne ⁊ expóne ad ſolé. ℂ Oleú qñqꝫ fit ex oliuis complete
maturis: ⁊ illud oleú dr̃ cópletum. Aliqñ fit ex oliuis ima/
turis: ⁊ illud dr̃ rude vel onfancinú: ⁊ magis ſtipticum eſt
⁊ frigidum completo. ℂ Deſcriptio. 23.

Oleum ſaluie magiſtrale. Alteratiuuꝫ male cóplonis
frigide: ꝯferens mébris paralyticatis: ⁊ miti/
gás morſuꝫ venenoſuꝫ ſtrigonis marini. ℂ ℞. folioꝝ ſal/
uie: ſucci eius. añ. ℥. iiij. olei oliuarum lib. iij. ⁊ facias put in
oleo rutbe méthe ⁊ abſin. tibi oſtenſum eſt de decoctione
⁊ expóne ad ſolem: ⁊ trina permutatione ſucci ⁊ herbe ⁊c̃.
ℂ Modo hoc potes facere ex omnibus herbis oleum: ⁊
illud oleuꝫ habebis vtutem illius herbe. Sed fieri debent
olea ex herbis in méſe Maij vt in pluribus: eo qꝛ túc ma/
iori virtute vigent. ℂ Deſcriptio. 24.

Oleum de floribus papaueris Meſue: ſedans dolo/
res calidos: ⁊ faciés pncipalr ad ſomnú ꝓuo/
candú qñ cá vigiliaꝝ eſt mala comploi cala ab aſcenſione
vapoꝝ acutoꝝ ad caput ſi ex ipſo inúgant timpora nares
aures ⁊ tota frons. ℂ ℞. floꝝ folioꝝ ⁊ capitum papaue/
ris viridium ꝯtuſoꝝ. ℥. iiij. olei oliuaꝝ icópleti lib. i. repo/
nantur duo hec in vaſe vitreo: ⁊ obtureť os vaſis: ⁊ ſoli ex/
ponať p dies ſepté: deide bulliant in duplici vaſe p horas
tres: poſtea colenť manibus fortiter exprimendo: ⁊ h̃ fiat
bis ſemper noua folia capita ⁊ flores inouádo: ſtádoqꝫ ad
ſolé ⁊ bulliédo ad ignem vt ſupra. Tertio vͦ colature ad/
de ſupraſcriptá quátitaté folioꝝ floꝝ ⁊c̃. ꝯtuſoꝝ vt ſupra.
Et his addas aque infuſionis papaueris lib. i. ⁊ ſtringe ori/
ficiú vaſis ⁊ expone ſoli p dies. 40. deinde cola manibus
exprimendo: ⁊ iteꝝ in dicto vaſe reponanť: ⁊ ſoli exponá/
tur: ⁊ ibi pmittant viſqꝫ ad ꝯſumptionem aque. ℂ Iſtud
oleum fieri etiá põt ex ſolo ſemine per expreſſioneꝫ: vt fit
oleú amigdalaꝝ ⁊ ſeminú. ℂ Infuſio papaueris fit vt in/
fuſio violaꝝ: excepto ꝙ in illo ſolum flores accipimus. in
iſto vͦ flores folia ⁊ capita oluum. ℥. iiij. ⁊ ꝯfranguntť. In re/
liquis fit vt in illa. ℂ Deſcriptio. 25.

Oleum cucurbite Meſue. Alteratiuú male comploi/
nis cale exceſſiue. vnde cóuenit ſupflue cali/

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

ditati renũ: ⁊ q̄ſi eſt ꝯſilis ỽtutis ⁊ opationis cũ oleo viol. ℭ ℞. ſucci raſure tenerrime: cucurbi. floꝝ eius. an̄. ʒ.iiij. olei oliuaꝝ incompleti lib.iij. Tria hec reponantur in vaſe vitreo: ⁊ facias prout oſtendi tibi in oleo mẽthe ⁊ abſinthij tã de decoctione q̃ expõnẽ ad ſolẽ ⁊ ꝑmutatione ſucci ⁊ raſure ⁊c. ℭ Olea oia frida perfectiora fiunt cuꝫ oleo icõpleto q̃ cũ cõpleto: ⁊ ſi pur cuꝫ cõpleto fiunt lauari dꝫ cũ aqua fontis bis vel ter. Calida ỽo olea fieri debent cuꝫ oleo completo abſqꝫ lotione. ℭ Põt etiaꝫ fieri oleum ex ſemine cucurbite per expreſſionẽ quẽadmoduꝫ fiunt alia omnia ex ſeminibus ⁊ erit ſuperiori temperãtior ⁊ nature magis ꝯformis. ℭ Deſcriptio. 26.

Oleum de nenufare Meſue: cõueniens q̄ſi cuꝫ oleo de papauere: non eſt tñ tante ſtupefactionis: ſepe tñ cũ querimus ſomnũ ꝓuocare ꝯmiſcemus adinuicem oleum hoc cuꝫ oleo de papauere: eſt etiã alteratiuum male cõplonis calide vbicũqꝫ reperiat. ℭ ℞. olei oliuarũ imaturaꝝ lib.i. floꝝ nenufa. viridium ꝯtuſorum. ʒ.iiij. reponantur in vaſe vitreo: ⁊ facias prout de oleo viola. tibi dixi ⁊ depoſitione ad ſolẽ ⁊ decoctioue ⁊ de ꝑmutatione ⁊ de additione īfuſionis. ℭ Infuſio nenufaris fit: ſicut īfuſio violaꝝ vel roſaꝝ nec plus nec minus. ℭ Ex oibus floribus fieri poteſt oleum ⁊ habet virtutem floꝝ: ⁊ fit vt de floribus violarum tibi monſtraui: ſed accipi debent cũ ſunt complete maturitatis: ⁊ cum non deperdiderint naturalem eius colorem. ℭ Deſcriptio. 27.

Oleum amigdalaꝝ dul. Meſue: leniens aſperitateꝫ gutturis ⁊ pulmonis: ⁊ partium oium exteriorꝝ: ⁊ oẽs durities ⁊ ſiccitates mẽbroꝝ ⁊ iuncturarum: ⁊ ꝯfert ethicis: ⁊ ipinguat ⁊ augmẽtat ſperma: ⁊ iniectũ confert ardori vulue ⁊ veſice. ℭ ℞. amigdalas quantitatem quã volueris. Cõtere eas bene vel mole eas ad molam: ⁊ ipſis bene molitis repone in patella ſub qua ſit ignis clarus: ⁊ eas in dcã patella reuolue manibus vſquequo dicta paſta ſit bene cal'a: deide dcã paſta iuoluat in tela: poſtea in expreſſorio ponat ⁊ bñ cõprimat: ⁊ ſtet ſub eo aliqualr: deinde iteꝝ ad molam ponas ad remolenduꝫ: ⁊ poſtea in patella iteꝝ ad bene calefaciendum ponat: demum poſt calefactionẽ pecyã iuoluat: ⁊ iteꝝ exprimat: ⁊ tunc habebis totũ oleum. Alios modos ponit Meſue. ſed iſte magis vſitatus eſt. ℭ Sunt qui ſubtilẽ corticeꝫ ab amigdala remouẽt anteq̃ oleũ faciãt: ⁊ eaſqꝫ mũdant ab imunditie: ⁊ modus iſte bonus eſt: ⁊ oleũ magis ꝑfectũ. Sꝫ inertia detenti pauci ſunt qui hoc faciant. Modo igit preſcripto de oleo amigdalarum fiunt omnia olea que per expreſſioneꝫ fiunt vt de nucleis perſicoruꝫ: de chryſomillis: ⁊ oleo amigdalarum amararum. ℭ Deſcriptio. 28.

Oleum laurinum magiſtrale: cõueniens omni male cõploni fride mãli ⁊ imãli: ꝯferẽs doloribus epatis: emigranee: ⁊ neruoꝝ ⁊ iũcturaꝝ factis a cauſa frigida: ⁊ ꝯferẽs dolori ſtõchi: colico: renum: matricis: epatis: ſplenis ⁊ viſceꝝ: ⁊ cum ſili cã vel vẽtoſitate groſſa factis. ℭ ℞. baccaꝝ lauri quãtitatem quã volueris: mundent a ſupiori cortice: ⁊ maſinent bene ad maſinã oleariorꝝ: deinde calefiat illa paſta in cacabo ſemꝑ in manibus agitando ſub quo ſit ignis: deide iuoluat in pecia: ⁊ ſub expſſorio ponat ⁊ bñ exprimat ⁊ iterato remaſinet ⁊ calefiat ⁊ exprimat ⁊ habebis oleũ. ℭ Alio mõ docet facere Meſue hoc oleũ bulliẽdo in aqua dicte baccare: ⁊ pinguedo ſupnatãs pro ipſo oleo accipit: vide ab eo: ſꝫ modus ſuperior eſt melior. ℭ Ex multis ſeminibus ⁊ ex multis nucleis fructuuꝫ olea fieri pñt: ſꝫ q2 in vſu nõ ſũt ſermonem non feci. Olea nucũ amigdalaꝝ amara. auellane: chryſomille ⁊ perſicis: de nuce inda: de cereſis: de granis citri: de phiſticis ⁊ pineis de lino: de ſeie papa. de ſeie lactu. de ſe. cucurbi. de ſe. fenugre. fieri pñt: ⁊ fiũt ꝑ expſſionẽ mõ quo fiunt olea amigdaloꝝ vel dulciũ vel amaraꝝ. ℭ Deſcriptio. 29.

Oleum amigdalaꝝ magiſtrale hñs ỽtutem olei amigdalaꝝ ſupius deſcripti: imo in oibus excellẽtius. ℭ ℞. amigdalaꝝ excorticataꝝ lib.iiij. vl lib.ij. ſi vis exiccent bene ab aqua in baciono ſub quo ſit ignis carbonũ: deinde bene piſtent: poſt bonã ꝯtuſionẽ ponat in bacilone dicto ⁊ bñ calefiãt manibus ſemꝑ ducẽdo: deinde recolligant in vnã maſſaꝫ: ⁊ ſi teneri ꝑ ſe nõ poſſent parum aque violaꝝ aſpergat vſquequo de eis fieri aliquid poſſit ad modũ paſtoni: ſemꝑ tñ manibꝰ ducẽdo. poſtea iclinato bacilone ad vnã ꝑtẽ ſub quo remoueat ignis: maſſaꝫ dictã manibꝰ cõprimes quẽadmodũ mulieres ſolẽt facẽ cuꝫ pãnos ſuos in liſciuiã: ⁊ poſt aliq̃lẽ fricationẽ cũ ſapone illos exp̃mũt: ⁊ h ſepe facias. Et ſic extrahes ꝓ oi lib.i. amigdalaꝝ. ʒ.iiij. olei: h ego ſepe fieri feci pro illuſtriſſima. N. quõdã dña Brixie. ℭ Oleũ amigdalaꝝ ſimplr ſi ſcriptũ reperiat ⁊ abſqꝫ determinatione: ſemꝑ de oleo amigdalaꝝ dul. eſt intelligendũ. ℭ Deſcriptio. 30.

Oleum tartari magiſtrale: ⁊ eſt quo mulieres liniunt facies ſuas: abſtergit eni faciem mirabiliter. ℭ ℞. tartari quãtitatẽ quã volueris ponat ſup prunas: ⁊ tãtũ ꝑmittat q̄ totũ īflãmet ⁊ rubeat: poſtea ponat in ſacculo lineo: ⁊ pone dictum ſacculũ in loco humido ſicut penu: ⁊ ſub ſacculo ponat vel ampulla vel cyathus: qđ enim exiet ab eo oleum tartari ab oibus ſolet appellari. ℭ Hoc oleũ põt fieri taꝫ de tartaro albo. ſ. vini albi q̃ vini rubei. Et ſunt qui alio mõ faciũt. ſ. puluerizando tartaꝝ ſubtilr: deinde in ſacculo tele reponũt: ⁊ ipſuꝫ ſacculũ ⁊ tartaꝝ irrorãt aceto: deide ſub prunis ponũt: ⁊ relinquũt vſquequo nigreſcit: deinde extrahunt illud a ſacculo: ⁊ iteꝝ puluerizant ⁊ aceto aſpergũt: ⁊ ſub prunis ponũt: ⁊ poſt ipſius nigredinẽ ſacculũ accipiũt: ⁊ in penu ponũt: liquor exit vt. ſ. ℭ Quinqꝫ modis habetur diuerſitas oleoꝝ. quedã enim olea fiũt ꝑ expreſſioneꝫ: vt oliuaꝝ ⁊ amigdalaꝝ. quedam ꝑ impreſſionem: vt oleum camomille ⁊ de abſinthio. quedam per reſolutionem: vt oleum ouorum ⁊ frumenti. quedam per ſublimationem: vt oleum philoſophoꝝ vel de lateribus. quedam ỽo ꝑ emanationẽ: vt oleuꝫ balſami. ℭ Et iteꝝ oleoꝝ triplex eſt diuerſitas. quedã eni ſũt frigida: vt roſatũ violatũ. q̃dã tẽꝑata: vt amigdalaꝝ dul. recẽs eo q2 elapſo mẽſe rãceſcit: ⁊ ſic ſua tẽperies deꝑdit: ⁊ caliꝫ fit: iõ dixi recẽs. Et q̃dã calia: vt ruthaceũ: coſtinuꝫ: vulpinũ. ℭ Olea frigida quãto recentiora tãto meliora: cũ trãſeunt tres menſes ỽtus ipſoꝝ perditur: ⁊ calida fiunt. Tẽperata ỽo vſqꝫ ad ſex mẽſes ſũt in ſua bonitate. Calida ỽo ſeu calefaciẽtia quanto antiquiora tãto meliora. Et ſic habes diſtictionẽ oleoꝝ que fuit vndecima in ordine.

ℭ Incipit 12ª que eſt de artificio cere. Et continet ſex modos preparationis.

Cera enim quid ſit: ⁊ quõ a melle ſeparet: quõ fiat a doctoribꝰ lõgo ⁊ claro ſermone ꝑtractatũ eſt: ita vt ⁊ mulieres ⁊ ruſtici magri effecti ſint. Igit de ipſiꝰ artificio ſcribere reſtabat. A cera igitur rubea faciam initium. ℭ Modus primus.

ℭ Ad faciendum ceram rubeam primus modus. ℭ ℞. cere lib.i. terbentine ſubtilis. ʒ.iij. in eſtate. in hyeme. ʒ.iiij. cinabrij ſuper lapidem pictorum bene triti: olei oliuaruꝫ an̄. ʒ.i. liquefiat cera ⁊ terbentina ad ignem: demum remoueantur: ⁊ poſt aliqualem infrigidationem addatur oleũ ⁊ cinaberis: beneqꝫ ſimul miſceantur ⁊ reſeruetur. Oleuꝫ enim cum cera ponitur vt ceram ſimul tenere faciat que a cinabere ſeparatur ⁊ frangibilis redditur: ac vt cinaberis melius ꝯteratur. ℭ Sunt qui loco cinaberis ad faciẽdum rubeaꝫ cerã ponunt minium: ⁊ fieri põt: ſed triplum ponitur de minio: vt pro oi lib. cere miniȷ bñ triti cuꝫ oleo.

vt ſupra.℥.iij.vel duas ad minus. ¶ Modus. 2.

¶ Ad faciēdū cerā viridē ſcd̄s modus. ¶ ℞.cere lib.i.viridis eris triti vt.℥.olei oliua .p.añ.℥.i.liquefiat cera:⁊ poſt aliq̃ualē īfridationē addaꝰ viride es ⁊ oleū:⁊ bene miſceanꝰ:⁊ viridis fiet. ¶ Si dictā cerā tenacē facere vis addeq̃ quātitatē terbētine ſuprascriptā in cera rubea. Terbētina enim in cera ponit vt ꝑ ipſam tenax reddatur. Ac q2 aliq̄ñ de ipſa fiunt imagines vt facilius a formis in aqua madefactis ſeparenꝰ.q̃re ⁊c̄. ¶ Modus. 3.

¶ Ad faciendū cerā nigrā tertius modus. ¶ ℞.cere lib.i.terre nigre trite vt.℥.olei oliua.añ.℥.i.liquefiat cera:⁊ poſt aliq̄lē īfrigidationē addanꝰ terra nigra ⁊ oleū ⁊ reſerua. Si dictā cerā nigrā tenacem facere vis addas quantitatē terbentine ſupra tibi notatam. ¶ Modus. 4.

¶ Ad faciēdū ſeu dealbādū cerā q̃rtus modus. ¶ ℞.cere quātitatē quā volueris:aque clare ꝑtes duas. Miſceanꝰ duo h̄:⁊ calefiat aqua ad ignē clarꝫ vſquequo cera ſit liq̄facta:deide paulatī ꝑmittaꝰ quieſcē donec tota cera natet ſuꝑ faciem aque:deinde accipe vas aliqđ vitreatū:cuius pars exterior ſit lenis:⁊ madefac eū in aqua frida:deinde infundaꝰ fere medietas eius in cera liquefacta:⁊ extrahe cū cera que ſibi adheret ⁊ ꝑmitte cerā illā īfridare:deide ſepara eā a vaſe:⁊ tātū h̄ facias ꝙ tota cera ab aqua fuerit extracta:deinde dictā cerā taliter formatā ſoli exponas ⁊ rori in menſe Maij:⁊ illā ſepe voluas:⁊ tātū permittatur ꝙ fiat alba vt ceruſa. Sunt aūt ꝗdam alij qui illā dealbāt in tribus diebus ſeruādo ꝑdictum modū.ſed expectāt in mēſe Julij qñ ſol eſt in maiori calore:⁊ q2 cera illa ſubtilis eſt faciliterq3 a caliditate ſolis poſſet liquefieri aſpergēda eſt aqua mūda bis in die. ¶ Modus. 5.

¶ Alius modus dealbādi cerā.quintus modus. ¶ ℞.cere quātitatē quā volueris:aque clare ꝑtes duas:bulliant ⁊ ſimul coquanꝰ donec nigreſcat aqua. Et tūc ꝓyce aquā illā ⁊ pone aliā:⁊ ita ſepe fiat donec fiat alba:deinde collige cerā ⁊ reſerua. ¶ Multis alijs modis pōt cera dealbari. ſed ꝑſcripti duo modi ſūt cōiores ac meliores. ¶ Jnſuper nota ꝙ cera pōt oēꝫ colorē accipe tingēdo eā cū re tingēte ad colorē quē intendis facere:ſeruando modū in cera rubea ⁊ viridi tibi declaratum:⁊ de quantitate tam rei q̄ olei ⁊ contritione ⁊c̄. ¶ Modus. 6.

¶ Modus laborādi dictam ceram.ſextus modus ⁊ menſura lōgitudinis ſm diuerſitatē pōderꝫ. Cereū de rub.ix.dꝫ eſſe bra.iiij.⁊ quar.ij. Cereuꝫ de rub.viij.dꝫ eſſe de bra.iiij.⁊ q̄r.media. Cereuꝫ de rub.vij.dꝫ eſſe bra.iiij. Cereum de rub.vi.dꝫ eſſe de bra.iij.⁊ q̄r.iij. Cereum de rub.v.dꝫ eſſe de bra.iij.⁊ tertijs.ij. Cereum de rub.iiij.debꝫ eſſe de bra.iij.⁊ tertijs.i. Cereum de rub.iij.dꝫ eſſe de bra.iij. Cereum de rub.ij.dꝫ eſſe de bra.ij.⁊ q̄r.iij.ſ. Cereū de lib.xl.dꝫ eſſe de bra.ij.⁊ q̄r.iij. Cereuꝫ de lib.xxx.dꝫ eſſe de bra.ij.⁊ q̄r.ij. Cereū de lib.xx.dꝫ eſſe bra.i.⁊ q̄r.ij.ſ.⁊ digitis.ij. Cereū de lib.xvi.dꝫ eſſe de bra.ij. Cereum de lib.xij.debꝫ eſſe de bra.ij.minus digitis.iiij. Cereū de lib.viij.dꝫ eē de q̄r.vi.ſ. Cereuꝫ de lib.v.dꝫ eſſe de q̄r.v.ſ. Cereuꝫ de lib.iiij.dꝫ eſſe de bra.i.⁊ q̄r.ſ. Cereū de lib.iij.dꝫ eſſe de bra.i. Cereuꝫ de lib.ij.ſ.dꝫ eſſe de bra.i.q̄r.iij.ſ. Cereū de lib.ij.dꝫ eſſe de bra.i.⁊ q̄r.iij. Cereū de lib.i.ſ.dꝫ eſſe de bra.i.⁊ tertijs.ij. Cereū de lib.i.dꝫ eſſe de bra.i.⁊ q̄r.i. Cereum de lib.ſ.dꝫ eſſe de bra.i. Cereum de.℥.viij.dꝫ eſſe bra.i.⁊ digitis.ij. Cereum de.℥.iiij.dꝫ eſſe de q̄r.iij.⁊.ſ.⁊ digitis.ij. Cereum de.℥.iij.dꝫ eſſe de q̄r.iij.⁊ digitis.ij. Cereū de.℥.ij.dꝫ eſſe de q̄r.iij. Cereū de.℥.i.dꝫ eſſe de q̄r.ij.⁊ digitis.iij. Cereum de.℥.ſ.dꝫ eſſe de q̄r.i.ſ.⁊ digitis.ij. Cereuꝫ de.ʒ.iiij.dꝫ eſſe de q̄r.i.ſ. Cereū de.ʒ.iij.dꝫ eſſe de q̄r.i.⁊ digitis.iij. Cereū de.ʒ.ij.dꝫ eſſe de q̄r.i.digitis.ij. Cereū de.ʒ.i.debet eſſe de q̄r.i.⁊ digito vno. Mēſure iſte itelligende ſunt ac menſurande cū brachijs pāni:⁊ nō ſolū itelligende ſunt de cereis rotūdis:ſed de q̄dratis.diuerſificaꝰ tñ q̄nq3 ſꝫ diuerſitatē opionū:ſed h̄ eſt cōis ⁊ ꝓportionatus modus ab oibus vſitatus. ¶ Nota inſuꝑ ꝙ q̄nq3 cerā laborantes vel inaduertētis vel in aliquo alio caſu faciūt vel ſummitatem vel poſtremā cerei nimis groſſam:vt igiꝰ errorē ſuū corrigere poſſint abradūt cultello partē illā ſuꝑfluā:cuius modus nō laudaꝰ. Sꝫ accipiēda eſt altera cera feruēs ⁊ ſuper ꝑtē illā ſuꝑfluā cū illo ꝓyciendā:⁊ totiēs eſt reiteranda ꝙ pars illa amota ſit:⁊ ſic error corrigeꝰ. ¶ Et nota ꝙ paruꝫ dꝫ eſſe dīla in magnitudine ſeu in groſſitie de ꝑte īfima ⁊ ſuprema ſi ſm rōnē laborarū ē cereū. ¶ Apponanꝰ q̄nq3 rotūda cerea vt diſpendium euiteꝰ. Igiꝰ talis eſt modus. Amoueaꝰ cera in ſuperiori ꝑte cerei antiqui vſq3 ad lycinium ꝑ quartā vnam:⁊ lycinium antiquū cū nouo bene ligetur:ita vt ſi cū fune ſuſpendatur nō laxetur:deinde inuoluaꝰ charta tāte altitudinis quāte cereū eſſe dꝫ:⁊ in dicta vacuitate cera liquefacta cū captia ponatur vſquequo vacuitas plena ſit:deinde due vel tres manus cere ſuꝑ totū cereū addanꝰ. Et ſic nouiter totū factū eſſe apparebit. Modus hic ab oibus vſitatus eſt. Et in h̄ ꝯcludiꝰ duodecima diſtinctio que fuit de artificio cere.

¶ Incipit 13ª diſtinctio que eſt de artificio çucchari. Et cōtinet triginta vnius modum laborationis.

De zucchero multa fiūt que h̄ meo libello non deſcribenꝰ. Cum iam trita ſint:⁊ rudes in his ſint edocti. Sed que fiūt ⁊ non ab oibus modus faciēdi ſcitur:declarabiꝰ vt artificiū çucchari oibus pateat huius opuſculi beneficio. ¶ Modus ꝑmus.

¶ Ad faciendum coriādros ſolidos. Coriandri mundi ſeu ſolij fiūt ex çucchearo ſub quo poniꝰ ſemē coriandri ꝑpeparatū vt ſupra ⁊ bene exiccatum oi humiditati.⁊ in ꝑncipio vſq3 fere ad finē poniꝰ çuccharꝫ hñ coctū. In fine vō per tres vel q̄tuor manus exhibeꝰ lenis coctionis vt maiorē rotūditatē accipe poſſint:fiātq3 magis ſolij. Dicti coriandri hñ ſiccādi ⁊ fricādi manibus ſunt:⁊ nō ſoluꝫ in fine:ſꝫ in oī additione çuccharī:eo q2 inde duriores reddunꝰ:nec ita facilr ab humiditatibus denigranꝰ ⁊ molles redduntur:⁊ tūc ab oibus artificiū laudaꝰ:⁊ h̄ eſt ꝯſuetudo Januēſiū q̄ ab oibus approbaꝰ. ¶ Modus. 2.

¶ Ad faciendum coriādros criſpos. Tegatur ſemē coriandroꝝ çucchearo manibus fortiter fricādo vſquequo hēāt mediocrē magnitudinē dando ſemꝑ çuccharꝫ ſatis fortis cocture:deinde accipiaꝰ captia forata paruo foramine in fundo:⁊ çucchearo ipleaꝰ ⁊ ab alto çuccharꝫ dictis coriandris ꝓyciaꝰ ſuꝑ bacilonū ducēdo ſub ⁊ ſupra hinc ⁊ inde:⁊ ſit çuccharꝫ fortis cocte a ꝑncipio vſq3 ad finem:⁊ bene exiccenꝰ ducēdo bacilonū vt ſupra. Zuccharꝫ datur bene coctū vt criſpū durare diu poſſit ac vt tātū ſimul nō adhereant quātū adhererent ſi leuiter decoquereꝰ:⁊ hoc eſt ꝙ bene docti apothecarij faciūt. ¶ Modus. 3.

¶ Ad conficiendum cinnamomum. ¶ ℞.cinnamomum excorticatum a ſuperiori cortice:⁊ per paruа fila incidatur:⁊ in bacilone ponatur:ac çuccharum ſupra ipſuꝫ proyciatur cum captia paruo foramine forata. Et in principio vtputa per tres manus çuccharuꝫ ſit lenis coctionis:poſtmodum vſq3 in fine fortis:bacilonum ducendo vt in coriandris criſpis dixi:⁊ tantū hoc cōtinuetur ꝙ groſſi reddantur. ¶ Sunt qui poſt primam proiectionem çucchari aſpergunt dictū cinnamomū īciſum çinçibere puluerizato vt fiant magis mordicatiui:⁊ guſtui fortiores:ſꝫ modus ille nō mihi placet:ſꝫ vt lingue mordentes ſint debēt fieri ex bono cinnamomo:nec ifundendus eſt in aqua vt ꝗdam fatui faciūt vt facilius icidaꝰ:eo q2 illa infuſio tollit oīno ſaporem cinnamomi. ¶ Modus. 4.

¶ Ad ꝯficiēdū amigdalas. ¶ ℞.amigdalas:⁊ hñ cū pan-

no aſpero frica: beneq̄ꝫ i bacilone exicca: ⁊ ab oi imūdicia
mūda: demū çuccharꝝ fortis coctionis ſup eas ꝓijce cū ca
pice forato bacilonum huc ⁊ illuc ducendo iceſſanter ſub
quo ſit ignis carbonum beneq̄ꝫ exiccenẗ: ⁊ tātū hoc fiat ꝙ
bene teganẗ: ⁊ quāto plus ꝯtinuatur dicta ductio baciloni
tāto ſolidiores redduntẗ. ¶ Sūt qui ꝯficiunt amigdales
cū cortice: ⁊ hoc mō ꝯfecte lōgiori tēpore durant nec ran-
ceſcunt. Sūt vō q a ſuperiori cortice mūdant: ⁊ ſic ꝯficiūt
cum çucchāro. Alij qui illas diuidunt in duas partes ⁊ ꝯfi
ciunt: illaſq̄ꝫ criſpas faciunt. Modus vō faciendi in deco-
ctione çucchari ⁊ ductione baciloni eſt vt de coriādris cri-
ſpis tibi monſtraui. ¶ Modus. 5.

¶ Ad ꝯdēdū rāceros. ¶ ℞. corticē rācioꝝ ꝑparatoꝝ quan
titatē quā volueris: ⁊ ſup eas ꝓijce çucchaꝝ cū capite fora
to bn̄ coctū: ⁊ facias queadmodum de cinnamomo dixi: ⁊
de piectione çucchari ⁊ ductione baciloni. ¶ Cortices rā
cioꝝ h mō ꝑparanẗ. Infūdanẗ in aqua mūda: ⁊ ꝑmittanẗ
ꝑ dies nouē oi die aquā inouādo: vltimo vō bulliāt i aqua
decē vel duodecim ebullitionibus: deīde ab igne remotis
remoueatẗ pars alba que cortici adheret: ⁊ icidanẗ ꝑ lōgū
in ſatis minuta fruſta: ⁊ ifundanẗ in çucchāro liquefacto
⁊ cocto per diem ⁊ noctem: deinde in eo bulliant leui ebul
litione: poſtmodum extrahanẗ ⁊ deſiccari ꝑmittanẗ: que
deſiccate mō quo ſupra ꝯficianẗ: ⁊ h mō ꝑparanẗ: ⁊ ama-
ritudo ab eis remouetur. ¶ Modus. 6.

¶ Ad ꝯficiendū gariofilos. ¶ ℞. gariofilos ⁊ exicca: bn̄q̄ꝫ
mūda ab oibus imūdicijs: deīde çucchaꝝ cuꝫ capite fora-
to ſup eos ꝓijce fortis ſatis cocture. Et ſi illos criſpos face
re vis facias vt de coriandris criſpis tibi dixi deducendo
bacilonem. Si vō ſolidos vt de amigdalis tibi monſtra-
ui: ⁊ idem intelligas de ranceris. ¶ Ad faciēdum ꝯfectio-
nes bene criſpas dꝫ eſſe foramē capcie paruū: ⁊ çuccharuꝫ
dꝫ dari equalr̄ ⁊ vniformiter: ⁊ quāto ab alto plus ꝓijcitẗ
tāto melius: nec ꝑmittēde ſunt gutte ſuper eas cadere: ille
enim opus deſtruent. ¶ Modus. 7.

¶ Ad ꝯficiēdū aniſos. ¶ ℞. ſem̄a aniſoꝝ bn̄ mūdata. lib. ij.
⁊ ſuper ea ꝓijce çucchaꝝ leuis coctionis in ꝑncipio: ⁊ bene
manibus ducanẗ ꝑ bacilonū vſquequo fere ſint cooperta:
beneq̄ꝫ exiccenẗ ad oēm manū çucchari: ⁊ h ꝯtinueẗ vſq̄ꝫ
in finē ſi ſolios aniſos facere vis. Si vō criſpos poſtq̄ꝫ co-
operta erūt da çucchaꝝ cū capite forato: ⁊ ab alto ꝓijce: ⁊ ſit
fortis cocture: deīde duc bacilonū vt in coriandris criſpis
tibi dixi: ⁊ hoc facias vſq̄ꝫ ad debitā ipſoꝝ magnitudineꝫ.
¶ Aniſi quanto paruiores tanto pulchriores: ⁊ quanto du
riores tanto laudabiliores: duri enim fiunt ⁊ non ſolū ani-
ſi: ſed ⁊ cetere alie ꝯfectiones ſi bene ſiccenẗ ad oēm çuc-
cari additionē. q̄re bn̄ h noteẗ. ¶ Modus. 8.

¶ Ad ꝯficiēdū pineas. ¶ ℞. pineaꝝ bn̄ mūdataꝝ quātita
tem quā volueris: ⁊ ſup eas ꝓijce çucchaꝝ cū capite fora-
to bone cocture a ꝑn° vſq̄ꝫ ad finē: ⁊ duc baciloneꝫ ꝑut in
coriandris criſpis tibi monſtraui. Si vō ſolios facere vis
facias prout de amigdalis tibi monſtraui ⁊ de proiectio-
ne çucchari ⁊ ductione baciloni. ¶ Nota ꝙ hec confectio
paꝝ durat: eo q2 rāceſcunt pinee: ⁊ anteq̄ꝫ ꝯficianẗ eſt ad-
uertendū ne rācide ſint. cognoſcūẗ aūt q2 ſūt nigre ⁊ mali
ſaporis: purgāde ſūt cū furfure vt ſupra tibi oñdi. ¶ No
ta iſuꝑ ꝙ ſūt q in ꝑ° exhibitione çucchari ponūt albumen
oui bene cōquaſſatū cū çucchāro non multū calo ne albu-
men coqueretẗ: hoc faciunt: eo q2 cum difficultate çuccha-
rū eis adheret propter oleaginoſitatem que in eis eſt: ⁊ hic
modus non vituperatur. ¶ Modus. 9.

¶ Ad ꝯficiēdū auellanas. ¶ ℞. auellanaꝝ quātitatē quaꝫ
volueris: ⁊ facias ꝑut de amigdalis tibi monſtraui: ⁊ cri-
ſpas ⁊ ſolias faciēdo ſeruādo modū in iſtis: ſicut de ami-
gdalis tibi dedi. Auellane anteq̄ꝫ ꝯficiāẗ debēt bene duci
in bacilone ⁊ calefieri ad hoc ꝙ ſubtilis cortex eis adhe-
rens remoueatẗ. Si enim permitteretẗ çucchaꝝ facilr̄ ab
eis remoueretur ⁊c. ¶ Modus. 10.

¶ Ad ꝯficiēdū muſcardinos. ¶ ℞. cinnamomi ſubtilis ⁊
elec. ⁊ bn̄ puluerizati. ʒ. ij. muſci optimi diſſoluti cū paucil
ſima aqua ro. ℈. ʒ. miſce duo h in bacilone: ⁊ ſuꝑ eis ꝓijce
çucchaꝝ bn̄ coctū: bn̄q̄ꝫ ⁊ inceſſanter manibus çucchaꝝ ⁊
ſpēs ducanẗ: ⁊ bn̄ exiccenẗ: ⁊ totiēs h fiat ꝙ ad groſſitudi-
nē: ſem̄is papaueris veniāt: in fine dādo ꝑ duas manus çuc-
charꝝ leuis coctionis vt rotundi fiāt. ¶ Muſcardini aūt
cū difficultate corpus accipiūt. Sed ſagax apothecarius ⁊
ſollicitus in miſcēdo manib° çucchaꝝ: ⁊ ſpēs cito eos for-
mat. poſt vō duas vel tres manus çucchari cribellādi ſūt:
a q̄ cribellatiōe exeūt muſcardini groſſitudis pōte acus: ⁊
puluis reſeruetẗ: ⁊ alij q iā corpus ſūpſerūt expleanẗ. Feci
ego ſemel facē ab vno famulo bn̄ docto: ⁊ p̄ñs ſteti: ⁊ illos
cito ⁊ optime ꝑfecit. Sꝫ aū ꝑfectionē dimiſit pellē manus
ad bacilonū: ⁊ pauca q̄ remāſit deſiccata erat. ¶ Inſuper
nota ꝙ qñ ꝑſcripte oēs ꝯfectiones in bacilone fiūt dꝫ eſſe
ſub eo ignis carbonū accēſus ſine fumo: non āt lignoꝝ vt
iā a q̄buſdā fatuis vidi facere. ¶ Modus. 11.

¶ Ad faciendū pignocatā. ¶ ℞. çucchari clarificati ⁊ co-
ctionis nō ꝑfecte lib. i. Stāgeçetẗ optime cū baculo amota
catia ab igne: ⁊ poſt lōgā eius ductionē addanẗ pinee mū-
de. ʒ. iiij. Et ſimul miſceanẗ: deinde çucchaꝝ perfecte co-
quatẗ: ⁊ ſit dura coctio: deinde morſellis incidatur. ¶ Pi-
gnochata ſi longo tēpore ꝯſeruari dꝫ apponēda eſt quan-
titas preſcripta pineaꝝ. Si vō pauco tpe apponi poſſunt
lib. ſ. pineaꝝ pro oi lib. i. çucchari. ¶ Modus. 12.

¶ Ad faciēdū morſellatā albā. ¶ ℞. çucchari clarificati ⁊
coctionis non ꝑfecte lib. i. Stangeçetẗ optime cū baculo: ⁊
poſt lōgā eius ductionē addatẗ çinçiberis minutim inciſi
ʒ. ij. deinde çucchaꝝ ꝑfecte coquatẗ ⁊ in morſellis icidatẗ.
Sūt aūt multi qui maiorē quātitatē çinçiberis pro lib. i.
çucchari ponūt vt fortior ſit. ſed cōis ⁊ ab oib° vſitata do-
ſis eſt. ʒ. ij. çinçiberis ꝑ oi lib. i. çucchari. ¶ Modus. 13.

¶ Zinçiberata. ¶ ℞. çinçibe. mūdi ⁊ elec. ʒ. ſ. cinamo. fi-
ni. ʒ. ij. macis: gariofiloꝝ. ań. ʒ. i. puluerizenẗ hec ſubtilr̄: ⁊
adde çucchari clarificati ⁊ bene cocti lib. ij. ⁊ fiat cōfectio
in morſellis. ¶ Confectio hec eſt multuꝫ delectabilis gu-
ſtui: ſed nō eſt alba: ⁊ fit in multis bonis vrbibus. Sed in
hac noſtra vrbe nō eſt in vſu. ¶ Modus. 14.

¶ Ad faciēduꝫ fructus ⁊ aialia oia ex çucchāro. ¶ ℞. çuc-
chari quātitatē quā volueris ⁊ pulueriza: deīde poſt ſubti
lē puluerizationē ipaſteẗ cū albuminibus ouoꝝ quātitate
ſufficiēti intātū ꝙ formā paſte hēat: deīde vnganẗ forme
cū oleo amigdalaꝝ dul. ⁊ de dcā paſta forme ipleanẗ: po-
ſtea ſimul cōprimanẗ. ⁊ ſic erūt aialia vel fructus fci. ⁊ ſic
oia fieri pñt: dūmō forme hēanẗ: deīde ponanẗ in ſtupha
ad ſiccādum: demū pīgatẗ ſm colorē ſuum. ¶ Sūt qdam
alij qui ipaſtāt çucchaꝝ cū gūmi dragagāti facta in aqua
roẗ. ⁊ q aſpergunt formas farina: ⁊ hoc fieri pōt: ſed ſupe-
rior modus melior eſt. ¶ Modus. 15.

¶ Ad faciendū penidios. ¶ ℞. çucchari lib. ij. infundanẗ
in aq̄ ꝑ noctē: deīde coquatẗ cū illa aq̄ abſq̄ꝫ aliq̄ alia clari-
ficatione: ꝑus tñ coleẗ: ⁊ ſit coctio dura. poſt quā coctionē
ꝓijciatẗ ſuꝑ marmor inunctū oleo amigdalaꝝ dul. deinde
ducatẗ ad ferrū anteq̄ꝫ ifrideẗ: ⁊ quāto lōgiori tpe ducunẗ
tāto albiores fiūt: deīde forpice icidanẗ: ⁊ in ſtupha reſer-
ueẗ. ¶ Sūt aūt qui ponūt pro oi lib. i. çucchari. ʒ. ſ. amidi
puluerizati poſt mediā çucchari coctioneꝫ vel in fine: ⁊ h
vt çucchaꝝ nō cādeat: ⁊ modus ille non vituperaẗ. ¶ In
aqua aūt çucchaꝝ ponitẗ vt viſcoſitatē acquirat: qua me-
diāte poſſit ad ferrū trahi: qua trahitione albi penidij fiāt.
¶ Zuccharꝝ quāto ꝑfecti° tāto lōgiori tpe in aqua ꝑmit-
titẗ ifuſum. Quāto vō groſſuꝫ magis ac rubeū tāto minori
tpe relinquēdū eſt in aqua: ⁊ h nota. çucchaꝝ tñ groſſum

⁊ rubeū multū de viſcoſitate h̄z:idō paꝝ in aqua ꝑmittatur. Albū vō paucā h̄z humiditatē:ideo ad illā acquirēdā que neceſſaria eſt ad h̄ ꝙ trahi ad ferrū poſſit in aqua infuſuz ſtare dꝫ:⁊ lōgo tēpore. ¶ Zucchaꝝ in oībus ſuprascriptis ꝯfectionibus clarificari debet. In iſta autem non clarificatur:ſed tantūmodo colatur: vt a ſuperfluis ⁊ immundicijs mundetur. ¶ Modus. 16.

¶ Ad faciēdū manuſchriſti roſatū. ¶ R̄. zucchari clarificati ⁊ ab aqua ꝯſūpti lib. i. aque roſ. lib. ʒ. miſce ⁊ bulliant duo ſimul vſqꝫ ad aque ꝯſūptionē:⁊ zucchari fortē coctionē:deinde pyce ſup marmor aſperſum farina ſubtili ⁊ reſerua. ¶ Sūt qui vngūt margor ex oleo amigdalaꝝ loco farine. Nec h̄ modus mihi placet. ¶ Scias inſup ꝙ zucchaꝝ ex quo fit manuſchriſti nō multū ſtāgeꝫatur:lōga.n. ſtāgeꝫatio ꝓhibet zucchaꝝ cādeſcē ⁊c̄. ¶ Modus. 17.

¶ Ad faciēdū manuſchriſti violatū. ¶ R̄. zucchari clarificati ⁊ ab aqua ꝯſūpti lib. i. aque floꝝ violaꝝ lib. ʒ. miſce:⁊ fiat vt de ꝑſcripto tibi mōſtraui. ¶ Nō īſup ꝙ apothecarij nr̄i tpis ſolū. ʒ. ij. aque floꝝ violaꝝ ⁊ roſaꝝ ꝓ lib. i. zucchari ponūt ad faciēdū tā manuſchriſti violatū ꝙ̄ roſatū:⁊ tūc pauca v̄tus in eo eſt. ideo quātitas illa apponenda eſt ſupra a me deſcripta. ¶ Pōt etiā fieri manuſchriſti buglossatuꝫ ⁊ boraginatū:⁊ fiāt vt ꝑſcripti ꝑmutādo ſolū aquas: vt loco aque roſaꝝ ponatur aq̄ floꝝ bugloſſe vel floꝝ boraginis cū quātitate zucchari ꝑſcripta. ¶ Modus. 18.

¶ Ad faciēdū manuſchriſti perlatū. ¶ R̄. zucchari clarificati ⁊ ab aq̄ ꝯſūpti lib. i. aque roſaꝝ lib. ʒ. miſce hec duo ⁊ ſimul bulliāt vſqꝫ ad aque ꝯſūptionē ⁊ zucchari duram coctionē. In fine vō addatur margaritaꝝ ſubtiliſſime pulueriꝫataꝝ. ʒ. ʒ. ⁊ pyciātur ſup marmor aſpſuz vt. ſ. ⁊ reſeruetur. ¶ Sūt āt qdā apothecarij:imo fere oēs q ſolū. ʒ. i. margaritaꝝ ꝓ oī lib. i. zucch. ponūt:⁊ h̄ ꝑꝑ ipſaꝝ penuriā:ac emptores nolūt ſoluē ⁊ male:nulla.n. minor quātitas apponēda eſt ꝙ̄. ʒ. ʒ. ꝓ oī lib. i. zucchari. Modus. 19.

¶ Ad faciēdūꝫ manuſchriſti cum fragmētis. ¶ R̄. zucchari clarificati ab aqua ꝯſumpti lib. i. aque roſaꝝ lib. ʒ. bulliāt duo hec ſimul vſqꝫ ad ꝯſūptionē aq̄ ⁊ durā coctionē zucchari:deīde in fine addantur fragmētoꝝ ꝑcioſoꝝ oīuꝫ ſubtiliſſime ꝯtritoꝝ. ʒ. iij. margaritaꝝ. ʒ. i. miſce ⁊ pyciantur ſuper marmor ⁊ reſeruetur in ſtupha. ¶ Modus. 20.

¶ Ad faciendū ſauoniā. ¶ R̄. zucchari clarificati ⁊ ab aq̄ ꝯſūpti lib. i. aq̄ roſa. ʒ. iiij. amidi pulueriꝫati. ʒ. iiij. bulliant oīa ſimul vſqꝫ ad aq̄ ꝯſūptionē ⁊ zucchari durā coctionē: deide in fine addantur ꝫīꝫiberis ſubtiliſſime iciſi. ʒ. ij. ⁊ pyciatur ſup marmor: ⁊ detur ei forma manuſchriſti: ſed latior ⁊ maior ſit. ¶ Hec ꝯfectio fit apud curiales ⁊ dn̄os Venetos:⁊ his in locis multū in vſu eſt. Multūqꝫ delectabilis guſtui ac nutritiua. ¶ Modus. 21.

¶ Ad dādū colorē rubeū zucchero. ¶ R̄. braxili ſubtiliſſime raſpati. ʒ. i. aluminis roche. ʒ. ʒ. aque. ʒ. vi. iſūdantur duo h̄ in pecia ligata in dcā aqua ꝑ dies ſex:deide calefiant ad ignē leuiter:⁊ cū aq̄ zucchaꝝ coquatur. ¶ Modus. 22.

¶ Ad faciēdū colorē viridē zucchero. ¶ R̄. ſuccū caulīꝫ vel ſuccū blede vel ſuccū folioꝝ ireos:⁊ cum altero eoꝝ zuccharum coquatur. ¶ Modus. 23.

¶ Ad faciēdū colorē celeſtinū vel nigrū zucchero. ¶ R̄. indici:gūmi:dragagāti. añ. ʒ. ʒ. vini nigri. ʒ. vi. ligentur in pecia duo h̄ ſubtilr̄ pulueriꝫata ⁊ iſūdantur in vino ꝑ dies ſex:deinde cū dicto vino zucchaꝝ coquatur:prius tn̄ ad ignem cū dictis rebus aliqualr̄ calefiat. ¶ Modus. 24.

¶ Ad faciēdū colorē glaucū. ¶ R̄. croci. ʒ. ij. aq̄ lib. i. iſundatur in ea ꝑ diē ⁊ noctē:deide aliqlr̄ calefiant ſimul:poſtea colentur:⁊ cū dcā aq̄ zucchaꝝ coquatur:vel accipe ſuccuꝫ florū naſcētiū in paludibꝰ q ſūt glauci:⁊ eſt opio quorūdā ꝙ ſint flores acori:⁊ cū eo coque zucchaꝝ:eſt eni glaucū pulcherrimū:nō tn̄ ita boni odoris. ¶ Modus. 25.

¶ Ad faciēdū colorē turchinuꝫ. ¶ R̄. idici. ʒ. ij. ceruſe. ʒ. ʒ. calcis viue. ʒ. i. pulueriꝫentur:⁊ in pecia ligentur ac iſundantur in lib. i. aque ꝑ diē ⁊ noctē:deide ſimul ad ignē aliqlr̄ calefiāt ⁊ cū dcā aq̄ zucchaꝝ coquatur. ¶ Modus. 26.

¶ Ad faciēdū colorē morellū. ¶ R̄. ſucci floꝝ ireos:⁊ cuꝫ eo zucchaꝝ coquatur:⁊ ſi illo tpe nō repitur. Accipe. M. i. iciſionū coꝝ morelli ex quo fiūt iude ⁊ burſe:⁊ pone ī aqua dū icipit bullire:⁊ ꝑmittatur bullire tribꝰ vel q̄tuor ebullitionibꝰ:deide coletur aq̄ ab illis iciſionibꝰ:⁊ cū dcā aq̄ coq̄tur zucchaꝝ:⁊ ſic potes facē de rubeis iciſionibꝰ ſi rubeuꝫ colorē facere vis abſqꝫ braxili. ¶ Modus. 27.

¶ Ad faciēdū marꝫapanū. ¶ R̄. amig. dul. mūdata. ⁊ ſubtilr̄ ꝯtritaꝝ lib. ʒ. zucchari bn̄ etiā pulueriꝫati:deide inteꝝ cū amigdalis bn̄ cōmixti lib. i. aq̄ roſaꝝ quantū ſufficit:⁊ fiat paſta que extendatur ſup vbiatas:⁊ in furno coquatur. ¶ Sūt aūt q nō ponūt niſi. ʒ. iiij. amigdalarū pro oī lib. i. zucchari. qdā plus ⁊ qdā minus:⁊ h̄ fieri pōt ad placitum ſumētis ſeu comedētis. ¶ Fiūt aliqñ ſine vbiatis marꝫapani h̄ mō. facta paſta extēdatur ſup iciſoriū zucchero aſpſuꝫ:⁊ in terra ſine igne ponatur:⁊ ſupraponatur teſtū cū igne:⁊ poſt coctione ſupioris ptis reuoluatur:⁊ ita fiat. ⁊ tūc nō cognoſcetur pars ſupior ab īferiori. ¶ Etiā fiūt marꝫapani:⁊ ꝓyciuntur ſup marmor vt manus chri. Et h̄ mō fiūt:coquatur zucchaꝝ ac ſi manus chriſti facere velles:⁊ in eo ꝓyciantur amigdale vltimo contrite:⁊ bene cū zucchero miſceātur:deinde iterum zuccharum coquatur:poſtmodū ſuper marmor farina aſperſum proyciantur: ſed primus ⁊ ſecundus modus melior eſt. ¶ Modus. 28.

¶ Ad faciēdū zucchaꝝ roſaꝝ. ¶ R̄. ſūmitas floꝝ roſaruꝫ rubeaꝝ icōplete maturitatis. ʒ. iiij. ꝑmittantur poſt eaꝝ collectionē ſaltē ꝑ diē:deide in lapideo vaſe vltimate ꝯterātur:poſtea adde eis zucchari lib. i. ⁊ bn̄ piſtādo ꝑmiſceantur deide reponantur in vaſe vitreato ⁊ coopiatur charta:demuꝫ ſoli exponatur ⁊ ꝑ mēſes tres ꝑmittatur oī die ipſuꝫ miſcēdo: deide remoueatur ⁊ reſeruetur:⁊ h̄ mō fit zucchaꝝ violatuꝫ: bugloſſatū ⁊ boraginatū ꝑmutādo ſolū flores: ⁊ in reliqs ꝑſcriptus modus ſeruādus eſt. ¶ Nota inſup ꝙ de floribus ꝑſcriptis ſolū ſumitas accipiēda eſt. alia vō pars abyciēda:qꝛ nimis dura. Et fila illa que in floribus boraginis reperiuntur abyciēda ſunt. ¶ Modus. 29.

¶ Ad faciēdū codognatā. ¶ R̄. poma cydonia a ſuperiori cortice ⁊ ab iterīori aīa mūdata:⁊ ꝑ ignē cū pauco vino in paſta reducta lib. xij. zucchari clarificati ⁊ ab aq̄ ꝯſumpti lib. viij. miſce ⁊ coquantur oīa ſimul:ſemꝑ agitando donec cocta ſint:⁊ in ſcatulis reſeruetur. Hec eni eſt vera doſis zucchari que in codognata apponēda eſt. alij ponūt eq̄lē quātitatē zucchari ⁊ paſte:nec modus iſte laudatur. Paſta igitur dicta anteꝙ̄ cū ea zucchaꝝ miſceatur ſtaminiāda eſt cū bacilli forato ad hoc ꝙ ipſa ſubtilis ſit. ¶ Sempqꝫ ducēda eſt cum baculo duꝫ ad ignem eſt ad decoquendū. Ipſius autem coctio cognoſcitur cum ipſa tota a bacilone ducendo ſe leuat:nec ab igne remouenda eſt niſi ipſa ſeparetur a bacilone:qꝛ tunc eſt ſignum cocture: ⁊ hoc idem intelligas de amarenata. ¶ Modus. 30.

¶ Ad faciēdū amarenatā. ¶ R̄. amarenas nō dulces:⁊ cū pauco vino ad bulliēdū pone. poſt vō crepaturā eaꝝ colētur a ſucco ſuo:deide manibꝰ fricādo trāſeāt ꝑ bacilonez foratum ⁊ exiet pulpa:⁊ arij ſeu nuclei ⁊ cortices remanebūt. Accipe igitur de dicta paſta lib. xij. zucchari clarificati ⁊ ab aqua ꝯſūpti lib. viij. miſce ⁊ bulliāt ſimul ſemꝑ cum baculo agitādo donec a bacilone leuētur ⁊ reſeruetur. ¶ Nō ꝙ h̄ mō fit ꝯfectio delectabilis ſeu cornalina accipiendo cornalos ⁊ faciēdo vt de amarenata ſupra mōſtraui ⁊ de bullitiōe cū vino ⁊ colatura ⁊ pōne zucchari. Eſt.n. ꝯfectio delectabilis multū ac reſtrictiua. ¶ Modus. 31.

¶ Ad faciēdū zelcā amarenaꝝ. ¶ R̄. ſucci ꝑdicti amare-

noꝝ lib.viij.çuccbari clarificati ⁊ ſb aqua ꝯſumpti lib.ij. miſce ⁊ bulliāt vſqꝫ ad ꝯgelationē:ſemꝑ cū baculo ducēdo ⁊ reſeruet̄. Eſt enī vtilis ad ſitim extinguēdū:⁊ ſi qs loco ſapoꝛis qd vti vellet appetitū icitat ⁊c. ¶ Sūt q̄ h idē faciūt de ſuccis cydonioꝝ:⁊ decoquūt illū ad ſalee formā. alij vō ad ſyrupi formā:⁊ vtroqꝫ mō fieri pōt ⁊ in multis egritudinibus valet. Et hic finis iponitur tertiedecime diſtinctioni que fuit de artificio çuccbari ⁊c.

¶ Incipit 14ª diſtinctio que eſt de decoctione medicinarum. Et continet partes tres.

PRima eſt de medicinis q̄ multū ſuſtinēt de decoctiōe. 2ª eſt de medicinis que paꝝ ſuſtinēt de coctione. 3ª eſt de medicinis que mediocrē ſuſtinent coctionē. ¶ Hec diſtinctio non minus vtilis eſt q̄ neceſſaria. Niſi enī medicine debito mō coquant̄:q̄ cōpoſitū faciunt ſane v̄tus cōpoſiti a doctoribus limitata nō reſultabit. igitur vt hūc errorē amouēā diſtictionē hāc annotaui:in qua ⁊ vlem ⁊ particularē doctrinā comperies.

Medicine q̄ multū ſuſtinēt de decoctione ſūt iſte. ariſtologie oēs ſpēs:feniculus:herbaruꝫ ⁊ radix apij: ⁊ radix ⁊ herba petroſilij: ⁊ herba ⁊ radix bruſci: enule:ireos:gētiana:ſquinātū:colloquintida:hermodactylī:cucumer aſininus:cētauree oēs:lapis armenus:lapis ſtellatus:ſarcocolla:ſerapinū:euforbiū:oppoponacuꝫ: oēs ſpēs ſerpētarie:duo ellebori:radix peonie:miliū ſolis: cicera:orobus:baccare:gramē:cardones oēs:plātago:ſemperuiua:cauda equina:raffanus:cortices capparoꝝ: cortices mādragore:cortices granatoꝝ:ſpēs oēs ſalis: alumie: reupōticū:rubea tinctoꝝ:diptamus:acbacia: hypoquiſtidos:cōnu cerui:caſtoreū:oēs ſucci herbaꝝ:radices oēs nō aromatice:oia hn̄tia mltā humiditatē ⁊ friditatē: ſtafiſagria:lupuli:faſeoli:ſemē canapis:berberi:ſtipites arboꝝ ⁊ plātaꝝ:minus tn̄ q̄ radices:⁊ plus q̄ folia coquēda ſūt.

Medicine que paꝝ ſuſtinēt de decoctione ſūt iſte. manna:aqua lactis:roſe:viole:ſticados: epithimum.ſ.pſilij:capilli ve.ſcamonea:folium induꝫ:flores geneſtre:cardamomi:gariofili:piper oē:reubarbaꝝ:cinamomū:maiorana:ſaturegia:anthos:baſilicō:mellilotū: camomilla:ſerpillum:origanum:ſandali oēs:muſcus:ambra:camphora:ameos:amomi:nigel.ſ.althee: q̄tuoꝛ.ſ.frigida maioꝛa.ſ.papaueris albi ⁊ nigri:oçimum:carpobalſamum cum tota plāta:cortices citri:cortices cydonioꝝ: calamus aromaticus:opiū:acetuꝫ:aqua roſaꝝ:aqua violaꝝ: flores nenufaris:flores bugloſſe:flores boraginis:oēs etiā flores oia aromatica oia habētia v̄tutem in ſupꝼicie:lignū aloes:oia facilis reſolutionis ⁊c.

Medicine q̄ mediocrē ſuſtinēt decoctionē ſūt iſte. calamītū:mētha: ſaluia : bethonica:folia oia:ſemina oia:vinū granatoꝝ:vinū cydonioꝝ:herba papauē.vtriuſqꝫ:ſucci herbaꝝ aromaticaꝝ:aloes:tamarindi: ſuccus roſaꝝ:ſuccus violaꝝ:abſinthiū:fumus terre:eupatoriū:hyſſop⁹:pruna:aſſaꝝ:lupuli:collogntide:turbith:agaricus:polypo.ſql.ireos:ſene meçereon:ciclamē.ſ.geneſtre ſ.iuſqami:ſauina:ſcabioſa:peonia:dauci:carui:leuiſtici:petroſilij:feniculi:aniſi:cimini:aſparagi:apiū.ſ.ſemē : ſe.ruthe:ſe.lini:ſe.fenugreci:ſe.portulace:ſemē lactuce:ſemē ſcariole:ſemē endi.ſemē acetoſe ⁊ herba:ſemē vrtice : ſemen coriādroꝝ:ordeū : myrtilli:cubebe.ſ.iuniꝑi:iuiube:balauſtie:taſſus barbaſ.herba:mētha:endi.ſcolopēdria:cicorea: tamariſcus:ſaxifragia:laurus : nenufar.epatica : arthemiſia:pimpinella:paritaria:hypericon:coſtum:çedoaria:çinciber:radix liquiritie ⁊ ſuccus. Et ſic concluditur 14ª diſtinctio de coctione medicinarum.

¶ Incipit 15ª ⁊ vltima diſtinctio que eſt de cōtritione medicinaꝝ. Et continet partes tres.

PRima eſt de medicinis q̄ multū ſuſtinēt de ꝯtritione. 2ª de medicinis que paꝝ ſuſtinēt de ꝯtritione. 3ª eſt de medicinis q̄ mediocrē ſuſtinēt ꝯtritionez. ¶ Hec diſtinctio nō minus eſt vtilis q̄ p̄cedēs. ⁊ ſi itellecta fuerit ⁊ executioni mādata auctoꝝ copōnes v̄tutē ſuam a cōpoſitore limitatā in recipientē imprimentur:ad laudē altiſſimi qui ſua benignitate opus noſtrum dirigat.

Medicine q̄ multū ſuſtinent de ꝯtritione ſunt iſte. ariſtologie oēs:ſquinātū:enula:ireos:ſcoria ferri:vitrū:cortices ouoꝝ:ſcorpiones:ſandali oēs:margarite:opiū:papauer albū ⁊ nigrū.ſ.ſemē:aloes:collogntida:cortices capparoꝝ:cortices granatoꝝ:reupōticum:rubea tinctoꝝ:coſtū:diptamuꝫ:ſang.draco.cornu cerui:oſſis ſepie:ebur:auꝝ:argētū:plūbū vſtū:cartam⁹:ſeis iuſqami: hermodactyli:cucumer aſininus:cētauree oēs:ſerpētarie oēs:duo ellebori:radix peonie:miliū ſolis:ſeis lini:ſeia fenugreci:berberi:q̄tuoꝛ ſeia frida maioꝛa:ſtafiſagria:ſe.coriādroꝝ:lupini:faſeoli.ſ.canapis:cicera:orobus : ordeum. bacce lauri:pinee:amigdale:auellane:dactyli:paſſule:fic⁹: myrtilli.ſ.iuniperi:balauſtie:gramē oēs:cortices plātanū: ſauina:cardones oēs:ſemꝑuiua:cauda eqna:raffanus : lignū aloes:cortices mādragore:battiture eris : marcheſita: ceruſa:lythargiriū:miniū:argētū ſublimatū:arſenicū : coralli vtriuſqꝫ:lapis laçuli:lapis iudaic⁹:lapis lyncis:cryſtallus:magnes:cinaberis:marmor:ſulphur:terra ſigillata:vitriolū:flos eris:auripigmētuꝫ:ſpēs oēs ſalis:oia alumina: lapides oēs:fragmēta oia:p̄cioſa oia:mineralia:ſpēs tyriace:ſpēs mitridati:medicine cōpoſite deoppilatiue : medicine cōpoſite epatice:medicine pro renibus:ſpēs trociſcorū:medicie oēs ſtupefaciētes:ſpēs trifere:ſpēs hiere:ſpēs loch:medicine pectorales:omnia metalla.

Medicine paꝝ ſuſtinētes de ꝯtritione ſunt iſte. ſcamonea:nigella:capil.ve.aloes:roſe : viole:ſarcocolla:ſerapinū:euforbiū:oppoponacū : meçereon: flores geneſtre:flores camo.mellilotū:anhetuꝫ:cardamomū:abſinthiū:ſticados:epithimū:ſeia pſilij : caſſie lig.pig oē:cāphora:ambra:muſcus:ſuccus roſaꝝ:cortices citri:cortices cydonioꝝ:ſene:thimus:oia vina aromatica : oēs gūme:ameos:amomū:oçimū:calamus aromaticus : laudanū:oēs ſpēs aromatice:oia quoꝝ v̄tus facile reſoluit̄ :oia debilia ⁊ rare texture:oia que habent virtutem in ſuperficie:omnia itenſe caliditatis ⁊ ſiccitatis.

Medicine q̄ mediocrē ſuſtinēt ꝯtritionē ſūt iſte. nuba:ſpice oēs:oia ſeia:ciminū:mirabolāi oēs:reubar.fum⁹ terre:eupatoriū:hyſſop⁹:aſſaꝝ:lupuli:turbith:agaric⁹:polypodiū:ſqlla:ſeia vrtice:acetoſa:naſtur.gariofili:nux muſc.cubebe:ſicle:ſcolopēdria:cicorea:tamariſc⁹:ſerpilliū:ſaxifragia:laur⁹:epatica:arthemiſia: pipinella:paritaria:ireos:cyclamē:ſe.geneſtre:ſcabioſa:ſe.peonie:dauci:carui:leuiſtici:petroſilij:feniculi:aniſi:cimini:aſparagi: apij:ruthe.ſ.hypicō:çedoaria:çinciber:epar adih:iteſtinū lapi:pulmo vulpis : ſtōcha gallinaꝝ:medicine oēs ſolutiue: pillule oēs:medicine ſtōtiche:diaciminū:dianiſū:diatritō pipereon:omnia folia p̄ter ipſa aromatica : omnia fere ſemina preter aromatica. Et ſic finē operi imponimus.

¶ Hec enī ſūt Joānes Frāciſce mi frater optime q̄ paruitate ingenij mei a varijs libroꝝ voluminibus elicē potui. Nō vt te his doctiorē redderē : meū enī nō eſt mineruā iſtruere:ſꝫ vt tuis votis obtēperarē. Multaqꝫ alia ſcribere ꝑpoſuerā:ſꝫ dubitās loquacitate dānari:his finez ipoſui. Noſti tu hoīes nr̄i tēporis prolixitas eos tedio afficit: q̄ vtilis ⁊ neceſſaria. Malui igit̄ taciturnitate ſuis ambagibus damnari q̄ loquacitate. Uale igitur diu felix : ⁊ Quirici fratris tui memento.

¶ Tabula diſtictionū ac deſcriptionū oium iſtius libri. Cōtinet pſens libellus quinqȝ ꝛ decē diſtictionū. Quaꝝ

Prima erit de ꝯfectionib⁹ aromaticis.
2ª De electuarys amaris.
3ª De medicinis ſolutiuis.
4ª De trociſcis.
5ª De puluerib⁹.
6ª De loch.
7ª De ſyrupis.
8ª De vnguentis.
9ª De emplaſtris.
10ª De cerotis.
11ª De oleis.
12ª De artificio cere.
13ª De artificio ʒucchari.
14ª De decoctione medicinarum.
15ª De ꝯtritione medicinarum.

Prima que eſt de ꝯfectionibus aromaticis cōtinet. 22. deſcriptiones. Quarum
Prima ē electuary de gēmis. char. 1.
2ª Diamuſci dulcis. 1.
3ª Diamuſci amari. 1.
4ª Diagalange. 1.
5ª Aromatici roſati deſcriptione Gabrielis. 1.
6ª Diacimini. 2.
7ª Diambre. 2.
8ª Diacoralli. 2.
9ª Triaſandaloꝝ. 2.
10ª Electuary de aromatibus. 2.
11ª Diarodon abbatis. 2.
12ª Cōfectionibus de ſtorace. 2.
13ª Cōfectionis de cinnamomo. 2.
14ª Roſate nouelle. 2.
15ª Diadraganti frigidi. 2.
16ª Diarodon deſcriptione cōi. 2.
17ª Aromatici roſati. 3.
18ª Aromatici roſati minoris. 3.
19ª Aromatici muſcati. 3.
20ª Aromatici gariofilati. 3.
21ª Aromatici nardini. 3.
22ª Electuary de citro. 3.

Secūda diſtictio q̄ eſt de electuarys amaris cōtinet. 26. deſcriptiones. Quarum
Prima eſt tyriace andronici. char. 3.
2ª Tyriace Galeni. 4.
3ª Mitridati. 4.
4ª Auree alexandrine. 4.
5ª Juſtini. 4.
6ª Electuary de baccis lauri. 5.
7ª Diacalamenti Nicolai. 5.
8ª Diacalamenti Galeni. 5.
9ª Dianiſi. 5.
10ª Diatriton pipereon. 5.
11ª Diacurcume. 5.
12ª Dialacce. 5.
13ª Confectionis anacardine. 5.
14ª Cōfectionis de ſcoria ferri. 5.
15ª Electuary de cineribus. 5.
16ª Diaſatyrionis. 6.
17ª Diairis. 6.
18ª Diapenidion. 6.
19ª Diadraganti calidi. 6.
20ª Triſere magne. 6.
21ª Diaolibani. 6.
22ª Requies. 6.
23ª Egete. 6.
24ª Athanaſie. 6.
25ª Philoni perſici. 7.
26ª Philoni. 7.

Tertia diſtictio que eſt de medicinis ſolutiuis ꝯtinet deſcriptiones. 51. Quarum
Prima ē hierepigre Meſ. char. 7.
2ª Hiere ſimplicis Galeni. 7.
3ª Hiere compoſite. 7.
4ª Benedicte. 7.
5ª Electuary indi maioris. 7.
6ª Electuary indi minoris. 7.
7ª Confectionis amech. 7.
8ª Electuary eleſcoph. 7.
9ª Diacatoliconis. 7.
10ª Electuary roſati. 8.
11ª Electuary de ſucco roſaꝝ. 8.
12ª Diaſene. 8.
13ª Confectionis de manna. 8.
14ª De pſillio. 8.
15ª Michiete. 8.
16ª Diaſiniconis. 8.
17ª Diaprunis non ſolutiui. 8.
18ª Diaprunis ſolutiui. 8.
19ª Diacaſſie. 8.
20ª Caſſiefiſtule. 8.
21ª Diarob cū turbith ꝛ reubar. 8.
22ª Diarob ſine reubarbaro. 9.
23ª Diacartami. 9.
24ª Pillulaꝝ cleſanginaꝝ. 9.
25ª Pillulaꝝ maſticinaꝝ. 9.
26ª Pillulaꝝ aureaꝝ. 9.
27ª Pillulaꝝ turbidarbeꝝ. 9.
28ª Pillulaꝝ aggregatinaꝝ. 9.
29ª Pillulaꝝ de fumoterre. 9.
30ª Pillulaꝝ de meʒereon. 9.
31ª Pillulaꝝ de hiera ſimplici. 9.
32ª Pillulaꝝ de hiera cōpoſita. 9.
33ª Pillulaꝝ fetidaꝝ maioꝝ. 9.
34ª Pillulaꝝ fetidaꝝ minoꝝ. 9.
35ª Pillulaꝝ de ſarcocolla. 9.
36ª Pillulaꝝ de bdellio minoꝝ. 9.
37ª Pillulaꝝ lucis. 9.
38ª Pillaꝝ ō hermodacty. maioꝝ. 10.
39ª Pillulaꝝ de reubarbaro. 10.
40ª Pillaꝝ ō hermodacty. mioꝝ. 10.
41ª Pillulaꝝ indaꝝ. 10.
42ª Pillaꝝ ſine qbus eſſe nolo. 10.
43ª Pillaꝝ cochiaꝝ Nicolai. 10.
44ª Pillaꝝ cochiaꝝ Almāſoris. 10.
45ª Pillulaꝝ arabicarum. 10.
46ª Pillulaꝝ aſaiaret. 10.
47ª Pillulaꝝ ſtomaticheꝝ. 10.
48ª Pillulaꝝ imperialiū. 10.
49ª Pillulaꝝ cōmunium. 10.
50ª Pillulaꝝ de agarico. 10.
51ª Pillulaꝝ bichichiaꝝ. 10.

Quarta diſtinctio que eſt de trociſcis cōtinet. 31. deſcriptiones. Quarum
Prima ē trociſcoꝝ diarodō. char. 10.
2ª Trociſcoꝝ de roſis minorū Meſue ſolutiuoꝝ. 10.
3ª Trociſcoꝝ ō roſ maioꝝ Meſ. 10.
4ª Trociſcoꝝ ō eupatorio ꝛ roſ. 11.
5ª Trociſcoꝝ de reubarbaro. 11.
6ª Trociſcoꝝ de camphora. 11.
7ª Trociſcoꝝ de ſpodio. 11.
8ª Trociſcoꝝ de ſpodio cum ſemine acetoſe. 11.
9ª Trociſcoꝝ de berberis. 11.
10ª Trociſcoꝝ de abſinthio. 11.
11ª Trociſcoꝝ de alkekengi. 11.
12ª Trociſcoꝝ de capparibus. 11.
13ª Trociſcoꝝ de eupatorio. 11.
14ª Trociſcoꝝ de karabe. 11.
15ª Trociſcoꝝ de myrra. 11.
16ª Trociſcoꝝ de terra ſigil. 11.
17ª Trociſcoꝝ de aniſo 12.
18ª Trociſcoꝝ de agarico. 12.
19ª Trociſcoꝝ alandal. 12.
20ª Trociſcoꝝ diacoralli. 12.
21ª Trociſcoꝝ de tyro. 12.
22ª Trociſcoꝝ de ſquilla. 12.
23ª Trociſcoꝝ andronici. 12.
24ª Trociſcoꝝ de vipera. 12.
25ª Gallie muſcate. 12.
26ª Gallie ſebelie. 12.
27ª Gallie elephangine. 12.
28ª Gallie magne. 12.
29ª Trociſcoꝝ ramich. 12.
30ª Tortelle de ſeni. 12.
31ª Sigillatio trociſcoꝝ. 13.

Quinta diſtinctio que eſt de pulueribus continet. 11. deſcriptiones. Quarum
Prima eſt pulueris ꝑ epithimate cordis. char. 13.
2ª Pulueris cordialis. 13.
3ª Pulueris ꝯtra vermes. 13.
4ª Pulueris pro hocio. 13.
5ª Pulueris ducis. 13.
6ª Pulueris ſene. 13.
7ª Pulueris ſene magis ſolutiui. 13.
8ª Pulueris ꝑ mīgētib⁹ in lecto. 13.
9ª Pulueris reſtrictiui. 13.
10ª Pulueris ꝑ ſacculo capitis. 13.
11ª Pulueris ꝑ ſacculo cordis. 13.

Sexta diſtictio q̄ eſt ō loch ꝯtinet 9. deſcriptiones. Quarum
Prima eſt loch de pino. char. 13.
2ª Eſt loch de papauere. 13.
3ª Loch ſani ꝛ experti. 13.
4ª Loch ad aſma. 13.
5ª Loch de ſquilla. 13.
6ª Loch de pulmone vulpis. 14.
7ª Loch de althea. 14.
8ª Mixture pectoralis. 14.
9ª Mixture cordialis. 14.

Septima diſtinctio que eſt de ſyrupis continet. 46. deſcriptiones. Quarum
Prima eſt ſyrupi acetoſi. ſ. char. 14.
2ª Syrupi de duabus radicib⁹. 14.

3ª Syrupi roſati de īfuſione. 14.
4ª Syrupi roſati ex roſis ſiccis. 14.
5ª Syrupi de endiuia magĩalis. 14.
6ª Syrupi de endiuia ſẽtilis. 14.
7ª Syrupi de ſucco acetoſe. 14.
8ª Syrupi de agreſta. 14.
9ª Syrupi de papauere. 14.
10ª Syrupi de ſucco endiuie. 14.
11ª Oxyſaccharē. 14.
12ª Syrupi de pomis ſimplicis. 14.
13ª Syrupi de pomis cõpoſiti. 14.
14ª Syrupi de myrtis magĩalis. 14.
15ª Mellis violati. 15.
16ª Mellis roſati. 15.
17ª Syrupi de acetoſitate citri. 15.
18ª Oxymellis ſimplicis. 15.
19ª Syrupi violati cõpoſiti. 15.
20ª Syrupi de iniubis. 15.
21ª Syrupi de ſcabioſa. 15.
22ª Julep roſati. 15.
23ª Julep violati. 15.
24ª Syrupi violati ex īfuſione. 15.
25ª Syrupi de granatis. 15.
26ª Oxymellis ſquilliticī. 15.
27ª Mive cydonioꝝ ſine ſpẽbus. 15.
28ª Syrupi de biſantys. 15.
29ª Syrupi de mentha. 15.
30ª Syrupi de fumoterre. 15.
31ª Syrupi de praſſio. 16.
32ª Syrupi de abſinthio. 16.
33ª Syrupi de epithimo. 16.
34ª Syrupi de thimo. 16.
35ª Syrupi de arthemiſia. 16.
36ª Diamoron Meſue. 16.
37ª Diacaridion ſeu rob nucū. 16.
38ª Mive cydonioꝝ aromatice. 16.
39ª Syrupi de ſticados. 16.
40ª Syrupi de corticibus citri. 16.
41ª Syrupi de radicibus. 16.
42ª Syrupi de byſſopo. 16.
43ª Syrupi de liquiritia. 17.
44ª Syrupi de eupatorio. 17.
45ª Decoctionis pectoralis. 17.
46ª Decoctionis cõmunis. 17.

Octaua diſtinctio que eſt de vnguentis continet.23.deſcriptiones. Quarum
Prima ē vnguēti ſtomachi. char.17.
2ª Unguenti ſandalini. 17.
3ª Unguenti Galeni. 17.
4ª Unguenti populeonis. 17.
5ª Unguenti citrini. 17.
6ª Unguenti egyptiaci. 17.
7ª Unguenti apoſtoloꝝ. 17.
8ª Unguenti baſiliconis. 17.
9ª Unguēti de ceruſa crudi. 17.
10ª Unguenti de ceruſa cocti. 17.
11ª Unguenti de dragagantis. 17.
12ª Unguenti pectoralis. 17.
13ª Unguenti comitiſſe. 18.
14ª Unguēti pro vermibus. 18.
15ª Unguēti pro ſcabie Meſue 18.
16ª Unguenti pro ſcabie alterius pro pueris. 18.
17ª Unguēti de arthanita. 18.
18ª Unguenti dialthee 18.
19ª Unguenti marciatonis. 18.
20ª Unguenti aragon. 18.
21ª Unguenti agrippe. 18.
22ª Unguēti marciatonis alteriꝰ. 18.
23ª Unguenti ſtafiſagrie. 18.

Nona diſtictio q̄ eſt d̄ empl'is ↄtinet.6.deſcriptiones. Quaꝝ
Pria ē empl'i de melliloto. char.19.
2ª Emplaſtri Galeni emundantis vitia ſtomachi. 19.
3ª Emplaſtri diafiniconis. 19.
4ª Emplaſtri de granis lauri. 19.
5ª Empl'i mõtagnane ↄ̄ fluxū. 19.
6ª Empl'i de cruſta panis eiuſdē. 19.

Decima diſtinctio que eſt de cerotis continet.9.deſcriptiones. Quarum
Pria ē ceroti diachilonis magni. c.19.
2ª Diachilonis minoris. 19.
3ª Ceroti pro renibus. 19.
4ª Ceroti de gummis. 19.
5ª Ceroti de laudano. 19.
6ª Ceroti pro crepatis. 19.
7ª Ceroti pro coſtis. 19.
8ª Ceroti oxycroci. 20.
9ª Ceroti de mucilaginibus. 20.

Undecima diſtinctio que eſt de oleis ↄtinet.30. deſcriptiones. Quarum
Prima eſt olei ſpice. char.20.
2ª Olei alterius. 20.
3ª Olei ſiſamini. 20.
4ª Olei cydonioꝝ. 20.
5ª Olei maſticis. 20.
6ª Olei lilioꝝ compoſiti. 20.
7ª Olei coſtini. 20.
8ª Olei vulpini. 20.
9ª Olei ſcorpionum. 20.
10ª Olei irini. 20.
11ª Olei de capparibus. 20.
12ª Olei myrtilloꝝ. 20.
13ª Olei roſati primi. 20.
14ª Olei roſati ſecundi. 20.
15ª Olei camomille. 20.
16ª Olei violati. 21.
17ª Olei anbeti. 21.
18ª Olei lilioꝝ ſimplicis. 21.
19ª Olei ſambucini. 21.
20ª Olei ruthe. 21.
21ª Olei menthe. 21.
22ª Olei de abſinthio. 21.
23ª Olei ſaluie. 21.
24ª Olei de floribus papaueris. 21.
25ª Olei de cucurbita. 21.
26ª Olei de nenuſare. 21.
27ª Olei amigdalaꝝ dulciū. 21.
28ª Olei laurini. 21.
29ª Olei amigdalaꝝ magĩalis. 21.
30ª Olei tartari. 21.

Duodecima diſtictio q̄ eſt d̄ artificio cere cõtinet.6.modos ꝑparationis. Quoꝝ
Primus ē de cera rubea faciēda. c.21.
2ª De cera viridi. 22.
3ª De cera nigra. 22.
4ª De dealbando ceram. 22.
5ª Aliꝰ modus dealbādi cerā. 22.
6ª Menſura ceroꝝ olum. 22.

Decimatercia diſtictio que eſt de artificio zuccbari continet.31.modos laborationis. Quorum
Primꝰ ē de coriādris folys. char.22.
2ª De criſpis. 22.
3 De cinnamomo ↄficiēdo. 22.
4 De amigdalis. 22.
5 De rancens. 22.
6 De gariofilis. 22.
7 De aniſis. 22.
8 De pineis. 22.
9 De auellanis. 22.
10 De muſcardinis. 22.
11 De pignochata. 22.
12 De morſellata. 22.
13 De zinziberata. 22.
14 De oibꝰ aīalibus ⁊ fructibus. 22.
15 De penidys. 22.
16 De manuſchrī roſato. 23.
17 De manuſchrī violato. 23.
18 De manuſchrī periato. 23.
19 De manuſchrī cū fragmētis. 23.
20 De ſauonia. 23.
21 De colorando zuccharum rubeo colore. 23.
22 De colore viridi. 23.
23 De colore celeſtino. 23.
24 De colore glauco. 23.
25 De colore turchino. 23.
26 De colore morello. 23.
27 De marzapanis diuerſis. 23.
28 De zuccha.roſa.viol.⁊ alys. 23.
29 De codognata. 23.
30 De amarenata 23.
31 De zelea amarenaꝝ. 23.

Decimaquarta diſtinctio que eſt de coctione medicinarum continet partes tres. Quarum
Prima eſt de medicinis que multū ſuſtinēt de coctione. char.23.
2ª De medicinis que paruz ſuſtinent de coctione. 23.
3ª De medicinis que mediocrem ſuſtinent coctionem. 23.

Decimaquinta ⁊ vltima diſtictio q̄ eſt de ↄtritione medicinaꝝ cõtinet partes tres. Quarum
Prima eſt de medicinis q̄ multū ſuſtinēt de ↄtritione. char.23.
2ª Eſt de medicinis q̄ paꝝ ſuſtinent de contritione. 23.
3ª Eſt de medicinis q̄ mediocrē ſuſtinēt ↄtritionē. 23.

¶ Finis.

¶ Ad clariſſimos dominos Medíolanēſes collegi phyſicos. Paulus ſuardus aromatarius ſalutem ꝛc.

Cum animaduerterem.

Colendiſſimi doctores ꝗplures in nōnullis aromatarioꝝ apothecis errores ignorantia cōmitti:qḋ in animarū ſimul ꝛ corporū homanoꝝ ſummū damnuꝫ fore dubitandū nō eſt:eoſq3 corrigere nō niſi honeſtum ac iuſtuꝫ eſſe videt̄.Quare tum amicoꝝ precibus:tum pietate motus:diuino ꝑus inuocato auxilio:ſine quo omnia vana teſtāte diuo auctore nr̄o Meſue:ſonat ſolus lāguores deue: opuſculū hoc hincide auctētice eligēdo componere decreui:in quo cōpōnū oium in cōi practica exn̄tiū virtutē modū tp̄s eligendi oiaq3 eis ꝑtinentia declarant̄:ſerie alphabetica oia ordinādo:correctionib⁹ emendationibuſq3 veſtris me ſubmittendo:qbus ſūme debeo:ꝛ ſicut charitate moneor:ita deus ſublimis benignitate ſua in ſanitate nos ꝯſeruare dignet̄:q ſit bn̄dictus in ſecula ſeculoꝝ amē.

Aurea Alexandrina Nicolai.aurea dicta eſt ab auro. Alexādrina qḃ Alexādro peritiſſimo pħo a quo fuit inuenta:valꝫ ꝓprie ad omne vitiuꝫ capitis ex frigiditate: ꝛ maxime ad omnem occurſionem reumatis que fit ḋ capite ad oculos ad gigiuas ad aures ꝛ ad grauedinē oium mēbroꝝ que fit de eodē humore:cui⁹ ꝑmixtio. ℞.

Aſſari.	Alipte muſcate.
Carpobalſami.i.ſeīi plāte.	Caſtorei.
Juſquiami. aā.ʒ.ij.ſ.	Spice nardi.
Gariofilorum.	Galange.
Opij.	Oppoponaci.
Myrre.	Anacardi.
Radicuꝫ cyperi. aā.ʒ.ij.	Maſticis.
Balſami.i.liquor emanās ab arbore bal.	Sulphuris viui.
Cinnamomi.	Radicum peonie.
Folij.	Radicum iringi.
Zedoarie.	Roſarum rubearum.
Zinziberis.	Thimi.
Coſti.	Radicum acori.
Coralli albi ꝛ rubei.	Pulegij.
Caſſie lignee.	Ariſtologie longe.
Euforbij.	Gentiane.
Dragaganti.	Corticum mandragore.
Thuris.	Camedreos.
Storacis calamite.	Radicum valeriane.
Spice celtice.	Baccarum lauri.
Meu.i.radix.	Seminis ameos.
Cardamōi maioris ꝛ min.	Seminis dauci.
Semen ſileris montani.	Macropiperis.i.piper longum.
Radicum ſaxifragie.	Leucopiperis:ideſt piper longum.
Seminis ſynapis.	Xylobalſami: ideſt lignum balſami.
Seminis aneti.	Seminis carui.
Seminis aniſi. aā.ʒ.i.	Amomi. aā.ʒ.ſ.
Ligni aloes.	
Reubarabari. aā.ʒ.ſ.	

Meu apō ... radicem e ... ꝓ̄ ... greſte ꝛ ſi ... pauce ... lamum. ... dic̄ ra ... ē i viu.

Seminis petroſillij.	Albarum margaritarum.
Seminis rutbe.	Blacte biſantie.
Seminis leuiſtici.	Oſſis de corde cerui. aā.gra.xiiij.
Sinoni : ideſt macedonicum. aā.ʒ.ſ.	Raſure eboris.
Auri purificati.i.in folijs collecti.	Calami aromatici.
Argenti meri. aā.gra.xiiij.	Piretri. aā.gra.viij.

¶ Puluerizāda puluerizent̄:ꝛ cū mellis diſpumati quātū ſufficit fiat ꝯfectio in bona forma:ꝛ da poſt ſex mēſes cuꝫ vino al.calo ad modū auellane i ſero qn̄ vadit dormitū.

¶ Sinoni ſm Simonē Januenſem ꝛ ſm Diaſcoridē eſt ſemen petroſilliū agreſte:ꝛ in libro pandetaruꝫ eſt ſemen macedonici:opinio mea eſt ſemē macedonicum.

¶ Opium qḋ fit in noſtris partibus ex capitibus papaueris nigri:fieri dꝫ de mēſe May vel de mēſe Aprilis:ꝛ ita opiū thebaicū in illo tp̄e fieri dꝫ in ꝑtibus thebis.

¶ De meu Sera.in cap.de meu dicit hꝫ radicē nō ſubtilē: cui⁹ alique ꝑtes diuidunt̄ in plures:q̄rū q̄daꝫ ſunt tortuoſe:ꝛ q̄dā recte:lōge hꝫ odorē bonū:ꝛ radix ei⁹ eſt que adminiſtrat̄:poſtea iterꝫ ait ex auct̄e Gal.radix huius herbe eſt id in quo eſt iuuamentum:ſimilr̄ ait circa inſtans.

¶ Pro balſamo ponit̄ terbentina ſubtilis vel oleū laurinū vel oleū balſaminū vel gūmi hedere vel quedā cōpoſitio olei qui deſcribit̄ in recepta diacurcume in iſto in fo.

¶ Radices oēs in autumno ſūt colligēde ꝛ cypi de menſe Octobris.¶ Et nota ꝙ ſi radices alicui⁹ herbe vel arboris colligent̄:tunc debēt colligi quando nō habent flores. Si ṽo folia quando flores habent.

Atanaſia magna Meſ ꝯferens ad dolorē capitis ꝛ ſplenis ꝛ oppilōnes in eis ꝛ doloreꝫ ſtōchi ꝛ aſma ꝛ tuſſi antique ꝛ mundificat pectus ꝛ fluxū vētris antiquū diſſinteriā ꝛ ad fluxū ſanguis ꝛ eſt in ſedatiōe doloꝝ ſicͣ philoniū ꝛ ꝯfert ad dolorē renū ꝛ hemorroidaꝝ:ꝛ Gal.ꝑcepit miſceri epar adib.i.epar lupi.valet eni ꝓprietate ſua ad morbos epatis:cuius ꝑmixtio. ℞.

Croci.	Cordumeni.i.ſemē carui.
Opij.	Semen papaueris nigri.
Myrre.	Spice nardi.
Caſtorei.	Eupatorij.
Seminis iuſquiami.	Epar adip.i.epar lupi.
Coſti. aā.ʒ.iiij.	Cornu dextri capre.aā.ʒ.iiij.

¶ Que ſūt puluerizanda puluerizent̄ cetera liq̄fiant cū vino ꝛ cū melle diſpumato q̄ītū ſuffi.fiat ꝯfec⁹:ꝛ da poſt ſex mēſes:doſis ei⁹ eſt ab aureo medio vſq3 ad aureū vnū cū vino ſuaui ꝛ dulci aut cū rob ꝛ ſucco endiuie ꝛ apij.

¶ Epar adip.i.epar lupi ꝑparat̄ hoc mō ꝛ ꝯſeruatur.ꝑmo dꝫ optime lauari cū vino albo optimo ꝛ bn̄ mūdari ab oībus imundicijs:deinde ſalet̄ ſeu aſpgat̄ ſandalis citrinis bene ꝛ ſubtiliter puluerizatis:deide ꝑmittat̄ exiccari : deinū īuoluat̄ abſinthio ꝛ ponat̄ in vna ſcatola in loco ſicco cū dicto abſinthio ꝛ oī hebdomada abſinthiū mutando.

¶ Lupi ṽo inteſtinū hoc mō preparat̄ ꝛ ꝯſeruat̄.lauet̄ cū optimo vino albo:deinde tumefiat ꝛ ponat̄ ad exiccādū: ſed caueatur a fumo ꝛ puluere:deinde ēt in abſinthio inuoluat̄ ꝛ reſeruet̄.valet.n.in colica mirabilr̄.

Anacardina Meſ:eſt ꝯfectio ſapientū ꝛ eoꝝ qui deſiderāt ſcire.acuit enim intellectū ſubtilizat ſenſum:memoriam recuperat ꝛ confert dolori ſtomachi ꝛ ventris a frigiditate facto:ꝛ clarificat ſanguinem ꝛ colorem bonum facit. ℞.

Piperis nigri.	Mirabolanoꝝ ind.
Macropip̄is.i.pip̄ longū.	Uini de bedulſ.i.caſtoreū ana.ʒ.ij.
Mirabolāoꝝ keb.	
Mirabolanoꝝ emblicoꝝ	Coſti.
Mirabolāoꝝ bel.aā.ʒ.ij.	Anacardi. aā.ʒ.vi.

Zucchari tabar.i.ꝫuc.albū. Baccarū lauri. ʒ.vi.
Burungi.i.nigella.an̄.ʒ.vi. Radicum cyperi. ʒ.iiij.
¶ Tere anacardos ꝑ ſe: deinde alias medicinas cōfice cū butyro vaccino ⁊ melle diſpumato. an̄.lib.i.pyciendo ꝑ butyrū purgatū poſtea mel diſpumatū:deide alias medicinas ſubtilr puluerizatas ⁊ da poſt ſex mēſes ⁊ caueat ſumens a labore ira coitu ⁊ ebrietate:doſis eſt. ʒ.ij.
¶ Omnes mirabolani ponuntur in hac ꝯfectione ad frangendum maliciam anacardorum:niſi enim illi ponerentur ipſoꝝ malicie omnes alias medicinas corrumperēt: quare in hoc bene aduertant apothecarij.
¶ Anacardi ſunt fructus cuiuſdā arboris qui habēt ſimilitudinē cordis auium paruarū habētes intrinſecus rubedinē quādam ad ſimilitudinē ſanguis:⁊ naſcuntur in cicilia in mōtibus igneis qui continue comburunt ⁊ ab ipſis denominatur confectio anacardina: ⁊ nota ꝙ iſti fructus dum ſunt recētes cōdiunt cū melle hoc modo.liquefactū mel in eo ponūtur anacardi ⁊ diu morantur in eo:illud tale mel vocat mel anacardum ⁊ habet in vſu abſqꝫ dictis anacardis:⁊ aliqū igredit in electuarijs vt iferius apparebit: ⁊ illud tale mel hꝫ intēſiorē gradum caloris ⁊ ſiccitatis ꝙ̄ mel purum:qꝛ anacardi ſunt calidi ⁊ ſicci in 4° gradu:nec ſunt pediculi elephantis vt qdam fatui dicunt.
¶ Burgoni de eo eſt magna dīia.Chriſtoforus ō honeſtis ſup illū paſſum exponit ꝙ eſt nigella:⁊ ꝙ nigella eſt ſemē nigrū odoriferū.Gētilis vō exponēs illā cōfectionē ingt. burungi ſūt grana ſimilia piperi que nō hēmus:ſed illoꝝ loco ſm quoſdā ponit cataputia. Alij vō dicūt ꝙ eſt qdaꝫ herba habēs folia ſimilia rutbe faciens ſemē in vaginis ſimilē naſturtio que mordet lingua:ſed pma opio eſt melior magiſqꝫ ad mentē auctoris:cū nigella cerebrū cōfortet humiditatemqꝫ ipſius deſiccet quēadmodum confectionis virtus eſt:quare nigella ponenda eſt.

In pādecis dicit ꝙ arbor producēs ipſū dr pediculus elephātis. Gr.e pandecte ō mēte Serap. aſr ſctiūt.

Atanaſia

Nicolai.i.imortalis valet ꝓprie ꝯ fluxuꝫ ſanguis mulieris data cum ſucco plātaginis:qui ſuccus dꝫ duci ſup lapidem molarem cum lapide ematbitis donec in ſanguis vertat colorē:⁊ cuꝫ tali ſucco medicia diſtēperata det:⁊ etiā ſuppoſitoriū de eadē medicina inunctū ⁊ in vulua imiſſum ſanguinem ſtringit.hoc idem facit hemoptoicis: vētris ēt fluxuꝫ mirabilr ſedat: que ſimilr diſtemperata ⁊ ſic naribus attracta ſedat fluxum ſanguinis ex naribus cuꝫ pentafilon ſoluta:⁊ fronte illinita ſiue naribus immiſſa cuꝫ omni celeritate ſiſtit ſanguinis anatropa emagogam ſiue diabolim ex pectore ſeu epate cū tuſſi facta cum ſucco ſcripinatis vel i tubechico ſiue medicinali puſcha oblatū potentur:accipe menſtrua cum vino ⁊ aqua in quibus decocta fuerit herbens potato potētur ſtinguilie cuꝫ ſucco turionis functus colicis cū aqua in qua nullum miſſum fuerit diſſinteriaci alapſe lyenteriacis cum apoꝫimate balauſtie non modice auxiliatur:cuius permixtio. ℞.

Cinnamomi. Myrre.
Caſſie fiſt.an̄.ʒ.iiij.℥.viij. Lapis emathitis.
Storacis calamite. Sanguinis draconis.
Croci. Coralli rubei.
Ꝫu.i.radicum valeriane. Mūmie.
Betonice. Coſti.
Iuſquiami.i.ſemen. Boli armeni.
Siſeleos.i.ſyleris mōtani. Simphiti.i.cōſolida.ma. ſm Diaſcoridē lempnias i.terra ſigillata.
Semen apij. Acori.i.radicum.
Semē dau. Aſſari.i.radicum.
Semen aniſi. Mandragore.i.radicum.
Opij. an̄.ʒ.i.ſ.gra.iij. Polij montani.
Spice. Baccarum lauri. an̄.ʒ.ſ.
Coſtj.
Caſtorei. an̄.ʒ.ſ.

Meu.i.radix. Leucopiperis.
Macropiperis. an̄.ʒ.ſ. Petroſilij. an̄.ʒ.ſ.
¶ Mellis quātū ſufficit:doſ eiꝰ eſt.ʒ.iij.⁊ da poſt ſex mēſes.hec ꝯfectio ſepius liberat hoiēs ab extremis mortis.

Antidotum

Nicolai.i.ꝯtra datū emagogum.i.ſanguinem menſtrualē ducens: valet ad multas paſſiones mulierū ad matricē que non vſu purgātur purgat mirabilr:mēſtrua educit:⁊ fetum in vtero occidit ⁊ poſtea extrahit ⁊ poſt partum que non ſunt purgata purgat:⁊ ad ſalutē ꝑducit:petram in veſica rumpit ⁊ purgat vrinā:mouet ſtranguriā:ſanat epatis emfraſim:curat ſclyroſim in ſpiene ſanat:⁊ ad oīa interiora magnum bonū facit ⁊ ad ſtōchi indigeſtionē:⁊ eos ſanat qui colicā patiuntur:nefreticis ꝓdeſt.hoc ſūt qui biberit ſanitateꝫ obtinebit vel aliquādo hemorroidas ꝓuocat: viam totius corporis aperit:⁊ fetū mortuū ⁊ ſecūdinā educit ⁊ veſicaꝫ purgat:ſtōchū calidū facit:vētoſitatē ꝯſumit:vomitū cōpeſcit:tn̄ in mulieribus nihil inuenitur fortius ad oīa que illis ſunt vtilia: ꝓpter qđ cauendū eſt patientibus hemorroidas aut fluxum ventris aut diſſinteriā. ℞.

Radicum aſſari. Orobi.i.moco. ℈.i.
Radicum acori. Stipterce.i.aluminis plume. ℈.ij.
Amomi. Piretri. ℈.ij.gra.xiiij.
Seminis atriplicis. Pipis nig. ʒ.i.℈.ij.gra.vi.
Maratri.i.ſemen feniculi. an̄.℈.i.gra.vi. Seis rutbe. ℈.ij.gra.xiiij.
Seminis aniſi. ℈.ij. Spice nardi.
Ariſtologie longe. Pulegij. an̄.℈.ij.gra.xiiij.
Artbemiſie. Radicū peōie.℈.i.gra.vij.
Caſſie fiſt.an̄.℈.ij.gr.xiiij. Radicum cyꝑi. ℈.i.
Cētauree mi. ℈.i.gra.vi. Smirꝰ.i.bethonica. ℈.ij.
Dauci cretici.i.paſtinaca ortenſis. ℈.ij. Sgnonti. ℈.i.gra.xiiij.
Ellebori nigri. ℈.i. Gariofilorum. ℈.ij.
Folioꝝ lauri.℈.i.ſ.gra.iij. Radicum caparis.
Liquiritie raſe. ʒ.i.℈.i. Cimini.
Lupini. ʒ.ij. Zinciberis. an̄.℈.i.
Melanꝫij.i.git ⁊ naſcitur in frumentis. ℈.ij. Seminis apij.
Myrre. ℈.ij.gra.xiiij. Sauine. an̄.℈.ij.gra.xiiij.
Xylobalſe. ℈.i.gra.xiiij.
Macedōici. ℈.ij.gra.xiiij.
¶ Mellis q̄ntū ſufficit:detur ad modū auellane maioris cum aqua calida poſt balneū ſi cum febre eſt:ſi vō ſine febre cū vino veteri aut mulſa dabis:doſis eſt. ʒ.iiij.

Aromaticum

roſatū deſcriptiōe gabrielis Meſue valet contra defectionem ſtomachi ⁊ omnia nutritionis membra confortat:⁊ eſt cōtra ſtomachi humiditatem ⁊ mollificationem:⁊ omnem corruptionem in eo corrigit cor confortat appetitum excitat digeſtionem procurat conualeſcētibus ⁊ debilibus mire ſubuenit:cuius permixtio. ℞.

Roſarum rubearū. ʒ.xv. Gummi arabici.
Liquiritie raſe. ʒ.vij. Dragagāti. an̄.ʒ.ij.℈.ij.
Ligni aloes. Nucis muſcate.
Sādali maꝫacbari.i.citrini. an̄.ʒ.iij. Cardamomi.
Galange. an̄.ʒ.i.
Cinnamomi electi. ʒ.v. Spice nardi. ℈.ij.
Macis. Muſci. ℈.i.
Gariofilorum. an̄.ʒ.ij.ſ. Ambre. ℈.ij.
¶ Syrupi roſati ⁊ de corticibꝰ citri q̄ntū ſufficit:⁊ fiat cōfectio.doſis eſt. ʒ.ij.

Aromaticum

roſatum Meſue ſtomachū ⁊ cor confortat: humiditatem viſceruꝫ exiccat:appetitum excitat: ⁊ digeſtionem confortat: vomitum ⁊ nauſeam ſedat. ℞

Roſaruꝫ rubearū. ʒ.i.ſ. Macis.
Ligni aloes. ʒ.ij.ſ. Gariofilorum. an̄.ʒ.ij.ſ.

Trociſcorū diarodon.	Zinziberis.
Gallie muſca. añ.ʒ.ij.ſ.	Nucis muſca.añ.ʒ.ij.ſ.
Liquiritie raſe. ʒ.viij.	Heil.i.cardamomū maius.
Cinamomi electi. ʒ.iij.	Spice nardi. añ.ʒ.i.
Galange. ʒ.ij.ſ.	

ℭ Pulueriçenᵗ ſubtiliter:⁊ cū ſyrupo roſato ⁊ de cortici-cibus citri.añ.ʒ.viij.aromatiçādo illam cum.℈.ſ.optimi muſci:ſed in forma ſolida fieri ſolent vt ſupra.

ℭ Si roſarum in aliqua compoſitione ſcriptū reperies ſi-ne determinatione eſt de rubeis intelligendum tanquam de melioribus ⁊ perfectioribus.

ℭ Hic ⁊ p hac cōpōne ⁊ pro añ ſcriptis ⁊ infra ſcribendis eſt notandū φ deſcriptio trociſcoꝝ in iſtis ingredientibus īfra deſcribitᵗ in deſcriptionibꝰ de trociſcis tūc erit.

Aromaticum roſatum minus

Aromaticum roſatum minus Meſue ſtoma-chum ⁊ cor confortans ⁊ eorū in-flammationes ſedans. ℞.

Roſarum rubearum.ʒ.x.	Cinnamomi electi.ʒ.iiij.
Ligni aloes.	Maſticis. ʒ.i.℈.i.
Sandali moſarne.i.citri-ni. ana.ʒ.ij.	Ambre.℈.ij.
	Muſci. ℈.i.

ℭ Pulueriçenᵗ ſubtilr ⁊ cū ſyrupo roſ.fiat ꝯfectio ⁊ ſi in forma ſolida fit.vt ſupra diximus inuenitᵗ in hac cōpōne magna diuerſitas lr̄e.aliqñ.n.dicit vt in ſupiori annotaui ⁊ bñ lr̄a ſtat.in aliq̄ Meſ.ſcriptū reperitᵗ maſticis exagiū vnū:⁊ h̄ lr̄a corrupta eſt:qꝛ ſupior tenēda eſt.

ℭ Inſuper intelligendū φ ſi in aliqua cōpoſitione ſcriptū repis ſandali:de ſandalis citrinis eſt intelligendum: cum meliores ſint:eo qꝛ participant de vtraqꝫ natura:⁊ quod-dam medium ſunt inter albos ⁊ rubeos. Si vo reperiatᵗ ſandalorum de omnibus ſandalis intelligas.

ℭ Aromaticum roſatum minus:dicitᵗ minus:quia minus ſimplicia intrant.

Aromaticum muſcatum

Aromaticum muſcatum Meſue confert ſynco-pi ⁊ tremori cordis ⁊ confortat ce-rebrum ⁊ cor ⁊ confert epilepſie ⁊ prefocationi matricis ⁊ facit oris odorem bonū:cuius permixtio. ℞.

Ligni aloes.ʒ.vij.	Ambre. ʒ.iij.
Darſeni.i.cinamo.fini.ʒ.x.	Muſci boni. ℈.ij.

ℭ Pulueriçentur ſubtiliter ⁊ cū ſyrupo roſato fiat cōfe-ctio:ſi in forma ſolida fac vt ſupra oſtendi.

ℭ De muſco.nota φ vim ſuam hanc odorem amittit ſi cū ſpēbus aromaticis cōſeruatᵗ ſeu ponitᵗ:⁊ virtus ſua amiſ-ſa recuperatᵗ ſi in cloacha ponatᵗ odorez recupat quē ami-ſerat ex permixtiōe aromaticoꝝ:ꝯſeruatᵗ aūt ſi in ſuo fol-liculo tenetur vel in ampulla vitrea ⁊ cū eo ꝑmiſceᵗ plū-buz in parua fruſta inciſum:ſed ab aromatibus elongetur.

ℭ Medicine ſimplices plures ponuntur in compoſita: eo quia ex his ſimplicibus fiat vna virtus communis que in nulla ſimplici inueniebatur.

Aromaticū gariofilatū

Aromaticū gariofilatū Meſue:ſtōchū ⁊ cor ꝯfor-tat:nauſeā ⁊ vomitū ſedat: ⁊ valet ꝯ putrefactionē in pṫibꝰ ſtōchī:mēbra nāe nutritiōibꝰ cale-facit:vētoſitatē diſſoluit ⁊ carminat:cuiꝰ ꝑmixtio. ℞.

Gariofilorum.ʒ.vij.	Heil.i.cardamomum ma-ius. ʒ.i.
Macis.	Roſarum rubeoꝝ. ʒ.iiij.
Zedoarie.	Liquiritie raſe.
Galange.	Gallie muſcate. añ.ʒ.ij.
Sādali maçachari.i.citri.	Folij.
Trociſcorum diarodon.	Cubebe. ana.partes.ij.ʒ.
Cinnamomi.	vnius.i.℈.ij.
Ligni aloes.	Muſci. ℈.ſ.
Spice inde.	Ambre. ʒ.i.
Piperis longi. añ.ʒ.i.	

ℭ Pulueriçenᵗ ſubtilr oia ⁊ cū ſyrupo citrino q̄ntū ſuffi-cit fiat cōfectio:ſi in forma ſolida facere vis fac vt.ŝ.

ℭ De folio iter doctores magna eſt dīia ⁊ ꝯtrouerſia: qdā dicūt φ eſt quedā herba naſcens in aquis dulcibus abſqꝫ radice ⁊ ſup eas natat quēadmodū lētigo aque: alij φ eſt arbuſculū naſcens in india:⁊ folia ipſius dicunt φ eſt fo-lium:alij vo dicunt φ ſunt folia gariofili.

ℭ Partes due vnius dracme ſūt duo ſcropuli.nā diuiden-do dracmā p q̄tuor ois pars erit gra.xv.⁊ ſic ter multipli-cando quindecim erunt duo ſcropuli.⁊ gra.v.Cū ſcropu-lus medicinarū reſultet ſiue ſit grana viginti. Fortaſſe neſcit qd vult dicē.

Aromaticū nardinū

Aromaticū nardinū Meſue valet ad ſtōchum ⁊ epar ⁊ viſcera ꝯfortat:⁊ renes ⁊ veſi-cā calefacit:⁊ addit deſideriū coeundi:oris ⁊ ſudoris odo-rē bonum facit:⁊ confortat anhelitum:⁊ facit digeſtionez cibi:⁊ reſoluit ventoſitates:cuius ꝑmixtio. ℞.

Spice inde.ʒ.ij.	Seminis aniſi.
Roſarū rubeaꝝ. ʒ.iiij.	Corticum citri.
Liquiritie raſe. ʒ.ij.ſ.	Trociſcorum diarodon. ana.ʒ.i.℈.i.
Gallie muſca.ſebelle.i.que-dam compoſitio.	Pinearum purgatarum.
Cubebe.	Amigdalarū purgatarum ⁊ excorticatarū.añ.ʒ.v.
Ligni aloes.	Dragaganti.
Macis.	Gūmi arabici. añ.ʒ.ij.
Gariofilorum.	Muſci. ℈.ſ
Folij indi.	
Cinnamomi. añ.ʒ.i.℈.i.	

ℭ Pulueriçentur ſubtiliter ⁊ conficiantur cuz ſyrupo ro-ſato quantum ſufficit ⁊ fiat vt ſupra.

ℭ Purganᵗ pinee ⁊ amigdale h̄ mō.accipiatᵗ bacilonum ſub q̄ ſit ignis carbonū:⁊ in eo ponātᵗ amigdale ⁊ pinee ex-corticate ſeu mūde a ſubtili cortice ⁊ manibꝰ ducatᵗ hic ⁊ ide vſqueq̄ ſint bñ cale:⁊ illa caliditate ꝯſumitᵗ illō dimi-diū corruptū.Alio ēt mō fieri pōt cuz amigdalis ⁊ pineis ponanᵗ Mani.iij.vl.iiij.ſm ipſoꝝ quātitatē furfuris fru-mēti ⁊ bñ ſup dcm̄ ignē oia ſimul volue quouſqꝫ bñ cale-facta ſint ⁊ ō illo furfure amouetᵗ illa rancitas ⁊ pure fiūt ſine malo ſapore reducte:⁊ h̄ modus melior eſt.

ℭ Sebelle eſt quedā cōpoſitio que deſcribitᵗ īfra in tracta-tu trociſcoꝝ que a Meſue gallia ſabelia appellatur.

ℭ Itē nōnᵐ eſt φ in ꝓſcriptis cōpōnibꝰ in qbꝰ Meſ ſcri-bit:⁊ ꝯfice cuz ſyrupo ro.vult φ cōponatᵗ cū iulep roſato: qꝛ ꝑfectior eſt:⁊ magis ꝯfortatiuū.igitᵗ exponas:ꝯfice cuz ſyrupo roſa.i.facto cū aq̄ infuſionis roſarū vel violarū.

Atramentum

Atramentum bonū pro ſcribēdo.ℭ ℞.galletī rupti groſſo mō lib.viij.aque plu-uialis aut vinatij lib.lx.⁊ dimittatᵗ galletuz ſimul in aqua aut vino per dies quinqꝫ:poſtea bulliat vſqꝫ ad conſum-ptionē medietatis.ſi eſt aqua:ſi eſt vinū conſumetᵗ quarta pars:⁊ poſtea dimittatur frigeſcere ⁊ poſtea addatur. Gummi arabici. lib.iiij Uitrioli romani. lib.vi.⁊ iterꝫ bulliat parum ⁊ ſic fit.

Atramentum

Atramentum bonum factum ad ſolez in carmi-ne ſcriptum. ℞.

Uncia ſit galle:mediaqꝫ ſit vncia gummi.
Uitreoli pars quarta bis addas octo falerni.
Hec tribus ad ſolem vitreo ſuſpende diebus.
Noctibus ⁊ totidem ſub aperto deſine celo.

Acetum

Acetum ſquilliticū Meſue confortat gingiuā laxaz ⁊ putridam ⁊ confirmat dentes motos:⁊ ſi-militer collutio ex eo ⁊ eius potus:ſimilr eſt medicia ma-gna fetori oris faciens ipſum odoriferum:⁊ ſanat dolorez ſtomachi ⁊ adiuuat ad digeſtionē:⁊ vſus eius ſm omnez modum adminiſtrationis ipſius confortat corpus cui ac-cidit laxitas ⁊ mollificatio ⁊ colorē bonuz efficit:doſis po-tio aceti ipſius eſt a.ʒ.v.vſqꝫ ad.ʒ.xij.⁊ oxymellis eius ab

aure.vi.vſq3 ad.ℨ.iij.ꝛ trociſcis eius d.ʒ.ij.vſq3 ad.ʒ.iiij.

℞. Laminas ſqlle q̄ in medio ſūt abyciēdo ꝑmas ꝛ vltimas:qꝛ venenoſe ꝛ male.ꝑ' ſūt venenoſe:qꝛ ſūt ēt multū calē.iteriores vō ſūt abyciēde:qꝛ mortifere ſūt nimia frigiditate:medie vō ſūt tēperate.diuidēda eſt igr̄ ſquilla ꝛ tot tunice ſunt ab exteriori pte abyciende quot in interiori ꝛ medie reſeruande. Accipe igr̄ de melioribus quātitatem quā volueris:ꝛ ſue eas in filo cum ſtillo ligneo:ꝛ ſit diſtantia inter eas ꝛ dimitte eas ſiccare in vmbra per dies 40.poſtea icide eas in fruſta cū inciſorio ligneo in fruſta mediocria:ꝛ pone ad oēm librā dictaꝝ corticū ſquille aceti albi ꝛ boni lib.viij.ꝛ ambo pone in vaſe vitreato ſtricti orificij ꝛ obtureſ os ꝛ eius:ꝛ exponatur ſoli per dies.40. poſt illud cola ꝛ reſerua adminiſtrando vbi opꝫ.

Inciſio ꝛ foratio ſquille cum inſtrumento ligneo eſt ne inſurgat ex ferreo in ea rubigo quaꝫ excitat ſui acuitate:ꝛ ab hoc doctores dubitantes cum inſtrumēto de ligno fieri faciunt ꝛc̄.

Aqua ad aſma ſm̄ Raſim. ℞.

Ficuum ſiccarum.ʒ.x.	Capilli veneris.
Dactylorum.	Liquiritie raſe.
Seminis apij.	Hyſſopi ſicce.
Seminis feniculi. añ.ʒ.v.	Praſſij. ana.ʒ.v.

Coquanſ oia in lib.iij.aque ꝛ bulliāt ſimul vſq3 ad cōſumptionem duarum partium ꝛ coletur ꝛ de dicta colatura da bibere.ʒ.iiij.ꝑ vice de ſūmo mane loco ſyrupi.

Aqua conſtrictiua magiſtralis. ℞.

Prunoꝝ ſylueſt.	Sorbarum.
Cydoniorum.	Granorum myrti.
Neſpillarū imaturarū.	Florum auedoni.

Plātaginis:añ ptes equales.ꝛ diſtilla ad lambicuꝫ.

Aqua ad oculos rubentes ꝛ lachrymantes experta ꝛ bona. ℞.

Zuccbari albi.	Uini albi clari.
aloes epatici.añ.ʒ.ſ.	Aque roſe.
Thutie preparate.℈.ſ.	Aque feniculi.añ.ʒ.iiij.
Canfore.gra.ij.	

Miſce in vna ampulla vitri ꝛ deſuꝑ liga peciā vnā lini ſubtilis ꝛ de dicta aqua aſperge in oculis.

Aqua ad inflammationem membri bona ꝛ experta. ℞.

	Ceruſe.
Aque plantaginis.	Lythargirij ſubtiliter puluerizati. añ.ʒ.iiij.
Aque portulace.	
Aque vmbilicaris.añ.ℨ.ij.	Canfore.gra.iij.

Miſce omnia ſimul ꝛ balnea pluries in die cum pecia lini ſubtilis fruſta vbi eſt inflatio.

Benedicta

ſimplex Nicolai:ꝛ diciſ benedicta:qꝛ ab oibus a qb' ſumiſ benediciſ maxie ſi detur hōibus ifirmitates ꝫ q̄s inuēta fuit.valet ad guttā arteticā ꝛ podagrā ex friditate:renes ꝛ veſicā purgat: pipleumonicos ſtōticbos epaticos curat:cui' ꝯpoſitio. ℞.

Eſule. ʒ.ij.	Salis gemme.
Turbith albi ꝛ gumoſi.	Galange.
Zuccbari albi.añ.ʒ.x.	Macis.
Diagridij.	Seminis carui.
Hermodactylo.	Seminis ſparagi.
Roſarū rubeaꝝ. añ.ʒ.v.	Litoſpmaton.i.miliū ſolis.
Gariofilorum.	Amomi.
Spice nardi.	Piperis longi.
Zinçiberis.	Polypodij.
Croci.	Cardamomi.
Seminis petroſillij.	Maſticis.
Seminis apij.	Seminis ameos.
Radicū ſaxifragie.añ.ʒ.i.	Lapidis lyncis. añ.ʒ.i.

Pulueriçenſ ſubtiliter ꝛ cū melle colato ꝛ diſpumato quātū ſufficit fiat elium.doſis eſt.ʒ.iiij.vſq3 ad.ʒ.viij.

Benedicta dī ab effectu ꝛ ab eo denominaſ: qꝛ bonum effectū inducit:vnde ab oibus ſumētibus benediciſ.

Feniculi ſi ſimplr̄ inuenitur de ſemine ipſius intelligendum eſt:nō aūt de radice neq3 de herba.

Sextaria multiplicia ſunt ꝛ diuerſificanſ ſm̄ diuerſitatē rerū:ſi enim dicitur aque ſextariū vnū:tunc ideꝫ eſt qd̄ lib.ij.ſ.Si āt vini ſextariū vnū idē eſt qd̄ lib.ij.ℨ.viij.Si vō ſextarium vnum olei ꝛ idē eſt qd̄ lib.i.vltimo ſepe inueniſ ſextarium vnū mellis ꝛ idē eſt qd̄ lib.iij.quare nota has differentias:qꝛ ſepe vidi errores contingere in cōpoſitione medicinarum:ꝛ non a vulgaribus aromatarijs.

Conditum

de ſecacul Meſue renes calefacit ꝛ coitum excitat:vētoſitatē ſtōchi diſſoluit. Et modus opationis eius eſt. ℞.radices earum albas groſſas ꝛ teneras ꝛ radanſ cortices ei' cineritij ꝛ elixentur ꝛ mundenſ a venis iterioribꝫ ꝛ icidanſ in fruſta:ſicut eſt mēſura policis:ꝛ ponaſ in ei' vacuitatibus arundinoſis fruſtum çinçiberis humectati: ſicut dicemus in caplo de çinçibere condito:ꝛ gra.i.humectatus ꝛ accipiantur ad omne pondus eorum mellis pondera tria. Et alij ponunt mellis pondera duo ꝛ çucchari pondus.i.poſtq̄ coctū fuerit cum facilitate ꝛ ꝓijciantur ſuper illd ſpecierum alefangine partes conuenientes.ꝛ doſis eius eſt.ʒ.i.vel.ij.

Conditū

de acoris Meſue valet ad egritudines cerebri ꝛ neruoruꝫ:ꝛ modus ei' eſt:ſicut ſecacul cōditū additū ad omnē partē ei' ſecacul boni ptes.ij.

Conditum

de hauris Meſue valet ſicut ſecacul: ꝛ eius modus eſt ſicut ſecacul.

Condita

de cydonis Meſue fluxū ventris ꝛ vomitū ſiſtunt:ſtomachū vō ꝯfortant ꝛ digōnē. ℞.Cydonia magna mūda a putrefactiōe ꝛ mundenſ a cortice ſuo ꝛ granis iterioribus ꝛ icidanſ in fruſta cōueniētia ꝛ decoquanſ cū iulep multe aquoſitatis:ꝛ poſt dieꝫ vnū decoquanſ cū alio iulep:qd̄ eſt vicinū perfecte coctioni vſq3 dum perficiatur in eis decoctio: deinde aromatiçentur cum muſco ꝛ ponaſ in vaſe vitreo ꝛ ſepelianſ cuꝫ iulep in quo decocta fuerūt.Et qdā decoquūt cū melle.Et quidam cū vino cocto decoquūt.Et quidā ſuper cōdiunt cum ſpeciebus aromaticis ꝛ alis.Et alij faciunt alia.

Conditum

de citro Meſue ſtomachū ꝛ cor cōfortat ꝛ digeſtioneꝫ facit:ꝛ bonū oris odorem. ℞.Corticū citri mundatoꝝ a corticibus ſuis ꝛ ꝓprie magnorum ſicut ſunt vole manus quantitatem quaꝫ volueris:ꝛ fundatur ſuꝑ eos liſciuij clari quātitas in qua ſubmerganſ:ꝛ muteſ ſuper eos vſq3 ad nouē dies ſemel in die aqua:deinde poſt illud mittaſ ſuper eos aqua clara tātū vſq3 donec dulces fiant ꝛ abſidatur amaritudo eoꝝ: tunc vō elixentur in aqua fontium plurima in vaſe mundo vſq3 dum tenereſcant: deinde exprimanſ donec fluat aquoſitas eoꝝ:poſt illud infundanſ ſuꝑ eos in vaſe lapideo iulep quātitas aliqua qua ſubmergantur: ꝛ ſic dimittatur per diem ꝛ noctem:ꝛ ſit iulep ex çucchari albo ꝛ aq̄ que ſit triplū ipſius:deinde coquantur cū facilitate vſq3 ad modū penidij:tunc vō ſeparentur cortices citri a çucchero:ꝛ recondantur in vaſe vitreato: ꝛ condiantur cum iulep roſato:cuius decoctio ſit ſicut nabit:ita ꝙ vna ſupficies ſit laminarū citri:ꝛ alia iulep ꝛ reconde ꝛ da poſt mēſem.Et ſunt qui aromatiçant cum ambra ꝛ muſco ꝛc̄.

Conditum

de çinçibere Meſue confert ad frigiditatem ꝛ ſtomachi mollificationem: ꝛ malitiā digeſtionis:ꝛ corruptionē ipſius:ꝛ acetoſam eructuationē ꝛ lenitatē viſcerum ꝛ multitudinē ventoſitatuꝫ

faciens

faciens cibu3 cito penetrare ad epar: ⁊ totu3 corpus ⁊ modus eius eſt. ¶ ℞. Zinçiberis recēti ſi haberi pōt vel ſaltē humectati partē vnā: mellis boni partes tres: çucchari partē vnā. coquanť ſicut ſecacul. Et qdā3 accipiūt ſecacul ⁊ çinçiberis humectati. añ. ptem vnā. Et fit delicatius. Et quidā ſup condiunt cū ſpēbus alefangine. Et qdā faciunt alia: modus aūt humectationis eius eſt ſicut diximus de kebulis ⁊ proprie vt infundantur in aqua: deinde ſepeliātur in harena. Et ſit çinçiber albu3 mundum ⁊ recens.

Confectio de çinçibere Meſue valens ſicut ſuperius diximus. Accipe çucchari albi ptes octo: mellis tabarçet ptes q̄tuor: çiçiberi boni pulueriçati pulueriçatione vltima ſicut alcohol ptes tres: aque infuſionis çinçiberis quātū ſufficit: diſtēperenť çucchaꝝ cu3 aq̄ ⁊ melle: ⁊ coquanť vſq3 dū ſufficit: deinde pyciať ſup illud puluis çinçiberis ⁊ agiteť ⁊ icorporeť cū eo ⁊ admiſtreť.

Conditū de piris Meſue ſtomachū ⁊ cor cōfortāt ⁊ modus cōdiendi ea eſt ſicut cydoniorū.

Conditum de pomis Meſue cor cōfortans ſyncopim ⁊ cordis pulſu3 ſedans. Et modus condiendi eſt ſicut cydoniorum.

Conditum de perſicis Meſue ſtomachū calidu3 ⁊ cor ꝯfortās: ſitim reprimēs: oris fetorē abſcindens. Et modus cōdiendi eſt ſicut cydonioꝝ.

Conditum de kebulis Meſue ſtomachū confortans ⁊ appetitum ꝓuocans: digeſtionē pcurans: ſenſus ⁊ rationē vigorās: viſum clarificans: vtentes eis in iuuentute ꝯſeruans. Et modus condiendi: eſt vt accipias ex eis humidis ſi haberi poſſunt vel ſaltē humectatis ſm artem qua humectari poſſunt quantitatē quam volueris: ⁊ cū ſtilo punge eos vndiq3 ⁊ decoque eos in aq̄ cū facilitate vſq3 dū tenereſcāt: poſt hoc dimitte ipſos ſup tabulā: ⁊ exp̄me aquā illoꝝ ⁊ ſubmerge illos in aquā mellis: ⁊ dimitte eos per dies duos: tunc vō decoque eos igne lento cum facilitate: ⁊ poſtq̄3 decocti fuerint reconde eos in vaſe vitreo ⁊ ſubmerge eos in melle decoctionis eorū. Et da poſt ſex menſes. ¶ Ars alia auxiliatur ipſos in humectando hoc modo. Infundanť in aqua plurima: ⁊ exponanť radijs ſolaribus per dies octo: deinde accipe vas magnū ſicut doleū vel ſaltē fiat fouea magna ſub terra in loco humido vbi intus multam harenam humidam pone in qua diſiunctim ſepelianť ſepe ac ſepe aquam ſuperfundendo ⁊ inouando harena3 de qnq3 in qnq3: aut de q̄tuor in quatuor dies vſq3 dū tumefiant ⁊ humectenť.

Conditum de mirabolanis emblicis Meſue ſtomachū cōfortans ⁊ humiditatē ipſius abſcindēs ⁊ pparans ipſum pparatione qua ptes ⁊ vtutes eius aggreganť in ipm. Et modus cōdiendi eos eſt. Accipe ex eis quantitatē quā volueris ⁊ infunde ſup eos aquā: ⁊ expone ſoli q̄uſq3 tumeſcāt ⁊ humectenť: poſt exp̄me in aqua mellis: ⁊ dimitte p duos dies: deīde coque cū facilitate: poſtq̄3 cocti fuerint dimitte eos ifridari: ⁊ adde cū melle tabarçet: ſicut cū q̄rta pte totius ⁊ reconde. Quida3 vō ſuper condiunt cum ſpeciebus aromaticis: ſicut eſt cinnamomū ⁊ gallia ⁊ cardamomū crocū muſcū ⁊ ſilia ⁊c̄.

Conditum de citro alio modo Aui. in 5° canoñ. cōueniens ad debilitatē ſtomachi ⁊ digerit cibum. Sumať citrum recens: ⁊ incidatur ſm longitudinem in quatuor partes totum citrū: ⁊ mundeť interius totum acetoſum: ⁊ pyciatur in liurello teſteo: ⁊ infundať ex aqua dulci clara cum ſale groſſo albo ſepte3 diebus donec ſtringatur: deinde ſepte3 diebus alijs ſine ſale: imo cū aqua donec alteretur color eius: ⁊ ſit albu3 illud qđ eſt exterius ſicut qđ eſt interius ⁊ guſteť aqua tam diu donec nō ſit in ea ſalſedo: ⁊ ſumanť mellis boni pars. i. aque partes due ſm quantitatem que cooperiat citrū ⁊ pyciať in vaſe ⁊ decoquatur leni igne duabus horis: deinde tollatur ab aqua ⁊ melle: ⁊ in mane ſumať mel ⁊ ferueat ⁊ tollatur ſpuma eius ⁊ pyciať in eo citru3 ⁊ ferueat bullitione vna: ⁊ tollatur ⁊ reducatur citrum in liurello ⁊ pulueriçenť ſuper ipſum iſte medicine ad omnes duas eminas citri croci ⁊ beti ⁊ cardamomi: omnium añ. auř. i. gariofilorum ⁊ cinnamomi: amborum ana. auř. 5. Muſci ſexta ⁊ medietas ſexte 3. i. Tere has medicias ⁊ pulueriça ſuper citrū ex vtroq3 latere eius ⁊ proyciatur in vaſe ⁊ proyciatur ſuper ipſum mel ⁊ adminiſtretur.

Conditum de citro. Deſcriptione alia Auicēne 5° canonis. Sumanť de citris media matura equalis ſuꝑficiei longa ⁊ ſcindanť in longū: ⁊ fiant de vnoquoq3 citro q̄tuor fruſta: ⁊ ifundanť in liurello teſteo nouo: ⁊ illud ſit in kenini. pmo qñ ſol igrediť capricornu3. Et melius qđ fit de eis eſt in āno vehemētis frigoris: qm̄ quāto plus congelatur ſuper ea aqua eſt magis indurans ea: ⁊ ſunt magis remanentia: deinde abluanť in omni die bis: poſtq̄3 fricata ſunt cu3 ſale groſſo: ⁊ mundificenť ⁊ reducanť ad aquā frigidā vſquequo tranſeant ſuper ea tres hebdomade: deīde extrahanť ex aqua ⁊ fundanť ſup planum aliquod vt tabula ⁊ mundificenť cum cultello ſi ia3 aliqđ cōputruit ex eis: ⁊ reducanť ad aquā dulcē: ⁊ abluātur in extremitatibus diei cum facilitate donec pretereāt ſuper ea. xi. dies: deinde extrahanť ab aqua ⁊ abluanť ab omnibus que aduenīūt eis ex putrefactione ⁊ corroſione ⁊ dimittanť die ⁊ nocte donec auferatur ab eis humoroſitas: deinde ponanť quaſi in mane in vaſe habente latum caput: aut patella munda: ⁊ effundať ſuper ea tantu3 aque quod ipſa cooperiat: ⁊ pulueriçetur ſup ea de çucchαro cōtrito quantū eſt tertia pondus citroru3 ⁊ decoquanť igne leui ⁊ miſceanť cum ſpatula: deinde extrahanť ⁊ abſtergantur ⁊ mundificenť ⁊ ponanť ſup planum vt eſt tabula ⁊ dimittanť duobus diebus cōtinuis: deinde reducantur ad patellam ⁊ proycianť ſuper ea de çucchαro quantū eſt medietas ponderis citroꝝ ⁊ aque que cooperiat ea: ⁊ ſi ſuperfluat quatuor digitis coniunctis decoquanť lento igne ſicut coxiſti ea prius: ⁊ caue in hoc ne corrumpanť in igne: quoniā ſunt debiliora eoꝝ que cōdirenť. Et ſit mens tua ⁊ intellectus tuus totus ad ea: quis ignem accendis ſub eis: vt ſit ignis lenis ⁊ quietus. Deīde extrahantur ⁊ expādantur ſuper tabulam ⁊ dimittantur tribus diebus continuis ⁊ noctibus ſuis: ⁊ a die quarto mundentur ⁊ mundificentur cum capite cultelli: ⁊ reducantur ad vas ⁊ fundatur ſuper ea mellis colati quantitas que cooperiat ea: ⁊ ſuꝑfluat q̄tuor digitis: ⁊ decoquanť leni igne qnq3 horis: aut ſex: donec videať mel egredi ſup illud qđ apparet ď citro: ſicut ſimilitudo margaritarū: ⁊ ingroſſeť mel igroſſatiōe aliq̄: deinde auferanť ab igne ⁊ infrigideť: ⁊ ſumantur ſpice ⁊ gariofili ⁊ cinamomi ⁊ çinçiberi ⁊ cardamomi ⁊ macropiperis ⁊ girboe: omniu3 añ. pars. i. ⁊ ſit pondus oīum quantitas medietatis decime ponderis citroru3. Et eſt vt ſint duo ſextaria pro vnaquaq3 emina citrorū: ⁊ terantur groſſe ⁊ ponantur in vaſe viridi vitriato: ⁊ pulueriçenť in in eo res pua de medicina: ⁊ fundanť deſuper citra quantitatem tunice vnius: deinde pulueriçentur ſuper ea medicine: ⁊ fiat cu3 eis ita donec compleantur ambo ſimul: deinde fundantur ſuper ea in patella de reliquijs mellis donec cooꝑiat ea: ⁊ ſuꝑfluat quatuor digitis ⁊ ſtringatur caput vaſis: ⁊ ponatur in loco: in quo nō adueniat ei frigus: neq3 humoroſitas. Et ſcias ꝙ ſignu3 maturitatis citri eſt eius ſubmerſio in liurello ſub aqua ⁊c̄.

Cydonia condita qnto canonis Auicenne que conueniunt ad confortandum ſtomachum: ⁊

ſtringant naturam ⁊ ad malitiam digeſtionis ⁊ vomitũ propter cauſam oris ſtomachi. Sumantur cydonia bona magna ⁊ mundentur interius ⁊ excorticenẽ ⁊ incidantur in fruſta ⁊ decoquantur cum aqua ⁊ melle: ⁊ ſint aque partes.ij. ⁊ mellis pars.i. ❡ Quidam vero decoquũt ea cum vino ⁊ melle: ⁊ eſt melior operatio: ⁊ infrigidẽtur: ⁊ in die ſecundo decoquantur cum melle ſolo: deinde expandantur in linteolo ⁊ puluerizentur ſuper ea medicine predicte in citris ⁊ fundatur ſuper ea mel ⁊ ſeruetur.

Cydonia cõdita. Deſcriptione alia.5ᵉ canonis Auicẽne que cõferunt ad debilitatẽ ſtomachi ⁊ ſolutionẽ vẽtris. Sumantur de cydonijs matura ⁊ incidanẽ in q̃tuor fruſta ⁊ mundetur qđ eſt in interiore parte eoꝝ ex granis: ⁊ abſterganẽ interiora eoꝝ cum mantili de lino: ⁊ fundãtur ſuper ea mellis pars.i. ⁊ aque partes quatuor cũ quantitate que cooperiat cydonia: ⁊ feruẽant duabus ebullitionibus aut tribus: deinde colentur ⁊ reducantur ad vas: ⁊ fundantur ſuꝑ ea mellis diſpumati pars.i. ⁊ aq̃ ps.i. ⁊ bulliãt ebullitiõibꝰ duabꝰ aut tribꝰ: deĩde colenẽ ⁊ expandanẽ ſuꝑ planũ aliquod vt eſt tabula ⁊ dimittanẽ donec exiccetur qđ in eis eſt de humoroſitate: deinde abſtergantur ⁊ reducanẽ ad vas ⁊ fundatur ſuper ea mellis quãtitas que ſubmergat ea ⁊ emineat quatuor digitis cõiunctis ⁊ ebulliant ebullitione vna: ⁊ puluerizentur ſuper ea ſpecies quas diximus in operatione citrorum: ⁊ ponantur in vaſe vitreato viridi ⁊ oppiletur ſtricte caput eius: quidam vero medici non proijciũt ſuper ea de ſpeciebus niſi de cardamomo ⁊ gariofilis ⁊ crocum.

Conditum de cucurbitis magiſtrale que cõueniũt ſtõchis calidis ⁊ ſitim extinguũt. Accipe cucurbitas longas natas verſus ortũ ſolis nõ nimis teneras nec nimis duras ⁊ rade corticem earum deſuper ⁊ incide in fruſta magna ſicut palma manus: ⁊ munda moliculã interius ⁊ poſtea infunde eas in aq̃ feruentiſſima ꝑ nouẽ dies ⁊ noctes ſemꝑ mutãdo quotidie aquã feruẽtiſſimã ſemel in die: poſtea accipe dictas cucurbitas: ⁊ pone in melle colato ⁊ diſpumato: aut zuccharũ album clarificatũ nõ nimis calidum: ⁊ ibi dimittas per octo dies: ⁊ poſtea ꝑmuta in alio melle colato ⁊ diſpumato: aut zuccharo clarificato: ⁊ ſit bene coctum ſicut iulep: ⁊ caue ꝙ mel aut zuccharum nõ remaneat aquoſum: ⁊ ponantur in vaſe vitreato ⁊ cooperiatur os eius. Et ſunt aliqui qui aromatizant cum ſpeciebus aromaticis: aut muſco ⁊c̃.

Cornelina confectio delectabilis ⁊ multum cõſtrictiua: ⁊ fit ſicut marenatũ nec plus nec minus tam in forma ſolida q̃ꝫ in forma zele.

Confectio hamech ꝑme deſcriptionis Meſue que in vſu eſt valet omni paſſioni que fit ex cholera ⁊ flegmate ſalſo que eſt ſicut impetigo ſcabies lepra cancer corrodens ⁊ ſimilia: ⁊ eſt cõfectio medicaminis ⁊ medicina ſublimis iuuamẽti: cuius ꝑmixtio. ℞.

Mirabolanorum citrinorum. ℥.iiij. — Abſinthij.
— Aſſe.i.thimus.
Mirabolanorũ kebuloꝝ. — Folliculorum ſe. ana.ʒ.
Mirabolanoꝝ indoꝝ. — viij.in alia.ʒ.vi.
Reubarbari electi.ana.℥.ij. — Succi fumiterre. lib.i.
Agarici albi. — Prunoꝝ numero. lx.
Collogntide iterioris albe. — Paſſularum. ℥.vi.
Polypodij viridis. ana.ʒ.xviij.

❡ Infundanẽ hec oĩa in aqua caſei quãtitate ſufficientẽ: ⁊ ponantur in vaſe vitreo ſtricti orificij ⁊ obturẽ os eius ⁊ dimittatur per dies quinq̃ꝫ: deinde bulliant ebullitione vna: poſtmodũ colẽ ⁊ in tali colatura addatur.

Tamarindoꝝ. ℥.v. — Tereniabin.i.mãna. ℥.ij.

❡ Fricenẽ manibus ⁊ diſſoluantur cum decoctione predicta: deinde colenẽ ⁊ proijciantur ſuper iſtius.

Zuccbari. lib.i.ſ. — Scamonee. ℥.i.ſ.

❡ Et hec omnia ſimul coquanẽ donec habeat ſpiſſitudinẽ mellis: deinde puluerizenẽ ſuper illud.

Mirabolanoꝝ citrinoꝝ. — Reubarbari.
Mirabolanoꝝ kebuloꝝ. — Seis fumiterre. ana.ʒ.iij.
Mirabolanorum indorũ. — Seminis aniſi.
ana.ʒ.iiij. — Spice inde. ana.ʒ.ij.
Mirabolanorũ emblicoꝝ. — Doſis eius eſt. ʒ.ij. vſq̃ꝫ
Mirabolanoꝝ belliricoꝝ. — ad aur.ij.

❡ Tereniabin eſt ſpecies mãne que apud nos non reperitur: ſed loco ipſius accipimus mãnã. eſt enim tereniabin ros que de nocte cadit in quibuſdam ꝑtibus egypti ſuper frondes aliquaꝝ arboꝝ: ⁊ ſic colligitur: vt habeẽ in ſacra ſcriptura Exodi in capitulo.16.

❡ In iſta confectione intelligendum eſt ꝙ auctor coquit ſcamoneã vt amoueat malitiam eius: eo q2 non eſt preparata: ꝙ ſi preparata eſſet nõ deberet decoqui ſed reſeruari ſm canonem medicine: deinde puluerizare eam groſſo modo: ⁊ cũ alijs rebus puluerizatis apponi: ꝙ ſi decoqueretur virtus ſolutiua ipſius deperderetur.

❡ Incidenter de aqua lactis hic intelligendum ꝙ ponitur aqua lactis capre: ꝙ melior eſt ⁊c̃.

Confectio de manna Meſue: de mente Galeni eſt medicina nobilis opationis ⁊ bone. ſolutionẽ enim efficit facilẽ ⁊ educit cholerã citrinã ſine moleſtia: ⁊ valet ad egritudines factas ex ea ⁊ eſt medicina delectabilis boni ſaporis: cuius ꝑmixtio. ℞.

Mãne pure ⁊ recẽtis. lib.i. — Scamõee antiochie. ℥.i.

Diſſoluaẽ mãna cum ſucco roſarum rubearum: ⁊ ſit ſucci quãtitas conueniens circiter. lib.i. ⁊ coquatur cum facilitate donec habueris ſufficientem coctionem: deinde pone ſuper illud maſticis.ʒ.iij. ⁊ da.ʒ.iiij. ❡ Inqt Gal. oñdit cõpoſitio huius medicine nobilitatẽ eius. eſt enĩ cõpoſita ex partibus ꝯuenientibus cõplexione ⁊ ꝓprietate. ❡ Tereniabin ſyracoſt ⁊ mãna inter ſe differunt: nec eſt mãna vt quidam dicunt. in vno differunt ⁊ ſm patriaꝫ ⁊ ſm locum in quem cadunt: ⁊ ſm virtutem ⁊ complexionem. ſyracoſt eniꝫ ⁊ tereniabin calidiores ⁊ humidiores ſũt manna: ſed q2 ad nos non portanẽ: ideo ipſorum loco ponimus mannam. ❡ Quidam doctores volunt ꝙ diagridium ⁊ nõ ſcamonea hoc in loco ponaẽ. Sed ſua ſemper pace ſalua ſi ponereẽ ⁊ decoqueretur virtus ſolutiua fere in totuꝫ deperderetur. coctio enim eſt preparatio dicte ſcamonee: quia illa non diagridium eſt ponendum.

Cõfectio de ſtorace magẽalis illa Meſue ⁊ Nicolai nõ eſt in vſu ꝑꝑ opiũ. valet enĩ ⁊ cõfert ad ſuperabundantẽ fluxũ cholericũ ventris ⁊ flegmaticis ⁊ ad tenaſmon factũ a frigiditate: cuiꝰ ꝑmixtio. ℞.

Paſſularum electarũ ⁊ vltime contritarũ. ℥.i. — Cinamomi electi. ʒ.i.ſ.
— Storacis calamite. ℈.v.
Liquiritie raſe. ʒ.vi. — Boliarmeni loti ⁊ preparati. ʒ.iij.
Ligni aloes.
Nucis muſcate. ana.ʒ.i.ſ.

❡ Puluerizenẽ ſubtiliter oĩa ⁊ cũ zuccbari.℥.xv. diſſoluti i aq̃ betbonice ⁊ folioꝝ violarũ fiat cõfectio in morſellis.

❡ Cõfectio enim nihil aliud eſt q̃ꝫ compoſitio diuerſoꝝ.

❡ Modus lauandi ⁊ preparandi boluꝫ armenũ talis eſt. Accipe de eo quãtitẽ quã volueris: ⁊ tere ſubtiliter: poſtea infundatur ſuper euꝫ quantitas aque roſ. qua irroretur: deinde in vmbra permittaẽ exiccari: ⁊ iterũ poſt exiccationẽ ꝯteratur: ⁊ aq̃ roſ. irroretur: ⁊ ter vt primo hoc fiat: poſtea reſerua: illud enim dicitur lotum ⁊ preparatum. ❡ Storacis ſimpliciter ſi ſcriptum reperiretur de ſtorace calamita intelligendum eſt.

❡ Confectio

Confectio de cinnamomo Meſue que eſt medicina ſana ⁊ experta ad humoroſitatem ſtomachi ⁊ putrefactionem in eo flegma digerit ⁊ digeſtionem attrahit. ℞.

Cinamomi ſubtilis ⁊ electi. ʒ.xv.	Heil.i.cardamomum minus ⁊ eſt melegeta.
Darſeni.i.cinamomi groſſi.	Macis.
Cimini.	Nucis muſcate.
Radicũ enule. añ.ʒ.iiij.	Ligni aloes. añ.ʒ.iiij.
Galange. ʒ.iiij.	Croci. ʒ.i.
Gariofilorum.	Zucchari tabarçet.i.al.℥.v.
Piperis longi.	Muſci. ʒ.i.partes duas idest.℈.ij.
Cardamomi. añ.ʒ.iij.	
Zinçiberis.	

⁋ Pulueriçent̃ ſubtil'r omnia. Mellis diſpumati ⁊ colati quantũ ſufficit: ⁊ fiat cõfectio in forma ſolida vt ſupra tibi oſtenſum eſt. ⁋ Confectio hec lʒ in vſu nõ ſit: tñ qa in ea aromatarij ſolent dubitare: igit̃ nota ꝙ cũ in vna cõpoſitiõe ſcriptũ reperies darſeni per ſe ſemꝑ debes apponere cinamomũ electũ. ſi vo ⁊ darſeni ⁊ cinnamomi vt in ſuperiori vidiſti vtrunqʒ.ſ.ſubtile ⁊ groſſum eſt ponendũ: nec auſcultes illos dicentes: ꝙ per darſeni itelligitur Macis. hec enim opinio reprobata eſt a Chriſtoforo de honeſtis ſuꝑ Meſue. ⁋ Secundo eſt intelligendũ ꝙ cũ reperis in vna recepta heil per ſe: de cardamomo maiori ſemper eſt intelligendũ: ſi vo cardamomũ per ſe reperiat̃: et de maiori eſt intelligendum: ſi vo ambo reperiantur: vt in ſuperiori ⁊ maiorem ⁊ minorem debes apponere: non autem gariofilos vt quidam dicunt.

Caſſia fiſtulatã pro clyſteris magiſtrale valet ad mũdificandum ſanguinẽ ⁊ compeſcit omnẽ acuitatem ⁊ ſedat ſitim ⁊ mundificat ſtomachũ ⁊ educit choleram ⁊ flegma ⁊ operat̃ ſine nocumẽto ⁊ reſoluit apoſtemata ⁊ ꝯfert calefactiõi: cuius ꝑmixtio. ℞.

Florum violarum.	Bletarum.
Matrũ violarũ.i.herba.	Paritarie. añ.M.i.
Maluarum.	Abſinthij romani Manipulum. ϛ.
Mercurialis. añ.M.i.	

⁋ Omniũ viridiũ: fiat ex his decoctio in ſufficienti quãtitate aque: poſtea colet̃ manib' exprimẽdo: de q̃ colatura diſſoluat̃ caſſie extracte lib.i. mellis electi lib.ϛ. ⁊ coquat̃ vſqʒ ad ꝯſumationẽ decoctiõis ⁊ reſeruet̃. ⁋ Herbe oẽs ꝑſcripte ex qbus decoctio hec fieri dʒ virides eſſe debẽt eo qꝛ ſunt magis lenitiue: ſi vo haberi nõ poſſint ſicce ponant̃. ⁋ De abſinthio nota ꝙ ipſuʒ diuerſificat̃ ſm diuerſitatẽ loci ⁊ patrie: in qbus oritur: ideo quãdo dicitur ⁊ reperit̃ in receptis abſinthij romani: hoc eſt qꝛ illud eſt melius aliis. vna tñ ⁊ eadem eſt ſpẽs: ſed qꝛ illud haberi non potes eligatur illud quod in mõtibus ⁊ locis ſaxoſis orit̃: quia melius eſt q̃ qui naſcitur in locis humidis ⁊ vmbroſis: ⁊ colligi debet in menſe Julij: ⁊ in vmbra exiccari. Inter enema ⁊ clyſtere differentia eſt. naʒ clyſtere eſt inſtrumentum quo decoctio in inteſtinis impellitur: enema aũt eſt ipſa decoctio: ⁊ medicina que injicitur.

Caſſia fiſtulatũ de melle ⁊ de çucchharo ſic fit. ℞. Prunorum numero. xxx.

Violarum.	Medulle caſſie. lib.ij.ϛ.
Tamarindorum.	Mellis. lib.iiij.ϛ.
Seminis aniſi. añ.ʒ.ij.	

Et fiat electuarium: ⁊ ad faciendũ de çucchharo loco mellis accipe çucchari candi. ʒ.iiij.

Mãne electe. ʒ.ij.

⁋ Et nota ꝙ decoctio debet fieri de prunis violis ⁊ aniſis ſupraſcriptis.

Caſſia fiſtulatũ alia magiſtralis valet cui' ꝑmixtio. ℞.

Pulpe caſſie.	Tamarindorum ʒ.vi.
Pulpe prunorũ damaſcenorum. añ.lib.i.	Mellis. lib.iij.

⁋ Caſſia ⁊ tamarindi diſſoluantur cum decoctione maluarum matrum violarũ ⁊ mercurialis: in quo ſint cocte pruno. damaſcenorum quantum ſufficit.

Codognata de çucchharo ſine ſpecieb' ſic fit. valʒ ſumẽtib' ante cibũ ad ꝯfortandũ ⁊ fortificandũ ſtomachũ: ⁊ ſumẽdo poſt cibũ ad reſtringendũ fluxũ ſumentibus per horã ante cibũ: ⁊ ſimiliter poſt cibũ imediate. ℞. Poma cydonia a cortice ſuꝑiori ⁊ ab anima interiori mundata: ⁊ cum pauco vino vermilio antiquo cocta ⁊ in magdaleones reducta. lib.viij.
Zucchari boni ⁊ clarificati. lib.vi.

Et ꝙ ſint ab aqua ꝯſumati miſce ⁊ coquant̃ omnia ſimul ſemꝑ agitando cũ ſpatula donec cocta ſit ⁊ ſerua. hec eſt enim vera doſis çucchari que in codognata apponẽda eſt: alij ponunt equalẽ: ſed prima melior eſt: ⁊ debet ſtangeçari cum baculo ſuꝑ ignẽ hinc ⁊ inde vſquequo cocta ſit.

Conditum de cydonijs cũ perlis magiſtrale ſtomachum ⁊ cor confortat: ⁊ fortificat ⁊ ventrem ſtringit mirabiliter: cuius permixtio. ℞.

Seminis coriandrorũ preparatorum.	Margaritarũ non perforatarum. ℈.i.
Radicum cyperi.	Zucchari albi. lib.ij.
Cinnamomi fini. añ.ʒ.i.	

⁋ Et fiat confectio in forma manuſchriſti cum vino cydoniorum.

Cerotum Galeni emendans vitia ſtomachi Meſue ſtomachũ confortat que ex frigiditate fiunt ꝑparans ⁊ cõfortans appetitum ⁊ digeſtionẽ cibi ⁊ confortans epar ⁊ ſedans dolorem eorum. ℞.

Roſarum rubearum.	Tere ſubtiliter: ⁊ accipe cere noue. ℥.iiij.
Foliorum abſinthij ſicci.	
Maſticis. añ.ʒ.xx.	Olei roſati. lib.i.℥.vi.
Spice inde. ʒ.x.	

⁋ Diſſoluantur oleum ⁊ cera ad igneʒ: ⁊ lauetur lauationibus pluribus cum aqua roſata: deinde iteruʒ lauetur cũ vino vermilio veteri ⁊ ſucco cydoniorum ⁊ pauco aceti: deinde miſce cum ſpeciebus ſupraſcriptis.

Cerotum hyſſopi deſcriptione filagri. Meſue expertũ ad dolorẽ ſplenis ſtomachi ⁊ epatis ⁊ duritiam in eis ⁊ dolorem matricũ: ⁊ apoſtemata in eis linitũ exterius: vel etiã ſuppoſitũ in lana: ⁊ valet ad durities ⁊ nodoſitates que ſunt in ipſis: cuius ꝑmixtio. ℞.

Croci. ʒ.v.	Cere citrine. lib.i.
Bdellij.	Terbentine. ℥.i.ϛ.
Maſticis.	Medulle cruris vacce.
Armoniaci.	Adipis anſeris. añ.ʒ.xv.
Aloes.	Hyſſopi hũide. lib.i.℥.vi.
Storacis liquide. añ.ʒ.viij.	

⁋ Bdellium aromaticum ⁊ aloes diſſoluãtur in aqua infuſionis fenugreci ⁊ florum camomille: ⁊ cum ceteris fiat cerotum: ⁊ poſt filagrum addiderunt expreſſionis ſquille ℥.iij. Olibani. ℥.i. Sepi vituli. ʒ.xv. in alio cere noue. lib.i.minus quarta ⁊ eſt ꝯuenientius.

Cerotum oxycrocij ſm Nicolaum maiorem in antidotario valet ad fracturas coſtarũ fracturas oſſium: ⁊ mirabil'r ꝯfortat ⁊ ratificat. ℞.

Croci.	Armoniaci.
Picis naualis.	Myrre.
Colofonie.i.picis grece.	Olibani.
Cere citrine. añ.℥.iiij.	Aloes.
Terbentine.	Maſticis. añ.℥.i.ϛ.
Galbani. añ.℥.i.ϛ.	

¶ Conficiant̃ ſic. galbanū armoniacū aliquātulū ꝯtuſuz ponant̃ in aceto ꝑ diem ⁊ noctē: mane v̄o ponant̃ ad ignē vſqꝫ ad liquefactionē diuidēdo: poſt liquefactionē colet̃: ⁊ iterū coquat̃ vſquequo acetū ꝯſumat̃: ⁊ tūc addant̃ pix naualis liq̄facta ⁊ colata: cera ⁊ coloſonia ⁊ terbētina: ⁊ interuallo facto ponant̃ maſtix: olibanū: myrra ⁊ aloes ſemper cū ſpatula agitando ad vltimū cū coctū fuerit in aqua frigida ponat̃: ⁊ extracto ab aq̄ manibus exprimat̃ vt tota aq̄ exeat: ⁊ ſup marmor vnctum oleo laurino puluerez croci ſuppoſitū malaxet̃: ⁊ factis magdaleonib⁹ reſeruet̃.
¶ De croco ß in ceroto a varijs diuerſimode ponit̃ qdaʒ poſt ꝑfectā coctionē: ⁊ poſtq̄ʒ amotam eſt ab igne crocus intus ponunt: ⁊ cum alijs rebus bene icorporant: ⁊ modus iſte magis a doctoribus laudat̃: alij v̄o ſupra dicto modo faciunt nec inutilis eſt.

Cerotum ꝓ coſtis magr̃ale: cui⁹ permixtio. ℞.

Maſticis.	Cere noue.
Galbani.	Abſinthij.
Opoponaci.	Seminis fenugreci.
Serapini.	Florꝫ camomille. añ. ℥.i.
Armoniaci.	Croci. ʒ.iiij.
Thuris.	Mucilaginis fenugreci.
Picis naualis.	Mucilaginis ſeminis lini.
Hyſſopi humide. añ. ℥.ij.	Mucilaginis althee. añ.
Terbentine. ℥.i.	℥.ij. ʒ.iiij.

¶ Miſce ⁊ ex his fiat cerotū diſſoluendo ꝑus gūmas in aqua decoctionis althee fenugreci ⁊ ſeminis lini: puluerizando ēt puluerizanda reducant̃ ad formā ceroti.
¶ Camomille ſi ſimpliciter ſcribatur vel ſcriptuz reperiatur ſemper de flore eſt intelligendum.
¶ Mucilago althee ſi ſimpliciter ſcribitur vel ſcriptū reperitur de radice facienda eſt vt doctores volunt.

Cerotum hyſſopi deſcriptione Pauli Meſue valz vt diximus in deſcriptione filagri cerotum: cuius permixtio. ℞.

Armoniaci. ʒ.x.	Aloes.
Bdellij. ʒ.v.	Olibani. añ. ʒ.ij.ſ.
Sigea: ideſt ſtoracis liquide. ʒ.iiij.	Cere noue. ʒ.iiij.ſ.
	Sepi vituli.
Croci. ʒ.i.ſ.	Medulle vituli. añ. ℥.ij.
Maſticis. ʒ.ij.ſ.	Hyſſopi humide. ʒ.xi.

¶ Irelcon. i. olei nardini quātū ſufficit: ⁊ fiat cerotū.

Cerotum pro renibus magiſtrale repertum vtile atqꝫ mirabile ad ꝓhibendū aborſum in muliere pregnante vidi de eo vtilia experimenta ⁊ maxime in illuſtriſſima nunc quondā comitiſſa brixie in partibus vltramontanis vxore illuſtriſſimi Philippi domini de ſabaudia que habuit duos aborſus: ⁊ approximato ceroto aliquo ſuo tempore portauit: ⁊ illo ſemel relicto iterū ad aborſum venit: in multiſqꝫ alijs matronis ⁊ mulieribus illumqꝫ valde operauit: cuius permixtio. ℞.

Maſticis electi. ℥.i.	Corallorꝫ rubeorum.
Laudani. ʒ.vi.	Sandalorum.
Cere citrine. ʒ.iiij.	Menthe ſicce.
Radicum biſtorte.	Seminis coriandrorum preparatorum.
Nucum cupreſſi.	Gallie muſcate.
Succi hypoquiſtidos.	Terre ſigillate. añ. ʒ.ij.
Acharie.	Olei oliuarum complectarum. lib. iij.
Sanguinis draconis.	
Roſarꝫ rubearū. añ. ʒ.ij.	

¶ Puluerizent̃ pulueriz āda: ⁊ fiat cerotū in bona forma ⁊ q̄ ſit tenax: ⁊ ſi nō eſt tenax addat̃ parū terbentine.
¶ Cerotum dicitur a cera quia omne cerotū recipit ceram vel aliquid loco cere: ⁊ eſt quoddā mediū inter vnguentū ⁊ emplaſtrū: ſpiſſius vnguēto ⁊ liq̄bilius emplo.

Cerotum pro crepatis Gentilis in ſuis conſilijs cōſilio ꝑmo ꝓcioſiſſimū ⁊ expertuz: ⁊ eſt in vſu in diuerſis partibus: cuius permixtio. ℞.

Picis liquide.	Conſolide maioris.
Coloſonie. i. picis grece.	Cōſolide minoris. añ. ℥.i.
Cere citrine.	Gallarum.
Ariſtologie longe.	Nucum cupreſſi.
Ariſtologie rotūde.	Boli armeni.
Vermium terreſtrium.	Succi hypoquiſtidos.
Aloes. añ. ℥.iiij.	Mūmie. añ. ℥.vi.
Lythargiri aurei.	Thuris.
Armoniaci.	Viſci quercini.
Opoponaci.	Lapidis ematbitis.
Galbani.	Olibani.
Maſticis.	Gipſi.
Bdellij.	Myrre. añ. ʒ.iiij.
Sumach.	Sanguinis draconis. ℥.vij.
Terbentine.	Sanguinis humani. lib. ij.
Serapini. añ. ℥.i.	

¶ Confice ſic. Accipe pellē arietinaʒ cū pilis īde remotis coquat̃ in aq̄ taʒ diu donec tota liquefiat: ⁊ poſtea ꝑmitte aquā infridari ⁊ reſidere: deīde accipe ſpecies bn̄ tritas ⁊ cribellatas: ⁊ gūme prius tantū diſſoluant̃ in aceto fortiſſimo q̄ diſſolute ſanguine cōmiſceant̃: ⁊ hec ola permiſce in colatura aq̄ pellis arietis in chacabo: ⁊ fac vt ſimul bulliāt donec ad nigredinē ⁊ formā ceroti veniāt ⁊ vtere. ¶ Sāguis humanus debet extrahi ab homine ſano ſane cōplexionis: ⁊ poſt extractionez debet in ceroto ilico poni: eo qꝫ longa ipſius extractio corruptionem inducit.

Cerotum de mucilaginibus magr̃ale valet ad mollificandum reſoluendum maturandum oēm duritiam ⁊ inflationem: ⁊ eſt expertum. ℞.

Mucilaginis althee.	Fecis olei linoſe. ℥.iij.
Mucilaginis fenugreci.	Lythargiri.
Mucilaginis ſeminis lini. añ. ℥.vi.	Terbentine. añ. ℥.iiij.
	Storacis liquide. ℥.ij.
Bdellij.	Picis naualis. ℥.iiij.
Armoniaci.	Cere noue. lib. ij.
Opoponaci. añ. ℥.ij.	Medulle bouis vel ſepi caſtrati. ℥.iij.
Olei de lilio. ℥.iij.	

¶ Puluerizent̃ puluerizanda: ⁊ ex his fit cerotum in bona forma. ¶ Nota q̄ quādo ſtorax ſimpliciter reperitur de calamita eſt intelligendum cum melior ſit alijs ſpeciebus. nam calamita idē eſt qđ bona gutta a calos quod eſt bonum ⁊ mitros quod eſt gutta: ex his completur.

Cerotum aliud ad crepatos de pelle arietina ſm Raineldum de villa noua in libro 2°. in capitulo de crepatura. capitulo trigeſimo. ⁊ multū in vſu cuius permixtio. ℞.

Lythargiri aurei.	Cere albe.
Opij.	Cere rubee. añ. ʒ.i.
Sedenengi. i. lapis ematbitis ſiue ſanguinaris.	Radicū cōſolide maioris.
	Radicū cōſolide mediane.
Sanguinis draconis.	Radicum conſolide minoris. añ. ʒ.iij.
Boli armeni.	
Maſticis.	Roſarum rubearum.
Armoniaci.	Myrre.
Mummie.	Aloes. añ. grā. xv.
Galbani.	Palle marine. i. bale marine combuſte.
Thuris.	
Coſti.	Galle.
Lumbricorum terreſtriū. añ. ʒ.ſ.	Balauſtiarum.
	Ariſtologie rotū. añ. ʒ.vi.
Picis naualis vſualis.	Viſci quercini. ʒ.ij.
Picis grece. i. coloſōie. añ. ʒ.i.	Sāguis bois rufi. ʒ.viij.

¶ Conficiat̃

¶ Cõficiat̃ h mõ. Accipe pellẽ vnã hedinã vl' arietinã cũ oibus pilis ſuis: ⁊ decoquat̃ q̃n bulliẽdo g totũ diẽ: quouſqʒ tota liquefacta ſit. ⁊ fiat ſicut cola ⁊ parũ vel nihil de aqua ſibi remaneat: deinde ex illa aqua accipe lib. i. optime cũ ſtaminia vel panno colatã: ⁊ adde cũ eo viſcũ q̃rcinũ: ⁊ in olla noua lẽto igne fac liq̃fieri ⁊ bullire: ⁊ cũ baculo ſemp ⁊ ꝯtinue ducas: aut p aliũ ducere facias: deĩde lũbricos terreſtres poſt cerã ⁊ picẽ addas: deĩde adde terbẽtine: ideſt gũmi albotin. ℥. ij. poſtea coloſoniam: maſticẽ: myrrã: armoniacũ: ⁊ galbanũ adde: ⁊ liquefac ſimul: ⁊ cũ baculo ſemp ducant̃. ⁊ ſignuʒ q̃n erit coctũ eſt ꝙ ponatur vna gutta ex eo ſup lapidẽ marmoreũ: ſeu ſup cultellũ oleo vnctũ: qȯ cũ ĩfrigidatũ fuerit ſi malaxet̃ ⁊ optime coagulet̃: tũc ſignũ eſt pfecte coctionis: ſin aũt lẽto igne bulliat: ⁊ fiat ⁊ vſui reſerua in pelle pecorina vel arietina. Et iſtud cerotũ eſt illud quo general'r vtunt̃ doctores ſub nomine ceroti ad crepatos: vel ſub noie ceroti cuʒ pelle arietina. ibi Rainaldus dicit. ꝙ crepatura accidit ſepe in mulieribus ⁊ robuſtis viris: q volũt nimis ſaltare vel currere: vel maxima põdera portare: vel petras groſſiſſimas iactare: vl' eas viril'r eleuare: vel ex nimio ⁊ alto clamore. Et Bartholomeus mõtagnana in ſuo antidotario hʒ vnum emplaſtrũ vſuale pro crepatis: ſʒ idẽ nõ eſt: verum differunt parum: de quo iſra. Gentilis in ſuis cõſilijs in ꝯſilio pmo habet vnam deſcriptionẽ deſuper iſtud ſcriptam put pʒ: ſed non eſt eadem: ſed iſta eſt plus in vſu.

Cerotũ de laudano magiſtrale: ſtomachũ ⁊ oia membra mirabil'r ꝯfortat. ℞.

Menthe ſicce.	Cyperi.
Roſarum rubearum.	Calami aromatici.
Abſinthij ſicci.	Olibani.
Ligni aloes.	Aloes.
Maſticis.	Myrre.
Cinnamomi.	Corallorum rubeorum. añ. ℥. i.
Spice nardi.	Zedoarie.
Myrtillorum. añ. ℥. iij.	Terre ſigillate.
Gariofilorum.	Abrotani.
Galange.	Centonici.
Nucis muſcate.	Cẽtauree maioris. añ. ℥. i. ſ.
Macis.	Laudani boni. ℥. viij.
Zinciberis.	Cere citrine. lib. ij.
Gallie muſcate.	Terbentine. ℥. viij.
Coſti. añ. ℥. ij. ſ.	

¶ Liquefiant terbentina ⁊ cera ⁊ laudanuʒ ſimul: deide ſuprafcripte ſpẽs ſimul apponant̃. ¶ Aliq̃n reperies ſcriptũ mẽthe ſicce ⁊ abſinthij ſicci. ⁊ aliq̃n mẽthe ⁊ abſinthij ſimpl'r. Quereret aliqs qd in diuerſitate dicta eſt faciẽdũ. In h dico ꝙ auctores ſemp itelligũt de ipſis ſiccis: q̃uis aliq̃n nõ exprimãt: ⁊ aliq̃n ſic. ⁊ ꝓpter expõnẽ volũt poſtmodũ itelligere de ſuccis: ⁊ lõ expreſſerũt in aliqbus mẽthe vel abſinthij ſicci id qȯ volũt: ꝙ tu in ceteris itelligas. nã q̃n volũt dicta humiditatẽ herbarum dicunt ſucci menthe vel ſucci abſinthij. quare bene ⁊c̃.

Diachilon magnũ Meſue ſiue cerotũ: ꝙ ambo appellãtur emplaſtrũ: verum q2 cõmuniter fit ad formam ceroti: ideo in eorum ſumma ponã: valet ad reſoluẽdũ ⁊ ad maturanduʒ omnem duritiem ⁊ iſlationem: ⁊ eſt expertũ: cuius pmixtio. ℞.

Lythargirij ſubtiliter triti. lib. i.	Mucilaginis ſeminis fenugreci.
Olei irini.	Mucilaginis ficuum pinguium.
Olei camomille.	
Olei anheti. añ. ℥. viij.	Mucilaginis paſſularum.
Mucilagis ſeis lini. ℥. xij. ſ.	Succi ireos. añ. ℥. xij. ſ.
Succi ſquille.	Terbentine. ℥. iij.
Hyſſopi humide.	Raxe pini.
Glutinis alchanach.	Cere citrine. añ. ℥. ij.
añ. ℥. xij. ſ.	

¶ Cõfice h modo. Accipe lythargiriũ ⁊ ſuprafcripta olea ⁊ diu in mortario lapideo cũ piſtello ferreo conquaſſent̃ ⁊ elaboret̃ in eorum ꝯquaſſatione p mediã horã ſaltim: deinde bulliãt ſup ignẽ cũ facilitate ſemp: ⁊ inceſſant agitando cũ ſpatula donec coaguletur lythargirium: tũc deponat̃ ab igne ⁊ pmittat̃ ĩfrigidari: deide accipe mucilagies gluten ſuccuʒ ⁊ hyſſopũ humidũ: terbẽtinã: ⁊ iter eos aliq̃li ebullitione bulliãt: deide in mortario cũ lythargirio ⁊ oleis pdicta ponant̃: ⁊ cũ piſtello tãtũ ꝯquaſſent̃ donec ꝯdecens fiat eorum pmixtio. Tũc iterum oia reponant̃ ſup igneʒ ⁊ cera addita tãtũ coquant̃ ꝙ ad debitã formã veniãt. ſ. ꝙ habeant ſolidiorẽ coctionẽ qual'r hẽt dʒ vnguẽtũ ⁊ nihil vltra ne aduret̃. ¶ Iſtud emplaſtrũ eſt in vſu: maxime ſm iſtaʒ deſcriptionẽ: ipſe aũt Meſue ſimilat h emplaſtrũ diaquilon: ſed ſm modernorum opionẽ dʒ dicere diachilon. i. compoſitio facta ex mucilaginibus ⁊ ſuccis: ⁊ ꝓpter h a multis dr̃ cerotũ de mucilaginibus ſine gũmis: aut diaquilon ſine gũmis. ⁊ ſic ſi bene legis expoſitores noſtrorum doctorum videbis ꝙ emplaſtrũ diaquilon magnũ: ⁊ cerotũ de mucilaginibus ⁊ vnguẽtorum diaquilon ſine gũmis idẽ ſunt: ⁊ qui nõ credit videat in antidotario Io. Serap. ꝙ dicit vnguẽtũ de mucilaginibus: ⁊ eſt diaquilon: idẽ dicit Gẽtilis ſup 5° Aui. magiſter Petrus argilata in caplõ de ſcrophulis ponit vnguẽtũ diaquilon: qȯ idem eſt: ⁊ ibi docet ipſuʒ cõficere cum gũmis: de quo iſra. ſupra eſt poſitũ vnguentuʒ de mucilaginibus ex auctoritate Bartholomei mõtagnane: qȯ põt fieri ꝓ diaquilon ſine gũmis. Scias aũt ꝙ gñaliter aromatarij maxime apȯ nos faciũt emplaſtra in forma molli: ⁊ cerota in forma ſolida: de q̃ aromatarij Neapolitani admirant̃: q2 ipſi faciunt ꝯtrarium. nam emplaſtra faciant in forma dura: ⁊ cerota in forma molli. Leonardus de pda palea in caplõ de vlceribus pfundis ponit emplaſtrũ diaſinicon deſcriptione Alexãdri: ſed dr̃ emplaſtrum. i. dura confectio: eadem eſt opinio Nicoli.

¶ Gluten alchanach ſiue alchamach ſiue alaçanac quid ſit general'r ignoratur: vere nunq̃ vidi nec audiui ab aliquo vidiſſe auctorẽ auctenticũ de eo mentionẽ facere: verum ſm ꝯſuetudinem aromatariorum eſt cola piſcium qȯ non nego nec affirmo. certe in partibus Rome dictum fuit ꝙ in rei veritate gluten alchanac eſt qdã viſcus q reperit̃ i arabia ſup arborẽ aſe fetide: tñ de' ſcit. Magiſter Petrus de argilata qui ſepe ⁊ ſepius vtit̃ iſto vnguento qȯ ipſe deſcribit in caplõ allegato. ⁊ ibi loco glutinis alchanac ponit viſcum cum quo capiunt̃ aues: ſed nos itelligimus viſcum quercinum: qȯ ꝯuenit in iſto caſu: tamen nõ affirmo quid ſit general'r: loco eius ponit̃ cola piſcium: ſed itentio noſtrorum chirugicorum viſcus quercinus etiaʒ valet. Si aũt facere volueris vnguẽtũ diachilon ſeu empl'm de mucilaginibus cũ gũmis opʒ facere vt docet magiſter Petrus argilata in caplõ allegato. vbi ſic ait in fine deſcriptionis dicẽs. ꝯficiat̃ ſicut ipſe Meſue docet in antidotario: ⁊ ſi cuʒ iſtis addat̃ bdellium armoniacum ⁊ ſerapinum. añ. ℥. i. erit diachilon gũmatum ſiue cuʒ gũmis: tu vo ſcias ſi ponas ſupra vnguentum diachilon ſine gũmis aut cerotum de mucilaginibus ſine gũmis illas tres gũmas quas nominaui: tunc erit diachilon cum gũmis.

Diachilon minus Meſue ſiue cerotũ diſſoluens ⁊ maturãs tumores a caliditate factos ⁊ apoſtemata calida: cuius permixtio. ℞.

Mucilaginis fenugreci.	Mucilagis althee. ℥. i.
Mucilagis ſe. lini. añ. ℥. i.	Fiãt dci mucilagines i aqua

decoctiõis mellilotí. ℞. Olei camomille.
Lytbargiry ſubtiliſſime pulueriçati. ʒ.i.ſ. Olei irini. añ.ʒ.i.ſ.
Pluerí radicis ireos. ʒ.i.

¶ Accipe ergo olea lytbargirũ ⁊ pulueriça ireos ⁊ olu in mortario agitent̃ vt tibi oſtendi in alio: facias commemorando ꝙ coctio ſit inter vnguentum ⁊ cerotum.

¶ In oi cõpõne i qua itrãt lytbargirũ ⁊ mucilagines poſt coctionẽ lytbargiry cũ oleo anteq̃ mucilagines ponant̃ ſemꝑ debem⁹ expectare ifridationẽ vł ſaltim tepefactionẽ olei in quo ẽ lytbargirũ. ſi eni ipſis feruẽtib⁹ apponerent̃ mucilagines adeo excreſcerẽt ſuꝑ captiã ꝙ maioꝛ pˀs in ignẽ ꝑderet̃: ⁊ h ſepe vidi ꝯtigẽ famulis aromatarioꝝ nõ expˀtis: ⁊ etiã a multis q ſe magiſtros eſſe dicebant.

Diachilon

paruum Meſue: maturans ⁊ diſſoluẽs tumoꝛes a caliditate factos: ⁊ apoſtemata calida. ℞.
Lytbargiry. ʒ.vi. Mucilaginis ſeis lini.
Olei veteris clari. lib.i. Mucilaginis radicum malue. añ.ʒ.ij.
Mucilagis pſilij. ʒ.iiij.
Mucilagis ſiſgami. ʒ.i.ſ.
Et eius operatio eſt ſicut operatio alterius.

Decoctio

communis ſic fit. ℞. prunoꝛum.
Tamarindoꝝ. Liquiritie raſe.
Paſſularum. Ordei mundi. añ. partes equales.
Uiolarum.
¶ Bulliant hec omnia in aqua infuſionis quantitatis ſufficientis ſm artem: deinde coletur ⁊ reſeruetur.

Decoctio

pectoꝛalis magiſtralis ſic fit: cuius permixtio. ℞.
Yſſopi ſicce. Paſſularum.
Capilloꝛum veneris. Ordei mundi.
Ficuum. Liquiritie raſe. añ. partes equales.
Dactyloꝛum.
Sebeſten.
¶ Bulliant hec in aqua quantitatis ſufficientis ſm artẽ ⁊ coletur ⁊ ſeruetur.

¶ In hac decoctione ſunt aliqui qui addunt ireos: ſed q̃uis pectoꝛalis ſit ego non laudo illum apponendum eſſe propter eius hoꝛribilitatem ⁊ malum ſapoꝛem.

¶ Decoctiones iſte ⁊ oẽs alie ꝑ tres vel q̃tuoꝛ dies ꝯſeruãtur ⁊ nõ plus ⁊ maxime in eſtate: ⁊ iter oẽs hic icidẽter dicã de ifuſione facta in aqua lactis ſeu caſei: q2 minus ꝯſeruat̃: q2 vix ꝑ vnum vel duos dies ꝯſeruari poteſt.

¶ Syrupi vͦ ꝯſeruantur ſi ſunt de melle per duos annos. ſi vͦ de çuccharo ⁊ bene cocti ⁊ in vaſe bene obturati per annum durant aliter vix poſſunt durare.

¶ De ꝯſeruatione iulep ſcias ꝙ iulep aquoſum ⁊ male decoctum pauco tpe ꝯſeruat̃: ⁊ maxime tpe eſtatis. iulep vͦ bñ coctũ ꝑ annũ ſeruat̃ ⁊ nõ plus ſub foꝛma iulep.

Decoctio

carminatiua magiſtralis: que valet ꝯtra omnes ventoſitates. ℞.
Seminis aniſi. Ameos.
Seminis feniculi. Cimini.
Dauci. Polypody. añ. partes equales.
Carui.
¶ Bulliant in aqua ſm artem vt dictum eſt in aliꝗs decoctionibus.

Decoctio

conſtrictiua ſic eſt: ⁊ ſic fit. ℞.
Coꝛticum granatoꝝ. Acimoꝝ vuaꝝ. i. granelle.
Balauſtiarum. Sumach.
Myrtilloꝛum. Acbacie.
Nucum cupreſſi. Soꝛbaꝝ ſiccaꝝ.
Gallarum. Neſpillaꝝ imaturaꝝ ſiccaꝝ.
Cupulaꝝ glandiũ. Caude eque. añ. ptes eq̃les.

¶ Bulliãt in aqua plãtaginis ſꝫ artẽ: ⁊ de dicta decoctione da vbi opꝫ: ⁊ multũ valet ad reſtringendum.

Diabuglossatũ

Meſue: valet ad ꝯfortãdũ coꝛ maniacis ⁊ melicis: ꝯfert ſyncopim: ⁊ tremoꝛẽ coꝛdis aufert. ⁊ modus eius eſt. Accipe floꝛũ bugloſſe bene mũdatoꝝ. ʒ.iiij. Zuccbari albi. lib.i. Et expone ſoli: ⁊ fac ſicut in caplo de çuccbaro roſato.

Diaboꝛiginatũ

Meſue: valet ad ꝯfoꝛtandum coꝛ maniacis ⁊ melancbolicis: ꝯfert ſyncopim: ⁊ tremoꝛem coꝛdis aufert. ℞.
Floꝝ boꝛaginis. ʒ.iiij. Zuccbari albi. lib.i.
¶ Contundãtur in moꝛtario lapideo ⁊ exponãtur ſoli vt dictum eſt in çuccbaro roſato in iſto ſic fit.

Diamuſcus

dulcis Meſue: faciẽs ad pulſuꝫ coꝛdis: ⁊ egritudines melancbolicas: ⁊ ad eum qui triſtatur ſine cauſa: ⁊ confert ad egritudines cerebri: ſicut eſt vertigo ⁊ epilepſia ⁊ paralyſis: ⁊ ad egritudines pulmonis ⁊ difficultati anhelitus: cuius permixtio hec eſt. ℞.
Croci. Ocimi citrati. ʒ.ij.ſ.
Doꝛonici. Been albi.
Zedoarie. Been rubei.
Ligni aloes. Foly.
Macis. añ.ʒ.ij. Spice.
Albaꝝ margaritaꝝ. Garioſiloꝝ. añ.ʒ.i.
Sete crude paꝝ aduſte. Zinçiberis.
Karabe. Cubebe.
Coꝛalli rubei. añ.ʒ.ij.ſ. Piperis longi. añ.ʒ.i.ſ.
Gallie muſcate. ʒ.ij.ſ. Muſci boni. ℈.ij.
¶ Cõfice cũ melle crudo qd ſit quadruplũ põderis oiuꝫ: ⁊ pone in vaſe vitreo. Et ſit doſis eius ʒ.i. vſq3 ad ʒ.ij.
¶ Si autem hanc confectionem amaram facere volueris valentioꝛ efficietur ad ea que diximus: ⁊ ad exiccandum humiditates ſtomachi ⁊ putrefactiones in eis: ⁊ pꝛopꝛie ſi addatur in permixtione eius.
Abſinthy. Keiſim: ideſt ſemen leuiſtici. ʒ.i.
Roſaꝝ rubeaꝝ. añ.ʒ.iiij.
Aloes optie abluti. ʒ.iiij. Cinnamomi electi. ʒ.ij.ſ.
Caſtoꝛei. ʒ.i.
¶ Pulueriçanda pulueriçent̃ ſubtilr̃: ⁊ fiat electuarium in bona foꝛma. ¶ Circa hanc deſcriptionem nota ꝙ de ſeda cruda paruꝫ aduſta ſic aduritur. Accipe de folliculis ſirici noui qui nondũ ꝑtranſiuit annum vnum: ⁊ aperi ⁊ extrahe vermes quos intus reperies moꝛtuos ⁊ mũda ꝑ optime: deinde pone in olla noua dictos folliculos que coopertoꝛio lapideo bene tegatur: deinde in furno ponãtur: ⁊ tantum permittantur ꝙ poſſint pulueriçari: deinde extrahant̃ ⁊ vſui reſeruet̃: hec eni combuſtio fit vt deſiccet ac vt ꝯteri poſſit. in vna alia ꝯfectione infra reperies ſubtiliter icidatur: eſt etiã vt bene teratur. igitur per hoc itelligas ꝙ vterq3 modus laudatur. Tamen ego non ſoleo hoc in electuario nec in aliꝗs cõfectionibus coꝛdialibus ſetam comburere: ſed ſubtilr̃ incidere: ſed ſi comburere vis vt verba Meſue ſonant: caueas ꝙ illa aduſtio non ſit icinerans: imo prudenter fieri debet: ⁊ talr̃ ꝙ ſericum ſoluꝫ ſit pulueriçabile: ⁊ remaneat ſeta ſm foꝛmaꝫ ſuam. dicit etiã crude: q2 ꝑ coctioneꝫ virtus eius extrahitur. ¶ De ocimo qñ enim in compoſitionibus reperies ſcriptum ocimi gariofilati: tunc idem eſt qd ſemen baſiliconis citrinuꝫ. ſi vͦ ocimi ſimplr̃ idem eſt qd ſemen baſiliconis nigrum: ⁊ hoc colligitur a planta baſiliconis habens folia lata. Citrinum vͦ a plante faciens parua folia: ⁊ hec eſt ipſoꝛum differentia. Citrinũ enim magis aromaticũ eſt ⁊ coꝛdiale magiſq3 calidum. igitur in hac compoſitione vbi dicit ocimi citrati: tũc ponere debes de ocimo citrino: q2 odoꝛẽ habent de

citro: put p experiẽtiã videre poſſis fricãdo eũ in manib⁹:
dico de ſemine: ꝛ ſic nrĩ aromatarij cõiter vtũtur. ❡ Dic
brĩ aduertẽdũ eſt de been ſcriptũ p duplex ee. been ſũt due
radices alba ꝛ rubea: ꝛ dñẽt ſcribi p duplex ee: ꝛ nõ p vnũ
e: neqꝫ p h prout pꝫ in 2° li° Auic. cap. 86. ❡ Spica aliqñ
eni reperiť ſcriptũ ſpice nardi vel ſpice ide: ꝛ ambe idem
ſũt: aliqñ ſpice romane vel ſpice celtice: ꝛ hec due idẽ ſũt.
❡ Mel crudũ eſt qḋ nõ eſt coctuꝫ. igiť ſi mõ deſcripto a
Meſue facere vis Accipe mellis puri. lib. i. ſupraſcripta/
rũ ſpẽꝝ. ℥. iij. ꝛ pmiſce: ꝛ ſic habes mẽtem auctoris: ſꝫ mel
crudũ qḋ eſt q̃druplũ põderis oiuꝫ. ſi vo nõ habes mel pu
rũ potes h mõ facere. Accipias vnã quãtitatẽ mellis quã/
tũ volueris ꝛ pone ad ignẽ ad bulliẽdũ: ꝛ ſemp illũ diſpu/
mabis quouſqꝫ coctũ ſit: deide ab igne amoueať: ꝛ poſt i/
frigidationẽ ſupraſcripta ſpẽꝝ quãtitas apponať: ꝛ h mõ
habebis mel crudũ: ꝛ a ſupfluitatibus depuratũ. alij vo di
cũt q mel crudũ eſt illud qḋ manibus abſqꝫ igne exprimiť
a fauo mellis hẽ ꝛ extrahiť: ꝛ hec opio non oĩno ſine rõne
eſt fundata vel illũ vel pſcriptũ accipias: qꝛ ꝯueniunt: ꝛ ſi
in forma ſolida facere vis fac vt ſupra. ❡ Aloes ſucotri/
nũ dĩ aloes optimũ: qꝛ īter oẽs alias ſpẽs aloes eſt meli⁹:
ꝛ laueť h mõ. Terať quãtitas aloes tibi neceſſaria ꝛ rora/
bis illũ aque pluuialis vel aque endiuie: hec eniꝫ lotio fit
vt ipſius acuitas amoueať ꝛ ꝯfortatio augeať donec totũ
ab aqua ſit madefactũ: deide ſoli exponať ad deſiccãdũ:
ꝛ pmittať vſquequo poſſit denuo puluerizari: deide iterꝫ
ꝯtere ꝛ quãtitatẽ de pdicta aq̃: iterꝫ irrora ꝛ ſoli exponas:
ꝛ illud idẽ ꝛ tertio facias: demũ poſt exiccationẽ reſerua ꝛ
vtere illo. ❡ De aloe iterꝫ eſt notandũ q aliqui ſunt q illũ
cõburũt quẽ ponere volũt in hac ꝯfectione ꝛ nõ lauãt di/
cẽtes: q p cõbuſtione amoueť ſua gũmoſitas p quã laxa/
bat ꝛ ſtomachuꝫ debilitabat: ꝛ p h magis appropriať alia
vtus ꝛ alia operio que eſt ꝯfortare: ꝛ imo melius ꝯfortat:
ꝛ ad hoc notãdũ eſt q ſi aloes datur ad laxandũ nõ com/
buriť nec lauať: ſꝫ ſi ad ꝯfortandũ vel abluiť vel cõburiť:
q̃uiſq̃ꝫ cõbuſtio ipſius de raro fiat. Modus cõburẽdi eſt: po
nať in olla mũda: ꝛ ſup prunas pmittať donec aduratur.
❡ Semen leuiſtici compoſitionibus apponenduꝫ eſt nõ
planta neqꝫ radix neqꝫ folia.

Diagalanga Meſue: valet contra morbos ven/
toſitatum groſſarum ꝛ acetoſaꝫ eru
ctuationem medicina experta: ꝛ ad maliciam digeſtionis:
ꝛ bonificat operationes ſtomachi ꝛ epatis frigidi: immo
emendat defectionem ipſoꝝ. ℞.

Galange.		Calamenti.	
Ligni aloes.	añ. ℥. vi.	Mẽthe ſicce domeſtice.	
Gariofilorum.		Hell. i. cardamomũ maius.	
Macis.		Spice.	
Keiſim: ideſt ſemen leui/ſtici.	añ. ℥. ij.	Seminis apij.	
		Seminis feniculi.	
Zinziberis.		Seminis aniſi.	
Macropipis. i. pip lõgũ.		Seminis carui.	añ. ℥. i.
Cinnamomi.		Calami aromatici.	℥. i. ſ.
Piperis albi.	añ. ℥. i. ſ.		

❡ Puluerizenť oĩa ſupraſcripta debito modo: zucchari
tabarzet. i. albi vel illius prouintie. ℥. x. Et fiat cõfectio
decoquendo quantum ſufficit: ꝛ fiat. doſis eius eſt. ℥. ij.
vſqꝫ ad auř. ij. ſi autem in forma ſolida fac vt dixi.
❡ Intelligendũ q in oĩbus ꝯfectionibus ꝛ cõpõnibus cor/
dialibus ſtomaticis epaticis ꝛ breuiter in quibuſcunqꝫ:
exceptis in medicinis vomitiuis ſemp apponẽduꝫ eſt cin/
namomũ ſubtile. In vomitiuis vo groſſuꝫ apponẽdũ eſt:
eo qḋ illud vomitũ puocat: parũqꝫ ſuſtinet de decoctione
ꝛ ꝯtritione: ꝛ minus ſubtile iterꝫ ſuſtinet. ❡ Qñ ſimplr pi
per deſcriptũ in cõpoſitionibus reperiť de pipe vſuali eſt.

❡ Calamẽtũ ꝛ mẽtha ſicce in hac compoſitione ponunť:
qꝛ ſicciores ſunt cõplexionis. Et de mẽtha domeſtica ꝛ ca/
lamento montano eſt intelligendum: non de aquatico.
❡ Nonnunq̃ꝫ cõtinget aromatario reperire in qbuſdam
cõpoſitioñ. mel tabarzet: ideo declarabo qd illud ſit: ꝛ di/
co q eſt mel albũ: de celo cadens ad moduꝫ roris: ꝛ eſt al/
bus: ꝛ aliqualr denſius q̃ꝫ ſit apũ: ꝛ q̃ſi tendit ad nãm zuc/
chari: ſꝫ qꝛ illo caremus: loco eius ponimus mel albuꝫ vel
zucchaꝝ 2ᵉ coctionis. Et h mel tabarzet poniť a Meſue
in ꝯfectione de zinzibere. diſtinctione 4ᵃ circa finem.

Diaciminum bonum Meſue prime deſcriptio/
nis: valet contra ſtomachum ꝛ vi/
ſcerum ventoſitatem: digeſtionem procurat: ſtomachum
ꝛ viſcera calefacit. ℞.

Ciminí īfuſi ī aceto p tres dies ꝛ noctes.	℥. x.	Macis.	℥. ij.
Zinziberis.		Galange.	
		Piperis longi.	
Cinnamomi.	añ. ℥. iiij.	Cardamomi maioris ꝛ mi/noris.	añ. ℥. ij.
Gariofilorum.			
Ligni aloes.	añ. ℥. ij.	Muſci.	℈. ſ.

❡ Puluerizenť pulueriзanda: ꝛ cum melle quãtũ ſufficit
fiat ꝯfectio. ꝛ ſi in forma ſolida fieri vis fac vt ſupra dixi
in alijs receptis. ❡ Varie eni reperiunť recepte de hac cõ
fectione: ſꝫ iſta eſt melior ꝛ in vſu. Reperiť q̃nqꝫ magnus
error in hac compoſitione apud aromatarios ꝛ medicos.
Aliqui eniꝫ hñt in ſuis receptis cimini carmeni: ꝛ aroma/
tarij dicũt q carmeni nihil aliud eſt q̃ꝫ puintia in qua di/
ctũ ciminũ naſciť. vt vbi grã. opij thebaici ꝛc. Sꝫ multuꝫ
errant vt videri põt a Mattheo ſyluatico. cap. de cimino
vbi dicit. q ciminũ carmenũ idẽ eſt qḋ ſiſeleos. i. ſiler mõ
tanũ. Cauſa aũt q̃re īfundiť ciminũ in aceto p dieꝫ eſt: qꝛ
acetũ addit ſibi in vtute pfundationis ꝛ īciſionis: ꝛ tempe
rat eius calorẽ aliqualr. ❡ Nota īſuper q ꝯtritio medici/
naꝝ huius ꝯfectionis non dꝫ eſſe ſubtilis ſed groſſa: cum
ītentio ipſius medicine nõ ſit niſi q ſit fortis in reſoluẽdo
ꝛ euacuando ventoſitatem. Qꝛ ſi vltimate ꝯterenť vento/
ſitatem nõ reſoluerent: ſed p vrinã educerẽt. hoc declarat
Auic. 5° canonis. caplo de diacimino.

Diambra Meſue eſt medicina ſublimis cerebrũ:
confortans ſtomachum ꝛ omnia mẽbra:
ꝛ digeſtionem procurat: ꝛ membra nutritionis calefacit:
ſenibus quoqꝫ conuenit ꝛ frigidis natura: ꝛ mulieribus ꝛ
egritudinibus matricis. ℞.

Cinnamomi.		Cardamomi maioris ꝛ mi/noris.	℥. i.
Doronici.			
Gariofilorum.		Zinziberis.	℥. i. ſ.
Macis.		Sandali citrini.	
Nucis muſcate.		Ligni aloes.	
Folij.		Piperis lõgi.	añ. ℥. ij.
Galange.	añ. ℥. iij.	Ambre.	auř. i.
Spice.	℥. i.	Muſci.	℥. ſ.

❡ Puluerizentur pulueriзanda: ꝛ confice cum ſyrupo ro
ſato facto cum aqua infuſionis roſarum. i. cum iulep roſa/
to. ꝛ ſi facere vis in forma ſolida fac vt ſupra tibi oſtendi
in alijs cõfectionibus. doſis eſt. ℥. iij. ❡ Diambra diciť
ab ambra ingrediente in bona quantitate. hoc apud medi
cos eſt multũ in vſu ꝛ maxime iſta deſcriptio.
❡ Circa preſcripta ꝛ ſequẽtia vnũ generale eſt notãduꝫ q
ſpẽs huius ꝯfectionis: ꝛ oẽs ſpẽs medicinaꝝ cõfortãtium
mẽbra: aperiẽtiũ oppilationes debẽt ſubtilr puluerizari: ꝛ
eo maxime ſi ad lõginqua mẽbra ꝯfortãda debent tranſi/
re non aũt vltimate. vltima eni contritio perdit virtutem
medicine aromatice: ſed media ſit inter vltimam ꝛ ſubti/
lem. Et ſi noſtro tempore hec confectiones fiant in mor/
ſellis: maior operatio tamẽ ꝛ efficacior vtplurimũ ſit ab

electuario ꝙ̃ a confectione preparata vt ſuperioꝛ: ⁊ hoc multis rōnibus. Prima ꝑpter meliorem fermentationē que fit aromatū in electuarijs que fieri non poteſt in confectionibus. Secunda. qꝛ de aromatibus plus ponitur in electuario conſtruendo ꝙ̃ in confectione. Tertia. qꝛ melius ⁊ facilius euaporat: ⁊ tranſit virtus electuarij ad mēbra remota ꝙ̃ virtus cōfectionis aſſumpte vt in paſſionibus pectoris ⁊ cerebri: ⁊ hoc verificari poteſt in omnibus confectionibus ⁊ electuarijs.

Diacoralli magiſtralis valet ⁊c. ℞.

Specierum diarodon abbatis. ʒ.iij.	Fragmentoꝝ precioſoꝝ.
Coralloꝝ rubeoꝝ.	Margaritarū non perforatarum. añ.℥.ſ.
Coralloꝝ alboꝝ. añ.℥.ſ.	

¶ Pulueriçent̃ ſubtilr̃ ⁊ addat̃ çucchari diſſolati ī aqua roſa. ℥.vij.ſ. Et fiat ꝯfectio in morſellis.

¶ Intelligendum ꝙ quando ſcribit̃ fragmentoꝝ precioſoꝝ abſolute: de quinqꝫ deſcriptis in electuario de gēmis eſt intelligenduꝫ: ⁊ non de aliquibus alijs.

¶ Scđo etiam eſt itelligenduꝫ ꝙ quando dr̄ ſpecieꝝ diarodon abbatis vel ſpecieꝝ triaſandaloꝝ vel aliaꝝ ſpecierum de ipſis complete itelligenduꝫ eſt. i. de ipſis ſm̄ integram deſcriptionē poſitam a doctoribus: non vt quidam fatui dicebant: qui cum ſcriptum inuenerunt ſpecieꝝ diarodon abbatis illas ſine muſco ponebant: dicentes ꝙ illa erat doctorum intentio ⁊ fatue.

Diarodon abbatꝭ Nicolai ⁊ dr̄ a roſis: qꝛ ibi īrrāt plus ꝙ̃ de alijs ſpēbus. Abbatis ab abbate de curia factū: detur ꝓprie ictericis epaticis ⁊ ptiſicis ethicis ⁊ cardiacis qui patiunt̃ ex calore ꝯualeſcētibus ex longis ⁊ acutis egritudinibus calidis. ℞.

Sandaloꝝ alboꝝ.	Seminis baſiliconis.
Sādaloꝝ rub. añ.ʒ.ij.ſ.	Berberoꝝ.
Dragaganti.	Seminis ſcariole.
Gummi arabici.	Seīs portulace domeſtice.
Spodij. añ.℈.ij.	Seminis malue.
Aſſari.	Seminis lactuce.
Spice.	Seminis papaueris albi.
Maſticis.	Seminis cydonioꝝ.
Cardamomi maioris ⁊ minoris.	Seminis citrulli.
	Seminis melonis.
Croci.	Seīs cucumeris.
Xyloaloes. i. lignū aloes.	Seīs cucurbite. añ.℈.i.
Gariofilorum.	Oſſis de corde cerui.
Gallie muſcate.	Margaritaꝝ. añ.℈.ſ.
Seminis aniſi.	Zucchari candi.
Maratri. i. ſemē feniculi.	Roſarum rubearum. añ. ℥. i. ʒ. iiij.
Cinnamomi.	
Succi liquiritie.	Camphore. gra.vij.
Reubarbari. añ.℈.i.	Muſci. gra.iij.ſ.

¶ Pulueriçentur pulueriçanda ſubtiliter: ⁊ cum ſyrupo roſato quantuꝫ ſufficit fiat: ⁊ ſi in forma ſolida facere vis modum ſupra deſcriptum habes.

¶ Nicolaus dicit ꝙ hec confectio debet dari cuꝫ rodoſtomate vel cum frigida. vt igitur ois pars clara ſit: ſcias ꝙ rodoſtomate. i. cum decoctione roſaꝝ: vel cum frigida. i. cū decoctione facta cū frigidis. Sed decoctio hec hoc tpe nō eſt in vſu: ſꝫ loco ipſius datur cuꝫ ſyrupo roſato.

Diarodon deſcriptione cōmuni Meſue: confert ad dolorem ſtomachi ⁊ epatis: ⁊ puncturam in eis: ⁊ caliditatem ⁊ acuitatem cholere citrine: faciens digerere cibum: ⁊ eſt ex confectionibus ſtomachi ⁊ epatis debilibus. ℞.

Roſaꝝ rubeaꝝ. ʒ.xxx.	Trociſcoꝝ de ſpodio.
Trociſcoꝝ diarodō. ʒ.iiij.	Liquiritie raſe. añ.ʒ.iij
Gariofiloꝝ.	Seminis portulace.
Gallie muſcate. añ.ʒ.ij.	Seminis lactuce.
Spodij.	Seminis ſcariole.
Croci.	Seminis citrulli.
Maſticis.	Seminis melonis.
Ligni aloes. añ.ʒ.ij.	Seminis cucumeris.
Sandaloꝝ alboꝝ.	Seminis cucurbite.
Sandaloꝝ rubeoꝝ.	Margaritaꝝ albaꝝ.
Sandalorum citrinoruꝫ. añ. ʒ. iij.	Alfelengemiſcĥ. i. oçimum.
	Raſure eboris.
Aſſari: ideſt radicum.	Dragaganti.
Spice.	Gūmi arabici. añ.ʒ.i.
Macis.	Camphore. ʒ.i.ſ.
Carda.ma. ⁊ mi. añ.ʒ.i.	Muſci. ℈.ſ.

¶ Pulueriçentur ſubtiliter pulueriçanda: ⁊ cum ſyrupo roſato quantum ſufficit fiat confectio. Si in forma ſolida facere vis fac vt ſupra oſtendi.

¶ Syrupus factus ex roſis rubeis ⁊ aqua roſata cum quo dꝫ ꝯfici hec ꝯfectio. ſi in forma liquida facere volueris h̃ mō fiat. Accipe roſaꝝ rubeaꝝ viridiū. lib.ij. ponas in vaſe vitreo ſtricti orificij: ⁊ ſuper eas infundas feruēs aque roſate. lib.v. ⁊ ꝯſtrigat̃ orificiū vaſis ⁊ ꝑmittat̃ ifrigidari: deīde dicte roſe bene in manibus exprimant̃: ⁊ due alie libre roſaꝝ viridiū accipiant̃: ⁊ p̄dicta aqua roſata calefiat biſ: ⁊ iteꝝ ſupra eas ponat̃: deinde coletur poſt ifrigidationē manibus exprimendo roſas: ⁊ in dicta colatura addatur çucchari. lib.iiij. ⁊ clarificet̃ cuꝫ ſupraſcripta aqua roſata: ⁊ fiat ſyrupus de quo fit ſupraſcriptum ꝯfectum: ⁊ fiendo īfuſio ter eſſet melius.

¶ De muſco ⁊ opio in medicinis parum ponitur: muſcus enim in modica quantitate eſt magne qualitatis ⁊ operationis: opium ſimiliter. Et imo ſufficit paruꝫ apponere ne in magna quantitate noceat: aut opationes aliaꝝ medicinaꝝ corrumpat: aut occultet. Et ſicut de opio ⁊ muſco exēplifico: ita ⁊ de alijs medicinis fortibus eſt itelligenduꝫ.

¶ Nota hic de ꝯtritione ſpēꝝ electuarioꝝ ⁊ cōfectionum. Nam ſpēs que ponunt̃ in electuarijs ꝯfortātibus aperiētibus vel alterantibus ⁊ ꝯfortantibus ſubtilr̃ debent ꝯteri. Cauſa eſt: qꝛ nō alterant nec ꝯfortant niſi attrahantur: ⁊ imo ad hoc vt alterent membrum vel confortent indigent vt attracta a membris poſſint penetrare. ¶ Facilius aūt penetratio fit ꝑ ꝯtritionē multā: ſecus aūt eſt de medicina ſolutiua. Nā ipſa manēs quieta in ſtomacho ſꝫ cōeꝫ opinioneꝫ euaporat ad mēbra: ꝙ ſi attraherent̃ a mēbris eſſet malum: ⁊ ideo groſſo modo debēt ꝯteri: ⁊ hoc reſpectu ſubtilis: ne citius debito trāſeat a ſtomacho: ⁊ h̃ notato habeas perfectā doctrinam ꝯterendoꝝ.

Diadragagantū frigidum Nicolai a dragagāto nomen accipit: valet ad oē vitium pulmonis ⁊ pectoris ꝙ fit ex calore maxime ptiſicis ethicis pleureticis peripleumonicis: ad omnem tuſſim que fit ex caliditate ⁊ ſiccitate: ⁊ ad omnem lingue aſperitatem ⁊ gutturis: cum vo ſumuntur tamdiu in ore teneat̃ donec parum ſibi diſſoluitur. ℞.

Dragaganti albi. ʒ.ij.	Seminis melonis.
Gūmi arabici. ℥.i.ʒ.ij.	Seminis cucumeris.
Amidi. ʒ.iiij.	Seminis citrulli.
Liquiritie raſe. ʒ.ij.	Seīs cucurbite. añ.ʒ.ij.
Penidij. ℥.iij.	Camphore. ℈.ſ.

¶ Syrupi albi Galeni. i. iulep violati. lib.ij. contundantur ſubtiliter omnia: deinde permiſceantur bene in mortario paulatine miſcendo illa cōfectio cum iulep ⁊ reſeruetur. Sed hec cōmuniter fit in forma ſolida hoc modo.

¶ De cōpoſitione iſta eſt itelligendū qđ cum ſit in forma ſolida non dꝫ fieri de ſuperioribus ꝙ tibi dixi accipiendo

ſpecieꝝ. ℥.i. çuccbari. lib.i. eo ꝙ pauce ſpecies cribel late in ea intrāt. Sed de eis ſupra deſcriptis debes accipere. ℥.iij. ſpecieꝝ çuccbari. lib.i. ⁊ facere in morſellis: tātū enim çuccbaruꝫ ꝙ predicte ſpēs poſſint ſimul teneri oꝫ apponi ⁊ nō plus. igitur preſcripta regula ab aromatarijs tenenda eſt. Et oppoſitum vidi ſemper facere ab eis: ꝗꝫ ſepe ac ſepius a magiſtris moniti eſſent. ¶ Omnes doctores ꝯueniunt ꝙ gūme debent diſſolui in ꝯfectionibus in quibus intrant ⁊ non ꝯteri: eo ꝙ pulueriçari non poſſunt ⁊ piſtando virtus illarum deperditur. quare cuꝫ in aliqua ꝯfectione intrant diſſolui debent in aqua appropriata: in iſta enim diſſoluanꝭ cum parum aque violaꝝ: in alijs vero cum alijs aquis ſm diuerſas intentiones.

Diadragagantū

calidus Nicolai: valet tuſſientibus ex frigido flegmate: ⁊ nō valentibus exrcere aſmaticis emptricis anbeloſis ſuſpiroſis peripleumonicis pleureticis: ⁊ ad oēm coarctationeꝫ pectoris: ſtomachū ꝯfortat: digeſtionē pcurat. ℞.

Dragagāti triduo in aqua tēperati.	lib. i.	Seminis fenugreci.	
		Cinnamomi.	aā.℥.ij.
Hyſſopi.		Seminis lini aſſi.	℥.iij.
Pinearum.		Zinçiberis.	
Amigdalaꝝ mundataꝝ ⁊ excorticataꝝ.	aā.℥.iij.	Liquiritie raſe.	
		Succi liquiritie.	aā.℥.i.

¶ Pulueriçenꝭ ſubtilr pulueriçanda: ⁊ ꝯterantur ꝯterenda confice ſic. Dragagantū infuſum in aqua per linteoluꝫ extorque: ⁊ cum lib.ij. ℥.viij. mellis cocti vſqꝫ ad ſpiſſitudinē lento igne ſemper cuꝫ ſpatula agitando miſceaꝭ: deinde addantur pinee amigdale: ſemen lini ⁊ fenugreci. Ab igne deponaꝭ: ⁊ puluis ſuprascriptaꝝ ſpēꝝ addatur ⁊ vſui reſerueꝭ. ¶ Modus aſſandi ſemina lini in eo intrantia talis eſt. Accipe patellā vel bernacū ⁊ ſuꝑ ignē multuꝫ calefacias poſtꝗꝫ bene calefactuꝫ fuerit remoue ab igne ⁊ intus ponas ſemina lini ſemꝑ mouendo vſquequo ſint aſſate. Et ſi tūc bene aſſate nō ſunt iteꝝ vas calefiat amotis ſeminibus: deinde ab igne remoto iteruꝫ ſemina ſupra ponanꝭ ſemper mouendo vſquequo ſint bene aſſate: deinde reſerua: ⁊ ſm banc doctrinā oīa alia ſemina debēt aſſari. ¶ Semen lini aſſatur vt amoueaꝭ bumiditas ſuperflua ⁊ viſcoſitas ⁊ plus aſſari debet ꝗꝫ alia ſemina. Ideo nota ꝙ oīa ſemina ꝑ ſe aſſanda ſunt: eo ꝙ aliqđ ſemen multuꝫ aſſandū eſt ꝑpter eius viſcoſitatē multā: vt ſemē lini ⁊ pſilij. ꝗdā minus ꝑpter eius paucā bumiditatē: vt ſemē aniſi ⁊ oçimi ⁊ baſiḷ. quare bene notēt aromatarij. ¶ Cōfectiones de amare ꝑ duos annos ſeruantur oēs: tyriaca vero magna longiori tēpore ſeruaꝭ vt in ipſa ſcripſi.

Diacalamentū

Nicolai dictuꝫ eſt a calamento ꝑcipue ad omne vitiū pectoris ⁊ capitis ex frigiditate maxime bis qui ſūt in ſenili etate: valet etiam tuſſientibus ex frigida cauſa ⁊ quartanarijs. ſi ex eo vtuntur accepto poſt prandiuꝫ ⁊ poſt cenam: in ſero cum vino: frigiditatem ⁊ dolorem ſtomachi amputat: ventoſitatē imaturam excludit: calculos frangit: mēſtrua imparat: quartanarijs ⁊ quotidianarijs cū duobus ſcropulis diegridij ⁊ euforbij idem in moduꝫ nucis pontic ante duas boras acceſſionis cum apoçimate pigami vel roris marini ſumptum mirabilr liberat. ℞.

Calamenti ſylueſtris.		Semis leuiſtici.	℥.i.℈.i.
Pulegij.		Seminis apij.	℈.i.
Hyſſopi ſicci.		Seminis ameos.	
Melanopipis.i.piꝑ nigrū		Thimi.	
Seminis ſiſeleos: ideſt ſiler montanum.		Seminis anbeti.	
		Cinnamomi.	
Seminis petroſilij.		Zinçiberis.	aā.℥.ij.
aā. ℥. iij. ℈. ij.			

¶ Pulueriçenꝭ oīa debito mō ⁊ cū melle quātuꝫ ſufficit fiat ꝯfectio. ¶ Calamētū qđ in bac cōpōne igrediꝭ dꝫ eē ſylueſtre: eo ꝙ magis ꝯfortatiuū ⁊ abſterſiuum eſt ꝗꝫ domeſticū. ¶ In mēſe Iunij ⁊ auguſti iſta ſeīa colligēda ſūt ſ. ſemē petroſilij: laureole: cataputie: rutbe: feniculi: cauliſ: miliuꝫ ſolis: lactuce: portulace: paſtinace: rape: ⁊ ſiliꝫ. ¶ Anbetū ſi ſimplr ſcriptū reperiꝭ: ſemper de ſemine eſt intelligendū nō de berba: vt eſt cōmunis corruptela.

Diacalamentū

Meſue deſcriptione Gal. cōferēs ad egritudines frigidas mēbroꝝ nutritionis ⁊ ad maliciā digeſtionis: ⁊ facit penetrare cibū qui nō pōt penetrare ad epar ⁊ corpus reliquuꝫ: ⁊ eſt bec eius ꝓprietas: ⁊ ꝯfert rigori febriū: ⁊ emplaſtratuꝫ ⁊ inunctū in ſpina: ⁊ eſt ex maxime ſubtiliantibus bumores groſſos ⁊ viſcoſos ⁊ ex reſoluētibus vētoſitates: ⁊ confert ſingultui vebemēti frigido ⁊ vētoſo vel acetoſo: quoꝝ difficilis eſt reſolutio: ⁊ ꝓuocat vrinā ⁊ mēſtrua. ℞.

Calamēti mōtani ⁊ fluuial.		Seminis apij.	
Semīs ſiſeleos: ideſt ſiler montanum.		Extremitatū alaſe: ideſt thimus.	aā.℥.ij.
Seīs petroſilij.	aā.℥.vi.	Reiſim.i.leuiſticus.	℥.vi.
Zinçiberis.	℥.iij.	Piperis nigri.	℥.xij.

¶ Pulueriçentur omnia ⁊ cum melle quantum ſufficit fiat electuarium: doſis eſt. ℥. i.

¶ Calamētū tā mōtanū ꝗꝫ fluuiale colligēdū eſt in mēſe Iunij: ⁊ exiccādū eſt in vmbra: exiccatio enim facta in ſole opationē eius debilitat: ⁊ eo tempore colligiꝭ pulegium. ¶ Quinqꝫ de cauſis medicine miſcenꝭ ſimul. Primo vt vnus eaꝝ fortificeꝭ: ⁊ bac de cā ſcamonea miſceꝭ cū medicinis aloeticis ⁊ çinçiber cuꝫ turbith. Scđo vt cito faciat alias medicinas trāſire ad locū debitū. ⁊ ſic crocus admiſceꝭ auro ⁊ argēto: auꝝ eni ⁊ argētū ſua ponderoſitate ad inteſtina deſcēdūt nec ad venas poſſūt penetrare: ⁊ crocus facit eas ad corꝑ penetrare. Tertio miſcemus vt cito medicina nō trāſeat ad venas vt cū volumus epar deoppilare ꝑ diuretica: ꝗꝛ illa ſūt cito penetrātia ad venas ꝑmiſcemꝰ aliā medicinā vt raffanū. Raffanus eni bꝫ ꝓprietatē attrabēdi bumores ad ſtomachū. Quarto vt vna ꝑ aliā debilitetur: ⁊ ſic miſcemus cum violis vel cū caſſiafiſtula mirabolanos. Quinto vt maliciā alterius remoueat vel impediat vt çinçiber cū ſcamonea: ſcamonea eni multum debilitat ſtomacbum ⁊ çinçiber ꝯfortat.

Diacodion

Meſue: ⁊ eſt ꝯfectio de iecur: ⁊ modus ꝯfectionis de iecur ſm itētioneꝫ Gal. ⁊ diacodion puꝝ ꝯferēs eis ꝗbus ex capite ad pectus ⁊ ad pulmonē ſubtilea catarri defluūt: ⁊ ſunt cā tuſſis ⁊ inſomnietatis. ¶ ℞. decē capita papaueris albi in ꝗbus ſit mediocritas iter ꝑuitatē ⁊ magnitudinē ⁊ bumiditateꝫ ⁊ exiccationē ⁊ ꝓiciaꝭ ſuꝑ ea ſextariū vnuꝫ aque: ⁊ ſit aqua pluuialis. Et ſi ſint bumida plus ꝗꝫ ſicca dimittaꝭ die ac nocte. ſi ſunt ſicciora dimittanꝭ plus. Tunc coque ea vſqꝫ dū diſcocta ſint: ⁊ aque due ꝑtes ſint ꝯſumpte. tūc vero cola ſuccū eius. Et reſtat poſt illud duplex ꝯſideratio: qm̄ ſi catarrus ſubtilis fuerit ⁊ timeꝭ fluxus eius ad pectus ⁊ pulmonē ⁊ cānā: ⁊ timenꝭ vigilie. Opꝫ tūc vt miſceaꝭ ex rob quātitas que ſit medietas aque ⁊ coquaꝭ ſuꝑ ignē in quo nō ſit flāma neqꝫ fumus: ſꝫ ſuꝑ prunas tm̄. Et nō ꝯuenit in bac intentione mel quātū mel eſt ex babētibus acumē. ꝗre eſt ſubtiliatiuū: ⁊ eſt ꝑꝑ b qđ itēdimus. ⁊ quātum eſt mā ſubtilis valet: ⁊ mel eſt ex ſubtiliātibus. Cū aūt plenitudo ꝯtineꝭ in thorace ⁊ pulmone ⁊ velis medicamē fieri abſterſiuum. tunc mel ꝯuenientius eſt: qm̄ dormire facit: ⁊ materias que ſunt in pectore ad expellendum babilitat. Et qñqꝫ fit medicamen ex vtriſqꝫ: qñ cadunt in occupatione duplicis itētionis. ⁊ eſt doſis. ℥.i. ⁊ plus ⁊ minus

ſm ꝙ exigit diſpoſitio. Et opꝫ vt teneat eā patiens in ore ſuo ⁊ traijciatur inde modicum quod diſſoluatur ex ea in ſaliua. Si auteꝫ velis vt ſit retentiuum nature eruptionis ſanguinis a locis qui ſūt ſupꝛ diaphragma: ⁊ ab alijs locis manationis ⁊ a partibus viſcerum. Tūc ad vnāquāqꝫ lib. ipſius ꝓijciaꝛ acbacie rubee beuſiſtidos croci myrre balauſtie. añ. ℥. i. ⁊ ramich. ℥. iiij. ⁊ adminiſtreꝛ. Et ſunt qui ponunt ideꝫ iacur puro loco mellis penidias. Et ſunt ꝗ ponūt çuccbaꝝ. Et qñqꝫ exigit diſpō egritudinis que eſt multe caliditatis ⁊ acuitatis vt fiat medicamen ex papauere nigro ⁊ ſint eius capita vſqꝫ. 50. Et qñqꝫ ex albo ⁊ nigro. Et loco mellis poniꝛ çuccbaꝝ aut penidie.

Diaſpoliticon de ſpēbus groſſis. Auic. in 5° li° ⁊ vocaꝛ diaciminum groſſuꝫ: facit ad vētoſitates fridas: ⁊ ſatietatē nauſeatiuā: ⁊ reſoluit ventoſitates: ⁊ ꝯfert ei ꝗ nō digerit cibū: cui⁹ h̄ ē ꝑmixtio. ℞. Baurach. i. ſal nitrū ꝑtē mediā. Cimini carmeni īfuſi in aceto ⁊ torrefacti. Piperis albi. Piperis lōgi. Folioꝝ rutbe oluꝫ. añ. ꝑtē vnā. Et h̄ qdē fit ſm duas deſcriptiones: qñqꝫ eni fit ex ꝑtibus eq̄libus in oībus ſuis cōpoſitionibus. ſ. cimini: piperis: rutbe: ⁊ baurach: ⁊ iſte modus ſoluit nām valde: ⁊ qñqꝫ ꝑmiſceꝛ de ſpēbus reliq̄s quātitas eq̄lis: ⁊ de baurach medietas huius quātitatis ⁊ eligiꝛ de cimino carminū ⁊ īfundiꝛ in aceto forti: deinde torrefit ⁊ ſit piper albū: ⁊ illud iō q̄m ipſum ꝯfortat ſtomachū plus q̄ȝ due alie ſpēs. ſ. piper lōgū ⁊ piper nigrū: ⁊ h̄ eſt illud qđ nō eſt paruū. vꝫ. ꝯtractū: ⁊ eni eius cortex eſt groſſus: imo eſt ex illo qđ dī grauis pōderis: ⁊ eligaꝛ de eo magnū ⁊ ſanū ⁊ baurach. Fiat ergo medicina ad illuꝫ cui⁹ nā retineꝛ cū baurach: dico nitrū naurnacon ⁊ eſt rubeū: ⁊ q̄n feceris ipſam ad illuꝫ: cuius nā eſt ſoluta adminiſtrabis baurach aliud: ⁊ ſit illud qđ de eo ꝓijcies medietas quātitatis vniuſcuiuſqꝫ medicinaꝝ quas diximus: ⁊ folia rutbe iteruꝫ. Sint ꝗ ſicca cū mēſura: ⁊ illud iō q̄m ſi exiccenꝛ vehemēter ſunt calꝫ cōplōnis ⁊ eſt calefactio coꝝ vltra mēſurā: ⁊ ſi nō exiccētur vehemēter remanet in eis humiditas ſuꝑflua q̄ nō ꝯſequiꝛ vltimationē digōnis: q̄ꝓpter non deſtruiꝛ eius īflatio in aliquo. Et he q̄tuor ſpēs qñqꝫ permiſcenꝛ cū melle diſpumato: ⁊ qñqꝫ nō ꝑmiſcenꝛ cū aliquo ⁊ reſeruāꝛ ꝑ ſe abſqꝫ melle. Cū ꝗ ipſe ſūt neceſſarie ꝓijciātur in aqua ordei: aut in cibo alio ꝯueniēte: ⁊ hec medicina ſumiꝛ ſola ante cibū ⁊ poſt cibū: ⁊ illa ꝑmiſceꝛ cū melle diſpumato eſt magis ꝯueniēs in hac diſpōne: ⁊ illud iō q̄m ipſa deſtruit īflationē oīno: ⁊ opꝫ iteꝝ vt ſit mel bonū q̄n nō eſt neceſſariū vt ſit hec medicina niſi fortis in reſoluēdo vētoſitatē ⁊ euacuet cū fortitudine: ⁊ opꝫ vt ſcias ꝙ q̄n vis vt ſit eius euacuatio plus cōtritio medicinaꝝ non ſubtilis ſꝫ groſſa: ⁊ illud iō q̄m ſcio hoiem qui ꝯtriuit hanc medicinā ꝯtritione vltima: q̄m nō ſeruauit illud qđ ego dixi. q̄re non ſoluit nām oīno: imo ꝓuocauit fortiter: ⁊ venit ad nos mirās ⁊ q̄rēs de cauſa in h̄: ⁊ illud iō q̄m ipſe exiſtimabat ꝙ in corꝑe illius viri eſſet ꝓprietas que eſſet in cauſa in hoc qđ accidit poſtq̄ȝ ego feci ſcire eum ꝙ cauſa in illo eſſet diſpō cōpoſitionis eius: tūc cōpoſuit eā ſero ſicut precepi ei ⁊ cōpleta eſt eius oꝑatio: ⁊ opꝫ vt ſeruetꝛ hic determinatio in cōpoſitione reliquaꝝ medicinaꝝ.

Dianiſi Meſue valet ad ventoſitateꝫ groſſam ⁊ frigiditateꝫ que eſt in ſtomacho ⁊ tuſſi diurne: cuius permixtio. ℞.

Seminis aniſi.	℥. xx.	Zinçiberis.	
Liquiritie raſe.		Seminis feniculi.	
Maſticis.	añ. ℥. viij.	Cinnamomi.	añ. ℥. v.
Carui: ideſt ſemen.		Piperis albi.	
Macis.		Piperis nigri.	
Galange.	añ. ℥. v.	Piperis lōgi.	añ. ℥. ij.

Calamenti montani.		Cubebarum.	
Piretri.		Croci.	
Caſſie lignee.	añ. ℥. ij.	Spice.	añ. ℥. i. ſ.
Deil. i. cardamomū mai⁹.		Zucchari.	℥. xvi.
Gariofilorum.	añ. ℥. i. ſ.		

¶ Pulueriçentur iſta ſatis ſubtiliter ⁊ cum melle diſpumato quantum ſufficit fiat confectio: doſis eſt. ℥. ij.

¶ Notandū ꝙ in electuarijs de melle ⁊ de çucchаro ſemꝑ in eis ſpēs aromatice ponēde ſūt poſt eaꝝ aliqualē īfrigidationeꝫ: q̄ ſi ponerenꝛ melle vel çuccharo exñte adhuc ad ignē vt q̄dā faciūt vīrus aromatuꝫ ꝑdereꝛ. ¶ Feniculi ⁊ aniſi cum ſimplr ſcriptum reperianꝛ in confectionibus vel electuarijs de ipſoꝝ ſeminibus eſt intelligendum: cuꝫ ea magis ad vſum medicine conueniant.

Diatrion pipereon Meſue deſcriptione communi quod calefacit ſtomachum ⁊ ventrem: ⁊ remouet dolorem eius ex humiditate flegmatica multa ⁊ cruda: ⁊ mundificat eum ab ipſis: ⁊ valet contra acerbos ructus: ⁊ digeſtionē procurat. ℞.

Piperis albi.		Amomi.	
Piperis nigri.		Cinnamomi.	añ. ℥. i.
Piperis lōgi.	añ. ℥. v.	Caſſie lignee.	
Zinçiberis.		Seminis apij.	
Aſſe. i. thimus.		Siſeleos. i. ſiler montanum.	
Aniſi. i. ſemē.	añ. ℥. ij.	Aſſari: ideſt radicum.	
Spice.		Radicū enule ſicce.	añ. ℥. ſ.
Seminis ameos.	añ. ℥. i.		

¶ Mellis quantuꝫ ſufficit ⁊ fiat confectio: doſis eius eſt ℥. i. vſqꝫ ad ℥. ij.

¶ Piper album nō eſt illud qđ eſt paruum ꝯtractum ⁊ qđ hꝫ corticem groſſum: ſed eſt illud qđ eſt magnum grauis pōderis ſine ꝯtractione ſubtiliſſimi corticis. Et illud plus ꝯfert ſtomacho q̄ȝ due alie ſpēs. ¶ Enula debet eſſe ſicca: eo q̄ maioris eſt deſiccationis q̄ȝ quando eſt recens.

¶ Caſſia q̄n in libris auctoꝝ reperiꝛ abſolute ſcripta ꝯſiderāda ē ſi cōpō illa in q̄ ītrat ē ſolutiua vel lenitiua: ⁊ tunc debem⁹ ponꝛ caſſiā fiſtulā. Si āt nō ē ſolutiua nec lenitiua. ſꝫ calefactiua ꝯfortatiua vl̕ oꝑatiua oppilonū: tūc debemus ponꝛ caſſiā ligneā: ⁊ h̄ ſit ꝺ gn̄ali regula ⁊ documēto.

Diacurcuma magna Meſue ꝯferēs ad egritudīnes antiquas hydropiſi īnuamētū manifeſtū: ⁊ eradicat egritudines epatis: ⁊ chronicas que iam īdurate ſūt: ⁊ ꝯfert ad febrietatē caloris ⁊ corruptionis ſtomachi: ⁊ humiditatē frigidam: ⁊ ventoſitates groſſas in eis: ⁊ dolori renū ⁊ veſice: ⁊ vrinā prouocat. ℞.

Croci.		Carpobalſami.	
Radicum aſſari.		Rubee tinctorum.	
Seminis petroſilij.		Succi abſinthij.	
Seminis dauci.		Succi eupatorij.	
Seminis aniſi.		Olei balſamini.	añ. ℥. ij.
Seminis apij.	añ. ℥. iiij.	Calami aromatici.	
Rauedſeni. i. reubarbari.		Cinnamomi.	añ. ℥. i. ſ.
Meu.		Scordeon: ideſt allium ſylueſtre.	
Spice nardi.	añ. ℥. vi.		
Coſti.		Scolopendrie.	
Myrre.		Succi ligritie.	añ. ℥. ij. ſ.
Caſſie lignee.		Dragaganti.	℥. i.
Squinanti.	añ. ℥. ij.		

¶ Pulueriçenꝛ oīa ſubtilr̕ ⁊ cum melle quantum ſufficit fiat electuarium: doſis eſt ℥. i. vel ij.

¶ Dī diacurcuma: q̄ color aſſimilaꝛ curcume: vel dī a croco: q̄ crocus apud grecos dī crocon: qui in ea īgreditur in bona quātitate. Et q̄ vocabulū eſt corruptū dicūt diacurcuma. ſed dꝫ dicere diacrocon. ¶ Inſuꝑ nota ꝙ oēs medicine ꝯfortātes epar ⁊ valentes epati debent bene teri ⁊

ſubtiliter cribellari. ❡ Balſamus eſt liquor emanans a ſtipite illius arboris ſcilicet: et dicitur opobalſamum.

❡ Oleum quod ponitur loco balſami: et eſt nobilius ſecundum Guilelmum Placentinum. ℞.

Myrre.	Nucis indie. ʒ. iiij.
Carpobalſami: ideſt ſe- mē balſami. ana. ʒ. iiij.	Hypericon. i. perforata. ʒ. ij.

❡ Terantur groſſo modo: et miſceantur cum ℥. v. olei vel ℥. i. ʒ. iiij. terbentine ſiue largati: et in fine addatur muſci. gra. v. Ambre. gra. iij. olei de lateribus. ℥. i. Hoc enim loco balſami pōt poni in omni loco: facit enim operationes vt balſamus. Iſtud oleū maxime ſecundum iſtā deſcriptionē pōt poni in omni loco vbi balſamus ingreditur: et ſecundum intentionem Guilelmi facit operationes vt balſamus: verum ipſe Guilelmus deſcribit duas alias deſcriptiones olei quod ponitur loco balſami: ſed ſecundum intentionē ſuā ac modernoꝝ doctoꝝ ex illis tribus hec eſt nobilior: ſed ipſe Guilelmus nō ponit qualiter ipſum oleum debeat cōponi. verū eſt q in ſecūda deſcriptione melius docet: et eſt q omnia bene terantur et malaxentur deinde in mortario et ponantur in vaſe alembici et diſtillentur vt aqua roſa. Secūda recepta ē poſita in diaturcumo magno Meſue: prout videre poteris.

Dialacca magna Meſue conferēs ad debilitatē ſtomachi et epatis: et egritudines frigidas factas in eis. Oppilationes epatis aperit: et oēm duritiez reſoluit: lapidē renuz et veſice frangit: vrinā prouocat: et eſt ad hydropiſim et cacheſiam medicina ſublimis. ℞.

Gummi lacce ablute.	Rubee tinctorum.
Rauedſeni: ideſt reubarbari. ana. ʒ. iij.	Seminis feniculi.
	Seminis aniſi.
Spice nardi.	Radicum aſſari.
Maſticis.	Ariſtologie rotunde.
Seminis apij.	Gentiane.
Cimarum ſquinanti.	Croci.
Abſinthij.	Cinnamomi.
Succi eupatorij.	Hyſſopi ſicce.
Seminis ameos.	Caſſie lignee.
Sauine.	Cimarum ſquinanti.
Amigdalarum amaraꝝ.	Bdellij. ana. ʒ. i. ſ.
Coſti amari.	Piperis nigri.
Myrre. ana. ʒ. i. ſ.	Zinziberis. ana. ʒ. i.

❡ Infunde bdelliū et myrrā in vino. cetera tere ſubtiliter et confice cū melle diſpumato et colato quātū ſufficit fiat: doſis ē aur. i. vſq3 aur. ij. ❡ Modus lauādi laccā ponitur a pādectis in capitulo proprio de lacca in hūc moduz. Tere gūmi lacce et laua illam in mortario poſtq̄ bn̄ piſtata fuerit et lauat lotionibus pluribus ex aqua fontis in qua bulliāt ariſtologie lōge et ſquināti. ana. partes eq̄les: et tādiu lauetur cuz hac aqua q clareſcat ſemper cū piſtello agitādo: deinde dimittatur reſidere: poſtea coletur aqua et in vmbra permittatur deſiccari: q̄ deſiccata reſeruetur: et hic eſt modus. Et ex iſta lotione lacca acquirit ſubtilitatē et apertionē maiorē. ❡ Medicinaꝝ ablutio fit quinq3 de cauſis. Primo vt acuitas que in medicina eſt auferatur: et hoc mō abluitur calx. Scdo vt ſordes remoueantur et abijciantur: et hoc modo abluitur oleum. Tertio vt poſſint melius conteri: et hoc modo abluitur thutia. Quarto vt eius malitia auferatur: et hoc mō lauatur lapis lazuli vt remoueatur quedā virtus nauſeatiua et cōpreſſiua ſola remaneat. Quinto vt acquirat maiorem ſubtilitatem: et hoc modo lauatur lacca que efficitur ſubtilior ad aperiendum.

Diaſatyrion Meſue ſcdē deſcriptionis iſta eſt in vſu: et vocatur confectio teſticulorum vulpis: et eſt melior q̄ prima: faciēs erectionē vge et multiplicās ſperma et deſiderium coeūdi. ℞. Secacul albi et mūdi elixati in aq̄ ciceꝝ: quoꝝ eiecta fuerit prius aqua lib. i. Satyriō. i. teſticuli vulpis. ℥. viij. Radicis raffani. ℥. ij. Luf plani. i. ſerpētaria vel dragontea. ℥. ij. terrantur et fundatur ſuper ea lactis vaccini: aut ouini quātitas que ſupernatet duobus digitis: et olei ſiſamini: et butyri vaccini recentis ana. ℥. iiij. et coque cum facilitate vſq3 ad ſpiſſitudinem: et ſi adhuc radices nō bn̄ decocte ſūt fundantur ſuper eas ex lacte et oleo et butyro vſq3 dū perfecte decocte ſint: et prius hec infunde ſuper h totū mellis boni et diſpumati. lib. vi. Succi cepe humide lib. i. ſ. decoque oia ſimul vſq3 ad perfectam concctionē: tūc enim depone ab igne et proijce ſuper ea puluerem: cuius permixtio hec eſt. ℞.

Caudaꝝ ſtinci cū renibus et ſumine. ʒ. viij.	Seminis naſturcij.
	Cinnamomi.
Seminis eruce.	Piperis longi.
Zinziberis.	Baucie: ideſt ſemen paſtinace domeſtice.
Been albi.	
Been rubei.	Seminis napi.
Lingue auis: ideſt ſemē fraxini. ana. ʒ. iiij.	Seminis ſparagi.
	Seminis ſynapis. ana. ʒ. iiij.

Et conficiatur cū eis. vltimū vero ponatur in medicamine pineaꝝ mūdataꝝ. lib. i. ſ. Phiſticoꝝ mūdatoꝝ. ℥. x. Cerebellorū paſſeꝝ. ℥. ij. Cōficiantur oia bene et aromatizentur cū ʒ. i. boni muſci et vſui reſerua. Hec confectio eſt illa qua nos vtimur et maxime ſecundum iſtaz deſcriptionē. Nicolaus in ſuo antidotario hz vnā aliā deſcriptionē: ſed nō fit apud nos.

❡ Secacul ſecundum modernos eſt ſigillū ſancte Marie et non iringus: vt quidā herbolarij volūt. quare Serapio aliud capitulū facit de ſecacul: aliud de irigo. Preterea vide Serapionē in 7° capitulo de conditis qui inquit: q ſecacul eſt radix ſicut zinziber: et aſportatur ex india: et fit ex eo ingiba dum eſt recēs: et ſic eſt ſecundum veritatē q ſecacul ſecundum modernos hz radicez ſimilē zinziberi: et hec eſt q̄ nr̄o idiomate vulgariter zonozello vocatur in partibus nr̄is: et in multa quātitate reperitur.

❡ Cicer ſecundum Serapionem ex auctoritate Galeni: ciceꝝ tria ſunt genera: ſūt enim alba et nigra: et eſt alia ſpēs q̄ dicitur kerſenue: et cicera minuta que dicuntur kerſenue ſunt alba: et aſſimilatur orobo: et nigra nominantur chubes. et Plinius inquit arietinum ciceris genus quod capiti arietis aſſimilatur quod ceteris magis diureticū creditur eſſe: et agreſte eſt et erraticū et colūbinum quod aliqui venereum dixerunt candidū rotundum leue arietino minus. Cicer erraticū apud Diaſcorides vocatur a quibuſdam ſerpillium. Galenus in 6° de ſimplici inquit. cicera ſunt ſpecies leguminum.

❡ Teſticuli vulpis ſunt ſatyrion. Diaſcorides de ſatyrione tria capitula facit ſub littera ſatyrion. et alij capitulum de orchis: et ibi ponit duas ſpēs: quod etiam inter ſpecies ſatyriones ſunt in numero: et hoc apud Auicennaz vocatur teſticuli canis. alij cinoſorchin: ideſt canis teſticuli.

❡ Quare prima aqua ciceris abijciatur: et in ſcdo lauantur ſatyriones et ſecacul: eſt quia primo eſt abſterſiua prohibens inflationē et vētoſitatē generari. ſcda vero eſt multum ventoſa et inflatiua et comportatiua aliaꝝ medicinaꝝ ad genitalia membra. ❡ Stincus eſt quoddaz animal ſimile lacerte degens in ripis aquaꝝ iuxta flumē nili. In hac cōfectione pro omni lib. i. mellis cocti et diſpumati ponende ſunt. ℥. iij. ſpecierum cribellatarum. Si habere debet virtutem a Meſue ſcriptam. ❡ Iringus et taſſus barbaſſus colligendi ſunt in menſe octobris. ❡ Incidenter hic notandum eſt q hoc electuariuz duplici ratione ſolet dari hominibus. Primo. exhibetur corporibus exiccatis ad humectandum: et tunc debemus exhibere de eo ℥. ſ. in mane per horas quatuor vel duas ad minus ante prādiū. Datur et ſecundo ad augmentum coitus et virili membri erectionem: et tunc ipſum exhibere debemus veſpere ante cenam per duas horas cuz modico vini ſubtilis et odo-

riſeri. Complexio dicti electuarij eſt temperata inter calidum et frigidum: humida tamen ad 2^m gradum.

Diairis de melle Nicolai dicitur a radice illa que ireos appellatur: prodeſt diſnoicis arteriaticis: tuſſientibus: vocem perditam reſtaurat ſi fuerit ex frigiditate: cuius permixtio. ℞.

Ireos. ℥.i.	Cinnamomi.
Pulegij.	Zinziberis.
Hyſſopi.	Piperis. ana.ʒ.iij.
Liquiritie raſe. ana.ʒ.vi.	Caricarum.i.ficuum.
Dragaganti.	Carnium dactylorum.
Amigdalarum.	Paſſularum. ana.ʒ.iij.ſ.
Pinearum. ana.ʒ.iij.	Storacis rubee. ʒ.ij.℈.i.

¶ Pulverizentur pulverizanda ſubtiliter omnia: et cum melle diſpumato et cocto fiat confectio: doſis eſt.ʒ.ij. uſque ad.ʒ.iiij.

¶ Hyſſopi ſi ſimpliciter ſcriptum reperiatur de herba ſicca eſt intelligendum et in umbra exiccandum eſt: et non ſolum ipſum: ſed omnes herbe aromatice. Sol enim aromaticitatem illam reſolvere facit et virtutem deſtruit. ¶ Pinee et amigdale niſi ſint recentes antequam in confectionibus et electuarijs pectoralibus ponantur ſemper debent purgari: ut ſupra oſtenſum eſt: aliter rancitas ſua nocet pectori et tuſſim provocat. quare bene notent aromatarij in hoc et advertant.

Diapenidion dicitur a penidijs que ibi intrant plus quam de alijs ſpeciebus: ſecundum Nicolaum valet contra omne vitium pulmonis et tuſſis: et ad raucedinem vocis factam ex ſiccitate: et tuſſientibus peripleumonicis et pleureticis. ℞.

Penidiorum. ʒ.xvi.ſ.	Dragaganti.
Pinearum preparatarum et mundatarum.	Gummi arabici.
	Amidi.
Seminis papaveris albi. ana. ʒ. iij. ℈. i.	Seminis citrulli.
	Seminis melonis.
Gariofilorum.	Seminis cucurbite mundatorum.
Cinnamomi.	
Zinziberis.	Seminis cucumeris.
Succi liquiritie. ana.ʒ.i.ſ.g.viij.	ana.ʒ.i.ſ.gra.viij.

Camphore tertiam partem unius ſcrupuli. Syrupi violati quantum ſufficit: pulverizentur ſubtiliter pulverizanda: et conterantur conterenda: deinde confice ſic. In lib.i. ℥.iij. aque violarum bulliant donec ſe quam aliquantulum ſpiſſiciatur: poſtea coletur et colature addatur lib.i. zuccheri: et bulliat donec incipiat ſpiſſari. Tunc addantur pinee et quatuor ſuprascripta ſemina unaquaque per ſe bene contuſa cum ſpatula ſemper movendo. Deinde addantur penidij ſubtiliter pulverizati et cum liquefacti fuerint. Illud groſſum quod ſupernatat cum carta diſpumetur: et iterum in mortario proijciatur: et bene terendo commiſcendo ad ultimum pulvis ſuprascriptarum cum ſupradicto ſyrupo in mortario ſemper agitando moveatur donec incorporetur: demum reſervetur in vaſe vitreato.

Diaolibanum Nicolai et dicitur ab olibano quod ibi ponitur: lachrymas oculorum potenter conſtringit: dolorem emigraneum et cilij ſanat: fauces reumaticis et arterias lenit: emoptoicis et tuſſientibus medetur: vomitum compeſcit: dolorem ſtomachi nauſeam aufert: peripleumonicis pleureticis ſubvenit: gomoream et ſatyriaſim emendat: et menſtrua ſanguinis ſiſtit. ℞.

Caſtorei.	Radicum peonie.
Opij thebaici.	Macropiperis.i.piper longum.
Juſquiami. ana.ʒ.iiij.	Storacis calamite.
Caſſiefiſtu. ʒ.ij.℈.ij.	Myrre. ana.ʒ.i.
Folij.	Spice.
Croci.	Piretri.
Thuris. ana.ʒ.i.ſ.	Euforbij.
Reupontici.	Leucopiperis: ideſt piper album. ana.℈.ij.ſ.
Amomi. ana.ʒ.i.℈.ij.	

¶ Pulverizentur ſubtiliter omnia et cum melle quantum ſufficit fiat confectio in bona forma. ¶ De iuſquiamo cum ſcriptum reperitur ſemper de ſemine et non de herba eſt intelligendum: herba enim maioris eſt venenoſitatis quam ſit ſemen. ¶ Peonia ſi ſimpliciter ſcribitur de radice eſt intelligendum: cum illa magis uſui medicine conveniat quam folia vel ſemina.

Diacori Meſue in cap. egritudinis nervorum. Et eſt confectio condita ad egritudines nervorum frigidas mirabilis. ℞. Secacul. Pinearum mundatarum. Radicum acori. ana.lib.i.ſ. Et ſint ſecacul et acori elixata et expreſſa: et miſce cum eis preter pineas mellis diſpumati. lib.x. et decoque lento igne uſque dum ſpiſſitudinem acquirant: deinde deponatur ab igne et proijciantur ſuper ipſum pinee et miſceantur ad invicem: poſt hoc pulveriza ſuper ea piperis. ℥.i.

Piperis longi.	Nucis muſcate.
Gariofilorum.	Galange.
Zinziberis.	Cardamomi. ana.ʒ.iij.
Macis. ana.ʒ.iiij.	

Doſis eius eſt. ℥. i. mane et ſero.

Diamoruſion Meſue eſt medicina multarum utilitatum: ſicut diacurcuma magna et experta et efficax nimis et proprie ad dolorem ſtomachi propter frigiditatem factum: et humorem crudum: et ad egritudines ſplenis et epatis: et chronicas factas in ipſis propter hydropiſim. ℞.

Croci.	Seminis aniſi.
Radicum acori. ana.ʒ.ij.	Cordumeni.i.carui agreſte.
Myrre. ʒ.iij.	Spice.
Baccarum lauri. ʒ.ij.ſ.	Menthe ſicce.
Dauci.	Marmacur: ideſt marubium in pandectis.
Cinnamomi.	
Caſſie lignee.	Ameos.
Cimini carmeni.	Coſti.
Carpobalſami.	Piperis longi.
Florum ſquinanti.	Piperis albi.
Seminis apij. ana.ʒ.i.	Piperis nigri. ana.ʒ.i.

¶ Mellis diſpumati et colati quantum ſufficit: et fiat confectio. doſis eius eſt. ʒ.i. uſque ad. ʒ.ij.

Diacoſtum Meſue valet ad dolorem viſcerum et oppilationum in eis ad principium hydropiſis. ℞.

Coſti amari.	Raued ſeni: ideſt reubarbarum. ʒ.iij.
Caſſie lignee.	
Cinnamomi. ana.ʒ.v.	Radicum aſſari. ʒ.iiij.
Seminis apij.	Croci.
Seminis aniſi.	Ariſtologie.
Cimarum ſquinanti. ana.ʒ.iij.	Myrre. ana.ʒ.ij.

¶ Mellis quantum ſufficit et fiat confectio.

Diaſulphur Meſue confert febribus antiquis et melancholicis flegmaticis: et conſtrictioni anhelitus: et antique tuſſi: et eis qui habent pectus ſanioſum: et confert iuvamentum manifeſtum ad duritiem ſplenis et hydropiſim: et provocat urinam: et frangit lapidem: et confert morſuis venenoſorum: et eis qui timent potaſſe venenum. ℞.

Piperis albi.	Agreſte. ʒ.viij.
Piperis longi. ana.ʒ.vi.	Ruthe.
Sulphuris citrini.	Coſti. ana.ʒ.vi.
Thuris.	Opij.
Meu.	Corticum mandragore. ana. ʒ. iij.
Juſquiami albi.	
Myrre.	Croci. ʒ. ij. ſ.
Storacis calami.ana.ʒ.viij.	Caſſie lignee. ʒ.v.
Cordumeni: ideſt carui.	

¶ Confice cum melle diſpumato: et utere poſt ſex menſes: doſis eius eſt a ʒ. ij. uſque ad ʒ. iij.

Diacubebe confectio: in theſauro pauperum in capitulo de oppilatione epatis: et in uſu

e paucis

a paucis diebus citra. ℞.
Lubebarum. rum frigidorum.
Ocimi.i.ſemē.añ.ʒ.iiij.ſ. Spodij.
Sandalorum alborū. Raſure eboris. añ.ʒ.i.ſ.
Sandalorum rubeorū. Seminis endiuie.
Sādaloꝝ citri.añ.ʒ.ij.ſ. Semis portulace. añ.ʒ.i.
Quatuor ſeminum maio-

¶ Piſtenť oia ſubtilr ⁊ cū çuccharo quātū ſufficit fiat electuariū ſm artem tibi oñſam. ¶ Addēdo in hoc electuario in magiſtrale reubarbari electi infuſi. ʒ.iiij. ⁊ miſceatur in ſupraſcripto electuario arte ⁊ ingenio ne virtus infuſionis reubarbari huius deperdatur.

Diarcubarbaꝝ .N. valet ad defectionem epatis ⁊ oppilationē eius ⁊ ventoſitati viſcerum ⁊ digeſtibilitati. ℞.

Coſti. Radicum aſſari.
Croci. Myrre.
Cinnamomi. Ariſtologie lōge ⁊ rotunde.
Spice inde. añ.ʒ.i. Squinanti. añ.ʒ.iiij.
Caſſie lignee. ʒ.iiij. Reubarbari elec. ʒ.iiij.

¶ Mellis quantum ſufficit ⁊ fiat cōfectio.

Diapapauer N. dicitur a papauere albo: quia intra. valet contra vitium pectoris ⁊ pulmonis: cuius permixtio. ℞.

Succi liquiritie. Seminis cucumeris.
Dragaganti. Seminis cucurbite.
Gummi arabici. Seminis lactuce.
Seminis papaueris albi. Seminis malue. añ.ʒ.i.
Penidij. añ.ʒ.vi.ʒ.ij. Amidi.
Amigdalarū. ʒ.ij.ʒ.ij. Seminis cydoniorum.
Seminis melonis. Seminis portulace.
Seminis citrulli. añ.ʒ.i. añ.ʒ.i.ʒ.ij.

¶ Syrupi violati quantū ſufficit ⁊ fiat confectio.

Diacori magiſtralis valet ad paralyſim epilepſiam ⁊ torturā oris ⁊ ad friditatē ſtomachi: ⁊ ad oēm paſſionē corporis ex cā frida. Cuius pmixtio. ℞.

Acori ſicci ⁊ mundi. ʒ.iij. Ariſtologie longe.
Zinçiberis. Nucis muſcate.
Piperis longi. Gariofilorum.
Piperis nigri. añ.ʒ.i.ſ. Cinnamomi.
Seminis peonie. Galange.
Radicum peonie. Zedoarie.
Carui: ideſt ſemen. Caſtorei. añ.ʒ.iiij.
Seminis ameos. Seminis oçimi: ideſt ſemē baſiliconis
Sticados citrini. Hyſſopi ſicce.
Saluie. Piretri. añ.ʒ.ij.
Petroſillij: ideſt ſemen.
Ruthe. añ.ʒ.iiij.

¶ Pulueriçenť oia ſubtiliter: ⁊ cū lib.v. ʒ.iij. mellis cocti ⁊ diſpumati fiat ꝯfectio in bona forma: doſis eſt. ʒ.ij.

Diacatolicon laſſatiuum in Nicolao maiori vniuerſaliter pōt dari in omnibꝰ egritudinibus in quibus eſt fienda ģñālr ſolutio vētris: datť ⁊ ſanis cōſtipatis ad cōſeruationem ſanitatis: datur indifferenter ante cibuꝫ ⁊ poſt ſine nutritione alicuius: purgat melancholiā cholerā ⁊ flegma: mūdificat ſanguinē ⁊ expellit vētoſitatē ventris ⁊ pectoris ⁊ lenit inteſtina. ℞.

Folliculorum ſene. Penidij.
Caſſie nouiter extracte ⁊ munde. Zuccbari candi. añ.ʒ.vi.
Seminis aniſi.
Tamarindorū. añ.ʒ.ij. Seminū cōium. añ.ʒ.iiij.
Reubarbari. Polypodij. ʒ.i.
Violaꝝ. añ.ʒ.i.alibi.ʒ.i.ſ. Zuccbari. lib.ij.
Liquiritie raſe. ʒ.vi.

¶ Fac hoc modo: caſſia ⁊ tamarindi extrahanť ⁊ cū mo-dico alteri polypodio: ⁊ fiat decoctio ⁊ extrahať caſſia ⁊ tamarindi cetera puluerięenť: ⁊ cuꝫ lib.ij. çuccbari fiat electuariū in bona forma. ¶ Species electuarioꝝ ſolutiuorū ſunt groſſo modo cōterende ⁊ per ſedacium rarū tranſiri debent: ⁊ nō ſolum electuaria ſolutiua: ſed ⁊ cōfectiones ſolutiue vt diarob ⁊ diacartamū. Et groſſa hec pluerięatio duplici cauſa fit. Primo vt diu in ſtomacho maneāt ⁊ ibidem diu operentur. Secundo vt virtus eius cito non euaneſcat ⁊ ne ſua ſubtilitate ad membra tranſirent: quia maximum nocumentum inducerent. vt ſupra declaraui. ¶ Medicine ſolutiue dicuntur: eo quia habēt corruptos humores ſoluere: ideſt educere ⁊ euacuare.

Diaſene Nicolai dicitur a ſene que ibi recipiť plus ģ de alijs ſpēbus. valet ꝓprie melancholicis maniacis cardiacis triſtibus. Cuius pmixtio. ℞.

Folliculorum ſene. ʒ.iij. Spice.
Auellanaꝝ aſſata. nuō.50 Oçimi: ideſt ſemē baſilici.
Serici combuſti. ʒ.ij. Zinçiberis.
Lapidis armeni. ʒ.i. Folij.
Lapidis laçuli amborū lotorum ʒ.ij. Cardamomi ſcilꝫ maioris ⁊ minoris.
Zuccbari. ʒ.vi. Croci.
Cinnamomi. ʒ.i. Zedoarie.
Gariofiloꝝ. Florum roris marini.
Galange. Macropiperis: ideſt piper longum.
Piperis. añ.ʒ.ij. añ.ʒ.ij.

¶ Puluerięenť oia ſubtiliter: ⁊ cū lib.ij. mellis colati ⁊ diſpumati fiat electuariū in bona forma h mō. Auellane ſubtiliter ꝯteranť: deinde ad bulliendū cum melle ponantur: ſemꝑ ſpumā a melle amouēdo: poſt vō aliqualē coctionē mel remoueať ab igne ⁊ ſpēs ponanť. ¶ Lapis laçuli ⁊ lapis armenus hoc mō lauanť. Terantur ambo per ſe ſubtiliſſime: deinde accipe mortariū lapideū ⁊ ꝑyce ipſorū alterū ⁊ aquā clarā in eo: ⁊ cū piſtello agitādo ſimul miſceanť: ⁊ hoc facto per aliqđ tēpus permitte reſidentiā facere: ⁊ primā aquā abijcias: ⁊ ſic ter facias ſemper aquam inouādo: poſtea loco aque clare accipias aquā roſatā: ⁊ ſic facias vt de coꝝ aqua dixi. Et tātū cum dicta aqua lauenť ꝙ aqua remaneat clara: ⁊ tūc ipſoꝝ ꝑfecta erit lotio: ſed ꝑ ſe conteri debent ⁊ lauari. ¶ De ſerico vō qđ ſcriptum eſt ꝙ apponať in medicinis cordialibus pro cōfortatiuo cordis nullo mō debet comburi: ſꝫ minutiſſime incidi ⁊ teri. Qđ vō ponitur in medicinis ad materie conſumptionem vt in hoc electuario ponitť: tunc cōburendū eſt. Modus combuſtionis poſitus eſt ſupra in diamuſco dulci.

Diafinicon Meſue: confectio de dactylis vocať ꝯferens ad febres cōpoſitas ⁊ chronicas: ⁊ eſt medicina ſecuritatis. ꝓfert ad colicā ⁊ dolorē vētris ⁊ humorē crudū ⁊ frigora ⁊ ſolutiuū facile ⁊ ꝯueniēs. ℞. Dactyloꝝ heyron infuſoꝝ in aceto tribus diebus ⁊ noctibus. ʒ.c. ſiue dracmas centū. Penidiorū ſicbari: ideſt facti de çuccharo albo īfuſo in aq̄ decoctiōis ordei. ʒ.50.

Amigdalarum mundatarum. ʒ.xxx. Cinnamomi.
Macis.
Turbith. ʒ.xxxv. Ligni aloes.
Scamōee ꝑparate. ʒ.xij. Seminis aniſi.
Zinçiberis. Seminis feniculi.
Piperis longi. Seminis dauci.
Folioꝝ ru. ſiccoꝝ. añ.ʒ.ij.ſ. Galange. añ.ʒ.ij.ſ.

¶ Cōteranť ſubtiliter dactyli penidij ⁊ amigdale. cetera vō puluerięenť nō multū ſubtiliter. Mellis diſpumati ⁊ colati quātū ſufficit: ⁊ fiat electuariū. ¶ Dactyli heyron dicunť heyron ab illa regione in qua dactyli multū abundant: ⁊ qui in ea naſcuntur ſunt meliores oibus alijs aliaꝝ regionum. Alij vō dicunt ꝙ eſt vna maneries dactyloꝝ ꝗ

melior eſt:queadmodū ſunt pruna damaſcena que melio-ra ſunt alijs prunis:⁊ vna ⁊ altera opinio bona eſt. ¶ Pe-nidij ⁊ dactyli in hac compoſitione ponunť vt inuiſcent ⁊ igroſſent medicinas ſolutiuas ne ad lōginqua penetrēt:⁊ hac de cauſa ponuntur in hac compoſitiōe a Meſue ⁊ in omnibus alijs medicis ſolutiuis in qbus ponunť. ¶ De hac cōpoſitione varia reperiť lr̃a:⁊ pauciſſimi ſūt aroma-tarij qui vſqȝ adeo cōpōnē hāc rite cōpoſuerint ob lr̄e va rietatē.reperio enim in aliquibus Meſue ſcriptū ſiari:in alijs ſian:in alio ſiati:in qbuſdaȝ ſachari in alijs ſichari ⁊ in alijs ſychari ⁊ ſyari:que oēs corrupte ſunt p̄ter illā que penidiarū ſibari dicit ⁊ multipliciter exponit.Quidā eni dicunt ꝙ penidij ſibari ſunt penidij facti ex zucchuro illi⁹ puīntie:⁊ quod ſibari eſt puīntia:⁊ h̄ falſa eſt.Alij dicunt ꝙ ſunt penidij qui fiūt ex zucchuro prius infuſo in aq̄ or-dei:cū ſiet idē ſit qđ ordeū:⁊ tūc illo modo facti ſic appel-landi ſunt magiſqȝ lenitiui ſūt ⁊ abſterſiui minuſqȝ viſco-ſi ⁊ oppilatiui.Alia expoſitio eſt ꝙ ſibari idem eſt qđ ſoli-di albi ⁊ leues:⁊ hi fiūt ex bono zucchuro ⁊ due he opinio-nes bone ſunt:ſed ſecūda magis ad mentē doctoris:⁊ fuit ⁊ eſt mea opio. Igitur cū cōpoſitionē hanc facere vis. Ac-cipe zuccharū albū ⁊ infunde in aqua decoctiōis ordei p̄ horas ſex:deinde zuccharū coque illis in aqua ⁊ penidios fac:⁊ habebis perfectā ⁊ verā deſcriptionē diafiniconis ſm̄ auctoris mentē. ¶ Penidij fiunt ex zucchuro ſolido vltimate decoto ⁊ ex longa ⁊ ꝯtinua ductione ⁊ manibus pertractatione dealbantur:⁊ de bono zucchuro faciēdi ſūt non de puluere zucchari vt quidam faciunt aromatarij. ¶ Diafinicon dicit a fenicibus: id eſt dactylis de quibus plus intrant q̄ᵐ de alijs medicinis:baſis tamen non ſunt in hac medicina.Sed turbith ⁊ ſcamonea ſunt baſis.

Diaprunis nō ſolutiui Nicolai:⁊ dicit diaprunis ſine diamuſcum:q̄ pruna damaſcena ibi itrāt. valet ꝓprie acutas patiētibus ⁊ per acutas maxi-me cauſon ⁊ ſynoche in p̄n⁹ augmento ⁊ ſtatu egritudis. ¶ ℞. Prunoꝝ damaſcenoꝝ quātitatē quā volueri nō ꝑ-fecte maturatoꝝ:ſȝ ꝓpinquoꝝ maturationi aque clare ꝙ poſſint bullire coque donec molleſcant:deide pone ad cri-bru vt tranſeat ⁊ ſupius remaneāt oſſa ⁊ cortices. In aq̄ v̉o decoctionis dictorum prunorum adde violarū. ʒ.i.⁊ bulliant iterum:deinde cola dictā decoctionē ⁊ ſyrupiza cū lib.ij.zucchari in quo ſuppone de pulpa prunoꝝ lib.i. Caſſie nouiter extracte. Tamarindorum. añ.℥.i. ¶ Coque totū vſqȝ ad mediocrē ſpiſſitudinē ſemꝑ cum ſpatula agitādo poſtea adde hos pulueres. ℞.

Sandalorum alborum. Berberorū.
Sandalorum rubeorum. Succi liquiritie.
Spodij. Dragaganti. añ.ʒ.ij.
Reubarbari. Seminis citrulli.
Cinnamomi. añ.ʒ.iij. Seminis melonis.
Violarum. Seminis cucurbite mun
Roſarum. datorum. añ.ʒ.i.
Seminis ſcariole. añ.ʒ.ij.

¶ Puluerizentur omnia ſatis ſubtiliter ⁊ permiſceantur ⁊ habebis diaprunis non ſolutiui.

¶ Et ſi laxatiuū facere volueris adde pro qualibet libra iſtius electuarij diagridij. ʒ.vij. ¶ Pruna ⁊ omnes fru-ctus colligendi ſunt quando iam maturitatem acceperunt ⁊ anteq̄ȝ cadant ab arbore:⁊ ſic debent conſeruari.

¶ Pruna ex quibus ſupraſcripta cōpoſitio fit debent eſſe mediocris maturitatis nō multum matura vel muza.

¶ Muzum autem proprie dicit:cuius ſapor eſt compo-ſitus ex dulci ⁊ acetoſo.

Diacaſſie magiſtralis. ℞.

Caſſie mūde ⁊ elec. lib.ij. Tamarindorum. ℥.i.
Prunorum. nuō.xx. Thimi.
Violarum. Epithimi. añ.M.ſ.
Ordei. Paſſularum. ℥.ſ.
Seminis aniſi. Semis feniculi. ʒ.ij.
Polypodij. Seminis portulace.
Cartami. Semis maluarū. añ.ʒ.iiij.
Liquiritie. Cinnamomi. ʒ.iiij.
Capillorū ve. añ.M.ſ.

¶ Miſceant ⁊ confrangantur omnia groſſo modo ⁊ bul-liant in lib.xij.aque ſm̄ artem:deinde colentur manibus exprimēdo:de qua colatura caſſie ⁊ tamarindi extrahant ⁊ diſſoluant.Et addat zucchari. lib.i.deinde coquantur vſqȝ ad formam electuarij reducantur lento igne cū ſpa-tula ſemper agitando. ¶ Dracma nomen eſt ponderis ⁊ ponderat nonam partē vncie:⁊ ſic accipiebatur antiqui-tus:⁊ illa eſt vera dracma:moderni v̉o octauam partē vn-cie pro dracma accipiunt que eſt ſcrupuli tres: ⁊ dracma grece idem eſt quod manipulus vel faſciculus moderno-rum. ¶ Grana ex qbus medicine ponderantur debent eē grana ordei vel frumenti.ſi enim ſunt frumēti debet illō granū eſſe a ſuperiori cortice mundatū.Si v̉o ordei illud granū eē oȝ cū cortice:⁊ ſic hēbis debitū ordinē ponderū.

Diacartami magiſtrale. ℞.

Medulle cartami. ʒ.i.℈.i.
Specierum diadragagan-ti frigidi. ℈.ij. Turbith electi. ℈.i.
Carnium cydoniorum. Diagridij. ʒ.i.℈.ij.
ʒ.ij.℈.i.ſ. Manne granate.
Mellis roſati. añ.ʒ.viij.
Zinziberis albi. ℈.i. Zucchari albi. ℥.vi.

¶ Et fiat confectio in morſellis vel in forma manuſchri-ſti de ʒ.iij.pro ſingulo:cuius eſt doſis.

¶ Doſis enim eſt limitata menſura ⁊ quātitatis ſimplicis vel cōpoſite medicine ſolutiue vel non ſolutiue de ſe apta nata eſt facere ſufficientem operationē nō diminutā nec ſuperfluā. ¶ Carnes cydoniorū:id eſt pulpa cydoniorū debent ſubtiliter cōteri cū cartamo a quo amotus ſit cor-tex exterior:⁊ hoc modo dicit medulla:deinde ambo de-bent diſſolui cum melle roſato ⁊ manna ⁊ zucchuro fere cocto bene miſceri:in fine v̉o addantur ſpecies preſcripte miſceri debēt ⁊ confectio fieri. ¶ Medicine oēs ſolutiue conſeruantur per duos annos in ſua bonitate ⁊ ſolutione: elapſo v̉o dicto tempore amittunt virtutē ſuā ſolutiuam.

Diarob cum turbith magiſtrale ⁊ cum reubarbaro valet:⁊ eſt confortatiuum ſolutione educit humores flegmaticos groſſos ⁊ viſcoſos ⁊ a remotis ⁊ iū-cturis proprie.Et ipſum quidem mundificat ſtomachū ⁊ expellit ab eo ſupfluitates adherentes in vijs eius ⁊ mun dificat pectus a flegmate groſſo ⁊ putrido: ⁊ educit a iun-cturis ⁊ locis neruoſis ⁊ anchis humorē groſſum ⁊ viſco-ſum:⁊ eſt medicina ad dolores iuncturarum: ⁊ vſus eius ꝓſeruat a lepra ab iſfectionibus flegmaticis:ſicut eſt mor-phea ⁊ baras.eſt enim medicina bona febrium flegmati-carum. Dies autem qui ſumit ipſum timeat auſtrum ⁊ ab-horreat piſces.Cuius permixtio hec eſt. ℞.

Turbith albi ⁊ gūmo.ʒ.x. Macis. ℈.ſ.
Zinziberis albi. ʒ.v. Reubarbari boni ⁊ ele-
Galange. cti. ʒ.iiij.
Piperis longi. Diagridij infuſi in aqua
Cardamomi maioris ⁊ mi roſa.ꝑ diem. ʒ.ſ.
noris. Zucchari boni. ℥.xvi.
Croci. añ.℈.i.

¶ Et fiat confectio in morſellis:doſis eius eſt. ʒ.vi.

¶ Pondera cōia ex quibus medicine cōmēſurant ⁊ pon-derantur ſunt ſex. Primo libra: cuius talis eſt figura lib. Secūdo vncie ⁊ talis eſt figura. ℥. Tertio dracma ⁊ talis eſt. ʒ. Quarto

eſt ʒ. Quarto ſcropulus et talis eſt. ℈. Quinto granum et talis eſt gra. Sexto Manipulus et talis eſt M. et bis ſex pōderibus cōiter oēs menſure mēſurant̄ medicinarum.

Diarob cum turbith ſine reubarbaro magiſtralis valet etc. ℞.

Turbith albi, et gummoſi. ʒ.viij.	Galange.
	Piperis longi.
Zinziberis. ʒ.iiij.	Macis. añ.ʒ.i.
Cinnamomi.	Diagridij. ʒ.iiij.
Gariofilorum. añ.ʒ.ij.	Zuccbari albi. lib.i.

℄ Et fiat cōfectio in morſellis de ʒ.iiij. p quolibet morſello diſſoluendo zuccbarum in vino cydoniorum et aqua ſimplici pulueriȥando ſolutiuorum boc more etc.

℄ Inter antiquos et modernos de ponderibus eſt dña: iō indigendū q libra modernorum cōſtat et reſultat ex. ʒ.xij. vncia conſtat ex. ʒ.viij. dracma ex ℈.iij. ſcropulus ex gra.xx. et ſic medicie a medicis cōmēſurant̄ h tēpore.

Diamargariton N. et dī a duobus generibus margaritarum pforatarum et nō pforatarū que ibi intrāt. valet cardiacis triſtibus et ad oēm cordis debilitatē ſtōchi patiētibus faſtidiū aufert: digeſtionē pcurat: aſmaticis diſnoicis opitulat̄: et ptiſicos et eos qui ex lōga egritudie ſūt extenuati reſumit. ℞.

Gariofilorum.	Margaritarum non perforatarum.
Cinnamomi.	
Spice.	Margaritarū pforatarum.
Galange.	Zinziberis.
Ligni aloes.	Oſſis de corde cerui.
Liquiritie.	Raſure eboris.
Trociſcorum diarodon.	Blate bizantie. añ.ʒ.ſ.
Trociſcorum diani. añ.ʒ.i.ſ.	Muſci.
Nucis muſcate.	Ambre.
Macis.	Cardamomi.
Alipte muſcate.	Seminis leuiſtici.
Reubarbari.	Semis baſilici. añ.℈.i. minus. gra.ij.
Zedoarie.	
Storacis calamite. añ.ʒ.i.	Camphore. gra.vi.

℄ Mellis roſati q̄tū ſufficit. det̄ in eſtate cū rodoſtōate vel cū frigida: in hyeme cū vino mane et meridie.

Diamargariton Auicēne valz mulierib⁹: ipz enī rectificat diſpōnē mr̄icis earum et diſpōnē ſtōchorum earum: et opz vt vehemēs ſit ſtudiū in ſtōchis earum: q̄re pforrent̄ cū eis q̄ ſunt: ſicut geleniabin cū xyloaloe et maſtice et ſilib⁹: et elaria facta cū zuccbaro plurimo cum ſpeciebus aromaticis. in quibus enim eſt multa caliditas cum emplaſtris ſtipticis calefacientibus aromaticis: cuius permixtio. ℞.

Margaritarum non perforatarum.	Zedoarie.
	Doronici.
Piretri. añ.ʒ.i.	Seminis apij.
Zinziberis.	Capſie.
Maſticis. añ.ʒ.iiij.	Cardamomi.
Been albi.	Nucis muſcate.
Been rubei.	Macis. añ.ʒ.ij.
Piperis.	Cinnamomi. ʒ.v.
Macropiperis. añ.ʒ.iij.	

℄ Zuccbari ſublimis quātū omnia et plus fiat ɔfectio in morſellis: et etiā in forma electuarij poteſt fieri.

Diacaridion ſeu rob nucū Meſue: ɔferens eis qbus a capite ad pectus catarrus acutus et ſubtilis defluit et ad cānam pulmonis: et eſt cauſa apatū et pfocationum mortis: et eſt ad h medicamē ſublime. Et ei⁹ modus eſt. ℄ ℞. ſucci corticū exteriorum nucū in dieb⁹ canicularib⁹ lib.iiij. decoq̄ ipm ebullitione vna: deinde adde mellis purificati. lib.ij. et coque vſqz ad ſpiſſitudinem mellis et reſerua. ℄ Nota q rob durat p duos annos in ſua bonitate et pfectiōe vt voluerūt antiqui: moderni vo dicant p annuz ſolū: ſed durat plus et minus ſm ipſorum ſuccorum purificationem. ℄ Nux ſimpliciter prolata vel ſcripta ſemper de nuce cōmuni intelligatur.

℄ Dies caniculares ſunt dies in quibus apparet quedam ſtella meridionalis canis appellata ab aſtrologis: in matutinis appet et ſolis ortuz antecedit: et hoc eſt in medio eſtatis. Incipit autez caniculare tēpus decimo de Julij vel circa et durat vſqz ad dies.xx. Auguſti: ita q in ſumma dicti dies ſunt numero.xl. illis igitur diebus nuces colligende ſunt pro hac compoſitione.

℄ Dies quidam dicuntur naturales: quidam artificiales: naturales dies ſunt a prima hora vſqz ad.xxiiij. artificiales vo ab ortu ſolis vſqz ad occaſum.

℄ Et poſt illud nobis occurrent intentiones q̄tuor. nā pro pueris et mulieribus et humidis nō ſufficit medicamen ſic factū: et qn̄ eſt in pn̄⁹ aliqd de ſtipticitate hūtibus miſceri opz: ſicut ſūt roſe et balauſtie: et qn̄ in ſtatu eſt egritudo crocus et myrra miſcēda ſūt: in declinatione vo baurach et ſal armoniacus et ſimilia. eſt enī medicamē ſublime et expertū.

Electuarium de gēmis Meſue iuuamentum eſt magnū ad egritudines cerebri cordis ſtomachi et epatis et matricis mulieris frigidis: et nos fecimus experimentum et bonum: et valet ad tremorez cordis et ſyncopim et debilitatem ſtomachi: et quādo quis triſtat̄ et neſcit radicem: et ei qui diligit ſolitudinez: et facit corporis colorem et odorem bonum. ℞.

Alborū margaritarum. ʒ.ij.	Zinziberis.
Fragmentorum ȥaphyri.	Piperis longi.
Hyacinti.	Croci.
Sardinis qđ eſt quidez lapis precioſus.	Spice.
	Folij.
Granatorum.	Heil. i. cardamomum maius. añ.ʒ.i.
Ferugegi. i. ſmeraldi. añ. ʒ.i.ſ.	
Zedoarie.	Trociſcorum diarodon.
Doronici.	Ligni aloes. añ.ʒ.v.
Corticum citri.	Cinnamomi.
Seminis alphelengemiſc i. ozimi gariofilati.	Galange.
	Zurumbet eſt radix aromatica. añ.ʒ.i.ſ.
Macis. añ.ʒ.ij.	
Corallorum reubeorum.	Foliorum auri et argenti. añ.℈.ij. gra.v.
Carabe.	
Limature ebo. añ.℈.ij.	Muſci boni. ʒ.ſ.
Been albi et rubei.	Ambre. ʒ.ij.
Gariofilorum. añ.ʒ.i.	

℄ Pulueriȥentur et reſeruentur in vaſe vitreo et obturetur os vaſis.

℄ In hac cōpoſitiōe multa ſunt vidēda pro clariori ipſius doctrina. Primo quid ſit ſardonis. eſt enim lapis rubeus ſpiſſus cū ſuba peruia ſeu trāſparente: et dicit̄ q eius virt⁹ eſt que accendit animū ad gaudiū et acuit ingeniū. iō merito in hoc electuario poſitū eſt. Sed qz cognitio huius lapidis nō eſt apud aromatarios: ideo loco ipſius ponuntur rubini. Et hoc ɔſonū eſt cuidam recepte inuēte in vno antiquiſſimo Meſue: que dicebat quinqz generū fragmētorū cōium pcioſorum: et ſic erit iſta bona. Quia ſi ſcriptum reperies quinqz generuz fragmentorum cōium precioſorum de qnqz ſupra dictis deberes intelligere. ſ. de ȥaphyri: hyacinti: rubini: ſmeraldi: granate fragmentis et nō de aliquibus alijs. ℄ De al ſcias q de per ſe nihil ſignificat niſi articulu3 ſcilicet hoc. Nam vbi nos dicimus hoc: arabes dicunt al. Et ideo quādo al miſcetur cum aliqua dictione ſignificat articulum in illa dictione vt albaſe. i. thimus etc.

¶ Zelengemiſch diſa eſt de eo iter doctores:quidā dicūt ꝙ eſt oꝫimū gariofilatum:ꝛ illud eſt ſemen citrinum odoriſerum qḋ colligitur a baſilicone habente folia minuta:ꝛ hec opīo vera eſt. Alij vō dicūt ꝙ eſt ſemē meliſſe. Alij ꝙ eſt cinnamomum:que due opiniones a doctoribus reprobantur ꝛ pͥma tenetur. ¶ Precioſa fragmenta ꝛ mineralia ſunt cum in aliqua compoſitione intrant vltimate conterenda vſquequo poſſunt per ſatis ſpiſſam telam tranſire:ac etiam omnes lapides vt coralli lapis iudaicus: ꝛ ita ea adminiſtrare vt docet:noſqꝫ monet Auicēna cū lapidē iudaicū in carulo.aſa calculo iubet dari illū ſup cotem vel lapidē molarē ducere iubet vt magis ſubtilior ſit. Igitur nunqꝫ in triturando coſeſſus ſis:qꝛ quāto ſubtiliores tanto pfectiores exiſtūt. ¶ Zurūbet nō eſt ȥedoaria vt Mattheus ſyl.exponit:cū Auicē.2° canon.diuerſa de eis faciat capla. Sed ȥurumbet eſt quedā radix ſimilis cypero groſſior ȥedoaria itus ſubcitria odore aromatica ꝛ ſapore acuto:minus tn̄ ȥedoaria:ſed ſi caremus ea loco ipſius ȥedoariā ponimus. ¶ De aureo pondere dōm eſt:inter doctores de eo eſt magna diſa:quidā dicūt vt Gentilis ꝙ eſt pōdus dr. ʒ. i. ſ. ꝛ hoc affirmat Simō Ianuēſis. Alij dicunt ꝙ eſt 7ͣ ps vncie. Sed cōis ꝛ vera deciſio eſt:ꝙ ſi inueniatᷣ aureū.i.vt in hoc loco ꝛ in oibus alijs medicis nō ſolutiuis idē eſt qḋ.ʒ.i.ſ. in medicinis vō ſolutiuis ſi reperiatᷣ idem eſt qḋ 7ͣ pars vncie ꝛ nō plus. ¶ Inſuper qꝛ cōfectio hec ꝛ ſequētes ꝓpter laſciuiā hominū fieri ſolent in morſellis quātitas ſpecierū ad ȥuccharꝫ declarāda eſt. Iō ad omnē lib.i.ȥucchari apponi dꝫ.℥.i.ſpecierū cribellatarū. Cribellatarū dico ꝓpter ſimplicia que cribellari non poſſunt vt amigdale dactyli ſemina oia. Ad oēm vō lib.i. mellis ſpecierū cribellatarū vt ſupra. ʒ.iij. Et hoc modo faciēdo hñt dñi medici ꝛ egri virtutē medicinarꝫ a doctoribus limitatā. Secus aūt faciūt aromatarij nr̄i temporis auaritia ducti.qḋ ignoſcat illis deus. ¶ Nota inſuper ꝙ Meſ.dicit:cōfice cū melle emblicorꝫ ꝛ colatura geleniabin. Ideo ſi in forma illa facere vis:ſcias ꝙ mel emblicorū hoc modo fit. ¶ ℞.mirabolanorꝫ emblicorum. ʒ.ij. aque cōmunis lib.ij. Terantur ſubtilr dicti mirabolani:ꝛ infundanᷣ per dies.viij.in dicta aqua:poſtea bulliāt vſqꝫ ad ꝯſumptionē medietatis:deinde colenᷣ cū panno lineo hñi manibus exprimēdo:ꝛ in dicta colatura addatur mellis boni lib.i.bulliant ſimul vſqꝫ ad ꝯſumptionez aque ꝛ coctionē mellis ꝛ reſeruetᷣ.hoc enī dicunt mel emblicorꝫ. Accipe ḡ mellis emblicorꝫ geleneabin.i.mel roſatum añ. lib.ſ.ſup:aſcriptarū ſpērꝫ. ʒ.iij.ꝛ ſimul miſce.ꝛ habebis electuariuꝫ de gēmis in forma liquida vt ſcribit Meſue. ¶ De geleniabin inter doctores eſt diſcordia.nā Auicenna 5° canō.cap.de cōditis dicit:ꝙ geleniabin idem eſt qḋ roſa cōdita ſiue cū melle ſiue cū ȥuccaro:ꝛ ſic tam ȥuccharū roſatū qꝫ mel roſatū ſꝫ eū appellari pōt geleniabin:ꝛ ſ idem tenet Halyabbas. Raſis vō 3° almanſoris dicit geleniabin eſt mel roſatū. Quas opiniones reprobat Mattheus ſyl.dicēs ꝙ geleniabin idē eſt qḋ mel roſatū. Sꝫ ſeleniabin.i.ȥuccharū roſatū:geleniabin.i.ſyrupus roſatus: ꝛ hec opinio ab alijs oibus doctoribus tenetᷣ. Igitᷣ geleniabin.i.mel roſatum ꝛc̄. Et hec de electuario de gemmis.

Electuarium Cōcillatoris in cap.differentiarū lxxxvi.cor letificat ꝛ cōfortat:mirabiliter valet.vt pꝫ in libro Cōcillatoris. ℞.

Succi pomorꝫ dul.diſpumati:ꝛ ſint pom̄ a redolē͛.	Florum boraginis.
Succi bugloſſe diſpumati. añ.ʒ.v.	Roſarum rubearum.
	Been albi ꝛ rubei.
	Corallorum rubeorum.
Doronici.	Limature eboris.añ.ʒ.iiij.
Corticum citri. añ.ʒ.iij.	Spodij. ʒ.iij.
Gallie muſcate.	Sete crude minutim inciſe.
Macis.	Croci. añ.ʒ.ij.
Charabe.	Mirabolanorum omnium añ.ʒ.iiij.
Oſſis de corde cerui.	
Sādalorum rubeorum añ. ʒ.iij.	Berillorum.
	Smeraldorum.
Seminis baſiliconis.	Hyacintorum.
Folij.	Sardoni.
Myrtillorum.	Zaphilorum.
Meliſſe.	Granatarꝫ. añ.ʒ.i.
Seminis coriandrorum preparatorum.	Albarꝫ margaritarꝫ ʒ.iij.
	Limature auri.
Cinnamomi.	Limature argēti. añ.ʒ.ij.
Galange.	Ambre.
Zedoarie.	Canfore. añ.℈.v.
Spice nardi.	Muſci. ʒ.i.
Lignis aloes crudi.añ.ʒ.ij.	

¶ Miſce ꝛ fiat electuarium arte ꝛ ingenio dei laudabile cum ȥucchαro albo quantum ſufficit.

Electuarium de aromatibus Meſue qḋ ſcripſit Galenus expertorꝫ iuuamentorū ad cauſas ſtomachi ꝛ epatis ꝛ egritudīes in eis factas ex flegmate groſſo ꝛ vētoſitate. Digeſtionē cōfortat: Inflāmationē remouet:ꝛ morbos ex ea factos curat: Retardat canos: Colorē efficit bonū:ꝛ oris ꝛ ſudoris odorem reddit bonū. Renes qꝫ calefacit ꝛ coitū excitat. Acidos ructꝰ curat:ꝛ faſtidium ꝛ abominationem remouet. ℞.

Ligni aloes crudi ñ cocti.	Calami aromatici.aurᷣ.iiij.
Roſarum rubearum añ. aure. xij.	Croci.ſ
	Cardamomū.ſ.maius.
Gallie muſcate.	Cardamomū minus:ideſt melegeta.
Doronici.	
Piperis longi.	Trium ſandalorum.
Nucis muſcate.	Reubarbari.
Menthe ſicce.	Cubebe.
Spice.	Coſti.
Caſſie lignee.	Zinȥiberis.
Macis.	Seminis feniculi.
Gariofilorum.	Seminis aniſi.
Maſticis.	Reiſim.i.ſeminis leuiſtici. añ. aurᷣ.ij.
Cinnamomi.	
Radicū aſſari. oñ.aurᷣ.iij.	Zucchari. ʒ.vi.

Mine aromatice.i.mine cydoniorꝫ cum ſpeciebus lib.i. Mellis diſpumati quantum ſufficit: ꝛ fiat electuarium: pulueriȥatis prius pulueriȥandis. Sed ſi in morſellis facere vis facies vt ſupra:doſis eius eſt ab. ʒ.ij. vſqꝫ ad aureos.iij. ¶ Lignū aloes crudū eſt illud qḋ nō eſt coctum. Arabes enī ſolent ipſum decoquere anteqꝫ illum ad nos venire ꝑmittant decoquēdo illum in aqua:per quā decoctionē quedā humiditas q̄ in illo erat ſeu gūmoſitas amouetᷣ que natans ſup aquā illā reſeruāt:deinde mittunt ad nos illum coctū qḋ eſt ſine anima:ꝛ nullam habet virtutem vel bene paucā:ꝛ ob hoc auctor dicit crudi. Cognoſcitur ꝙ ſit crudū hoc modo. Nam ſi in igne ponitur emittit quēdā humiditatē aromaticam que illum a cōbuſtione ꝓhibet. Scḋo ſi in aqua ꝓijciatur ſubito fundum petit ꝓpter ipſius grauitatem:ꝛ talis eſt eius cognitio.

Electuarium de baccis lauri. Raſis 9° almanſoris caplo de colica.valet ad colicā ꝛ iliacam paſſionem ꝛ doloribus inteſtinorum ex cauſa frigida vel ventoſa. ℞.

Foliorꝫ rutbe ſiccorꝫ. ʒ.x.	Reiſim.i.ſemen leuiſtici
Seminis ameos.	Origani.
Cimini.	Carui.
Nigelle. añ.ʒ.ij.	Amigdalarꝫ ama. añ.ʒ.ij.
	Piperis.

Piperis nigri.	Baccarum lauri.
Macropipiris.i.piperis lõgi.	Caſtorei. añ.ʒ.ij.
Mentaſtri.	Serapini. ʒ.iiij.
Dauci.	Oppoponaci. ʒ.iiij.
Acori. añ.ʒ.ij.	

¶ Puluerizentur puluerizãda non multum ſubtiliter: vt dictum eſt de diacimino. Mellis cocti ⁊ diſpumati ad pondus omniũ ⁊ eſt. ℥.v.ʒ.v. gummе vero diſſoluant̃ in aq̃ rutbe ⁊ facies in bona forma. ¶ Et nota q̃ Raſis dicit: q̃ non habet partẽ in reſoluẽdo vẽtoſitatem. ¶ Rutba q̃ in hac cõpõne intrat ac in oĩbus alijs dꝫ exiccari cũ menſura: ⁊ hoc ideo quĩ ſi exiccatur vehementer eſt calidiſſime cõplexionis: ⁊ eius calefactio eſt vltra menſurã. Et ſi nõ exiccatur debito modo remanet in ea humiditate ſuperflua que ꝓhibet eam digeri ⁊ ventoſitatẽ fac. q̃re in ipſius exiccatione diligentia habẽda eſt. Et debet in vmbra exiccari: non autem in ſole vt quidaꝫ imperiti faciunt. ¶ De nigella multi ſunt qui errant ponentes in receptis ſemen quoddam cinerulentum odoriferum ſatis triãgulare pro ipſa nigella ⁊ errant. Sed nigella eſt quoddam ſemen nigrum clarũ aromaticũ multũ faciens folia fere ſimilia ſumi terre: ⁊ id in medicinis apponendum eſt. ¶ Origanũ colligendũ eſt in mẽſe Julij poſtq̃ ſol tẽdit ad occaſuꝫ.ſ. in veſperis. Non aũt in mane ante ſolis ortum vt q̃daꝫ fatui faciunt. ¶ Mel ⁊ oẽs medicine triplici cauſa coquuntur. ꝑmo vt mundificẽt mel: q̃ꝛ coquitur vt ſua impuritas remoueat̃. 2° vt expellamus aliquã ſubſtãtiã noſtro propoſito repugnantẽ vt multa decoctio cauſatꝫ que illos ſtipticos facit. 3° vt virtus ipſius in oleo vel aq̃ trãſeat ⁊c̃.

Electuarium de citro Meſue inuentiõe noſtra: confortans ſtomachum: ⁊ ꝑparãs digeſtionem: ⁊ odorẽ oris facit bonum: groſſas ventoſitates expellit ⁊ cor confortat: cuius ꝑmixtio hec eſt. ℞.

Corticum citri aureos.xx. idest. ʒ.xxx.	Galange. ʒ.ij.
	Muſci. ʒ.ſ.
Gariofilorum.	Cardamomi maioris ⁊ minoris.
Ligni aloes.	
Cinnamomi.	Zinziberis. añ.ʒ.i.
Macis. añ.ʒ.ij.	

¶ Puluerizent̃ hec nõ mltũ ſubtilr: mellis cocti ⁊ diſpumati.℥.viij. ⁊ fiat ꝯfectio vt fieri ſolet in forma ſolida.vt.ſ̃. ¶ Vellem pur poſtq̃ prouintiam hanc accepi Joannes Franciſce mi partem omnem aromatarijs neceſſariam declarare: ne illi ſua ignorantia ad tenebras exteriores ducerentur. Contingit nonnunq̃ ad eos accedere viros ⁊ homines afflictos ſtomachi dolore: petentes ab eis ſuffragium. Ipſi pietate moti exhibent vel aromaticum vel diaciminũ vel dianiſuꝫ nõ vltra cõſiderantes de hora exhibitionis que res aliquãdo ducit egrũ ad nõ parua pericula. Ea ꝑpter idocti me audiãt notẽtq̃ꝫ diſtinctionẽ hãc. ¶ Confectiões que dant̃ aut ad digerẽdũ mãm facientẽ egritudinẽ ⁊ deoppilandũ ac ad confortandũ membrũ vt triaſandalũ: tũc dari debent ante cibũ ſaltim per horas q̃tuor vt poſſint a nã preparari ⁊ ad loca neceſſaria trãſmitti. Si vero ꝑpter ſtomachũ aut ꝑpter ꝓſtratione appetitus dantur: tũc parũ ante cibum dande ſunt. Si vero ꝑpter virtutem digeſtiuã exhibent̃: imediate poſt prandiũ exhibende ſunt. Si vero dant̃ ad cõfortationẽ cerebri ⁊ virtutis aialis: poſt prandiũ ⁊ poſt cenã ꝑ lõgũ tẽpus ſaltꝫ ꝑ duas horas dande ſunt. Si vero ad cordis cõfortationẽ: debent dari circa mediã noctẽ: ⁊ tenẽde ſunt multũ in ore vt paulatiue reſoluant̃. Si vero ad reſolutionẽ vẽtoſitatis: ſtomacho vacuo ⁊ a cibo ⁊ ſuperfluitatibus mũdato exhibeant̃. Et in hoc aduertendum eſt q̃ nullo modo exhibeant̃ neq̃ꝫ tyriaca neq̃ꝫ confectiões apertiue ſeu diuretice cibo exiſtẽte in ſtomacho vel in ipſo repleto malis humoribus. Igit̃ ꝯſuetudo vercellenſium: que eſt accipere tyriacã cũ aq̃ ardenti propter nauſeam vituperatur. Ac corruptela italicorum qui eam cum maluatico aſſumunt. Et ratio eſt: q̃ꝛ cibus indigeſtus ac ſuperfluitates maloꝝ humorũ ducunt̃ ſubtilitate maluatici vel aque ardẽtis ad epar ⁊ oppilonẽ faciunt ⁊ ad prauas egritudies homines ꝑcipitãt: q̃re. ¶ Cuius electuarij ſpecies ſũt ſatis groſſe terende: cum ſua virtus ſit in cõfortãdo ſtõchũ ⁊ nõ trãſit ipm: ſed vẽtoſitates reſoluit: ⁊ hoc ꝑꝑ cauſas aſſignatas in recepta diacimini. ¶ Modus accipiendi cortices citri ⁊ aliorum pomorum ſuauem ⁊ aromaticum habentium odorem hoc modo facies. Igit̃ qui vult vti corticibus pomoruꝫ citri in cõpoſitionibus eligat poma que habeant acetoſitateꝫ maiorem intrinſecus: eo q̃ꝛ cortices eoꝝ ſunt magis odoriferi: ⁊ opꝫ q̃ excorientur illa die qua collecta ſunt ab arbore: tergantur ergo primo bene cum mantili aſpero ⁊ mundo ⁊ excorient̃ cum cultello acute acutiei paulatim ⁊ leuiter ne accipiatur ex carne cuꝫ cortice: ⁊ ſimili modo opꝫ fieri de cydonijs ⁊ alijs pomis: deinde in vmbra exiccentur.

¶ Nota q̃ iſta oia electuaria dulcia ſeruant̃ per annũ integrũ ⁊ vltra: ⁊ oia alia preter electuariũ quo vtunt̃ reges ⁊ prelati: q̃ nõ põt diu ſeruari: eo quia ranceſcit: ſed ſolum per dies quindecim vel ꝑ mẽſem ad plus ſeruatur.

Electuarium de cineribus Auicẽne fen decimaoctaua tertij.cap.19. ℞.

Cineris vitri.	Lapidis iudaici.
Cineris ſcorpionum.	Gummi nucis.
Cineris radicũ cauliũ nabati: ſ. caules nõ trãſplãtãti.	Radicũ acori. añ.ʒ.i.
	Seminis petroſilij.
Cineris leporis.	Dauci.i.ſemen paſtinace ſyluestris.
Lapidis ſpongie.	
Sanguinis hirci exiccati ⁊ preparati.	Puliegij.
	Gummi arabici.
Cineris corticũ oui a q̃ pullus egreſſus fuit. añ.ʒ.i.	Seminis althee.
	Piperis. añ.ʒ.i.ſ.

¶ Puluerizẽtur omnia ſubtiliſſime: mellis cocti ⁊ diſpumati.℥.x. ⁊ fiat electuarium. qd̃ bene obturetur: ac ſepe cũ ſpatula cõmiſceat̃. ¶ Vitrum cõburitur hoc modo: teratur bene: deide reponat̃ in crucibulo vel capſia ferri: ⁊ pone ſuper prunas ſemꝑ inſufflando donec rubeuꝫ fiat: deinde ab igne remoueat̃. Si erit incineratum bene. Aliter iterum ponat̃ ſuper prunas ⁊ inſuffleт̃: ⁊ nõ deſinas ſic facere donec incineret̃ ⁊ de eo vtere. ¶ Scorpiões hoc mõ cõburunt̃. Accipe ſcorpiones viuos quãtitatẽ quã volueris: ⁊ pone in olla noua ⁊ claude eam lutando illam cũ paſta vel cũ terra: ⁊ pone illam in furno calido ⁊ dimitte per diem ⁊ noctem: deinde extrahe ⁊ cinerem ipſoꝝ habebis. ¶ Caules nabati.i. caules nõ tranſplantati hoc modo cõburant̃. Extrahe radices a terra: mũdent̃ ab omni immundicia: deinde in fruſta icidant̃ ⁊ ponant̃ in olla ⁊ cooperiatur olla coopertorio perforato: ita vt fumus poſſit exire. ⁊ ponatur in furno ⁊ dimittat̃ per totũ diem: in ſero remoueat̃: ⁊ reperies in dicta olla tãq̃ carbones: poſtea dictos carbones tere bene: ⁊ in alia olla parua repone: cooperi lutando eam ⁊ repone eam in furno: ⁊ dimitte per diẽ ⁊ noctem: ⁊ tantum ac tam ſepe hoc facias q̃ carbones in cinerem album eſſe conuerſos reperies: ⁊ de illo vtere.

¶ Modus incinerãdi leporẽ. Accipe leporẽ viuũ ⁊ decolla illum ⁊ repone in olla noua cũ toto ſanguine ⁊ pelle bene obturando ollam. Deinde ponat̃ in furno: ⁊ tãtũ dimittatur q̃ icineret̃ ⁊ dicto cinere vtere in electuario ſupra ſcripto. ¶ Cortices ouoꝝ h̃ modo icinerẽtur. Accipe cortices ouoꝝ a q̃bus pullus egreſſus fuit ⁊ bene piſtẽtur: deide ponant̃ in olla noua que bene obturata ſit ponatur in

furno ꝛ dimittatur per noctez.in mane ſi ſint incinerate bñ eſt:ſin aũt bene in furno dimittantur vſquequo ſint incinerate:ꝛ nota ꝙ quanto coquitur tanto magis albiores redduntur:ꝛ incinerantur ꝛ de eis vtere. ¶ Gũmi vero nucis ſm quoſdaz eſt fungus qui reperitur ſup arbores diverſas:cuius color eſt ad ſimilitudinẽ ſpongie:ſed nõ recte ſentiunt: q2 illa res vocatur narcotica nucis:gũmi vero nucis ſm veritatem eſt gũmi qd̃ reperitur ſuper arbores ferẽtes nuces: ſed in partibus noſtris nõ reperiuntur.ego autẽ vidi predictũ gũmi qd̃ in colore eſt ſimilis colori myrre groſſe:ſed odorem nõ habet:defertur de apulia ad nos ꝛ in illis partibus invenitur. ¶ Auicenna dicit:ꝙ doſis iſtius electuarij ſit vſqz ad aur.ij.idest.ʒ.iiij.ꝛ ſupra eũ aqua tribuloꝝ decoctorum.ſ.tribuloꝝ marinoꝝ quos ipſe in 2° vocat baſek ꝛ ſunt qui nominãt ipſos vulgo caſtaneolos lacus. ¶ Serapio ꝛ auctor pandetarũ volunt ꝙ differentia ſit iter dauci ꝛ baucie:ꝛ dicunt ꝙ dauci eſt paſtinaca ſylueſtris: baucie vero paſtinaca domeſtica. Auicenna vero ꝛ Meſue inter eas nullam differentiam faciunt.Tamen in vſu eſt:ꝛ tenetur opinio pandetarum ꝛ Serapionis. ¶ Sanguis hirci in hoc electuario ingrediens hoc modo preparandus eſt. Accipe hircum.iiij.annorũ in diebus canicularibus: qui ſunt dies caniculares infra deſcribentur in diacaridion: nutriatur ſaxifragia feniculo apio petroſillio pulegio hedera ſquinanto geneſtra capillis veneris polytrico vel lupulis ꝛ potetur optimo vino:ꝛ ſi ad aliqualem acetoſitatez tenderet melius eſſet:ſemperqz in ſole teneatur:ꝛ hoc modo nutriatur ſaltim per decies.xl.deinde cuz incipit vrina ei° denigrari.Sumatur olla noua: ꝛ fundatur in ea aqua: ꝛ ferueat donec auferatur ab ea terreitas que i ea eſt.Deinde decolletur hircus:ꝛ accipiatur ex medio ſanguine qui currit ex eo in ollam:ꝛ non accipiattur primus ſanguis: neqz poſtremus:ꝛ nõ amoueatur donec coaguletur:deinde incidatur in partes.ij.eo exiſtente in concauitate olle ꝛ cooperiatur cum rethe ſtricto:aut cum panno ſubtilis raro. Et dimittatur ſub divo donec recipiat radios ſolis ꝛ lune:ꝛ dimittatur ipm donec exiccetur bene:ꝛ caue ne adueniat ei humectatio ex rore. Nec decolãdus eſt niſi ſan° ſit hircus ꝛ ex dicto ſanguine vtere in omni medicina ꝛ in omni loco: in quo ſcriptum reperis ſanguinis hirci. ¶ In collectione mineralium tres conditiones ꝯſiderande ſunt. Primo eligantur a mineris notis ꝛ famoſis. Scḋo ꝙ nõ ſit admixtum quod impediat eius cognitionem. Tertio ꝙ non habeat ſubſtantiam tranſmutatam.

Egetea Meſue experta ad dolorẽ ſtomachi a frigiditate factum:ꝛ oẽs dolores factos ex ſimili cauſa:ꝛ a ventoſitate groſſa:ꝛ ad dolorem colice:ꝛ difficultatem vrine:ꝛ dolorẽ dentiũ:ꝛ ad ventoſitates matricum ꝛ cõfert iuuamẽtũ maximũ ad ſterilitatẽ bibitũ ꝛ ſuppoſita cũ lana ꝛ oleo de lilio:cuius ꝯmixtio hec eſt. ℞.

Caſtorei.	Coſti.
Myrre.	Cinnamomi.
Opij.	Fu.i.valeriane.
Piperis.	Meu.
Macropiperis ideſt piper longum.	Dauci.
	Aſſari.
Galbani.	Croci. ana.ʒ.i.

¶ Pulueriçentur omnia ſubtiliter ꝛ cum lib.5.mellis cocti ꝛ diſpumati fiat electuarium in bona forma. ¶ Mel ponitur in iſta medicina:ꝛ non ſolũ in iſta:ſed in omnibus alijs triplici ratione. ¶ Primo vt placet horribilitatem medicinarum. Scḋo vt mundificet ꝛ reſoluat. Tertio vt cõſeruet ſpecies ſua viſcoſitate. ¶ Stupefactio eſt diſpoſitio inducta in membro a frigiditate:per quaz membruz non ſentit:aut obtuſe ſentit.

Electuarium indũ maius Meſue ſolutione educens humorum ſuperfluitates ꝛ proprie flegmaticoruz ꝛ putridorũ a ſtomacho:ꝛ a membris nutritionis ventoſitatẽ groſſam in eis reſoluit:ꝛ morbos factos ab eorum exuberãtia curat ſicẽ eſt dolor ſtomachi ꝛ viſcerum ꝛ colica ꝛ dolor renũ:ꝛ educit mãs que ſunt in iuncturis ꝛ confert iuuamentum manifeſtum doloribus earum. Cuius hec eſt permixtio. ℞.

Cinnamomi.	Turbith albi ꝛ gũmoſi.ʒ.i.
Gariofiloꝝum.	Zucchari albi.
Spice.	Penidiarum. ana.ʒ.xx.
Roſarum rubearum.	Galange.
Caſſie.	Heil.i. cardamomũ maius.
Macis.	Cardamomi.ſ.minoris ideſt melegeta.
Cyperi. ana.ʒ.iiij.	
Sãdaloꝝ citrinoꝝ.ʒ.ij.5.	Aſſari.
Ligni aloes.	Maſticis. ana.ʒ.i.5.
Nucis muſcate. ana.ʒ.ij.	Diagridij. ʒ.xij.

¶ Omnia hec fricentur manibus cum oleo amigdaloꝝ dulcium:deinde accipe. Succi cydonioꝝ. Succi granatorum. Succi apij. Succi finicul. ana. lib.5. Pulueriçentur pulueriçanda ſatis groſſo mõ. Mellis diſpumati lib. iij.5.miſce ꝛ decoquatur cũ ſuccis:ꝛ fiat electuariuz in bona forma:doſis eſt aurei.iij. ¶ De caſſia hic eſt notanduz ꝙ ſm doctrinã ſupra tibi datam in forma. Caſſia fiſtula ponenda eſt cũ ſit electuariũ ſolutiuum. Nec caſſia lignea in electuario eſt ponenda:ꝙ tñ ſecus eſſe quidã tenent. Ego etenim apponi facio caſſiã fiſtulã. Cũ nullum ſolutiuuz ſine lenitiuo eſſe debeat vt volũt doctores. ¶ Nota ꝙ doctores nõ ponunt in electuarijs a remotis attrahentibus penidios in ſuis receptis:ſed dũtaxat in illis quoꝝ intentio eſt a ſtomacho: ꝛ inteſtinis ꝛ venis magnis attrahere vt in diafinicone ꝛ hoc electuario. ¶ Aſſarum cũ ſimpliciter ſcriptuz reperitur radix ipſius ponenda eſt:q2 radix melior pars eſt plãte. ¶ Licet Meſue in littera ponat ꝙ doſis huius electuarij eſt vſqz ad aur.iij.hic intelligenduz eſt qñ ad lib.i.mellis ponitur.ʒ.iiij.ſpecierum : ſicut ego hic ãnotaui. Sed ſi ponitur.ʒ.ij.vt aromatarij noſtri temporis faciunt ꝛ male:maior quãtitas dari poteſt ꝛc.

Electuarium induz minus Meſue hñs intẽtionẽ maioris. Cui° ꝯmixtio. ℞.

Turbith albi ꝛ gũmoſi.ʒ.c.	Zinçiberis.
Zucchari. ʒ.c.	Cinnamomi.
Macis.	Heil.i.cardamomũ maius.
Gariofiloꝝum.	Nucis muſcate. ana.ʒ.vij.
Piperis. ana.ʒ.vij.	Scamonee. ʒ.xij.

¶ Pulueriçentur oĩa ſatis groſſo modo:mellis colati ꝛ diſpumati lib.ij.ʒ.ij.miſce ꝛ fiat electuarium liquefaciendo çucchãrũ cũ melle. ¶ Nota hic vnũ generale intelligẽdũ in omni compoſitione qd̃ ſcamonea acuitur. Medicina eni qñqz fit in pri° veris ꝛ acuitur vt ꝑ totum annuz poſſit ſeruari ꝛ dari qñ volumus. Et tũc cuz ſcamonea nõ cocta acuẽda eſt:ne ſua virtus longa mora debilitetur. Nec timetur eius malitia:eo q2 ꝑ tẽporis diuturnitatẽ ſatis aufertur. Aliqñ ãt acuitur medicina nõ ꝙ dz diu ꝯſeruari:ſed ꝙ infra ij.vel.iiij.dies debet exhiberi. Et tũc cũ ſcamonea cocta dz acui:vt ſua malitia coctura moueatur. Et idez intelligas tam in electuarijs ꝙ̃ pillulis ꝛ ꝯfectiõibus. ¶ Inſuꝑ nota ꝙ Meſue acuit hoc electuariũ cũ ſcamonea ꝛ nõ cũ diagridio:eo q2 intentio eſt ꝙ longo tẽpore ſeruetur. Si vero dare illum intendimus omni die acuatur cũ diagridio:ꝛ non cuz ſcamonea propter cauſam ſupra aſſignatam.

Electuarium eleſcoph Meſue quod educit ſuperfluitates a toto corpe:ꝛ expellit ventoſitatem:ꝛ valet ad iuncturarum dolorem ꝛ lateruz ꝛ colicã.

⁊ colicam. Et mundificat renes ⁊ veſicaꝫ: ⁊ addit in coitu. Cuius permixtio hec eſt. ℞.

Scamonee antiochie.	Zinziberis.
Turbith albi ⁊ gūmoſi. ān. ʒ. vi.	Mirabolanoꝝ emblicorū.
	Nucis muſcate.
Gariofilorum.	Polipodij. ān. ʒ. ij. ſ.
Cinnamomi. ān. ʒ. ij. ſ.	Zuccharí albi. ʒ. vi.

¶ Pulueriʒent̄ omnia groſſo ſatis mō: mellis diſpumati lib. i. miſce ⁊ fiat electuariū in bona forma. ¶ Scamonea dicit̄ antiochia. i. illius ꝓuintie: eo qꝛ melioꝛ ⁊ ꝑfectioꝛ eſt ꝙ̄ q̄ reperiat̄ in alijs ꝓuintijs. ¶ Inſup nota ꝙ ⁊ ſi in medicinis ſolutiuis repis ſcriptū ſcamonee ꝙ intelligenduꝫ eſt de preparata: niſi in duobus ſequentibus caſibus. Primo niſi in dicto electario coquat̄ vt in ꝯfectione amech ⁊ electuario roſato: ⁊ tunc ſcamonea ponat̄ nō cocta: qꝛ coquēdo ꝑparatur. Scd̄o niſi illud compoſitū longo tēpore reſeruari debeat: ⁊ hoc modo ꝑparata ponat̄ propter cauſam ſupra allegatam. In alijs vō ſi reperitur littera Meſue ſuppleatur ⁊ dicatur ſcamonee. ſ. cocte.

Electuarium roſatum Meſue ſolutiuum ſolutione educens choleram ſine moleſtia: ⁊ valet ad uncturaruꝫ egritudines calidas: ⁊ ad ſodā calidam ⁊ vertiginem oculorum dolores ⁊ ictericiaꝫ citrinam ⁊ eſt expertuꝫ. Cuius permixtio. ℞.

Succi roſaꝝ rubearum completarū. ſ. in maturitate. lib. iiij.	gionis. lib. i. ſ.
	Terenia bin puri ⁊ recentis loco ipſ⁹ pōit̄ māna. ℥. vi.
Zucchari tabarzet. i. illi⁹ re	Scamonee antiochie. ℥. i. ſ.

¶ Conterat̄ groſſo ſatis modo. Coquant̄ oia ſup prunas vſqꝫ dū mellis habet ſpiſſitudinē: deinde ꝓyce ſup illud.

Trociſcoꝝ de ſpodio. ℥. i.	Croci. ʒ. ij.
Gallie muſcate. ʒ. ij.	Trociſcoꝝ de berb. ʒ. iiij.

¶ Et repone in vaſe vitreato ⁊ reſerua. ¶ Succi roſarū cōpletaꝝ: eo qꝛ roſe ſeu ſuccus eaꝝ magis eſt ſolutiuus ꝙ̄ ſuccus incōpletaꝝ: ⁊ ideo explicauit de cōpletis: ⁊ nulli ſūt aromatarij q ad hoc aduertāt. ¶ Nota inſup ꝙ cū h electuario reformari debent pille aggregatiue Meſue ex inuentione nr̄a ⁊ pillule de hermodactylis minores ⁊ pillule de hermodactylis inuentiōe noſtra ipſius Meſue: nō enī electuario de ſucco roſaruꝫ vt quidā beſtiales faciunt.

Electuarium de ſucco roſaruꝫ Nicolai ſolutiuū educens choleram ſine moleſtia: ⁊ valet ad egritudines calidas ⁊ eſt expertum contra guttā calidam: cholerā rubeam purgat ꝯualeſcentes ab egritudinibus quartanarijs tertianarijs ⁊ quotidianarijs de ſalſo flegmate purgat ⁊ reliquias maloꝝ humorum potēter educit que remanſerūt poſt egritudinē vel vt quidam volunt ſi admiſceatur medietas benedicte purgat reliquias que remanſerunt poſt medicinam. ℞.

Succi roſarum rubeaꝝ.	Spodij de cāna. ʒ. iij.
Zucchari albi. ān. li. i. ℥. iiij.	Diagridij. ℥. i. ʒ. iiij.
Triū ſandaloꝝ ān. ʒ. vi.	Camphore. ℈. i.

¶ Miſce ⁊ fiat electuariū: doſis eſt. ʒ. i. vſqꝫ ʒ. viij. puluerizando prius puluerizanda. ¶ Succus roſaꝝ hoc mō fiat. Accipiant̄ roſe cōplete: ⁊ poſt eaꝝ collectionē ꝑmittant̄ p diē: deide in mortario marmoreo piſtētur cū piſtello ligneo ⁊ bn̄ terant̄: deide in pecia inuoluant̄ ⁊ in torculo exꝑmant̄ ⁊ colent̄: ⁊ in vaſe vitreo reponant̄: per aliquos dies ꝑmittant̄: deide reſidētia ſeu fecie facta amoueat̄ ponēdo in alio vaſe ⁊ ſup eū ponat̄ parū olei oliuaꝝ ⁊ reſerua. ꝯſeruat̄ eniꝫ in bonitate ſua per duos annos. ¶ Electuariū eni idē eſt qđ electum ex varijs: qꝛ ex multis ⁊ varijs rebus electuaria ꝯficiunt̄. ⁊ electuariū dicit̄ ois cōpoſitio nō reducta ad ſoliditatē ſiue cū zucharo ſiue cū melle fiat. Cōfectio vō dicit̄ qñ dureſcit ⁊ in dura forma fit.

Electuarium de ſcoria ferri. Raſis nono Almāſoris in caplo de hemorroidibus ⁊ valet ad ſanguinē per partem inferiorem. ℞.

Mirabolanoꝝ indorum.	Radicum cyperi.
Mirabolanoꝝ emblicoꝝ	Zinziberis.
Mirabolanoꝝ bellirico rum. ān. ʒ. ſ.	Piperis nigri.
	Seminis ameos.
Spice inde.	Olibani. ān. ʒ. ij.
Squinanti. ān. ʒ. ij.	Scorie ferri ꝑpate. ʒ. i. ſ.

¶ Pulueriʒentur omnia ſubtiliſſime ⁊ conficiantur cum melle diſpumato quod ſufficit ⁊ ſit coctum cū apozimate emblicoruꝫ. ℥. x. ⁊ fiat. ¶ Preparat̄ ſcoria ferri hoc mō. Accipe ſcoriam ferri quātitateꝫ quam volueris ⁊ eam infunde in aceto fortiſſimo per hebdomadā omni die acetū mutando: poſtea proijciat̄ ſuper laminam ignitā ⁊ torrefiat: deinde ſubtiliſſime pulueriʒetur ⁊ reſerua.

¶ Mel cum apozimate emblicoruꝫ hoc modo fit. ¶ ℞. mirabolanoꝝ kebuloꝝ ⁊ emblicoꝝ. ān. ʒ. xx. terantur ⁊ in tribus libris aque coquant̄ donec ad vnam libram remaneat: ⁊ poſtea coletur ⁊ in colatura ponat̄ mellis boni lib. i. deinde bulliant donec aqua a melle conſumata ſit: ⁊ hoc facto habes mel cum apozimate emblicoruꝫ quod in hac confectione ingreditur.

Electuarium de ſeminib⁹ Meſue. ſedans dolorē viſceꝝ ex vētoſitate factos: oppilationes apit lubricitatē a malitia digōnis curat. ℞.

Seminis feniculi.	Cinnamomi fini.
Cimini.	Keiſiꝫ. i. ſemē leuiſtici. ʒ. iij.
Seminis carui.	Gariofilorum.
Aniſi.	Cardamomi.
Dauci.	Spice inde. ān. ʒ. iiij.
Ameos.	Siſeleos.
Apij.	Zinziberis.
Amomi infuſorum in aceto per diem ⁊ noctē ⁊ exiccatorum. ān. ʒ. vi.	Macropiperis ideſt piper longum.
	Galange. ān. ʒ. v.

¶ Mellis quātū ſufficit: ⁊ qñqꝫ ponit̄ in eo zucchari duplū pōderis omniū ⁊ fac ſicut ſuſſuf ⁊ eſt ſanum ⁊c̄.

Electuarium de paſſulis Auicenne. Et exiſtimauit Galenus quod medicamē cōpoſitum ex medicinis conuenientibus cum ſuis proprietatibus epati. ℞.

Paſſulaꝝ enucleа. ʒ. xxv.	Spice inde. ʒ. iij.
Croci. ʒ. i.	Squinanti. ʒ. ij. ſ.
Calami aromatici. ʒ. ij.	Myrre.
Bdellij iudaici. ʒ. ij. ſ.	Terbentine. ān. ʒ. iiij.
Cinnamomi. ʒ. ij.	Darſiſaban. ān. ʒ. ij.
Caſſie lignee. ʒ. ſ.	Mellis diſpumati. ʒ. xvi.

¶ Uini quātū ſufficit ⁊ fiat electuariū. ¶ Darſiſaban ſꝫ Serapionē eſt arboꝛ granati ſylueſtris que apud Diaſcoridem vocatur aſpalinum. vide Galenum ꝙ loco darſiſaban habet limaturam aſpalei quod idem eſt.

Electuariuꝫ pliris arcoticon Nicolai: pliris. i. cōpleta medicina arcoticon. i. ꝑncipiū interpretat̄. valꝫ triſtibus melancholicis. valꝫ etiā ad magnam ſtomachi debilitatē ⁊ cordis. i. ſyncopi: memoriam reparat: ſenſum acuit: epilepticis analeticis prodeſt: ⁊ omnem cerebri debilitatem reparat. ℞.

Gariofilorum.	Spodij.
Cinnamomi.	Squinanti.
Ligni aloes.	Cyperi.
Galange.	Roſaꝝ rubearum.
Spice inde.	Uiolaꝝ ſiccaꝝ. ān. ʒ. i. g̃. xv.
Nucis muſcate.	Folij.
Zinziberis.	Liquiritie. ān. ℈. ij.

Storacis calamite.	Lapidum precioſorum.
Maſticis.	Been albi.
Sanſuci.i.maiorane.	Been rubei.
Balſamite.i.mētha aq̄tica.	Corallorum rubeorum.
Seminis baſiliconis.	Corallorum alborum.
Cardamomi.	Sete parum combuſte. añ. ℈.i.gra.xij.ſ.
Piperis albi.	Muſci gra.vij.ſ.
Myrtillorum.	Camphore. gra.v.
Corticū citri. añ.℈.ij.	

¶ Syrupi roſati quātū ſufficit ⁊ fiat. ¶ Item nota ꝙ in alijs inueni piper longum pro pipere albo. ℈.ij.gra.xv. ⁊ alibi inueni gēmarū ⁊ margaritarum loco lapidum precioſorum cum alijs doſis: ⁊ ſic de ſingulis ⁊c̄.

Electuarium de pſilio Meſue ſolutione educēs choleram citrinam: ⁊ confert ad febres difficiles ⁊ vehementes ⁊ ad ſodam ⁊ vertiginē que fiunt a fumis cholericis: ⁊ confert ad calefactionem epatis ex itinere. Cuius permixtio. ℞.

Succi bugloſſe ſyl.⁊ dome.	Seminis aniſi.
Succi endiuie.	Folliculoꝝ ſene. añ.ʒ.iiij.
Succi apij coctoꝝ ⁊ diſpumatoꝝ ⁊ colatoꝝ.añ.lib. ij.⁊ proijce ſup ipſos.	Capilli veneris. M.i.
	Succi fumiterre. ʒ.ij.
	Radicum aſſari. ʒ.iiij.
Cuſcute. ʒ.iiij.	Spice inde. ʒ.ij.

¶ Infundant̄ omnia in ſupraſcriptis ſuccis die ac nocte: deinde bulliant ebullitione vna ⁊ proijciat̄ ſup ea violarū viridiū vel ſiccarum. ʒ.iij. Epithimi. ʒ.ij. Et bulliāt adhuc ebullitione vna alia parua: deinde coletur ⁊ exprimatur ⁊ in colatura ponant̄ Pſilij.i.ſemē. ʒ.iiij. Et dimittatur die ac nocte omni hora agitādo cū ſpatula: deinde exprimat̄ viſcoſitas facta: deīde accipiat̄ huius viſcoſitatis lib.iiij.⁊ proijciatur ſuper ea Zucchari albi lib.ij.ſ. Scamonee cocte in pomo. ʒ.iij.ſ. coquatur cum facilitate: ⁊ poſtq̄ꝫ coctū fuerit proijciant̄ ſup ipſuꝫ hi pulueres. ℞.

Trociſcorum diarodon.	Trociſcorum de berberis. ʒ.iiij.
Trociſcoꝝ de ſpodio.	
Rauedſeni ideſt reubarbarum. añ.ʒ.i.	

¶ Pulueriçent̄ hec ſatis ſubtiliter: ⁊ miſceantur ſimul: ⁊ reſeruent̄ in vaſe vitreato: ⁊ qui poneret diagridiū in pulueribus melius eſſet q̄ꝫ bulliendo in ſuccis. doſis eius eſt ʒ.ij. vſqꝫ ad aur̄.ij. Et vocauit hamec confectionē hāc electuariū trociſcoꝝ: ſunt alij qui addunt aceti lib.i.ſ. Succi violaꝝ lib.i. Et eſt medicamentuꝫ nobile. ¶ Uiole ſi ſimpliciter ſcripte in compoſitione reperiunt̄ de ipſis ſiccis intelligēdū eſt: q̄ colligende ſunt in mēſe Martij exiccatio fit in vmbra: ⁊ reſeruande in loco ſicco. in humido enīꝫ in eis putrefactionē inducit. ¶ Sunt aliq̄ textus qui dicunt: ſcamonee nō cocte: ⁊ hec littera magis conſona eſt: q: ponendo ſcamoneam coctam: ⁊ illam iterum decoquēdo virtus ſolutiua deperdit̄. ſed nota ꝙ qñ ꝑparata coquitur intētio eſt vt illud electuariū ſit lenitiuū ⁊ nō ſolutiuū: qñ igit̄ in his electuarijs reperis hanc litterā.ſ. ſcamoneā ponere: ⁊ coque vel diagrediū: ⁊ pulueriçare groſſo modo ⁊ cum alijs ſpeciebus in fine in electuario ponere ſine coctione ⁊ altero duorum modorum facias.

Electuarium quo vtuntur reges ⁊ prelati Meſ: ⁊ eſt bonum ⁊ expertum: ⁊ confortat ſtōchū: cor: pectus: ⁊ cerebrū. Cuius permixtio. ℞.

Pinearū mūdataꝝ.ʒ.viij.	
Amigdalaꝝ mūdata.ʒ.v.	Cinnamomi electi. ʒ.iiij.ſ.
Zucchari albi. lib.iiij.	Gariofilorum. ʒ.iij.
Aque roſe. lib.i.ſ.	Ligni aloes. ʒ.iiij.
Olei roſati.	Sandali citrini. ʒ.iij.
Olei amigdalaꝝ dulciū recentis. ana. ʒ.iij.	Ambre bone. ʒ.i.
	Muſci boni.ʒ.vnius ſextā.

¶ Miſce omnia pulueriçentur que ſunt pulueriçanda: ⁊ fiat electuarium in bona forma.

Electuarium de pomis Meſue bonuꝫ ad debilitatem cordis ⁊ ſtomachi: ⁊ cōfortat digeſtionem. ℞.

Carniū pomoꝝ dulciū: ⁊ redolētiū mūdatoꝝ: ⁊ inciſoꝝ ꝑ fruſta. lib.vi.	Sandali citrini. ʒ.iij.
	Gariofiloꝝ. ʒ.iiij.
	Cinnamomi electi.ʒ.iiij.ſ.
Zucchari albi lib.v.	Ambre. ʒ.ij.
Aque roſe. lib.ij.	Muſci boni. ℈.i.
Ligni aloes. ʒ.v.	

¶ Hoc etiā modo fit electuariū de pomis acetoſis ⁊ electuariū de pomis paruis ⁊ aromaticis dulcibus.

Electuarium de ſorbis Meſue ꝯfortans ſtomachū ⁊ ſedans ſolonē fortēꝫ. ¶ ℞. Carniū ſorbarū imaturatarum ⁊ vicinarum maturitati ⁊ elixatarum in aqua roſe rubee que ꝑius decocte fuerint ⁊ corticum granatoꝝ. añ.lib.iiij. Mellis aut çucchari albi lib.ij.ſ. Coquatur vſqꝫ ad ſpiſſitudineꝫ: ⁊ reconde in vaſe vitreato: doſis eſt.ʒ.i.pro vice.

Electuarium ad ſcabiem ⁊ prudimam carnis in tractatu 5° Almanſoris in caplo de pruritu ⁊ ſcabie ⁊ magnis puſtulis. ℞.

Mirabolanorum citrinorum. ʒ.ij.	Folliculorum ſene.
	Fumiterre. añ.ʒ.i.

¶ Succi abſinthij quantū ad coꝝ ſufficit conſperſionē: aliquotiens auteꝫ ad dit̄ huic medicine abſinthij quantuꝫ quarta pars mirabolanoꝝ: ⁊ cōficiant̄ oia cuꝫ melle: ⁊ ſumatur ex ea quotidie quantum eſt auellane magnitudo. ¶ Iſtud electuariū nō eſt in vſu: ſed gñaliter loco huius electuarij vtimur vnguento quodā pro ſcabie: cuius cōpoſitio nota eſt aromatarijs. ¶ Auellana aliqñ ſumitur pro fructu: aliqñ pro pondere vt apud Auic. in diſtinctione de ponderibus: ⁊ eſt pondus aurei vnius. ergo eſt. ʒ.i.⁊ ſemis vnius dracme: vt dicit Simon Ianuenſis. Auellana vō pro fructu ſm̄ Iſidorū dicit̄ ab auellano campanie oppido vbi abundant hec. a grecis pontice appellant̄: eo q̄ꝺ circa ponticū mare abundant. Raſis dicit ꝙ de predicto electuario datur quantū eſt auellane magnitudo: auellane apud Auic. eſt ſicut granū lauri vt dicit̄ in ſuo capitulo.

Electuarium ad reſtaurationē humiditatis ſm̄ Nico. Cuius permixtio. ℞.

Liquiritie raſe.	
Roſarum rubearum.	
Zucchari. añ.ʒ.ij.	
Dragaganti.	Zinçiberis. añ.ʒ.ij.
Gūmi arabici. añ.ʒ.i.	Croci. ʒ.i.
Sandali albi.	Penidij. ʒ.ij.
Sandali citrini. añ.ʒ.vi.	Quattuor ſeminū.M.frigidorum. añ.ʒ.iiij.
Papaueris albi. ʒ.i.ſ.	
Succi liquiritie.	Semis cydonioꝝ: ʒ.iij.
Amidi.	Amigdalarum.
Seminis portulace.	Pinearum.
Seminis lactuce.	Berberis.
Seminis ſcariole.añ.ʒ.ſ.	Sebeſten.
Spodij.	Seminis malue.
Gariofilorum.	Uiolarum. añ.ʒ.i.
Florum vuarum ſylueſtrium. añ.ʒ.iiij.	Cinamomi. ʒ.i.
	Storacis calamite.

¶ Syrupi roſati quantum ſufficit.

Electuarium almeçereon Meſue ex inuentione noſtra quod eſt medicamen benedictum ad hydropiſim: ſolutione enim educit aquam citrinam cum fortitudine. ℞.

Folioruꝫ almeçereon preparatorum. ʒ.x.	Carnium cydonioꝝ elixatorum in aceto. ʒ.lxxx.

Zucchari

Zucchə.tabarzet.	ʒ.lxxx.	Tereniabin.i.mãna.	ʒ.xl.
Aque caſei infuſionis aga rici.	ʒ.xxx.	Olei almezereon.	ʒ.xij.

❡ Diſſoluaẽ zuccharꝝ ⁊ tereniabin in aqua caſei predicta: ⁊ miſceantur cum carne cydonioꝝ: ⁊ coquanẽ cum facilitate vſqꝫ dum mellis habeat ſpiſſitudinem: ⁊ inuoluatur puluis folioꝝ almezereon cum oleo iam dicto ⁊ conficiatur cum eis. Et ſit doſis eius. ʒ. iiij.

Electuarium de pſicis Meſue: ꝯfortans ſtomachũ: ſitim extinguẽs: ⁊ ardorẽ ſtomachi mitigãs: ⁊ oris fetorẽ amputãs. Cuiꝰ pmixtio. ℞.

Carnium perſicorum mediocrium inter maturitatem ⁊ acerbitatem: ⁊ mundatoꝝ a corticibus ſuis. Succi perſicorum. añ.lib.iij. Zucchari tabarzet. lib.ij. Terãtur perſica vt ſint ſicut medulla ⁊ exerceas in eis decoctionẽ cum ſyrupo ſicut diximus in confectione de cydonijs: ⁊ cum coctũ fuerit pulueriẓenẽ ſuper ipſuꝫ.vꝫ. ℞.

Ligni aloes.	ʒ.ij.	Macis.	ʒ.iiij.
Cinnamomi.		Sandali citrini.	ʒ.ij.
Cubebe.	añ.ʒ.iiij.	Muſci.	℈.ſ.

Et aliquando fit ſine ſpeciebus: ⁊ eſt ſanum ⁊ expertum.

❡ De emplaſtris.

EMplaſtrum de melliloto Meſue: mollificans omnẽ duritiem que eſt in epate ſplene ſtomacho ⁊ in viſceribus. ℞.

Floꝝ melliloti.	℥.vi.	Caſſie lignee.	ʒ.i.ſ.
Floꝝ camomille.		Sãſuci.i.maiorane.	ʒ.iij.
Seminis fenugreci.		Armoniaci.	ʒ.x.
Baccaꝝ lauri.		Storacis.	
Radicum altbee.		Bdellij.	añ.ʒ.v.
Abſinthij.	añ.ʒ.iij.	Terbentine.	℥.i.ſ.
Seminis apij.		Ficuũ pinguiũ	numero.xij.
Cordumeni.i.carui agreſtis.		Sepi caprini.	
		Raſine.	añ.℥.ij.ſ.
Radicum ireos.		Cere.	℥.vi.
Ciperi.		Olei ſanſuci.i.maiorane.	
Ameos.		Olei ſpice.	añ.lib.ij.
Spice.	añ.ʒ.i.ſ.		

❡ Conficiatur ſic. ex ſemine ſenugreci: radice altbea ⁊ ficuum fiant mucilagines in aqua decoctionis alterius fenugreci camomille ⁊ melliloti. añ. quantum ſufficit: ⁊ de dicta decoctione: etiam gũme preſcripte diſſoluatur. Cetera vo pulueriẓentur: ⁊ additis oleis cera ⁊ adipibus fiat emplaſtrum. ❡ Poteſt etiam alio modo facere decoquere: radices altbee ⁊ ficus in preſcripta decoctione: ⁊ poſt ipſarum perfectam coctionem bñ illas piſtare ⁊ gũmas in decoctione diſſoluere. Cetera vo pulueriẓare: deinde cum oleis pdictis qd remãſit de decoctione miſcere ⁊ bis addere ⁊ radices ⁊ ficus ⁊ gũme diſſolute: ⁊ iteꝝ ſimul tãtũ bullire ꝙ decoctio ꝯſumpta ſit: poſtea adde flores ⁊ leui bullitione bulliãt: deinde terbẽtina raſina colata ſepi ⁊ cera ponanẽ: ⁊ bulliãt vſqꝫ ad liquefactionẽ cere: deinde ab igne deponanẽ ⁊ puluis ſupraſcriptaꝝ reꝝ addaẽ: ⁊ bene oia miſceanẽ ⁊ reſeruẽ. Et hic melior erit modus: ꝙ̃ꝙ̃ etiã ſuperior ſit bonus. ❡ Ea q̃ in emplaſtris ponunẽ non multũ ſũt ꝯterẽda: eo qꝛ vtus ipſius ſolũ agit in mẽbrum qd tãgit: ⁊ diu vtus eius durat. Et dꝫ eſſe emplaſtruꝫ groſſuꝫ: qñ ſuꝑ locũ egruꝫ ponẽ. ❡ Aliqui iperiti aromatarij pulueriẓãt ſemẽ lauri exteriori cortice nõ amoto ⁊ male: qꝛ quo in loco ponunẽ: ſemꝑ a ſuꝑiori cortice mundentur. ❡ Cordumeni.i.carui agreſte. Sed ſi haberi non poteſt eius loco apponi poſſunt carui domeſtici.

Emplaſtrum diafinicon Meſue: ꝯfortãs ſtomachũ ⁊ epar mirabiliẽ in qbus accidit vehemẽs debilitas ⁊ viſcera in qbꝰ accidit lubricitas ⁊ mollificatio: ⁊ ꝯfert ad fluxum ventris: ⁊ ad fluxum epaticũ. In primis fiat cerotũ. Cuius permixtio. ℞.

Cere.	℥.ij.	Dactylorum ſiccorum numero.	xl.
Olei roſati.			
Olei nardini.	añ.℥.iiij.	Tortellaꝝ de ſeni.	ʒ.v.

deinde accipe.

Deinde ĩfunde biduo in vino odorifero: ⁊ accipe Carniũ cydonioꝝ decoctoꝝ in vino. ʒ.viij. ⁊ tere cũ dactylis cuꝫ ꝯtritione vltima ⁊ miſceanẽ cũ ceroto ⁊ ꝯtundanẽ in mortario donec aggregenẽ: deinde proijce ſuper ea. ℞.

Maſticis.		Aloes loti.	
Olibani.		Spice.	
Abſinthij romani ſicci.		Acbacie.	
	añ. ʒ.ij.ſ.	Gallie muſcate.	
Ligni aloes.		Ramich.	
Macis.		Calami aromatici.	añ.ʒ.i.
Myrre.	añ.ʒ.i.	Laudani.	ʒ.ij.

❡ Et iteꝝ ꝯteranẽ donec pmiſceantur: deinde line ſuper lamina ex eo: deinde ſuffumiga cũ ligno aloes: ⁊ pone ſuꝑ ſtomachũ ⁊ epar ⁊ viſcera: ⁊ de meliori operatione eſt vt maſtix ⁊ olibanũ cũ cera ⁊ oleis miſceanẽ: ⁊ ſic cũ ceteris fiat emplaſtrũ. ❡ Calamus vel calami ſi ſimplr ſcriptuꝫ reperiaẽ de calamo aromatico ſemper eſt intelligendum. ❡ Aloes qd igredię in emplaſtris vnguẽtis ⁊ cerotis: ſemper dꝫ eſſe lotum: cum magis ꝯfortatiuuꝫ ſit magiſqꝫ deſiccatiuum ⁊ minus mordicatiuum ⁊c̃.

Emplaſtrum de granis lauri Meſue: conferens ad dolores a frigiditate ⁊ ventoſitate factos: ⁊ proprie ad dolorem ventris ⁊ ſtomachi ⁊ renuꝫ ⁊ matricum ⁊ veſice: ⁊ aliorum viſcerum. Cuius permixtio hec eſt. ℞.

Olibani.		Granoꝝ lauri.	℥.ij.
Maſticis.		Cyperi.	
Myrre.	añ.℥.i.	Coſti.	añ.℥.ſ.

❡ Mellis colati quantũ ſufficit ad aggregãdũ: ⁊ extẽdaẽ in pãno ⁊ calidũ ſupponaẽ vbi opꝫ. Si aũt triplicaẽ in cypeꝝ: ⁊ ponaẽ de ſtercore capraꝝ aut vaccaꝝ ſicco ad põdus oium inueniẽ mirabile ad hydropiſim. ❡ Ad faciendũ emplaſtrum cuꝫ melle pro omni lib.i. mellis dare debes. ℥.iiij. ſpecieꝝ cribellatarum ſi debitam formam habere debet. Mel in emplaſtris nullo modo coquendum eſt: eo quia coctura multum tenax ipſum facit: ideo ponatur in eis crudum.

Emplaſtrũ mõtagnane cõtra fluxũ qd in vſu eſt. Cuius permixtio hec eſt. ℞.

Eupatorij.	M.i.	Terre ſigillate.	ʒ.vi.
Squinanti.	M.ij.	Seminum coriandroꝝ preparatorum.	℥.i.ſ.
Spice inde quartam partem manipu. vnius.		Spodij.	ʒ.ij.
Maſticis.		Roſarum.	℥.i.
Macis.	añ.ʒ.iiij.	Farine ordei.	℥.ij.
Ligni aloes.	ʒ.iij.	Specieꝝ triaſandaloꝝ ſine camphora.	ʒ.iiij.
Mirabolanoꝝ emblicoꝝ		Scorie ferri pparate.	ʒ.i.
Mirabolanoꝝ kebuloꝝ aſſatoꝝ.	añ.℥.i.	Olei maſticis.	
Boli armeni.		Olei myrtilloꝝ.	añ.lib.i.ſ.
Lapidis ematbitis. añ.ʒ.vi.			

❡ Conteratur ſubtiliter eupatorium. Cetera vo pulueriẓetur: ⁊ fiat emplaſtrum in bona forma. Mirabiliter enim valet in fluxu ventris. ❡ Camphoram enim nõ iuſſit apponi in ſpeciebus triaſandalorum hoc in emplaſtro intrantibus propter intenſam ipſius frigiditatem. Inteſtina enim debilis caloris: nec multum frigida ſunt apponẽda circa regulariter operando.

Emplaſtrum de cruſta panis mõtagnane: valet in vomitu pueroꝝ. ⁊ ſic nõ potẽtibus cibũ retinere multũ in vſu eſt. Cuius pmixtio. ℞.

Maſticis.	Cruſte panis aſſi ⁊ infuſi in
Menthe.	aceto p mediã horã. ℥.ij.
Spody.	Olei maſticis.
Corallo ꝝ rubeo ꝝ.	Olei cydonioꝝ. añ.ʒ.i.
Sandaloꝝ alboꝝ.	Farine ordei. ℥.i.ſ.
Sãdaloꝝ rub. añ.ʒ.i.	

¶ Conterant̃ ſubtiliſſime panis: cetera pulueriçent̃: deinde miſceantur: ⁊ fiat emplaſtrũ ſine igne. ¶ Utiliter hic eſt notãdũ q̄ mẽbris principalibus: ⁊ maxime cordi ⁊ ſtomacho nullo modo apponẽda ſunt frigida actu: q̃uis potentialr̃ ⁊ virtualr̃ frigida ſunt: ſed aliqualr̃ ſunt tepefacienda ꝓprie pueris. quare bene notetur hoc vt queant inſtruere medicamenta accipientia: q2 quando domini medici inaduertentia non expediant de forma approximationis: ⁊ doctus aromatarius ſupplere poteſt.

Emplaſtrum filij Zacharie Meſue: qđ lenit duritiem: ⁊ nodoſitatem iuncturarũ: ⁊ lenit pectus: ⁊ habilitat materias in eo: ⁊ pulmone difficilis expulſionis. Cuius permixtio. ℞.

Cere citrine.	Adipis galline.
Medulle cruris vacce.	Mucilagis ſeis lini. añ.℥.iij.
Adipis anatis. añ.℥.iij.	

¶ Olei de lilio quãtuꝫ ſufficit. Si aũt fortius facẽ volueris adde mucilaginis althee ⁊ mucilaginis fenugreci partes ꝯueniẽtes: ⁊ pro oleo de lilio ponat̃ oleũ de keiri citrino: vel vtrũq3. Et ſi adhuc fortius facẽ volueris: adde hyſſopi humide: ⁊ glutinis çanaba lquãtũ ḋ vna mucilaginũ: ⁊ miraberis effectũ eius ad ea que diximus ⁊c̃.

Emplaſtrum contra morbum magiſtralis. ℞.

	Axungie porci. ℥.iiij.
Caput allei numero. i.	Creſcentis furmenti.
Puluis ſynapis ru. M.i.	Farine furmẽti. añ.M.i.

¶ Miſce cum aqua putei ⁊.℥.iij. olei camomille fiat emplaſtrum.

Emplaſtrum ad extrahendu3 codexellas magiſtralis. ℞.

Radicum althee. ℥.iiij.	Terbentine. ℥.iij.
Farine furmenti.	Albuminũ oui numero. ij.
Farine linoſe. añ.℥.iij.	Ficuũ ſiccoꝝ numero. vi.
Farine ordei.	Cepe lilij numero. iiij.
Farine ſynapis ru. añ.ʒ.ij.	

Et fiat emplaſtrum ſm artem.

Emplaſtrum ad pleureſim Meſue. ℞.

	Radicum althee. M.i.
Farine ordei. ℥.iij.	Florum melliloti.
Florum camomille. ℥.i.	Uiolarum. añ.ʒ.iiij.

¶ Bulliant primo radices althee: ⁊ bene piſtent̃: ⁊ poſtea bulliant omnia ſimul: ⁊ coquant̃: ⁊ in fine addatur Olei camomille. Olei violati. Olei amigdalarũ dul. añ.ʒ.ij. Miſce ⁊ fiat emplaſtruꝫ ſm artem in bona forma: ⁊ ſunt qui addunt in fine butyri recentis. ʒ.iiij.

Emplaſtrum ad crepatos magiſtralis. ℞.

	Sanguinis draconis.
Thuris. añ.ʒ.ij.	Pulueris balauſtiaꝝ. ʒ.viij.
Boliarmeni. ʒ.iiij.	Farine cicergiaꝝ. ʒ.xvi.
Maſticis. ʒ.iij.	

¶ Et fiat emplaſtrum cum decoctione camille abſinthij ⁊ balauſtiarum quantum ſufficit.

Emplaſtrum ad morſum ſcorpionuꝫ magiſtrale. ℞.

Caſtorei.	Aſſe.
Serapini. añ.ʒ.iiij.	Sulphuris. añ.ʒ.iiij.
Fimi colombini.	Cimini.
Mentaſtri.	Picis naualis.
Pulegij. añ.ʒ.iiij.	Olei ſcorpionũ. añ.ʒ.iiij.

¶ Miſce ⁊ fiat emplaſtruꝫ in bona forma ſm artem ⁊c̃.

Epitima pro corde magiſtrale. ℞.

	Aque endiuie.
Aque bugloſſe.	Been rubei.
Aque roſe.	Doronici. añ.ʒ.i.
Aque meliſſe. añ.℥.ij.	Spody.
Aceti fortis. ʒ.iiij.	Camphore. añ.ʒ.ſ.
Roſaꝝ rubeaꝝ.	Oſſis de corde cerui.
Sandaloꝝ rubeoꝝ.	Croci. añ.℈.i.
Sandaloꝝ alboꝝ.	Sete combuſte. gra.vi.
Been albi. añ.ʒ.i.	Miſce ⁊ fiat epitima.

Epitima pro epate magiſtrale. ℞.

	Aque ſolatri.
Aque endiuie.	Roſaꝝ rubeaꝝ. ʒ.i.
Aque roſe. añ.℥.ij.	Spody.
Sandaloꝝ alboꝝ.	Camphore. añ.ʒ.ſ.
Sãdaloꝝ rub. añ.ʒ.i.	Aceti fortis. ʒ.iiij.

Miſce ⁊ fiat epitima pro epate.

Filonium ex iuentione prima Meſue: manifeſtoꝝ iuuamentoꝝ ⁊ expertoꝝ in ſedatione doloꝝ: ⁊ ſeparatione a caſibus mortis: ⁊ ꝓprie dolori ſtomachi a frigiditate facto: aut humore crudo: aut a ventoſitate groſſa extendente. Et ſedat dolorẽ colice ⁊ viſceꝝ: ⁊ dolorem renum ⁊ matricum: ⁊ dolorẽ lateꝝ: ⁊ prefocationẽ anhelitus: ⁊ difficultatẽ vrine: ⁊ ſingultũ vehementẽ: ⁊ eſt in vſu prime deſcriptionis in antidotario. ℞.

Piperis albi.	Spice.
Seis iuſqami. añ.ʒ.xx.	Piretri.
Opij. ʒ.x.	Caſtorei. añ.ʒ.i.
Croci. ʒ.v.	

¶ Pulueriçentur omnia ſubtiliſſime: ⁊ cum lib.ij.℥.xl. mellis cocti ⁊ diſpumati fiat confectio in bona forma: doſis eius eſt ſicut cicer aut faba parua cum eo quod conuenit ex potibus. Et ſunt qui ponunt muſci.℈.i. Medicine autem omnes quomodo ſtupefaciant nota. Omne enim membrum ſentiens habet quandam menſuram frigoris terminati cum ſuo calido. in quo frigore ſi fiat additio in certa menſura membrum ſtupefit: ⁊ hoc modo medicine omnes opiate ſtupefaciunt. ¶ Contritio eniꝫ medicinaꝝ omnium ſtupefacientium debet eſſe ſubtiliſſima ad hoc q̄ poſſit per paruas venas penetrare ⁊ ardua loca: aliter enim membrum ab eis non poſſet ſtupefieri: neq3 ſenſus obtundi. ¶ In actu practico notent iuuenes medici: ⁊ nõ ſolum de hac compoſitione: ſed de omnibus narcoticis ⁊ ſtupefactiuis: tam ſimplicibus q̄ꝫ compoſitis. Or ſi intentio medici eſt ſomnum prouocare: illa danda ſunt poſt cenam in ſero tranſacta hora. Cum autem intendimus ſedare dolores: ſeu fluxum ſanguinis prohibere: non niſi vacuo ſtomacho a cibo ⁊ ſuperfluitatibus ſunt exhibenda. Neq3 poſt per quinq3 horas eſt cibus aſſumendus: ⁊ ſic de tyriaca noua intelligatur.

Filonium perſicum ⁊ eſt in capitulo de ſputo ſanguinis Meſue: valet vehementis virtutis ad manationẽ ſanguinis vndecũq3 ⁊ ſcreatũ eius cum tuſſi ⁊ ſine tuſſi: ⁊ ſuperfluitateꝫ menſtruoꝝ doloroſam: ⁊ hemorroidaꝝ: ⁊ egeſtionem ſanguineã: ⁊ ad mulieres pregnantes quibus erumpunt̃ menſtrua: ⁊ conſeruat fetus in matricibus eaꝝ. Cuius permixtio hec eſt. ℞.

Seis papaueris albi.	Opij. ʒ.x.
Seis iuſqami. añ.ʒ.xx.	Scebedenegi: ideſt ſemen ca
Terre ſigillate. ʒ.x.	napis. ʒ.v.

Croci.	ʒ.v.	Karabe.	
Caſtorei.		Zedoarie.	
Spice.		Doronici.	
Euforbij.		Ramich.i.quedā cōpoſitio in-	
Piretri.		fra deſcripta.	an̄.ʒ.i.
Marga.n̄ pforata. an̄.ʒ.i.		Camphore.	℈.i.

¶ Pulueriçent ſubtilr oīa.mellis roſati colati lib.ij.⁊ fiat electuariū in bona forma. ¶ Differētia eni eſt iter ſcedenegi ⁊ ſcebedenegi.ſcedenegi idē ē qḋ lapis ematbitis:ſcebedenegi.i.ſemē canapis.q̄re bn̄ ꝯſiderāde ſūt lr̄e in oī cōpoſitione ⁊ vocabulo. ¶ Caſtoreū eni in hac cōpoſitione ponit̄ vt probibeat cōgelationem ab opio. ¶ Margarite vo ad ꝯfortationē mēbroꝝ ꝑncipaliū ꝑpter leſionē opij. ¶ Margarite a nā perforate meliores ſunt q̄ꝫ nō pforate.Et ratio eſt:q꞉ per illud foramen ſuperfluitatis ipſarūꝫ ſunt ꝯſumpte ⁊ purgate. ¶ Philoniū eniꝫ dicit̄ a compoſitore:q꞉ Philon medicus illum compoſuit.

GAllia muſcata Meſue:q̄ cerebruꝫ ⁊ cor ꝯfortat ⁊ igredit̄ in ꝑmiſtionibus medicinaꝝ:⁊ facit corporis ⁊ oris odorem bonuꝫ. ℞. Xyloaloes crudi.ideſt lignuꝫ aloes. ʒ.v. Ambre. ʒ.iij. Muſci boni. ʒ.i. Glutinis draganganti facti in aq̄ roſata quantum ſufficit.Et fiant trociſci conterendo conterenda ⁊ ſigillentur. ¶ Muſcus enim ⁊ ambra terenda non ſunt: nec pulueriçenda:ſed diſſoluenda ſunt cum aqua:eo quia pulueriçando euaporat virtus ſua vt de gummis dixi in recepta diadragaganti.

Gallia ſebelie Meſue ſtomachum ⁊ cor confortat:⁊ epar debilia:⁊ igreditur in medicinis magnis. Cuius permixtio hec eſt. ℞. Folioꝝ roſarum recentium ⁊ humidaꝝ que iam incipiunt reſerare nodos:ideſt que quaſi ſunt complete dilatate. ʒ.i.ſ. Terantur contritione vltima in mortario lapideo: deinde accipe.

Ligni aloes boni ⁊ electi.		Sādaloꝝ citrinoꝝ.	ʒ.ij.
Garioffiloꝝ.		Ramich:ideſt quedam com	
Gūmi arabici.		poſitio.	ʒ.iij.
Spice inde.	an̄.ʒ.i.ſ.		

¶ Terant̄ oīa hec ſubtiliſſime ⁊ miſceant̄ cuꝫ supraſcriptis roſis:⁊ ſimul piſtādo bene miſceant̄ humectādo oīa cū ꝑ aq̄ aque roſe iſuſionis gūmi arabici.Et iteꝝ terantur: deinde iteꝝ humectent̄ ⁊ terant̄:⁊ ħ facias ꝑ totaꝫ vnam diē:poſtea aromatiçent̄ cū ℈.ij.Muſci.Ambre ⁊ Camphore. an̄.aureū mediū:ideſt ℈.ij.gra.v.⁊ fiant trociſci ⁊ ſigillent̄. ¶ Gallie omnes ſpēs ſūt ſubtiliſſime terēde ⁊ ꝑ ſpiſſuꝫ cribrū tranſcūde vt ipſaꝝ ꝯfortatio ad lōginqua membra penetrare poſſit. ¶ Iſta compoſitio eſt illa que intrat in aromatico nardino Meſue.Et de qua itelligitur cum ſcriptum reperitur gallia ſebelia.

Gallia alefangie Meſue:⁊ eſt eius interpretatio aromatiçanum.Et eſt illa de qua antiqui conſiderant:⁊ de qua plurimum loquuntur cerebrum cor ſtomachum ⁊ epar confortat ⁊ omnia membra nutritionis.Et linitur ſuper neruos debiles ⁊ confortat eos ⁊ ingreditur in medicinis magnis:⁊ hoc eſt quod intelleximus. ℞. Mirabolanoꝝ emblicoꝝ bonoꝝ abiectis oſſibus. ʒ.iiij. conterantur contritione groſſa: ⁊ ponantur in vaſe vitreo ⁊ fundantur ſuper eos aque roſate bone ⁊ electe iſuſionis roſarum ſiccarum ⁊ corticum citrorum lib.ſ.⁊ ſtringatur os vaſis ⁊ dimittatur per tres dies. Deinde fundatur in eis aque predicte infuſionis. ʒ.iiij.⁊ in craſtinum fiat ſimiliter vſquequo emblicorum virtus in aqua impreſſa ſit.Tunc vero. ℞.

Ligni aloes boni.	ʒ.viij.	poſitio.	ʒ.i.ſ.
Ramich:ideſt quedā cō-		Roſarum.	ʒ.x.
Gariofilorum.	ʒ.x.	tici.	ʒ.iiij.
Spice inde.	ʒ.iij.	Gummi arabici.	ʒ.vi.
Sandali citrini aroma-			

¶ Terant̄ oīa ſicut alcohol ſicut dixi ⁊ fundat̄ ſuꝑ ea partū ſucci iſuſionis ꝑdicte emblicoꝝ:⁊ ꝯterant̄ cum eo vſqꝫ dū totū in eo paulatim fundat̄. Ultimo vo aromatiçetur cū ʒ.i.Cāphore ⁊ Ambre. ʒ.ij. Muſci boni ʒ.ij.fiāt inde trociſci:⁊ ſigillent̄ ſicut diximꝰ:⁊ ponant̄ in vaſe vitreo ⁊ adminiſtrent̄ ⁊c̄. ¶ Si ſm doctrinā tibi ſupra datum nō velles cāphorā pulueriçare diſſoluere:ſed tunc ne tota circū mortario deperdat̄:hoc modo facias. Primo in dicto mortario piſtabis duas vel tres amigdalas a quibus exyt quedā vnctuoſitas que circūuoluto mortario nō ꝑmittit cāphorā mortario adherere piſtatis amigdalis abyciant̄: ⁊ cāphora itra ponatur ⁊ piſtet̄:⁊ ſic nihil de ea deperdit̄: hoc ānotare volui ꝑpter iuuenes:q̄ꝛ ego antiquos qn̄qꝫ in hoc errare viderim:⁊ non ſunt ſine riſu.

Gallia magna ſiue regalis:ſeu çucbaleruſ Meſue valet. ℞. Succi albelach. lib.i.bulliat ebullitione vna: deinde coletur ⁊ proyciatur ſuper ipſum gallarum contritarum contritione vltima. ʒ.iij.⁊ ſimul bulliant:donec fiant ſicut mel:deinde. ℞.

Roſaꝝ rubeaꝝ.	ʒ.i.	Ligni aloes.	ʒ.vij.ſ.
Cardamomi.ſ. maioris ⁊ minoris.		Darſeni:ideſt cinamomi electi.	ʒ.iij.
Ligne auis.i.ſem̄ fraſcini.		Sandali maçachari:ideſt citrini.	ʒ.v.
Gariofilorum.			
Nucis muſcate.		Croci.	ʒ.ſ.
Maſticis.	an̄.ʒ.vij.ſ.	Gūmi arabici.	ʒ.i.

¶ Terant̄ ꝯtritione ſubtiliſſima ⁊ cribellent̄:deinde miſce cū predicto ſucco:poſtea expandant̄ oīa hec mixta ſuꝑ marmor inunctum oleo amigdalaꝝ ⁊ dimittat̄ donec ſiccet̄:deinde pulueriçet̄ ſubtiliſſime:⁊ aromatiçet̄ cū. ʒ.ſ. muſci diſſoluti in aqua roſata:⁊ cū dicta aqua fiāt trociſci qui exiccent̄ in vmbra:⁊ ſigillent̄ ⁊ reſeruentur. ¶ Inter doctores magna eſt diuerſitas de albelab.quidā enim dicūt ꝙ eſt flos palme vt Auicēna.quidam ꝙ eſt ſpēs dactyloꝝ.Alij ꝙ ſunt dactyli imaturi: ⁊ hec opio vera eſt.Sed q꞉ non portantur in noſtra patria ita virides ꝙ ſuccus ab eis extrahi poſſit.igitur hoc modo faciendū eſt. Accipias dactylos imaturos quātitatē quam volueris:vt lib.ij.bene piſtentur:vel minutiſſime icidant̄:⁊ poſt iciſionē apponantur ad ignem cum lib.ij.aque cōmunis:⁊ ꝑmittantur ſimul bullire donec aqua remaneat in lib.ſ.deinde dicti dactyli exprimantur bene in pecia vel ſtaminia:⁊ ſuccoſitas ab eis exiēs reſeruetur: ⁊ vtatur in hac confectione: ⁊ hoc facias ſi ſuccum dactyloꝝ habere non potes: ꝙ ſi haberi poteſt ſuccus magis conueniens eſſet q̄ꝫ ad ipſa decoctione virtus ipſoꝝ extrahat̄:tn̄ ꝑ dictā decoctionē de virtute eius indubie reſoluitur ⁊c̄.

Omoruſia in 5° canonis Auicenne:q̄ confert ad debilitatē epatis ⁊ ſplenis ⁊ duritiem eorum:⁊ aperit oppilationem ⁊ prouocat vrinam:⁊ frangit lapidē in renibus:⁊ iuuamentū eius in inceptione hydropiſis eſt magnum. ℞.

Seminis dauci.		Piperis longi.	
Cimini carmeni.		Coſti.	
Xylobalſami.		Piperis albi.	an̄.ʒ.ſ.
Caſſie lignee.		Myrre.	ʒ.iij.
Cordumeni.		Baccaꝝ lauri.	numero.x.
Floris ſquinanti.		Acori.	
Seis apij.	an̄.ʒ.i.	Croci.	an̄.ʒ.ij.

¶ Mellis diſpumati quantum ſufficit:⁊ fiat confectio ⁊ da ad quantitatem auellane cum aqua tepida.

Hierapigra Galeni Meſue: ſiue de mente Galeni. Et virtus quidem huius medicine affert iuuamenta multa experta ad egritudines capitis ⁊ ſtomachi ⁊ epatis ⁊ iuncturarum ⁊ renum ⁊ matricum ⁊ membrorum frigidas: ⁊ educit humiditates generatas in eis ⁊ putredines. Cuius permixtio hec eſt. ℞.

Cinnamomi.	Croci
Aſſari.	Xylobalſami: ideſt lignum balſami.
Maſticis.	
Spice.	Caſſie lignee. añ. ʒ.i.
Carpobalſami. añ. ʒ.i.	Aloes ſucotrini. ℥.ij.

Mellis colati ⁊ diſpumati. ℥.iiij. ⁊ fiat electuarium in bona forma. Doſis eſt a ʒ.iiij. vſq; ad ℥.i.

¶ Quantitas mellis in hac compoſitione debet eſſe pauca. ſ. ſpecieꝝ ⁊ mellis. añ. partes equales. Eo q2 mel frangit virtutem aloes: ⁊ non ſolum de hac cõpoſitione eſt intelligẽdum: ſed ⁊ de omnibus alijs in quibus aloes eſt baſis.

¶ Baſis in medicina dr̃ illa medicina ſimplex: cuius operatio principalr̃ queritur in medicina compoſita. ⁊ per ↄſequens opationẽ: cuius alie medicine itendunt ſicut finem: ⁊ ipſa eſt efficiens principale. Et ſic rõ eſſendi baſis eſt rõ finis itenti. Uel illud dr̃ baſis in medicina per qđ laudes medicine ei ↄueniũt. q̃re bene nota. ¶ Hiera enĩ exhibenda eſt ilico qđ eſt facta: ⁊ h̃ ↄtra idoctos medicos ⁊ ignaros aromatarios. Albumaſar eniʒ vult ꝙ poſtq̃ eſt facta ſepeliatur per ſex mẽſes in ordeo vt fermentetur: ⁊ dz confici in menſe Julij vel Janu: ⁊ non in frumento: q2 calore eſtatis ⁊ frumenti corrumperet̃: cuius cõtrarium faciunt aromatarij noſtri temporis. ¶ De aloe ſucotrino ⁊ epatico differentia eſt iter doctores. Auicẽna Meſue ⁊ quidaʒ alij laudant ſucotrinum: Halyabas epaticuʒ. Igitur ṽo ꝙ aloes epaticum magis eſt ſolutiuũ: ⁊ hoc eſt ꝙ Halyabas dicere vult. Sed in alijs ſucotrinuʒ epaticum in bonitate ſuperat. Et ideo cũ aloes ſimplr̃ ſcriptũ reperit̃ de ſucotrino eſt itelligendum tanq̃ de perfectiori.

Hiera ſimplex Gal. 7° terapẽtice: que eſt illa que in vſu eſt: ⁊ de qua itelligunt doctores cũ tantas laudes ↄtribuũt ⁊ dicũt ꝙ doſis eſt. ʒ.i. ꝙ nõ itelligãt de preſcripta ſatis pȝ: eo q2 de ea exhibui ⁊ exhibere vidi a famoſis doctorib⁹. ℥.i. ⁊ qñ ʒ.x. ⁊ parum operabatur. Et virtus quidem huius medicine affert iuuamenta multa experta ad egritudines capitis ⁊ ſtomachi ⁊ epatis ⁊ iuncturaꝝ ⁊ renuʒ ⁊ matricum ⁊ membroꝝ frigidas: ⁊ educit humiditates generatas in eis ⁊ putredines. Cuius permixtio hec eſt. ℞.

Cinnamomi.	Xylobalſami. i. lignum balſami. ʒ.i.
Maſticis.	
Aſſari.	Aloes ſucotrini. ʒ.c.
Spice nardi.	ſeu centum.
Croci. añ. ʒ.i.	

¶ Mellis colati ⁊ diſpumati. ʒ. cẽtũ ⁊ ſex. Ita ꝙ ẽ eq̃lis quãtitatis cũ ſpẽbus: ⁊ hec eſt deſcriptio hiere que fieri dz nõ alia. doſis ʒ.iiij. vſq; ad ʒ.viij. ¶ Si reperitur ſcriptũ hiera ſimplex: vl̃ hierapigra Gal. vel hiera ex octo rebus: vel hierapigra: ſemꝑ de nũc ꝑſcripta eſt itelligẽdũ non de alia. ¶ Hiere oẽs ſeruari poſſunt a ſex menſibus vſq; ad q̃tuor annos in ſua bonitate. Cũ ṽo demuʒ tẽpus tranſeunt: a bonitate ⁊ perfectione declinant ⁊c̃.

Hiera compoſita Gal. que in clyſterijs apponit̃: ⁊ eſt deſcriptio Nicolai: valet ⁊ facit ad diuerſas capitis paſſiões: ⁊ auriũ ⁊ oculoꝝ diſtẽperãtiã: ſtomachũ optime purgat: cauſas epatis emẽdat: ſplenis duritiẽ ⁊ diuerſitatẽ remouet ⁊ extenuat: renibus ⁊ veſice ꝓficit: ⁊ matricis diſtẽperãtiã emẽdat. ℞.

Cinnamomi. ʒ.ij.	Spice. ʒ.ij.
Croci.	Abſinthij.
Squinanti.	Epithimi.
Aſſari.	Agarici.
Caſſie lignee.	Roſarum rubearum.
Xylobalſami: ideſt ligniʒ balſami.	Turbith albi ⁊ gũmoſi.
	Colloquintide.
Carpobalſami: ideſt ſemẽ balſami.	Maſticis. añ. ʒ.ij.
	Aloes electi. ℥.iiij.
Uiolarum. añ. ʒ.ij.	

¶ Pulueriʒent̃ ſubtilr̃ omnia. mellis colati ⁊ diſpumati. ℥.viij. quod eſt ad põdus ſpecieꝝ. ⁊ confice ⁊c̃.

¶ Squinantum per ſe terendum eſt ⁊ pulueriʒanduʒ: eo quia multum ſuſtinet de contritione: ⁊ ſi permiſceretur cum alijs medicinis ad pulueriʒandum: ante ipſius pulueriʒationem euaneſceret virtus aliarum medicinarum ⁊ bonitatem deperderent: per ſe ergo conterendum eſt.

¶ Hiere ſpecies ſunt omnes ſubtiliſſime terende vt ſua ſubtilitate virtus aloes tranſeat per anguſtas vias: ⁊ hoc voluit Albucaſis particula quinta. capitulo de hiera antiqua: cum dicit. Et vnaqueq; pars teratur ⁊ cum panno ſerico triconiʒetur: ⁊ puluis in aliquo vaſe vitreo reponatur. doſis eſt ʒ.iiij. vſq; ad ʒ.viij. ¶ Mel in electuarijs ſolutiuis parum vel nihil decoquendum eſt: mel eniʒ quanto minus coctum tanto magis laxatiuum: ⁊ quanto magis coctum tanto magis reſtrictiuum: ac etiam quia ꝑ coctionem magis viſcoſum redditur. Mel enim coctum magis nutrit ⁊ minus laxat.

Hieralogodion ſm̃ Auicẽnam. Et eſt cõfectio benedicta plurimi iuuamenti mundificans corpus ab vltimis extremitatibus ſuis cum ſolutione in qua non eſt labor omnium humoruʒ ⁊ ſuperfluitatum: ⁊ confert ad egritudines capitis ⁊ dolorẽ: ⁊ emigraneam ⁊ cephaleam: ⁊ otuʒ ⁊ galeam ⁊ vertiginem ⁊ algueſgues: ⁊ maniam ⁊ epilepſiam ⁊ timorem ⁊ paralyſim ⁊ mollificationem: imo ad apoplexiam: ⁊ totũ illud accepta in puluere: ſicut dictũ eſt de ſcelithe: ⁊ ẽ melior illo plurimũ: ⁊ ↄfert ad dolores auris ⁊ oculi ⁊ ↄfortat ſtomachũ: ⁊ aperit oppilationes epatis: ⁊ prouocat menſtrua: ⁊ remouet difficultatem anhelitus: ⁊ confert ad quartanam ⁊ oẽs paſſiones flegmaticas crudas: ⁊ febres antiquas: ⁊ valet ad dolores iuncturarum ⁊ podagram ⁊ venam ſciaticam. Et eſt vtilis ad tyriam ⁊ alopiciaʒ: ⁊ vlcera antiqua in capite ⁊ alia: ⁊ ad haras ⁊ morpheam ⁊ impetiginem: ⁊ excoriationem ⁊ lepram: ⁊ ad ſcrophulas ⁊ apoſtemata frigida ⁊ cancros. Cuius permixtio. ℞.

Pulpe colognitide. ʒ.v.	Croci.
Squille aſſate.	Cinnamomi.
Agarici.	Oppoponaci.
Scamonee.	Polypodij.
Ellebori nigri.	Serapini.
Armoniaci.	Caſtorei.
Scordeõ. añ. ʒ.iiij. ſ. ⁊ in ðſcriptiõe alia. añ. ʒ.ij. ſ.	Seminis petroſilij.
	Myrre.
Paſce.	Ariſtologie longe.
Hypericon.	Succi abſinthij.
Folij indi.	Euforbij.
Praſſij.	Spice.
Caſſie lignee.	Amomi.
Polij montani.	Zinʒiberis. añ. ʒ.ij.
Melanopiperis: ideſt piper nigrum.	Gentiane.
	Sticados. añ. ʒ.i. ſ.
Macropiperis: ideſt piper longum.	Epithimi.
	Camedreos.
Leucopiperis: ideſt piper longum. añ. ʒ.ij.	Bdellij.
	Aloes. añ. ʒ.iiij.

Mellis diſpumati quantum ſufficit.doſis integra aur.iiij. cum aqua tepida ⁊ melle:aut cum decoctione epitbimi ⁊ paſſulaꝝ enucleataꝝ.doſis ʒ.ij. vſqꝫ ad ʒ.iiij.

Hiera hermetis Meſue:⁊ ē hiera laſ ſuꝑ qua expectatur fiducia iuuamentoꝝ multoꝝ expertoꝝ:⁊ proprie ad doloreꝫ capitis ⁊ emigraneam ⁊ vertiginem ⁊ paralyſim ⁊ epilepſiam ⁊ tremorem ⁊ torturam.Et educit ſuperfluitates ⁊ ꝓprie humoꝝ groſſoꝝ ⁊ viſcoſoꝝ ⁊ ſubtilium a capite ⁊ neruis ⁊ iuncturis ⁊ ſtomacho ⁊ toto corpore.Et confert iuuamentū manifeſtū doloribus iuncturaꝝ ⁊ renūꝫ:⁊ colice difficili ⁊ dolori matricū.Cuius permixtio hec eſt. ℞.

Aloes. ʒ.i.	Maſticis.
Trociſcoꝝ alādal.aureos numero.viij.ideſt. ʒ.xij.	Bdellij.
	Ellebori nigri.
Turbith albi ⁊ gūmoſi.	Euforbij.
Agarici albi.	Aſſari:ideſt radix.
Utriuſqꝫ laſ.i.dragōtee ⁊ ſerpentarie.	Caſſie lignee.
	Salis indi.
Radicū ireos albi.	Caſtorei.
Serapini.	Croci.
Mirabolanoꝝ citrinoꝝ.	Seminis apij.
Mirabolanoꝝ kebuloꝝ.	Keiſim.i.ſemen leuiſtici.
Mirabolanorum indorum. añ.ʒ.i.ſ.	Seminis mezereon.
	Sticados. añ.ʒ.i.
Zinziberis.	Squille aſſate. ʒ.ij.ſ.
Cinnamomi. añ.ʒ.i.	Scamonee bone. ʒ.ij.

Et fiat omnium contritio bona.Gummi autem ponantur in vino odorifero:⁊ inuoluatur puluis in ſucco cucumeris aſinini quantitate qua bene inuoluatur ⁊ exiccetur:⁊ iteruꝫ denuo inuoluatur in predicto ſucco ⁊ pauco oleo nucum:⁊ iteꝝ ſiccetur ⁊ ꝯficiatur totum cū melle diſpumato quantitate qua fiat totum ſicut paſta:⁊ detur poſt ſex menſes. Doſis eius eſt. ʒ. i. vſqꝫ ad ʒ. ij.⁊c̃.

IUſtinum imperatoris Nicolai: dicit a Juſtino īperatore:qꝛ illud cōpoſuit:valet proprie calculoſis ⁊ ad ilij dolorem:ꝯtra ſtranguriam ⁊ diſuriaꝫ ⁊ ad multos mingētes.Cuius ꝑmixtio hec eſt. ℞.

Cinnamomi.	Leuiſtici.
Coſti.	Macedonici.
Folij.	Seminis vrtice.
Spice nardi.	Milij ſolis:ideſt milium ſylueſtre.
Caſſie lignee.	
Ariſtologie lō.⁊ rotūde.	Saxifragie.
Enule.ſ.radix.	Juniperi.ſ.ſemen.
Hyſſopi.	Seminis ſparagi.
Pulegij.	Sileris montani.
Arthemiſie.	Seminis apij.
Pentafilon.	Seminis anheti.
Leucopiperis.i.pip albū.	Ruthe agreſtis.ſ.ſemē loco eiꝰ poni pōt domeſtica.
Orobi: ideſt mocus ſimilaſ arbilia. Nota ꝙ frequēs vſus eius facit mingere ſanguinem.	Seminis citri.
	Seminis feniculi.
	Aniſi.
Seīs petroſilij. añ.ʒ.i.ſ.	Baccaꝝ lauri. añ.ʒ.i.ſ.

¶ Puluerizentur omnia ſubtiliſſime.mellis cocti ⁊ diſpumati. lib.ij.⁊ fiat electuarium.Et nota ꝙ hoc electuarium ſolum per annum ſeruatur. ¶ De coſto in receptis ſcriptum reperitur abſolute:de coſto amarum intelligendum eſt.Nec auſcultes dicentes dulce coſtuꝫ reperiri.Nā illos omnino vituperat Simon Januenſis hoc modo dicens.Inuenitur aūt in multis locis coſtum dulce ſcriptuꝫ in confectionibus:ſed nec vidi nec audiui ab aliquo dici. ſed ꝙ imperiti dicant coſtuꝫ dulce eſſe radix eſt enule artificioſe preparata.igitur ⁊ ſi in receptis inueniatur ſcriptū coſtum dulce amarum ponatur cum illud dul.e in rerum natura non ſit. Due tamen reperiuntur diuerſitates coſti. vnus enim eſt indicus ⁊ eſt ruffus violentus eſt:⁊ arabicus qui albus eſt ⁊ temperatior ⁊ illo vtimur. quare nota ⁊ hoc omnes clamant doctores. A nullo enim reperies dulce coſtum ſcribi de doctoribus medicine. quare quieſcant tantis auctoritatibus viri hi ignari dicentes coſtum dulce reperiri.¶ De ſaxifragia eſt controuerſia inter aromatarios.multi enim ignorantes pro ea ponunt quandaꝫ herbam habentem folia ſimilia fere celidonie ſiue pimpinelle:minus tamē lata ⁊ habentem radicem groſſam ⁊ errant.naꝫ illa eſt paſtinaca ſylueſtris. Sed vera ſaxifragia eſt quedam herba naſcens in montibus arone adherens ſaxibus:que herba facit plantam multis folijs ſubtiliſſimis ſubtilitatis fere capilloꝝ longitudinis digiti:⁊ hec vere ſaxifragia eſt:⁊ illa in medicinis dꝫ apponi ⁊ non alia:⁊ ex hoc apparet corruptela aromotarioꝝ:qꝛ nō habeť virtus medicine a doctoribus limitata ⁊c̃.

Julep roſatum Meſue : valens.⁊ conferens aduſtioni febrium ⁊ vehementie ſitis ⁊ inflammationi ſtomachi ⁊ pectoris. Cuius permixtio hec eſt. ℞. Aque roſe. lib.iij. Zuccbari albi clarificati. lib.ij.⁊ fiat iulep lēto igne debito modo decoquendo ⁊ leuiter clarificato cum aqua roſa.¶ Aromatarij noſtri temporis non faciunt hoc modo:ſed clarificato zuccharo cum aqua communi cū propinqua eſt coctioni addūt pro omni lib.i.zucchari:aque roſe ʒ.ij.⁊ iſte nō eſt modus.⁊ ideo non habetur vtilitas a doctoribus poſita:⁊ hoc propter auaritiam aromatariorum.¶ Quotiens enim ſcriptum reperitur iulep de roſato ſemper eſt intelligendum tanq̃ de perfectiori ⁊ meliori.

Julep violatum Meſue:conferens ad febrem ⁊ inflammationem : ⁊ aſperitatem pectoris:⁊ tuſſim ⁊ pleureſim:⁊ eius operatio eſt ſicut iulep roſatum. ℞.

Aque floꝝ violaꝝ. lib.iij. Zuccbari albi ⁊ clarificati cū aqua violarum. lib.ij.⁊ fiat iulep. ¶ Julep omnes ſunt parum decoquendi : eo quia ſi multum decoquuntur candeſcunt: nec propter leuem eius coctionem timetur eoruꝫ corruptio:eo quia aqua eſt aromatica ⁊ eos a corruptione conſeruat.Et nota ꝙ dico ꝙ non ſunt multum decoquendi:coquendi tamen ſunt.¶ Differt ſyrupus a iulep dupliciter. Primo.qꝛ ſyrupus lōge melius decoquiť q̃ iulep.Scđo. qꝛ iulep abſqꝫ alicuius rei cōmixtione decoquitur : ſecus autem ſyrupus.Et ſic fiunt iulep ⁊c̃.

Julep de iuiubis Meſue:valet ad aſperitatem pectoris ad tuſſim:⁊ ingroſſat ſputum ſubtile : ⁊ facit facilem eius expulſionem:et confert raucedini ⁊ pleureſi. Cuius permixtio hec eſt. ℞. Juiubarum magnaruꝫ ⁊ pinguium. numero.c. Et decoque in lib.iiij.aque vſqꝫ dum remaneant lib.ij.⁊ cum lib.i.zucchari fiat iulep in bona forma ⁊c̃.

KAtoꝛticum imperiale Nicolai:ideſt laxatiuum : pro imperatoribus vel alijs delicatis hominibus inuentuꝫ.ducit enim ſine leſione : precipue valet pinguibus hominibus qui ſemper ſunt conſtipati:valet etiam ilioſis ventoſitatem ſtomachi ⁊ inteſtinorum habentibus:optime caput purgat:⁊ de toto corpore vtranqꝫ cholerā quietatem educit.Cuius permixtio hec eſt. ℞.

Diagridij.	Cinnamomi.
Mirabolanoꝝ citrinoꝝ.	Spice nardi.
Hermodactyloꝝ.	Saxifragie.
Zuccbari. añ.ʒ.iiij.ſ.	Polypodij. añ.ʒ.ij.

Gariofilorum.
Zinziberis.
Spice celtice. ana.ʒ.i.ſ.
Melanopigis.i.pip nigrū.
Macropiperis: ideſt piper longum.
Cardamomi.
Amomi. ana.ʒ.i.ſ.
¶ Mellis quantum ſufficit.ſumatur cum vino vel cum aqua calida mane ⁊ ſero.doſis eſt. ʒ. iiij.

Litontripon Nicolai pertundēs lapidem iterpretatur.hoc lapidez frāgit ⁊ expellit ſi in renibus vel veſica fiūt:hac viēs medicina nec dolorē illij nec lapidis vitiū icurrit.Cuius ꝑmixtio. ℞.

Spice nardi.
Zinziberis.
Xylobalſami.
Acori.
Cinnamomi.
Paucedani.
Meu.
Melanopiperis:ideſt piper nigrum.
Leucopiperis.i.pip albuz
Saxifragie. ana.ʒ.ij.
Carpobalſami.
Gariofilorum.
Coſti.
Reuponticici.
Liquiritie raſe.
Cyperi.
Dragaganti.
Alexandri.i.macedonici.
Camedreos.
Seminis apij.
Seminis ſparagi.
Seminis baſiliconis.
ana. ʒ. i. ⁊ gra. xv.
Seminis vrtice.
Sele ciri. ana.ʒ.i.⁊ gra.xv.
Folij.
Croci.
Squinanti.
Caſſie lignee.
Bdellij.
Maſticis.
Radicum ireos.
Amomi.
Seminis leuiſtici.
Seminis grana ſolis.
Seminis petroſillini.
Sileris montani.
Sinonl:ideſt petroſillij agreſtis.
Cardamomi.
Anberi:ideſt ſemen.
Euforbij.
Lapidis lyncis.
Olei nardini.
Olei muſcellini. ana.℈.i. minus. grana. iiij.
¶ Mellis diſpumati quantuz ſufficit:detur quādo opus fuerit cum vino calido.

Letificans Raſis 9° Almanſoris in caplo de melancholica.in diebus vo quibus quieſcit eger debet ſumere ex electuario quod vocatur letificans:letificat cor ⁊ animum: ⁊ oris ⁊ ſudoris odorem bonum facit.Cuius permixtio. ℞.

Seminis meliſſe.
Corticum citri.
Gariofilorum.
Gallie muſcate.
Maſticis.
Croci orientalis.
Cinnamomi.
Nucis muſcate.
Cardamomi maioris.
Neremiſch.
Been albi.
Been rubei.
Zedoarie.
Doronici.
Seminis ocimi maioris.
Seminis ocimi gariofilati.
ana. partes equales.
Muſci quātuz ē 10ª ps vni°.
Deinde ſumanť kebuli.xx.emplici.xxx. Et teranť in tribus libris aque ⁊ coquanť ad ꝯſumptionē duaꝝ partiuz: ⁊ colenť:in colatura vo addatur mellis diſpumati. lib.i. deinde bulliant vſqz ad ꝯſumptionem aque. Poſtea ex h melle conficiantur predicte ſpecies:quod tamen in pōdere ſit ad triplum ad ſpecies de quo cum neceſſe fuerit ad magnitudinem auellane ſumendum eſt.hoc enim medicamen letitiam ⁊ coloris pulchritudinez: ⁊ digeſtionis bonitatem operatur ⁊ retardat canos. ¶ Nermiſch apud Auicēnam in 2° canonis.caplo.520.eſt flos ⁊ cortex ⁊ capita ſimilantur macis:ſed eſt minus rubeus ad citrinitatez declinans ⁊ eſt aromaticus ⁊c̃.neqz per id cognoui qd ſit. ¶ Permutatio neremiſch in eodem capitulo: ⁊ loco eius ponitur quarta ponderis ipſius de zinzibere: ⁊ medietas pōderis eiꝰ de pbiſticis: ⁊ 6ª pōderis ipſius ð ſpica. ¶ Simon Ianuenſis ingt neremiſch:ſed in arabico neremiſch eſt:vt Auicēna deſcribit: ſed nec Simon videtur cognouiſſe qd eſſet. ¶ Mattheus ſyluaticus dicit:ꝙ neremiſch eſt ſemen roſe aſini vel flos ipſius.Auicēna in ſuis ſimplicibus in fine antidotarij ait neremiſch:ideſt muſaba ⁊ eſt flos peonie vel peonis: ⁊ ſic credo eſſe bene expoſitum.nō ſicut dictuz eſt. Mattheus ſyluaticus dicit:ꝙ neremiſch eſt flos roſe aſini. Auerrois vo in quinto colliget dicit:peonia:ideſt roſa aſinorum. Preterea vide apud Ioan.arculanum in capitulo de melancholia:qui deſcribit predictuz electuarium ex auctoritate Raſis: ⁊ ibi inquit.neremiſch: ideſt ſemen peonie. Bartholomeus montagnana habet loco neremiſch peoniam que idem eſt. Gentilis vo ſuper quinto canonis Auicēne. ignorauit quid eſſet neremiſch. Dicit enim ibi ꝙ Conciliator dicit falſum in capitulo de colica:dum dicit.ꝙ neremiſch eſt ſemen peonie.et ſic ego reperi apud Conciliatorem differētia ducenteſima nona: que eſt penultima omnium ſuarum differentiarum.dicit enim ibi. neremiſch: ideſt peonia: ⁊ ſic ex meo iudicio Conciliator ⁊ alij bene dixerunt: ſed Gentilis non bene dicit: ſicut oſtendi ſupra per ſupradictos auctores: ꝙ verum neremiſch eſt flos peonie vel ſemen ipſius. Preterea vide etiam ꝙ Raſis in electuario de nucleis fructuuz habet ſeminis peonie. ⁊ Auicenna in eadem confectione habet neremiſch:quod idem eſt.

Loch de pino Meſue:conferens ad tuſſim antiquam ⁊ aſma ⁊ ſputi viſcoſo ⁊ conſtrictionem anhelitus.Cuius permixtio. ℞.

Granorū pini mundatorum ⁊ recētiū. ʒ.xxx.
Amigdalarū dulcium excorticatarum.
Auellanaꝝ aſſataꝝ.
Dragaganti.
Gūmi arabici.
Liquiritie raſe.
Succi liquiritie.
Amili:ideſt amidi.
Capilloꝝ vene. ana.ʒ.iiij.
Radicum lilij celeſtis: ideſt ireos. ʒ.iiij.
Carnium dactylorū heyron: ideſt dactyli illius prouincie. ʒ.xxxv.
Amigdalaꝝ amararū etiam excorticataꝝ. ʒ.iij.
Mellis paſſulaꝝ.
Zuccchari tabarzet.
Butyri recētis. ana.ʒ.iiij.
Mel tabarzet qd ſit ſupra declaratum eſt. lib.i.⁊ ʒ.v.ſ. fiat loch.mel coquendo ⁊ depurando.

¶ Auellane aſſanť quēadmodū ſemina. Igiť facias vt ſupra tibi oſtēdi de ſeminibus: ⁊ h mō habes doctrinā aſſationis eaꝝ:aſſanť aūt qꝛ aſſate maturāt catarrū.Sz cortex iterior abijciť: ⁊ h mō aſſando remoueť qdā ſupflua humiditas. ¶ Dragagātū qd poniť in ol loch ꝑparať hoc mō.Accipiať mellis ⁊ aque ana.quātū ſufficit: ⁊ ifundatur dragagātū ⁊ ꝑmittať ꝑ totā noctē vſqz in mane: ⁊ ſi deeſt aqua addať:deinde ꝑ ſedariū fricādo trāſeať: ⁊ h modo vtentes ſic facias de omnibus gūmis in loch itrantibus. ¶ Nucleus ſi ſimplr ſcribiť de nucleo pini itelligiť.quidā vo alij de nucleo oliue intelligunt. Auic.vo 2° can.de nucleo dactyli itellexit.Sed prima opio verior ⁊ melior eſt. ¶ Mel paſſulatū ſit h mō.Exprimanť paſſule donec ex eis exeat ſuccus: ⁊ accipe de dicto ſucco partē vnaz:mellis partes duas.videlicet ſucci paſſulaꝝ. ʒ. i. mellis. ʒ. ij. miſce ⁊ bulliāt ſimul vſqz ad ꝯſumptionē ſucci: ⁊ tūc erit mel paſſulatū.Et h mō oſtēdit facere Sal.mel myrtinuz qd ſit ex duabus ꝑtibus mellis ⁊ vna myrtilloruz.ſ.ſucci. In ſuo antidotario minori in ꝯfectione que icipit.Confectio mellis myrtini.Et ſi ſuccus eaꝝ haberi nō poteſt hoc mō facies. Paſſularum. ʒ.ij. aque. ʒ.vi. bulliāt ſimul vſqz fere ad ꝯſumptionē aque:deide exprime paſſulas ⁊ adde duplū mellis ⁊ coque: ⁊ erit mel paſſulatū. ¶ Varia

reperit̃ lr̃a in hac cōpōne.q̄dā eni dicit vt ſupra annotatū eſt:⁊ iſta littera bona eſt. Alij vō dicit. mel canne quantū ſufficit:⁊ idem eſt quod puluis zuccbari:eo quia puluis ille extrahitur ex cannis ⁊ condenſari non poteſt:⁊ antiqui mel canne appellabant. Alij vō dicit zuccbari tabarzet ⁊ idem ſignificat quod zuccbarum illius regionis quod eſt albiſſimum parum ⁊ bene coctum. verum qꝛ non cognoſcitur ipſoꝝ diuerſitas accipit̃ zuccbaꝝ medere ⁊c̃.

Loch de papauere Meſue:⁊ eſt diapapauer: cōferēs ad tuſſim calidam:⁊ pectoris aſperitatem:⁊ cuius ſputum eſt tenue:⁊ indiget maturatione ⁊ ingroſſatione. Et confert ad febrem calidam: ⁊ dolorem pectoris ⁊ pleureſim. Cuius permixtio hec eſt. ℞.

Seis papaueri al. ʒ.xxv. Amidi.
Amigdalaꝝ dulciū excorticatarum. Seminis portulace.
Seminis lactuce.
Granorum pini. Seis cydonioꝝ. añ.ʒ.iiij.
Gummi arabici. Croci. ʒ.ſ.
Dragaganti. Penidiaꝝ albaꝝ. ℥.iiij.
Succi ligritie. añ.ʒ.x.

¶ Syrupi de papauere hoc modo facti. lib.i.⁊ fiat loch in bona forma.

¶ Syrupus iſte hoc modo fieri debet. ℞. Capita papaueris albi ⁊ nigri. añ.M.v. Seminis lactuce. Floꝝ violarū. añ.℥.i. Bulliant hec in lib.iiij.aque ſm artem: deinde colentur ⁊ addatur. lib.ij.zuccbari. Fiat ſyrupus de quo fiat loch preſcriptum.

Loch de ſquilla Meſue. Et eſt medicamen iuuamēti magni eis qbus materia groſſa ⁊ viſcoſa ⁊ difficilis maturationis exuberat in mēbris anhelitus reddēs eā facilē ad expellendū:⁊ ꝯfert difficultati anhelitus ⁊ dolori pectoris ⁊ lateꝝ. Cuius permixtio hec eſt. ℞.
Succi ſqlle. Mellis colati ⁊ bñ diſpumati. añ. ℥. vi. Miſce ⁊ ſimul coque vſqꝫ ad formam loch ⁊ reſeruetur.

¶ Modus extrahēdi ſuccum a ſquilla talis eſt. Mūdetur ſquilla a ſuperioribus ⁊ iterioribus corticibus:qꝛ venenoſe ⁊ medie ſumant̃:⁊ bene inuoluat̃ in paſta facta cū farina ordei vel ſiliginis vel frumēti:nō aūt ex luto vt qdam fatui faciūt. Et notāter dictū eſt in paſta ordei ſiliginis vel frumēti:nō aūt in luto. Lutū eni in ſorditiem eius addit. ſed farine dicte non habent ſorditiem:imo addunt in virtute earum ⁊ ſubtilliant ⁊ mundificant ipſas:⁊ poſt inuolutionem de dicta paſta ponant̃ in furno temperate calido ⁊ pmittant̃ vſqꝫ ad cocturā paſte in qua lamine ſquille ſunt: deinde extrahant̃ ⁊ abiecta paſta accipiant̃ lamine ſquille ita calidē ⁊ pijciant̃ in mortario lapideo pꝰus calefacto ⁊ piſtello ligneo bene piſtent̃:nō aūt cū piſtello ferri:ferrū enim facit eis rubiginem:que rubigo venenoſa eſt: ⁊ poſt pfectā piſtationē ꝯfeſtim ante īfrigidationē ipſaꝝ in ſubtili pecia inoluant̃ ⁊ exprimant̃ fortiter:⁊ ſic ſuccū habebis. Nec īfrigidari pmittantur:eo qꝛ īfrigidate ſuccus hri nō poſſet ppter maximam viſcoſitatem quā facerent ⁊c̃. Et ſi ſquilla careremus apponi pōt loco eius raffanus ⁊c̃.

Loch ſanū ⁊ expertū Meſue:⁊ eſt ex inuentione nr̃a: ꝯferens ad tuſſim:⁊ ad raucedinem vocis que eſt ppter frigiditatem:⁊ flegma groſſum qđ ꝯtinet̃ in pectore ⁊ pulmone. Cuius permixtio hec eſt. ℞.

Cinnamomi. Fenugreci. ʒ.v.
Hyſſopi ſicce. Capilloꝝ veneris. M.i.
Ligritie raſe. añ.ʒ.iiij. Aniſi.
Iuiubarum. Seminis feniculi.
Sebeſten. añ.ʒ.xxx. Radicum ireos.
Paſſulaꝝ enucleataꝝ. Calamenti.ſ.montani.
Ficuum ſiccarum. Seminis lini. añ.ʒ.iiij.
Dactyloꝝ pinguiū. añ.ʒ.ij.

¶ Hec omnia coquantur ſm artem in lib.iiij.aque vſqꝫ ad conſumptionem medietatis:deinde colentur ⁊ in colatura addantur Penidiarum. lib.ij. Et coquantur vſqꝫ ad ſpiſſitudinem mellis: deinde proijciantur ſuper eis

Pineaꝝ mūdataꝝ. ʒ.v. Gummi arabici preparati vt ſupra.
Liquiritie.
Amigdalaꝝ mūdataꝝ. Amidi. añ.ʒ.iij.
Dragaganti. añ.ʒ.iij. Radicum ireos. ʒ.ij.

¶ Miſce omnia ſimul:prius tamen bene contuſis contērendis ⁊ puluerizatis puluerizandis:⁊ reducantur ad formam loch bene omnia commiſcendo. Doſis eius a ʒ. v. vſqꝫ ad ʒ. x. Et ſumatur lambendo ⁊c̃.

¶ Coqui ſm artem eſt plus ⁊ minus res bullire ſm quod ſui natura ⁊ plus ⁊ minus ſuſtinent de decoctione. Que vō ſint illa que ſuſtineant multum de decoctione:que vō minus: In vltima diſtinctione declarabitur: pro nunc his ſis contentus.

Loch ad aſma Meſue bonum ad conſtrictionem anhelitus:⁊ ad tuſſim antiquam:⁊ ſubtiliat humorem groſſum. Cuius permixtio eſt hec. ℞.

Squille aſſate. ℥.iiij. Praſij. ʒ.i.
Radicum ireos. ʒ.ij. Myrre.
Hyſſopi. ʒ.i. Croci. añ.ʒ.ſ.

¶ Mellis cocti ⁊ bene diſpumati. ℥.ij.ſ.⁊ fiat loch pus conterendo ſubtiliter preſcripta.

¶ Modus aſſandi ſquillā talis eſt. Accipe cepe ſquille mediocris magnitudinis ⁊ amoue cortices exteriores ⁊ interiores abyciēdo ambas. Que vō in medio ſunt inoluas in paſta ordei:⁊ ſit paſta groſſa groſſitudinis digiti:deīde ponat̃ in furno ⁊ tam diu dimittat̃ ꝙ paſta effecta ſit rubea: deinde extrahe ⁊ dimitte īfrigidare: poſt īfrigidationem aperiat̃ ſi bene aſſata eſt ꝯtere ſubtilr̃ ⁊ vtere. Aliter iteꝝ inuoluēs in alia paſta ⁊ in furno ponas: ⁊ tantum hoc facias qđ bene aſſata ſit. Naꝫ niſi bene aſſentur remanet in eis acuitas mala qua nocent ſtomacho ⁊ ventri valde: vomitūqꝫ ⁊ nauſeam faciūt. ¶ Mel nota ꝙ bene diſpumari debet in quacūqꝫ compoſitione ponatur: ⁊ maxime in loch ⁊ ꝯfectionibus pectoralibus:eo qꝛ quando ſpuma ab eo nō eſt ablata facit tuſſim ⁊ laxat vētrem. q̄re notēt aromatarij:quia aliquando ſunt cauſa magni detrimēti ⁊c̃.

Loch de pulmone vulpis magiſtrale: valet aſmaticis empicis diſnie ortomie ⁊ tuſſientibus ex cauſa frigida. Cuius permixtio hec eſt. ℞.

Radicum ireos. Zinziberis.
Liquiritie raſe. Ficuum ſiccorum.
Hyſſopi ſicce. Dactylorum.
Dragaganti. añ.ʒ.i. Cubebarum.
Pulegij. Seminis vrtice.
Cinnamomi. Seminis aniſi. añ.℈.ij.
Amigdalaꝝ dul. añ.℈.ij.

Pulmonis vulpis. ʒ.vi.preparati. Zuccbari diſſoluti in decoctione capillorum veneris. Liquiritie. Hyſſopi. ⁊ Pulegij. ℥.vi. ⁊ fiat loch.

¶ Pulmo vulpis h̄ modo ꝓparat̃ ⁊ ꝯſeruat̃. mundet̃ peroptime ab oībus ſuis imūdicijs:deinde illū bene lanes cū aqua vite:⁊ poſtea illū aſpergas zuccbaro optimo bñ puluerizato: deinde exiccari in ſtupha vel furno leuiter calido. Et poſt ipſius exiccationē iuoluat̃ in abſinthio ⁊ reſeruet̃ in loco ſicco. Abſinthiū eni cōſeruat illū a corroſione vermium. ¶ Alio modo ꝯſeruari ⁊ preparari pōt h̄ mō. Accipe pulmonis vulpis numero. vi. ſcindātur per venas ⁊ cannas: poſtea abluant̃ cum vino albo dulci ⁊ calido ⁊ odorifero quater vel quinqꝫ vicibus per horam pro qualibet vice:poſtea exiccentur in furno leuiter calido ⁊ viui reſeruentur in abſinthio:⁊ modus iſte melior eſt.

Loch de allijs Meſue qd̄ ꝯfert tuſſi flegmatice ⁊ maturat mãꝫ eius bonū ⁊ expertum. ¶ ℞. alliorꝫ mundatorꝫ lib. v. Et elixa ea in aqua decoctionis cicerū ⁊ hyſſopi ſicce vſqꝫ dum ſint bene diſcocta: deinde colenẽ ⁊ terantur allia ſicut medulla ⁊ proijce ſuper ea mellis ⁊ butyri. añ. ℥. vi. Et decoquanẽ lēto igne vſqꝫ ad terminum loch: ⁊ vtere bonum eſt.

Loch de caulibus Meſue: valet vt ſupra dcm̄ eſt in loch de allijs. ¶ ℞. ſucci caulium nō trāſplantatorꝫ. lib. v. lēto igne coque auferēdo ſpumā eius vſqꝫ dū redeat ad lib. ij. Deide coquaẽ cū rob ⁊ mellis. añ. lib. i. vſqꝫ dum igroſſetur ⁊ bonum eſt.

Loch de farfara magiſtrale: multuꝫ valet in paſſione pectoris. Cuiꝰ ꝑmixtio hec eſt. ¶ ℞. Radicuꝫ farfare. i. vngule caballine elixatarꝫ i aqua cōmuni. ℥. vi. Piſtenẽ ſubtilr̄ in mortario lapideo cuꝫ piſtello ligneo: ⁊ poſtea addaẽ Pinearꝫ purgatarꝫ ℥. i. ſ. Paſſularꝫ enucleatarꝫ. ℥. ij. Piſtenẽ oia ſubtilr̄ ⁊ cuꝫ lib. i. Zuccbari ⁊ aliꝫ. lib. i. ſ. diſſoluti in decoctione vbi cocte ſunt radices farfare: ⁊ ſunt aliqͥ q̄ addūt iſraſcriptas ſpēs. ℞.

Croci.	Macis. ℈. i.
Gariofilloꝝ.	Succi ligritie. ℈. iiij.
Cinnamomi. añ. ℈. i.	Miſce ⁊ fiat loch ſm̄ artē.

Loch bonū Meſue: ꝯferēs ethicis ⁊ ꝯſumptis ⁊ ptiſicis maxime: ⁊ expellit ſaniem de pectore; mundificat pectus ⁊ pulmonem: ⁊ tuſſim lenit. ℞.

Papaueris albi.	Seminis cydonioꝝ.
Spodij.	Seis citrulli. añ. ℥. vi.
Seminis lini torrefacti.	Granorꝫ naſturcij.
Croci.	Seminis cotti.
Amigdalarꝫ dul. añ. ℥. iij.	Amigdalarꝫ amararꝫ.
Amidi.	Fabarum. añ. ℥. i. ſ.
Dragaganti.	Penidiorꝫ. ℥. lxx.
Gūmi arabici. añ. ℥. vi.	

¶ Diſſoluanẽ penidie in aqua fontiū ⁊ coquanẽ ⁊ ꝯficiantur cū eis cetera. doſis. ℥. ij. cum aqua mellis.

Loch de amigdalis Meſue: conferens ad tuſſim ad vehementiam ſiccitatis pectoris ⁊ pulmonis. Cuius permixtio. ℞.

Amigdalarꝫ dulcium.	Gummi arabici.
Amigdalarꝫ amararꝫ.	Liquiritie.
Seminis lini torrefacti.	Succi ligritie. añ. ℥. i. ſ.
Granorum pini.	Zuccbari.
Aniſi.	Penidiorꝫ. añ. ℥. iij.
Dragaganti. añ. ℥. i. ſ.	

¶ Conficecum mellis ⁊ ſucci feniculi bulliſtorum quantitate ſufficienti ⁊ fiat ⁊c̄.

Loch de althea magiſtrale. ¶ ℞. radicū althee quantum placet lauenẽ optime ⁊ a ligno iteriori mūdenẽ: poſtea icidantur per tranſuerſum minutiſſime ⁊ coquanẽ in aqua completa decoctione: poſtea optime piſtētur: deinde ſtamignenẽ cum ſua decoctione. ſi per ſe non poſſent tranſire manibus fortiter comprimendo: ⁊ de hac colatura accipe lib. iiij. iuſti ponderis.

Mellis diſpumati lib. ij.	ſarum. ℥. iij.
Ligritie raſe ſubtilr̄ puluericate. ℥. vi.	Pulmonis vulpis ꝑparati.
Paſſularum bene contu-	Seis cotti. añ. ℈. iiij.

¶ Cōteranẽ oia ſubtiliſſime ⁊ miſceaẽ ⁊ bulliāt quouſqꝫ habeāt formā loch: ⁊ in fine poſt aliq̄lē ifrigidationē apponanẽ ꝑſcripte ſpēs. ¶ Spēs oēs in loch itrātes debēt ſubtiliſſime ꝯteri: ⁊ ꝑ ſpiſſuꝫ ſedatiū tranſiri: ⁊ non tm̄ ſpecies loch: ſꝫ oēs medicine pectorales. ¶ Loch omnes in ſua bonitate per duos annos ſeruanẽ: ⁊ ꝓpe delectabiles: horribiles ꝟo vſqꝫ ad tres annos ſeruari poſſunt.

Metridatum magnū Nicolai ꝺ́ maiter antidotorꝫ: valet ad oēꝫ capitis paſſionē viri ⁊ mulieris: ⁊ timidis lachrymātibus oculis: ⁊ vitio auriū ſubuenit dētium doloribus ⁊ palato: oiaqꝫ vitia oris ⁊ maxillarꝫ medeẽ ſi ſug locuꝫ dolētē ponaẽ: ⁊ iterꝫ ad modū empiaſtri ponaẽ in timporibꝰ vbi fit diſcurſio: lienteris datur cū decoctione balauſtiarꝫ ꝑcipue datur ꝯ venenū ſi diſtēperatū poteẽ ſucco mēthe: vel ſupponaẽ. Quartanarijs etiā ante horā acceſſionis datū mirifice ꝓdeſt cū vino tepido. ¶ Metridatuꝫ iſtud diſcuſſa ⁊ ventilata in ticinenſi academia. a collegio medicorꝫ: ⁊ ſm̄ modum ſequentem fuit approbatum eſſe de mente Nicolai: nihil vltra addendo vel minuendo. ℞.

Gariofilorum.	Juſquiami.
Storacis calamite.	Corticum granatorum.
Spice nardi.	Aniſi.
Xylobalſami: ideſt lignuꝫ balſami.	Raffani.
Orobi.	Carpobalſami: ideſt ſemen balſami.
Leuiſtici.	Cimini.
Dragaganti.	Cardamomi. ſ. maius.
Maſticis.	Seminis feniculi.
Galbani.	Siſeleos. i. ſiler montanum. ſemen accipitur.
Gummi cedri: ⁊ quia non habemus loco eius ponimus gummi iuniperi.	Seminis apij.
	Ameos.
Aſpalti.	Petroſillini. ſ. herbe.
Caſtorei.	Ruthe. ſ. herba.
Oſſei: ideſt gūmi hedere.	Seis papaueris nigri.
Bdellij.	Dauci.
Terre ſigillate.	Naſeos: ideſt ſemen gis; ideſt lapa.
Mellilotí.	
Laudani.	Seminis rape.
Oppoponaci.	Synapis albe.
Armoniaci.	Macropiperis: id eſt piper longum.
Opij.	
Liquiritie raſe.	Ocimi.
Sulphuris viui.	Amomi. añ. ℥. ij.
Nitri: ideſt ſal nitrum.	Acori. ſ. radix.
Hypoquiſtidos.	Naſceos: ideſt bardena.
Acbacie.	Panis porcini. i. ciclamen.
Roſarum.	Philliꝫ: ideſt caperis.
Camedreos.	Zuccbarie. i. flos agnicaſti.
Hypericon.	Cornu cerui.
Abrotani.	Balſami. i. liquor emanans ab arbore balſami.
Peonie.	
Elemi: ideſt enula.	Cinnamomi.
Origani.	Croci.
Hyſſopi.	Zinziberis.
Rami cedri: quia nō reperianẽ loco ipſorꝫ poniẽ flos ⁊ folia ſaniem. quidā ꝟo ramuſculos iunipe ri: ſed ſaniem melior eſt.	Coſti.
	Squinanti.
	Terbentine.
	Myrre.
	Olibani.
Dānide: ideſt laurus.	Caſſie lignee.
Ariſtologie longe.	Agarici albi.
Epithimi.	Spice celtice.
Pācedani.	Radicum ireos.
Centauree. ſ. minoris.	Reupontici.
Roris marini.	Aſſari.
Radicum iringorum.	Praſij.
Balauſtiarum.	Diptami.
Squille.	Coloquintide.
Cimarꝫ myrti. añ. ℥. ij.	Silfei. i. ꝯſoli. mi. añ. ℈. iiij.
	Sticados.

Sticados.	Petroſilini:ideſt ſeminis petroſilij.
Arthemiſie.	Seminis anagoge:ideſt ſumach.
Calamenti.ſ.montani.	Malabatri.i.folij indi.
Scordiō.i.alleū ſylueſtre.	Cardamomū.ſ.minus.i.meligeta. añ.℈.iiij.
Leucopipis.i.pip̄ albuꝫ.	Baccaꝝ lau. ℈.i.gra.vij.
Camepiteos.	Uini vetuſtiſſimi. ʒ.ij.
Melanopiperis:ideſt piper nigrum.	
Pentaphilon. añ.℈.iiij.	

℃ Puluerizent̄ ſubtiliter omnia:ſꝫ gumme diſſoluātur in optimo vino albo:quēadmodum dictum eſt in tyriaca: mellis cocti ⁊ diſpumati lib. viij. ⁊ ℥. ij. ⁊ fiat in bona forma. ℃ Laudanuꝫ nō eſt teribile:imo ſi laboret̄ in eius trituratiōe prius corrumpet̄ ꝙ̄ fiat malaxabile:ideo dꝫ diſſolui ⁊ liquefieri ī vino quēadmodū gūme. Laudanuꝫ res eſt calida ⁊ ſicca in p̄mo gradu. ℃ Inſuper ſcias ꝙ omnes gūme parū ſuſtinēt de contritione:⁊ oēs medicine ſubtilis ſubſtātie:⁊ acute:⁊ rare.ſicut ſcamonea:aloes:⁊ oēs medicine inflāmabiles:ſicut gūme.vt bdelliū ⁊ ſerapinū. Et ratio eſt:q2 per triturationeꝫ acquirit̄ inflāmatio:que inflāmatio fit per motū qui motus calefacit. Et hoc quia iſte medicine ſunt apte inflāmationi ratione ſubſtantie ⁊ ſubtilitatis:⁊ hac inflāmatiōe ⁊ motu duo fiunt. Unuꝫ q2 partes ſubtiles euolant. Aliud q2 ipſa intenſa cōtritio corrumpit ſubſtantiā earuꝫ. ℃ Ariſtologie omnes ſpecies de trituratione ⁊ decoctione rem plenam ſuſtinent. ℃ Anna eniꝫ dictio arabica ⁊ tantū importat in lingua latina:quātum equaliter. ℃ Radix ireos debet in vmbra exiccari:⁊ incidi in parua fruſta:⁊ in filo infilari:⁊ partes ſeu fruſta ſeparata eſſe debēt:ita ꝙ vna pars nō tangat aliaꝫ ⁊ reſeruetur. ℃ Paucedani colligi debēt de mēſe Nouembris. Spica vō celtica colligi debet de menſe Julij. ℃ Unū vniuerſale in omnibus cōpoſitis eſt intelligendū de ethimologia vocabuli. Medicinis enim cōpoſitis imponūtur nomina varia. Quādoqꝫ enim a medicina que eſt baſis denominat̄:ſicut diacydonitē a carnibus cydonioꝝ. Aliquando a quantitate lꝫ non ſit baſis:ſicut diafinicon a fenicibus.i.dactylis. Aliquādo a cōponente:ſicut philoniū a Philon medico:⁊ metridatū a Metridate rege. Aliquādo ab effectu cōmuni ſicut benedicta:quia ab omnibus ſumentibus benedicitur. Aliquādo a proprijs effectibus:ſicut blanca:q2 blancos ſcilicet albos purgat humores. Aliquando a ſimilitudine.vt diacurcuma:quia ſimilatur radici curcume. Aliquando a loco vt ſyrupus de biſātijs:biſantiū quidam eſt locus in confinibus macedonie. Aliquando a quantitate medicine ⁊ auctore cōponēte:ſicut dicitur diarodon abbatis:diarodon dicitur a roſis abbatis:q2 abbas quidaꝫ compoſuit. Aliquādo ex effectu ⁊ auctore.vt ygia greca:ideſt ygia ſaluatrix greca:quia greci eam inuenerunt. Aliquādo ex medicina ⁊ ſimilitudine:ſic opopyra.i.ſuccus ſimilis igni. Aliqñ a numero medicinarum vt tyriaca diateſſeron.i.de quatuor rebus. Aliquando a loco in quo aliqua ſuarum medicinarum fuerit collecta:ſicut medicina aſulcdario ſcripta in capitulo de lepra.aſulcdari eſt mons quidā:ſuper cuius lapides mingūt hirci montani:⁊ ibi colligitur. Et quia tm̄ duodecim modi ſunt hic poſiti tm̄ plurimi ſunt alij modi impoſitionis:qui apud nos ſunt noti:⁊ qui ignoti:⁊ qui procedunt a voluntate hominis:imo oēs deſcribi non poſſunt. ℃ Iſte ſpecies ſunt ſubtiliter etiam puluerizande ⁊ cribellande. Nam cribellatio ⁊ puluerizatio ſubtilis duo facit. Primo quia tranſeunt ad loca remotiſſima. Secundo cito calore noſtro alterantur ⁊ preparant̄. ℃ Metridatum ſicanice ⁊ ſm artem factum eſt:durat eius virtus vſqꝫ ad annos quadraginta in ſua virtute ⁊ bonitate ⁊c̄.

Metridatum Auicēne:⁊ eſt confectio quā fecit Metridates rex ⁊ nominauit ſuo nomine ⁊ cōpoſuit ipſam:⁊ eſt ex medicinis expertis ſup venena proprie ⁊ ſuper egritudines alias:vt eſſet aggregatiuum iuuamēti venenoꝝ diuerſorum ⁊ egritudinum diuerſarum:fuit ergo ipſum tyriaca in illo tempore. Deinde poſtꝙ̄ accidit Andromacho illud qđ expertus fuit ipꝫ ſup iuuamētū carniū ſerpentū ⁊ alioꝝ addit in eo trociſcos de viperis ⁊ alteratū eſt parū per additionē ⁊ diminutionem. Fuit ergo tyriaca magna in multitudine iuuamenti. Uerūtamē tyriaca magna eſt magis iuuamēta ipſo in re vna:⁊ eſt iuuamētū ſerpentū. In reliquis vō rebus non diminuitur metridatuꝫ a tyriaca diminutione de qua ſit curandum:imo eſt magis additi in pluribus earum iuuamēti ⁊ confidentioris vtilitatis:⁊ nō ꝓlongemus ſermonē in numero illoꝝ iuuamentoruꝫ:qm̄ ipſa ſunt illa p̄dicta que ſūt tyriace:⁊ ſit doſis copioſior parūper. ℃ Confectio metridati ex deſcriptiōe cōi oium. Cuiꝯ ꝑmixtio. ℞.

Myrre.	Dauci.
Croci.	Melliloti.
Agarici albi.	Gentiane.
Zinziberis.	Olei balſami.
Cinnamomi.	Carpobalſami.
Dragaganti. añ.ʒ.x.	Trociſcorum chochion. añ. ʒ. vij.
Spice nardi.	Bdelij.
Olibani.	Rutbe. añ.ʒ.ij.
Naſturcij.	Armoniaci.
Squinanti.	Spice romane.
Xylobalſami.	Maſticis.
Sticados.	Gummi arabici.
Siſeleos.	Petroſilij.
Coſti.	Cordumeni:ideſt carui agreſte.
Camepiteos.	Semis feniculi. añ.ʒ.v.
Galbani.	Aniſi.
Terbentine.	Acori.
Macropipis.i.pip̄ longū.	Meu.
Hypoquiſtidos.	Serapini.
Caſtorei.	Aſari. añ.ʒ.iij.
Folij.	Opij.
Storacis calamite.	Roſarum rubearum.
Oppoponacis. añ.ʒ.viij.	Pulegij ceruini. añ.ʒ.v.
Caſſie lignee.	Fu.
Leucopipis.i.pip̄ albū.	Acbacie.
Melanopiperis:ideſt pip̄ nigrum.	Umblici ſtinchorum.
Dermodactylorum.	Seminis iuniperi. añ.ʒ.iiij.ſ.
Polij ſcilicet montani.	
Scordeon. añ.ʒ.vij.	

℃ Uini odoriferi antiqui in quo infundantur ea que opꝫ infundi. Mellis diſpumati quantum ſufficit:⁊ miſceātur ⁊ reſeruetur ⁊ adminiſtretur poſt ſex mēſes:ſumma iſtorum preter mel ⁊ vinum ſunt numero. lvi.

Micbleta Nicolai:ideſt experta:detur ꝓprie hemorroidas habentibus ⁊ contra ventris tortionem ⁊ rugitum:licnterie ⁊ diſſinterie omni ſolutioni optima eſt:detur cum aqua pluuiali mane meridie vel ſero. Cuius permixtio. ℞.

Mirabolanoꝝ citrinoruꝫ.	Naſturcij. ʒ.ij.ſ.
Mirabolanoꝝ indorum.	Aniſi.
Mirabolanoꝝ kebuloruꝫ. omnium mundatorum ⁊ aſſatoruꝫ. añ.ʒ.ij.ſ.	Cimini.
Mirabolanoꝝ belliricoꝝ.	Maratri:ideſt ſemen feniculi. añ.ʒ.ij.
Mirabolanoꝝ emblicoꝝ. omnium aſſatoꝝ.añ.ʒ.ij.	Ameos.
	Carui. añ.ʒ.i.ſ.

¶ Infundantur hec omnia in fortiſſimo aceto per diez ⁊
noctez. Deinde extrahant̄ ⁊ exiccari permittantur: deinde
pulueriçentur: ⁊ poſtea addatur.

Spodij.	Sumach.
Balauſtiarum.	Gūmi arabi. añ. ʒ.i. gra.v.
Maſticis. añ. ʒ.i. gra.v.	

¶ Fricentur hec alia manibus cum oleo roſato: ⁊ poſtea
pulueriçentur ſubtiliter: ⁊ cum lib.i. ⁊ ʒ.iij. ſyrupi myr-
tini ⁊ fiat electuarium in bona forma.

¶ Mirabolani omnes aſſantur hoc modo: infundantur
mirabolani qui aſſari debent in ſucco cydonioꝝ vel gra-
natoꝝ: deinde linteo exicca eos poſtea madefiant in oleo
roſato vel maſticino: deīde eos aſſa ſup patellā ferreā bñ
calefactā: ſuper ducendo ⁊ mouendo. Et anteq̄ʒ incipiant
nigrefieri ab igne ſiue a patella calida amoueantur ne cō-
burantur: ⁊ ſic ſunt aſſati: ⁊ hoc modo in vſu adminiſtran-
tur. ¶ Sex ſunt modi preparationis medicinaruʒ. p̄mus
eſt coctio. ſecundus contritio. tertius aduſtio. quartus ab-
lutio. quintus cōgelatio. ſextus cōmixtio: ⁊ cauſaʒ omniū
iſtorum hoc in libello reperies deſcriptam.

Mel roſatum

Meſue ſtomachū confortat ⁊ de-
tur mane ⁊ meridie. ℞.
¶ Infuſiōis roſaꝝ viridiū lib.x. Mellis diſpuma. lib.
v. Coquatur ad modū ſyrupi roſati ex infuſione.

Mel roſatum

Nicolai quod greci rodomel vo-
cant ſic fit. ℞.
Mellis albiſſimi ⁊ puriſſimi. lib.x.
Succi roſarum recentium. lib.i.
¶ Ponatur in caldario ad ignē poſito cū bullire cepit vi-
ridiū roſarū cum forficibus vel cultello inciſarū. lib.iiij.
addātur: ⁊ tādiu bulliant quouſqʒ ad ſucci conſumptionē
redeat: ⁊ dum bullierit ſemꝑ agitetur: ⁊ in fictili vaſe repo-
ſito quāto magis tenebitur tanto melius erit. ¶ Stoma-
chū ꝯfortat ⁊ mundificat cū frigida ꝯfortat mundificat ⁊
cōſtipat: cū calīa mundificat. Dat̄ in mane ⁊ meridie: de B
cōficitur diamargariton gariofilatū ⁊ rubea trociſcata.

Mel violatum

fit codez modo. ¶ Et valet ty-
pice febrientibus cū tepida cor-
pus humectat ⁊ relaxat: ⁊ valet ad ſiccitatem pectoris cū
aqua tepida datum.

Mel violatum

Nico. alio modo. ℞.
Mellis electi ⁊ purificati lib.x.
Violaꝝ lib.v. Bulliant duo hec ſimul leui ebullitione:
deinde colet̄: coquatur poſtea ad debitaʒ coctionē ⁊ reſer-
uet̄. Mel de quo fit mel roſatum ⁊ violatum anteq̄ʒ vio-
le vel roſe in eo ponant̄ debet bene purgari: deinde ponē-
do in eo aquā ⁊ bulliēdo cū ea debet continue diſpumari:
demum cum aqua per decoctionez fere eſt cōſumpta vio-
le vel roſe ſunt intus ponende: ⁊ poſt puſillum colari de-
bet: deinde in integrū decoqui: ⁊ hoc mō mel purificat̄.

Mel roſatū

Nicolai alio mō. Cui⁹ ꝯmixtio. ℞.
Mellis purificati. lib.x. Roſarum
lib.v. Bulliant ſimul ebullitione leui: deinde colentur: ⁊
perfecte decoquantur ⁊ reſeruētur. ¶ Quidā ſunt qui ad
purificandū mel non faciunt vt ſupra oſtenſum eſt. Sed
illum clarificant cuʒ ouis: quēadmodū dixi de çuccharo:
hic modus non eſt inutilis: facias modo vt tibi placet.

Miua cydonioꝝ

cum ſpeciebus Meſue ſto-
machum ⁊ epar ⁊ omnia vi-
ſcera confortans: appetitum excitans: digeſtionem prouo-
cans: vomitum ⁊ ventris ſolutionē ſedans: ⁊ eſt medicia
experta ⁊ famoſa. ℞. Succi cydonioꝝ acetoſoruʒ lib.
xx. Vini antiqui boni lib.x. Coquantur cum facilitate
vſqʒ dum cōſumpta ſit eius tertia ſemper auferendo ſpu-
mam eius. Deinde coletur ⁊ dimittatur reſidere vt clare-
ſcat ⁊ proijce ſuper illud mellis boni ⁊ diſpumati lib.vi.
Et iterum bulliantur ⁊ auferatur ſpuma eius ⁊ proijciantur
ſuper illud ſpecies alefangine ligate in panno ſuſpenſo ſu-
per illud medicamen: ⁊ ſunt proprie iſte. ℞.

Cinnamomi.	Maſticis. añ.i.ſ.
Heil. id eſt cardamomi	Croci. ʒ.ij.
maius. añ. ʒ.iij.	Ligni aloes.
Gariofiloꝝ ʒ.ij.	Macis. añ. ʒ.i.ſ.
Zinçiberis. ʒ.i.ſ.	

¶ Omia preter crocum terantur contritione groſſa ⁊ ſu-
ſpendent̄ in pāno: ſicut diximus omni hora fricando illud
ſup medicamē donec fiat ei ſpiſſitudo. Deinde aromatiçē-
tur cū muſci. ℈.i. gallie. ʒ.ij. Et ſūt ex hominibus qui
faciūt ipʒ ſine ſpēbus: ⁊ ſūt ꝙ loco mellis ponūt çuccharū:
⁊ ꝓprie qū opʒ faciūt cū ſpēbus ⁊ ſine ſpēbus. Miua hec
aromatica durat ꝑ ānos tres in ſua virtute ⁊ bonitate.
¶ Species p̄ſcripte ad bulliendū nō ſunt ponende vſqʒ
fere facta ſit decoctio vel ſit bene ꝓpinquum coctioni: eo
qꝫ iſta parū ſuſtinēt de decoctiōe: ⁊ hoc bene nota.

Miue

cydoniorū ſine ſpeciebus Meſue: ſimiliter va-
lens ſicut diximus ſuperius. ℞.
¶ Succi cydoniorum lib.c. ⁊ ponatur in vaſe lapideo
mundo ⁊ bulliat cum facilitate auferendo omni hora ſpu-
mam eius vſqʒ ad ꝯſumptionem medietatis: deinde cole-
tur ⁊ dimittat̄ modicū reſidere: ſicut ꝑ horas tres: ⁊ pro-
ijciatur ſuper ipſum vini antiqui lib.lx. Deinde coquan-
tur ſuper prunas vſqʒ dum ſpiſſitudinē habeat. Et ſūt qui
loco mellis ponunt çuccharum. Et ſunt qui faciunt cū ſpe-
ciebus ⁊ quidam ſine eis ⁊ aromatiçant: ſicut diximus.
¶ Succus ſeu vinum cydoniorum hoc modo fit. Cydo-
nia cum gratuſa raſpantur vſqʒ ad interiorem animam.
Deinde in pecia inuoluunt̄ ⁊ cum torculari exprimuntur:
⁊ colatura preparatur vt vinū granatorum. durat enim in
eius virtute per annos tres. ¶ Nota hic ꝙ in condendo
radices: ⁊ faciendo ſyrupos cum ſuccis apponēda eſt ma-
gna quantitas mellis: quia eos conſeruat. Et ſic in condē-
do radices ponitur quadruplum mellis.

Mel

myrtinum fit ſic. Accipe ſucci myrtillorūʒ. lib.i.
mellis diſpumati lib.ij. ⁊ bulliat ſimul vſqʒ ad
ꝯſumptionē ſucci: ⁊ colet̄: ⁊ tunc erit mel myrtinuʒ.

Mellis

Anacardi fit ꝑut patet in iſto in fol.25. in ca-
pitulo de anacardina.

Muſa

magna Nicolai que a multis probata melan-
cholicis antique ⁊ moderne tuſſientibus aſma-
ticis peculiarenſez peripleumonicis epaticis cardiacis eſt
ꝓbata: diſſinterie obſiſtit: quotidianarijs ⁊ q̄rtanarijs ty-
pos ſine dubio tollit. Cui⁹ ꝯmixtio hec eſt. ℞.

Croci.	Ariſtologie rotunde.
Opij. añ. ʒ.vi.	Gentiane.
Cinnamomi.	Ireos.
Caſſie.	Paucedani.
Euforbij.	Piperis albi.
Caſtorei.	Piperis nigri.
Myrre.	Juſquiami.
Olibani.	Dauci.
Maſticis.	Petroſillini.
Coçumbri.	Sinomi: id eſt petroſilli agreſte.
Piretri.	
Celtice.	Mandragore. añ. ʒ.i.
Ariſtologie lōge. añ. ʒ.i.	

Mellis qđ ſufficit. datur ad modū caſtanee ante horam
acceſſionis cū aqua calida tuſſientibus in ſero ⁊c̄.

Marenatum

ſic fit. ¶ ℞. Marenaꝝ lib.xxv.
vel circa ⁊ bulliant in lib.i. aque lē-
to igne: ebullitiōis tātū qđ exeat vinū: ⁊ de dicto vino cla-
ro accipe

ro accipe lib.vi.çucchari boni ⁊ ſolidi lib.iiij.⁊ fac bulli re tãtũ qđ ſit in forma çeladie ⁊ nõ plus.Et ad faciendum marenatã de ſcatolis:accipe pulpe marenarũ lib.ij. çuc chari lib.i.⁊ coque:ſicut codognata de çucchoro.

Mixtura cordialis Magiſtralis ſic fit. ℞. Diaboraginati.

Diabugloſſati.	Zucchari candi.
Zucchari violati. añ.ʒ.iij.	Manuſchriſti roſati. añ.ʒ.ij.
Zucchari roſati. ʒ.ij.	Pulueris cordialis. ʒ.iiij.

¶ Miſce ⁊ fiat mixtura cũ ſyrupo violato.Conterantur ſubtiliter manuſchriſti ⁊ çuccharum candidũ facto ſub tili cum ſyrupo de acetoſitate citri ⁊ fiat mixtura . Candiꝫ ſi ſimpliciter ſcriptum reperiatur vel candi violati vel ro ſati . Illud eſt çuccharum roſatum vel violatum indura tum quod reperitur in fundo vaſis vbi reconditur iulep roſatum vel violatum ⁊ de eo eſt intelligendum . ¶ Iſta componentia hanc mixturam debẽt multum bene cõmi ſceri in mortario ſemꝑ ⁊ paulatim ſyrupũ addẽdo donec ipſorum debita fuerit facta permixtio ⁊c̃.

Mixtura pectoralis magiſtralis ſic fit. ℞. Zucchari violati.

Zucchari bugloſſati.	Penidiarum.
Zucchari boraginati.	Diadragaganti. añ.ʒ.vi.
Manuſchriſti viola.añ.ʒ.iiij.	Diacalamenti.
Diairis ſ̃ çucchoro. ʒ.vi.	Loch de altea. añ.ʒ.ij.

¶ Miſce cũ ſyrupo violato fiat mixtura ⁊ reſeruetur. ¶ In iſta compoſitione eſt notandum ꝙ ſi debitam for mã habere dꝫ.neceſſe eſt ꝙ manuſchriſti penidiꝫ diadra gagãti ⁊ diairis ſubtiliſſime ꝑus ꝑ ſe terant̃ : deĩde cũ aliis rebus miſceant̃ ⁊ cũ ſyrupo predicto humectent̃ ⁊c̃.

Oxyzacchara Nabor qđ eſt acetũ ⁊ çucchoro dĩ.fit ſñ S mõ:⁊ valet tertianariis quotidianariis ⁊ acu tis ⁊ peracutis⁊ quartane non vere choleram purgat.Datur cum calida in mane. ℞.
Zucchari lib.i. Succi malorum granatorum acetoſo rum ʒ.viij. Aceti ʒ.iiij. Ponantur omnia ad ignem ⁊ tandiu bulliant cum ſpatula ſemper agitando ⁊ ſpumam remouendo donec ad formã ſyrupi reddat̃. ¶ Hoc in lo co çuccharuꝫ nõ clarificat̃:⁊ ſi pur illud clarificare vis ſal tim tantũ bulliant ꝙ aqua cõſumatur anteꝗ̃ aceto permi ſceat̃ que poſtꝗ̃ conſumpta erit acetũ ⁊ ſuccum granato rum ponat̃:⁊ hoc fit vt aceti virtus deperdatur ⁊c̃.

Oxymel ſimplex Meſue. Iuuamentorum multo rum ꝓprioruꝫ qui ſunt in corpore toto ⁊ ad ma terias que ſunt in iuncturis ꝓprie:quoniã reſoluit eas ⁊ diuidit ⁊ ſubtiliat humorem groſſum qui eſt in ſtoma cho ⁊ epate:⁊ eſt efficax in materias febriũ longi tẽporis. Diuidit eñ ⁊ maturat eas.Cuiꝰ permixtio hec eſt. ℞.

Mellis boni. lib.ij.	Aque fontium. lib.iiij.

Miſceantur duo hec ⁊ bulliant lento ⁊ claro igne vſqꝫ ſe re ad conſumptionem aque:deinde his addatur.
Aceti boni. lib.i. Decoquantur vſqꝫ ad perfectaꝫ deco ctioneꝫ ⁊ reſeruetur in vitreato vaſe. ¶ Secaniabin.i.ſy rupus factus ex melle aceto ⁊ aqua.Squingibin eſt ſyru pus factus ex aqua aceto ⁊ çucchoro.Yeleniabin idem eſt qđ mel roſatũ.hydromel vo idẽ eſt qđ aqua mellis ⁊c̃.

Oxymellis compoſiti Meſue cõferens ad febres antiquas ⁊ diuidit ⁊ abſtergit cholerã groſſam ⁊ flegma ⁊ aperit oppilationes oẽs ⁊ proprie ſto machi ⁊ epatis ⁊ ſplenis ⁊ prouocat vrinam. ℞.

Corticum radicis apij.	Seminis aniſi.
Corticum radicis fenicu li. añ.ʒ.ij.	Seminis apij.
	Semis feniculi. añ.ʒ.i.

¶ Mundentur cortices:⁊ conterant̃ : ⁊ proyciantur ſuꝑ eas in vaſe lapideo aceti boni antiqui ⁊ albi lib.x. aque lib.xij. dimittatur per diem ⁊ noctem.Deinde coquatur donec eius tertia cõſumatur:poſtea coletur : ⁊ proyciatur ſuper ipſum mellis quod ſit medietas eius:⁊ coquant̃ cũ facilitate:ſicut ſuperius diximus.

Oxymel ſquilliticum virtuoſum Meſue.valet con tra materias difficiles:⁊ ſubmerſas ĩ locis difficilis eradicationis earũ:⁊ confert ad egritudines ſto machi:⁊ epatis:⁊ viſcerũ:⁊ eructuationeꝫ acetoſaꝫ:⁊ mol lificationẽ veſice.℞.Mellis diſpumati ⁊ purificati lib. iij.Aceti ſquilliticĩ lib.ij.Coquant̃ vſqꝫ ad perfectaꝫ co ctionẽ ⁊ reſeruetur. ¶ Ad purificandũ mel debet eſſe du pla quãtitas aque ad mellis:vt mellis lib.ij.aque cõis lib. vi.ſimul debent bullire vſqꝫ ad conſumptioneꝫ medieta tis ſemper ſpumã abyciendo.hoc modo purificatur.

¶ De Oleis.

Oleum muſcelinum. ℞.

Olei cõis. lib.vi.	Coſti.
Aq̃ fontiũ. lib.iij.	Myrre.
Folij.	Caſſie lignee. añ.ʒ.vi.
Spice.	Xylobalſami. ʒ.vi.
Maſticis. añ.ʒ.i.ſ.	Gariofilorum.
Storacis calamite.	Carpobalſami.
Croci. añ.ʒ.vi.	Bdellij. añ.ʒ.iiij.

Muſci ʒ.i. aliꝗ dicunt ꝙ debet dicere muſci. ʒ.i. Ne regil.i.nuce indica. ʒ.ij. ¶ Hec omnia terãtur groſſo mõ excepto muſco:⁊ bulliant ſimul ad ꝯſumptionẽ aque:de inde colent̃ ⁊ reponant̃ in vaſe vitreo bñ obturato:⁊ intus poſito muſco diſſoluto cũ oleo ⁊ ſerua. ¶ Iſtud oleum eſt in vſu in diuerſis locis.dicit̃ aũt muſcellinũ ꝓpter muſcũ qđ recipit:qdã ꝓpt̃ue putauerũt hoc eẽ oleũ balſaminũ.i. de granis been:ſꝫ nõ recte:ille vo q dedit iſtã deſcriptionẽ iſtius olei dixit ꝙ ipſuꝫ iuenit in antidotario Gal.⁊ dixit ꝙ Galenus cõpoſuit ipſuꝫ. Neregil.i.nux indica ſm Se rapionẽ in capl̃o de nuce indica:vt dictũ eſt ſupra.

Oleum roſarum Meſue:⁊ eſt confortatiuũ:⁊ reſolu tiuũ:cõuenienter lenitiuũ:⁊ ſedatiuũ. Rude vo eſt extinctiuũ inflãmationũ:cõfortatiuũ:aggregatiuũ: inſpiſſatiuũ:⁊ ꝓhibitiuũ curſuũ ꝓpter qđ potẽtiſſimũ eſt potatũ ad diſſinteriã:⁊ ad fluxuꝫ menſtruoꝝ per corpus. Et differt completũ a rudi:qꝛ cõpleti materia eſt ex oli uis completis:⁊ folijs roſarum completarũ. Rudis auteꝫ materia eſt ex oliuis:qbus nondũ accidit completio ⁊ ma turatio:⁊ ex folijs que nõ reſerarũt nodos ſuos. ¶ Et mo dus compõnis eſt eius:vt accipiat̃ oleũ de oliuis:aut oleũ ſiſaminũ recens lauetur cũ aqua fontiũ lauationibus plu ribus.Deinde accipe folia roſarũ rubearũ : recentiũ cõtu ſarũ quantitatẽ ſufficientẽ:⁊ ſepelias in oleo qđ modo la uaſti:⁊ reconde in vaſe vitreo:⁊ obtura orificium eius : ⁊ exponas ſoli per dies.vij.Deinde coque in vaſe duplici per hora.iij.Deinde fac ꝑmutationem foliorum roſaruꝫ: ⁊ vtere aliis recentibus ⁊ dimitte per alios dies.vij.Dein de exerce coctionem in eo ſicut feciſti prius:⁊ fac denuo permutationem folioꝝ roſaꝝ:⁊ ꝓyce ſuper illud aque in fuſionis roſarum quam tradidimus in capitulo de ſyru pis ſicut quantitas olei:⁊ ſtringe orificiuꝫ vaſis:⁊ dimitte ſoli ꝑ dies.xl.Deinde excola ⁊ iterum expone ſoli:⁊ dimit te tempore extenſo:⁊ vtere vbi oportet ⁊c̃.

Oleum roſatum Meſue alio modo : ⁊ eſt magis re ſolutiuum. ℞.Succi roſarum.Aque infu ſionis roſarũ predicte. añ.partẽ.i.Olei loti ⁊ preparati: ſicut diximus partes.iij.Folioꝝ roſarum contuſarũ quan tũ ſufficit:reconde in vaſe vitreo:⁊ expone ſoli ſicut dixi mus.Deinde operare de decoctione eius ⁊ permutatione folioꝝ roſaꝝ:⁊ expoſitione in ſole ſm ꝙ diximus de per

furno ⁊ dimittatur per noctez. in mane ſi ſint incinerate bñ eſt: ſin aūt bene in furno dimittantur vſquequo ſint incinerate: ⁊ nota ꝙ quanto coquitur tanto magis albiores redduntur: ⁊ incinerantur ⁊ de eis vtere. ¶ Gūmi vero nucis ſm quoſdaz eſt fungus qui reperitur ſup arbores diuerſas: cuius color eſt ad ſimilitudinē ſpongie: ſed nō recte ſentiunt: qꝛ illa res vocatur narcotica nucis: gūmi vero nucis ſm veritatem eſt gūmi qḋ reperitur ſuper arbores ferētes nuces: ſed in partibus noſtris nō reperiuntur. ego autē vidi predictuz gūmi qḋ in colore eſt ſimilis colori myrre groſſe: ſed odorem nō habet: defertur de apulia ad nos ⁊ in illis partibus inuenitur. ¶ Auicenna dicit: ꝙ doſis iſtius electuarij ſit vſqz ad aur. ij. ideſt. ʒ. iij. ⁊ ſupra cū aqua tribuloꝝ decoctorum. ſ. tribuloꝝ marinoꝝ quos ipſe in 2° vocat baſek ⁊ ſunt qui nomināt ipſos vulgo caſtaneolos lacus. ¶ Serapio ⁊ auctor pandetarū volunt ꝙ differentia ſit iter dauci ⁊ baucie: ⁊ dicunt ꝙ dauci eſt paſtinaca ſylueſtris: baucie vero paſtinaca domeſtica. Auicenna vero ⁊ Meſue inter eas nullam differentiam faciunt. Tamen in vſu eſt: ⁊ tenetur opinio pandetarum ⁊ Serapionis. ¶ Sanguis hirci in hoc electuario ingrediens hoc modo preparandus eſt. Accipe hircum. iiij. annorū in diebus canicularibus: qui ſint dies caniculares inſra deſcribentur in diacaridion: nutriatur ſaxifragia feniculo apio petroſillio pulegio hedera ſquinanto geneſtra capillis veneris polytrico vel lupulis ⁊ potetur optimo vino: ⁊ ſi ad aliqualem acetoſitatez tenderet melius eſſet: ſemperqz in ſole teneatur: ⁊ hoc modo nutriatur ſaltim per dies. xl. deinde cuz incipit vrina eius denigrari. Sumatur olla noua: ⁊ fundatur in ea aqua: ⁊ ferueat donec auferatur ab ea terreitas que i ea eſt. Deinde decoletur hircus: ⁊ accipiatur ex medio ſanguine qui currit ex eo in ollam: ⁊ non accipiattur primus ſanguis: neqz poſtremus: ⁊ nō amoueatur donec coaguletur: deinde incidatur in partes. q. eo exiſtente in concauitate olle ⁊ cooperiatur cum rethe ſtricto: aut cum panno ſubtilis raro. Et dimittatur ſub diuo donec recipiat radios ſolis ⁊ lune: ⁊ dimittatur ipm donec exiccetur bene: ⁊ caue ne adueniat ei humectatio ex rore. Nec decolādus eſt niſi ſan° ſit hircus ⁊ ex dicto ſanguine vtere in omni medicina ⁊ in omni loco: in quo ſcriptum reperis ſanguinis hirci. ¶ In collectione mineralium tres conditiones ꝯſiderande ſunt. Primo eligantur a mineris notis ⁊ famoſis. Scḋo ꝙ nō ſit admixtum quod impediat eius cognitionem. Tertio ꝙ non habeat ſubſtantiam tranſmutatam.

Egetea Meſue experta ad dolorē ſtomachi a frigiditate factum: ⁊ oēs dolores factos ex ſimili cauſa: ⁊ a ventoſitate groſſa: ⁊ ad dolorem colice: ⁊ difficultatem vrine: ⁊ dolorē dentiū: ⁊ ad ventoſitates matricum ⁊ cōfert iuuamētū maximū ad ſterilitatē bibitū ⁊ ſuppoſita cū lana ⁊ oleo de lilio: cuius ꝑmixtio hec eſt. ℞.

Caſtorei.	Coſti.
Myrre.	Cinnamomi.
Opij.	Fu. i. valeriane.
Piperis.	Meu.
Macropippeis ideſt piper longum.	Dauci.
	Aſſari.
Galbani.	Croci. añ. ʒ. i.

¶ Puluerizentur omnia ſubtiliter ⁊ cum lib. 5. mellis cocti ⁊ diſpumati fiat electuarium in bona forma. ¶ Mel ponitur in iſta medicina: ⁊ non ſolū in iſta: ſed in omnibus alijs triplici ratione. ¶ Primo vt placet horribilitatem medicinarum. Scḋo vt mundificet ⁊ reſoluat. Tertio vt cōſeruet ſpecies ſua viſcoſitate. ¶ Stupefactio eſt diſpoſitio inducta in membro a frigiditate per quaz membruz non ſentit: aut obtuſe ſentit.

Electuarium indū maius Meſue ſolutione educens humorum ſuꝑfluitates ⁊ proprie flegmaticoruz ⁊ putridorū a ſtomacho: ⁊ a membris nutritionis ventoſitatē groſſam in eis reſoluit: ⁊ morbos factos ab eorum exuberātia curat ſicut eſt dolor ſtomachi ⁊ viſcerum ⁊ colica ⁊ dolor renū: ⁊ educit mās que ſunt in iuncturis ⁊ confert iuuamentum manifeſtum doloribus earum. Cuius hec eſt permixtio. ℞.

Cinnamomi.	Turbith albi ⁊ gūmoſi. ʒ. i.
Garioſilorum.	Zucchari albi.
Spice.	Penidiarum. añ. ʒ. xx.
Roſarum rubearum.	Galange.
Caſſie.	Heil. i. cardamomū maius.
Macis.	Cardamomi. ſ. minoris ideſt melegeta.
Cyperi. añ. ʒ. iiij.	
Sādaloꝝ citrinoꝝ. ʒ. ij. 5.	Aſſari.
Ligni aloes.	Maſticis. añ. ʒ. i. 5.
Nucis muſcate. añ. ʒ. ij.	Diagridij. ʒ. xij.

¶ Omnia hec fricentur manibus cum oleo amigdalaꝝ dulcium: deinde accipe. Succi cydonioruz. Succi granatorum. Succi apij. Succi finicul. añ. lib. 5. Puluerizentur pulueriçanda ſatis groſſo mō. Mellis diſpumati lib. iij. 5. miſce ⁊ decoquatur cū ſuccis: ⁊ fiat electuariuz in bona forma: doſis eſt aurei. iij. ¶ De caſſia hic eſt notanduz ꝙ ſm doctrinā ſupra tibi datam in forma. Caſſia fiſtula ponenda eſt cū ſit electuariū ſolutiuum. Nec caſſia lignea in electuario eſt ponenda: ꝙ tñ ſecus eſſe quidā tenent. Ego etenim apponi facio caſſiā fiſtulā. Cū nullam ſolutiuuz ſine lenitiuo eſſe debeat vt volūt doctores. ¶ Nota ꝙ doctores nō ponunt in electuarijs a remotis attrahentibus penidios in ſuis receptis: ſed dūtaxat in illis quoꝝ intentio eſt a ſtomacho: ⁊ inteſtinis ⁊ venis magnis attrahere vt in diafinicone ⁊ hoc electuario. ¶ Aſſarum cū ſimpliciter ſcriptuz reperitur radix ipſius ponenda eſt: qꝛ radix melior pars eſt plāte. ¶ Licet Meſue in littera ponat ꝙ doſis huius electuarij eſt vſqz ad aur. iij. hic intelligenduz eſt qñ ad lib. i. mellis ponitur. ʒ. iij. ſpecierum: ſicut ego hic ānotaui. Sed ſi ponitur. ʒ. ij. vt aromatarij noſtri temporis faciunt ⁊ male: maior quātitas dari poteſt ⁊c.

Electuarium induz minus Meſue hñs intētionē maioris. Cui° ꝑmixtio. ℞.

Turbith albi ⁊ gūmoſi. ʒ. c.	Zinziberis.
Zucchari. ʒ. c.	Cinnamomi.
Macis.	Heil. i. cardamomū maius.
Garioſilorum.	Nucis muſcate. añ. ʒ. vij.
Piperis. añ. ʒ. vij.	Scamonee. ʒ. xij.

¶ Puluerizentur oia ſatis groſſo modo: mellis colati ⁊ diſpumati lib. ij. ʒ. ij. miſce ⁊ fiat electuarium liquefaciendo zuccharū cū melle. ¶ Nota hic vnū generale intelligēdū in omni compoſitione qḋ ſcamonea acuitur. Medicina enī qñqz fit in pn° veris ⁊ acuitur vt ꝑ totum annuz poſſit ſeruari ⁊ dari qñ volumus. Et tūc cuz ſcamonea nō cocta acuēda eſt: ne ſua virtus longa mora debilitetur. Nec timetur eius malitia: eo qꝛ ꝑ tēporis diuturnitatē ſatis aufertur. Aliqñ āt acuitur medicina nō ꝗ dz diu ꝯſeruari: ſed ꝗ infra. ij. vel. iiij. dies debet exhiberi. Et tūc cū ſcamonea cocta dz acui: vt ſua malitia coctura moueatur. Et idez intelligas tam in electuarijs ꝗ̄ pillulis ⁊ ꝯfectiōibus. ¶ Inſuꝑ nota ꝙ Meſue acuit hoc electuariū cū ſcamonea ⁊ nō cū diagridio: eo qꝛ intentio eſt ꝙ longo tēpore ſeruetur. Si vero dare illum intendimus omni die acuatur cū diagridio: ⁊ non cuz ſcamonea propter cauſam ſupra aſſignatam.

Electuarium eleſcoph Meſue quod educit ſuperfluitates a toto corꝑe: ⁊ expellit ventoſitatem: ⁊ valet ad iuncturarum dolorem ⁊ lateruz ⁊ colicā.

⁊ colicam. Et mundificat renes ⁊ veſicaꝫ: ⁊ addit in coitu. Cuius permixtio hec eſt. ℞.

Scamonee antiochie.	Zinziberis.
Turbith albi ⁊ gũmoſi. aã. ʒ. vi.	Mirabolanoꝝ emblicorũ.
	Nucis muſcate.
Gariofilorum.	Polypodij. aã. ʒ. ij. ſ.
Cinnamomi. aã. ʒ. ij. ſ.	Zucchari albi. ʒ. vi.

¶ Pulueriçent̃ omnia groſſo ſatis mõ: mellis diſpumati lib. i. miſce ⁊ fiat electuariũ in bona forma. ¶ Scamonea dicit̃ antiochia. i. illius puĩtie: eo q2 melior ⁊ pfectior eſt ꝙ̃ q̃ reperiat̃ in alijs puĩtijs. ¶ Inſup nota ꝙ ⁊ ſi in medicinis ſolutiuis repis ſcriptũ ſcamonee ꝙ intelligendus eſt de preparata: niſi in duobus ſequentibus caſibus. Primo niſi in dicto electuario coquat̃ vt in ꝯfectione amech ⁊ electuario roſato: ⁊ tunc ſcamonea ponat̃ nõ cocta: q2 coquẽdo p̃paratur. Scdo niſi illud compoſitũ longo tẽpore reſeruari debeat: ⁊ hoc modo p̃parata ponat̃ propter cauſam ſupra allegatam. In alijs võ ſi reperitur littera Meſue ſuppleatur ⁊ dicatur ſcamonee. ſ. cocte.

Electuarium roſatum Meſue ſolutiuum ſolutione educens choleram ſine moleſtia: ⁊ valet ad iuncturaruꝫ egritudines calidas: ⁊ ad ſodã calidam ⁊ vertiginem oculorum dolores ⁊ icteritiaꝫ citrinam ⁊ eſt expertuꝫ. Cuius permixtio. ℞.

Succi roſaꝝ rubearum completarũ. ſ. in maturitate. lib. iiij.	gionis. lib. i. ſ.
	Tereniabin puri ⁊ recentis loco ipi⁹ põit̃ mãna. ʒ. vi.
Zucchari tabarzet. i. illi⁹ re-	Scamonee antiochie. ʒ. i. ſ.

¶ Conterat̃ groſſo ſatis modo. Coquant̃ oia ſup prunas vſq3 dũ mellis habet ſpiſſitudinẽ: deinde pĳce ſup illud.

Trociſcoꝝ de ſpodio. ʒ. i.	Croci. ʒ. ij.
Gallie muſcate. ʒ. ij.	Trociſcoꝝ de berb. ʒ. iiij.

¶ Et repone in vaſe vitreato ⁊ reſerua. ¶ Succi roſarũ cõpletaꝝ: eo q2 roſe ſeu ſuccus eaꝝ magis eſt ſolutiuus ꝙ̃ ſuccus incõpletaꝝ: ⁊ ideo explicauit de cõpletis: ⁊ nulli ſũt aromatarij q ad hoc aduertãt. ¶ Nota inſup ꝙ cũ h electuario reformari debent pille aggregatiue Meſue ex inuentione nr̃a ⁊ pillule de hermodactylis minores ⁊ pillule de hermodactylis inuentiõe noſtra ipſius Meſue: nõ cum electuario de ſucco roſaruꝫ vt quidã beſtiales faciunt.

Electuarium de ſucco roſaruꝫ Nicolai ſolutiuũ educens choleram ſine moleſtia: ⁊ valet ad egritudines calidas ⁊ eſt expertum contra guttã calidam: cholerã rubeam purgat ꝯualeſcentes ab egritudinibus quartanarijs tertianarijs ⁊ quotidianarijs de ſalſo flegmate purgat ⁊ reliquias maloꝝ humorum potẽter educit que remanſerũt poſt egritudinẽ vel vt quidam volunt ſi admiſceatur medietas benedicte purgat reliquias que remanſerunt poſt medicinam. ℞.

Succi roſarum rubeaꝝ.	Spodij de cãna. ʒ. iiij.
Zucchari albi. aã. li. i. ℥. iiij.	Diagridij. ʒ. i. ʒ. iiij.
Triũ ſandaloꝝ aã. ʒ. vi.	Camphore. ℈. i.

¶ Miſce ⁊ fiat electuariũ: doſis eſt. ʒ. i. vſq3 ʒ. viij. pulueriçando prius pulueriçandã. ¶ Succus roſaꝝ hoc mõ fiat. Accipiant̃ roſe cõplete: ⁊ poſt eaꝝ collectionẽ ꝑmittant̃ p diẽ: deĩde in mortario marmoreo piſtẽtur cũ piſtello ligneo ⁊ bñ terant̃: deĩde in pecia inuoluant̃ ⁊ in torculo exp̃mant̃ ⁊ colent̃: ⁊ in vaſe vitreo reponant̃: per aliquos dies ꝑmittant̃: deĩde reſidẽtia ſeu fecie facta amoueat̃ ponẽdo in alio vaſe ⁊ ſup eũ ponat̃ parũ olei oliuaꝝ ⁊ reſerua. ꝯſeruat̃ eniꝫ in bonitate ſua per duos annos. ¶ Electuariũ eni idẽ eſt qð electum ex varijs: q2 ex multis ⁊ varijs rebus electuaria ꝯficiunt̃. ⁊ electuariũ dicit̃ ois cõpoſitio nõ reducta ad ſoliditatẽ ſiue cũ çuccharo ſiue cũ melle fiat. Cõfectio võ dicit̃ qñ dureſcit ⁊ in dura forma fit.

Electuarium de ſcoria ferri. Raſis nono Almãſoris in caplo de hemorroidibus ⁊ valet ad ſanguinẽ per partem inferiorem. ℞.

Mirabolanoꝝ indorum.	Radicum cyperi.
Mirabolanoꝝ emblicoꝝ	Zinziberis.
Mirabolanoꝝ bellirico-	Piperis nigri.
rum. aã. ʒ. ſ.	Seminis ameos.
Spice inde.	Olibani. aã. ʒ. ij.
Squinanti. aã. ʒ. ij.	Scorie ferri p̃pate. ʒ. i. ſ.

¶ Pulueriçentur omnia ſubtiliſſime ⁊ conficiantur cum melle diſpumato quod ſufficit ⁊ ſit coctum cũ apoçimate emblicoruꝫ. ℥. x. ⁊ fiat. ¶ Preparat̃ ſcoria ferri hoc mõ. Accipe ſcoriam ferri quãtitateꝫ quam volueris ⁊ eam infunde in aceto fortiſſimo per hebdomadã omni die acetũ mutando: poſtea proijciat̃ ſuper laminam ignitã ⁊ torrefiat: deinde ſubtiliſſime pulueriçetur ⁊ reſerua.

¶ Mel cum apoçimate emblicoruꝫ hoc modo fit. ¶ ℞. mirabolanoꝝ kebuloꝝ ⁊ emblicoꝝ. aã. ʒ. xx. terantur ⁊ in tribus libris aque coquant̃ donec ad vnam libram remaneat: ⁊ poſtea coletur ⁊ in colatura ponat̃ mellis boni lib. i. deinde bulliant donec aqua a melle conſumata ſit: ⁊ hoc facto habes mel cum apoçimate emblicoruꝫ quod in hac confectione ingreditur.

Electuarium de ſeminib⁹ Meſue. ſedans dolorẽ viſceꝝ ex vẽtoſitate factos: opilationes apit lobrietatẽ a malitia digõnis curat. ℞.

Seminis feniculi.	Cinnamomi fini.
Cimini.	Reiſꝫ. i. ſemẽ leuiſtici. ʒ. iiij.
Seminis carui.	Gariofilorum.
Aniſi.	Cardamomi.
Dauci.	Spice inde. aã. ʒ. iiij.
Ameos.	Siſeleos.
Apij.	Zinçiberis.
Amomi infuſorum in aceto per diem ⁊ noctẽ ⁊ exiccatorum. aã. ʒ. vi.	Macropiperis ideſt piper longum.
	Galange. aã. ʒ. v.

¶ Mellis quãtũ ſufficit: ⁊ qñq3 ponit̃ in eo çucchari duplũ põderis omniũ ⁊ fac ſicut ſuffuſ ⁊ eſt ſanum ⁊c̃.

Electuarium de paſſulis Auicenne. Et exiſtimauit Galenus quod medicamẽ cõpoſitum ex medicinis conuenientibus cum ſuis proprietatibus epati. ℞.

Paſſulaꝝ enucle. ʒ. xxv.	Spice inde. ʒ. iij.
Croci. ʒ. i.	Squinanti. ʒ. ij. ſ.
Calami aromatici. ʒ. ij.	Myrre.
Bdellij iudaici. ʒ. ij. ſ.	Terbentine. aã. ʒ. iiij.
Cinnamomi. ʒ. ij.	Darſiſaban. aã. ʒ. ij.
Caſſie lignee. ʒ. ſ.	Mellis diſpumati. ʒ. xvi.

¶ Uini quãtũ ſufficit ⁊ fiat electuariũ. ¶ Darſiſaban ſꝫ Serapionẽ eſt arbor granati ſylueſtris que apud Diaſcoridem vocatur aſpalinum. vide Galenum ꝙ loco darſiſaban habet limaturam aſpalei quod idem eſt.

Electuariuꝫ pliris arcoticon Nicolai: pliris. i. cõpleta medicina arcoticon. i. p̃ncipiũ interpretat̃. valꝫ triſtibus melancholicis. valꝫ etiã ad magnam ſtomachi debilitatẽ ⁊ cordis. i. ſyncopi: memoriam reparat: ſenſum acuit: epilepticis analeticis prodeſt: ⁊ omnem cerebri debilitatem reparat. ℞.

Gariofilorum.	Spodij.
Cinnamomi.	Squinanti.
Ligni aloes.	Cyperi.
Galange.	Roſaꝝ rubearum.
Spice inde.	Uiolaꝝ ſiccaꝝ. aã. ʒ. i. ℥. xv.
Nucis muſcate.	Folij.
Zinçiberis.	Liquiritie. aã. ℈. ij.

Stoꝛacis calamite.	Lapidum precioſoꝛum.
Maſticis.	Been albi.
Sanſuci.i.maioꝛane.	Been rubei.
Balſamite.i.mētba aq̄tica.	Coꝛallorum rubeoꝛum.
Seminis baſiliconis.	Coꝛallorum alboꝛum.
Cardamomi.	Sete parum combuſte. añ.
Piperis albi.	℈.i.gra.xij.ſ.
Myrtilloꝛum.	Muſci gra.vij.ſ.
Corticū citri. añ.℈.ij.	Camphoꝛe. gra.v.

¶ Syrupi roſati quātū ſufficit ⁊ fiat. ¶ Item nota ꝙ in alijs inueni piper longum pro pipere albo. ℈.ij.gra.xv. ⁊ alibi inueni gēmarū ⁊ margaritarum loco lapidum precioſoꝛum cum alijs doſis: ⁊ ſic de ſingulis ⁊c̄.

Electuarium
de pſilio Meſue ſolutione educēs cholera citrinam: ⁊ confert ad febres difficiles ⁊ vehementes ⁊ ad ſodam ⁊ vertiginē que fiunt a fumis cholericis: ⁊ confert ad calefactionem epatis ex itinere. Cuius permixtio. ℞.

Succi bugloſſe ſyl.⁊ dome.	Seminis aniſi.
Succi endiuie.	Folliculoꝝ ſene. añ.ʒ.iiij.
Succi apij coctoꝝ ⁊ diſpumatoꝝ ⁊ colatoꝝ.añ.lib. ij.⁊ pijce ſup ipſos.	Capilli veneris. M.i.
	Succi fumiterre. ℥.ij.
	Radicum aſſari. ʒ.iiij.
Cuſcute. ʒ.iiij.	Spice inde. ʒ.ij.

¶ Infundant̄ omnia in ſupraſcriptis ſuccis die ac nocte: deinde bulliant ebullitione vna ⁊ pijciat̄ ſup ea violaruꝫ viridiū vel ſiccarum. ʒ.iij. Epithimi. ℥.ij. Et bulliāt adhuc ebullitione vna alia parua: deinde coletur ⁊ exprimatur ⁊ in colatura ponant̄ Pſilij.i.ſemē. ℥.iiij. Et dimittatur die ac nocte omni hora agitādo cū ſpatula: deinde exprimat̄ viſcoſitas facta: deīde accipiat̄ huius viſcoſitatis lib.iiij.⁊ proijciatur ſuper ea Zuccbari albi lib.ij.ſ. Scamonee cocte in pomo. ℥.iij.ſ. coquatur cum facilitate: ⁊ poſtq̄ coctū fuerit pijciant̄ ſup ipſuꝫ hi pulueres. ℞.

Trociſcoꝛum diarodon.	Trociſcoꝛum de berberis. ʒ.iiij.
Trociſcoꝝ de ſpodio.	
Rauedſeni idest reubarbarum. añ.℥.i.	

¶ Pulueriſent̄ hec ſatis ſubtiliter: ⁊ miſceantur ſimul: ⁊ reſeruent̄ in vaſe vitreato: ⁊ qui poneret diagridiū in pulueribus melius eſſet q̄ꝫ bulliendo in ſuccis. doſis eius eſt ʒ.iij. vſq̄ꝫ ad aur̄.iij. Et vocauit hamec confectionē hāc electuariū trociſcoꝝ: ſunt alij qui addunt aceti lib.i.ſ. Succi violaꝝ lib.i. Et eſt medicamentuꝫ nobile. ¶ Viole ſi ſimpliciter ſcripte in compoſitione reperiant̄ de ipſis ſiccis intelligēdū eſt: q̄ colligende ſunt in mēſe Marcij exiccatio fit in vmbra: ⁊ reſeruande in loco ſicco. in humido eniꝫ in eis putrefactionē inducit. ¶ Sunt aliq̄ textus qui dicunt: ſcamonee nō cocte: ⁊ hec littera magis conſona eſt: qꝛ ponendo ſcamoneam coctam: ⁊ illam iterum decoquēdo virtus ſolutiua deperdit̄. ſed nota ꝙ q̄ñ pparata coquitur intētio eſt vt illud electuariū ſit lenitiuū ⁊ nō ſolutiuū: q̄ñ igit̄ in his electuarijs reperis hanc litterā.ſ.ſcamoneā ponere: ⁊ coque vel diagrediū: ⁊ pulueriſare groſſo modo ⁊ cum alijs ſpeciebus in fine in electuario ponere ſine coctione ⁊ altero duoꝛum modoꝛum facias.

Electuarium
quo vtuntur reges ⁊ prelati Meſ: ⁊ eſt bonum ⁊ expertum: ⁊ confortat ſtōchū: coꝛ: pectus: ⁊ cerebrū. Cuius permixtio. ℞.

Pinearū mūdataꝝ.℥.viij.	
Amigdalaꝝ mūdata.℥.v.	Cinnamomi electi. ʒ.iiij.ſ.
Zuccbari albi. lib.iiij.	Gariofiloꝛum. ʒ.iij.
Aque roſe. lib.i.ſ.	Ligni aloes. ʒ.iiij.
Olei roſati.	Sandali citrini. ʒ.iij.
Olei amigdalaꝝ dulciū recentis. ana. ℥.iij.	Ambꝛe bone. ʒ.i.
	Muſci boni.ʒ. vnius ſextā.

¶ Miſce omnia pulueriſentur que ſunt pulueriſanda: ⁊ fiat electuarium in bona forma.

Electuarium
de pomis Meſue bonuꝫ ad debilitatem cordis ⁊ ſtomachi: ⁊ cōfortat digeſtionem. ℞.

Carniū pomoꝝ dulciū: ⁊ redolētiū mūdatoꝝ: ⁊ inciſoꝝ p fruſta. lib.vi.	Sandali citrini. ʒ.iij.
	Gariofiloꝝ. ʒ.iiij.
	Cinnamomi electi.ʒ.iiij.ſ.
Zuccbari albi lib.v.	Ambꝛe. ʒ.ij.
Aque roſe. lib.ij.	Muſci boni. ℈.i.
Ligni aloes. ʒ.v.	

¶ Hoc etiā modo fit electuariū de pomis acetoſis ⁊ electuariū de pomis paruis ⁊ aromaticis dulcibus.

Electuarium
de ſorbis Meſue ꝯfortans ſtomachū ⁊ ſedans ſoluē fortez. ¶ ℞.

Carniū ſorbarū imaturatarum ⁊ vicinarum maturitati ⁊ elixatarum in aqua roſe rubee que prius decocte fuerint ⁊ corticum granatoꝝ. añ.lib.iiij. Mellis aut zuccbari albi lib.ij.ſ. Coquatur vſq̄ꝫ ad ſpiſſitudineꝫ: ⁊ reconde in vaſe vitreato: doſis eſt.℥.i.pro vice.

Electuarium
ad ſcabiem ⁊ pruriginem carnis in tractatu 5° Almanſoris in caplo de prurítu ⁊ ſcabie ⁊ magnis puſtulis. ℞.

Mirabolanoꝛum citrinorum. ℥.ij.	Folliculoꝛum ſene.
	Fumiterre. añ.℥.i.

¶ Succi abſinthij quantū ad eoꝝ ſufficit conſperſionē: aliquotiens auteꝫ addit̄ huic medicine abſinthij quantuꝫ quarta pars mirabolanoꝝ: ⁊ cōficiant̄ oīa cuꝫ melle: ⁊ ſumatur ex ea quotidie quantum eſt auellane magnitudo. ¶ Iſtud electuariū nō eſt in vſu: ſed gñaliter loco huius electuarij vtimur vnguento quodā pro ſcabie: cuius cōpoſitio nota eſt aromatarijs. ¶ Auellana aliq̄ñ ſumitur pro fructu: aliq̄ñ pro pondere vt apud Auic. in diſtinctione de ponderibus: ⁊ eſt pondus aurei vnius. ergo eſt. ʒ.i.⁊ ſemis vnius dracme: vt dicit Simon Ianuenſis. Auellana v̄o pro fructu ſm Iſidoꝛū dicit̄ ab auellano campanie oppido vbi abundant hec. a grecis pontice appellant̄: eo q̄ꝺ circa ponticū mare abundant. Raſis dicit ꝙ de predicto electuario datur quantū eſt auellane magnitudo: auellane apud Auic. eſt ſicut granū lauri vt dicit̄ in ſuo capitulo.

Electuarium
ad reſtaurationē humiditatis ſm Nico. Cuius permixtio. ℞.

Liquiritie raſe.	Seminis cucumerum. añ.ʒ.iiij.
Roſarum rubearum.	Cinamomi. ℥.i.
Zuccbari. añ.℥.ij.	Stoꝛacis calamite.
Dragaganti.	Zinziberis. añ.ʒ.ij.
Gūmi arabici. añ.℥.i.	Croci. ℥.i.
Sandali albi.	Penidij. ℥.ij.
Sandali citrini. añ.ʒ.vi.	Quatuoꝛ ſeminū.M.frigidoꝛum. añ.ʒ.iiij.
Papaueris albi. ℥.i.ſ.	
Succi liquiritie.	Seminis cydonioꝝ: ʒ.iiij.
Amidi.	Amigdalarum.
Seminis poꝛtulace.	Pinearum.
Seminis lactuce.	Berberis.
Seminis ſcariole.añ.℥.ſ.	Sebeſten.
Spodij.	Seminis malue.
Gariofiloꝛum.	Violarum. añ.℥.i.
Floꝛum vuarum ſylueſtrium.	

¶ Syrupi roſati quantum ſufficit.

Electuarium
almezereon Meſue ex inuentione noſtra quod eſt medicamen benedictum ad hydropiſim: ſolutione enim educit aquam citrinam cum foꝛtitudine. ℞.

Folioꝛuꝫ almezereon preparatoꝛum. ʒ.x.	Carnium cydonioꝝ elixatoꝛum in aceto. ʒ.lxxx.

Zuccbari

Zuccba.tabarçet.	ʒ.lxxx.	Tereniabin.i.mãna.	ʒ.xl.
Aque caſei infuſionis agreſti.	ʒ.xxx.	Olei almeçereon.	ʒ.xij.

℄ Diſſoluaᷓ çuccbaꝝ ⁊ tereniabin in aqua caſei predicta: ⁊ miſceantur cum carne cydonioꝝ: ⁊ coquanᷓ cum facilitate vſqꝫ dum mellis babeat ſpiſſitudinem: ⁊ inuoluatur puluis folioꝝ almeçereon cum oleo iam dicto ⁊ conficiatur cum eis. Et ſit doſis eius. ʒ. iiij.

Electuarium de pſicis Meſue: ꝯfortans ſtomachũ: ſitim extinguẽs: ⁊ ardorẽ ſtomachi mitigãs: ⁊ oris fetorẽ amputãs. Cui⁹ pmixtio. ℞.
Carnium perſicorum mediocrium inter maturitatem ⁊ acerbitatem: ⁊ mundatorũ a corticibus ſuis. Succi perſicorum. añ. lib. iij. Zuccbari tabarçet. lib. ij. Terãtur perſica vt ſint ſicut medulla ⁊ exerceas in eis decoctionẽ cum ſyrupo ſicut diximus in confectione de cydonijs: ⁊ cum coctũ fuerit pulueriçenᷓ ſuper ipſuꝫ. vꝫ. ℞.

Ligni aloes.	ʒ.ij.	Macis.	ʒ.iiij.
Cinnamomi.		Sandali citrini.	ʒ.ij.
Cubebe.	añ.ʒ.iiij.	Muſci.	℈.ſ.

Et aliquando fit ſine ſpeciebus: ⁊ eſt ſanum ⁊ expertum.

℄ De emplaſtris.

Emplaſtrum de melliloto Meſue: mollificans omnẽ duritiem que eſt in epate ſplene ſtomacbo ⁊ in viſceribus. ℞.

Floꝝ melliloti.	℥.vi.	Caſſie lignee.	ʒ.i.ſ.
Floꝝ camomille.		Sãſuci.i.maiorane.	ʒ.iij.
Seminis fenugreci.		Armoniaci.	ʒ.x.
Baccaꝝ lauri.		Storacis.	
Radicum altbee.		Bdellij.	añ.ʒ.v.
Abſintbij.	añ.ʒ.iij.	Terbentine.	℥.i.ſ.
Seminis apij.		Ficuũ pinguiũ	numero.xij.
Cordumeni.i.carui agreſtis.		Sepi caprini.	
		Raſine.	añ.℥.ij.ſ.
Radicum ireos.		Cere.	℥.vi.
Ciperi.		Olei ſanſuci.i.maiorane.	
Ameos.		Olei ſpice.	añ.lib.ij.
Spice.	añ.ʒ.i.ſ.		

℄ Conficiatur ſic. ex ſemine fenugreci: radice altbea ⁊ ficuum fiant mucilagines in aqua decoctionis alterius fenugreci camomille ⁊ melliloti. añ. quantum ſufficit: ⁊ de dicta decoctione: etiam gumme preſcripte diſſoluatur. Cetera vero pulueriçentur: ⁊ additis oleis cera ⁊ adipibus fiat emplaſtrum. ℄ Poteſt etiam alio modo facere decoquere: radices altbee ⁊ ficus in preſcripta decoctione: ⁊ poſt ipſarum perfectam coctionem bñ illas piſtare ⁊ gũmas in decoctione diſſoluere. Cetera vero pulueriçare: deinde cum oleis pdictis qꝺ remãſit de decoctione miſcere ⁊ bis addere ⁊ radices ⁊ ficus ⁊ gũme diſſolute: ⁊ iterũ ſimul tãtũ bullire ꝙ decoctio ꝯſumpta ſit: poſtea adde flores ⁊ leui bullitione bulliãt: deinde terbẽtina raſina colata ſepi ⁊ cera ponanᷓ: ⁊ bulliãt vſqꝫ ad liquefactionẽ cere: deinde ab igne deponanᷓ ⁊ puluis ſupraſcriptaꝝ reꝝ addaᷓ: ⁊ bene oĩa miſceanᷓ ⁊ reſeruẽᷓ. Et bic melior erit modus: ꝗꝗ͂ etiã ſuperior ſit bonus. ℄ Ea q̄ in emplaſtris ponunᷓ non multũ ſũt ꝯterẽda: eo qꝛ vĩus ipſius ſolũ agit in mẽbrum qꝺ tãgit: ⁊ dum vĩus eius durat. Et dꝫ eſſe emplaſtruꝫ groſſuꝫ: qñ ſup locũ egruꝫ ponitᷓ. ℄ Aliqui iperiti aromatarij pulueriçãt ſemẽ lauri exteriori cortice nõ amoto ⁊ male: qꝛ quo in loco ponunᷓ: ſemꝑ a ſupiori cortice mundentur. ℄ Cordumeni.i.carui agreſte. Sed ſi baberi non poteſt eius loco apponi poſſunt carui domeſtici.

Emplaſtrum diafinicon Meſue: ꝯfortãs ſtomachũ ⁊ epar mirabilr in quibus accidit vebemẽs debilitas ⁊ viſcera in qb⁹ accidit lubricitas ⁊ mollificatio: ⁊ ꝯfert ad fluxum ventris: ⁊ ad fluxum epaticũ. In primis fiat cerotũ. Cuius permixtio. ℞.

Cere.	℥.ij.	Dactylorum ſiccorum numero.	xl.
Olei roſati.			
Olei nardini.	añ.℥.iiij.	Tortellaꝝ de feni.	ʒ.v.

deinde accipe.
Deinde īfunde biduo in vino odorifero: ⁊ accipe Carniũ cydonioꝝ decoctoꝝ in vino. ʒ.viij. ⁊ tere cũ dactylis cuꝫ ꝯtritione vltima ⁊ miſceanᷓ cũ ceroto ⁊ ꝯtundanᷓ in mortario donec aggregenᷓ: deinde proijce ſuper ea. ℞.

Maſticis.		Aloes loti.	
Olibani.		Spice.	
Abſintbij romani ſicci.	añ. ʒ.ij.ſ.	Acbacie.	
		Gallie muſcate.	
Ligni aloes.		Ramicb.	
Macis.		Calami aromatici.	añ.ʒ.i.
Myrre.	añ.ʒ.i.	Laudani.	ʒ.ij.

℄ Et iterũ ꝯteranᷓ donec pmiſceantur: deinde line ſuper lamina ex eo: deinde ſuffumiga cũ ligno aloes: ⁊ pone ſup ſtomachũ ⁊ epar ⁊ viſcera: ⁊ de meliori operatione eſt vt maſtix ⁊ olibanũ cũ cera ⁊ oleis miſceanᷓ: ⁊ ſic cũ ceteris fiat emplaſtrũ. ℄ Calamus vel calami ſi ſimplr ſcriptuꝫ reperiaᷓ de calamo aromatico ſemper eſt intelligendum. ℄ Aloes qꝺ igrediᷓ in emplaſtris vnguẽtis ⁊ cerotꝭ: ſemper dꝫ eſſe lotum: cum magis ꝯfortatiuuꝫ ſit magiſqꝫ deſiccatiuum ⁊ minus mordicatiuum ⁊c̃.

Emplaſtrum de granis lauri Meſue: conferens ad dolores a frigiditate ⁊ ventoſitate factos: ⁊ proprie ad dolorem ventris ⁊ ſtomachi ⁊ renuꝫ ⁊ matricum ⁊ veſice: ⁊ aliorum viſcerum. Cuius permixtio bec eſt. ℞.

Olibani.		Granoꝝ lauri.	℥.ij.
Maſticis.		Cyperi.	
Myrre.	añ.℥.i.	Coſti.	añ.℥.ſ.

℄ Mellis colati quantũ ſufficit ad aggregãdũ: ⁊ extẽdaᷓ in pãno ⁊ calidũ ſupponaᷓ vbi opꝫ. Si aũt triplicaᷓ in eo cypeꝝ: ⁊ ponaᷓ de ſtercore capraꝝ aut vaccaꝝ ſicco ad põdus oium inuenitᷓ mirabile ad bydropiſim. ℄ Ad faciendũ emplaſtrum cuꝫ melle pro omni lib.i. mellis dare debes. ℥.iiij. ſpecieꝝ cribellatarum ſi debitam formam babere debet. Mel in emplaſtris nullo modo coquendum eſt: eo quia coctura multum tenax ipſum facit: ideo ponatur in eis crudum.

Emplaſtrũ mõtagnane cõtra fluxũ qꝺ in vſu eſt. Cuius permixtio boc eſt. ℞.

Eupatorij.	M.i.	Terre ſigillate.	ʒ.vi.
Squinanti.	M.ij.	Seminum coriandroꝝ preparatorum.	℥.i.ſ.
Spice inde quartam partem manipu. vnius.		Spodij.	ʒ.ij.
Maſticis.		Roſarum.	℥.i.
Macis.	añ.ʒ.iiij.	Farine ordei.	℥.ij.
Ligni aloes.	ʒ.iij.	Specieꝝ triaſandalorum ſine campbora.	ʒ.iiij.
Mirabolanoꝝ emblicoꝝ			
Mirabolanoꝝ kebuloꝝ aſſatoꝝ.	añ.℥.i.	Scorie ferri ꝑparate.	ʒ.i.
		Olei maſticis.	
Boli armeni.		Olei myrtilloꝝ.	añ.lib.i.ſ.
Lapidis ematbitj. añ.ʒ.vi.			

℄ Conteratur ſubtiliter eupatorium. Cetera vero pulueriçetur: ⁊ fiat emplaſtrum in bona forma. Mirabiliter enim valet in fluxu ventris. ℄ Campboram enim nõ iuſſit apponi in ſpeciebus triaſandalorum boc in emplaſtro intrantibus propter intenſam ipſius frigiditatem. Inteſtina enim debilis caloris: nec multum frigida ſunt apponenda circa regulariter operando.

Emplaſtrum de cruſta panis mõtagnane: valet in vomitu pueroꝝ. ⁊ ſic nõ potẽtibus cibũ retinere multũ in vſu eſt. Cuius ꝑmixtio. ℞.

Maſticis.		Cruſte panis aſſi ⁊ infuſi in aceto ꝑ mediã horã.	ʒ.ij.
Menthe.		Olei maſticis.	
Spodij.		Olei cydonioꝝ.	an̄.ʒ.i.
Corallоꝝ rubeoꝝ.		Farine ordei.	ʒ.i.ſ.
Sandaloꝝ alboꝝ.			
Sãdaloꝝ rub.	an̄.ʒ.i.		

¶ Conterant̃ ſubtiliſſime panis: cetera pulueriçent̃: deinde miſceantur: ⁊ fiat emplaſtrũ ſine igne. ¶ Utiliter hic eſt notãdũ q̄ mẽbris principalibus: ⁊ maxime cordi ⁊ ſtomacho nullo modo apponẽda ſunt frigida actu: q̄uis potentialr̃ ⁊ virtualr̃ frigida ſunt: ſed aliqualr̃ ſunt tepefacienda ꝓpter pueris. quare bene notetur hoc vt queant inſtruere medicamenta accipientia: q2 quando domini medici inaduertentia non expediant de forma approximationis: ⁊ doctus aromatarius ſupplere poteſt.

Emplaſtrum filij Zacharie Meſue: qđ lenit duritiem: ⁊ nodoſitatem iuncturarũ: ⁊ lenit pectus: ⁊ habilitat materias in eo: ⁊ pulmone difficilis expulſionis. Cuius permixtio. ℞.

Cere citrine.		Adipis galline.	
Medulle cruris vacce.		Mucilagis ſeiã lini.	an̄.ʒ.iij.
Adipis anatis.	an̄.ʒ.iij.		

¶ Olei de lilio quãtuz ſufficit. Si aũt fortius facẽ volueris adde mucilaginis althee ⁊ mucilaginis fenugreci partes ꝯuenientes: ⁊ pro oleo de lilio ponat̃ oleũ de keiri citrino: vel vtrũq3. Et ſi adhuc fortius facẽ volueris: adde hyſopi humide: ⁊ glutinis ꝯnaba ĩquãtũ ꝺ vna mucilaginũ: ⁊ miraberis effectũ eius ad ea que diximus ⁊c̃.

Emplaſtrum contra morbum magiſtralis. ℞.

		Axungie porci.	ʒ.iiij.
Caput allei numero.	i.	Crecentis furmenti.	
Puluis ſynapis ru.	M.i.	Farine furmẽti.	an̄.M.i.

¶ Miſce cum aqua putei ⁊.ʒ.iij. olei camomille fiat emplaſtrum.

Emplaſtrum ad extrahendũ codepellas magiſtralis. ℞.

Radicum althee.	ʒ.iiij.	Terbentine.	ʒ.iij.
Farine furmenti.		Albuminũ oui numero.	ij.
Farine linoſe.	an̄.ʒ.iij.	Ficuũ ſiccoꝝ numero.	vi.
Farine ordei.		Cepe lilij numero.	iiij.
Farine ſynapis ru.	an̄.ʒ.ij.		

Et fiat emplaſtrum ſm artem.

Emplaſtrum ad pleureſim Meſue. ℞.

		Radicum althee.	M.i.
Farine ordei.	ʒ.iij.	Florum melliloti.	
Florum camomille.	ʒ.i.	Uiolarum.	an̄.ʒ.iiij.

¶ Bulliant primo radices althee: ⁊ bene piſtent̃: ⁊ poſtea bulliant omnia ſimul: ⁊ coquant̃: ⁊ in fine addatur Olei camomille. Olei violati. Olei amigdalarũ dul. an̄.ʒ.ij. Miſce ⁊ fiat emplaſtruz ſm artem in bona forma: ⁊ ſunt qui addunt in fine butyri recentis. ʒ.iiij.

Emplaſtrum ad crepatos magiſtralis. ℞.

		Sanguinis draconis.	
Thuris.	an̄.ʒ.ij.	Pulueris balauſtiaꝝ.	ʒ.viij.
Boliarmeni.	ʒ.iiij.	Farine cicergiaꝝ.	ʒ.xvi.
Maſticis.	ʒ.iij.		

¶ Et fiat emplaſtrum cum decoctione camille abſinthij ⁊ balauſtiarum quantum ſufficit.

Emplaſtrum ad morſum ſcorpionuz magiſtrale. ℞.

Caſtorei.		Aſſe.	
Serapini.	an̄.ʒ.iiij.	Sulphuris.	an̄.ʒ.iiij.
Fimi columbini.		Ciminі.	
Mentaſtri.		Picis naualis.	
Pulegij.	an̄.ʒ.iiij.	Olei ſcorpionũ.	an̄.ʒ.iiij.

¶ Miſce ⁊ fiat emplaſtruz in bona forma ſm artem ⁊c̃.

Epitima pro corde magiſtrale. ℞.

		Aque endiuie.	
Aque bugloſſe.		Been rubei.	
Aque roſe.		Doronici.	an̄.ʒ.i.
Aque meliſſe.	an̄.ʒ.ij.	Spodij.	
Aceti fortis.	ʒ.iiij.	Camphore.	an̄.ʒ.ſ.
Roſaꝝ rubeaꝝ.		Oſſis de corde cerui.	
Sandaloꝝ rubeoꝝ.		Croci.	an̄.℈.i.
Sandaloꝝ alboꝝ.		Sete combuſte.	gra.vi.
Been albi.	an̄.ʒ.i.	Miſce ⁊ fiat epitima.	

Epitima pro epate magiſtrale. ℞.

		Aque ſolatri.	
Aque endiuie.		Roſaꝝ rubeaꝝ.	ʒ.i.
Aque roſe.	an̄.ʒ.ij.	Spodij.	
Sandaloꝝ alboꝝ.		Camphore.	an̄.ʒ.ſ.
Sãdaloꝝ rub.	an̄.ʒ.i.	Aceti fortis.	ʒ.iiij.

Miſce ⁊ fiat epitima pro epate.

Filonium ex inuentione prima Meſue: manifeſtoꝝ iuuamentoꝝ ⁊ expertoꝝ in ſedatione doloꝝ: ⁊ ſeparatione a caſibus mortis: ⁊ ꝓprie dolori ſtomachi a frigiditate facto: aut humore crudo: aut a ventoſitate groſſa extendente. Et ſedat dolorẽ colice ⁊ viſceꝝ: ⁊ dolorem renum ⁊ matricum: ⁊ dolorẽ lateꝝ: ⁊ prefocationẽ anhelitus: ⁊ difficultatẽ vrine: ⁊ ſingultũ vehementẽ: ⁊ eſt in vſu prime deſcriptionis in antidotario. ℞.

Piperis albi.		Spice.	
Seis iuſqami.	an̄.ʒ.xx.	Piretri.	
Opij.	ʒ.x.	Caſtorei.	an̄.ʒ.i.
Croci.	ʒ.v.		

¶ Pulueriçentur omnia ſubtiliſſime: ⁊ cum lib.ij.ʒ.xi. mellis cocti ⁊ diſpumati fiat confectio in bona forma: doſis eius eſt ſicut cicer aut faba parua cum eo quod conuenit ex potibus. Et ſunt qui ponunt muſci.℈.i. Medicine autem omnes quomodo ſtupefaciant nota. Omne enim membrum ſentiens habet quandam menſuram frigoris terminati cum ſuo calido. in quo frigore ſi fiat additio in certa menſura membrum ſtupefiet: hoc modo medicine omnes opiate ſtupefaciunt. ¶ Contritio eniz medicinaꝝ omnium ſtupefacientium debet eſſe ſubtiliſſima ad hoc q̄ poſſit per paruas venas penetrare ⁊ ardua loca: aliter enim membrum ab eis non poſſet ſtupefieri: neq3 ſenſus obtundi. ¶ In actu practico notent iuuenes medici: ⁊ nõ ſolum de hac compoſitione: ſed de omnibus narcoticis ⁊ ſtupefactiuis: tam ſimplicibus q̄3 compoſitis. Quod ſi intentio medici eſt ſomnum prouocare: illis danda ſunt poſt cenam in ſero tranſacta hora. Cum autem intendimus ſedare dolores: ſeu fluxum ſanguinis prohibere: non niſi vacuo ſtomacho a cibo ⁊ ſuperfluitatibus ſunt exhibenda. Neq3 poſt per quinq3 horas eſt cibus aſſumendus: ⁊ ſic de tyriaca noua intelligatur.

Filonium perſicum ⁊ eſt in capitulo de ſputo ſanguinis Meſue: valet vehementis virtutis ad manationẽ ſanguinis vndecũq3 ⁊ ſcreatũ eius cum tuſſi ⁊ ſine tuſſi: ⁊ ſuperfluitatez menſtruoꝝ doloroſam: ⁊ hemorroidaꝝ: ⁊ egeſtionem ſanguineã: ⁊ ad mulieres pregnantes quibus erumpunt̃ menſtrua: ⁊ conſeruat fetus in matricibus eaꝝ. Cuius permixtio hec eſt. ℞.

Seis papaueris albi.		Opij.	ʒ.x.
Seis iuſqami.	an̄.ʒ.xx.	Scebedenegi: ideſt ſemen canapis.	ʒ.v.
Terre ſigillate.	ʒ.x.		

Croci. ʒ.v. Karabe.
Caſtorei. Zedoarie.
Spice. Doronici.
Euforbij. Ramich.i.q̄dā cōpoſitio in-
Piretri. fra deſcripta. añ.ʒ.i.
Marga.ñ ꝑforata. añ.ʒ.i. Camphore. ℈.i.

℄ Puluerizēt ſubtilr oīa.mellis roſati colati lib.ij.⁊ fiat electuariū in bona forma.℄ Differētia eni eſt īter ſcedenegi ⁊ ſcebedenegi.ſcedenegi idē ē qḋ lapis ematbitis:ſcebedenegi.i.ſemē canapis.q̄re bñ ↄſiderāde ſūt lr̄e in oī cōpoſitione ⁊ vocabulo.℄ Caſtoreū enī in hac cōpoſitione ponit̄ vt prohibeat cōgelationem ab opio.℄ Margarite vo ad ↄfortationē mēbroꝝ ꝑncipaliū ꝑpter leſionē opij.
℄ Margarite a nā perforate meliores ſunt q̄ꝫ nō ꝑforate.Et ratio eſt:q2 per illud foramen ſuperfluitatis ipſaruꝫ ſunt ↄſumpte ⁊ purgate.℄ Philoniū eniꝫ dicit̄ a compoſitore:q2 Philon medicus illum compoſuit.

Gallia muſcata

Meſue:q̄ cerebruꝫ ⁊ cor ↄfortat ⁊ igredit̄ in ꝑmixtionibus medicinaꝝ:⁊ facit corporis ⁊ oris odorem bonuꝫ. ℞. Xyloaloes crudi.ideſt lignuꝫ aloes. ʒ.v. Ambre. ʒ.iij. Muſci boni. ʒ.i. Gluttinis dragaganti facti in aq̄ roſata quantum ſufficit.Et fiant trociſci conterendo conterenda ⁊ ſigillentur.℄ Muſcus enim ⁊ ambra terenda non ſunt: nec pulueriçanda:ſed diſſoluenda ſunt cum aqua:eo quia pulueriçando euaporat virtus ſua vt de gummis dixi in recepta diadragaganti.

Gallia

ſebelie Meſue ſtomachum ⁊ cor confortat:⁊ epar debilia:⁊ igreditur in medicinis magnis. Cuius permixtio hec eſt. ℞. Folioꝝ roſarum recentium ⁊ humidaꝝ que iam incipiunt reſerare nodos:ideſt que quaſi ſunt complete dilatate. ʒ.i.ſ. Terantur contritione vltima in mortario lapideo: deinde accipe.
Ligni aloes boni ⁊ electi. Sādaloꝝ citrinoꝝ. ʒ.ij.
Gariofiloꝝ. Ramich:ideſt quedam com
Gūmi arabici. poſitio. ʒ.iij.
Spice inde. añ.ʒ.i.ſ.

℄ Terant̄ oīa hec ſubtiliſſime ⁊ miſceant̄ cuꝫ ſupraſcriptis roſis:⁊ ſimul piſtādo bene miſceant̄ humectādo oīa cū ꝑꝫ aque roſe īfuſionis gūmi arabici.Et iteꝝ terantur: deinde iteꝝ humectent̄ ⁊ terant̄:⁊ h̄ facias ꝑ totaꝫ vnam diē:poſtea aromatiçent̄ cū ℈.ij.Muſci.Ambre ⁊ Camphore. añ.aureū mediū:ideſt ℈.ij.gra.v.⁊ fiant trociſci ⁊ ſigillent̄.℄ Gallie omnes ſpēs ſūt ſubtiliſſime terēde ⁊ ꝑ ſpiſſuꝫ cribrū tranſeūde vt ipſaꝝ ↄfortatio ad lōginqua membra penetrare poſſit. ℄ Iſta compoſitio eſt illa que intrat in aromatico nardino Meſue.Et de qua itelligitur cum ſcriptum reperitur gallia ſebelia.

Gallia

alefangie Meſue:⁊ eſt eius interpretatio aromaticatum.Et eſt illa de qua antiqui conſiderant:⁊ de qua plurimum loquuntur cerebrum cor ſtomachum ⁊ epar confortat ⁊ omnia membra nutritionis.Et linitur ſuper neruos debiles ⁊ confortat eos ⁊ ingreditur in medicinis magnis: ⁊ hoc eſt quod intelleximus. ℞.
Mirabolanoꝝ emblicoꝝ bonoꝝ abiectis oſſibus. ʒ.iiij. conterantur contritione groſſa: ⁊ ponantur in vaſe vitreo ⁊ fundantur ſuper eos aque roſate bone ⁊ electe īfuſionis roſarum ſiccarum ⁊ corticum citrorum lib.ſ.⁊ ſtringatur os vaſis ⁊ dimittatur per tres dies. Deinde fundatur in eis aque predicte infuſionis. ʒ.iiij.⁊ in craſtinum fiat ſimiliter vſquequo emblicorum virtus in aqua impreſſa ſit.Tunc vero. ℞.
Ligni aloes boni. ʒ.viij. poſitio. ʒ.i.ſ.
Ramich:ideſt quedā cō- Roſarum. ʒ.x.
Gariofilorum. ʒ.x. tici. ʒ.iiij.
Spice inde. ʒ.iij. Gummi arabici. ʒ.vi.
Sandali citrini aroma-

℄ Terant̄ oīa ſicut alcohol ſicut dixi ⁊ fundat̄ ſuꝑ ea parū ſucci īfuſionis ꝑdicte emblicoꝝ:⁊ ↄterant̄ cum eo vſqꝫ dū totū in eo paulatim fundat̄. Ultimo vo aromatiçetur cū ʒ.i.Cāphore ⁊ Ambre. ʒ.ij. Muſci boni ʒ.ij.fiāt inde trociſci:⁊ ſigillent̄ ſicut diximꝰ:⁊ ponant̄ in vaſe vitreo ⁊ adminiſtrent̄ ⁊c̄. ℄ Si ſm̄ doctrinā tibi ſupra datum nō velles cāphorā pulueriçare diſſoluere:ſed tunc ne tota circū mortario deperdat̄:hoc modo facias. Primo in dicto mortario piſtabis duas vel tres amigdalas a quibus exit quedā vnctuoſitas que circūuoluta mortario nō ꝑmittit cāphorā mortario adherere piſtatis amigdalis abijciant̄: ⁊ cāphora itra ponatur ⁊ piſtet̄:⁊ ſic nihil de ea deperdit̄: hoc ānotare volui ꝑpter iuuenes:q̄ꝛ q̄ꝫ ego antiquos q̄nqꝫ in hoc errare viderim:⁊ non ſunt ſine riſu.

Gallia

magna ſiue regalis:ſeu çucbaleruf Meſue valet. ℞. Succi albelach. lib.i.bulliat ebullitione vna: deinde coletur ⁊ proijciatur ſuper ipſum gallarum contritarum contritione vltima. ʒ.iij.⁊ ſimul bulliant:donec fiant ſicut mel:deinde. ℞.
Roſaꝝ rubeaꝝ. ʒ.i. Ligni aloes. ʒ.vij.ſ.
Cardamomi.ſ. maioris ⁊ Darſeni:ideſt cinamomi ele-
minoris. cti. ʒ.iij.
Ligne auis.i.ſeīs fraſcini. Sandali maçacheri:ideſt ci-
Gariofilorum. trini. ʒ.v.
Nucis muſcate. Croci. ʒ.ſ.
Maſticis. añ.ʒ.vij.ſ. Gūmi arabici. ʒ.i.

℄ Terant̄ ↄtritione ſubtiliſſima ⁊ cribellent̄:deinde miſce cū predicto ſucco:poſtea expandant̄ oīa hec mixta ſuꝑ marmor iunctum oleo amigdalaꝝ ⁊ dimittat̄ donec ſiccet̄:deinde pulueriçet̄ ſubtiliſſime:⁊ aromatiçet̄ cū. ʒ.ſ. muſci diſſoluti in aqua roſata:⁊ cū dicta aqua fiāt trociſci qui exiccent̄ in vmbra:⁊ ſigillent̄ ⁊ reſeruentur. ℄ Inter doctores magna eſt diuerſitas de albelab.quidā enim dicūt ꝙ eſt ſlos palme vt Auicēna.quidam ꝙ eſt ſpēs dactyloꝝ.Alij ꝙ ſunt dactyli imaturi: ⁊ hec opio vera eſt.Sed q2 non portantur in noſtra patria ita virides ꝙ ſuccus ab eis extrahi poſſit.igitur hoc modo faciendū eſt. Accipias dactylos imaturos quātitatē quam volueris:vt lib.ij.bene piſtentur:vel minutiſſime icidant̄:⁊ poſt iciſionē apponantur ad ignem cum lib.ij.aque cōmunis:⁊ ꝑmittantur ſimul bullire donec aqua remaneat in lib.ſ.deinde dicti dactyli exprimantur bene in pecia vel ſtaminia:⁊ ſuccoſitas ab eis exiēs reſeruetur: ⁊ vtatur in hac confectione: ⁊ hoc facias ſi ſuccum dactyloꝝ habere non potes: ꝙ ſi haberi poteſt ſuccus magis conueniens eſſet q̄ꝛ q̄ꝫ ad ipſa decoctione virtus ipſoꝝ extrahat̄:tn̄ ꝑ dictā decoctionē de virtute eius indubie reſoluitur ⁊c̄.

Homoruſia

in 5° canonis Auicenne:q̄ confert ad debilitatē epatis ⁊ ſplenis ⁊ duritiem eorum:⁊ aperit oppilationem ⁊ prouocat vrinam:⁊ frangit lapidē in renibus:⁊ iuuamentū eius in inceptione hydropiſis eſt magnum. ℞.
Seminis dauci. Piperis longi.
Cimini carmeni. Coſti.
Xylobalſami. Piperis albi. añ.ʒ.ſ.
Caſſie lignee. Myrre. ʒ.iij.
Cordumeni. Baccaꝝ lauri. numero.x.
Floris ſquinanti. Acori.
Seis apij. añ.ʒ.i. Croci. añ.ʒ.ij.

℄ Mellis diſpumati quantum ſufficit:⁊ fiat confectio ⁊ ds ad quantitatem auellane cum aqua tepida.

Hierapigra Galeni Meſue: ſiue de mente Galeni. Et virtus quidem huius medicine affert iuuamenta multa experta ad egritudines capitis ⁊ ſtomachi ⁊ epatis ⁊ iuncturarū ⁊ renū ⁊ matricū ⁊ mēbrorum frigidas: ⁊ educit humiditates generatas in eis ⁊ putredines. Cuius permixtio hec eſt. ℞.

Cinnamomi.		Croci	
Aſſari.		Xylobalſami: ideſt lignum balſami.	
Maſticis.			
Spice.		Caſſie lignee.	añ. ʒ. i.
Carpobalſami.	añ. ʒ. i.	Aloes ſucotrini.	℥. ij.

Mellis colati ⁊ diſpumati. ℥. iiij. ⁊ fiat electuarium in bona forma. Doſis eſt a ʒ. iiij. vſqꝫ ad ℥. i.

¶ Quantitas mellis in hac compoſitione debet eſſe pauca. ſ. ſpēꝝ ⁊ mellis. añ. partes equales. Eo qꝛ mel frangit virtutem aloes: ⁊ non ſolum de hac cōpoſitione eſt intelligēdum: ſed ⁊ de omnibus alijs in quibus aloes eſt baſis.

¶ Baſis in medicina dī illa medicina ſimplex: cuius operatio ṗncipalr̄ queritur in medicina compoſita. ⁊ per ꝯſequens opatiōnē: cuius alie medicine itendunt ſicut finem: ⁊ ipſa eſt efficiens principale. Et ſic rō eſſendi baſis eſt rō finis itenti. Uel illud dī baſis in medicina per qḋ laudes medicine ei ꝯueniūt. q̄re bene nota. ¶ Hiera enī exhibenda eſt ilico qḋ eſt facta: ⁊ h̄ ꝯtra idoctos medicos ⁊ ignaros aromatarios. Albumaſar eniꝫ vult ꝙ poſtq̄ꝫ eſt facta ſepeliatur per ſex mēſes in ordeo vt fermentetur: ⁊ dꝫ conſici in menſe Julij vel Junij: ⁊ non in frumento: qꝛ calore eſtatis ⁊ frumenti corrūperet̄: cuius cōtrarium faciunt aromatarij noſtri temporis. ¶ De aloe ſucotrino ⁊ epatico differentia eſt iter doctores. Auicēna Meſue ⁊ quidaꝫ aliꝫ laudant ſucotrinum: Halyabas epaticuꝫ. Igitur v̄o ꝙ aloes epaticum magis eſt ſolutiuū: ⁊ hoc eſt ꝙ Halyabas dicere vult. Sed in alijs ſucotrinuꝫ epaticum in bonitate ſuperat. Et ideo cū aloes ſimpl'r ſcriptū reperit̄ de ſucotrino eſt itelligendum tanq̄ꝫ de perfectiori.

Hiera ſimplex Gal. 7° terapētice: que eſt illa que in vſu eſt: ⁊ de qua itelligunt doctores cū tantas laudes ꝯtribuūt ⁊ dicūt ꝙ doſis eſt. ʒ. i. ꝙ nō itelligāt de preſcripta ſatis pꝫ: eo qꝛ de ea exhibui ⁊ exhibere vidi a famoſis doctorib⁹. ℥. i. ⁊ qñ ʒ. x. ⁊ parum operabatur. Et virtus quidem huius medicine affert iuuamentis multa experta ad egritudines capitis ⁊ ſtomachi ⁊ epatis ⁊ iuncturaꝝ ⁊ renū ⁊ matricum ⁊ membroꝝ frigidas: ⁊ educit humiditates generatas in eis ⁊ putredines. Cuius permixtio hec eſt. ℞.

Cinnamomi.		Xylobalſami. i. lignum balſami.	ʒ. i.
Maſticis.			
Aſſari.		Aloes ſucotrini. ſeu centum.	ʒ. c.
Spice nardi.			
Croci.	añ. ʒ. i.		

¶ Mellis colati ⁊ diſpumati. ʒ. cētū ⁊ ſex. Jta ꝙ ē eq̄lis quātitatis cū ſpēbus: ⁊ hec eſt deſcriptio hiere que fieri dꝫ nō alia. doſis ʒ. iiij. vſqꝫ ad ʒ. viij. ¶ Si reperitur ſcriptū hiera ſimplex: vl' hierapigra Gal. vel hiera ex octo rebus: vel hierapigra: ſemꝑ de nūc ṕſcripta eſt itelligēdū non de alia. ¶ Hiere oēs ſeruari poſſunt a ſex menſibus vſqꝫ ad q̄tuor annos in ſua bonitate. Cū v̄o demuꝫ tēpus tranſeunt: a bonitate ⁊ perfectione declinant ⁊c̄.

Hiera compoſita Gal. que in cly ſterijs apponit̄: ⁊ eſt deſcriptio Nicolai: valet ⁊ facit ad diuerſas capitis paſſiōes: ⁊ auriū ⁊ oculoꝝ diſtēperātiā: ſtomachū optime purgat: cauſas epatis emēdat: ſplenis duritiē ⁊ diuerſitatē remouet ⁊ extenuat: renibus ⁊ veſice pficit: ⁊ matricis diſtēperātiā emēdat. ℞.

Cinnamomi.	ʒ. ij.	Spice.	ʒ. ij.
Croci.		Abſinthij.	
Squinanti.		Epithimi.	
Aſſari.		Agarici.	
Caſſie lignee.		Roſarum rubearum.	
Xylobalſami: ideſt ligniꝫ balſami.		Turbith albi ⁊ gūmoſi.	
		Colloquintide.	
Carpobalſami: ideſt ſemē balſami.		Maſticis.	añ. ʒ. ij.
		Aloes electi.	℥. iiij.
Uiolarum.	añ. ʒ. ij.		

¶ Puluerizent̄ ſubtil'r omnia. mellis colati ⁊ diſpumati. ℥. viij. quod eſt ad ṗodus ſpecieꝝ. ⁊ confice ⁊c̄.

¶ Squinantum per ſe terendum eſt ⁊ puluerizanduꝫ: eo quia multum ſuſtinet de contritione: ⁊ ſi permiſceretur cum alijs medicinis ad puluerizandum: ante ipſius puluerizationem euaneſceret virtus aliarum medicinarum ⁊ bonitatem deperderent: per ſe ergo conterendum eſt.

¶ Hiere ſpecies ſunt omnes ſubtiliſſime terende vt ſua ſubtilitate virtus aloes tranſeat per anguſtas vias: ⁊ hoc voluit Albucaſis particula quinta. capitulo de hiera antiqua: cum dicit. Et vnaqueqꝫ pars teratur ⁊ cum panno ſerico triconizetur: ⁊ puluis in aliquo vaſe vitreo reponatur. doſis eſt ʒ. iiij. vſqꝫ ad ʒ. viij. ¶ Mel in electuarijs ſolutiuis parum vel nihil decoquendum eſt: mel eniꝫ quanto minus coctum tanto magis laxatiuum: ⁊ quanto magis coctum tanto magis reſtrictiuum: ac etiam quia ꝑ coctionem magis viſcoſum redditur. Mel enim coctum magis nutrit ⁊ minus laxat.

Hieralogodion ſm Auicēnam. Et eſt cōfectio benedicta plurimi iuuamenti mundificans corpus ab vltimis extremitatibus ſuis cum ſolutione in qua non eſt labor omnium humoruꝫ ⁊ ſuperfluitatum: ⁊ confert ad egritudines capitis ⁊ dolorē: ⁊ emigraneam ⁊ cephaleam: ⁊ ouuꝫ ⁊ galeam ⁊ vertiginem ⁊ algueſgues: ⁊ maniam ⁊ epilepſiam ⁊ timorem ⁊ paralyſim ⁊ mollificationem: imo ad apoplexiam: ⁊ totū illud accepta in puluere: ſicut dictū eſt de ſcelithe: ⁊ ē melior illo plurimū: ⁊ ꝯfert ad dolores auris ⁊ oculi ⁊ ꝯfortat ſtomachū: ⁊ aperit oppilationes epatis: ⁊ prouocat menſtrua: ⁊ remouet difficultatem anhelitus: ⁊ confert ad quartanam ⁊ oēs paſſiones flegmaticas crudas: ⁊ febres antiquas: ⁊ valet ad dolores iuncturarum ⁊ podagram ⁊ venam ſciaticam. Et eſt vtilis ad tyriam ⁊ alopiciaꝫ: ⁊ vlcera antiqua in capite ⁊ alia: ⁊ ad baras ⁊ morpheam ⁊ impetiginem: ⁊ excoriationem ⁊ lepram: ⁊ ad ſcrophulas ⁊ apoſtemata frigida ⁊ cancros. Cuius permixtio. ℞.

Pulpe colognitide.	ʒ. v.	Croci.	
Squillie aſſate.		Cinnamomi.	
Agarici.		Oppoponaci.	
Scamonee.		Polypodij.	
Ellebori nigri.		Serapini.	
Armoniaci.		Caſtorei.	
Scordeō.	añ. ʒ. iiij. ſ. ⁊ in dſcriptiōe alia. añ. ʒ. ij. ſ.	Seminis petroſilij.	
		Myrre.	
Halce.		Ariſtologie longe.	
Hypericon.		Succi abſinthij.	
Folij indi.		Euforbij.	
Praſij.		Spice.	
Caſſie lignee.		Amomi.	
Polij montani.		Zinziberis.	añ. ʒ. ij.
Melanopiperis: ideſt piper nigrum.		Gentiane.	
		Sticados.	añ. ʒ. i. ſ.
Macropiperis: ideſt piper longum.		Epithimi.	
		Camedreos.	
Leucopiperis: ideſt piper longum.	añ. ʒ. ij.	Bdellij.	
		Aloes.	añ. ʒ. iij.

Mellis diſpumati quantum ſufficit. doſis integra auf. iiij. cum aqua tepida ⁊ melle: aut cum decoctione epithimi ⁊ paſſularum enucleatarum. doſis ʒ. ij. uſqꝫ ad ʒ. iiij.

Hiera hermetis

Meſue: ⁊ ē hiera inſ ſuꝑ qua expectatur fiducia iuuamentorum multorum expertorum: ⁊ proprie ad dolores capitis ⁊ emigraneam ⁊ vertiginem ⁊ paralyſim ⁊ epilepſiam ⁊ tremorem ⁊ torturam. Et educit ſuperfluitates ⁊ ꝓprie humorum groſſorum ⁊ viſcoſorum ⁊ ſubtilium a capite ⁊ neruis ⁊ iuncturis ⁊ ſtomacho ⁊ toto corpore. Et confert iuuamentū manifeſtū doloribus iuncturarum ⁊ renum: ⁊ colice difficili ⁊ dolori matricū. Cuius permixtio hec eſt. ℞.

Aloes. ℥. i.	Maſticis.
Trociſcorum alādal. aureos numero. viij. ideſt. ʒ. xij.	Bdellij.
	Ellebori nigri.
Turbith albi ⁊ gūmoſi.	Euforbij.
Agarici albi.	Aſſari: ideſt radix.
Vtriuſqꝫ inſ. i. dragōtee ⁊ ſerpentarie.	Caſſie lignee.
	Salis indi.
Radicū ireos albi.	Caſtorei.
Serapini.	Croci.
Mirabolanorum citrinorum.	Seminis apij.
Mirabolanorum kebulorum.	Keiſim. i. ſemen leuiſtici.
Mirabolanorum indorum. ana. ʒ. i. ſ.	Seminis mezereon.
	Sticados. ana. ʒ. i.
Zinziberis.	Squille aſſate. ʒ. ij. ſ.
Cinnamomi. ana. ʒ. i.	Scamonee bone. ʒ. ij.

Et fiat omnium contritio bona. Gummi autem ponantur in vino odorifero: ⁊ inuoluatur puluis in ſucco cucumeris aſinini quantitate qua bene inuoluatur ⁊ exiccetur: ⁊ iterum denuo inuoluatur in predicto ſucco ⁊ pauco oleo nucum: ⁊ iterum ſiccetur ⁊ ꝯficiatur totum cū melle diſpumato quantitate qua fiat totum ſicut paſta: ⁊ detur poſt ſex menſes. Doſis eius eſt. ʒ. i. uſqꝫ ad ʒ. ij. ⁊c̄.

Iuſtinum

Iuſtinum imperatoris Nicolai: dicit a Iuſtino īperatore: q2 illud cōpoſuit: valet proprie calculoſis ⁊ ad ilij dolorem: ꝯtra ſtranguriam ⁊ diſſuriaꝫ ⁊ ad mucos mingētes. Cuius ꝑmixtio hec eſt. ℞.

Cinnamomi.	Leuiſtici.
Coſti.	Macedonici.
Folij.	Seminis vrtice.
Spice nardi.	Milij ſolis: ideſt milium ſylueſtre.
Caſſie lignee.	Saxifragie.
Ariſtologie lō. ⁊ rotūde.	Iuniperi. i. ſemen.
Enule. i. radix.	Seminis ſparagi.
Hyſſopi.	Sileris montani.
Pulegij.	Seminis apij.
Arthemiſie.	Seminis anheti.
Pentafilon.	
Leucopiperis. i. piꝑ albū.	Rute agreſtis. i. ſemē loco eiꝰ poni pōt domeſtica.
Orobi: ideſt mocus ſimilis arbilia. Nota ꝙ frequēs vſus eius facit mingere ſanguinem.	Seminis citri.
	Seminis feniculi.
	Aniſi.
Seīs petroſilij. ana. ʒ. i. ſ.	Baccarum lauri. ana. ʒ. i. ſ.

¶ Puluerizentur omnia ſubtiliſſime. mellis cocti ⁊ diſpumati. lib. ij. ⁊ fiat electuarium. Et nota ꝙ hoc electuarium ſolum per annum ſeruatur. ¶ De coſto in receptis ſcriptum reperitur abſolute: de coſto amarum intelligendum eſt. Nec auſcultes dicentes dulce coſtuꝫ reperiri. Nā illos omnino vituperat Simon Ianuenſis hoc modo dicens. Inuenitur aūt in multis locis coſtum dulce ſcriptuꝫ in confectionibus: ſed nec vidi nec audiui ab aliquo dici. ſed ꝙ imperiti dicant coſtuꝫ dulce eſſe radix eſt enule artificioſe preparata. Igitur ⁊ ſi in receptis inueniatur ſcriptū coſtum dulce amarum ponatur cum illud dul. e in rerum natura non ſit. Due tamen reperiuntur diuerſitates coſti. vnus enim eſt indicus ⁊ eſt ruffus violentus eſt: ⁊ arabicus qui albus eſt ⁊ temperatior ⁊ illo vtimur. quare nota ⁊ hoc omnes clamant doctores. A nullo enim reperies dulce coſtum ſcribi de doctoribus medicine. quare quieſcant tantis auctoritatibus viri hi ignari dicentes coſtum dulce reperiri. ¶ De ſaxifragia eſt controuerſia inter aromatarios. multi enim ignorantes pro ea ponunt quandaꝫ herbam habentem folia ſimilia fere celidonie ſiue pimpinelle: minus tamē lata ⁊ habentem radicem groſſam ⁊ errant. naꝫ illa eſt paſtinaca ſylueſtris. Sed vera ſaxifragia eſt quedam herba naſcens in montibus arone adherens ſaxibus: que herba facit plantam multis folijs ſubtiliſſimis ſubtilitatis fere capillorum longitudinis digiti: ⁊ hec vere ſaxifragia eſt: ⁊ illa in medicinis dꝫ apponi ⁊ non alia: ⁊ ex hoc apparet corruptela aromatariorum: q2 nō habet virtus medicine a doctoribus limitata ⁊c̄.

Iulep roſatum

Meſue: valens ⁊ conferens aduſtioni febrium ⁊ vehementie ſitis ⁊ inflammationi ſtomachi ⁊ pectoris. Cuius permixtio hec eſt. ℞. Aque roſe. lib. iij. Zucchari albi clarificati. lib. ij. ⁊ fiat iulep lēto igne debito modo decoquendo ⁊ leuiter clarificato cum aqua roſa. ¶ Aromatarij noſtri temporis non faciunt hoc modo: ſed clarificato zucchero cum aqua communi cū propinqua eſt coctioni addūt pro omni lib. i. zucchari: aque roſe ℥. ij. ⁊ iſte nō eſt modus. ⁊ ideo non habetur vtilitas a doctoribus poſita: ⁊ hoc propter auaritiam aromatariorum. ¶ Quotiens enim ſcriptum reperitur iulep de roſato ſemper eſt intelligendum tanꝙ de perfectiori ⁊ meliori.

Iulep violatum

Meſue: conferens ad febrem ⁊ inflammationem: ⁊ aſperitatem pectoris: ⁊ tuſſim ⁊ pleureſim: ⁊ eius operatio eſt ſicut iulep roſatum. ℞.

Aque florum violarum. lib. iij. Zucchari albi ⁊ clarificati cū aqua violarum. lib. ij. ⁊ fiat iulep. ¶ Iulep omnes ſunt parum decoquendi: eo quia ſi multum decoquuntur candeſcunt: nec propter leuem eius coctionem timetur eoruꝫ corruptio: eo quia aqua eſt aromatica ⁊ eos a corruptione conſeruat. Et nota ꝙ dico ꝙ non ſunt multum decoquendi: coquendi tamen ſunt. ¶ Differt ſyrupus a iulep dupli̇r. Primo. q2 ſyrupus lōge melius decoquit ꝙ̄ iulep. Scdo. q2 iulep abſqꝫ alicuius rei cōmixtione decoquitur: ſecus autem ſyrupus. Et ſic fiunt iulep ⁊c̄.

Iulep de iuiubis

Meſue: valet ad aſperitatem pectoris ad tuſſim: ⁊ ingroſſat ſputum ſubtile: ⁊ facit facilem eius expulſionem: et confert raucedini ⁊ pleureſi. Cuius permixtio hec eſt. ℞. Iuiubarum magnarum ⁊ pinguium. numero. c. Et decoque in lib. iiij. aque vſqꝫ dum remaneant lib. ij. ⁊ cum lib. i. zucchari fiat iulep in bona forma ⁊c̄.

Katorticum

Katorticum imperiale Nicolai: ideſt laxatiuum: pro imperatoribus vel alijs delicatis hominibus inuentuꝫ. ducit enim ſine leſione: precipue valet pinguibus hominibus qui ſemper ſunt conſtipati: valet etiamilioſis ventoſitatem ſtomachi ⁊ inteſtinorum habentibus: optime caput purgat: ⁊ de toto corpore vtranqꝫ cholerā quietatam educit. Cuius permixtio hec eſt. ℞.

Diagridij.	Cinnamomi.
Mirabolanorum citrinorum.	Spice nardi.
Hermodactylorum.	Saxifragie.
Zucchari. ana. ʒ. iiij. ſ.	Polypodij. ana. ℥. ij.

Gariofilorum.	Macropiperis: ideſt piper longum.
Zinʒiberis.	Cardamomi.
Spice celtice. añ. ʒ. i. ſ.	Amomi. añ. ʒ. i. ſ.
Melanopipis. i. pip nigrū.	

¶ Mellis quantum ſufficit. ſumatur cum vino vel cum aqua calida mane et ſero. doſis eſt. ʒ. iiij.

Litontripon Nicolai pertundēs lapidem īterpretatur. hoc lapidez frāgit et expellit ſi in renibus vel veſica fiūt: hoc vtēs medicina nec dolorē illū nec lapidis vitiū icurrit. Cuius ꝯmixtio. ℞.

Spice nardi.	Seminis vrtice.
Zinʒiberis.	Seſeleos citri. añ. ʒ. i. et gra. xv.
Xylobalſami.	Folij.
Acori.	Croci.
Cinnamomi.	Squinanti.
Peucedani.	Caſſie lignee.
Meu.	Bdellij.
Melanopiperis: ideſt piper nigrum.	Maſticis.
	Radicum ireos.
Leucopiperis. i. pip album	Amomi.
Saxifragie. añ. ʒ. ij.	Seminis leuiſtici.
Carpobalſami.	Seminis grana ſolis.
Gariofilorum.	Seminis petroſillini.
Coſti.	Sileris montani.
Reupontici.	Sinoni: ideſt petroſillū agreſtis.
Liquiritie raſe.	
Cyperi.	Cardamomi.
Draganti.	Anbeti: ideſt ſemen.
Alexandri. i. macedonici.	Euforbij.
Camedreos.	Lapidis lyncis.
Seminis apij.	Olei nardini.
Seminis ſparagi.	Olei muſcellini. añ. ℈. i. minus. grana. iiij.
Seminis baſiliconis. añ. ʒ. i. et gra. xv.	

¶ Mellis diſpumati quantū ſufficit: detur quādo opus fuerit cum vino calido.

Letificans Raſis. 9° Almanſoris in caplo de melancholica. in diebus vero quibus quieſcit eger debet ſumere ex electuario quod vocatur letificans: letificat cor et animum: et oris et ſudoris odorem bonum facit. Cuius permixtio. ℞.

Seminis meliſſe.	Neremiſch.
Corticum citri.	Been albi.
Gariofilorum.	Been rubei.
Gallie muſcate.	Zedoarie.
Maſticis.	Doronici.
Croci orientalis.	Seminis ocimi maioris.
Cinnamomi.	Seminis ocimi gariofilati.
Nucis muſcate.	añ. partes equales.
Cardamomi maioris.	Muſci quātū ē 10ª ps vni⁹.

Deinde ſumant̄ kebuli. xx. emplici. xxx. Et terant̄ in tribus libris aque et coquant̄ ad ꝯſumptionē duaꝝ partiū: et colent̄: in colatura vero addatur mellis diſpumati. lib. i. deinde bulliant vſq3 ad ꝯſumptionem aque. Poſtea ex hoc melle conficiantur predicte ſpecies: quod tamen in pondere ſit ad triplum ad ſpecies de quo cum neceſſe fuerit ad magnitudinem auellane ſumendum eſt. hoc enim medicamen letitiam et coloris pulchritudinē: et digeſtionis bonitatem operatur et retardat canos. ¶ Nermiſch apud Auicēnam in 2° canonis. caplo. 520. eſt flos et cortex et capita ſimilantur macis: ſed eſt minus rubeus ad citrinitatē declinans et eſt aromaticus etc. neq3 per id cognoui qd ſit. ¶ Permutatio neremiſch in eodem capitulo: et loco eius ponitur quarta ponderis ipſius de ʒinʒibere: et medietas põderis eiꝰ de pdiſticis: et 6ª põderis ipſius ꝺ ſpica. ¶ Simon Januenſis ingt neremiſch: ſed in arabico neremiſch eſt: vt Auicēna deſcribit: ſed nec Simon videtur cognouiſſe qd eſſet. ¶ Mattheus ſyluaticus dicit: ꝙ neremiſch eſt ſemen roſe aſini vel flos ipſius. Auicēna in ſuis ſimplicibus in fine antidotarij ait neremiſch: ideſt muſaba et eſt flos peonie vel peonia: et ſic credo eſſe bene expoſitum. nō ſicut dictū eſt. Mattheus ſyluaticus dicit: ꝙ neremiſch eſt flos roſe aſini. Auerrois vero in quinto colliget dicit: peonia: ideſt roſa aſinorum. Preterea vide apud Joan. arculanum in capitulo de melancholia: qui deſcribit predictū electuarium ex auctoritate Raſis: et ibi inquit. neremiſch: ideſt ſemen peonie. Bartholomeus montagnana habet loco neremiſch peoniam que idem eſt. Gentilis vero ſuper quinto canonis Auicēne. ignorauit quid eſſet neremiſch. Dicit enim ibi ꝙ Conciliator dicit falſum in capitulo de colica: dum dicit. ꝙ neremiſch eſt ſemen peonie. et ſic ego reperi apud Conciliatorem differētia ducenteſima nona: que eſt penultima omnium ſuarum differentiarum. dicit enim ibi. neremiſch: ideſt peonia: et ſic ex meo iudicio Conciliator et alij bene dixerunt: ſed Gentilis non bene dicit: ſicut oſtendi ſupra per ſupradictos auctores: ꝙ verum neremiſch eſt flos peonie vel ſemen ipſius. Preterea vide etiam ꝙ Raſis in electuario de nucleis fructuū habet ſeminis peonie. et Auicenna in eadem confectione habet neremiſch: quod idem eſt.

Loch de pino Meſue: conferens ad tuſſim antiquam et aſma et ſputi viſcoſo et conſtrictionem anhelitus. Cuius permixtio. ℞.

Granorū pini mundatorum et recētiū. ʒ. xxx.	Radicum lilij celeſtis: ideſt ireos. ʒ. iiij.
Amigdalarū dulcium excorticatarum.	Carnium dactylorū heyron: ideſt dactyli illius prouincie. ʒ. xxxv.
Auellanaꝝ aſſataꝝ.	
Draganti.	Amigdalaꝝ amararū etiam excorticataꝝ. ʒ. iij.
Gūmi arabici.	Mellis paſſulaꝝ.
Liquiritie raſe.	Zuccchari tabarʒet.
Succi liquiritie.	Butyri recētis. añ. ʒ. iiij.
Amili: ideſt amidi.	
Capilloꝝ vene. añ. ʒ. iiij.	

Mel tabarʒet qd ſit ſupra declaratum eſt. lib. i. et ʒ. v. ſ. fiat loch. mel coquendo et depurando.

¶ Auellane aſſant̄ quēadmodū ſemina. Igit̄ facias vt ſupra tibi oſtēdi de ſeminibus: et hoc mō habea doctrinā aſſationis eaꝝ: aſſant̄ aūt qm̄ aſſate maturāt catarrū. Sz cortex īterior abijcit̄: et hoc mō aſſando remouet̄ q̄dā ſuꝑflua humiditas. ¶ Dragagātū qd ponit̄ in oī loch ꝑparat̄ hoc mō. Accipiat̄ mellis et aque añ. quātū ſufficit: et īfundatur dragagātū et ꝑmittat̄ ꝑ totā noctē vſq3 in mane: et ſi deeſt aqua addat̄: deinde ꝑ ſedatiū fricādo trāſeat̄: et hoc modo viſtum et ſic facias de omnibus gūmis in loch ītrantibus. ¶ Nucleus ſi ſimplr̄ ſcribit̄ de nucleo pini īelligit̄. quidā vero alij de nucleo oliue īelligunt. Auic. vero 2° can. de nucleo dactyli īellexit. Sed prima opīo verior et melior eſt. ¶ Mel paſſulatū fit hoc mō. Exprimant̄ paſſule donec ex eis exeat ſuccus: et accipe de dicto ſucco partē vnaz: mellis partes duas. videlicet ſucci paſſulaꝝ. ℥. i. mellis. ℥. ij. miſce et bulliāt ſimul vſq3 ad ꝯſumptionē ſucci: et tūc erit mel paſſulatū. Et hoc mō oſtēdit facere Gal. mel myrtinū qd fit ex duabus ꝑtibus mellis et vna myrtillorū. ſ. ſucci. In ſuo antidotario minori in ꝯfectione que īcipit. Confectio mellis myrtini. Et ſi ſuccus eaꝝ haberi nō poteſt hoc mō facias. Paſſularum. ℥. ij. aque. ℥. vi. bulliāt ſimul vſq3 fere ad ꝯſumptionē aque: deīde exprime paſſulas et adde duplū mellis et coque: et erit mel paſſulatū. ¶ Varia

reperit̃ lr̃a in hac cōpōne.q̄dā eni dicit vt ſupra annotatū eſt: ⁊ iſta littera bona eſt. Alia vō dicit. mel canne quantum ſufficit: ⁊ idem eſt quod puluis çucchari: eo quia puluis ille extrahitur ex cannis ⁊ condenſari non poteſt: ⁊ antiqui mel canne appellabant. Alia vō dicit çucchari tabarçet ⁊ idem ſignificat quod çuccharum illius regionis quod eſt albiſſimum parum ⁊ bene coctum. verum q̄ꝛ non cognoſcitur ipſoꝝ diuerſitas accipit̃ çucchaꝝ medere ⁊c̃.

Loch de papauere Meſue: ⁊ eſt diapapauer: cōferēs ad tuſſim calidam: ⁊ pectoris aſperitatem: ⁊ cuius ſputum eſt tenue: ⁊ indiget maturatione ⁊ ingroſſatione. Et confert ad febrem calidam: ⁊ dolorem pectoris ⁊ pleureſim. Cuius permixtio hec eſt. ℞.

Seis papaueri al.	ʒ.xxv.	Amidi.	
Amigdalaꝝ dulciū excorticatarum.		Seminis portulace.	
		Seminis lactuce.	
Granorum pini.		Seis cydonioꝝ.	añ.ʒ.iiij.
Gummi arabici.		Croci.	ʒ.i.
Dragaganti.		Penidiaꝝ albaꝝ.	℥.iiij.
Succi ligritie.	añ.ʒ.x.		

℄ Syrupi de papauere hoc modo facti. lib.i. ⁊ fiat loch in bona forma.

℄ Syrupus iſte hoc modo fieri debet. ℞. Capita papaueris albi ⁊ nigri. añ.M.ç. Seminis lactuce. Floꝝ violarū. añ.ʒ.i. Bulliant hec in lib.iiij. aque ſm artem: deinde colentur ⁊ addatur. lib.ij. çucchari. Fiat ſyrupus de quo fiat loch preſcriptum.

Loch de ſquilla Meſue. Et eſt medicamen iuuamēti magni eis q̄bus materia groſſa ⁊ viſcoſa ⁊ difficilis maturationis exuberat in mēbris anhelitus reddēs eā facilē ad expellendū: ⁊ ꝯfert difficultati anhelitus ⁊ dolori pectoris ⁊ lateꝝ. Cuius permixtio hec eſt. ℞. Succi ſqlle. Mellis colati ⁊ bn̄ diſpumati. añ. ℥. vi. Miſce ⁊ ſimul coque vſq̄ ad formam loch ⁊ reſeruetur.

℄ Modus extrahēdi ſuccum a ſquilla talis eſt. Mūdetur ſquilla a ſuperioribus ⁊ iterioribus corticibus: q̄ꝛ venenoſe ⁊ medie ſumant̃: ⁊ bene inuoluat̃ in paſta facta cū farina ordei vel ſiliginis vel frumēti: nō aūt ex luto vt q̄dam fatui faciūt. Et notāter dictū eſt in paſta ordei ſiliginis vel frumēti: nō aūt in luto. Lutū eni in ſorditiem eius addit. ſed farine dicte non habent ſorditiem: imo addunt in virtute earum ⁊ ſubtiliant ⁊ mundificant ipſas: ⁊ poſt inuolutionem de dicta paſta ponant̃ in furno temperate calido ⁊ ꝑmittant̃ vſq̄ ad cocturā paſte in qua lamine ſquille ſunt: deinde extrahant̃ ⁊ abiecta paſta accipiant̃ lamine ſquille ita calide ⁊ ꝓyciant̃ in mortario lapideo p̄us calefacto ⁊ piſtello ligneo bene piſtent̃: nō aūt cū piſtello ferri: ferrū enim facit eis rubiginem: que rubigo venenoſa eſt: ⁊ poſt ꝑfectā piſtationē ꝯfeſtim ante īfrigidationē ipſaꝝ in ſubtili pecia inoluant̃ ⁊ exprimant̃ fortiter: ⁊ ſic ſuccū habebis. Nec īfrigidari ꝑmittantur: eo q̄ꝛ īfrigidate ſuccus bn̄ nō poſſet ꝓpter maximam viſcoſitatem quā facerent ⁊c̃. Et ſi ſquilla careremus apponi pōt loco eius raffanus ⁊c̃.

Loch ſanū ⁊ expertū Meſue: ⁊ eſt ex inuentione nr̃a: ꝯferens ad tuſſim: ⁊ ad raucedinem vocis que eſt ꝓpter frigiditatem: ⁊ flegma groſſum qd̄ ꝯtinet̃ in pectore ⁊ pulmone. Cuius permixtio hec eſt. ℞.

Cinnamomi.		Fenugreci.	ʒ.v.
Yſſopi ſicce.		Capilloꝝ veneris.	M.i.
Ligritie raſe.	añ.ʒ.iiij.	Aniſi.	
Iuiubarum.		Seminis feniculi.	
Sebeſten.	añ.ʒ.xxx.	Radicum ireos.	
Paſſulaꝝ enucleataꝝ.		Calamenti.ſ.montani.	
Ficuum ſiccarum.		Seminis lini.	añ.ʒ.iiij.
Dactyloꝝ pinguiū.	añ.ʒ.ij.		

℄ Hec omnia coquantur ſm artem in lib.iiij. aque vſq̄ ad conſumptionem medietatis: deinde colentur ⁊ in colatura addantur Penidiarum. lib.ij. Et coquantur vſq̄ ad ſpiſſitudinem mellis: deinde proyciantur ſuper eis

Pineaꝝ mūdataꝝ.	ʒ.v.	Gummi arabici preparati vt ſupra.	
Liquiritie.			
Amigdalaꝝ mūdataꝝ.		Amidi.	añ.ʒ.iij.
Dragaganti.	añ.ʒ.iij.	Radicum ireos.	ʒ.ij.

℄ Miſce omnia ſimul: prius tamen bene contuſis contrendis ⁊ pulueriçatis pulueriçandis: ⁊ reducantur ad formam loch bene omnia commiſcendo. Doſis eius a ʒ. v. vſq̄ ad ʒ. x. Et ſumatur lambendo ⁊c̃.

℄ Coqui ſm artem eſt plus ⁊ minus res bullire ſm quod ſui natura ⁊ plus ⁊ minus ſuſtinent de decoctione. Que vō ſint illa que ſuſtineant multum de decoctione: que vō minus: In vltima diſtinctione declarabitur: pro nunc his ſis contentus.

Loch ad aſma Meſue bonum ad conſtrictionem anhelitus: ⁊ ad tuſſim antiquam: ⁊ ſubtiliat humorem groſſum. Cuius permixtio eſt hec. ℞.

Squille aſſate.	℥.iiij.	Praſſij.	ʒ.i.
Radicum ireos.	ʒ.ij.	Myrre.	
Yſſopi.	ʒ.i.	Croci.	añ.ʒ.ß.

℄ Mellis cocti ⁊ bene diſpumati. ℥.ij.ß. ⁊ fiat loch p̄us conterendo ſubtiliter preſcripta.

℄ Modus aſſandi ſquillā talis eſt. Accipe cepe ſquille mediocris magnitudinis ⁊ amoue cortices exteriores ⁊ interiores abyciēdo ambas. Que vō in medio ſunt inoluas in paſta ordei: ⁊ ſit paſta groſſa groſſitudinis digiti: deide ponat̃ in furno ⁊ tam diu dimittat̃ ꝙ paſta effecta ſit rubea: deinde extrahe ⁊ dimitte īfrigidare: poſt īfrigidationem aperiat̃ ſi bene aſſata eſt ꝯtere ſubtilr̃ ⁊ vtere. Aliter iteꝝ inuoluas in alia paſta ⁊ in furno ponas: ⁊ tantum hoc facias qd̄ bene aſſata ſit. Naꝫ niſi bene aſſentur remanet in eis acuitas mala qua nocent ſtomacho ⁊ ventri valde: vomitūq̄ ⁊ nauſeam faciūt. ℄ Mel nota ꝙ bene diſpumari debet in quacūq̄ compoſitione ponatur: ⁊ maxime in loch ⁊ ꝯfectionibus pectoralibus: eo q̄ꝛ quando ſpuma ab eo nō eſt ablata facit tuſſim ⁊ laxat vētrem. q̄re notēt aromatarij: quia aliquando ſunt cauſa magni detrimēti ⁊c̃.

Loch de pulmone vulpis magiſtrale: valet aſmaticis empicis diſnie ortomie ⁊ tuſſientibus ex cauſa frigida. Cuius permixtio hec eſt. ℞.

Radicum ireos.		Zinçiberis.	
Liquiritie raſe.		Ficuum ſiccorum.	
Yſſopi ſicce.		Dactylorum.	
Dragaganti.	añ.ʒ.i.	Cubeborum.	
Pulegij.		Seminis vrtice.	
Cinnamomi.		Seminis aniſi.	añ.℈.ij.
Amigdalaꝝ dul. añ.℈.ij.			

Pulmonis vulpis. ʒ.vi. preparati. Zucchari diſſoluti in decoctione capillorum veneris. Liquiritie. Yſſopi. ⁊ Pulegij. ℥.vi. ⁊ fiat loch.

℄ Pulmo vulpis h̄ modo ꝑparat̃ ⁊ ꝯſeruat̃. mundet̃ peroptime ab oībus ſuis imūditijs: deinde illū bene laues cū aqua vite: ⁊ poſtea illū aſpergas çucchara optimo bn̄ pulueriçato: deinde exiccari in ſtupha vel furno leuiter calido. Et poſt ipſius exiccationē inoluat̃ in abſinthio ⁊ reſeruet̃ in loco ſicco. Abſinthiū eni cōſeruat illū a corroſione vermium. ℄ Alio modo ꝯſeruari ⁊ preparari pōt h̄ mō. Accipe pulmonis vulpis numero. vi. ſcindātur per venas ⁊ cannas: poſtea abluant̃ cum vino albo dulci ⁊ calido ⁊ odorifero quater vel quinq̄ vicibus per horam pro qualibet vice: poſtea exiccentur in furno leuiter calido ⁊ vſui reſeruentur in abſinthio: ⁊ modus iſte melior eſt.

Loch de allijs Meſue qḋ ꝯfert tuſſi flegmatice ꝛ ma turat mā̄z eius bonū ꝛ expertum. ℭ ℞. allioꝝ mundatoꝝ lib. s. Et elixa ea in aqua decoctionis cicerū ꝛ hyſſopi ſicce vſqꝫ dum ſint bene diſcocta: deinde colenẗ ꝛ terantur allis ſicut medulla ꝛ proijce ſuper ea mellis ꝛ butyri. aā. ℥. vi. Et decoquanẗ lēto igne vſqꝫ ad terminum loch: ꝛ vtere bonum eſt.

Loch de caulibus Meſue: valet vt ſupra dictū eſt in loch de allijs. ℭ ℞. ſucci caulium nō trāſplantatoꝝ. lib. x. lēto igne coque auferēdo ſpumā eius vſqꝫ dū redeat ad lib. ij. Deide coquaẗ cū rob ꝛ mellis. aā. lib. i. vſqꝫ dum igroſſetur ꝛ bonum eſt.

Loch de farfara magiſtrale: multuꝫ valet in paſſione pectoris. Cuiꝰ ꝑmixtio hec eſt. ℭ ℞. Radicuꝫ farfare. i. vngule caballine elixataꝝ i aqua cōmuni. ℥. vi. Piſtenẗ ſubtilr̄ in mortario lapideo cuꝫ piſtello ligneo: ꝛ poſtea addaẗ Pineaꝝ purgatoꝝ ℥. i. s. Paſſulaꝝ enucleataꝝ. ℥. ij. Piſtenẗ oīa ſubtilr̄ ꝛ cuꝫ lib. i. Zucchari ꝛ alij. lib. i. s. diſſoluti in decoctione vbi cocte ſunt radices farfare: ꝛ ſunt aliq̄ q̄ addūt īfraſcriptas ſpēs. ℞.

Croci.	Macis. ℈. i.
Garioffilorum.	Succi ligritie. ℈. iiij.
Cinnamomi. aā. ℈. i.	Miſce ꝛ fiat loch ſ̄m artē.

Loch bonū Meſue: ꝯferēs ethicis ꝛ ꝯſumptis ꝛ ptiſicis maxime: ꝛ expellit ſaniem de pectore: mundificat pectus ꝛ pulmonem: ꝛ tuſſim lenit. ℞.

Papaueris albi.	Seminis cydonioꝝ.
Spodij.	Seīs citrulli. aā. ʒ. vi.
Seminis lini torrefacti.	Granoꝝ naſturcij.
Croci.	Seminis cotti.
Amigdalaꝝ dul. aā. ʒ. iiij.	Amigdalaꝝ amaraꝝ.
Amidi.	Fabarum. aā. ʒ. i. s.
Dragaganti.	Penidioꝝ. ʒ. lxx.
Gūmi arabici. aā. ʒ. vi.	

ℭ Diſſoluanẗ penidie in aqua fontiū ꝛ coquanẗ ꝛ ꝯficiantur cū eis cetera. doſis. ʒ. ij. cum aqua mellis.

Loch de amigdalis Meſue: conferens ad tuſſim ed vehementiam ſiccitatis pectoris ꝛ pulmonis. Cuius permixtio. ℞.

Amigdalaꝝ dulcium.	Gummi arabici.
Amigdalaꝝ amaraꝝ.	Liquiritie.
Seminis lini torrefacti.	Succi ligritie. aā. ʒ. i. s.
Granorum pini.	Zucchari.
Aniſi.	Penidioꝝ. aā. ʒ. iiij.
Dragaganti. aā. ʒ. i. s.	

ℭ Conficecum mellis ꝛ ſucci feniculi bullitorum quantitate ſufficienti ꝛ fiat ꝛc̄.

Loch de althea magiſtrale. ℭ ℞. radicū althee quantum placet lauenẗ optime ꝛ a ligno iteriori mūdenẗ: poſtea icidantur per tranſuerſum minutiſſime ꝛ coquanẗ in aqua completa decoctione: poſtea optime piſtētur: deinde ſtamignenẗ cum ſua decoctione. ſi per ſe non poſſent tranſire manibus fortiter comprimendo: ꝛ de hac colatura accipe lib. iiij. iuſti ponderis.

Mellis diſpumati lib. ij.	ſarum. ℥. iiij.
Ligritie raſe ſubtilr̄ puluerizate. ℥. vi.	Pulmonis vulpis ꝑparati.
Paſſularum bene contu-	Seīs cotti. aā. ℈. iiij.

ℭ Cōteranẗ oīa ſubtiliſſime ꝛ miſceāẗ ꝛ bulliāẗ quouſqꝫ habeāt formā loch: ꝛ in fine poſt aliq̄lē ifrigidationē apponanẗ ꝑſcripte ſpēs. ℭ Spēs oēs in loch itrātes debēt ſubtiliſſime ꝯteri: ꝛ q̄ ſpiſſuꝫ ſedatiū tranſit: ꝛ non tm̄ ſpecies loch: ſꝫ oēs medicine pectorales. ℭ Loch omnes in ſua bonitate per duos annos ſeruanẗ: ꝛ ꝓpe delectabiles: horribiles vō vſqꝫ ad tres annos ſeruari poſſunt.

Metridatum magnū Nicolai q̄ ē mater antidotoruꝫ: valet ad oēs capitis paſſionē viri ꝛ mulieris: ꝛ timidis lachrymātibus oculis: ꝛ vitio auriū ſubueniẗ dentium doloribus ꝛ palato: oīaqꝫ vitia oris ꝛ maxillaꝝ medeẗ ſi ſup locuꝫ dolētē ponaẗ: ꝛ iteꝝ ad modū empiaſtri ponaẗ in timporibꝰ vbi fit diſcurſio: lienterícis datur cū decoctione balauſtiaꝝ ꝑcipue datur ℥ venenū ſi diſtēperatū poteẗ ſucco mēthe: vel ſupponaẗ. Quartanarijs etiā ante horā acceſſionis datū mirifice ꝓdeſt cū vino tepido. ℭ Metridatuꝫ iſtud diſcuſſa ꝛ ventilata in ticinenſi academia. a collegio medicoꝝ: ꝛ ſ̄m modum ſequentem fuit approbatum eſſe de mente Nicolai: nihil vltra addendo vel minuendo. ℞.

Garioſiloꝝ.	Juſquiami.
Storacis calamite.	Corticum granatorum.
Spicenardi.	Aniſi.
Xylobalſami: ideſt lignuꝫ balſami.	Raffani.
Orobi.	Carpobalſami: ideſt ſemen balſami.
Leuiſtici.	Cimini.
Dragaganti.	Cardamomi. ſ. maius.
Maſticis.	Seminis feniculi.
Galbani.	Siſeleos. i. ſiler montanum. ſemen accipitur.
Gummi cedri: ꝛ quia non habemus loco eius ponimus gummi iuniperi.	Seminis opij.
	Ameos.
Aſpalti.	Petroſillini. ſ. herba.
Caſtorei.	Ruthe. ſ. herba.
Offei: ideſt gūmi hedere.	Seīs papaueris nigri.
Bdellij.	Dauci.
Terre ſigillate.	Naſeos: ideſt ſemen gis: id eſt rapa.
Mellilotí.	
Laudani.	Seminis rape.
Oppoponaci.	Synapis albe.
Armoniaci.	Macropiperis: id eſt piper longum.
Opij.	
Liquiritie raſe.	Ocimi.
Sulphuris viui.	Amomi. aā. ʒ. ij.
Nitri: ideſt ſal nitrum.	Acori. ſ. radix.
Hypoquiſtidos.	Jlafeos: ideſt bardena.
Acbacie.	Panis porcini. i. ciclamen.
Roſarum.	Philly: ideſt caperis.
Camedreos.	Zuccharie. i. ſlos agnicaſti.
Hypericon.	Cornu cerui.
Abrotani.	Balſami. i. liquor emanans ab arbore balſami.
Peonie.	
Elemi: ideſt enula.	Cinnamomi.
Origani.	Croci.
Hyſſopi.	Zinciberis.
Rami cedri: quia nō reperianẗ loco ipſoruꝫ poniẗ flos ꝛ folia ſaniem. quidā vō ramuſculos iunipe ri: ſed ſaniem melior eſt.	Coſti.
	Squinanti.
	Terbentine.
	Myrre.
	Olibani.
Dānide: ideſt laurus.	Caſſie lignee.
Ariſtologie longe.	Agarici albi.
Epithimi.	Spice celtice.
Pincedani.	Radicum ireos.
Centauree. ſ. minoris.	Reupontici.
Roris marini.	Aſſori.
Radicum iringorum.	Praſij.
Balauſtiarum.	Diptami.
Squille.	Coloquintide.
Cimaꝝ myrti. aā. ʒ. ij.	Silfei. i. ꝯſoli. mi. aā. ℈. iiij.
	Sticados.

Sticados.	Petroſillinicidest ſeminis
Arthemiſie.	petroſillij.
Calamenti.ſ.montani.	Seminis anagoge:ideſt
Scordiõ.i.alleũ ſylueſtre.	ſumach.
Leucopipis.i.pip albũ.	Malabatri.i.folij indi.
Camepiteos.	Cardamomũ.ſ.minus.i. me⸗
Melanopiperis:ideſt pi⸗	ligeta. añ.℈.iiij.
per nigrum.	Baccarum lau. ℈.i.gra.vij.
Pentaphilon. añ.℈.iiij.	Uini vetuſtiſſimi. ʒ.ij.

¶ Pulueriʒent̃ ſubtiliter omnia:ſʒ gumme diſſoluãtur in optimo vino albo:queãdmodum dictum eſt in tyriaca: mellis cocti ⁊ diſpumati lib. viij. ⁊ ʒ. ij.⁊ fiat in bona forma. ¶ Laudanuʒ nõ eſt terebile:imo ſi laboret̃ in eius trituratiõe prius corrumpet̃ q̃ fiat malaxabile:ideo dʒ diſſolui ⁊ liqueſieri i vino queãdmodũ gũme. Laudanuʒ res eſt cal'a ⁊ ſicca in p̃mo gradu. ¶ Inſuper ſcias q̃ omnes gũme parũ ſuſtinẽt de contritione:⁊ oẽs medicine ſubtilis ſubtie:⁊ acute:⁊ rare.ſicut ſcamonea:aloes: ⁊ oẽs medicine inflãmabiles:ſicut gũme.vt bdelliũ ⁊ ſerapinũ. Et ratio eſt:q꞉ per triturationeʒ acquirit̃ inflãmatio:que inflãmatio fit per motũ qui motus calefacit. Et hoc quia iſte medicine ſunt apte inflãmationi ratione ſubſtantie ⁊ ſubtilitatis:⁊ hac inflãmatiõe ⁊ motu duo fiunt. Unuʒ q꞉ partes ſubtiles euolant. Aliud q꞉ ipſa intenſa cõtritio corrumpit ſubſtantiã earuʒ. ¶ Ariſtologie omnes ſpecies de trituratione ⁊ decoctione rem plenam ſuſtinent. ¶ Anna eniʒ dictio arabica ⁊ tantũ importat in lingua latina:quãtum equaliter. ¶ Radix ireos debet in vmbra exiccari:⁊ incidi in parua fruſta:⁊ in filo infilari: ⁊ partes ſeu fruſta ſeparata eſſe debẽt:ita q̃ vna pars nõ tangat aliaʒ ⁊ reſeruetur. ¶ Paucedani colligi debẽt de mẽſe Nouembris. Spica vo celticam colligi debet de menſe Julij. ¶ Unũ vniuerſale in omnibus cõpoſitis eſt intelligendũ de ethimologia vocabuli. Medicinis enim cõpoſitis imponuntur nomina varia. Quãdoqʒ enim a medicina que eſt baſis denominat̃:ſicut diacydonitẽ a carnibus cydoniorũ. Aliquando a quantitate lʒ non ſit baſis: ſicut diafinicon a fenicibus.i.dactylis. Aliquãdo a cõponente: ſicut philoniũ a Philon medico:⁊ metridatũ a Metridate rege. Aliquãdo ab effectu cõmuni ſicut benedicta:quia ab omnibus ſumentibus benedicitur. Aliquãdo a proprijs effectibus:ſicut blanca:q꞉ blancos ſcilicet albos purgat humores. Aliquando a ſimilitudine. vt diacurcuma:quia ſimilatur radici curcume. Aliquando a loco vt ſyrupus de biçãtijs:biçantiũ quidam eſt locus in confinibus macedonie. Aliquando a quantitate medicine ⁊ auctore cõponẽte: ſicut dicitur diarodon abbatis:diarodon dicitur a roſis abbatis:q꞉ abbas quidaʒ compoſuit. Aliquãdo ex effectu ⁊ auctore. vt ygia greca:ideſt ygia ſaluatrix greca:quia greci eam inuenerunt. Aliquãdo ex medicina ⁊ ſimilitudine: ſic̃ opopyra.i.ſuccus ſimilis igni. Aliq̃n a numero medicinarum vt tyriaca diateſſeron.i.de quatuor rebus. Aliquando a loco in quo aliqua ſuarum medicinarum fuerit collecta:ſicut medicina aſulcdario ſcripta in capitulo de lepra. aſulcdari eſt mons quidã:ſuper cuius lapides mingũt hirci montani:⁊ ibi colligitur. Et quia tñ duodecim modi ſunt hic poſiti tñ plurimi ſunt alij modi impoſitionis:qui apud nos ſunt noti:⁊ qui ignoti:⁊ qui procedunt a voluntate hominis:imo oẽs deſcribi non poſſunt. ¶ Iſte ſpecies ſunt ſubtiliter etiam pulueriʒande ⁊ cribellande. Nam cribellatio ⁊ pulueriʒatio ſubtilis duo facit. Primo quia tranſeunt ad loca remotiſſima. Secundo cito calore noſtro alterantur ⁊ preparant̃. ¶ Metridatum ſic factũ ⁊ ſm artem factum eſt: durat eius virtus vſqʒ ad annos quadraginta in ſua virtute ⁊ bonitate ⁊c.

Metridatum Auicẽne:⁊ eſt confectio quã fecit Metridates rex ⁊ nominauit ſuo nomine ⁊ cõpoſuit ipſam:⁊ eſt ex medicinis expertis ſup venena proprie ⁊ ſuper egritudines alias:vt eſſet aggregatiuum iuuamẽti venenoꝝ diuerſorum ⁊ egritudinum diuerſarum:fuit ergo ipſum tyriaca in illo tempore. Deinde poſtq̃ accidit Andromacho illud qđ expertus fuit ipʒ ſuꝑ iuuamẽtũ carniũ ſerpentũ ⁊ alioꝝ addit in eo trociſcos de viperis ⁊ alteratũ eſt parũ per additionẽ ⁊ diminutionem. Fuit ergo tyriaca magna in multitudine iuuamenti. Uerũtamẽ tyriaca magna eſt magis iuuamẽta ipſo in re⸗ vna:⁊ eſt iuuamẽtũ ſerpentũ. In reliquis vo rebus non diminuitur metridatuʒ a tyriaca diminutione de qua ſit curandum:imo eſt magis additi in pluribus earum iuuamẽti ⁊ confidentioris vtilitatis:⁊ nõ ꝓlongemus ſermonẽ in numero illoꝝ iuuamentoruʒ:q꞉ ipſa ſunt illa p̃dicta que ſũt tyriace:⁊ ſit doſis copioſior parũper. ¶ Confectio metridati ex deſcriptiõe cõi oium. Cuiꝰ ꝑmixtio. ℞.

Myrre.	Dauci.
Croci.	Melliloti.
Agarici albi.	Gentiane.
Zinʒiberis.	Olei balſami.
Cinnamomi.	Carpobalſami.
Dragaganti. añ.ʒ.x.	Trociſcorum chochion.
Spice nardi.	añ. ʒ. vij.
Olibani.	Bdellij.
Naſturcij.	Rutbe. añ.ʒ.ij.
Squinenti.	Armoniaci.
Xylobalſami.	Spice romane.
Sticados.	Maſticis.
Siſeleos.	Gummi arabici.
Coſti.	Petroſillij.
Camepitheos.	Cordumeni:ideſt carui
Galbani.	agreſte.
Terbentine.	Seminis feniculi. añ.ʒ.v.
Macropipis.i.pip longũ.	Aniſi.
Hypoquiſtidos.	Acori.
Caſtorei.	Meu.
Folij.	Serapini.
Storacis calamite.	Aſſari. añ.ʒ.iij.
Oppoponacis. añ.ʒ.viij.	Opij.
Caſſie lignee.	Roſarum rubearum.
Leucopipis.i.pip albũ.	Pulegij ceruini. añ.ʒ.v.
Melanopiperis:ideſt pip	Fu.
nigrum.	Acbacie.
Hermodactylorum.	Umblici ſtinchorum.
Polij ſcilicet montani.	Seminis iuniperi.
Scordeon. añ.ʒ.vij.	añ.ʒ.iiij.ſ.

¶ Uini odoriferi antiqui in quo infundantur ea que opʒ infundi. Mellis diſpumati quantum ſufficit:⁊ miſceãtur ⁊ reſeruetur ⁊ adminiſtretur poſt ſex mẽſes: ſumma iſtarum preter mel ⁊ vinum ſunt numero. lvi.

Micbleta Nicolai: ideſt experta:detur ꝓprie hemorroidas habentibus ⁊ contra ventris tortionem ⁊ rugitum:lienterie ⁊ diſſinterie omni ſolutioni optima eſt:detur cum aqua plauiali mane meridie vel ſero. Cuius permixtio. ℞.

Mirabolanoꝝ citrinoruʒ.	Naſturcij. ʒ.ij.ſ.
Mirabolanoꝝ indorum.	Aniſi.
Mirabolanoꝝ kebuloruʒ.	Cimini.
omnium mundatorum	Maratri:ideſt ſemen feniculi. añ.ʒ.ij.
⁊ aſſatoruʒ. añ.ʒ.ij.ſ.	
Mirabolanoꝝ belliricoꝝ.	Ameos.
Mirabolanoꝝ emblicoꝝ.	Carui. añ.ʒ.i.ſ.
omnium aſſatoꝝ.añ.ʒ.ij.	

¶ Infundantur hec omnia in fortiſſimo aceto per dieꝫ ꝛ noctes. Deinde extrahant ꝛ exiccari permittantur: deinde pulueriçentur: ꝛ poſtea addatur.

Spody.	Sumach.
Balauſtiarum.	Gũmi arabi. añ. ʒ. i. gra. v.
Maſticis. añ. ʒ. i. gra. v.	

¶ Fricentur hec alia manibus cum oleo roſato: ꝛ poſtea pulueriçentur ſubtiliter: ꝛ cum lib. i. ꝛ. ℥. iij. ſyrupi myrtini ꝛ fiat electuarium in bona forma.

¶ Mirabolani omnes aſſantur hoc modo: infundantur mirabolani qui aſſari debent in ſucco cydonioꝝ vel granatoꝝ: deinde linteo exicca eos poſtea madefiant in oleo roſato vel maſticino: deide eos aſſa ſuꝑ patellã ferreã bñ calefactã: ſuper ducendo ꝛ mouendo. Et anteꝙ incipiant nigrefieri ab igne ſiue a patella calida ꝛmoueantur ne cõburantur: ꝛ ſic ſunt aſſati: ꝛ hoc modo in vſu adminiſtrantur. ¶ Sex ſunt modi preparationis medicinaruꝫ. ꝑmus eſt coctio. ſecundus contritio. tertius aduſtio. quartus ablutio. quintus cõgelatio. ſextus cõmixtio: ꝛ cauſaꝫ omniũ iſtorum hoc in libello reperies deſcriptam.

Mel roſatum Meſue ſtomachũ confortat ꝛ detur mane ꝛ meridie. ℞.

¶ Infuſiõis roſaꝝ viridiũ lib. x. Mellis diſpuma. lib. v. Coquatur ad modũ ſyrupi roſati ex infuſione.

Mel roſatum Nicolai quod greci rodomel vocant ſic fit. ℞.

Mellis albiſſimi ꝛ puriſſimi. lib. x.
Succi roſarum recentium. lib. i.

¶ Ponatur in caldario ad ignẽ poſito cũ bullire cepit viridiũ roſarũ cum forficibus vel cultello inciſarũ. lib. iiij. addãtur: ꝛ tãdiu bulliant quouſqꝫ ad ſucci conſumptionẽ redeat: ꝛ dum bullierit ſemꝑ agitetur: ꝛ in fictili vaſe repoſito quãto magis tenebitur tanto melius erit. ¶ Stomachũ ꝯfortat ꝛ mundificat cũ frigida ꝯfortat mundificat ꝛ cõſtipat: cũ calida mundificat. Daẽ in mane ꝛ meridie: de h cõficitur diamargariton gariofilatũ ꝛ rubea trociſcata.

Mel violatum fit eodeꝫ modo. ¶ Et valet typice febrientibus cũ tepida corpus humectat ꝛ relaxat: ꝛ valet ad ſiccitatem pectoris cũ aqua tepida datum.

Mel violatum Nico. alio modo. ℞. Mellis electi ꝛ purificati lib. x. Violaꝝ lib. v. Bulliant duo hec ſimul leui ebullitione: deinde coleẽ: coquatur poſtea ad debitaꝫ coctionẽ ꝛ reſerueẽ. Mel de quo fit mel roſatum ꝛ violatum anteꝙ viole vel roſe in eo ponanẽ debet bene purgari: deinde ponẽdo in eo aquã ꝛ bulliẽdo cũ ea debet continue diſpumari: demum cum aqua per decoctioneꝫ fere eſt cõſumpta viole vel roſe ſunt intus ponende: ꝛ poſt puſillum colari debet: deinde in integrũ decoqui: ꝛ hoc mõ mel purificaẽ.

Mel roſatũ Nicolai alio mõ. Cui⁹ ꝯmixtio. ℞. Mellis purificati. lib. x. Roſarum lib. v. Bulliant ſimul ebullitione leui: deinde colentur: ꝛ perfecte decoquantur ꝛ reſeruetur. ¶ Quidã ſunt qui ad purificandũ mel non faciunt vt ſupra oſtenſum eſt. Sed illum clarificant cuꝫ ouis: quẽadmodũ dixi de çuccharo: hic modus non eſt inutilis: facias modo vt tibi placet.

Miua cydonioꝝ cum ſpeciebus Meſue ſtomachum ꝛ epar ꝛ omnia viſcera confortans: appetitum excitans: digeſtionem prouocans: vomitum ꝛ ventris ſolutionẽ ſedans: ꝛ eſt medicia experta ꝛ famoſa. ℞. Succi cydonioꝝ acetoſoruꝫ lib. xx. Vini antiqui boni lib. x. Coquantur cum facilitate vſqꝫ dum cõſumpta ſit eius tertia ſemper auferendo ſpumam eius. Deinde coletur ꝛ dimittatur reſidere vt clareſcat ꝛ proijce ſuper illud mellis boni ꝛ diſpumati lib. vi. Et iterum bulliantur ꝛ auferatur ſpuma eius ꝛ proijciantur ſuper illud ſpecies alefangine ligate in panno ſuſpenſo ſuper illud medicamen: ꝛ ſunt proprie iſte. ℞.

Cinnamomi.	Maſticis. añ. i. ſ.
Heil. ideſt cardamomi maius. añ. ʒ. iij.	Croci. ʒ. ij.
	Ligni aloes.
Gariofiloꝝ ʒ. ij.	Macis. añ. ʒ. i. ſ.
Zinçiberis. ʒ. i. ſ.	

¶ Omia preter crocum terantur contritione groſſa ꝛ ſuſpendanẽ in pãno: ſicut diximus omni hora fricando illud ſuꝑ medicamẽ donec fiat ei ſpiſſitudo. Deinde aromatiçẽtur cũ muſci. ℈. i. gallie. ʒ. ij. Et ſũt ex hominibus qui faciũt ipꝫ ſine ſpẽbus: ꝛ ſũt ꝗ loco mellis ponũt çuccharũ: ꝛ ꝓprie qñ opꝫ faciũt cũ ſpẽbus ꝛ ſine ſpẽbus. Miua hec aromatica durat ꝑ ãnos tres in ſua virtute ꝛ bonitate.

¶ Species ꝓſcripte ad bullienda ꝫ nõ ſunt ponende vſqꝫ fere facta ſit decoctio vel ſit bene ꝓpinquum coctioni: eo ꝙ iſta parũ ſuſtinẽt de decoctiõe: ꝛ hoc bene nota.

Miue cydonioruꝫ ſine ſpeciebus Meſue: ſimiliter valens ſicut diximus ſuperius. ℞.

¶ Succi cydoniorum lib. c. ꝛ ponatur in vaſe lapideo mundo ꝛ bulliat cum facilitate auferendo omni hora ſpumam eius vſqꝫ ad ꝯſumptionem medietatis: deinde coletur ꝛ dimittaẽ modicũ reſidere: ſicut ꝑ horas tres: ꝛ proijciatur ſuper ipſum vini antiqui lib. lx. Deinde coquantur ſuper prunas vſqꝫ dum ſpiſſitudinẽ habeat. Et ſũt qui loco mellis ponunt çuccharum. Et ſunt qui faciunt cũ ſpeciebus ꝛ quidam ſine eis ꝛ aromatiçant: ſicut diximus.

¶ Succus ſeu vinum cydoniorum hoc modo fit. Cydonia cum grattuſia raſpantur vſqꝫ ad interiorem animam. Deinde in pecia inuoluunẽ ꝛ cum torculari exprimuntur: ꝛ colatura preparatur vt vinũ granatorum. durat enim in eius virtute per annos tres. ¶ Nota hic ꝙ in condendo radices: ꝛ faciendo ſyrupos cum ſuccis apponẽda eſt magna quantitas mellis: quia eos conſeruat. Et ſic in condẽdo radices ponitur quadruplum mellis.

Mel myrtinum fit ſic. Accipe ſucci myrtilloruꝫ. lib. i. mellis diſpumati lib. ij. ꝛ bulliat ſimul vſqꝫ ad ꝯſumptionẽ ſucci: ꝛ coleẽ: ꝛ tunc erit mel myrtinuꝫ.

Mellis Anacardi fit ꝓut patet in iſto in fol. 25. in capitulo de anacardina.

Muſa magna Nicolai que a multis probata melancholicis antique ꝛ moderne tuſſientibus aſmaticis peculiarenſeꝫ peripleumonicis epaticis cardiacis eſt ꝓbata: diſſinterie obſiſtit: quotidianarũ ꝛ ꝗrtanarũ typos ſine dubio tollit. Cui⁹ ꝯmixtio hec eſt. ℞.

Croci.	Ariſtologie rotunde.
Opy. añ. ʒ. vi.	Gentiane.
Cinnamomi.	Ireos.
Caſſie.	Peucedani.
Euforbij.	Piperis albi.
Caſtorei.	Piperis nigri.
Myrre.	Juſquiami.
Olibani.	Dauci.
Maſticis.	Petroſillini.
Copambri.	Sinomi: ideſt petroſillij agreſte.
Piretri.	
Celtice.	Mandragore. añ. ʒ. i.
Ariſtologie lõge. añ. ʒ. i.	

Mellis qͦd ſufficit. datur ad modũ caſtanee ante horam acceſſionis cũ aqua calida tuſſientibus in ſero ꝛc̃.

Marenatum ſic fit. ¶ ℞. Marenaꝝ lib. xxv. vel circa ꝛ bulliant in lib. i. aque lẽto igne: ebullitiõis tãtũ qͦd exeat vinũ: ꝛ de dicto vino claro accipe

ro accipe lib.vi.çucchari boni ⁊ ſolidi lib.iiij.⁊ fac bulli re tātū qđ ſit in forma çeladie ⁊ nō plus.Et ad faciendam morenatā de ſcatolis:accipe pulpe marenorū lib.ij. çuc chari lib.i.⁊ coque:ſicut codognata de çucchara.

Mixtura cordialis Magiſtralis ſic fit. ℞. Diaboraginati.

Diabugloſſati.	Zucchari candi.
Zucchari violati. añ.ʒ.iij.	Manuſchriſti roſati. añ.ʒ.ij.
Zucchari roſati. ʒ.ij.	Pulueris cordialis. ʒ.iiij.

¶ Miſce ⁊ fiat mixtura cū ſyrupo violato.Conterantur ſubtiliter manuſchriſti ⁊ çuccharum candidū facto ſubtili cum ſyrupo de acetoſitate citri ⁊ fiat mixtura. Candy ſi ſimpliciter ſcriptum reperiatur vel candi violati vel roſati. Illud eſt çuccharum roſatum vel violatum induratum quod reperitur in fundo vaſis vbi reconditur iulep roſatum vel violatum ⁊ de eo eſt intelligendum. ¶ Iſta componentia hanc mixturam debēt multum bene cōmiſceri in mortario ſemꝑ ⁊ paulatim ſyrupū addēdo donec ipſorum debita fuerit facta permixtio ⁊c̃.

Mixtura pectoralis magiſtralis ſic fit. ℞. Zucchari violati.

Zucchari bugloſſati.	Penidiarum.
Zucchari boraginati.	Diadragaganti. añ.ʒ.vi.
Manuſchriſti viola.añ.ʒ.iiij.	Diacalamenti.
Diairis ſ çucchara. ʒ.vi.	Loch de altbea. añ.ʒ.ij.

¶ Miſce cū ſyrupo violato fiat mixtura ⁊ reſeruetur. ¶ In iſta compoſitione eſt notandum ꝙ ſi debitam formā habere dꝫ neceſſe eſt ꝙ manuſchriſti penidij diadragagāti ⁊ diairis ſubtiliſſime ꝑus ꝑ ſe terant̃: deīde cū alijs rebus miſceant̃ ⁊ cū ſyrupo predicto humectent̃ ⁊c̃.

Oxyzacchara Nab oxy qđ eſt acetū ⁊ çucchara dī.fit āt ſ mō:⁊ valet tertianarijs quotidianarijs ⁊ acutis ⁊ peracutis ⁊ quartane non vere choleram purgat.Datur cum calida in mane. ℞. Zucchari lib.i. Succi malorum granatorum acetoſorum ʒ.viij. Aceti ʒ.iiij. Ponantur omnia ad ignem ⁊ tandiu bulliant cum ſpatula ſemper agitando ⁊ ſpumam remouendo donec ad formā ſyrupi reddat̃. ¶ Hoc in loco çuccharuꝫ nō clarificat̃:⁊ ſi pur illud clarificare vis ſaltim tantū bulliant ꝙ aqua cōſumatur anteꝗ̃ aceto permiſceat̃ que poſtꝗ̃ conſumpta erit acetū ⁊ ſuccum granatorum ponet̃:⁊ hoc fit vt aceti virtus deperdatur ⁊c̃.

Oxymel ſimplex Meſue. Iuuamentorum multorum ꝓpriorū qui ſunt in corpore toto ⁊ ad materias que ſunt in iuncturis ꝓpriꝫ:quoniā reſoluit eas ⁊ diuidit ⁊ ſubtiliat humorem groſſum qui eſt in ſtomacho ⁊ epate:⁊ eſt efficax in materias febriū longi tēporis. Diuidit enī ⁊ maturat eas.Cui⁹ permixtio hec eſt. ℞.

Mellis boni. lib.ij.	Aque fontium. lib.iiij.

Miſceantur duo hec ⁊ bulliant lento ⁊ claro igne vſqꝫ fere ad conſumptionem aque:deinde his addatur.

Aceti boni. lib.i. Decoquantur vſqꝫ ad perfectaꝫ decoctioneꝫ ⁊ reſeruetur in vitreato vaſe. ¶ Secaniabin.i.ſyrupus factus ex melle aceto ⁊ aqua.Squingibin eſt ſyrupus factus ex aqua aceto ⁊ çucchara.Yeleniabin idem eſt qđ mel roſatū.hydromel vō idē eſt qđ aqua mellis ⁊c̃.

Oxymellis compoſiti Meſue cōferens ad febres antiquas ⁊ diuidit ⁊ abſtergit cholerā groſſam ⁊ flegma ⁊ aperit oppilationes oēs ⁊ proprie ſtomachi ⁊ epatis ⁊ ſplenis ⁊ prouocat vrinam. ℞.

Corticum radicis apij.	Seminis aniſi.
Corticum radicis feniculi. añ.ʒ.ij.	Seminis apij.
	Seminis feniculi. añ.ʒ.i.

¶ Mundentur cortices:⁊ conterant̃:⁊ proijciantur ſup eas in vaſe lapideo aceti boni antiqui ⁊ albi lib.x. aque lib.xij. dimittatur per diem ⁊ noctem.Deinde coquatur donec eius tertia cōſumatur:poſtea coletur:⁊ proijciatur ſuper ipſum mellis quod ſit medietas eius:⁊ coquant̃ cū facilitate:ſicut ſuperius diximus.

Oxymel ſquilliticum virtuoſum Meſue.valet contra materias difficiles:⁊ ſubmerſas ī locis difficilis eradicationis earū:⁊ confert ad egritudines ſtomachi:⁊ epatis:⁊ viſcerū:⁊ eructuationeꝫ acetoſaꝫ:⁊ mollificationē veſice. ℞. Mellis diſpumati ⁊ purificati lib.iiij.Aceti ſquillitici lib.ij.Coquant̃ vſqꝫ ad perfectaꝫ coctionē ⁊ reſeruetur. ¶ Ad purificandū mel debet eſſe dupla quātitas aque ad mellis:vt mellis lib.ij.aque cōis lib.vi.ſimul debent bullire vſqꝫ ad conſumptioneꝫ medietatis ſemper ſpumā obijciendo.hoc modo purificatur.

Oleum muſcellinum. ¶ De Oleis. ℞.

Olei cōis. lib.vi.	Coſti.
Aq̄ fontiū. lib.iiij.	Myrre.
Folij.	Caſſie lignee. añ.ʒ.vi.
Spice.	Xylobalſami. ʒ.vi.
Maſticis. añ.ʒ.i.ς.	Gariofilorum.
Storacis calamite.	Carpobalſami.
Croci. añ.ʒ.vi.	Bdellij. añ.ʒ.iiij.

Muſci ʒ.i. alij dicunt ꝙ debet dicere muſci. ʒ.i. Neregil.i.nuce indica. ʒ.ij. ¶ Hec omnia terātur groſſo mō excepto muſco:⁊ bulliant ſimul ad ꝯſumptionē aque:deinde colent̃ ⁊ reponant̃ in vaſe vitreo bn̄ obturato:⁊ iterū poſito muſco diſſoluto cū oleo ⁊ ſerua. ¶ Iſtud oleum eſt in vſu in diuerſis locis.dicit̃ aūt muſcellinū ꝓpter muſcū qđ recipit:gdā prāue putauerūt hoc eē oleū balſaminū.i.de granis been:ſꝫ nō recte:ille vō q dedit iſtā deſcriptionē iſtius olei dixit ꝙ ipſuꝫ inuenit in antidotario Gal.⁊ dixit ꝙ Galenus cōpoſuit ipſuꝫ. Neregil.i.nux indica ſm Serapionē in capl̃o de nuce indica:vt dictū eſt ſupra.

Oleum roſatum Meſue:⁊ eſt confortatiuū:⁊ reſolutiuū:cōuenienter lenitiuū:⁊ ſedatiuū. Rude vō eſt extinctiuū inflāmationū:cōfortatiuū:aggregatiuū:inſpiſſatiuū:⁊ ꝓhibitiuū curſuū ꝓpter qđ potētiſſimū eſt potatū ad diſſinteriā:⁊ ad fluxuꝫ menſtruoꝝ per corpus. Et differt completū a rudi:qꝛ cōpleti materia eſt ex oliuis completis:⁊ folijs roſarum completarū. Rudis autēꝫ materia eſt ex oliuis:qbus nondū accidit completio ⁊ maturatio:⁊ ex folijs que nō reſerarūt nodos ſuos. ¶ Et modus compōnis eſt eius:vt accipiat̃ oleū de oliuis:aut oleū ſiſaminū recens lauetur cuꝫ aqua fontiū lauationibus pluribus.Deinde accipe folia roſarū rubearū:recentiū cōtuſarū quantitatē ſufficientē:⁊ ſepelias in oleo qđ modo lauaſti:⁊ reconde in vaſe vitreo:⁊ obtura orificium eius:⁊ exponas ſoli per dies.vij.Deinde coque in vaſe duplici per hora.iij.Deinde fac ꝑmutationem foliorum roſaruꝫ:⁊ vtere alijs recentibus ⁊ dimitte per alios dies.vij.Deinde exerce coctionem in eo ſicut feciſti prius:⁊ fac denuo permutationem folioꝝ roſaꝝ:⁊ ꝓijce ſuper illud aque infuſionis roſarum quam tradidimus in capitulo de ſyrupis ſicut quantitas olei:⁊ ſtringe orificiuꝫ vaſis:⁊ dimitte ſoli ꝑ dies.xl.Deinde excola ⁊ iterum expone ſoli:⁊ dimitte tempore extenſo:⁊ vtere vbi oportet ⁊c̃.

Oleum roſatum Meſue alio modo:⁊ eſt magis reſolutiuum. ℞.Succi roſarum.Aque infuſionis roſarū predicte. añ.partē.i.Olei loti ⁊ preparati ſicut diximus partes.iij.Folioꝝ roſarum contuſarū quantū ſufficit:reconde in vaſe vitreo:⁊ expone ſoli ſicut diximus.Deinde operare de decoctione eius ⁊ permutatione folioꝝ roſaꝝ:⁊ expoſitione in ſole ſm ꝙ diximus de per

mutatione ſucci ⁊ aque infuſionis:⁊ hoc fiat bis. ❡ Ulti mo vero oleum cum ſucco roſarũ:⁊ aqua infuſionis earum recondatur in vaſe:⁊ exponatur per dies.xl.videlicet ſoli. ❡ Iſto modo raro fit:ſed hoc modo oleũ factum eſt ſolutiuũ:⁊ eſt illud de quo intelligit Auicena quãdo dixit 2° lib° cap̃ de roſis ꝙ oleum roſatum ſoluit ventrẽ. ❡ Nota ꝙ roſe ex quibus fit oleũ roſatuz:⁊ ſyrupus roſatus:⁊ cetera neceſſaria colligẽde ſunt in menſe Aprilis vel Maij: ⁊ in vmbra exiccande que exiccande ſunt ⁊c̃.

Oleum violatum Meſue.inflãmationes ſedat vbicunqz ſint:⁊ lenit aſperitates:etiaz pectoris: ⁊ pulmonis:⁊ ſedat apoſtemata calida:⁊ pleureſim.Et modus op̃ationis eſt ſicut olei roſati:excepto ꝙ debet fieri cũ olei rudi:aut amigdalino:aut ſiſamino cũ illis modis operationũ:quos diximus.Cuius permixtio. ℞.Olei oliuaꝝ imaturatarũ. lib.i.Uiolarum viridiuz cõtuſarũ. ℥.iiij. Reponant̃ in vaſe vitreo:⁊ ſoli exponant̃ ꝑ dies.vij.deinde bulliant in duplici vaſe per horas.iij.poſtea colentur manibus cõprimendo:⁊ hoc fiat bis ſemꝑ nouas violas mutãdo ſoli exponendo:⁊ decoquendo vt ſupra.Ultimo vero colature adde violas nouas quãtitatem dictam:⁊ ſuꝑ bis adde.Aque infuſionis violarũ. lib.i. Et ſtringe orificiuz vaſis:⁊ expone ſoli per dies. xl. deinde cola manibus exprimendo:⁊ iterum in dicto vaſe exponat̃:dimittatur ⁊ permittat̃ vſquequo aqua cõſumpta ſit. ❡ Infuſio violarum debet fieri vt ſupra oſtendi vt in ſyrupo violato ex iſuſione.Accipiat igit̃ de illa aqua:⁊ fit iſtud oleũ.

Oleum de lilio ſine ſpeciebus Meſue eſt ſedatiuũ: lenitiuũ:⁊ mollificatiuũ.Cui⁹ ꝑmixtio. ℞. Olei oliuarum. lib.i. Florum liliorum alborum. ℥.iiij. Reponant̃ in vaſe vitreo:⁊ ſoli exponant̃:⁊ modo eo facias de decoctione:⁊ de permutatione floruz:⁊ coctione:⁊ de aqua infuſionis quẽadmodũ feciſti in oleo camomillino:⁊ anhetino:nec addendo:nec diminuendo. ❡ Infuſionis modus florum liliorũ alboꝝ eſt vt infuſio roſarum ⁊ violarũ:accipiẽdo dũtaxat folia florũ liliorum alborũ.

Oleum de lilio cum ſpeciebus Meſue.cõfert dolori pectoris:⁊ eſt ſedatiuũ dolorũ qui fiunt a frigiditate:⁊ confert dolori matricis:⁊ frigiditati eius:⁊ calefacit renes:⁊ veſicam:⁊ confert colice.Et modus cõpoſitionis eius eſt ſicut olei camomillini preter ꝙ̃ oportet vt citrinitas eoꝝ tota abijciatur.Cuius permixtio. ℞.

Foliorũ floruz liliorum alborum. ℥.viiij.
Carpobalſami. ℥.i.
Gariofilorum.
Maſticis.
Cinnamomi. ana.℥.iiij.
Coſti.
Croci. ℥.iij.
Calami aromatici. ana.℥.i.

❡ Omnia groſſo mõ ɔterant̃:⁊ proijciant̃ ſuper eis lib.ij. aque:folia lilioꝝ prius remota:⁊ dimittat̃ per diẽ ⁊ noctẽ: poſtea oĩa ſimul bulliant tribus vel q̃tuor ebullitionibus: deinde pone olei oliuaꝝ vel ſiſamini ſuper ea lib.ij.Et tribus ebullitionibus iterũ bulliat:deinde ponat̃ in vaſe vitreo cum folijs liliorum: ⁊ dimitte in ſole per dies.xl.deinde cola ⁊ adminiſtra. ❡ Iſtud oleum quãdo fit ex lilio celeſti.ſ.ireos:⁊ tunc illud eſt magis reſolutiuum calefactiuum penetratiuum: factum vero ex lilio albo eſt magis ſedatiuum lenitiuum:⁊ maturatiuum.

Oleum camomille Meſue eſt oleum benedictũ expertoꝝ iuuamentoꝝ.eſt eniz reſolutiuũ cõueniens:ſedatiuũ doloꝝ:⁊ eſt in eo ꝓhibitio curſus materieꝝ ꝓpter ſtipticitatẽ eius modicã:⁊ confortat neruos:⁊ confert doloribus eoꝝ:⁊ confortat neruoſa oĩa.Et modus op̃ationis eius eſt ſicut olei roſati:⁊ vt oleum violatũ preterq̃ꝫ oportet vt fiat cũ oleo de oliuis cõpleto:aut oleo ſiſamino cum illis modis ꝑparationũ:quos diximus. ❡ Infuſio florum camomille fit eodem modo: quo fit infuſio roſarum ⁊ violarum:accipiẽdo flores camomille loco roſarum:⁊ ſm eandeꝫ quantitatẽ:⁊ aque ⁊ florum.

Oleum de abſinthio Magiſtrale:ſtomachuꝫ cõfortat:⁊ calefacit: ⁊ fortificat:⁊ vmes a pueris cuſtodit.Cui⁹ ꝑmixtio. ℞.Sũmitatuꝫ abſinthij. Succi abſinthij. ana.℥.iiij.Olei oliuaꝝ. lib.iij.Et de his facias prout in ſuperiori tibi monſtraui de decoctione ⁊ ꝑmutatione ⁊ expoſitione ad ſolem. ❡ Oleuꝫ quãdoqꝫ fit ex oliuis complete maturis:⁊ illud oleum dicit̃ completũ.Aliquãdo fit ex oliuis imaturis:⁊ illud dicit̃ rude vel onfancinũ:⁊ magis ſtipticum eſt frigidum completo.

Oleum de anheto Meſue.eſt ſedatiuum dolorum: reſolutiuum:ꝓuocatiuum ſudoris:quare cõfert rigori febris inunctum in ſpina:⁊ membris neruoſis. prouocat ſomnum:⁊ confert dolori capitis:⁊ reſoluit apoſtemata:⁊ durities:⁊ modus operationis eſt.Cuius permixtio. ℞.Olei oliuarum. lib.i. Floruz anheti. ℥.iiij. Reponantur in vaſe vitreo:⁊ decoquantur vt in ſuperiore tibi dixi ter permutando flores:⁊ ter decoquendo vt ſupra. vltimo adde.Aque infuſionis anheti. lib.i. Et ſoli exponas per tempus tibi in ſuperiori dicto:⁊ omnia facias de iſto quemadmodum de alio ſuperiori monſtraui.

❡ Modus infuſionis florum anheti eſt vt infuſio roſarum ⁊ violarum nec plus nec minus niſi ꝙ loco violaruꝫ vel roſarum ponatur Anhetum.

Oleum de rutha Meſue.Renes ⁊ veſicam ⁊ matricem calefacit ⁊ confert doloribus eoꝝ ⁊ dolori laterũ.Et modus operationis eſt. ℞.

Foliorum ruthe. Succi ruthe. ana.℥.iiij.
Olei oliuarum incompletarum. lib.iij.

❡ Tria hec reponãtur in vaſe vitreo ſtricti orificij ⁊ obturetur os eius ⁊ ſoli per dies .xv.exponantur:deinde per horas quatuor in duplici vaſe coquãtur poſtea colent̃ fortiter manibus cõprimẽdo:⁊ de ſecundo ⁊ tertio hoc reiteretur:demum decoquat̃ per tẽpus.vt ſupra ⁊ reſeruetur. ❡ De oleo nota ꝙ aliud eſt nouum ⁊ aliud eſt vetus:illõ quod eſt nouum calefacit calefactione temperata ⁊ humectat.vetus vero eſt calidum magis q̃ꝫ reſolubile.

❡ Igitur cum olea tẽperata facere vis vel parum calida. oleum nouuꝫ accipere debes.Cũ vero calida:tunc vetus accipere potes.Et hic nota ꝙ omne oleum cuꝫ quo hec olea fiunt debet carere omni malo ſapore.

Oleum de mentha magiſtrale.valet ɔtra oppilationẽ ſtomachi ⁊ epatis ex frido humore ⁊ ɔfortat ſtomachũ ⁊ necat vermes in ſtomacho pueroꝝ ⁊ incitat appetitũ ⁊ ſoluit durities in ſtomacho ⁊ tuſſim frigidã calefacit:ſtõchũ bonũ facit.Cuius ꝑmixtio. ℞.

Foliorum menthe viridis. Succi mẽthe. ana.℥.iiij.
Olei oliuarum completarum. lib.iij.

❡ Tria hec reponant̃ in vaſe vitreo ⁊ ſoli exponantur ꝑ dies.xv.os vaſis obturando:deinde bulliãt per q̃tuor horas:deinde colent̃ manibus fortiter exprimẽdo:⁊ hoc idẽ ter reiteret̃ ſemꝑ modo ꝑdicto faciendo:deinde cola ⁊ reſerua. ❡ Iſtud oleũ a Meſue nõ deſcribit̃:ſed ſic cõiter ab omnibus practicantibus fieri ſolet.

Oleum ſambucinum Meſue lenit ⁊ mundificat cutim ⁊ confert doloribus neruorum ⁊ confortat eos.Cuius permixtio hec eſt. ℞.

Olei oliuaꝝ. lib.i.Florũ ſambuci in menſe Maij collectoꝝ. ℥.iiij.Facias ⁊ de iſto modo quo fit oleũ camomillinũ anhetinũ lilioꝝ in oĩb⁹ tã de ꝑmutatiõe q̃ꝫ de coctiõe q̃ꝫ ſoli expõne ⁊ iſuſionis additione. ❡ Modus iſuſionis floꝝ ſambuci fit vt infuſio preſcriptoꝝ florum ⁊ roſarũ ⁊ violarum ⁊c̃. ❡ Inſuper nota ꝙ omnes preſcripti flores

debent

debent eſſe virides ⁊ de ipſis viridibus eſt intelligendū. Ideo ſemel in anno fieri poſſunt ⁊ non plus ⁊c̄.

Oleum de nenuſare Meſue inflammationes ſedat vbicunq̃ſ ſint ⁊ lenit aſperitates etiam pectoris ⁊ pulmonis ⁊ ſedat apoſtemata calida ⁊ pleureſim. Cuius permixtio hec eſt. ℞.

Olei oliuarum immaturarum. lib.i.
Floꝝ nenuſaris viridium contuſarum. ℥.iiij.

Reponantur in vaſe vitreo ⁊ facias ſicut de oleo violato tibi dixi ⁊ de pōne ad ſolē ⁊ decoctiōe ⁊ de ꝑmutatiōe floꝝ ⁊ de additiōe infuſionis. ¶ Infuſio nenuſaris fit ſicut īfuſio violaꝝ vel roſarū nec plus nec minus. ¶ Ex oībus floribus fieri pōt oleū ⁊ hȝ virtutē floꝝ ⁊ fit vt de floribus violaꝝ tibi mōſtraui. ſed accipi debent cū ſunt cōplete maturitatis ⁊ nō deperdūt nālem eius colorē ⁊c̄.

Oleum coſtinum Meſue neruos ⁊ lacertos calefacit. Et aperit oppilationes eorum ⁊ confortat omnia membra neruoſa ⁊ confert ſtomacho ⁊ epati: ⁊ cōfortat capillos ⁊ ꝓhibet caniciē ⁊ facit colorem ⁊ odorē corporis bonum ⁊ fit ita. Cuius permixtio. ℞.

Coſti amari. ℥.ij.	Sūmitatū maiorane. ℥.viij.
Caſſie lignee. ℥.i.	Vini odoriferi. lib.ij.

Confrangantur omnia predicta ⁊ infundanť in vino per noctes duas: deinde accipe. Olei ſiſamini. lib.iiij. Decoquanť oīa in duplici vaſe per horas ſex ⁊ reſerua. ¶ Hic nota ꝙ auctor dic̄ coſti amari: ex his vbis poſſet quis credere ꝙ ſit aliud coſtū. igiť intelligas ex ſuis dictis ꝙ te inſtruit ꝙ nō accipias de adulterato: ſed de nāli qḋ amarū eſt: ⁊ hic etiam nota que ſupra de coſto tibi dixi.

Oleum de formicis volantibus Nicolai valet ad cōfortandum coitum. ℞.

Formicarum volantiū ⁊ pone in oleo ⁊ pone ſoli per dies xl. in vaſe vitreo.

Oleū de capparibus Magr̄ale valꝫ duritiei oppilōni ⁊ dolori ſplenis nec nō omni ei⁹ egritudini. ℞.

Corticū radicum capparorum. ℥.i.	Tamariſci. ℥.ij.
	Rutbe. ℥.i.
Seminis agni caſti.	Olei oliuarum. lib.i.
Scolopendrie.	Aceti.
Cyperi. añ.℥.ij.	Vini optimi. añ.℥.ij.

¶ Miſce ⁊ confrangant omnia groſſo modo ⁊ coquanť in duplici vaſe vſq̃ ad ꝯſumptionem vini ⁊ aceti: deinde colētur ⁊ repone. ¶ Multe alie deſcriptiones huius olei reperiuntur a doctoribus deſcripte: ſed iſta melior eſt: ⁊ lōga experientia probata eſt.

Oleum myrtinum Ioannis de ſancto amando ſtomachum ⁊ cor confortat ⁊ neruos. Cui⁹ permixtio hec eſt. ℞.

Myrtillorum. lib.i. confrangantur.

Vini optimi. lib.iiij.	Olei cōmunis. lib.ij.

Miſce ⁊ ſimul bulliant in duplici vaſe vſq̃ ad conſumptionem vini: deinde colenť. Et iterū myrtilli ⁊ vinū ſm eandem quantitatē cum dicto oleo ad coquendū ponanť ⁊ iterū ⁊ tertio hoc illud fiat: deinde coletur ⁊ reſeruetur. ¶ In hoc oleo apponi debet vinū rubeum vt adiuuetur in ſtipticitate ⁊ melior ſit. Nota ſm illḋ Meſue: qꝛ ſuccus myrtillorum ad nos nō portať ꝙ ſi haberi poſſit: modus faciendi eſt ſicut olei cydonioꝝ vt in iſto oſtenſum eſt ⁊c̄.

Oleum maſticinū Meſue cōfortat ſtomachū: neruos: epar: ⁊ iuncturas: ⁊ lenit apoſtemata: dura: ⁊ ſedat dolores. Cui⁹ permixtio. ℞. Olei roſati lib.i. Maſticis. ℥.iiij. Vini boni. ℥.iiij. Decoquanť omnia in duplici vaſe vſq̃ ad conſumptionē vini ⁊ reſeruet. ¶ Vinum cum quo fieri dꝫ iſtud oleum eſſe debet vinum vermigium: eo qꝛ magis ſtipticum ⁊ confortatiuū eſt.

Oleum de caſtoreo magr̄ale valet ad omnē frigiditatē neruoꝝ: ⁊ ad ſpaſmū: ⁊ tremorē: ⁊ confert tremori: ⁊ thetano: ⁊ doloribꝫ neruoꝝ: ⁊ iuncturaꝝ. ℞.

Caſtorei. ℥.i.	Carpobalſami.
Storacis calamite.	Coſti.
Galbani.	Bdellij.
Euforbij.	Spice. ℥.iiij.
Opoponaci.	Olei oliuarū. lib.ij.
Been albi.	Vini boni rubei. ℥.vi.
Been rubei. añ.℥.iiij.	

Bulliant omnia ſimul in duplici vaſe vſq̃ ad ꝯſumptionem vini: ⁊ cōquaſſenť: ⁊ coletur: ⁊ reſeruetur.

Oleum ſcorpionum Meſue 2[m] valet ad lapidem in renibus ⁊ veſica frangit: ⁊ expellit eū. ⁊ proprie in renibus ⁊ femore: ⁊ ſupra collū veſice iniunctū: ⁊ iniectum per virgam expellit eūꝫ cū. Cui⁹ permixtio. ℞. Ariſtologie rotunde Gentiane. Cyperi. Corticū radicis capparis. añ.℥.i. Cōteranť omnia groſſo modo: ⁊ funde ſuꝑ ea. Olei amigdalarū amararū ſiſt.i. idest. lib.i.ſ. ⁊ pone in ſole per. xx. dies: ⁊ ſtringendo orificiū vaſis: deinde pijce ſuꝑ ea Scorpionū numero. xv. Et iterū ſtringe orificiū vaſis: ⁊ dimitte in ſole ꝑ dies. xxx. deinde colentur ⁊ reponanť. ¶ Iſtud oleum q̃uis Meſue iubeat abſq̃ coctione illud facere: tñ vt virtus iſtarum rerū in oleo melius tranſeant laudarē ꝙ anteq̃ꝫ ſoli exponerenť cum oleo ad ignē tribus vel quatuor ebullitionibus ⁊ plus bullirent: eo qꝛ in eo fit de decoctione multa ſuſtinentia.

Oleum cydonioꝝ Meſue ſtomachū ⁊ membra nutritionis confortat: ⁊ neruos: quibus accidit laxitas: ⁊ ꝓhibet multitudinē ſudoris. ℞. Carniū cydonioꝝ tritoꝝ cū cortice ſuo: qbus media accidit maturatio. Succi cydonioꝝ cū cortice incōplete maturatoꝝ. añ.℥.vi. Olei ex oliuis imaturis. lib.iij. ¶ Tria hec ponanť in vaſe vitreo ⁊ ſoli reponanť per dies. xv. vaſe obturato: deinde coquanť in duplici vaſe ꝑ horas. iiij. deinde colenť cum pecia exprimēdo: ⁊ colature iterū addanť cydonia: ⁊ ſuccus eoꝝ quātitate ſuprāſcripta. Et ſoli per tantū tēpus dimittantur: deinde in duplici vaſe vt ſupra coquātur: deinde exprimanť: ⁊ iterum ⁊ tertio cydonia ⁊ ſuccus colature addantur: ⁊ ſoli exponantur: ⁊ tēpore dicto iterū dimittanť: poſtea vltimate coquatur ⁊ coletur ⁊ ſeruet.

¶ Si oleum de oliuis immaturis haberi nō poſſet loco ipſi⁹ accipi pōt oleū cōpletū: ⁊ ter vl q̃ter lauari pōt in aq̃: ⁊ ita aliq̃liter virtuti olei incōpleti approximabit. Et modus lauandi oleū eſt in vnguēto dialthee magiſtralis ⁊c̄.

Oleum ſpice ſeu nardi Meſue: ⁊ eſt 2[a] deſcriptio ⁊ ē oleū benedictū multoꝝ iuuamētoꝝ: ⁊ ꝓprie ad oēs egritudines frigiditatis: ⁊ ventoſitatis: ⁊ ꝓprie neruoꝝ ſtōchi: ⁊ epatis: ⁊ ſplenis renū veſice ⁊ matricis: ⁊ cōfert dolori auris ventoſo: ⁊ dolori capitis: ⁊ emigranee ſm oēm modū adminiſtrationis eius: etiā facto ex eo caput purgio purgat: ⁊ colorē efficit bonū ⁊ corꝑis odorē. ℞.

Spice inde. ℥.iij.	Foliorum lauri.
Saſuci.i. maiorane. ℥.ij.	Cyperi.
Xyloaloes.i. lignū aloes.	Squinanti.
Radicum enule.	Cordumeni.i. carui agreſte. añ.℥.i.ſ.
Folij indi.	
Calami aromatici. añ.℥.i.ſ.	

Confranganť oia groſſo mō: ⁊ fundanť ſuꝑ ea vini boni ⁊ aque. añ. tātū ꝙ ꝑdicte res cooperiantur. Olei ſiſamini lib.vi. Decoquanť in duplici vaſe ꝑ horas. vi. lēto igne: deinde ſine colatura oia in vaſe reponāť ⁊ obtureť os vaſis. ¶ Oleū oliuaꝝ eſt mā oīuꝫ oleoꝝ: ⁊ denominationē olei hñt ⁊ intelligiť de oleo oliuaꝝ: ⁊ nō de alio oleo. Compoſitio huius olei eſt precioſiſſima: ſed rare fit ꝓpter penuriā

folij veri: ⁊ ꝓpter auaritiā emptorū nolentiū debitū preciū ſoluere. ¶ Oleum ſiſaminū nō fit: q꜡ grana ſiſami nō reperitur apud nos: ſed loco ipſius accipi poteſt oleū amigdalarū dulcium vel illud qd̄ inferius deſcribitur.

Oleum ſpice Magiſtrale: ⁊ hoc communiter fit ⁊ valet. ℞.

Spice nardi. ℥.ij.	Calami aromatici.
Spice celtice. ℥.i.	Croci. añ.ʒ.ſ.
Sticados. ʒ.iiij.	Succi ſaluie.
Maiorane. ʒ.iiij.	Uini optimi. añ.℥.vi.
Nucis muſcate.	Olei cōmunis. lib.vi.
Cinnamomi. añ.ʒ.vi.	Aque fontis. ℥.vi.
Maſticis. ʒ.ij.	

¶ Cōfrangant̄ oīa ſimul: ⁊ coquant̄ in duplici vaſe lento igne vſq꜠ ad ꝯſumptionē vini ⁊ aque ⁊ ſucci deinde reſeruet̄. ¶ Omnia olea debent coqui in duplici vaſe ⁊ lento igne: eo q꜡ oleū facil̄r eſt reſolubile: ⁊ magno calore inflāmaret̄: ⁊ virtus deperderet̄: imo doctores volunt ⁊ ſuſſerant hanc decoctionē. modus aūt tritus eſt. Sed ſi artificiale vas ad hoc nō haberemus: poſſemus accipere vrceū petre vel ſtagni coopertū ⁊ in eo oleū ⁊ alia ponere: deinde dictum vrceum infundere in cacabo aque pleno: ⁊ ſub eo ignem facere ex ebullitione aque oleū qd̄ aquā nō tangit ꝯcoquat̄: ⁊ hic eſt modus optimus. ¶ Dicit̄ oleū ſpice a ſpica in eo intrante: eo q꜡ ſpica eſt baſis in hoc oleo ⁊c̄.

Oleum vulpinum Meſue: ⁊ eſt medicamen nobile vtiliſſimū ad arthetica꜠: ⁊ podagrā: ⁊ dolorem renū: ⁊ dorſi. Cuius ꝯmixtio. ℞. Uulpem vnā integrā: cuius interiora ſint euulſa: ⁊ pone in vaſe: ⁊ funde ſuper ipſa꜠ aque fontiū: ⁊ aque marine. añ. kiſt.i. id eſt lib.i.ſ. Olei antiqui clari kiſt.ij.ſ. id eſt lib.iij. ℥.viiij. Et ſimul oīa decoquant̄ lento igne cū ſalis. ℥.iij. Et coquant̄ vſq꜠ ad aq̄ cōſumptionē: deinde ꝑmuta in alio vaſe: ⁊ ꝓijce ſuꝑ ipſa. Anheti. Alaſe. i. thimus. añ. lib.i. Et funde ſuꝑ ea aque dulcis decoctiōis predictarū herbarū. lib.ij. Et decoque ſicut prius vſq꜠ ad aque conſumptionē: ⁊ carnis ab oſſibꝰ: ⁊ neruis ſeparationē: deinde colent̄ omnia fortiter exprimendo ⁊ reſeruet̄. eſt enim mirabile. ¶ Et quādo preter oleum coquit̄ vulpes in aqua fontiū: ⁊ aq̄ ſalſa: ⁊ fit aque quātitas multa cū eiſde꜠ herbis: ⁊ adminiſtret̄ lauādo in tina eſt efficax. Hoc quoq꜠ nō pretermittimus ꝙ vulpes tādiu debet coqui ſiue in faciēdo oleū ſiue aquā ad abluēdū donec diſcocta ſit vt eius artus oēs laxentur ⁊ diſſoluātur. ¶ De aqua marina. Nam ſi illam habere nō potes loco eius apponas aquā bene ſalitam: ⁊ cum hoc qd̄ bene ſalita ſit iterū quātitatē ſalis in receptā deſcriptā appones. ¶ Aqua marina ante quartū diē putrefacit ⁊ fetet. Sed ad eam conſeruandā per menſem ponat̄ ſeu miſceat̄ cu꜠ ea parum aque vite. Aqua enim vite eſt bona ꝯſeruatrix: eo q꜡ reſiſtit contra omnē putrefactionē. Et vltra hoc cōſeruat encauſtrū ne a magno frigore congelet̄: vt ſepe ego expertus ſum hoc incidenter. ¶ Salis ſi ſimpliciter ſcribatur vel ſcriptū reperiat̄ ſemper de vſuali ⁊ cōmuni intelligat̄. ¶ Kiſt enim idem eſt qd̄ lib.i.ſ. vel cotile due. Et cotila eſt ℥.viiij. vt volunt doctores ⁊c̄.

Oleum de hypericō Magiſtrale mirabile. ℞. Sūmitatū hypericon. ℥.iij. Infundant̄ in vino odorifero ꝑ.iij. dies ⁊ noctes: deinde bulliat in duplici vaſe bn̄ obturato vaſe: ⁊ fortis fiat exꝓſſio: poſtea. ℞. tātūdē hypericon bn̄ contuſi: ⁊ infundat̄ in ſupraſcripto vino tribus diebus ⁊ noctibus: deīde addat̄ terbētine. ℥.iij. Olei antiqui. ℥.vi. Croci. ℈.i. Et miſceant̄ ⁊ coquant̄ in boꝯia in duplici vaſe vitreo vſq꜠ ad cōſumptionē vini: deinde reſeruet̄ in vaſe vitreo: iſtud oleū nō eſt multū in vſu: hypericon eſt ſatis notū: eo ꝙ a Diaſcoride vocat̄ hypericon. Auicēna inquit hypericon nominat̄ arabice alcaribi ⁊ noiat̄ ſyriace vua demonis. Diaſcorides facit de hypericon tria capl̄a: ⁊ diſtinguit ipſas ſpēs. vnū facit ſub nomīe aſquiron: aliud ſub nomīe corūi ꝙ eſt rapa ruſtica. aliō de hypericon. ſed Serap̄. in vno cap̄. de oībus loquit̄: ſed illō hypericon: quo vtimur h꜠ folia ꝑua: ⁊ in eis foramina minuta: ⁊ ꝓpterea vocat̄ ꝑforata ſiue herba ſancti Joānis ſiue fuga demonū apud nos inuenit̄ in partibus noſtris.

Oleum ꝓ doloribꝰ pueroꝝ bonū ⁊ expertū. ℞. Olei anheti: olei camomil. añ.℥.vi. olei rube: ſtoracis liq̄de. añ.℥.iij. pulueris cimini. ℥.ij. bulliāt oīa vna ebullitione: deīde colet̄ ⁊ vſui reſeruet̄ quando oportet.

Oleum de amigdalis dulcibꝰ Meſue. valet aſpitatē lenit gutturis ⁊ pulmonis ⁊ partiū oiu꜠ exterioꝝ ⁊ oēs duritie ⁊ ſiccitates mēbroꝝ ⁊ iūcturaꝝ lenit. Et cōfert ethicis ⁊ ipinguat ⁊ augmentat ſꝑma. Et iniectū ꝯfert dolori vulue ⁊ veſice: ⁊ modus faciendi dcm̄ oleū talis eſt. ℞. Amigdalas quātitatē quā volueris. Cōtere eas bn̄ vel maſina eas ad molā ⁊ ipſis bene maſinatis repone in patella ſub qua ſit ignis clarus ⁊ eas in dicta patella reuolue manibꝰ quouſq꜠ dicta paſta ſit bn̄ calida: deinde dicta paſta iuoluat̄ in tela poſtea in expreſſorio ponat̄: ⁊ bene cōprimat̄ ⁊ ſtet ſub eo aliqual̄r: deinde iteru꜠ ad molā ponas ad remollēdū: ⁊ poſtea in patella iteꝝ ad bene calefaciendū ponant̄: demū poſt calefactionē petijs iuoluat̄: ⁊ iterū exprimat̄: ⁊ tunc hēbis totū oleū. Alios modos ponit Meſue: ſed iſte magis vſitatus eſt. ¶ Sūt ꝗ ſubtile꜠ corticē ab amigdala remouēt anteq̄ꝫ oleū faciāt caſq꜠ mūdant ab omni imunditia: ⁊ modus iſte bonus eſt: ⁊ oleum magis ꝑfectū. Sed inhertia detenti pauci ſunt qui hoc faciant. modo igit̄ ꝓſcripto de oleo amigdalarum fiunt oīa olea que per expreſſionē fiunt vt de nucleis perſicoru꜠ de chryſomillis: ⁊ oleum amigdalarum amararum.

Oleum de amigdalis amaris Meſue eſt apitiuum oppilatiuum carminatiuum ventoſitatum ⁊ reſolutiuum ⁊ ꝯfert dolori aurū ⁊ ſurditati ⁊ ſybilo. lenit aſperitates ⁊ delet pānum faciei: ⁊ cōfert doloribus neruorum ⁊ duritiem eoꝝ lenit: ⁊ modus cōpoſitionis eius eſt ſicut diximus de oleo de amigdalis dulcibus.

Oleum amigdalarum Magiſtrale pro bibendo ſic fit. ℞.

¶ Amigdalaꝝ excorticataꝝ. lib.iiij. vel lib.ij. ſi vis exiccent̄ bene ab aq̄ in bacilono ſub quo ſit ignis carbonū: deinde bene piſtent̄: poſt bonā contuſionē ponant̄ in bacilono dicto: ⁊ bene calefiāt manibus ſemꝑ ducēdo: deinde recolligant̄ in vnā maſſa꜠: ⁊ ſi teneri per ſe nō poſſent paru꜠ aque violaꝝ aſꝑgant̄ vſquequo de eis fieri poſſit ad modū paſtoni ſemꝑ tn̄ manibus ducēdo. Poſtea iclinato bacilone ad vna꜠ poſitionē ſub quo remoueat̄ ignis maſſa꜠ dictā manibus cōprimēs: quēadmodū mulieres ſolēt facere cum pānos ſuos ſaliſcinant: ⁊ poſt aliquale꜠ fricationem cum ſapone illos exprimunt: ⁊ hoc ſepe facias. Et ſic extrahes pro omni lib.i. amigdalarū. ℥.iij. olei. hoc ego ſepe feci ⁊ fieri feci pro multis perſonis. ¶ Olei amigdalarum ſimpl̄r ſi ſcriptu꜠ reperiat̄ ⁊ abſq꜠ determinatione. ſemꝑ de oleo amigdalaꝝ dulciū eſt intelligendum.

Oleum de nucleis ꝑſicoꝝ Meſue. ſ. ex nucleis perſicoꝝ. valet oppil̄ones aperit ⁊ cōfert dolori auris ⁊ occidit vermes in eis ⁊ linit̄ ſuper vmbilicum calidū ⁊ necat vermes vulnerum ⁊ confert dolori ani ⁊ hemorroidaꝝ ⁊ tumoribus eorū. Et modus faciēdi dictum oleū eſt ſicut diximus de oleo de amigdalis dulcibus.

Oleum laurinū Meſue confert dolori capitis ⁊ emigranee frigidis ⁊ dolori neruoꝝ ⁊ iuncturarū: ⁊ cōfert neruis leſis a frigiditate: ⁊ ꝯfert dolori ſtomachi ⁊

chi ⁊

chi ⁊ dolori colico ⁊ renũ ⁊ dolori mſcis epat | ⁊ ſplenis ⁊ dolori viſcerũ. Et modus faciẽdi dcm̃ oleũ talis ẽ. ℂ ℞. Granorum lauri maturoꝝ quantũ volueris ⁊ dũ adhuc ſunt recentia tere in pila ⁊ fac bullire cuꝫ aq̃ in caldario. Deinde exprime in ſamari plano nõ habente concauũ ⁊ collige ex aqua qd ſupernatat oleũ. Deinde iterum exprime grana ꝯtrita in ſamari habente vacuũ: ⁊ īfunde aquã calidã ⁊ collige oleum: ⁊ repone ⁊ adminiſtra vbi oportet.

Oleum laurinum Magiſtrale valet vt ſupra: ⁊ modus faciendi talis eſt. ℞.
Baccarum lauri quantitatẽ quã volueris: mundenꝫ a ſuperiori cortice ⁊ maxinenꝫ bene ad maxinã oleariorũ: deinde calefiat illa paſta in cacabo: ſemper manibus agitando ſub quo ſit ignis: deinde inuoluatur in pecia: ⁊ ſub expreſſorio ponatur: ⁊ bene exprimatur ⁊ iterato remaſinetur: calefiat ⁊ exprimatur ⁊ habebis oleum.
ℂ Alio modo docet facere Meſue hoc oleum bulliendo in aquã dicte baccare ⁊ pinguedo ſupernatãs ꝓ ipſo oleo accepit vide ab eo: ſed modus ſuperior melior eſt.
ℂ Ex multis ſeminibus ⁊ ex multis nucleis fructuum olea fieri poſſunt: ſed quia in vſu non ſunt ſermonem non licet fieri. Olea nucũ amigdalarum amararum auellane chryſomille de perſicis de nuce ids de cereſis de granis citri de phiſticis ⁊ pineis: de lino: de ſemie papaueris: de ſemine lactuce: de ſemine cucurbite: de ſemine fenugreci fieri poſſunt ⁊ fiunt per expreſſionem: modo quo fiunt olea amigdalarum dulcium vel amararum.

Oleum irinum Meſue eſt abſterſiuũ reſolutiuum ⁊ maturatiuũ ⁊ ſedatiuũ dolorum frigidorũ ⁊ ſubtiliatiuũ ⁊ maturatiuũ materierũ que ſũt in pectore ⁊ pulmone ⁊ confert doloribus epatis ⁊ ſplenis ⁊ calefacit ea. Et cõfert doloribus iuncturarũ ⁊ lenit durities earũ: ⁊ apoſtemata dura: ⁊ ſcrofulas. Et cõfert dolori ⁊ frigiditati matricis iuuamentũ manifeſtũ. Et confert ſpaſmo. Et diſtillatꝫ in aurꝫ: ⁊ confert dolori ipſius ⁊ fetori nariũ. ℞. Radicũ ireos. ℥.ij. Florum eius. ℥.iiij. Aque decoctionis radicũ eius lib.i. Oleũ ſiſaminũ: aut de oliuis maturis. lib.ij. Bulliant in duplici vaſe vſqꝫ ad aque conſumptionẽ: deinde cola ⁊ permuta radices ⁊ flores: ⁊ aquã decoctionis: ⁊ iterũ hoc bis fiat ſicut dixim⁹ de oleo roſato: deinde cola ⁊ reſerua. ℂ Oleum iſtud eſt illud quod intrat in vnguento arthanite Meſue ⁊c̃.

Oleum de granis ſiſami Meſue. impinguat: ⁊ addit in ſpmate: ⁊ lenit durities: ⁊ aſperitates: ⁊ clarificat vocem: ⁊ lenit guttur: ⁊ eſt materia alioꝝ oleorum multorum. Et modus compoſitionis eius eſt ſicut olei de amigdalis preterq̃ opꝫ vt grana ſiſami prius excorticentur. ⁊ modus op̃ationis eius eſt. Mundetꝫ ſiſamus ab oibus imundicijs: deinde roretur ſup ipſum aqua cum ſale pauco: ⁊ ꝯfricetur manibus: iterũqꝫ roretur donec madefiat: poſtea expandatꝫ vt exiccetur: deinde aſſetur aſſatione modica: ⁊ ponatꝫ in ſacculo pãni aſperi ⁊ fricetꝫ mltũ donec excorticetꝫ: deinde mundetur a corticibus: ⁊ molatur cũ molis: ⁊ fiat alrachine: ⁊ de cetero trahatur oleum ſicut de amigdalis: ⁊ qñqꝫ trahitꝫ oleum preterq̃ excorientꝫ. Et eius op̃atio eſt vt aſſetꝫ ꝑ ſiſamus: deinde molatꝫ ⁊ fiat alrechine: ⁊ trahatur oleum ſicut diximus.

Oleum ſiſaminum Magiſtrale: quod fit quando haberi non poteſt oleuꝫ de granis ſiſami. Cuius permixtio. ℞.

Muſci. ℈.i.	Spice.
Ligni aloes. ℈.ſ.	Cardamomi.ſ.maioris ⁊ minoris.
Nucis muſcate.	Gallie muſcate.
Gariofilorum.	Cubebe. añ.℈.i.
Macis. añ.℈.i.	
Calami aromatici. ℈.i.	Olei cõmunis. lib.i.

ℂ Bulliant in duplici vaſe ⁊ reponantꝫ. ℂ Iſtud oleum ingreditur in multis medicinis: ⁊ quia ad nos non defertur q̃q̃ multi ⁊ falſe dicant ꝙ verus apportatur: hanc cõpoſitionẽ loco ipſius ſolent medici diſpenſare que in virtute eſt ipſius. Et ſi hanc nõ vis facere ⁊ aliud habere nõ potes ipſorum loco accipias oleum amigdalarum dulciũ: qui in virtute eſt illius vt omnis medicorum tenet ſchola. ſed recens eſſe debet non rancidum.

Oleum de chryſomillis Meſ ſedat dolorẽ ani: ⁊ hemorroidarũ: ⁊ reſoluit tumores i eis: ⁊ tumores nariũ: ⁊ īpedimẽta lingue: ⁊ dolores auris: ⁊ modus eſt ſicut diximus in caplo de oleo de amigdalis dulcibus.

Oleum de tartaro Magiſtrale. valet ad maculas faciei purgandũ. ℞. Tartarũ quãtitatẽ quaꝫ volueris ponatꝫ ſup prunas: ⁊ tãtũ ꝑmittatꝫ ꝙ totũ inflãmetur ⁊ rubeat: poſtea ponatꝫ in ſacculo lineo ⁊ pone dcm̃ ſacculũ in loco humido ſicut in penu: ⁊ ſub ſacculo ponatꝫ vel ampulla vel cyatũ. qd eniꝫ exiet ab eo oleuꝫ tartari ab oibus ſolet appellari. ℂ Hoc oleũ põt fieri taꝫ de tartaro albo. ſ. vini albi q̃ꝫ vini rubei. ℂ Et ſũt qui alio mõ faciũt ſ. puluerizando tartarũ ſubtiliter: deinde in ſacculo tele reponũt: ⁊ ipſuꝫ ſacculũ ⁊ tartarũ irrorãt aceto: deinde ſub prunis ponũt ⁊ relinquunt vſquequo nigreſcit: deinde extrahũt illum a ſacculo: ⁊ iterũ puluerizant: ⁊ aceto aſpergũt: ⁊ ſub prunis ponunt: ⁊ poſt ipſius nigredinẽ ſacculum accipiũt: ⁊ in penu ponũt: ⁊ liquor erit. ℂ Quinqꝫ modis habetꝫ diuerſitas oleoꝝ. Quedã eni olea fiunt ꝑ expreſſionẽ ⁊ oliuarũ ⁊ amigdalarũ. Quedã per īpreſſionẽ vt oleuꝫ camomille ⁊ de abſinthio. Quedã ꝑ reſolutionẽ vt oleuꝫ ouorũ ⁊ frumenti. Quedã ꝑ ſublimationẽ vt oleũ philoſophoꝝ: vel de lateribus. Quedã võ ꝑ emanationẽ vt oleuꝫ balſami. Et iterũ oleoꝝ triplex eſt diuerſitas. Quedã eniꝫ ſunt frigida. vt roſatũ violatũ. quedã tẽperata: vt amigdalaꝝ dulciũ recẽs: eo q̃ a elapſo menſe ranceſcit: ⁊ ſic ſua tẽperies deperditꝫ ⁊ calidũ fit: iõ dixi recens. ℂ Et quedam calida vt ruthaceũ coſtinũ ⁊ vulpinũ. Olea frigida quãto recentiora tãto meliora: ⁊ cũ tranſeunt tres menſes virtus ipſoꝝ perditur ⁊ calida fiunt. Temperata võ vſqꝫ ad ſex menſes ſunt in ſua bonitate. Calida võ ſeu calefacientia quanto antiquiora: tanto meliora ⁊c̃.

Oleum ſaluie Magiſtrale. Cui⁹ ꝑmixtio hec eſt. ℞. Folioꝝ ſaluie. Succi ei⁹. añ.℥.iiij. olei oliuaꝝ lib.iiij. Et facias prout in oleo ruthe mẽthe ⁊ abſinthij ubi oſtenſuꝫ eſt: decoctiõe: expoſitione ad ſolẽ: ⁊ trina ꝑmutatiõe ſucci ⁊ herbe. ℂ Modo hoc potes facere ex oibus herbis oleũ: ⁊ illud oleum habebit virtutem illius herbe. Sed fieri debent olea ex herbis in mẽſe Maij: vt in pluribus: eo q̃ tunc maiori virtute vigent.

Oleum de euforbio Meſ. ⁊ eſt medicina ſolemnis ad egritudies neruoꝝ frigidas: ⁊ dolori coxe: ⁊ dolori iuncturarũ: ⁊ dolori epatis: ⁊ ſplenis. Et fit caput purgiũ ex eo ad ſodã emigraneã ⁊ lythurgiã: quod ita fit. ℞. Euforbij. ℥ſ. Olei de keiri. ℥.v. Uini odoriferi tantundem. decoque vſqꝫ ad vini cõſumptionem ⁊ vtere. ℂ Alius modus eſt faciendi dictũ oleũ. ℞. Staphiſagrie. Condiſi. añ.℥.iiij. Piretri. ℥.vi. Calamẽti mõtani ſicci. ℥.xij. Coſti. ℥.x. Caſtorei. ℥.v. Tere ⁊ decoque in vaſe vitreo cũ vini odoriferi. lib.iij.ſ. ℂ Poſtq̃ infuſe fuerint in eo diebus duobus vſqꝫ ad mediuꝫ vini. Deinde manibus fricatione vehementi cola: ⁊ funde ſup ipſuꝫ olei de keiri: aut olei ſiſamini. lib.i.ſ. Et decoque vſqꝫ ad ꝯſumptionẽ vini. Deinde ꝓice ſup ipſum Euforbij recentis ⁊ albi. ℥.iiij. triti ꝯtritione vltima: ⁊ coquatur cum eo. ℂ De condiſi eſt ſpecies ellebori albi.

Oleum de ſemine lini Meſue confert ad ſpaſmum ⁊ lenit duritiē neruoꝝ: ⁊ iūcturarū: ⁊ ē medicina magna egritudinibus ani ſicut ſunt apoſtemata: ⁊ hemorroide: ⁊ ragadie: ⁊ dolori pulſatiuo. Et modus operationis eius eſt ſicut olei ſiſamini preterq̄ non oportet vt excorientur ſemina lini.

Oleum de cucurbita Meſue valet ad inflāmatiōes ſedat vbicūq3 ſint: ⁊ lenit aſperitates etiā pectoris ⁊ pulmonis: ⁊ ſedat apoſtemata calida: ⁊ pleureſiz. Cuiꝰ ꝑmixtio. ℞. Succi raſure tenerrime cucurbite. Floꝝ eius. ana ʒ.iiij. Olei oliuaꝝ incōpletarū. lib.iij. Tria hec reponant̄ in vaſe vitreo: ⁊ facias prout oſtendi tibi in oleo menthe abſinthij ⁊c̄ de decoctione q̄ expoſitiōe ad ſolē: ꝑmutatione ſucci: ⁊ raſure. ¶ Olea oīa frigida perfectiora fiunt cū oleo incompleto q̄ cū completo: ⁊ ſi par cū completo fiunt lauari dꝫ cū aqua fontis bis vel ter: calida vō olea fieri debent cum oleo completo abſq3 lotione.
¶ Pōt etiā fieri oleū ex ſemine cucurbite per expreſſionem quemadmodū fiunt alia olea ex ſeminibus: ⁊ erit ſuperiori temperantioꝛ: ⁊ nature magis conformis.

Oleum de floꝛibus papaueris Meſue ſedat doloꝛes calidos: ⁊ facit ſomnū. Cuius ꝑmixtio. ℞. Floꝛes folia ⁊ capita papaueris viridia contuſa. ʒ.iiij. Oleū oliuarū incompletū. lib.i. ¶ Reponant̄ duo hec in vaſe vitreo: ⁊ obturet̄ os vaſis: ⁊ ſoli exponatur ꝑ dies vij. deinde bulliant in duplici vaſe per hoꝛas tres: poſtea coletur manibus foꝛtiter exprimendo: ⁊ hoc fiat bis ſemper noua folia capita ⁊ floꝛes inouando ſtandoq3 ad ſolē: ⁊ bulliendo ad ignēz vt ſupꝛa. Tertie vō colature adde ſupraſcriptam quantitatem folioꝛum floꝛum ⁊c̄. Contuſis vt ſupꝛa. Et his addas Aque infuſionis papaueris. lib.i. Et ſtringe oꝛificiūz vaſis: ⁊ expone ſoli per dies. xl. deinde cola manibꝰ exprimēdo: ⁊ iterū in dcō vaſe reponant̄: ⁊ ſoli exponant̄: ⁊ ibi permittant̄ vſq3 ad ꝯſumptionē aque. ¶ Iſtud oleūz fieri etiā pōt ex ſolo ſemine per expreſſionem vt fit oleū amigdalarū ⁊ ſeminum. ¶ Infuſio papaueris fit vt infuſio violaꝝ: excepto q̄ in illo ſolum floꝛes accipimus: in iſto vō floꝛes folia ⁊ capita: omnium. ʒ.iiij. ⁊ confrangant̄: in reliquis fit vt illa ⁊c̄.

Oleum de iunipero Meſue confert iſectionibus cutis: ⁊ malo moꝛtuo tibiarū ⁊ ſerpigini: ⁊ cancro: ⁊ vulneribus molis. Et modus faciēdi talis eſt. ¶ ℞. Lignoꝛum eius quantitatem ſufficientēz: ⁊ ſcinde in fruſta ⁊ imple ex eis dolium magnum vitreatū interius: cuius oꝛificiū ſit aretum ⁊ fac foueā in terra ⁊ ꝑpara parietes eius cū terra figuli. Deinde pone ollam vitreatā ex directo in fundo fouee habentē oꝛificiū amplū: ⁊ cooperiat̄ lamina ferrea ſubtili prefoꝛata foꝛaminibus multis ſicut cribꝛatoꝛiū tritici: ita q̄ lamina vndiq3 olle oꝛificiū cooperiat. Deinde ſuꝑ lamina preparat̄ oꝛificiū dolij ex inuerſo: ⁊ ꝑparet̄ cū terra figuli vt nihil ex vtriſq3 oꝛificijs reſpiret. Poſt illud accende ignē ſuꝑ totū coꝛpus dolij ⁊ dimitte ardere ſic per hoꝛas. ij. manabit eni ex arte hac oleū quod reconde ⁊ adminiſtra vbi opoꝛtet.

Puluis coꝛdialis dulcis Magiſtralis. Iuuamentū magnū ad egritudines cerebꝛi coꝛdis ſtōchi ⁊ epatis ⁊ letificat coꝛ: ⁊ nos fuimus experti: ⁊ valet ad tremoꝛem coꝛdis: ⁊ ſyncopim: ⁊ qn̄ qs triſtat̄ ⁊ neſcit radicē: ⁊ facit oꝛis odoꝛē bonum. Cuius ꝑmixtio. ℞.

Fragmentoꝛū coꝛdialiūz cōmunium ſcilicet.	Granatarum.
Zaphiroꝛum.	Hyacintoꝛum. ana ʒ.ij.
Smeraldoꝛum.	Coralloꝛum rubeoꝛūz.
Rubinoꝛum. ana ʒ.ij.	Coralloꝛum alboꝛum.
	Raſure eboꝛis. ana ʒ.iiij.
Raſure coꝛnu cer.	ſunt aliqui qui ponunt.
Seminis acetoſe. ana ʒ.ij.	Terre ſigillate. ʒ.i.
Margaritarum. ʒ.i.	Zucchari albi ⁊ fini. ʒ.xxiiij.
Conterātur oīa ꝑ ſe ſubtiliſſime ⁊ reſeruentur. Et	Folioꝛum auri ⁊ argenti. ana numero. xl.

¶ In hac compoſitione zuccharꝫ apponit̄ duplici cauſa. Primo vt ſit magis guſtui delectabilis. Scdō vt citius a nā attrahat̄. ¶ Preſcripta aūt quō coꝛ ꝯfoꝛtent vel rōne nutrimenti vel q̄litate vel occulte ꝓprietas in qōne mea de remouentibꝰ venenoſitatē ⁊ malitiā narcoticoꝝ a mēbꝛis ꝑncipalibus ſubtiliter excuſſi: quantum vō ad locum iſtum pertineat dico quod agunt ⁊ ratione qualitatis ⁊ ratione pꝛopꝛietatis occulte: ⁊ hoc magis.

Puluis cōtra vermes magiſtralis amara eſt. ℞. Coꝛnu cerui vſti.

Granelle preparate. i. herbe ianue.	Oſſis de coꝛde cer. ʒ.iiij.
Diptami.	Zaphiloꝛum.
Myrre.	Smeraldoꝛum.
Tromentille.	Rubinoꝛum.
Seminis caulium.	Granatarum.
Seminis acetoſe.	Hyacintoꝛum. ana ʒ.i.
Seminis coꝛiandroꝛum. preparatoꝛum.	Reubarbari electi. ʒ.i.ſ.
	Seminis leuiſtici. ʒ.x.
	Folioꝝ auri numero. xl.
Seminis poꝛtulace. ana ʒ.iiij.	

¶ Granella hoc modo preparatur: mundet̄ ab omni immunditia: ⁊ ſuper eam pꝛoijciatur acetum quo cooperiatur: ⁊ omni die acetum permutet̄: ⁊ hoc fiat per dies nouē: deinde extrahatur ab aceto: ⁊ ſuper aſſidē dilatetur ⁊ permittatur vmbꝛa exſiccari.

Puluis pꝛo hoꝛſo montagnane exiccans multum. ℞.

Auellanarum	Nucis muſcate.
Spongie combuſte.	Gallarum.
Hale marine combuſte.	Ariſtologie longe.
Charte combuſte.	Cinnamomi.
Oſſis ſepie.	Ellebori albi.
Scis plātaginis. ana ʒ.iiij.	Ellebori nigri. ana ʒ.ij.
Tritum piperum.	Limature acus ꝑparate.
Zinziberis.	Cineris coꝛticum ouoꝛum.
Salis gemme.	ana ʒ.ſ.
Lapidis pumicis. ana ʒ.ij.	

Conterant̄ ſubtiliſſime ⁊ detur omni die. ʒ.i. cum aqua ſaluie per duas hoꝛas ante cibos optimū effectum.
¶ Spongia hoc modo combuꝛit̄. pmo bene lauetur ⁊ purgetur a lapidibus interioꝛibus: deinde furno temperato exiccetur deinde cōburat̄. Et cognoſcit̄ eius cōbuſtio qn̄ omnis eius pars pulueriʒari pōt: ⁊ hoc mō combuꝛit̄ etiā charta. cauſa q̄re duo hec cōburūt̄ eſt vt ſint magis coꝛroſiua ⁊ penetratiua. ¶ Modus incinerandi coꝛtices ouoꝝ poſitus eſt ſupꝛa in electuario de cineribus. ¶ Limatura vō acus preparatur eo modo quo ſcoꝛia ferri vt in electuario de ſcoꝛia ferri oſtenditur.

Puluis Ducis: ſiue puluis pꝛo ſtomacho magiſtralis valet ad confoꝛtandum ſtomachūz ⁊ ad calefaciendum. ℞.

Cinamōi ſubtil̄ ⁊ electi. ʒ.ij	Cardamomi ſcilicet maioris ⁊ minoꝛis.
Zinziberis.	
Galange. ana ℈.i.	Cubebe.
Garioſiloꝛum.	Piperis longi. ana ℈.i.
Nucis muſcate. ana ℈.i.	Zucchari albi. ʒ.vi.

¶ Miſce ⁊ fiat puluis piſtando prius ſpecies: deinde zuccharum. ¶ Ad faciendum compoſitionem hanc bonam pꝛo omni. ʒ.i. ſpecierum apponi debet. ʒ.i. zucchari ſi perfecta ⁊ bona eſſe debet.

Puluis ſene Montagnane in ſuo antidotario: valet. ℞.

Folliculorum ſene. ʒ.i.ſ.	Cinnamomi.
Zinziberis.	Tartari. añ.ʒ.i.ſ.
Macis. añ.ʒ.ij.	

Terant̃ omnia ſatis groſſo modo: ⁊ doſis eius eſt. ʒ.i. ¶ Folliculi ponẽdi ſunt in hac compoſitione: qꝛ ſunt meliores totius plante magiſqꝫ ſolutiui. in folijs vero virtus eſt debilis valde ⁊c̃.

Puluis ſene magis ſolutiuus magiſtralis. ℞. Folliculoꝝ ſene. ʒ.ix.

Tartari. ʒ.iiij.	Salis indi. ʒ.iiij.
Macis. ʒ.iij.	Diagridij. ʒ.ſ.
Cinnamomi. ʒ.i.ſ.	

Terant̃ oĩa ſatis groſſo mõ ⁊ fiat puluis. ⁊ doſis eſt ʒ.ſ. ¶ Tartarū quod apponi debet in hac compoſitione eſt tartarum vini albi: eo qꝛ magis ſolutiuum eſt ⁊ penetratiuum q̃ꝫ tartarum vini nigri.

Puluis pro epithimate cordiali magiſtralis: ⁊ ego eum fieri facio. ℞.

Florum buglosſe.	Seminis acetoſe.
Florum boraginis.	Ligni aloes.
Floꝝ meliſſe. añ.M.ſ.	Gariofiloꝝ. añ.ʒ.i.ſ.
Sandalorum omnium.	Croci. ℈.ſ.
Roſaꝝ rubeaꝝ. añ.ʒ.ij.	Margaritaꝝ. ʒ.ſ.
Doronici.	Muſci. gra.iij.
Been albi ⁊ rubei.	Cãphore. gra.vi.
Karabe.	Fragmentorū precioſorum omnium. ʒ.i.
Oſſis de corde cerui. añ. ℈. iiij.	Coralli vtriuſqꝫ.
Corticum citri. ʒ.i.ſ.	Spodij. añ.ʒ.ſ.

Conterant̃ omnia p̱ ſe: deinde miſceant̃ ⁊ vſui reſeruet̃. ¶ Flores oẽs in vmbra exiccari debẽt. Nã ſi in ſole exiccẽtur pars ipſoꝝ deꝑderet̃. ſol enĩ reſoluit ꝑtes ſubtiles ⁊ vaporoſas. ¶ Apparet ꝗbuſdã extraneũ ꝙ in hac cõpoſitione frigida: ⁊ que ad infrigidandũ facta eſt crocus apponat̃: ſed hoc factũ eſt vt dirigat ỽtutẽ aliaꝝ medicinarum ad cor. ⁊ ſic iſtruit Auic. fen 4ª primi. caplo 2º.

Puluis pro ſacculo cordis magiſtralis ſic fit. ℞. Floꝝ boraginis. ʒ.ſ.

Florum buglosſe.	Oſſis de corde cerui. ʒ.i.
Floꝝ meliſſe. añ.ʒ.ſ.	Coralloꝝ rubeoꝝ.
Roſaꝝ rubeaꝝ. ʒ.ij.	Seminis acetoſe.
Floꝝ camomille.	Corticũ citri. añ.ʒ.ſ.
Floꝝ anthos.i. floꝝ roſmarini. añ.ʒ.i.ſ.	Ligni aloes.
	Spodij. añ.℈.ij.
Sandaloꝝ omnium.	Croci.
Been albi ⁊ rubei.	Sete crude. añ.gra.x.
Boli armeni. añ.ʒ.i.	Camphore. ℈.ſ.

Miſce ⁊ oĩa groſſo modo puluerizent̃ ⁊ vſui reſeruetur. ¶ Due preſcripte compoſitiones ſpecierum ſunt terende groſſo modo: ⁊ per cribrum medicinaꝝ tranſeunde vt cõmodius poſſint in ſacculis ſtare: ac vt virtus ipſarum longiori tempore duret. ⁊ ſic finis imponitur. ¶ De pulueribus fuit opinio quorundam ꝙ virtus earū duraret vſqꝫ ad ſex menſes. Sed huic opinioni ego non adhereo: eo qꝛ in ſpatio ſex menſium virtutes puluerum reſoluũtur ⁊ efficiuntur debiles. Igitur dicas ꝙ per duos menſes conſeruãtur in bonitate ſua: ⁊ non plus.

Puluis pro ſacculo capitis magiſtralis. ℞. Floꝝ camomille. M.ſ.

Sticados.	Cubebaꝝ.
Maiorane. añ.M.ſ.	Nucis muſcate.
Macis.	Corticum citri.
Maſticis. añ.ʒ.i.	Roſarum. añ.ʒ.i.
Coralloꝝ rubeoꝝ. ℈.ij.	Salis vſti. ℈.iiij.

Conterant̃ hec ⁊ in pecia ponant̃: ⁊ capiti approximẽtur. ¶ Quantitas ſupraſcriptaꝝ ⁊ infraſcriptaꝝ ſpecierū in ſacculis apponenda eſt ʒ.i. pro ſingulo vel ʒ.i.ſ. ad plus. Forma ſacculi capitis debet eſſe quadrata ad latitudinē palme manus. Sacculus vero pro corde debet habere formam cordis ⁊c̃.

Puluis reſtrictiuus magiſtralis. ℞. Boli armeni. lib.i.

Myrtilloꝝ. ʒ.vi.	Thuris. ʒ.i.
Sãguinis draconis. ʒ.iij.	Roſaꝝ rubeaꝝ.
Maſticis. ʒ.i.	Balauſtiaꝝ. añ.ʒ.ij.

Conterant̃ ſubtiliter ⁊ vſui reſeruentur. ¶ Omnes ſpẽs pulueꝝ in hac ſumma ſupra deſcripta ſubtili ſunt conterẽde: ⁊ per ſpiſſum ſedatium ſunt tranſeunde ⁊c̃.

Puluis pro mingentibus in lecto montagnane efficax multum. ℞.

Stomachoꝝ gallinaꝝ p̃paratoꝝ. ʒ.iiij.	Agrimonie. ʒ.i.
	Cineris ericij cõbuſti. ʒ.iij.

Cõterant̃ oĩa ⁊ detur patiẽti ʒ.i. cũ pauco vino vel brodio qñ vadit dormitũ. ¶ Stomachi gallinaꝝ h̃ mõ ꝑparãt̃. Accipe aquã capitelli calidã in liſciuiū quãtitatẽ ꝯueniẽtẽ ⁊ ĩfundas ſtomachos gallinaꝝ vel caponoꝝ p̱ horam: poſtes ablue duabus vel tribus vicibus: deinde abiecto liſciuio infunde in vino vermiglio: ⁊ ſicut feciſti de liſciuio ſimiliter fac ablutionẽ in vino. Et etiã in aqua de nouo infunde aquã vt ſupra. Et poſtea in vino mutãdo vt dealbẽtur: ponent̃ in furno a quo nouiter panis fuerit extractus ⁊ ꝑmittant̃ exiccari ⁊ reſeruent̃ vſui ⁊c̃. ¶ Ericius comburitur eo modo quo lepus comburit̃: ⁊ modus combuſtionis poſitus eſt in electuario de cineribus.

Puluis pro bombardis ⁊ ſchiopettis. ℞. Salis nitri. ʒ.iiij.

Sulphuris. ʒ.ij.	Carbones ſalicis. ʒ.i.

Piſtentur omnia ſubtiliter: ⁊ fiat puluis.

Puluis pro implẽdo dactylos pro mulieribus grauidis pro comedendo. ℞.

Maſticis electi.	Myrtillorum.
Thuris albi. añ.℈.i.ſ.	Boli armeni.
Sãguis dracõis fini. ℈.ſ.	Grane electe. añ.℈.ſ.

Piſtent̃ omnia ⁊ ponantur ʒ.i. ſupraſcriptaꝝ ſpecierum pro ſingulo dactylo abiecto oſſide interiori: ⁊ inuoluatur in papyro ⁊ ĩnphetur cũ vino vermiglio: ⁊ ponatur ad calefaciendũ ſubtus hernices calidas: ⁊ detur mulieribus dubitantibus diſperdere ⁊ bonum eſt.

Paſtonũ p̱ philomenis ſic fit. ℞. Farine ciceꝝ fractoꝝ groſſo modo lib.i. Amigdaloꝝ mũdataꝝ ʒ.vi. ⁊ ſimul bene ĩcorporent̃ ⁊ piſtent̃: deinde accipe butyri recẽtis ʒ.iij. ⁊ pone in captia ⁊ liquefac: ⁊ poſtea adde croci ℈.iij. ⁊ miſce oĩa ſimul in captia ⁊ pone ſup̱ ignẽ ſemp̱ agitãdo cũ ſpatula ⁊ nõ detrahe ab igne donec erit ſiccũ paꝝ: ⁊ poſtea pone ad cribellũ vt totũ tranſeat: ⁊ ſi nõ vult trãſire iteꝝ reſiduũ pone ad ignẽ ad exiccandum donec exeat totum de cribro ⁊ ſerua.

Pillule eleſangine Meſue: ⁊ interpretantur pillule de aromatibus ex inuentione noſtra: valent ad dolorem ſtomachi ꝑpter flegma ipſum: ⁊ ſunt vehementis iuuamenti in mundificando ſtomachum ⁊ cerebrum ⁊ humores groſſos ⁊ iſtrumẽta ſenſuum: ſtomachũ vero confortant ⁊ digeſtionem procurant. ℞.

Cinnamomi electi.	Nucis muſcate.
Cubebe.	Cardamomi maioris ⁊ minoris.
Ligni aloes.	
Calami aromatici.	Gariofilorum.
Macis. añ.ʒ.viij.	Aſſari. añ.ʒ.viij.

Maſticis. Carpobalſami. ʒ.viij.
Squinanti. Abſinthij ſicci.
Spice. añ.ʒ.viij. Roſaꝝ rubeaꝝ. añ.ʒ.v.

¶ Terant̄ hec oīa ꝯtritione groſſa ⁊ īfūdant̄ ſuꝑ ea aque lib.xij.⁊ coquant̄ vſqʒ ad ꝯſumptionē duaꝝ ptiū: deinde fricent̄ manib⁹ ⁊ colent̄ exꝓmēdo aquoſitatē eius:poſtea accipe aloes ſucotrini lib.i.⁊ lauet̄ in ſcutella lapidea vitreata lauationib⁹ plurib⁹ cū aqua pluuiali:poſtea remota aqua ꝓiciat̄ ſuꝑ eū de ꝑdicta decoctiōe lib.ij.⁊ ponat̄ in ſole ⁊ ꝑmittat̄ deſiccari ol die cū ſpatula agitādo:deinde poſt ipſius exiccationē ꝯterant̄ ſubtilr̄ ⁊ puluerizent̄ ⁊ ſuperponat̄. ℞. Myrre.Maſticis. añ.ʒ.v. Croci.ʒ.iij. Et ea ꝑmiſce cū aloe loto:⁊ poſt reſiduū decoctionis adde ⁊ ſoli expone ol die cōmiſcēdo cū ſpatula:⁊ tātū ꝑmittat̄ ſtare ꝙ exiccent̄ ⁊ ſerua.doſis eſt ʒ.i. vſqʒ ad aur̄. i.

¶ Iſte pillule nō poſſunt ꝯfici niſi ſemel in anno.ſ.pillule elefangine.in eſtate.ſ.in mēſe Junij vl̄ mēſe Julij.⁊ ſic tn̄ iſta ſpēs pillulaꝝ ꝑ annū ꝯſeruat̄ in ſua v̄tute ⁊ nō plus.

¶ Magna diuerſitas reperit̄ in Meſue de doſi roſaꝝ ⁊ abſinthij.qdā ponūt añ.ʒ.v. qdā v̄o ʒ.v.⁊ iſta lr̄a verior ⁊ melior eſt.nā roſe ponūt̄ vt expellāt malitias caliditatis aloes a ſtomacho ⁊ capite.abſinthium v̄o vt aggreget ſua ſtipticitate ptes laxatas ab aloe.q̄re ʒ.v.eſt doſis que in dicta recepta apponi dʒ. ¶ Aloes lauat̄ cuʒ aqua pluuiali ꝓpter hāc cauſam:q2 illa ſubtilior eſt ꝙ̄ cōmunis:ideoqʒ magis penetrat ꝑ oēs ptes aloes ꝙ̄ poſſet cōmunis facere ꝓpter groſſitiē ſue ſubē.q̄re cū illa lauet̄. ¶ Aloes lauat̄ hoc modo.Accipe de aloe ſucotrino mūdo ꝙ cito frangatur ⁊ boni ſit odoris quātitatē quā volueris bn̄ terat̄ ⁊ cribellet̄: deinde ꝓiciat̄ in ſcutella lapidea vitreata ⁊ roret̄ aloes ex aqua pluuiali donec ībibat̄ ab ea ꝑ totū:deinde ſoli exponat̄ ⁊ exiccari ꝑmittat̄ ab illa aqua.Et cū deſiccatū fuerit itеꝝ terat̄:⁊ 2° iteꝝ ībibatur ex aqua pluuiali ⁊ dimitte ſiccari ſicut prius:⁊ iterato hoc facias ⁊ 3° vſquequo aqua oēs partes eius penetrauerit.⁊ hoc modo aloes erit lotum:nec alio modo lauari debet.

Pillule maſticine Petri de ebano ſuꝑ additionib⁹ factis Meſue.cap.de medicinis appetitus corrupti.in fine capli.preſeruātes ſtomachū ab ol leſione intriſeca:nec ꝑmittūt humores putrefieri in eo:imo abſtergūt ⁊ mūdificāt rugas ⁊ parietes:⁊ ꝑ aſſiduat vſuʒ earum diebus ſingulis permanebit illeſus a doloribus ſtomachi:nec a dolorib⁹ capitis vexabit̄ vnq̄:⁊ nihil eſt oculis mihi crede ſolubrius iſtis:⁊ ꝑ triſtant̄ ſubueniūt:⁊ eſt medicina matricis viſcoſe ⁊ viſcerum interioꝝ. ℞.

Maſticis. ʒ.iiij. Agarici albi. ʒ.iij.
Aloes electi. ʒ.x.

Miſce ⁊ fiāt pillule cū ſucco altilie.i.ſucco arthemiſie:⁊ pōt etiā reformare cū ſyrupo de ſticados.doſis eſt pille ij.vel iij.qn̄ vadit dormitū:⁊ pōt recipi ſm̄ mētē volūtatū vſqʒ ad xxi.aut ʒ.i.vel. ij.

¶ De altilia aut altimilia ꝙ idem eſt.o quanta differētia reperitur in hac maxime ab ignorantibus aromatarijs. Quidam dicunt ꝙ altilie eſt vinum vel ſapa vel rob.falſum eſt.ſi Conciliator diceret conficiantur cum tile eſſet vinum coctum:ſed ait cum ſucco altilie.i.arthemiſie.naʒ iſtud vocabulum ego met audiui in Hiſpania:⁊ dicunt altimilia.i.arthemiſia. Auic.in 5° canonis in tyriaca Eſdre inquit.ſucci altilie ⁊ eſt aibelengeſiſ.⁊ dicitur abrotanum ſylueſtre.ergo eſt arthemiſia.nam aibelengeſiſ apud Galenum in 6° ſimplicium eſt arthemiſia.Preterea Cōciliator ſeu Petrus de Ebano dicit.ꝙ cōpoſitio harum pillulaꝝ eſt medicina matricis vitioſe ⁊ viſceꝝ iterioꝝ put ſupra ſcripſi.ergo arthemiſia ad idē mirabilr̄ valet:⁊ ſic eſt ꝙ altilia eſt mater herbaruʒ ſiue arthemiſia.Et loco eius pōt poni ſyrupus de ſticados vt ſupra dictum eſt.

Pillule auree Nicolai ab excellentia auri:ſicut eniʒ auꝝ iter alia metalla precioſiſſimus habet̄:ſic pillule iſte inter alias meliores approbantur:⁊ purgant caput:acuunt viſum:⁊ aurium auditum:⁊ ꝯferunt ventoſitati ſtomachi ⁊ inteſtinoꝝ:⁊ conferunt colice:⁊ purgant ſine moleſtia ⁊ ſunt in vſu. ℞.

Aloes electi. Seminis feniculi. ʒ.i.ſ.
Diagridij. añ.ʒ.v. Croci.
Roſaꝝ rubeaꝝ. Colloquintide interioris.
Seminis apij. añ.ʒ.ij.ſ. Maſticis. añ.ʒ.i.
Seminis aniſi. ʒ.i.ſ.

¶ Puluerizent̄ nō multū ſubtilr̄ ⁊ forment̄ pillule cum aqua īfuſionis dragagāti. ¶ De colloquintida iter doctores eſt diſcordia.multi ponūt qn̄ reperiūt interioris colloquītide ⁊ ſemina ⁊ pulpā vt vult circa iſtās: ⁊ male faciūt. alij v̄o ponunt pulpā ſine ſemine: vt alij oēs ſcribunt doctores ⁊ iſti melius faciunt: ⁊ ſic cōiter ab oibus ponit̄ vt Seruitor de mō ꝑparādi ponit:⁊ ſic Meſue in deſcriptione trociſcoꝝ alandal iubet illam a granis mundari.

Pillule de quatuor rebus ſm̄ Franciſcum de pedemontium in capitulo de dolore inteſtinoꝝ ⁊ medicinis eius ⁊ ſunt expertiſſime. ℞.

Colloquītide.loco ei⁹ trociſcoꝝ alandal. Salis gemme.
Diagridij. añ.ʒ.ij.
Serapini. añ.ʒ.ij.

¶ Terant̄ ⁊ ꝯficiant̄ cū ſucco porri:iſte pillule nō ſūt in vſu apud nos:dicunt̄ aūt de quatuor rebus a quatuor ſimplicibus que in ipſis ingrediunt̄ ſine liquore.

Pillule turbithate ⁊ dicūt̄ auree Meſ ⁊ ſūt ꝑme: cholerā ⁊ flegma ſine moleſtia purgātꝫ:ſtomachū ⁊ epar ꝯfortāt:⁊ digeſtionē ꝓcurāt. ℞.

Turbith albi ⁊ boni. ʒ.xvi. Roſarum. ʒ.vij.
Aloes. ʒ.xij. Croci. ʒ.iij.
Maſticis. ʒ.vij.

Puluerizentur ⁊ conficiantur cum ſucco abſinthij.

¶ In iſtis pillulis non ponitur zinziber:⁊ hoc eſt vt debiliores ſint:⁊ a longe nō trahant qḋ ſecus facerent ſi in eis poneret̄:zinziber eni ꝑmixtū cuʒ turbith fortificat ipſius ſolutionē:⁊ facit ꝙ a longinquo attrahat.

Pillule aggregatiue ex inuētione nr̄a Meſue: q̄ ſūt in vſu ꝯiungētes aggregationē exptoꝝ iuuamētoꝝ ad febres antiquas ⁊ ad febres diuerſitatis ⁊ ad egritudines capitis ſtomachi ⁊ epatis:⁊ educunt putrefactiones vtriuſqʒ cholere ⁊ flegma:⁊ mūdificāt iſtrumēta ſenſuū:⁊ ſunt mundificatiuum bonum. ℞.

Mirabolanoꝝ citrinoꝝ. Polypodij. ʒ.ij.
Rauedſeni. añ.ʒ.iiij. Turbith.
Succi eupatorij. Aloes. añ.ʒ.vi.
Succi abſinthij. añ.ʒ.ij. Maſticis.
Diagridij. ʒ.vi. Roſaꝝ rubeaꝝ.
Mirabolanoꝝ kebuloꝝ. Salis gemme.
Mirabolanoꝝ indoꝝ. Epithimi.
Agarici albi. Aniſi.
Collogntī.iterioris. añ.ʒ.ij. Zinziberis. añ.ʒ.i.

Miſce ⁊ reformentur cum electuario roſato Meſue:olibus prius puluerizatis.doſis eſt ʒ. i. vſqʒ ad i. ſ.

¶ Nota ꝙ ſucci itrātes in iſtis ⁊ alijs pillulis ſeu ꝯfectionibus h̄ mō fiūt.Accipiat̄ abſinthiū ⁊ bene ꝯterat̄: deinde in pecia rara inuoluat̄:poſtea cū torculari exprimatur ⁊ abſqʒ alia colatura in veſica ponat̄ ⁊ ſoli ad exiccandū ꝑmittat̄.ſi eni a pte groſſa colaret̄:i veſica nihil remaneret: eo q2 pars aque a ſole ꝯſumeret̄:⁊ vt de abſinthio dico:ita ⁊ de alijs oibus herbis intelligatur:⁊ ꝑ annum ꝯſeruatur.

¶ Nota ꝙ iſte pillule ⁊ pillule de hermodactylis minores ⁊ de hermodactylis ex inuētione nr̄a Meſ reforment̄

cũ electuario roſato Meſue: ⁊ non cũ electuario de ſucco roſaꝝ ſicut faciũt gdã ignari ⁊ aromatarij g reformãt cũ ſupraſcripto electuario de ſucco roſaꝝ: ⁊ h pp auaritiam. ¶ Nota ⁊ iſup ꝙ ſi ſimplr ſcriptũ repies pillulaꝝ aggregatiuaꝝ de iſtis ſupraſcriptis eſt itelligẽdũ ⁊ nõ de alijs.

Pillule de fumoterre Auic. libro 4°. Fen 7ª. caplo de ſcabiei cura. purgant materias aduſtas: ⁊ conferunt ſcabiei. Cuius permixtio. ℞.

Mirabolanoꝝ citrinoꝝ.	Scamonee. ʒ.v.
Mirabolãoꝝ idoꝝ. añ. ʒ.v.	Aloes ſucotrini. ʒ.vij.

¶ Pulueriſent oĩa nõ multũ ſubtilr. Et ꝯfice cũ ſucco fumiterre depurato aut cũ aqua fumiterre irrorãdo ea: ⁊ dimittat ad ſolẽ donec exiccẽt: ⁊ ibibat vice altera: ⁊ dimittat donec exiccet: ⁊ fiat illud trib⁹ vicib⁹: ⁊ in oĩ vice fiat ſicut ſorbitio: deide dimitat donec iſpiſſet: ⁊ cũ factũ fuerit fiãt ide pillle. ¶ Hic itelligẽdũ eſt ⁊ in oibus alijs locis in gbus ſcribunt mirabolani ꝙ ſolũ cortices amotis oſſibus accipi debẽt mirabolani. ¶ Modus faciendi ſupraſcriptas pillas videt obſcur⁹ iſz h mõ fieri debẽt. Terant ꝑſcripta in eis: deide irrorent ſucco fumiterre cocto ⁊ depurato: aut aqua fumiterre intãtũ ꝙ oẽs partes ipſaꝝ penetrẽt: deinde in ſole ad exiccãdũ ponant ⁊ ante ꝑfectam exiccationẽ: ſed poſt aliq̃lẽ ſuctionẽ iteꝝ aque fumiterre irrorent ⁊ ſoli exponant: ⁊ hoc ter fiat. vltimo in ſole exponant ⁊ tantũ ꝑmittant donec pillulaꝝ formam accipere poſſint: deinde remoueant ⁊ conſeruentur.

Pillule de meçereon Meſue: ⁊ ſunt medicina mirabilis ad hydropiſim ⁊ educunt aquaz citrinam ⁊ ſunt experte. Cuius permixtio. ℞.

Foliorum meçereon preparatorum. ʒ. v.
Mirabolanorum citrinorum. ʒ. iiij.
Mirabolanorum kebulorum. ʒ. iij.

¶ Miſce ⁊ pulueriſentur omnia non multum ſubtiliter ⁊ confice cum aqua endiuie in qua diſſoluti ſint tamarindi ⁊ tereniabin. añ. ʒ. i. ⁊ fiant. doſis eſt ʒ. i. ß.

¶ Meçereon preparatur hoc modo. Infundat in fortiſſimo aceto ⁊ per diem dimittatur ⁊ exiccari permittatur: deinde conteratur ⁊ adminiſtretur: hoc enim modo preparat vt ſeroſitas ⁊ inflammatio que in eo eſt amoueat: parum enim ſuſtinent de decoctione: ⁊ laborioſa cõtritio virtutem eius deſtruunt ⁊ reſoluunt.

Pillule de hiera ſimplici Gal. 7° te rapẽtice. ca° 12°. valet ad vniuerſas paſſiones capitis: auriũ ⁊ oculoꝝ: ſtomachum ⁊ ſplen purgant. ℞.

Specieꝝ hiere ſimplicis Galeni. ʒ iiij. Et conficiant cuz melle roſato ⁊ fiant. Nec aliud eſt addendũ nec diminuendum: ⁊ hoc modo Galenus deſcribit loco allegato.

¶ Neceſſitas cõpoſitionis pillulaꝝ fuit: qr medici volentes dare ſubſtãtiã medicine in forma in qua diu moretur in ſtomacho oportuit eas aptare in forma pillulaꝝ: cuz ſolidum magis in ſtomacho ſtet ꝙ̃ queqꝫ alia forma.

Pillule de hiera cõpoſita ſiue de hiera cuz agarico magiſtrales: valẽt ad dolorẽ capitis: pectus mundificant: ⁊ humores groſſos ⁊ putridos: ⁊ conferunt aſmati ⁊ tuſſi antique. ℞.

Spẽꝝ hiere ſimplicis Galeni.	Aloes boni puluerizati. ʒ. viij.
Agarici trociſcati. añ. ʒ. iiij.	

¶ Miſce ⁊ cũ melle roſato fiãt pillule. ¶ In hoc libello notandũ eſt ꝙ aliquibus in deſcriptionibus ⁊ compoſitionibus reperit terant. ⁊ in aliquibus conterant: ideo differentia eſt inter tero ⁊ ꝯtero. Terere enim idem eſt qȝ rez aliquam diuidere per partes groſſas. ꝯterere vero idem eſt qȝ rem diuidere per partes ſubtiliſſimas: imo quando intendo ſpecies ſubtiliſſime teri debere ſcribo ⁊ dico ꝯterãtur. Quando vero volo ꝙ groſſo modo pulueriſent dico ⁊ ſcribo terantur. quare ⁊ in ſupraſcriptis ⁊ infraſcriptis cõpoſitionibus ad hoc aduertatur.

Pillule de hiera magna Galeni: valent ad diuerſas capitis paſſiones: auriuꝫ ⁊ oculoꝝ ⁊ ſtomachum: ⁊ optime purgat: ⁊ cauſas epatis: ⁊ ſplenis duritiem mollit ⁊ extenuat: veſiceqꝫ proficit. ℞.

Cinnamomi fini.	Squinanti.
Roſaꝝ rubeaꝝ.	Radicum aſſari.
Spice.	Uiolarum.
Maſticis.	Epithimi.
Xylobalſami.	Agarici albi.
Carpobalſami.	Turbith albi.
Caſſie lignee.	Colloquintide. añ. ʒ. i.
Abſinthij.	Aloes boni. ℥. ij.
Croci. añ. ʒ. i.	

¶ Pulueriſentur omnia non multum ſubtiliter: ⁊ fiant pillule cum vino aut cum melle roſato.

Pillule fetide maiores Meſue de mẽte Gal. expertoꝝ innumẽroꝝ ad egritudines oẽs neruorũ que ſunt a materia groſſa viſcoſa difficilis eradicationis ⁊ ad dolores iuncturaꝝ qui ſunt ab eadem cauſa ⁊ ad oẽs dolores totius corporis qui eandẽ habẽt naturam: ſimilr ⁊ ad vertiginem: ⁊ ad epilepſiam: ⁊ emigraneã difficilem: ⁊ ſodam ⁊ morpheam ⁊ albaras ⁊ lepram. ℞.

Serapini.	Hermodactyloꝝ. ʒ. ij.
Armoniaci.	Diagridij. ʒ. ij.
Oppoponaci.	Cinnamomi.
Bdellij.	Spice inde.
Colloquintide.	Croci.
Harmel. i. ſemen cicute.	Caſtorei. añ. ʒ. i.
Aloes.	Turbith albi. ʒ. iiij.
Epithimi. añ. ʒ. v.	Zinziberis. ʒ. i. ß.
Aiſebrã. i. exula: ⁊ colligit in mẽſe octobris. ʒ. ij.	Euforbij. ℈. ij.

Terant oĩa ⁊ gũme diſſoluant in aqua porri ⁊ fiãt pille.

¶ Nota de mẽte auctoris pandectaꝝ: ꝙ harmel ſcriptuꝫ per h idem ſignificat qȝ ſemẽ cicute. qñ vero ſcriptum ꝑ a idez eſt qȝ ſemen rutbe. Ex hoc igit itelligas ꝙ diuerſus modus ſcribendi diuerſificat nomen vocabuli. q̃re ſemꝑ reſpiciende ſunt littere ⁊ ſyllabe vocabulum componentes in medicina ſcriptum: eo ꝙ variatur ſm varietatem compoſitionis literarum. quare bene nota.

Pillule fetide minores Meſue: que ſunt in poteſtate maiorum. ℞.

Serapini.	Myrre. ʒ. v.
Armoniaci.	Turbith albi. ʒ. x.
Oppoponaci.	Colloquintide. ʒ. vi.
Bdellij. añ. ʒ. v.	Diſſoluant gumme in aqua porri ⁊ cetera terantur ⁊ cum ea conficiantur.

¶ Unũ gñale hic nota ⁊ icidenter. Oz illud qȝ de nã ſuã ẽ aromaticũ: quãto eſt aromaticius tãto meli⁹: ⁊ qȝ eſt fetidũ quãto fetidius tanto meli⁹: excepto aloe. Silr oẽ qȝ dꝫ hr̃e aliquẽ ſaporẽ: quãto in ſuo ſapore eſt itẽſi⁹ tãto melius: excepto aloe. Nã cũ ſit de nã reꝝ amaritudinẽ habẽtium: quãto minus amaꝝ tanto laudabilius. ¶ Gumme diſſoluant in aqua porri vel in aceto vel in aliquo alio liquore hoc modo. Infundant in aqua vel aceto ꝑ noctẽ: ⁊ dꝫ acetũ vel aqua eſſe in tanta copia ꝙ eas tegat. in mane ſi gũme totã biberunt aquam vel acetũ ⁊ dure ſint adiungat ipſoꝝ alteruꝫ: poſtea accipias eas ⁊ fricabis manibus ſuꝑ ſedatium: qua fricatione bona tranſibit ſubſtãtia. palee vero ⁊ imunditie remanebunt. ⁊ tunc vtere.

Pillule de ſarcocolla Meſue in capitulo de ſarcocolla: ⁊ in antidotario: ⁊ ſũt pillule alie educentes flegma: ⁊ conferunt ad egritudines flegmaticas.

Cuius p:rmixtio hec eſt. ℞.
Sarcocolle ꝑparate. ʒ.iij. Zinciberis. ʒ.i.ſ.
Turbith albi. ʒ.iiij. Salis gemme. ʒ.i.
Collogntide iterioris.ʒ.i.ſ. Diſſolue ſarcocollā in aqua
roſata:cetera terantur ⁊ cum ea fiat maſſa.
¶ Sarcocolla hoc modo preparaꝰ. Infundatur in lacte
aſine per dies quinqꝫ ſemper:⁊ oi die lac innouando:⁊ pri
mum abyciendo:demum diſſoluatur in aqua roſata vt in
ſuperioribus pillulis tibi monſtraui.

Pillule de bdellio maiores Meſue:experte ad flu
xum hemorroidaꝝ ⁊ vlceruꝫ in eis:⁊ ad flu
xum menſtruoꝝ.Cuius permixtio. ℞.
Bdelly. ʒ.i.ſ. Mirabolanorum emblico
Seminis ameos. ʒ.iij. rum.
Mirabolanoꝝ kebuloꝝ. Uenaꝝ aduſtaꝝ:ideſt radi x
Mirabolanoꝝ indoꝝ. acori aduſti.
Mirabolanorum belliri Karabe. ai.ʒ.ij.ſ.
corum. ai.ʒ.ij.ſ.
¶ Infundatur bdellium in ſucco porri:cetera terantur ⁊
cum eo fiat maſſa:⁊ dentur pillule in modum ciceris.
¶ De porro nota ꝙ qdā ē porrū capitatū.i.trāſplātatū:
⁊ eſui illud competit.Aliud eſt ſectile.i.nō tranſplantatuꝫ
⁊ iſtud vſui medicine cōpetit.Igiꝰ de iſto fit ſuccus ð quo
iſte pille reformanꝰ:⁊ ex his ēt fiat aq̄ vl' ꝑ ſublimationē
vel ꝑ decoctionē:⁊ iſte vltim' modus magis mihi placet
de qua reformēꝰ ⁊ diſſoluunꝰ gūme itrātes in pillis feti
dis.q̄re nota.¶ Diuerſitas magna repiꝰ in receptis haꝝ
pillaꝝ fere oēs Meſue dicūt venaꝝ aduſtaꝝ.Et hāc lrāꝫ
reprobat Matthe' ſyl.in ſynonymis poniꝰ ſub cap.690.
dicēs:ꝙ eſt error ſcriptoris:⁊ ꝙ dꝫ dicere auellanaꝝ adu
ſtaꝝ.Sꝫ ſalua ſemꝑ eius pace in errore eſt.ſed dꝫ dicē ve
neriaꝝ aduſtaꝝ:vt a quodā antiq̄ſſimo Meſue ſcriptum
reperi.Et ꝙ ſic dicē debeat pꝫ:eo q: venerie.i.acorus.ſ.ra
dix:q̄ radix ſupra aliquē etiā portata illuꝫ ꝯſeruat a fluxu
ſanguis:vt ipſe ponit cap.181.q̄re ſeipſuꝫ corrigat.¶ Ra
dix acori h mō aduriꝰ:poſt ipſam exiccationē ꝑ groſſa ſa
tis fruſta icidatur:deinde ſuper laminā ferreā ignitā iceſ
ſanter agiteꝰ ⁊ reuolnaꝰ:donec ⁊ quouſqꝫ color eius de to
to mutetur:⁊ tunc remoueaꝰ:quia aduſta eſt.

Pillule lucis maiores Meſue: addūt in vſu ⁊ cor
roborant eum ⁊ auditū:⁊ abſtergūt inſtru
menta ſenſuum:⁊ expellant ſuperfluitates:⁊ cuſtodiūt ſa
nitatem totius corporis:⁊ preſumiꝰ ſuper eis abſqꝫ neceſ
ſitate abſtinēdi.Cuius permixtio hec eſt. ℞.
Roſaꝝ rubeaꝝ. Cinnamomi.
Uiolarum. Aniſi.
Abſinthy. Seis feniculi.
Colloquintide. Seminis apy.
Turbith. Caſſie lignee.
Cubebe. Croci.
Calami aromatici. Macis. ai.ʒ.ij.
Nucis muſcate. Mirabolanoꝝ citrinoꝝ.
Spice. Mirabolanoꝝ kebuloꝝ.
Epithimi. Mirabolanoꝝ indoꝝ.
Carpobalſami:ideſt lignū Mirabolanorum bellirico
balſami. rum.
Sileris montani. Mirabolanoꝝ emblicoꝝ.
Seminis ruthe. Rauedſeni: ideſt reubarba
Squinanti. ri. ai.ʒ.iiij.
Aſſari. Agarici.
Maſticis. Sene. ai.ʒ.v.
Gariofilorum. ai.ʒ.ij. Eufragie. ʒ.vij.
Aloes ſucotrini ad pōdus oium:teranꝰ oia ⁊ ꝯficianꝰ cuꝫ
ſucco feniculi ⁊ fiat maſſa.doſis eſt a ʒ.ij. vſqꝫ ad ʒ.iij.
¶ De collogntida pauci ſūt qui in receptis ponūt collogn
tidā:fundāt ſe ſuꝑ dcm̄ Meſue in deſcriptione trociſcoꝝ
alandal:qui dicit.Trociſci alandal qui ponuntur in hiera
Hermetis ⁊ in alys ꝯfectionibus loco collogntide:ac etiā
ꝑpter ſuā venenoſitatē dicūt nō eſſe auſi in receptis pone
re. Aly vō ponūt collogntidā ⁊ nō trociſcos alandal dicē
tes ꝙ magis ſolutiua eſt:⁊ ꝙ a doctoribus poniꝰ in cōpo
ſitionibus tāq̄ calcar:vt etiā faciūt diagridiū.⁊ ſic his rō
nib' vary varias cōpoſitiones faciūt. Ego vō ſoleo h fie
ri facere:ſi in receptis auctorem reperio:cōſidero ſi in eis
ipſius maliciam frangentes ſunt poſita vel non:ſi ſic auda
cter illā apponi facio vt in iſta recepta.Si non:loco ipſius
pono trociſcos alandal:⁊ hoc eſt qđ dicit bonus Meſue:⁊
propter hoc in hiera Hermetis poſuit in qua multe ⁊ mul
te ſunt medicine venenoſe:⁊ pauce earum venenoſitatem
corrigentes:⁊ tu hoc conſidera bene.

Pillule de hermodactylis maiores Meſue: expte
ad dolorē ſciaticaꝝ ⁊ podagre frigide. ℞.
Hermodactyloꝝ. Caſtorei.
Aloes. Sarcocolle.
Mirabolanoꝝ citrinoꝝ. Euforby.
Turbith. Oppoponaci.
Colloquintide. Harmel.i.ſemen cicute.
Bdelly. Seminis apy. ai.ʒ.iij.
Serapini. ai.ʒ.vi. Croci. ʒ.i.ſ.
Cōteranꝰ oia ⁊ cū ſucco cauliū fiat maſſa.⁊ doſ. ʒ.i.in ʒ.ij.
¶ Colloquintida anteq̄ in cōpoſitione ponaꝰ dꝫ vltima
te ꝯteri:vt iubet Meſue in caplo de rectificatione medi
cinaꝝ pro trituratiōe:cū dicit.Opꝫ ꝙ collogntida vltime
pulueriſenꝰ:nec ſit contentus aliquis in trituratione eius.
¶ De ꝯtritione iteꝝ nota ꝙ duplex eſt.q̄dā eniꝫ eſt mul
ta:q̄daꝫ pauca.multa ꝯtritio fit duabus de cauſis.Prima
vt per illā ꝯtritionē remoueaꝰ malitia medicine quantuꝫ
faceret ſi groſſa eſſet: ⁊ ob hoc hiī ꝯteriꝰ pulpa collognti
de.Scđa eſt:q: mēbruꝫ qđ curare volumus eſt ſituatum
in remotis partibus:⁊ imo bene ꝯterende ſunt vt medici
ne reꝝ epatis. Groſſa vō ꝯtritio fit duab' de cauſis. Una
eſt ne vltimata ꝯtritione vtus medicine ⁊ opatio eius ꝑ
pria corrūpaꝰ vt ſcamonea.ſi in vltimo cōteraꝰ deperdit
virtutē ſolutiuā.Scđa eſt vt multo tempore remaneat in
ſtomacho ⁊ iuuet digeſtionē vel magis attrahat:⁊ ſic me
dicine ſtomatice ⁊ ſolutiue groſſo modo ꝯteruntur.

Pillule de hermodactylis minores Meſue:valent
ad podagrā calidā.Cuius permixtio. ℞.
Hermodactyloꝝ. ʒ.v. Roſaꝝ rubeaꝝ. ʒ.ij.
Scamōee ꝑparate. ʒ.ij.ſ. Aloes. ʒ.x.
Mirabolanorum citrino Confice cum catartico roſa
rum. ʒ.iij. to: ideſt cum electuario ro
ſato terendo prius terenda:⁊ da ʒ.ij.
¶ Catarticū.i.purgatiuū vt doctores exponūt.igiꝰ catar
ticum roſatū idē eſt qđ purgatiuū factū cum ſucco roſaꝝ.
Et ſic electuariuꝫ de ſucco roſaꝝ ⁊ electuariuꝫ roſatuꝫ di
ci pōt catarticum roſatū.veꝝ ego magis laudo reformari
debere cū electuario roſato:q: illud magis benignum eſt
⁊ minori venenoſitate participat.

Pillule de hermodactylis ex inētiōe nr̄a Meſ. ℞.
Hermodactyloꝝ. ʒ.v.
Aloes. ʒ.v. Mirabolanoꝝ citrinoꝝ.
Zinciberis. ʒ.ij. Turbith. ai.ʒ.iiij.
Et fac pillulas cum electuario roſato:⁊ da ʒ. ij.

Pillule de reubarbaro Meſue:cōferunt ad febres
antiquas generatas ex diuerſis humoribus
viſcoſis ⁊ putridis multaꝝ putredinuꝫ ⁊ dolorem epatis
⁊ principium hydropiſis. ℞.
Rauedſeni:ideſt reubar Succi liquiritie.
bari. ʒ.iij. Succi abſinthy. ai.ʒ.i.

Maſticis. ʒ.i.	Seminis apij.
Mirabolanoꝝ citrinoꝝ. ʒ.iij.ß.	Seminis feniculi. aā.ʒ.i.ß.
	Trociſcoꝝ diarodó. ʒ.iij.ß.

Specierum biere pigre:ideſt biere ſimplicis. ʒ. x.
Terantur terenda:⁊ conficiantur in magdaleone cū aqua feniculi:⁊ da cum aqua caſei ʒ. ij. in ſero.

¶ Pro reformatione pillularuꝫ nota ꝙ niſi pillule refor⸗mentur cum aliqua re viſcoſa nō poſſunt ſimul teneri vt fa⸗ciunt iſte pillule:⁊ pillule cocbie que reformantur cuꝫ vino albo. Ideo ſi iſte reformarentur cū ſyrupo acetoſo vel cum oxymelle ſimplici non eſſet inconueniens:⁊ pillule cocie cum melle roſato. Igitur vt dico de iſtis:⁊ de alijs etiam intelligas que cū aqua vel vino reformantur ⁊c̄.

Pillule inde Meſue:quas ſcripſit Haly:quaruꝫ iu⸗uamentum eſt multum ad egritudines me⸗lancbolicas:⁊ cancruꝫ ⁊ leprā ⁊ morpheā nigrā difficilē:⁊ ſunt bone melācholie ⁊ timori ⁊ quartane:⁊ ad doloreꝫ ſplenis ⁊ icteritiā ſplenalē. Cuius permixtio. ℞.

Mirabolanoꝝ nigroꝝ indorum.	duas lauādi ſupra dīſus eſt.
	Colloquintide.
Ellebori nigri.	Salis indi. aā.ʒ.iiij.
Polypodij. aā.ʒ.v.	Succi eupatorij.
Epithimi.	Spice. aā.ʒ.ij.
Sticados. aā.ʒ.vi.	Gariofilorum. ʒ.i.
Agarici.	Specierum biere pigre:ideſt
Lapis lazuli loti. Mo⸗	ſimplicis. ʒ.xij.

Terantur ⁊ fiat maſſa cuꝫ ſucco apij. doſis eius eſt a ʒ. ij. vſqꝫ ad aur. ij. ⁊ ſunt ſane ⁊ experte:⁊ da cū aqua caſei.

¶ Nota ꝙ pillule oēs ꝯſeruantur cū bona eaꝝ virtute ⁊ ope⸗ratiōe vſqꝫ ad mēſes ſex. Et debēt teneri in magdaleoni⸗bus ⁊ nō in puluere:qꝛ nō ꝯſeruantur:imo nullā vel remiſ⸗ſam faciūt opatiōnē. Et nō debēt ꝯſeruari in loco exceſſi⸗ue calido nec ꝓpe ignē nec ad ſolē:qꝛ in exceſſiuā duritieꝫ ⁊ lapideitatē ꝯuerterentur:⁊ tūc nullo mō debēt aromata⸗rij eas exhibere:eo qꝛ ſi darentur torquerent corpus:⁊ nul⸗lam penitus operationem facerent.

Pillule ſine qbus eſſe nolo Nicolai:pillule a ruton ditate dicuntur:ſine qbus eē nolo ꝓpter ma⸗gnā efficaciam quā habere dicuntur:ſuperiores purgāt hu⸗mores:precipue valent ad cataractas oculoꝝ ⁊ obſcurita⸗tes eoꝝ:caput purgāt a cholera ⁊ flegmate ⁊ melācholia:viſum confortant ⁊ iliōſis conferunt:aurium dolorem ſa⸗nant. Cuius permixtio hec eſt. ℞.

Aloes optimi ablu.ʒ.xiiij.	Roſarum.
Mirabolanoꝝ citrinoꝝ.	Maſticis. aā.ʒ.i.
Mirabolanoꝝ kebuloꝝ.	Abſinthij.
Mirabolanorum belliri⸗corum. aā.ʒ.i.	Violarum.
	Folliculoꝝ ſene.
Mirabolāoꝝ emblicoꝝ.	Agarici electi.
Mirabolanoꝝ indoꝝ.	Cuſcute. aā.ʒ.i.
Reubarbari. aā.ʒ.i.	

¶ Terantur oīa:deinde accipe ſcamonee preparate ſubtilr̄ pulueriȝate ʒ.vi.ß.ligetur ſcamonea in pecia ⁊ īfundatur in ſucco feniculi quantitate qua pillule poſſint reformari:deinde exprimatur ſcamonea manibus:prius tñ inunctis oleo violato vel cōmuni:⁊ tātū dicta ſcamonea exprimatur ⁊ manibus ptractetur ꝙ in lactis ſīlitudinē a pāno exeat tota eius humiditas ⁊ ſcamonea:⁊ de illa expreſſione pil⸗lule formentur abyciendo qḋ intra peciam de ſcamonea remanebit. Succum feniculi cū expreſſione facta de ſca⸗monea accipiendo ⁊ pillulas formando. ¶ Aloes quādo ſimpliciter ponitur pro ſucotrino:⁊ de ſucotrino intelligi⸗tur:vt pōnit Mattheus ſyluaticus capitulo proprio.

¶ Pillule a pila dicuntur:qꝛ ſicut pila eſt rotūda:ita pillu⸗le debēt eſſe rotūde. ¶ Pillule q̄re dantur in forma rotun⸗da:eſt qꝛ figura ſpherica nō tāgit planū niſi in pūcto. Sꝫ ꝯcauuꝫ ipſuꝫ tāgit vndiqꝫ. qñ ergo pillula ponitur in ſtoma⸗cho qḋ eſt ꝯcauuꝫ ipſa equalr̄ tangitur a qualibet parte ſto⸗machi:⁊ ideo vndiqꝫ ⁊ in oī ſui parte ad actum reducitur ꝓpter calorem ſtomachi:⁊ ideo ipſa in qualibet ſui parte reducta ad actum attrahit vndiqꝫ equaliter a membris omnibus:ideo datur ⁊ dari debent in forma rotunda ⁊c̄.

Pillule cocie Gal. euacuant humores diuerſos a ca⸗pite ⁊ toto corpore:⁊ acuūt alias medicinas qñ miſcentur cum eis. Cuius permixtio hec eſt. ℞.

Aloes.	Maſticis.
Scamonee preparate.	Colloquintide. aā.ʒ.iiij.
Abſinthij. aā.ʒ.iij.	

¶ Terantur ⁊ ꝯficiātur cū ſucco abſinthij ⁊ reſerua ⁊c̄. Qua⸗re eniꝫ he pillule dicantur cocie. Cocie:ideſt capitales:a co⸗cos qḋ eſt caput. ¶ Pillule q̄re dantur in ipari numero eſt. Pythagoras eni poſuit in ipari numero virtutē multā:⁊ di⸗xit numeꝝ iparē maſculū. igitur pfectiorē. Et ob hoc vulga⸗res ſequentes eū credunt ꝙ dando eas in numero impari ſit maior pfectio ⁊ multū errāt. Numerus eni nō eſt prin⸗cipium actionis ⁊ paſſionis:vt 5° metaphiſice. cōmēto 2°. Et ideo facta doſi cōuenienti medicine poteſt formari nu⸗merus pillularum par ⁊ impar.

Pillule cocie Almanſoris viſuales:valent ad dolorē capitis ⁊ ſtomachi:⁊ euacuāt humores ma⸗los qui ſunt in capite ⁊ in ſtomacho. ℞.

Pulueris biere pigre Al⸗manſoris. ʒ.x.	Turbith.
	Sticados. aā.ʒ.v.
Collogntide. ʒ.iij.ß.℈.i.	Diagridij. ʒ.ij.ß.

Terantur hec ⁊ conficiantur cū vino albo. hec eſt ſpecies pul. biere pigre Almanſoris que intrant in ſupraſcriptis pillulis. Cuius permixtio. ℞.

Roſaꝝ rubeaꝝ.	Cinnamomi.
Spice inde.	Xillo caſſie.
Maſticis.	Radicum aſſari. aā.℈.i.
Xylobalſami. aā.℈.i.g̃.vi.	gran. vi.
Carpobalſami. ℈.i.g̃.vi.	Aloes boni. ʒ.vi.℈.ij.

¶ Pillule fuerunt inuente. Primo propter earum mino⸗rem diſplicentiam guſtui:cum vniuerſaliter componātur ex rebus amaris. Secūdo vt magis a remotis attrahant. quanto enim medicina lōgiori tēpore ſtat in ſtomacho tā⸗to magis ⁊ a longinquioribus attrahit.

Pillule arabice Nicolai:purgāt mirabilr̄ oēs humo⸗res. ſ. ſanguinē ⁊ choleram rubeam ⁊ nigraꝫ ⁊ letitiam afferunt:triſtitiam remouent:mentem acuunt:viſum audacter reſtaurant:memoriā tribuūt:ſcotomiā:vertiginem:emigraneam:oculos:dentes:gingiuas:ſtoma⸗chū:ſplenem:ſonitum aurium:omnes humores:omnibus etatibus:⁊ omnibus tēporibus:ſine moleſtia in viris ⁊ mu⸗lieribus purgant. Cuius permixtio. ℞.

Aloes electi. ʒ.iiij.	Aſſari:ideſt radicum.
Radicum brionie.	Roſaꝝ rubeaꝝ. aā.ʒ.iiij.
Mirabolanoꝝ oīum.	Zinziberis. ʒ.i.
Maſticis.	Caſtorei. ʒ.iij.
Diagridij. aā.ʒ.iiij.	

Miſce fiant pillule cum ſucco feniculi vel abſinthij.

¶ Si ſcriptuꝫ ſimpliciter in pillulis reperitur ſcamonea de preparata eſt intelligendum:⁊ non de alia:prout in ele⸗ctuarijs ſupra declaraūi.

Pillule alſaiaret. Auic. in primo Fen tertij. in caplo de canonibus vniuerſalibus curationis ca⸗pitis:⁊ exponitur a Gentili in hunc modum. ℞.

Spēꝝ biere ſimplicis. ʒ.ij.	Maſticis. ʒ.i.
Mirabolanoꝝ citrino. ʒ.i.	Aloes boni. ʒ.iiij.

Terantur ⁊ cum vino optimo fiant pillule. ¶ De mirabo⸗

lanis nota ꝙ aliquando reperitur ſcriptus in receptis mi- rabolanoꝝ abſolute: ⁊ tunc de oibus mirabolanis eſt intel ligendu3.ſ.de quinq3 generibus mirabolanoꝝ. Si vo ſcri ptum reperiatur mirabolani abſolute de citrinis eſt intel- ligendum ſicut de melioribus ⁊ perfectioribus.

Pillule ſtomatice penultime deſcriptiois Meſue ⁊ ſunt iſte que dari poſſunt omni tempore ⁊ ſunt in vſu: ſtomachum ⁊ caput mundificant. ℞.

Turbith boni. ʒ.x. Roſaꝝ rubeaꝝ. ʒ.iij.
Maſticis. ʒ.iiij. Aloes optimi. ʒ.xvij.

Terantur ⁊ ꝯficiant̄ cū ſucco abſinthij. ¶ Hic nota ꝙ ſi zinziber cum turbith poneretur fortificarentur operatio- nes eius. nam turbith ſui virtute ⁊ de ſe flegma ſubtile tra hit: ſed ſi cum eo zinziber admiſcetur fortificando ipſum facit ꝙ attrahit etiam flegma groſſum.

Pillule ſtomatice ſecunde deſcriptionis Meſue: ⁊ ſunt in vſu: ſtomachum ⁊ digeſtioné con- fortant: cerebrum ⁊ ſtomachum a corruptis humoribus purgant: ⁊ appetitum excitant. ℞.

Hiere pigre. ʒ.x. Mirabolanorum belliirico- rum.
Trium mirabolanoꝝ.
Abſinthij ſicci. añ.ʒ.iij. Agarici albi. añ.ʒ.iij.ſ.
Maſticis. Zinziberis. ʒ.ij.
Seminis aniſi. Squinanti. ʒ.i.
Mirabolanorum embli- Turbith albi ⁊ gūmoſi. ʒ.xij.
corum. añ.ʒ.iij.ſ.

Terant̄ ⁊ ꝯficiant̄ cū ſucco abſinthij: ⁊ da.ʒ.ij.vel.ʒ.iij.

Pillule imperiales ſiue laudabiles. N.quas ipſe in- titulauit pillule alie ante cibum ⁊ poſt cibū: ⁊ ſunt iſte que ſunt in vſu ⁊ bone: valent ad confortandu3 ſtomachum: ⁊ purgant ſine moleſtia. ℞.

Nucis muſcate. Maſticis.
Spice inde. Seminis feniculi.
Croci. Carpobalſami.
Ligni aloes. Quinq3 generum mirabola-
Cardamomi maio.⁊ mi. norum.
Gariofilorum. Turbith albi ⁊ gūmoſi.
Amomi. Manne granate.
Cinnamomi. añ.ʒ.ſ. Agarici albi.
Zinziberis. Folliculoꝝ ſene. añ.ʒ.ſ.
Galange. Reubarbari boni ad pon- dus omnium ſupraſcriptaꝝ ſunt. ʒ.xiij.ſ.
Zedoarie. añ.ʒ.ſ.
Cubebaꝝ.
Macis. Aloes bōi ad pōdus oiu3 ſu-
Seminis aniſi. añ.ʒ.ſ. praſcriptaꝝ ſūt. ʒ.xxvij.

Terant̄ oia ⁊ aloes de per ſe: ⁊ poſtea miſce ⁊ fiant pillu- le cū vino albo optimo. Et inunctis manibus cū oleo lau- rino ⁊ reformēt̄: ⁊ aliqn̄ poſſunt reformari cū ſyrupo vio- lato. ¶ Sene cū ſimplr̄ ſcriptū reperit̄ in cōpoſitionibus ſolutiuis vel lenitiuis: de folliculis ſemper eſt intelligen- dum cum magis ſolutiui ⁊ meliores ſint.

Pillule cōmunes Auicē.pͦ Fen quarti.tractatu 4ͦ. cap̄.de preſeruatione peſtilentie. ℞.

Aloes electi. ʒ.ij. Myrre. Croci. añ.ʒ.i.

Terant̄ ⁊ cū vino optimo fiāt pillule. ¶ Pillule oēs pre- ſcripte ⁊ īfra ſcribende exhibende non ſunt imediate poſt ipſaꝝ cōpoſitionē: ſed ſaltim ſtandu3 eſt ꝑ qndecim dies vt poſſint ſimul cōmiſceri. Et tunc agent operationē ſua3 rōne cōpoſitionis. Scdo aūt faciūt ſi ante dictū tēpus ex- hibent̄. verū aūt in illo tēpore fermētent̄ ⁊ nunqd dici poſ ſit vera fermētatio. Satis in qſtiūcula mea de narcoticis ꝑ lōgū pceſſu3 declaraui: q videre vult ad ipſa3 recurrat. ¶ Pillule que ab aromatarijs exhibēdus obſunt ꝙ̄ cōfe rant ſi tempore debito non exhibentur: ideo modum ex- hibitionis inſcriba3 ne ſua imperitia ⁊ temeritate viri ad aliquas graues egritudines incurrant: pillule que dantur quantum iuuat noſtro propoſito ſpectat: aut dant̄ ad euac- uandum aliqualem materiam in ſtomacho exiſtentem: ⁊ tunc dari debent ante cenam imediate. Aut ad euacuan dum aliquam humiditatem cerebri: ⁊ tunc poſt cenam per duas horas ſaltim exhibende ſunt: ⁊ hoc intelligatur de pillulis non ſcamoneatis ⁊ leuibus: vt maſticine eleſan gine de hiera ſimplici ⁊c̄. Aut dantur ad purgandū humo- rem loco medicine: ⁊ tunc dari debent facta digeſtione ci- bi in ſtomacho ⁊ poſt eas tardandus eſt cibus ſaltim ꝑ ho ras ſex: ⁊ hoc modo doctores exhiberi iubent.

Pillule bichichie Meſue in ſuo de appropriatis.ca pitulo de cura tuſſis ſicce. ſiſtunt catarrum: ⁊ dilatent pectus ⁊ guttur. ℞.

Succi liquiritie. Dragaganti.
Zucchari albi. añ.ʒ.x. Amigdalaꝝ dul. añ.ʒ.i.ſ.
Amidi. ʒ.i.ſ.

Miſce ⁊ fiant pillule cum mucilagine cydoniorum.

¶ Species omnium pillularum groſſo modo ſunt conte- rende ⁊ per rarum ſedacium tranſiri debens: ⁊ ſic melior eſt ſua operatio ⁊ a longinquioribus partibus attrahunt. ratio ſupra eſt aſſignata in electuarijs.

Pillule de agarico Meſue: pectus mūdificant: ⁊ hu mores groſſos ⁊ putridos: ⁊ cōferunt aſma- ti ⁊ tuſſi antique. ℞.

Agarici electi. Radicum ireos.
Maſticis. añ.ʒ.iij. Praſij. añ.ʒ.i.

Terantur ⁊ conficiantur cum vino cocto.

¶ In iſtis pillulis ſoleo apponi facere loco agarici agari- cum trociſcatum: ⁊ trociſcos alandal loco colloquintide: eo quia in eis ſunt multe medicine venenoſe: ⁊ fere nulle ſunt medicine earum venenoſitatem refrangentes: imo refracte eſſe debent medicine apponēde ſunt trociſci alan dal ⁊ agarici trociſcati.

Pillule de lapide lazuli Meſue: valent ad egritudi- nes melancholicas: ⁊ cholere aduſte ſane ⁊ experte. ℞.

Lapidis lazuli loti. ʒ.vi. Salis indi. ʒ.ij.ſ.
Epithimi. Agarici. ʒ.viij.
Polypodij. añ.ʒ.viij. Gariofilorum.
Diagridij. Seminis aniſi. añ.ʒ.iiij.
Ellebori nigri. añ.ʒ.ij.ſ. Hiere pigre. ʒ.xv.

Cōfice cū aqua endiuie vel ſucco: ⁊ da ʒ.ij.cū aqua caſei.

Pillule de euforbio Meſue: educunt flegma frigi- dū: ⁊ ꝯferunt ad mollificationē paralyſis: ⁊ educūt humores groſſos qui deſcendūt ad neruos. ℞.

Euforbij. Serapini.
Agarici. Bdellij. añ.ʒ.ij.
Colloquintide. añ.ʒ.ij. Aloes ʒ.v.

Miſce cum aqua porri.doſis ʒ.ſ. vſq3 ad ʒ.i.

Pillule ad omnes morbos catarri Meſue: valent ad tuſſim catarralem: ⁊ dicuntur pillule de- cinogloſſa. ℞.

Myrre pure. ʒ.vi. Radicum lingue canis.
Olibani. ʒ.v. ʒ. iiij. ſ.
Opij. Et fiant pillule. quarum do-
Juſquiami. añ.ʒ.iiij. ſis. ʒ. ſ. vel ʒ. i.
Croci. ʒ.i.ſ.

Pillule de oppoponaco Meſue: ꝯferunt paralyſi ⁊ torture ⁊ egritudinibus neruoru3 frigidis ⁊ dolori iuncturarum ⁊ genuum ⁊ dorſi. ℞.

Oppoponaci. Armoniaci.
Hermodactylorum. Colloquintide. añ.ʒ.v.
Serapini. Croci.
Bdellij. añ.ʒ.v. Caſtorei. añ.ʒ.i.

Myrre.	corum.
Zinçiberis.	Mirabolanorum bellirico-
Piperis nigri.	rum.
Piperis longi.	Mirabolanoꝝ idoꝝ. an̄. ʒ.i.
Caſſie fiſtule.	Diagridij. ʒ.ij.
Mirabolanoꝝ citrinoꝝ.	Turbith. ʒ.iiij.
Mirabolanorum embli-	Aloes boni. ʒ.xij.

¶ Infundant̄ gūme in aqua cauliū: ⁊ ꝯficiant̄ cū alijs. do ſis eius eſt ʒ.i. vſqꝫ ad aur̄.i. ⁊ da cum aqua Iue.

Pillule alexandrine magiſtrales: valēt ad egritudines melācholicas: ⁊ cancrū ⁊ leprā ⁊ morfeā nigram difficilem: ⁊ egritudines neruoꝝ frigidas habentibus humiditatē difficilis eradicationis: ⁊ flegma viſcoſum: ⁊ confert colice flegmatice ventoſe: ⁊ ꝯfert hydropiſi ⁊ dolori ſplenis: ⁊ ſtomachi frigiditati. ℞.

Aloes bōi ⁊ ſublimis. ʒ.i.	Ameos. ʒ.ſ.
Colloquintide interioris.	Maſticis. ʒ.iiij.
Diagridij.	Aniſi. ʒ.ij.
Abſinthij.	Euforbij. ʒ.iij.ſ.
Bdellij. an̄. ʒ.ſ.	Ellebori nigri. ʒ.ij.

Et fac cum ſucco caulium. doſis ʒ.i. vel ʒ.ij.

Pillule de ſerapino Meſue: experte ad dolorē iuncturaꝝ: ⁊ ſciaticam ⁊ podagram: ⁊ cōferunt ad dolorem matricis: ⁊ prouocant menſtrua. ℞.

Serapini.	Fumiterre.
Armoniaci.	Calamenti.
Oppoponaci.	Folij. an̄. ʒ.ſ.
Bdellij. an̄. ʒ.ij.ſ.	Centauree.
Seminis apij.	Polij.
Seminis ameos.	Coſti.
Armel.	Salis gemme. an̄. ʒ.ſ.
Seminis aniſi. an̄. ʒ.i.	Aloes boni. ʒ.vi.
Acori. ʒ.ſ.	Colloquintide. ʒ.v.

Fiant pillule cum vino. doſis. ʒ.i. vſqꝫ ad ʒ.ij.

Pomum laudani quod portatur in manu tempore peſtis. ℞.

Cinnamomi electi.	Thuris albi.
Gariofilorum.	Myrre. an̄. ʒ.i.
Ambre bone.	Sandali citrini.
Muſci.	Boli armeni.
Storacis calamite. an̄. ʒ.i.	Calami aromatici. an̄. ʒ.ij.
Macis.	Camphore. ʒ.iij.
Seminis iuniperi.	Laudani boni. ʒ.vi.
Roſaꝝ rubeaꝝ. an̄. ʒ.i.ſ.	

Cere quantum ſufficit ⁊ fiant poma in mortario cum piſtello calido: ⁊ cū pauco vino maluatico vel vernacia.

Poma ambre que portantur vt ſupra. ℞. Laudani boni. ʒ.iiij.

Storacis calamite. ʒ.iiij.	Myrre.
Ligni aloes.	Sanſuci: ideſt maiorane.
Cardamomi.	an̄ ʒ. i. ſ.
Roſaꝝ rubeaꝝ. an̄. ʒ.i.	Ambre bone. ʒ.ſ.
Thuris albi. ʒ.i.ſ.	Muſci boni. ℈.i.

Cere quantum ſufficit ⁊ fiant poma in mortario cum piſtello ferreo calido. vt ſupra.

Rubea trociſcata Nicolai: rubea dī ab ipſo colore trociſcata: qꝛ trociſci ī ea ponunt̄: valet tertianarijs quotidianarijs an̄ horā acceſſionis data cū rodoſtomate ad modū auellane. Narib⁹ ⁊ palſib⁹ ex ea inūcti ſanitatē ꝓſtat: tenuati ex acri ſtate ſcō data cū ptiſano ſubuenit. ℞.

Liquiritie raſe.	Croci.
Cinnamomi.	Roſaꝝ.
Papaueris albi. an̄. ʒ.iij.	Seminis iuſquiami.
℈. ij. gra. vij.ſ.	Seis apij. an̄. ʒ.iij. gra. xv.
Spice nardi.	Trociſcorum croci magne-
Violaꝝ. an̄. ʒ.i. gra. vij.ſ.	tis.
Gariofiloꝝ.	Trociſcoꝝ idiocri.
Storacis calami. an̄. ʒ.ſ.	Myrre.
Opij thebaici. ʒ.ſ.	Seis aniſi. an̄. gra. xv.

Mellis quantum ſufficit ⁊ da vt ſupra.

Roſata nouella Nicolai: roſata dicitur a roſis: nouella reſpectu veteris que recipiebat tabar: ideſt ſulphur viuum: vomitum ⁊ ſubuerſionem ſtomachi aufert: debilitatem ⁊ ſitim reprimit: defectis ex lōga infirmitate mire ſubuenit: ſudores diaforeticos compeſcit. Cuius permixtio. ℞.

Roſaꝝ rubeaꝝ.	Galange.
Zucchari.	Nucis muſcate.
Liquiritie raſe. an̄. ʒ.i.	Zedoarie.
ʒ. i. ℈. ij. ſ.	Storacis calamite.
Cinamomi. ʒ.i. ℈.ij. g̃.ij.	Cardamomi maioris ⁊ minoris.
Gariofilorum.	
Spice nardi.	Seminis apij. an̄. ℈.i. g̃.ix.
Zinçiberis. an̄. ℈.i. g̃.ix.	

¶ Puluerizent̄ puluerizanda: ⁊ cum mellis lib.i. ʒ.viij. fiat in forma liquida. ſi vo in forma ſolida: facias vt ſupra te oſtendi. ¶ Nardi ſi reperit̄ ſcriptū in aliqua cōpoſitione vt in hac cōmuniter reperitur: de ſpica nardi intelligēdum eſt: non autem de compoſitione cuiuſdam vnguenti precioſi: vt quidam dementes auſi ſunt dicere

Requies Nicolai: requies dicitur qꝛ requiem accipientibus preſtat: maxime typice febricitantibus quotidianarijs tertianarijs quartanarijs acutis ⁊ peracutis. Cuius permixtio. ℞.

Roſaꝝ rubeaꝝ.	Seminis pſilij.
Violaꝝ. an̄. ʒ.iij.	Nucis muſcate.
Seminis iuſquiami.	Cinnamomi.
Opij.	Zucchari. an̄. ʒ.i.ſ.
Papaueris albi.	Sandaloꝝ alboꝝ.
Corticum mandragore.	Sandaloꝝ rubeoꝝ.
Seis ſcariole. an̄. ʒ.i.ſ.	Sandaloꝝ citrinoꝝ.
Seminis lactuce.	Spodij de canna.
Seis portulace. an̄. ʒ.i.ſ.	Dragagāti. an̄. ℈.ij. gra. v.

¶ Puluerizentur ſubtiliter puluerizanda: mellis cocti ⁊ diſpumati lib.i. ⁊ ʒ.iiij. ⁊ fiat electuarium.

¶ Iſta compoſitio a multis corrupta ⁊ male componitur: multi enim addunt ⁊ in ſuis receptis reperiunt vltra preſcripta Miconis: ⁊ exponunt qđ eſt papauer nigrum ⁊ falſe. nam idem eſt qđ papauer album: vt vult Gentilis ſup 5° canonis. Sed littera debet ſtare vt preſcripſi. ¶ Uſus iſtorum opiatorum non debet eſſe niſi tranſactis ſex menſibus. Et inueterata vltra ſex annos non vigoroſe electuaria hec operantur. immo declinant ab eorum virtute: maxime ſtupefactiua ſeu opiata ⁊c̄.

Suf aromaticuꝫ Meſue: confortat ſtomachum: digeſtionem facit bonā: ventoſitatem diſſoluit: oris odorem facit bonum. Cuius permixtio hec eſt. ℞.

Anen. aur̄. xij	Ligni aloes.
Seis feniculi. aur̄. iiij.	Corticis citri. an̄. aur̄. i.ſ.
Liquiritie raſe.	Muſci boni. gra. xv.
Zinçiberis. an̄. aur̄. iij.	Zucchari tabarzet ad pondus omnium.
Gariofilorum.	
Macis.	Zucchari nabet mediū pondus omnium.
Cinnamomi electi.	
Galange. an̄. aur̄. ij.	Doſis eius eſt aur̄. ij. cuꝫ vino bono.
Gallie muſcate. aur̄. i.	

Sief album cum opio Meſue: conferens obtalmie ⁊ doloribus oculoꝝ. Cuius per-

mixtio hec eſt. ℞.
Ceruſe lote i aq̄ roſa. ʒ.x. Dragaganti albi. ʒ.i.
Sarcocolle. ʒ.iij. Opij. ʒ.ſ.
Amili. ʒ.ij.
Fiant trociſci parui longi: ſicut ſuppoſitoria.

Sief album ſine opio Meſue: valet vt ſupra. Cuius permixtio. ℞.
Ceruſe lote in aq̄ roſa. ʒ.x. Amili. ʒ.ij.
Sarcocolle. ʒ.iij. Dragaganti. ʒ.i.
Fiant trociſci parui longi ad modū ſuppoſitorij de ℈.ſ. pro quolibet vel circa.

Suppoſitoria ad tenaſmon magiſtralia: valent tenaſmoni ⁊ egritudinibꝰ ani. ℞.
Terbentine. Croci. ʒ.i.
Myrre. Opij.
Thuris. añ.ʒ.i. Licij.i.ſucci. añ.ʒ.ij.
Et cum albumine oui fiāt ſuppoſitoria ad longitudinem vnius digiti ⁊ applicet̄ paꝝ vnū fili: ⁊ ſic fit.

Suppoſitoria alia ad tenaſmon. Cuius permixtio. ℞.
Thuris. Lycij.
Vernicis. Myrre.
Opij. Croci. añ.ʒ.i.
Sāguis draconis. añ.ʒ.i. Et fiāt ſuppoſitoria cum vino vel albumine oui ⁊ cum filo: vt ſupra.

Suppoſitoria de Ciclamine ⁊ de alijs gummis. ℞.
Myrre. Oppoponaci.
Caſtorei. Ciclaminis: ideſt panis porcinus. añ.ʒ.i.
Nigelle. añ.ʒ.i.
Et fiant ſuppoſitoria cum trifera ⁊ cum filo.

Suppoſitoria conſtrictiua. ℞.
Lythargirij.
Olibani. Croci.
Maſticis. añ.ʒ.ij.ſ. Opij. añ.ʒ.ij.
Et fiant ſuppoſitoria cum filo.

Sacculus pro corde ſic fit. ℞. Require in iſto capitulo de pulueribus pro ſacculo cordis.

Sacculus pro capite fit. vt pꝫ in iſto capl'o de pulueribus: ⁊ incipit. Puluis pro capite.

Sacculus alius pro capite. ℞.
Vernicis. ʒ.ij.
Macis. Gariofiloꝝ. añ.ʒ.iiij.
Miſce ⁊ fiat ſacculus.

Sacculus pro ſtomacho ſic fit. ℞.
Abſinthij ſicci. M.i.
Menthe ſicce. Cinnamomi. ʒ.ij.
Roſaꝝ rubeaꝝ. Macis.
Coriandrorū preparatorum. añ.M.i. Gariofilorum.
Spice.
Maſticis. ʒ.i. Galange. añ.ʒ.ſ.
Conterantur groſſo modo: ⁊ fiat ſacculus.

Sacculus alius pro ſtomacho. ℞.
Roſaꝝ rubeaꝝ. M.i.
Abſinthij ſicci. Coriandroꝝ preparatoꝝ.
Menthe ſicce. añ.M.i. Seis aniſi. añ.ʒ.ij.
Miſce ⁊ conterantur groſſo modo ⁊ fiat.

Sacculus pro piſcibus. ℞.
Celidonie. M.ſ.
Melliloti. Papaueris. añ.M.ſ.
Piſtentur groſſo modo ⁊ fiat ſacculus.

Sacculus pro ſrancbis ſic fit. ℞.
Furfuris frumenti.
Seminis anbeti. Floꝝ camomil. añ.quātū ſufficit.

Stomaticbuz calidum Nicolai: confortat digeſtionem: virtutem adiuuat ⁊ illoſis ſatis valet. ℞.
Cinnamomi. Spice.
Zinziberis. añ.ʒ.ij. Macis.
Gariofiloꝝ. Ligni aloes.
Galange. Cardamomi. añ.ʒ.ſ.
Nucis muſcate. añ.ʒ.ſ. Zuccbari albi. lib.i.
Miſce ⁊ fiat confectio in morſellis aut in puluere.

Stomaticbuz frigidum Nicolai: valet contra oēm calorē: ſtatim reprimit: ⁊ patiētibus debilitatē ex calore nimio potenter ſubuenit: acutis ⁊ peracutis mirifice prodeſt. ℞.
Sandali albi. Seminis melonis.
Sandali rubei. añ.ʒ.i.ſ. Succi liquiritie.
Spodij. Roſarum rubearum.
Berberis. Violarum.
Seminis portulace. Floꝝ nenufaris. añ.ʒ.i.
Seminis ſcariole. añ.ʒ.i. Zuccbari albi. lib.i.
Et fiat confectio cum lib.i.aque roſe.

Stomaticbuz laxatiuum. ℞.
Diagridij. ʒ.i.
Turbith. Cinnamomi.
Foliculoꝝ ſene. añ.ʒ.i. Gariofiloꝝ.
Maſticis. Spice. añ.ʒ.i.
Roſaꝝ rubeaꝝ. añ.ʒ.ij. Zuccbari albi. lib.ij.
Seminis aniſi. añ.ʒ.i.
Et miſce ⁊ fiat ⁊ detur: doſis eius eſt. ʒ. iiij.

Species pro compoſita de rapis. ℞.
Seminis feniculi. lib. ij.
Seminis coriandrorum. Seminis carui. lib.i.
lib. i. ʒ. vi. Seminis aniſi. ʒ.vi.
Piſtentur groſſo modo ⁊ aſpergantur ſuper rapis ⁊ ſupponatur acetum quantum ſufficit.

Specierum pro ceruelato. ℞.
Piperis. ʒ.iij.
Gariofiloꝝ. Croci. ʒ.i.
Zinziberis. añ.ʒ.ij. Salis cōis. ʒ.iiij.ſ.
Cinnamomi fini. ʒ.iiij. Carnes porcinas. lib.iij.
Nucis muſcate. de.ʒ.xxviij.per lib.
Macis. añ.ʒ.i. Caſei veteris ⁊ boni. ʒ.xij.
Et fiat ceruelatum bonum.

Salſa confecta ſic fit. ℞.
Zinziberis. ʒ.ij.
Cinnamomi. Synapis. ʒ.iij.
Piperis. añ.ʒ.ij. Nucis muſcate.
Gariofiloꝝ. Piperis longi.
Galange. Coriandrorum preparatorū. añ. ʒ. iiij.
Macis. añ.ʒ.ij.
Serpilly. Allij mundi. ʒ.i.ſ.
Petroſilly. añ.ʒ.ij. Salis communis. ʒ.ij.
Maiorane. Amigdalaꝝ mūdataꝝ.
Menthe. Paſſulaꝝ. añ.lib.ij.
Croci. añ.ʒ.iiij. Mellis diſpumati. lib.xij.
Piſtent̄ oīa ſubtilr̄ ⁊ icorporent̄ cū melle ⁊ reſeruetur: ⁊ quando operare oportet diſſolue cum aceto forti.

Syrupus acetoſus ſimplex Meſue: valet ad materias calidas frigidas ſubtiles ⁊ groſſas ⁊ viſcoſas ſiue adherētes: ⁊ facit penetrare medicinas in ptes in quas forte nō penetrarēt. Et facit acgrere diuiſiuas ſectiones duri ⁊ difficilis: ⁊ modus opationis eſt. ℞.
Zuccbari albi. lib.v. Aque fontium. lib.iiij.
Et cū ea clarificet̄ zuccbaꝝ: quo clarificato cū igne lento ſemꝑ ſpumā abijciēdo: deinde pijciant̄ ſuꝑ illō Aceti vini albi. lib.ij. in leui ⁊ forti lib.iiij. ⁊ in mediocri lib.iij.

⁊ de

⁊ da ei poſt illud pfectionē decoctionis. Sed vſitatus modus eſt ponere. lib. ij. aceti ⁊ facere ſyrupū: ⁊ hic in vſu eſt. ℂ Multi dubitāt in hac recepta: ⁊ apparet eis ambiguū id qđ Meſue dicit: ⁊ referunt illud forte: ⁊ illud debile ⁊ illud bene ad acetum. Et non debet referri ad acetū: ſed ad virtutem ſyrupi: ⁊ ſic clara eſt littera.

Syrupus de radicibus Meſue. ſiue acetoſus compoſitus ł alia eſt magiſtralis. valet ad choleram groſſam difficilem ⁊ ad flegma. Incidit enim ⁊ abſtergit ⁊ aperit oppilationes que ſunt in epate ⁊ ſplene ⁊ renibus. Cuius permixtio. ℞.

Radicum apij. — Seminis feniculi.
Radicum feniculi. — Seminis aniſi.
Radicum petroſillij. — Seminis ameos.
Radicū endiuie. añ. M. i. — Semis ſparagi. añ. ℥. iiij.
Seminis apij. ℥. iiij. — Aceti boni. lib. ij.

ℂ Omnia preter acetum bulliāt in lib. xx. aque ſm artem vſq3 ad ɔſumptionē ⁊ perfectā coctionē: deinde colētur ⁊ in colatura addatur Mellis purificati aut çucchari lib. iiij. Et aceti quātitas pſcripta: ⁊ coquat̄ ad perfectam coctionē: ⁊ appellat̄ ſyrupus iſte de radicibus cū aceto. ſi vō facere vis illum ſine aceto remoueas acetū ⁊ erit factū ⁊ erit de radicibus. ℂ Triplex fuit neceſſitas ſyruporum cōpoſitionis. pma fuit cōſeruatio virtutū rerū in toto anno. ſcđa exhibitionis rerū in forma potabili: volendo virtutē rei preter eius ſubſtantiā. tertia propter infirmos qui non poſſunt ſumere medicinas niſi in hac forma: ⁊ pter has cauſas ſyrupi reperti ſunt. ℂ Radices anteq̄ exiccētur bene lauande ſunt ⁊ ab interiori ligno mundande: deinde ad ſolē ſiccari: deinde reſeruande a fumo ⁊ humiditate ſunt: ⁊ ita fere oēs herbe bene exiccant̄ ⁊ conſeruant̄. Flores vō in vmbra. ℂ Radices ſimplr prolate ſūt qnq3 numero. ſ. radix feniculi: apij: petroſillij: bruſci: ⁊ ſparagi. ℂ Semina q̄tuor frigida cōia minora ſunt iſta. Semen endiuie: lactuce: ſcariole: ⁊ ſemē portulace: iō ſi ſimplr ſcriptū reperiat̄ ſeminū cōium frigidoꝝ minoꝝ de iſtis intelligat̄. ℂ Si vō ſcriptū reperiat̄ quatuor ſeminū cōiuꝫ calidoꝝ maioꝝ. iſta ponant̄: ſcilicet ſemē aniſi: feniculi: carui: ⁊ ameos: q2 illa ſunt. ℂ Semina vō q̄tuor cōia minora calida ſunt iſta: ſemen apij: petroſillini: cimini ⁊ naſturcij: imo ſi ſimplr ſcribat̄ quatuor ſemina cōia minora calida đ iſtis itelligat̄. ℂ Syrupꝰ factus cū melle ſimplr melius valet q̄ factus cum çuccharo: ⁊ quadruplex eſt cauſa. Prima eſt: q2 mel cū ſit viſcoſum melius cōſeruat medicinas cōponentes ſyrupum q̄ çuccharū. Secūda ratio: q2 mel magis mūdificat materias tegitq3 horribilitatē medicinarū q̄ çuccharū. Tertia: q2 mel eſt dulcius. Quarta cauſa: q2 mellꝰ digerit q̄ çuccharū. Et lꝫ ſyrupus factꝫ cum melle melius ſit ad digerendū ⁊ mundificandū: tñ ad īfrigidandū ⁊ confortandū melius valet ſyrupus factus cum çuccharo q̄ cū melle. Unde ſi intēdimus digerere abſtergere calefacere ⁊ mūdificare fortiter đbemus facere ſyrupū cū melle. Si infridare confortare leniterq3 aperire: cū çuccharo bono. Si vtrūq3 fiat cū vtroq3: ideo notēt ignari ⁊ troianuli aromatarij: qui ſuos ſyrupos pter auaritiā cū melle faciunt. maior enīꝫ intentio ſyrupi eſt ɔfortare: infridare ⁊ leniter digerere q̄ aliud facere: q̄re ⁊c.

Syrupus de duabꝰ radicibus ⁊ eſt magralis. ℞. Radicum petroſillij.
Radicū feniculi. añ. M. i. Bene lauent̄ ⁊ a ligno interiori mundentur ⁊ abradant̄: deinde bulliant in lib. viij. aque vſq3 ad ɔſumptionē medietatis: deinde colent̄ ⁊ pdicte colature addat̄ çucchari albi clarificati lib. ij. ⁊ bulliant vſq3 ad perfectā decoctionē in formā ſyrupi. ℂ In iſto ſyrupo ſūt qui ponūt radicē apij loco radicis petroſillij. Sed q2 apiū hꝫ in ſe hāc pprietatē q̄ epilepſiā mouet. ideo mihi ſuſpectū eſt: ⁊ loco ipſius poni facio petroſilliū.

Syrupus de ſucco endiuie valet ad oppilationem epatis: ⁊ extinguit inflammatiōes febriū ⁊ ſitim ⁊ epar calefactum. Cuius permixtio. ℞.
Succi endiuie cocti ⁊ depurati ⁊ colati. lib. iij.
Zucchari. lib. iiij. Et fiat ſyrupus decoquendo debito modo: ⁊ eſt in vſu. ℂ Succi omnium herbarum conſeruantur per annum ⁊ nō vltra. ſi ſupra eos ponatur parum olei oliuarum: ⁊ bñ ſint clarificati: vt in ſyrupo de biçantijs oſtendit̄: ⁊ apponendi ſunt in vaſe vitri vel ſaltim vitreato: demum tranſacto anno ſunt abijciendi.

Syrupus de endiuia magiſtralis. ℞. Foliorum endiuie.
Epatice. — Radicum endiuie.
Capilloꝝ ven. añ. M. iij. — Aque endiuie. añ. lib. i.
Diantos. M. ij.
Bulliant hec ſm artē in lib. xviij. aque vſq3 ad cōſumptionē duarū partiū: deīde colent̄ ⁊ colature addant̄ çucchari clarificati. lib. vi. ⁊ fiat ſyrupus coquendo debito modo. ℂ Nota hic vnū vniuerſale q̄ ſi vis facere ſyrupū magis clarū: tūc in decoctiōe debes çuccharū clarificare: ſed tūc ſyrupus nō eſt tante virtutis. Ideo ſemꝑ çuccharū ꝑ ſe clarificari ſoleo facere: deīde decoctionē ſupra addo.

Syrupus alius de endiuia: cuius inuentor fuit Gentilis de fuligineo queꝫ manu propria eius deſcriptum ego iam vidi: efficacior ⁊ melior preſcripto. Cuius permixtio hec eſt. ℞.
Succi endiuie. — Succi epatice. añ. lib. iij.
Clarificent̄ ſeu purgent̄ pdicti ſucci ad igneꝫ vt expedit.
Roſarum. — Capillorum veneris.
Uiolarum. — Ordei mundi.
Lētiginis aq̄. i. lozaminſe. — Seminū cōiuꝫ frigidorum
Florum nenufaris. — maiorum. añ. ℥. i.
Politrici. añ. ℥. ſ.
Bulliant oīa hec ſm artē in lib. vi. aque vſq3 ad ɔſumptionē tertie partis: deinde colent̄ ⁊ colature addant̄ çucchari clarificati. lib. iiij. ⁊ fiat ſyrupus qui aromatiçetur cum infraſcriptis ſubtili modo puluerięatis. ℞.
Sandalorum alborum. — Ligni aloes.
Sandalorum rubeorum. — Cinnamomi.
Berberorum. — Corticum citri. añ. ℈. i.
Semis cydonioꝝ. añ. ℈. i.
Subtiliter puluerięent̄ ⁊ ſyrupus aromatiçet̄. eſt enīꝫ efficacior. ℂ Aromatięatio duplr fieri pōt. primo q̄ poſtq̄ ſyrupus perfecte coctus eſt proijciant̄ ea ex q̄bus dꝫ aromatięari: ⁊ permittant̄ ſolū vna ebullitione bullire: deinde ab igne remoueant̄ ⁊ reſeruent̄. ℂ Alio mō poſtq̄ ſyrupus perfecte coctus eſt ab igne remotus poſſunt aromata ex q̄bus aromatięari debet intus apponi ⁊ ſimul longo tempore concutiendo miſce: ⁊ ſic virtutē accipiet eaꝝ: ⁊ h̄ modo aromatięatio fit. vterq3 modus eſt laudabilis.

Syrupus roſatus ex infuſione roſarum Meſue. cōferens adustioni febrium vehementer ſiti ⁊ inflāmationi pectoris. Cuius permixtio. ℞.
Infuſionis roſaꝝ viridiū. lib. v. Zucchari bo. lib. iiij.
Miſce ⁊ fiat ſyrupus decoquendo debito modo.
ℂ Modus infuſionis roſarum talis eſt. Accipe foliorum roſarū viridium mundatarū. lib. vi. ponant̄ in vaſe vitreato ſtricti orificij: ⁊ ſup eas fundat̄ aque feruētis. lib. xv. ⁊ ſtringat̄ orificiū vaſis ⁊ dimittatur per [illegible] Deinde colet̄ ⁊ bene roſe exprimant̄: ⁊ poſtea [illegible] Et iterū tantūdē foliꝫ roſarum recentiū in [illegible] ponantur: ⁊ ſupra dictam aquā colatam que [illegible] calefacta proijciatur ⁊ obturet̄ ⁊ permittatur [illegible]

Dearom.

iterū tertio hoc fiat: deinde coletur. ⁊ ſi reſeruare volueris opponat̄ ad ſolem per dies. xl. in vaſe vitreo ſtricti orificij ⁊ diſtilletur paruʒ olei oliuarū in orificio eius: poſtmodū reſerua: ⁊ de dicta īfuſione accipe quando volueris ponēdo equalem quantitatem zuccbari cum ea.

Syrupus de roſis ſiccis magiſtralis confert fluxui ventris ex caliditate. ℞.

Infuſionis roſarum ſiccarum rubearum.
Zuccbari clarificati. añ. lib. ij.
Miſce ⁊ fiat ſyrupus decoquendo debito modo.

¶ Infuſio roſarū ſiccaꝝ fit vt infuſio roſaꝝ viridiū hoc excepto ꝙ loco viridiū ponunt̄ roſe ſicce: ſʒ fʒ eandē quātitatē tam de roſis q̄ʒ de aq̄. Oēs ſyrupi reſtringentes vt ſyrupus roſatus de granatis de myrtis: ⁊ ceteri cōſtrictiui debent bene decoqui: lenitiui v̄o vt violati ecōtrario.

Syrupus de ſucco roſaꝝ in acutis ⁊ pacutis febribus ⁊ ſoluit naturā cū facilitate. ℞.

Succi roſaꝝ rubeaꝝ. lib. iij. Zuccbari. lib. iij.
Et cum aqua fontium clarificetur: ⁊ fiat ſyrupus.

Syrupus de ſucco acetoſe Meſue cōfert febribus cholericis ⁊ inflāmationi ſtomachi ⁊ cōfortat cor calidum ⁊ ſtomachū ⁊ eſt cōueniēs febribus peſtilētialibus. ¶ ℞. Succi acetoſe purificati. lib. iij. Zuccbari clarificati. lib. ij. Et fiat ſyrupus decoquēdo debito modo ⁊ reſeruet̄. ¶ In ſyrupis vnuʒ vniuerſale nota. Syrupi eni aut cū zuccbaro aut cū melle aut ſapa fiūt: ſyrupus q̄ de zuccbaro fit melius debet decoqui q̄ʒ qui cuʒ melle cōponit̄: cū mel ſit magis ꝯſeruatiuū ⁊ min⁹ corruptibile. Et ideo ſyrupus cū melle factus diutius cōſeruat̄. Syrupus factus de melle quāto minus decoquit̄ tāto magis laxat: ⁊ quanto plus coquitur tāto plus reſtringit. Syrupi in eſtate magis coquendi ſunt q̄ʒ in hyeme: ⁊ omni tēpore ſyrupus quāto magis coquit̄ tanto melior eſt.

Syrupus de agreſta Meſue confert vomitui ⁊ ſolutioni cholerice ⁊ inflāmationi ſtomachi ⁊ ſiti laborioſe ⁊ febribus cholericis: ⁊ cōfortat ſtomachum pregnantiū que facile recipiunt ſuperfluitates: ⁊ valet contra venena ⁊ modus operationis eius eſt: ſicut ſyrupus de acetoſitate citri: ⁊ quidā cōdiunt cū gariofilis. Cuius permixtio. ℞. Succi vue acerbe. lib. xij. Decoquatur lento igne vſqʒ ad conſumptionē tertie partis: deinde coletur ⁊ poſtea permittat̄ donec clareſcat: ⁊ poſtea Accipe de eo claro. lib. vij. Zuccbari clarificati. lib. v. Et ſimul coquantur vſqʒ ad perfectā coctionē ⁊ reſeruet̄. ¶ Succus iſte extrahi debet ex vuis citrinis declinantibus ad rubedinē nō maturis vltima hebdomada Julij ⁊ poſt ipſaꝝ collectionē ſtent ꝑ tres dies: deinde ſuccus extrahat̄ anteq̄ʒ hebdomada illa tranſeat: q: elapſa illa hebdomada ſtella canis abſcondit̄ ⁊ ſuccus nō eſt tāte perfectionis. ¶ Inſuper incidenter hic eſt notanduʒ ꝙ illa que dantur pro fluxu ventris ad conſtringendum debent exhiberi ſtatim ante cibum. Que v̄o propter vomitum dantur imediate ſumpto cibo danda ſunt.

Syrupus de papauere Meſue. ꝯferēs ad tuſſiʒ ſiccā ⁊ ptiſiʒ ⁊ catarrū faciēs ad ſomnū. ℞.

Papaueris albi.	Seminis lactuce. ʒ. xl.
Papaueris nigri ⁊ proprie capita eorum. añ. ʒ. 50.	Seminis malue.
	Semis cydonioꝝ. añ. ʒ. vi.
Capilli veneris. ʒ. xv.	Zuccbari albi.
Liquiritie. ʒ. v.	Penidiorum. añ. ℥. viij.
Juiubarum. nuō. xxx.	

¶ Coquant̄ omnia in lib. iiij. aque pluuialis vſqʒ ad cōſumptionem medietatis: deinde colent̄. Et clarificentur cū predicto zuccbaro ⁊ penidijs ⁊ fiat ſyrupus. ¶ Semina omnia muclaginē facientia nō ſunt ſic ad bulliendum ſeu decoquendū cum alijs rebus ponenda: ſed ſunt in pecia liganda demū ad bulliendū ponēda: ⁊ ſic virtus earuʒ in ſyrupo tranſit: ⁊ viſcoſitas que ſyrupū viſcoſum redderet retinet̄ ⁊c. ¶ Alij ſunt qui addunt ſapam ſeu vinū coctū in hoc ſyrupo. ℥. vi. vt dirigat virtutem aliaꝝ medicinarum ad pectus. ſapa enim multū pectori amicatur.

Syrupus de pomis ſimplex Meſue confortat cor debile ⁊ ſanat ſyncopim ⁊ tremorem cordis. ℞. Succi pomoꝝ dulciū. Succi pomorū acetoſorum. añ. lib. v. Bulliant ambo ſimul vſqʒ ad conſumptionem medietatis: deinde infunde in eis ſetā tinctam in kermes. i. tincta in grana. ℥. 5. ⁊ dimittat̄ in eis per dies duos vſqʒ dum clareſcant: deinde colent̄. Et colature addant̄ zuccbari clarificati. lib. iij. ⁊ fiat ſyrupus. ¶ Seta tincta in kermes. Nota ꝙ kermes ſcriptum cum r. ſine ſ. idem eſt ꝙ granū cū quo ſeta tingitur: ſcriptum v̄o cum ſ. ſcilicet keſmes: ideſt paſſule. hoc bene nota: q̄a diuerſitas littere diuerſificat rem. ¶ Omnes ſyrupi facti ex ſuccis ſemper zuccbarū debet eſſe clarificatum ⁊ coctū per ſe. poſtea v̄o ſucci ſunt addendi. ⁊ ratio eſt: quia per longaʒ ebullitioneʒ ſucci virtus deperditur: ⁊ hoc intelligas de ſuccis fructuum ⁊ vinis aromaticis: quia hi parum ſuſtinent de decoctione. Succi v̄o radicum quanto decoquuntur tanto puriores redduntur. Herbarum v̄o ſucci mediocreʒ ſuſtinent de decoctione ⁊ illa mediocri purificant̄. ¶ Pomū ſimpliciter ſi ſcriptū reperiatur de malo eſt intelligēdum. vt Mattheus ſyluaticus ſcribit.

Syrupus de pomis cōpoſitus Meſ in ſua practica caplo de ſoda ex aggregatione cholere ⁊ flegmatis. Et cōferens ad ea que diximus in caplo: ⁊ eſt nobile ⁊ expertū ⁊ cōfert quartane ⁊ oppilationi ſplenis ⁊ omni egritudini que eſt de melancholia. ℞.

Capillorum veneris.	Camepiteos.
Radicum bugloſſe domeſtice.	Sticados.
	Camedreos. añ. ʒ. vij.
Radicū bugloſſe ſylueſtris	Squinanti.
Florum ambarum.	Ellebori nigri. añ. ʒ. iij.
Polypodij.	Fumiterre. ℥. i.
Epithimi. añ. ℥. i.	Eupatorij. ʒ. iiij.
Folliculoꝝ ſene. ʒ. vij.	Succi pomoꝝ dul. ℥. viij.

¶ Omnia preſcripta preter epithimū ſuccū pomoꝝ ⁊ capilloꝝ veneris bulliant in lib. iiij. aque vſqʒ ad conſumptionē medietatis: deinde bulliant cū eis ebullitione vna epithimū ⁊ capilli veneris: poſtea colentur ⁊ cū ſucco pomoꝝ ⁊ zuccbari clarificati. lib. ij. fiat ſyrup⁹ debito mō decoquēdo. ¶ Zuccbarū ꝙ in ſyrupis ingredit̄ ſemꝑ oʒ clarificari ⁊ purgari: ⁊ nō ſolū in ſyrupis: ſed in oibus compoſitis: in q̄bus zuccbarū intrat. Modus igitur clarificandi talis eſt: qꝺ pro omni. lib. zuccbari accipiēda ſūt duo albumina ouoꝝ vel vnum ad minus ⁊ lib. i. aque ⁊ ſimul aqua ⁊ albumina ouoꝝ manibus ſunt ꝯcutienda. Illa concuſſione multa ſpuma reſultabit: ⁊ quāto magis cōcutientur tanto maior fiet. In illa igitur ſpuma exponat̄: ⁊ diu bullire permittant̄: ⁊ vſqʒ ad ꝯſumptionē medietatis: deinde ad ſtaminiam pāni bene lotā illa omnia bn̄ colabis: ⁊ ſic erit zuccbarū clarificatū ſeu purificatū. Sʒ ſi vis clarificari ſyrupos ⁊ iulep ſine albuminibus ouoꝝ: ita ꝙ remaneāt clariſſimi ⁊ aurei coloris dum coquuntur ponat̄ in vaſe ſucci granatoꝝ acetoſoꝝ in fine decoctiōis. ℥. i. 5. mirabiliter enim clarificat. Et idem facit parū vini boni electi quādo vinū granatoꝝ non haberetur.

Syrupus de granis myrti Meſue vſualis: confert ſolutioni antique ⁊ tuſſi ⁊ ꝯfortat ſtōchuʒ ⁊ pulmoneʒ ⁊ viſcera. Et eius modus eſt ſicut ſyrupus de agreſta. Cuius ꝑmixtio. ℞. Succi myrtillorum lib. xi. Zuccbari.

Zucchari. lib.iij.ſ. Miſce ⁊ fiat ſyrupus ſm artem.

Syrupus de myrtis Magiſtralis valet vt ſupra. ℞. Granatoꝝ myrtillorum.

Cernium cydoniorum.	Spodij.
Sumach.	Hypoquiſtidos. añ.ʒ.iij.
Achacie.	Gũmi arabici. ʒ.ij.
Roſarũ rubearũ. añ.ʒ.i.	Maſticis. ʒ.ſ.

Bulliãt hec omnia in lib.iij. aque ſm artẽ vſqꝫ ad ↄſumptionem tertie ptis: deinde colenť ⁊ colature addanť zucchari clarificati lib.iij. ⁊ fiat ſyrupus. ¶ Syrup⁹ de myrtis Meſ. nõ fit in certis ptib⁹: q2 ſuccus myrtilloꝝ haberi nõ pot: ⁊ ſi haberi poſſet melior ⁊ pfectior iſto eſſet ⁊c̃.

Syrupus de corticibus citri Meſue ſtomachũ cõfortat: ⁊ facit oris odorẽ bonũ. Cuius pmixtio. ¶ ℞. Corticũ pomoꝝ citri recentiũ. lib.i. Sete tincte in kermes. ʒ.ſ. ideſt in grana. Corticũ cydonioꝝ lib.ſ. Decoquanť in aque fontiũ. lib.v. vſqꝫ ad ↄſumptionẽ duarũ partiũ: deinde addatur Zucchari clarificati ⁊ cocti. lib.i. coquanť vſqꝫ ad formã ſyrupi: ⁊ in fine aromatizeť cũ Muſci.gra.iiij. ¶ Adverte hic ꝙ cortices cydoniorũ debẽt poni in fine quaſi ẟcoctionis: eo q2 parũ ſuſtinẽt de decoctione: ⁊ hoc rõne aromaticitatis ſue. ¶ Ad clarificandũ zuccharũ apponẽda eſt pro omni lib.i. zucchari aque cõis lib.i. ⁊ dicta q̃titate bñ clarificať ⁊ purgať ⁊c̃.

Syrupus de acetoſitate citri Meſue. Cui⁹ iuuamẽtũ eſt magnũ in extinguẽdo inflãmationes cholere rubee: ⁊ febres inflãmatiuas vehementes ⁊ febres peſtilẽtiales: ⁊ pprie q̃ ſunt in eſtate venenoſe. Et cõfert ebrietati vertigini ⁊ ſiti vehementi. Cui⁹ pmixtio hec eſt. ℞. Succi acetoſitatis citri lib.xij. Decoquať i vaſe vitreato ſup prunas vſqꝫ ad cõſumptionẽ tertie ptis: deinde coleť ⁊ pmittať clareſcere. Poſtea accipe ex eo claro lib.vij. Zucchari albi clarificati lib.v. Miſceanť ſimul ⁊ coquanť ad ignem vſqꝫ ad perfectã coctionẽ. ¶ Ego autẽ aliter ſoleo fieri facere ⁊ pauci ſunt aromatarij qui ſciant facere illũ. Immo fere oẽs faciẽtes hũc ſyrupũ diu in forma ſyrupi nõ põt ſtare. ſed ↄgelať tanq̃ gella ⁊ hoc aduenit impitia facientiũ. Sic igiť eſt faciendũ. Accipiať illud in quo acetoſitas reperiť citri: ⁊ ipaꝫ in pecia ſubtili ⁊ ſpiſſa pone leuiterqꝫ peciã exprimas nõ violẽter exiet liquor clarus nõ mucilaginoſus. Accipe igiť ẟ dicto liquore quãtitatẽ dictã zucchari albi bñ clarificati: ⁊ debito modo coqui quãtitatẽ vt ſupra ⁊ cũ eo pone acetoſitatẽ: ⁊ ſoli exponas. Sol eniꝫ conſumet paruo tẽpore humiditatẽ ſupfluã acetoſitatis. Et remanebit clarũ ⁊ illuſtrũ tanq̃ aqua. hoc eni mõ cyprianí faciunt vt ab eis accepi. ¶ Nota ꝙ Meſue dicit. accipe ẟ iulep claro ẟpurato. Ideſt accipe de zuccharo clarificato ⁊ iulepiꝫato. nõ aũt de iulep intelligit vt vt quidam aromatarij fatui credunt ⁊c̃.

Syrupus violatus compoſitus Meſue. cõfert tuſſi cale ⁊ pleureſi. ¶ ℞. Violaꝝ.ʒ.ij. Seminis cydonioꝝ. ʒ.i. Seminis malue. ʒ.i. Iuiube. Sebeſten. añ.nuõ.xx. Coquanť hec cũ lib.vi. aque cucurbite ſm artẽ vſqꝫ ad ↄſumptionẽ tertie partis. Zucchari clarificati. lib.i.ſ. ⁊ fiat ſyrupus debito modo decoquendo. ¶ Aqua cucurbite fit incidendo cucurbitas in groſſa fruſta deinde ponanť in alembico ⁊ aqua extrahatur.

Syrupus violatus ex infuſione Meſue conferens ad febrem ⁊ inflãmationẽ ⁊ aſperitatẽ pectoris ⁊ tuſſim ⁊ pleureſim. Cui⁹ pmixtio. ℞. Aque infuſionis violarũ. lib.v. Zucchari clarificati. lib.iiij. Miſce ⁊ coquanť cũ facilitate ⁊ reſeruet. ¶ Modus infuſionis violarũ hoc mõ fit. Accipe violarũ recentiũ. lib.vi. ponanť in vaſe vitreato ſtricti orificij: ⁊ poſtea fundať ſup eas aque pluuialis bullientis. lib.xv. ⁊ ſtringať orificiũ vaſis: deinde pmittať per horas.viij. His elapſis colenť aliqualiť exprimẽdo: ⁊ denuo in vaſe predicto tãtũ de floribus violaꝝ recentiũ ponať: ⁊ denuo eadẽ aqua bene calefacta ſup eas mittatur ⁊ ſtringať orificiũ vaſis: ⁊ ſic p horas.viij. dimittatur: ⁊ iterũ 3° hoc fiat ſeruãdo modũ bis p te ſeruatũ: ⁊ dimitte p horas.viij. ⁊ poſtq̃ aqua infrigidata fuerit coletur a violis. Et ſi illã ↄſeruare volueris ponať in vaſe vitreato ſtricti orificij: ⁊ diſtilleť parũ olei in orificio eius: ⁊ ſtringať caput eius: deinde ſoli exponať p dies.xl. deinde remoueať ⁊ ↄſeruet. ¶ Viole ſunt colligẽde in mẽſe Martij: ⁊ de eis ſyrupi faciãt: ⁊ oia alia necia. ¶ Syrupus violatus ſi ſimpliciter reperiať ſcriptũ ẟ ſyrupo iſto ex infuſione ſemp eſt intelligendũ: ⁊ nõ de compoſito niſi de ſyrupo violato compoſito ⁊c̃.

Syrupus de iniubis Meſue conferens ad raucedinem vocis ⁊ tuſſim ⁊ pleureſim. Cuius permixtio. ℞.

Iuiubarum.nuõ. lx.	Semis melonum.
Violarum.	Seminis lactuce.
Semis maluaꝝ.añ.ʒ.v.	Dragaganti. añ.ʒ.iij.
Capilloꝝ veneris ʒ.i.	Liquiritie.
Seminis cydonioꝝ.	Ordei mũdi excorticati.
Seis papaue.albi. añ.ʒ.iij.	ana.ʒ.i.

¶ Decoquanť in lib.iiij. aq̃ fontiũ ſm artẽ vel aq̃ pluuiali vſqꝫ ad ↄſumptionẽ medietatis: deinde colenť ⁊ colature addatur zucchari clarificati. lib.ij. ⁊ fiat ſyrupus debito mõ decoquẽdo. ¶ In hac cõpoſitione fere oẽs textus ſunt corrupti. littera eniꝫ multoꝝ dicit iniubaꝝ. lib.x. ꝙ hec lra falſa ſit apparet cuꝫ dicit. coquanť in lib.iiij. aque. nõ eni poſſe eſt: cũ maior ſit q̃titas iniubaꝝ q̃ aq̃. ¶ De ordeo nota ꝙ auctor vult ꝙ excorticeť. amoto eni cortice exteriori tolliť virtus eius abſterſiua ⁊ remanet virtus lenitiua cũ aliq̃li ſiccitate. ¶ Dicit inſup in aqua fontis coqui debet: eo q2 poſt pluuialẽ ſubtilior eſt ⁊ penetrationi aptior. ¶ De aqua pluuiali multa infra dicentur.

Syrupus de ſcabioſa Magiſtralis. ¶ ℞. Radicũ ſcabioſe. M.i. ordei mundi a cortice ſupiori. M.ij. Coralloꝝ rubeoꝝ. ʒ.ij. Aque pluuialis lib.x. Bulliãt oia ſimul vſqꝫ ad crepaturã ordei: ⁊ cocturã radicis: deinde colenť exprimẽdo. Cui colature ⁊ expreſſiõi addať Succi ſcabioſe. lib.i. Et iterũ cũ predictis bulliat ſucc⁹ vſqꝫ ad ipſi⁹ purificationẽ: deide colenť ⁊ bis addať Zucchari clarificati lib.ij. Pulueri coralloꝝ rubeoꝝ.ʒ.ij. Coquanť vſqꝫ ad perfectã coctionẽ ⁊ reſeruet. De aq̃ pluuiali ⁊ de corallis in iſto ſyrupo cũ reſtringant: ⁊ ſyrupus iſte dilatat ptes pectoris. Ratio diceť in ſyrupo de liquiritia vbi poniť aqua roſata: q2 eadem eſt ratio ⁊c̃.

Syrupus de granatis Meſue. valet contra febres cholericas ⁊ flegmaticas multe inflãmationis ⁊ ſitim. Cui⁹ permixtio hec eſt. ℞. Vini granatorũ dulciũ: ⁊ vini granatoꝝ acetoſorum. añ.lib.v.

¶ Coquanť ſimul vſqꝫ ad ↄſumptionẽ medietatis: ⁊ dimittať poſtea p duos dies duꝫ clareſcat ⁊ reſideať. poſtea remotis a reſidẽtia colenť ⁊ bis addať Zucchari clarificati lib.iij. ⁊ coquanť ad formã ſyrupi. Et in medio coctionis addatur ſete tincte in kermes ideſt in grana. ʒ.ij. ⁊ pmittanť vſqꝫ duꝫ facta ſit pfecta decoctio. ¶ Vinũ granatorũ fit. Accipiẽdo grana granati mũdata a corticibus ⁊ inuoluunť pecia ⁊ ſub torculari ponunť ⁊ exprimuntur ⁊ facta expreſſione colatur ⁊ in ampullis poniť ⁊ ſoli exponiť p aliq̃s dies: deinde ſine reſidentia ſeu ſine fece mittatur. poſtmodũ oleũ oliuaꝝ ſup illud apponiť ⁊ reſeruať. bñ p annos.iij. cõſeruať in bonitate. ¶ Hic notandũ ꝙ zuccharũ qd̃ igrediť in iſto ſyrupo dꝫ eſſe ab aqua decocta purgatũ: ita ꝙ in eo nulla vel bene pauca ſit aqua quãdo vinũ

predictum granatoꝝ cū eo miſceť:eo qꝛ ſi longa coctio-
ne cum aqua coquerenť virtus eius deperderetur.

Syrupus de menthe Meſue.ex inuentiōe noſtra: ⁊ eſt in vſu:valet ad ſtōchū frigidū ꝯfor-
tat nauſeaꝫ:vomituꝫ fluxū ventris ſingultuꝫ ſedat.Cuius
permixtio hec eſt. ℞. Succi cydonioꝝ muçoꝝ ⁊ dul-
ciū.Succi granatoꝝ acetoſorum dulcium ⁊ muçorū. añ.
lib.i.ſ. Proyciatur ſuper eos. Menthe ſicce. lib.i.ſ.
Foliorum roſarum rubearum. ℥.ij. Et ſimul dimittanť
per diem ⁊ noctē:deide coquanť cū facilitate vſqꝫ ad me-
diū.i.mediocri decoctione:deinde coletur ⁊ his addatur.
Zuccari clarificati. lib.ij. Et fiat ſyrupus debito mo-
do coquendo ⁊ aromatiçetur cum gallia.¶ Syrupus ni-
hil aliud eſt q̄ꝫ decoctio vel ſuccus inſpiſſatus cū aliqua re
dulci.ſ.vel cū melle vľ çuccharo vel ſapa.Succus autē eſt
rob.Rob eni eſt ſuccus iſpiſſatus per decoctionē ab igne
vel ſole ſine aliqua re dulci:⁊ hec eſt ipſoꝝ differentia.
¶ Muçum enim proprie dicitur:cuius ſapor eſt compo-
ſitus ex dulci ⁊ acetoſo.¶ In hoc ſyrupo ſūt qui loco çuc-
chari ponunt mel.Ego enim çuccharū magis laudo.cum
ad maiores intentiones cū çuccharo facto conueniat ma-
ioremqꝫ temperantiā habeat.Ubi vo intenderemus cale-
factionē maiorē cum melle fieri poteſt.

Syrupus dinarij ⁊ eius interpretatio eſt ſyrupus d̄ biçantijs Meſue.faciens ad febres oppi-
lationū ⁊ febres cholicas ⁊ flegmaticas:q̄ruꝫ difficilis eſt
eradicatio:⁊ ad ictericiā.Cuius ꝑmixtio hec eſt. ℞.

Succi endiuie.	Succi boraginis vel
Succi apij. añ.lib.ij.	Succi bugloſſe. añ.lib.i.
Succi lupilorum.	

Bene depurentur deinde depurati Bulliant in eis

Foliorum roſarum rubea- rum. ℥.ij.	Seminis aniſi.
	Seminis feniculi.
Liquiritie. ʒ.iij.	Semis apij. añ.ʒ.iij.
Spice. ʒ.ij.	Poſtea colentur:

¶ Accipe igiť de predicta colatura lib.iiij.Zucchari bo-
ni ⁊ clarificati lib.ij.ſ.Et coquanť cuꝫ facilitate oīa ſimul
donec ad formā ſyrupi coquanť ⁊ referueť:⁊ hic erit ſyru-
pus de biçantijs ſine aceto.¶ Si vo facere volueris dcm̄
ſyrupū cum aceto.Addas ad oēm partem ſuccoꝝ depura-
torū partē mediā.Cū igiť in dicto ſyrupo appoſueris lib.
iiij.ſuccoꝝ in qbus fuerint bullite res ꝑſcripte ponas ace-
ti lib.ij.Et erit ſyrupus de biçantijs cuꝫ aceto.nihil vltra
erit addendum vel minuendū.¶ Hic multi laborāt aro-
matarij diuerſimode vt ſuccos ꝯſeruare poſſint:⁊ nō tm̄
iſtos ſed oēs alios.Quidā vo poſt expreſſionē dictoꝝ ſuc-
coꝝ bullire ad ignem eos faciant:deinde referuant:⁊ hoc
mō corrumpunť.Alij poſt expreſſionē ⁊ colaturā factam
cum ſtaminia ad ſolem ponunt:⁊ facta reſidentia remo-
uent illos a reſidētia:deinde referuāt:⁊ hoc modo etiā cor-
rumpunť.Ego vo poſt exꝑſſionē illos colari facio per ſta-
miniaꝫ:deinde iterū colari facio per ſacculū factū ex tela
ſpiſſa ac ſi clarificarē ſyrupuꝫ intātū ꝙ pars groſſa ſuper-
flua hoc mō purificať.Et qꝛ quādo nō tranſit ꝓpter ꝑteꝫ
ſpiſſaꝫ claudentē ſacculū tunc vacuo ⁊ ſacculū bene lauo:
deinde repono ſuccum:⁊ ſic facio donec totū ſit colatum:
deinde in ampulla pono ⁊ ſupra parum olei oliuarū:dein-
de ſoli expono per dies.xv.⁊ ſi reſidentiā aliquaꝫ faciunt
illam amoueo:⁊ illos ſic colatos referuo non ſolū ꝑ annū:
ſed per annos ⁊ mēſes:⁊ ſic facio de vino granatoruꝫ ⁊ cy-
donioꝝ ſemper ponendo oleum.Illud eniꝫ a putrefactio-
ne conſeruat:⁊ tu bene nota.¶ Succi enim iſti ⁊ ſimiles
herbarū in vaſis vitreatis vel vitri conſeruari debent.Li-
quores vo oculoꝝ debent referuari in vaſe eneo.¶ Hic
nota ꝙ ſucci hi ⁊ oium herbarū ſolū per annū ꝯſeruantur
in ſua bonitate ſi cū oleo vt ſupra aptenť ⁊ nō plus.quarē
in capite āni debent ſucci de nouo fieri ⁊ antiqui alterius
āni abyci cum iam omnem virtutē ſuam amiſerint.

Syrupus de fumoterre maior Meſue.quod eſt in vſu ſtomachuꝫ ⁊ epar ꝯfortat:oppilatio-
nem aperit ⁊ morbos cutis curat:⁊ proprie quoruꝫ mate-
ria ſunt humores ſalſi aut aduſti ſicut eſt ſcabies impeti-
go ſerpigo ⁊ lepra.Cuius permixtio. ℞.

Mirabolanoꝝ citrinoꝝ.	Liquiritie.
Mirabolanorum kebulo- rum. añ.ʒ.xx.	Roſaꝝ rubeaꝝ. añ.ʒ.iiij.
	Epithimi.
Florum boraginis vel bu- gloſſe.	Polypodij. añ.ʒ.vij.
	Prunorum.
Uiolarum.	Paſſularum. añ.℥.vi.
Abſinthij.	Tamarindorum.
Cuſcute. añ.℥.i.	Caſſie fiſtule. añ.℥.ij.

Hec oīa bulliant ſm̄ artē in lib.x.aque vſqꝫ ad perfectaꝫ
coctionem caſſia ⁊ tamarindis exceptis:deinde colentur:
in q̄ colatura diſſoluanť caſſia ⁊ tamarindi:deide addať.
Zucchari clarificati. Succi fumiterre d̄purati.añ.lib.iij.
Et coquanť ad formā ſyrupi.¶ Bulliant in aqua.tūc de
aqua cōmuni eſt intelligendū.ſ.vel pluuiali vel fontis:⁊
nō ſolū in hoc ſyrupo:ſed in oibus alijs cōpoſitionibus:in
qbus abſolute reperitur bulliant in aqua.¶ In aliqbus
receptis:⁊ etiam fuit opinio multoꝝ ꝙ in hac recepta ro-
ſe nō eſſent apponēde:⁊ dicunt ꝙ fuit error ſcriptoris qui
ſcribere debebat liquiritie raſe ⁊ ſcripſit roſe:ſed ſalua pa-
ce ſcriptorum dico ꝙ roſe apponende ſunt:⁊ auctor illas
appoſuit vt ipſaꝝ virtute repŕimatur acuitas multarum
medicinarū in iſta compoſitione intrantium ⁊c̄.

Syrupus de praſio Meſue cōferens ſenibus ⁊ fri- gidis natura ⁊ egritudinibus que fiunt in
pectoribus eorū ⁊ tuſſi antique ⁊ aſmati ⁊ flegmate groſ-
ſo ⁊ putrido ⁊ propter ei cuius difficilis eſt ſeparatio.Cu-
ius permixtio. ℞.

Praſij. ℥.ij.	Seminis malue.
Hyſſopi.	Fenugreci.
Capilloꝝ veneris.añ.ʒ.vi.	Ireos. añ.ʒ.iij.
Liquiritie. ℥.i.	Seminis lini.
Calamenti.	Seis cydonioꝝ. añ.ʒ.ij.
Seminis aniſi.	Paſſularum. ℥.ij.
Radicum apij.	Ficuū ſiccaꝝ. nuō.xv.
Semis feniculi. añ.ʒ.v.	

Bulliāt hec oīa ſm̄ artē in lib.x.aque vſqꝫ ad ꝯſumptio-
nē medietatis:deinde colenť ⁊ his addanť.Penidiaꝝ lib.
ij.Mellis purificati. lib.ij.Et fiat ſyrupꝰ debito mō de-
coquēdo.¶ De praſio nota ꝙ in h̄ ſyrupo ponēda ē her-
ba praſij nō ſuccus.Electuariū vo fieri debet ex ſucco nō
de herba.¶ Uaria reperiť littera in diuerſis Meſue de
hoc ſyrupo.in aliqbus eni baſis huius ſyrupi eſt radix fe-
niculi ⁊ apij:in aliquibus ficus:in aliquibus hyſſopi:in ali-
quibus capilloruꝫ veneris.Et ſi ſic non deꝫ appellari ſyru-
pus de praſio:qꝛ alia ⁊ alia eſt intentio quam ponūt Me-
ſue.ſed recepta d̄bet ſtare vt ſupra ſcripta eſt:⁊ ſic eritꝰ in-
tētio ſyrupi de praſio ſm̄ Meſue.

Syrupus de abſinthio Meſue cōferens ad caſum appetitus:⁊ debilitatē ſtōchi:⁊ mollifica-
tionē viſcerū:⁊ debilitatē epatis ⁊ dolorē.Cuius permix-
tio. ℞.Abſinthij romani. ℥.vi. Folioꝝ roſarū rubeaꝝ
℥.ij. Spice. ʒ.iij. Infundanť hec omnia per diem ⁊ no-
ctem in vino albo bono antiquo ⁊ odorifero.Succi cy-
doniorū. añ.lib.ij.ſ. Ponendo in lapideo vaſe:deinde
coquanť cū facilitate vſqꝫ ad ꝯſumptionē medietatis:de-
inde colenť ⁊ colature addanť:mellis bene purificati lib.
ij.⁊ fiat ſyrupus debito modo coquēdo.¶ In vna cōpo-
ſitione

ſicione ſi inueniẽ vna res. Cui⁹ plures ſũt ſpecies ꝙ̃ illaꝝ rerum debemus intelligere. verbi grã. cuꝫ ſcribitur ſpice vel roſarũ ꝛc. dico ꝙ debemus intelligere ſpẽm preualentem alijs in virtute vt de ſpica nardi q̃ melior eſt: ꝛ de roſa rubea: q2 ille preualent albis in virtute ꝛc.

Syrupus de epithimo Meſue. choleraꝫ nigram ꝛ humores aduſtos cũ vrute expellẽs morbos ex eis factos curat: ꝛ ꝯfert ꝓprie eis qui parati ſũt ad lepram: ꝛ qui cancrũ patiunẽ: ꝛ vulnera fraudulẽta ꝛ fiſtulas ꝛ ſcabiẽ ꝛ ſaphati. Cuius ꝑmixtio hec eſt. ℞.

Epithimi boni ꝛ ortenſis. ʒ. xx.	Mirabolanoꝝ belliricoꝝ.
	Liquiritie.
Mirabolanoꝝ citrinoꝝ.	Polypodij.
Mirabolanoꝝ indoꝝ.	Agarici.
añ. ʒ. xv.	Sticados. añ. ʒ. vi.
Cuſcute.	Roſarum rubearũ.
Fumiterre. añ. ʒ. x.	Seminis feniculi.
Thimi.	Seminis aniſi. añ. ʒ. ij. ſ.
Calamenti.	Prunoꝝ. nuõ. xx.
Bugloſſe. ſ. herbe.	Paſſulaꝝ enucleа. ℥. iiij.
Mirabo. ẽblicoꝝ. añ. ʒ. vi.	Tamarindoꝝ. ℥. ij. ſ.

Bulliãt hec oĩa tamarindis exceptis in lib. xv. aque ſm artẽ vſqꝫ ad ꝯſumptionẽ medietatis: deinde colent̃ ꝛ cuꝫ ꝓdicta colatura diſſoluant̃ tamarindi: deinde addat̃ çucchari carificati lib. iiij. Rob. i. vinũ coctum ſeu ſape lib. ij. ꝛ fiat ſyrupus debito mõ coctus. ⁋ Epithimi ortenſis: dicit̃ ortenſis: eo q2 ortenſe minus vigoroſum eſt ꝙ̃ qđ in montibus naſcit̃ ꝛ cõmuniter minorẽ hꝫ maliciã. Et hoc ſcribit Sauonarola in ſua practica cap. de hydropiſi aſcli te de ſucco radicis ireos ꝛ tu vide: ꝛ Auicẽna lib⁹ 2⁹ ca⁹ 6⁹. vbi dicit ꝙ res ſylueſtres ſũt oĩbus domeſticis fortiores: ꝛ de ſylueſtribus ꝙ montane fiunt fortiores. ⁋ Paſſule in hoc ſyrupo ponunt̃ vt vigorent opationẽ epithimi: ꝛ remoueãt maliciã ipſius q̃ timet̃ ex ſua nitroſitate. Et vt cõfortent opationẽ mirabolanoꝝ: ꝛ remouẽt ab eis maliciã hanc q̃ eſt vt nõ remaneãt in villis ſtomachi ꝛ inteſtinoꝝ. Folis colligenda ſunt qñ hñt quãtitatẽ debitã ꝛ nõ ſũt parata ad caſum ꝛ nõ amiſerunt colorẽ ſuũ propriũ.

Syrupus de thimo Meſue conferens egritudinibus pectoris: ꝛ pulmonis fridis: ꝛ ſtomachi: ꝛ epatis: ꝛ eſt medicamen bonum: ꝛ confert frigoribus qui fiunt in hyeme: ꝛ confert frigidis complexione. Cuius permixtio. ℞.

Extremitatũ thimi. ℥. ij.	Seminis apij.
Calamenti.	Seis dauci. añ. ʒ. iiij.
Menthe ſicce. añ. ʒ. v.	Paſſularum enucleataꝝ.
Seminis aniſi.	i. ab omni imũdicis purgatarũ. ℥. iiij.
Seminis feniculi. añ. ʒ. iiij.	

Bulliant hec omnia ſm artem in lib. x. aque vſqꝫ ad cõſumptionem medietatis: deinde colent̃ ꝛ colature addat̃ mellis purificati lib. ij. ꝛ fiat ſyrupus debito modo coquẽdo ꝛ aromatiçet̃ cum gallie. ʒ. ij. ⁋ Si in receptis reperitur gallia abſolute ſcripta de gallia magna eſt intelligendum tanꝙ̃ de digniori ꝛ perfectiori. ⁋ Paſſule hoc in ſyrupo ponunt̃ vt corrigant ꝛ vigorent virtuteꝫ thimi: quẽadmodum de epithimo ſupra dictum eſt.

Syrupus de arthemiſia Magiſtralis. valet ad oppilationeꝫ matricis doloribus eius ꝛ male complexioni. ℞.

Arthemiſie.	Ocimi.
Capillorum veneris.	Sanſuci.
Sauine.	Calamenti.
Camedreos.	Scolopendrie.
Camepitheos.	Bethonice.
Origani.	Scabioſe. añ. M. i.
Ipericon.	Violarũ. ℥. i.
Cyperi.	Sandaloꝝ rubeorum.
Squinanti.	Seminũ cõium frigidoꝝ
Lupuli.	Maioꝝ. añ. ʒ. ſ.
Polypodij.	Seminis apij.
Gentiane.	Semis feniculi.
Rubee tinctoꝝ. añ. M. i.	Seminis petroſilij.
Spice.	Ameos.
Aſari.	Carui.
Thimi.	Juniperi.
Epithimi.	Mily folis.
Camomille.	Seminis ruthe. añ. ʒ. ij.
Roſarum. añ. ℥. i.	

Bulliant oĩa hec in aqua ſufficientis quãtitatis ſm artẽ: ꝛ ſtent ꝑus in ea infuſi ꝑ horas. x. Cinamomi. ʒ. i. ſ. Sera pini. Armoniaci. añ. ʒ. ſ. Dicte gũme ligentur in pecia. Et oĩa ſimul bulliant vſqꝫ ad ꝯſumptionẽ medietatis: deide colent̃ ꝛ colature addatur Mellis purificati lib. vi. ꝛ fiat ſyrupus debito mõ coquẽdo. ⁋ Coqui ſm arteꝫ hoc mõ intelligit̃. Eſt eni aliq̃ medicina q̃ multũ ſuſtinet de decoctione vt ſunt radices. Aliq̃ minus illa vt ſunt ſtipites plãtaruꝫ. Aliqua iterũ minus vt ſunt folia. Aliqua adhuc minus ꝛ ſunt fructus. Aliqua iterũ minus ꝛ ſunt ſemina. Aliqua minus ꝛ minus ꝛ ſũt flores. igit̃ cuꝫ tu decoquere vis aliquẽ ſyrupũ vel aliquã decoctionẽ. p̊ ponas ad bulliẽdũ radicẽ. 2⁹ ſtipites. 3⁹ folia. 4⁹ fructus. 5⁹ ſemen. 6⁹ flores: ꝛ hoc mõ coques ſm artem. Iſta regula nõ gñalis eſt: ſed ab ea excipiunt̃ quedã herbe ꝛ ſemina ꝛ inferius declarabit̃ vbi numerabunt̃ ꝛ ſemina ꝛ herbe parũ ſuſtinẽtia de decoctione: ſed hanc regulã poſui: q2 ſic vt in pluribus euenit: ꝛ fieri dꝫ: inferius clarius dicet̃: declarabiturqꝫ ſigillatiꝫ q̃ medicine ſuſtineãt ꝛ q̃ nõ. ⁋ Semina oĩs colligẽda ſũt qñ ſũt matura: ꝛ aquoſitas ꝓpria ab eis eſt ſeparata.

Syrupus de ſticados Meſue. expertus ad omnes egritudines neruorum frigidas: ſicut eſt paralyſis: epilepſia: ſpaſmus: tremor: ꝛ tortura. Cuius permixtio. ℞.

Sticados. ʒ. xxx.	Piretri. ʒ. vij.
Aſſe: ideſt thimus.	Piperis longi. ʒ. iiij.
Calamenti.	Zinçiberis. ʒ. ij.
Origani. añ. ʒ. x.	Paſſularum. ℥. iiij.
Seminis aniſi. ʒ. vij.	

Bulliant hec ſm artẽ in aqua ſufficientis quãtitatis vſqꝫ ad conſumptionem tertie partis. Poſtea coletur ꝛ colature addatur Mellis purificati. lib. v. Et fiat ſyrupus debito modo coquẽdo. Et facta quaſi perfecta coctione vel parũ diſtante a decoctione ponantur hec groſſo modo cõfracta: ꝛ in pecia ligata videlicet.

Cinnamomi.	Zinçiberis.
Calami aromatici.	Piperis nigri.
Spice.	Piperis longi. añ. ʒ. i. ſ.
Croci. añ. ʒ. i. ſ.	

Et reſeruetur in vitreato vaſe in quo ſi vis peciam potes relinquere in qua ſunt aromata. ⁋ Bulliant in aqua ſufficientis quãtitatis. Nota ꝙ iſta ſufficiens quãtitas diuerſificatur multipliciter. Nam quãdo ſunt res que multum ſuſtinent de decoctione. tunc pro omni. M. i. ipſarum apponi debet aque bocalia quatuor. Si vo mediocrem medietatem. Si parum bocale vnum tm̃. Si vo menſuretur vncijs debes pro omni lib. rerũ ponere lib. vi. aque ſi multum ſuſtinet de decoctiõe. Si mediocrẽ lib. iij. Si parum lib. i. ſ. Et ideo caueãt viri in manibus rudiũ aromatariorum ſe ponentes. Et domini medici bene conſiderent quis aromatarius ſit qui ſuas ordinatiões diſpenſat: quia ſi ignarus: ne ꝛ anime ꝛ honori ſuo ꝛc.

Syrupus de byſſopo Meſue. confert aſmati ⁊ tuſſi ⁊ dolori pectoris ⁊ laterum ⁊ lacertis pectoris. Cuius permixtio hec eſt. ℞.

Hyſſopi ſicce.	Semis cydonioꝝ. ʒ.iij.
Radicum apij.	Capilloꝝ veneris. ʒ.vi.
Radicum feniculi.	Iuiubarum.
Radicum petroſilly.	Sebeſten. añ.nuō.xxx.
Liquiritie. añ.ʒ.x.	Paſſularum enucleata rum. ℥.i.ſ.
Ordei mundi. ʒ.iiij.	Ficuum ſiccarum.
Semis malue.	Dactyloꝝ pig. añ.nuō.x.
Dragaganti. añ.ʒ.iij.	

Conquantur omnia ſm artem in aqua ſufficientis quantitatis. in aqua. ſ. pluuiali vſqꝫ ad cōſumptionem duarum partium: deinde colentur ⁊ colature addatur. Albarum penidiarum lib.ij. ⁊ fiat ſyrupus debito modo coctus.

¶ Radices colligende ſunt cum folia ceciderunt: quia tunc ⁊ natura ⁊ virtus foliorum reuertitur ad radicem: ⁊ tūc fortior eſt virtus radicis. ¶ Radix ſi ſimpliciter ſcripta reperitur in compoſitis de raffano domeſtico eſt itelligendum. Sic enim ⁊ romani ⁊ greci hodie accipiunt.

¶ Syrupi omnes iſti. ſ. violatus de byſſopo de ſcabioſa de liquiritia de praſſio de iniubis: ⁊ omnes decoctiōes pectorales cum aqua pluuiali faciendi ſunt: non cum aqua communi. ⁊ ratio eſt: quia aqua pluuialis eſt magis ſubtilis ⁊ ratione ſubtilitatis magis penetratiua: facitqꝫ virtutes aliarum medicinarum ad partes pectoris penetrare: que cum alia aqua nō penetrarent. Et ad dominū Auicēnam dicentē φ aqua pluuialis ratiōe ſubtilitatis ſue ſubſtantie citius putrefit: dico φ verum dicit: ⁊ hoc propter impreſſionem aeris ab extra. Sed ab intra ſecus eſt: q̄re bene nota. ¶ Albarum dicit auctor penidiarum: eo qꝛ penidij fieri debent ex çuccharo albo: nō cū puluere rubeo: vt quidam faciunt aromatarij noſtri temporis ⁊c.

Syrupus de liquiritia Meſue: confert tuſſi antique ⁊ mundificat pectus ⁊ pulmonem. Cuius permixtio hec eſt. ℞.

Ligritie raſe ⁊ mūde. ℥.ij.	Hyſſopi ſicce. ʒ.iiij.
Capillorum veneris. ℥.i.	

Proijce ſup his aque pluuialis lib.iiij. ⁊ dimitte per diez ⁊ noctem: deinde coquantur ſm artē vſqꝫ ad cōſumptionē medietatis: deinde colentur ⁊ colature addatur.

Mellis purificati.	Penidiarum. añ.ʒ.viij.
Zucchari clarificati.	Aque roſarum. ℥.vi.

Bulliant ⁊ coquant vſqꝫ ad formā ſyrupi ⁊ reſeruetur.

¶ Hic notandū φ abſurdum videtur φ in iſto ſyrupo auctor ponit aquā roſam: cum ipſa reſtringat: ⁊ hic ſyrupus debet dilatare partes pectoris: ⁊ hoc non ſolum videt cōtra rationem: ſed eſt etiā contra facientes hunc ſyrupum: eo quia nulli ſunt qui aquā roſam in eo ponant. Ad hoc dicendum φ recte ponitur: ⁊ qui non ponunt multuz errant. ⁊ ratio eſt. Nam ad hoc φ ſyrupus iſte valeat tuſſi antique: ⁊ pulmonem ⁊ pectus mundificet: nō ſoluz oportet φ in eo ſint dilatantia partes pectoris lenientia ⁊ maturātia catarrum: vt per liquiritiam capillos veneris ⁊ hyſſopum fit. Sed etiam neceſſe eſt φ in eo ſint ea que partes relaxatas adiuuent ⁊ virtutem expulſiuaz confortent atqꝫ refocillent: ⁊ fortificent: ⁊ hoc fit per aquam roſatam. igitur rationaliter ponitur. Et ſunt aliqui qui ponunt aque infuſionis roſarū viridium. ¶ Tribus modis vel altero triū modoꝝ cognoſcit qñ ſyrupus eſt coctus. p̄ qñ accipit cuz ſpatula diſtillat cōtinue ſicut oleū. ſecūdo qñ adheret ſpatule. tertio ſi ponat ſuper vnguē vna gutta remanet ⁊ non diſcurrit huc vel illuc: ⁊ hec eſt vera cognitio coctionis.

Syrupus de eupatorio Meſue. cōferens febribus antiquis: ⁊ pprie eis quibus corrumpit forma ſtomachi: ⁊ epatis oppilationes aperit: ⁊ ꝯfert frigiditati hypocūdrioꝝ ⁊ inceptioni hydropiſis. ℞.

Radicum apij.	Sucaba. i. radix cardōis benedicti femine.
Radicum feniculi.	
Radicū endiuie. añ.℥.ij.	Florum bugloſſe.
Liquiritie.	Seminis aniſi.
Squinanti.	Seminis feniculi.
Cuſcute. añ.℥.ij.	Eupatorij. añ.ʒ.v.
Abſinthij.	Raued. i. reubarbari.
Roſaꝝ rubeaꝝ. añ.℥.ij.	Maſticis. añ.ʒ.iij.
Capillorum veneris.	Spice.
Bedegar. i. radix cardonis bñdicti maſculi. añ.ʒ.v.	Aſari.
	Folij. añ.ʒ.ij.

Coquantur in lib.viij. aque ſm artē vſqꝫ ad ꝯſumptionē tertie partis: deinde coletur ⁊ colature addatur Zucchari clarificati lib.iiij. Succi apij. Succi endiuie depurati. añ.lib.ij.℥.ij.ℨ.iij. ⁊ gra.xij. Et fiat ſyrupus debito modo coquendo. ¶ De bedegar ⁊ ſucaba eſt magna diuerſitas inter doctores. Auicēna. Mattheus ſyluaticus. Diaſcorides. Simon ianuenſis. Plinius. ⁊ Gentilis exponūt φ eſt ſpina alba. Gentilis etiam exponens receptam ſotire: que 5° canoñ. deſcribitur. dicit iterū φ eſt maneries ſpine: pro qua cōiter ſumit alba ſpina. Et infra eo libro pro expoſitione pillularū dicit: ⁊ bedegar eſt modus ſpine ⁊ creditur φ ſit ſpina alba: hoc eſt φ a doctoribus elicere potui: qui confuſe loquunt: qꝛ dato φ ſit ſpina alba non ponunt quā partem ipſius plante apponere debeamus. Cōiter aromatarij ponūt quādā rem habentē ſimilitudinē ſpongie que reperit adherere plante roſe ſylueſtris: ⁊ dicunt eſſe bedegar. ¶ Sucaba de ſucaba dicit Simon Ianuenſis φ eſt nomen arabicum: ⁊ idem importat φ ſpina arabica: ⁊ hoc idem dicit Galenus Raſis Halyabas Mattheus ſyluaticus. Paulus vo volens oñdere quid ſit ſucaba. eſt herba dulcis que extenditur ſuper terram: ⁊ facit capita groſſa: ⁊ flores ſanguinei coloris: ſed hec apud nos nō reperit. Alij vo dicūt φ ſucaba. i. bedegar: ⁊ bedegar. i. ſucaba: ⁊ ſic exponunt ignotū per ignotum. ¶ Alij vo poſtponentes tantorum virorum ambiguitates ſolent hoc in ſyrupo apponi facere iuncos marinos ⁊ radices cardonis benedicti: ⁊ dicunt φ duo hec videntur de mente auctoris cuz illa ſint aperitiua prouocatiua vrine: confortatiua epatis: que oia querunt a ſyrupo de eupatorio: ⁊ φ reperiūt experimēto bene eis ſuccedere. ¶ Sed ⁊ hi ⁊ illi a veritate ſunt multum diſtantes. Igitur ſcias φ bedegar eſt radix cardonis benedicti: que maſculus dicitur nullum florē faciens: nec tirſuz: ſed folia extēdunt ſup terraz ⁊ folia ſtrictiora ſūt ⁊ breuiora ſucaba magiſqꝫ iciſa. Sucaba nota eſt radix cardonis benedicti florem faciens cū groſſo capite cum paruo tirſo: imo a radice nō extenditur per longitudinē ſpanne ſeu eleuatur: ⁊ in futura ⁊ ppinqua pluuia conſtringit: ⁊ in ſereno dilatatur ⁊ femina dicit. differt a ſuperiori cardone per folia tirſum ⁊ florem. Apud nos nō reperiuntur vel raro duo hi cardones: ſed portant a montibus Bilinçone in cōfinibus teutonicorū Ducis Mediolani in montibus ⁊ ſaxis oriunt: ⁊ hec eſt vera expoſitio ⁊ declaratio bedegar ⁊ ſucaba ⁊c. ⁊ due he radices in hoc ſyrupo ponūtur nō aliud ⁊c. ¶ Pauci inſuper ſunt qui hunc ſyrupum ſciant facere. Meſue enim dicit fiat ſyrupus cū ſucci apij ⁊ endiuie quātitate ſufficiēti: ⁊ nulli ſunt qui hanc ſufficiētem quantitatē eligere ſciant. Igitur nota φ per hanc ſufficientem quantitatem intelligit proportionata quātitas çucchari ad ſuccos: quemadmodū pportionauit ⁊ poſuit in ſyrupo de biſantijs. ſ. ſucci lib.iiij. çucchari lib.ij.ſ. qd eſt pro omni lib. çucchari ſucci depurati ℥.xviij. cum.ʒ.i.ℨ.i. gra.xvi. nec plus nec minus. Illo igitur modo pportionando

tionando reſultat ſucci quātitatis pſcripta ſupra nec plus nec minus: ⁊ hec fuit ⁊ eſt opinio doctoris: q̄re bene nota qꝛ pauci ſunt facientes hūc ſyrupum ſm rōnem. ¶ Flores colligendi ſunt qn̄ perfecte ſunt maturi: ⁊ anteq̄ꝫ cadāt ⁊ anteq̄ꝫ dimittant colorem ſuum ⁊c̄.

Syrupus de calamento Meſue. ſpleneticis: ⁊ frigida habentibus viſcera ⁊ ſenibus ⁊ tuſſi antique ⁊ aſmati. Cuius permixtio hec eſt. ℞.

Calamenti domeſtici.	Squinanti.
Calamēti ſylueſtris. an̄. ℥. ij.	Dauci. an̄. ʒ. vi.
Paſſulaꝝ mūdataꝝ. ℥. iiij.	Mellis purificati lib. ij.
Cheiſim. i. ſemen leuiſtici. ʒ. vi.	

¶ Et fiat ſyrupus ſm artem.

Syrupus ad matricē Magiſtralis. valet ad omne vitium matricis: ⁊ maxime mulieribus que ſunt frigide nature. ℞.

Calamenti.	Squinanti.
Sticados.	Cyperi.
Petroſilliꝗ. an̄. ʒ. iiij.	Cuſcute. an̄. ʒ. ij.
Sauine.	Caſſie lignee.
Camedreos.	Ariſtologie longe.
Camepitheos.	Gentiane.
Polij montani. an̄. ʒ. iiij.	Baccarum lauri.
Maiorane. Ameos.	Reupontici. an̄. ʒ. i. ſ.
Dauci. an̄. ʒ. ij.	Aque fontis. lib. viiij.

Coquantur omnia in dicta aqua vſq̄ꝫ ad conſumptionem tertie partis: deinde colentur ⁊ colature addatur Zucchari clarificati lib. iiij. ⁊ fiat ſyrupus ſm artem ⁊c̄.

Syrupus cordialis Magiſtralis. valet ad tremorē cordis ⁊ eum confortat: ⁊ ſtomachuꝫ ſubuenit: ſyncopi ⁊ maniacis ſubuenit: ⁊ aufert calorem: ⁊ ſitim in corpore extinguit. ℞.

Meliſſe.	Florum boraginis.
Endiuie. an̄. M. i.	Floꝝ bugloſſe. an̄. M. i.

Et fiat de predictis decoctio ſm artem vt ſuperius declarati in aquis: videlicet.

Aque endiuie.	Seminis acetoſe. ʒ. ſ.
Aque bugloſſe.	Uini pomoꝝ rantiorum.
Aque roſarū rubearuꝫ.	Uini granatoꝝ. an̄. ℥. iiij.
Aque meliſſe. an̄. ℥. iiij.	Coralli albi ſubtilr puluerizati. ʒ. iiij.
Semis q̄tuor frigidorum	
Minorum. ʒ. iiij.	

Suſpendāt cū pecia ligata in ſyrupo. Zucchari albi clarificati quantū ſufficit. Et fiat ſyrupus ſm artem ⁊c̄.

Syrupus de cicorea Gulielmi de ſali. valet contra oēm mām venenoſaꝫ in alterando ⁊ mūdificando eam: ⁊ proprie valet in antrace ⁊ carbunculos: ⁊ ſitibus ⁊ febre peſtilentiali eſtiuali ⁊ autumnali. confortat cor: ⁊ nutritiue extinguēdo calorem materialem: ⁊ mundificando materiā per vrinam ⁊ ſeceſſum: ⁊ facit appetere cibum ⁊ inducit ſomnum. fit vt infra. ℞.

Foliorum cicoree. M. i.	Acetoſe.
Folioruꝫ boraginis.	Scariole agreſtis. i. baſileſere ſiue flores q̄ dicūtur monegete ⁊ naſcantur in bladis. an̄. M. ſ.
Lactucarum.	
Uiolarum dico flores.	
Florum ſcariole.	
Lingue bouine.	

Conterantur groſſo modo ⁊ bulliant ſm artem in lib. iij. aque vſq̄ꝫ ad ꝯſumptionē tertie partis: ⁊ colenꝰ ⁊ in colatura addatur Zucchari clarificati lib. ij. Et bulliāt ſimul ⁊ in dicta bullitione addatur. Reubarbari electi ⁊ puluerizati. ʒ. ij. ⁊ aliquando reubarbari. ʒ. ij. Et in vſu eſt cōmuniter de. ʒ. ij. Reubarbarum ſuſpendatur in pecia in dicto ſyrupo ⁊ ſepe exprimatur pecia reubarbari cuꝫ manu vſquequo coctus ſit ſyrupus. ¶ Et nota ꝙ reubarbarum debet poni quādo ſyrupus erit mediocriter coctus: qꝛ reubarbarum parum ſuſtinet de decoctione.

Syrupus ſabor regis Meſue. in practica in capꝰ de melācholia ⁊ mania ⁊ vocatur ſabor rex medorum conferens manie ⁊ melancholie ex aduſtione cholere citrine. Cuius permixtio. ℞.

Succi bugloſſe domeſtice.	dolentium. lib. iij.
Succi bugloſſe ſylueſtris. an̄. lib. ij.	Folliculoꝝ ſene. ℥. iiij.
	Croci. ʒ. ij.
Succi pomoꝝ dulciū re-	Zucchari tabarzet. lib. iij.

Fit aūt ſic. ſene proijciatur in ſuccis per diem ⁊ noctē poſt cōtritionem eius: deinde bulliant ebullitione vna: aut. ij. deinde cū zucchara fiat ſyrupus. crocus aūt cōfricetur in panno cum decoctione: de. ℥. ij. vel. iij. cum aqua bugloſſe: ⁊ q̄nq̄ꝫ apud neceſſitatem datur cum aqua caſei ⁊c̄.

Syrupus diamoron Meſue. ⁊ eſt conueniens ad apoſtemata gutturis ⁊ vuee ⁊ ad omnia genera preſfocationum. ℞.

Expreſſionis mororū celſi.	Rob. i. vinū coctum.
Exꝑſſionis morotū de ſeni ſeu baci. an̄. lib. i. ſ.	Mellis purificati. an̄. lib. i.

Coquanꝰ omnia ſimul vſq̄ꝫ ad ſpiſſitudinē ⁊ reſeruetur. ¶ Rob idem eſt qꝺ ſapa ſeu vinuꝫ vltimate decoctum. Robub aūt ꝓprie eſt quicūq̄ꝫ ſuccus inſpiſſatus vel caliditate ſolis vel ignis. vnde littera Meſue q̄ dicit rob eſt corrupta ex defectu tranſlatoris. oꝫ eniꝫ dicere robub. igitur qn̄ Meſue dicit Rob. i. robub ſuppleꝰ ⁊c̄.

Syrupus de lymonibus valet mirabiliter in febribus. i. ꝯtra febres peſtilentiales. Cuiꝰ permixtio. ℞. Succi lymoncelli. lib. xij. Zucchari albi lib. v. Et fiat ſyrupus ſicut ſyrupi de acetoſitate citri nec plus nec minus prout patet in iſto.

Syrupus de Ribes ſtomachū calidū ꝯfortat: vomitū cholericū ſedat: ſitim extinguit cordis ebullitionē mitigat ⁊ ipſuꝫ cōfortat. ſolutionē colericā ſtringit ⁊ alterat. ℞. Succi ribes lib. xij. Zucchari albi lib. v. Et fiat ſyrupus hoc modo. p̊ bulliat ſuccus ebullitione vna: aut duabus: ⁊ dimittatur frigeſcere ⁊ clarifacere ⁊ coletur ⁊ cuꝫ zucchario ſupraſcripto ⁊ clarificato fiat ſyrupus ſm artem ⁊ ſeruetꝰ in vitreato ⁊c̄. ¶ Ribes quidam dicunt ꝙ eſt acetoſa: ⁊ quidaꝫ dicūt ꝙ eſt coctus: ſed falſo: qꝛ nō eſt acetoſa: qꝛ Meſue facit ſeparatim capm̄ de rob de ribes a capꝰ de rob de acetoſa ſimiliter vbi ponit cap. de rob de ribes ait. ꝙ valet ſicut rob de acetoſa. Item nō eſt coctus: qꝛ coctus eſt calide ⁊ ſicce cōplexionis: ſed ribes ſunt fride ⁊ ſicce. ¶ Albani eſt planta ſtipiteꝫ habēs rubeū ad viriditatem declinē teneruꝫ: cuius ſapor eſt dulcis acetoſitati mixtus: folia rotunda viridia nigra: cuiꝰ granuꝫ portatur de coraſceni acidi ſaporis de quo fit rob ⁊c̄. Nos autē loco eius accipimus ſuccum acetoſe que eſt lapaciū agreſte ⁊ ponere poſſumꝰ. ¶ Serapio in libꝰ aggregationuꝫ. caplo de ribes auctoritate Iſaac venarē Ribes ex planta habens capreolos recentes rubeos ad viriditatem declinantes: ⁊ hꝫ folia magna lata rotunda viridia ⁊ habet grana: quoniā ſapor eſt dulcis cuꝫ acetoſitate ⁊ ipſa eſt frigida ⁊ ſicca in ſecundo gradu: ⁊ ſignuꝫ ſuper hoc eſt acetoſitas eius ⁊ ſtipticitas: ⁊ ex hoc contingit ꝙ infrigidat ſtomachum: ⁊ aliqui dicunt ꝙ eſt frigidus ⁊ ſiccus in tertio gradu. Naſcitur autē planta iſta in montibus ſyrie frigidis niuoſis: ⁊ patet in pandectis.

TRiaſandali Nicolai dicuntur a tribus generibus ſandalorum que ibi intrant. Datur proprie cōtra calorem epatis ſtomachi paſſicis ictericis. Cuius permixtio. ℞.

Maſticis. Carpobalſami. ʒ.viij.
Squinanti. Abſinthij ſicci.
Spice. añ.ʒ.viij. Roſaꝝ rubeaꝝ. añ.ʒ.v.

¶ Terant̄ hec oia ꝯtritione groſſa ⁊ ifūdant̄ ſup ea aque lib.xij.⁊ coquant̄ vſqȝ ad ꝯſumptionē duaꝝ ptiū: deinde fricent̄ manib⁹ ⁊ colent̄ exꝓmēdo aquoſitatē eius:poſtea accipe aloes ſucotrini lib.i.⁊ lauet̄ in ſcutella lapidea vitreata lauationib⁹ plurib⁹ cū aqua pluuiali:poſtea remota aqua ꝓiciat̄ ſup eū de ꝑdicta decoctiōe lib.ij.⁊ ponat̄ in ſole ⁊ ꝑmittat̄ deſiccari oi die cū ſpatula agitādo:deinde poſt ipſius exiccationē ꝯterant̄ ſubtilr̄ ⁊ pulueriçent̄ ⁊ ſuperponat̄. ℞. Myrre.Maſticis. añ.ʒ.v. Croci.ʒ.iij. Et ea ꝑmiſce cū aloe loto:⁊ poſt reſiduū decoctionis adde ⁊ ſoli expone oi die cōmiſcēdo cū ſpatula:⁊ tātū ꝑmittat̄ ſtare ꝙ exiccent̄ ⁊ ſerua.doſis eſt ʒ.i. vſqȝ ad aur̄. i.

¶ Iſte pillule nō poſſunt ꝯfici niſi ſemel in anno.ſ.pillule elefangine.in eſtate.ſ.in mēſe Junij vł mēſe Julij.⁊ ſic tn̄ iſta ſpēs pillulaꝝ ꝑ annū ꝯſeruat̄ in ſua v̄tute ⁊ nō plus.

¶ Magna diuerſitas reperit̄ in Meſue de doſi roſaꝝ ⁊ abſinthij.qdā ponūt añ.ʒ.v. qdā v̄o ʒ.v.⁊ iſta lr̄a verior ⁊ melior eſt.nā roſe ponūt̄ vt expellāt malitias caliditatis aloes a ſtomacho ⁊ capite.abſinthium v̄o vt aggreget ſua ſtipticitate ptes laxatas ab aloe.q̄re ʒ.v.eſt doſis que in dicta recepta apponi dȝ. ¶ Aloes lauat̄ cū aqua pluuiali ꝓpter hāc cauſam:qꝛ illa ſubtilior eſt ꝙ̄ cōmunis:ideoqȝ magis penetrat ꝑ oēs ptes aloes ꝙ̄ poſſet cōmunis facere ꝓpter groſſitiē ſue ſubē.q̄re cū illa lauet̄. ¶ Aloes lauat̄ hoc modo.Accipe de aloe ſucotrino mūdo ꝙ cito frangatur ⁊ boni ſit odoris quātitatē quā volueris bn̄ terat̄ ⁊ cribellet̄: deinde ꝓiciat̄ in ſcutella lapidea vitreata ⁊ rotet̄ aloes ex aqua pluuiali donec ibibat̄ ab ea ꝑ totū:deinde ſoli exponat̄ ⁊ exiccari ꝑmittat̄ ab illa aqua.Et cū deſiccatū fuerit iteꝝ terat̄:⁊ 2° iteꝝ ibibatur ex aqua pluuiali ⁊ dimitte ſiccari ſicut prius:⁊ iterato hoc facias ⁊ 3° vſquequo aqua oēs partes eius penetrauerit.⁊ hoc modo aloes erit lotum:nec alio modo lauari debet.

Pillule maſticine Petri de ebano ſup additionib⁹ factis Meſue.cap̄.de medicinis apperitiuis corrupti.in fine capl̄i.preſeruātes ſtomachū ab oi leſione itriſeca:nec ꝑmittūt humores putreſieri in eo:imo abſtergūt ⁊ mūdificāt rugas ⁊ parietes:⁊ ꝗ aſſiduat vſuȝ eorum diebus ſingulis permanebit illeſus a doloribus ſtomachi: nec a dolorib⁹ capitis vexabit̄ vnq̄:⁊ nihil eſt oculis mihi crede ſolubrius iſtis:⁊ ꝗ triſtant̄ ſubueniūt:⁊ eſt medicina matricis viſcoſe ⁊ viſcerum interioꝝ. ℞.

Maſticis. ʒ.iiij. Agarici albi. ʒ.iij.
Aloes electi. ʒ.x. Miſce ⁊ fiāt pillule cū ſucco altilie.i.ſucco arthemiſie:⁊ pōt etiā reformare cū ſyrupo de ſticados.doſis eſt pille ij.vel iij.qn̄ vadit dormitū:⁊ pōt recipi ſm̄ mētē voluntatū vſqȝ ad xxi.aut ʒ.i.vel. ij.

¶ De altilia aut altimilia ꝙ idem eſt.o quanta differētia reperitur in hac maxime ab ignorantibus aromatarijs. Quidam dicunt ꝙ altilie eſt vinum vel ſapa vel rob.falſum eſt.ſi Conciliator diceret conficiantur cum eis eſſet vinum coctum:ſed ait cum ſucco altilie.i.arthemiſie.naȝ iſtud vocabulum ego met audiui in Hiſpania: ⁊ dicunt altimilia.i.arthemiſia. Auic.in 5° canonis in tyriaca Eſdre inquit.ſucci altilie ⁊ eſt aibelengeſif.⁊ dicitur abrotanum ſylueſtre.ergo eſt arthemiſia.nam aibelengeſif apud Galenum in 6° ſimplicium eſt arthemiſia. Preterea Cōciliator ſeu Petrus de Ebano dicit.ꝙ cōpoſitio harum pillulaꝝ eſt medicina matricis vitioſe ⁊ viſceꝝ iterioꝝ.put ſupra ſcripſi.ergo arthemiſia ad idē mirabilr̄ valet:⁊ ſic eſt ꝙ altilia eſt mater herbaruȝ ſiue arthemiſia.Et loco eius pōt poni ſyrupus de ſticados vt ſupra dictum eſt.

Pillule auree Nicolai ab excellentia auri:ſicut eniȝ auꝝ iter alia metalla precioſiſſimuȝ habet: ſic pillule iſte inter alias meliores approbantur: purgant caput:acuunt viſum:⁊ aurium auditum:⁊ ꝯferunt ventoſitati ſtomachi ⁊ inteſtinoꝝ:⁊ conferunt colice:⁊ purgant ſine moleſtia ⁊ ſunt in vſu. ℞.

Aloes electi. Seminis feniculi. ʒ.i.ſ.
Diagridij. añ.ʒ.v. Croci.
Roſaꝝ rubeaꝝ. Colloquintide interioris.
Seminis apij. añ.ʒ.ij.ſ. Maſticis. añ.ʒ.i.
Seminis aniſi. ʒ.i.ſ.

¶ Pulueriçent̄ nō multū ſubtilr̄ ⁊ forment̄ pillule cum aqua ifuſionis dragagāti. ¶ De colloquintida iter doctores eſt diſcordia.multi ponūt qn̄ reperiūt interioris colloqntide ⁊ ſemina ⁊ pulpā vt vult circa iſtās: ⁊ male faciūt. alij v̄o ponunt pulpā ſine ſemine: vt alij oēs ſcribunt doctores ⁊ iſti melius faciunt: ⁊ ſic cōiter ab oibus ponit̄ vt Seruitor de mō ꝑparādi ponit:⁊ ſic Meſue in deſcriptione trociſcoꝝ alandal iubet illam a granis mundari.

Pillule de quatuor rebus ſm̄ Franciſcum de pedemontium in capitulo de dolore inteſtinoꝝ ⁊ medicinis eius ⁊ ſunt expertiſſime. ℞.

Colloquitide.loco ei⁹ trociſcoꝝ alandal. Salis gemme.
Diagridij. añ.ʒ.ij.
Serapini. añ.ʒ.ij.

¶ Terant̄ ⁊ ꝯficiant̄ cū ſucco porri:iſte pillule nō ſūt in vſu apud nos:dicunt̄ aūt de quatuor rebus a quatuor ſimplicibus que in ipſis ingrediunt̄ ſine liquore.

Pillule turbithate ⁊ dicūt̄ auree Meſ ⁊ ſūt ꝑme: cholerā ⁊ flegma ſine moleſtia purgāt:ſtomachū ⁊ epar ꝯfortāt:⁊ digeſtionē ꝓcurāt. ℞.

Turbith albi ⁊ boni. ʒ.xvi. Roſarum. ʒ.vij.
Aloes. ʒ.xij. Croci. ʒ.iij.
Maſticis. ʒ.vij.

Puluericentur ⁊ conficiantur cum ſucco abſinthij.

¶ In iſtis pillulis non ponitur çinçiber:⁊ hoc eſt vt debiliores ſint:⁊ a longe nō trahant qꝺ ſecus facerent ſi in eis poneret̄:çinçiber eni ꝑmixtū cū turbith fortificat ipſius ſolutionē:⁊ facit ꝙ a longinquo attrahat.

Pillule aggregatiue ex inuētione nr̄a Meſue: q̄ ſūt in vſu ꝯiungētes aggregationē expꝛtoꝝ iuuamētoꝝ ad febres antiquas ⁊ ad febres diuerſitatis ⁊ ad egritudines capitis ſtomachi ⁊ epatis:⁊ educunt putrefactiones vtriuſqȝ cholere ⁊ flegma:⁊ mūdificāt iſtrumēta ſenſuū:⁊ ſunt mundificatiuum bonum. ℞.

Mirabolanoꝝ citrinoꝝ. Polypodij. ʒ.ij.
Reuedſeni. añ.ʒ.iiij. Turbith.
Succi eupatorij. Aloes. añ.ʒ.vi.
Succi abſinthij. añ.ʒ.ij. Maſticis.
Diagridij. ʒ.vi. Roſaꝝ rubeaꝝ.
Mirabolanoꝝ kebuloꝝ. Salis gemme.
Mirabolanoꝝ indoꝝ. Epithimi.
Agarici albi. Aniſi.
Collogntí.iterioris. añ.ʒ.ij. Zinçiberis. añ.ʒ.i.

Miſce ⁊ reformentur cum electuario roſato Meſue:oibus prius puluericatis.doſis eſt ʒ. i. vſqȝ ad i. ſ.

¶ Nota ꝙ ſucci intrātes in iſtis ⁊ alijs pillulis ſeu ꝯfectionibus h̄ mō fiūt.Accipiat̄ abſinthiū ⁊ bene ꝯterat̄: deinde in pecia rara iuoluat̄:poſtea cū torculari exprimatur ⁊ abſqȝ alia colatura in veſica ponat̄ ⁊ ſoli ad exiccandū ꝑmittat̄.ſi eni a pte groſſa colaret̄ i veſica nihil remaneret: eo qꝛ pars aque a ſole ꝯſumeret̄:⁊ vt de abſinthio dico:ita ⁊ de alijs oibus herbis intelligatur:⁊ ꝑ annum ꝯſeruatur.

¶ Nota ꝙ iſte pillule ⁊ pillule de hermodactylis minores ⁊ de hermodactylis ex iuētione nr̄a Meſ reformēt

cũ electuario roſato Meſue:ꝛ non cũ electuario de ſucco roſaꝝ ſicut faciũt gdã ignari ꝛ aromatarij g reformãt cũ ſupraſcripto electuario de ſucco roſaꝝ:ꝛ h̄ pp auaritiam.
¶ Nota ꝛ iſup ꝙ ſi ſimplr ſcriptũ repies pillulaꝝ aggregatiuaꝝ de iſtis ſupraſcriptis eſt itelligẽdũ ꝛ nõ de alijs.

Pillule de fumoterre Auic. libro 4°. Fen 7ª. caplo de ſcabiei cura. purgant materias aduſtas: ꝛ conferunt ſcabiei. Cuius permixtio. ℞.
Mirabolanoꝝ citrinoꝝ. Scamonee. ʒ.v.
Mirabolãoꝝ idoꝝ. añ.ʒ.v. Aloes ſucotrini. ʒ.vij.
¶ Pulueriſent oĩa nõ multũ ſubtilr. Et ꝯfice cũ ſucco fumiterre depurato aut cũ aqua fumiterre irrorãdo ea:ꝛ dimittaꝝ ad ſolẽ donec exiccẽt:ꝛ ibibaꝝ vice altera:ꝛ dimittaꝝ donec exiccet:ꝛ fiat illud trib⁹ vicib⁹: ꝛ in oĩ vice fiat ſicut ſorbitio: deide dimittaꝝ donec iſpiſſeꝝ:ꝛ cũ factũ fuerit fiãt ide pille. ¶ Hic itelligẽdũ eſt ꝛ in oibus alijs locis in gbus ſcribunꝝ mirabolani ꝙ ſolũ cortices amotis oſſibus accipi debẽt mirabolani. ¶ Modus faciendi ſupraſcriptas pillas videꝝ obſcur⁹:ſꝫ h̄ mõ fieri debẽt. Teranꝝ ꝑſcripta in eis: deide irroꝛenꝝ ſucco fumiterre cocto ꝛ depurato: aut aqua fumiterre intãtũ ꝙ oẽs partes ipſaꝝ penetrẽt: deinde in ſole ad exiccãdũ ponanꝝ ꝛ ante ꝑfectam exiccationẽ: ſed poſt aliq̃lẽ ſuctionẽ iteꝝ aque fumiterre irroꝛenꝝ ꝛ ſoli exponanꝝ:ꝛ hoc ter fiat. vltimo in ſole exponanꝝ ꝛ tantũ ꝑmittanꝝ donec pillulaꝝ formam accipere poſſint: deinde remoueanꝝ ꝛ conſeruentur.

Pillule de meçereon Meſue:ꝛ ſunt medicina mirabilis ad hydropiſim ꝛ educunt aquaꝫ citrinam ꝛ ſunt experte. Cuius permixtio. ℞.
Foliorum meçereon preparatorum. ʒ. v.
Mirabolanorum citrinorum. ʒ. iiij.
Mirabolanorum kebulorum. ʒ. iij.
¶ Miſce ꝛ pulueriçentur omnia non multum ſubtiliter ꝛ confice cum aqua endiuie in qua diſſoluti ſint tamarindi ꝛ tereniabin. añ. ʒ. i. ꝛ fiant. doſis eſt ʒ. i. ſ.
¶ Meçereon preparatur hoc modo. Infundaꝝ in fortiſſimo aceto ꝛ per diem dimittatur ꝛ exiccari permittatur: deinde conteratur ꝛ adminiſtretur: hoc enim modo preparaꝝ vt ſeroſitas ꝛ inflammatio que in eo eſt amoueaꝝ: parum enim ſuſtinent de decoctione:ꝛ laborioſa cõtritio virtutem eius deſtruunt ꝛ reſoluunt.

Pillule de hiera ſimplici Gal. 7° te rapẽtice. ca° 12°. valet ad vniuerſas paſſiones capitis: auriũ ꝛ oculoꝝ: ſtomachum ꝛ ſplen purgant. ℞.
Specieꝝ hiere ſimplicis Galeni. ʒ iiij. Et conficianꝝ cuꝫ melle roſato ꝛ fiant. Nec aliud eſt addendũ nec diminuendum:ꝛ hoc modo Galenus deſcribit loco allegato.
¶ Neceſſitas cõpoſitionis pillulaꝝ fuit: qꝛ medici volentes dare ſubſtãtiã medicine in forma in qua diu moretur in ſtomacho oportuit eas aptare in forma pillulaꝝ: cuꝫ ſoliduꝫ magis in ſtomacho ſtet q̃ꝫ queqꝫ alia forma.

Pillule de hiera cõpoſita ſiue de hiera cuꝫ agarico magiſtrales: valẽt ad doloꝛẽ capitis: pectus mundificant: ꝛ humores groſſos ꝛ putridos:ꝛ conferunt aſmati ꝛ tuſſi antique. ℞.
Spẽꝝ hiere ſimplicis Galeni. Aloes boni pulueriçati. ʒ. viij.
Agarici trociſcati. añ.ʒ.iiij.
¶ Miſce ꝛ cũ melle roſato fiãt pillule. ¶ In hoc libello notandũ eſt ꝙ aliquibus in deſcriptionibus ꝛ compoſitionibus reperiꝝ teranꝝ. ꝛ in aliquibus conteranꝝ: ideo differentia eſt inter tero ꝛ ꝯtero. Terere enim idem eſt qꝺ reꝫ aliquam diuidere per partes groſſas. ꝯterere vͦ idem eſt qꝺ rem diuidere per partes ſubtiliſſimas: imo quando intendo ſpecies ſubtiliſſime teri debere ſcribo ꝛ dico ꝯterãtur. Quando vͦ volo ꝙ groſſo modo pulueriçenꝝ dico ꝛ ſcribo terantur. quare ꝛ in ſupraſcriptis ꝛ infraſcriptis cõpoſitionibus ad hoc aduertatur.

Pillule de hiera magna Galeni: valent ad diuerſas capitis paſſiones: auriuꝫ ꝛ oculoꝝ ꝛ ſtomachum:ꝛ optime purgat:ꝛ cauſas epatis:ꝛ ſplenis duritiem mollit ꝛ extenuat: veſiceqꝫ proficit. ℞.
Cinnamomi fini. Squinanti.
Roſaꝝ rubeaꝝ. Radicum aſſari.
Spice. Uiolarum.
Maſticis. Epithimi.
Xylobalſami. Agarici albi.
Carpobalſami. Turbith albi.
Caſſie lignee. Colloquintide. añ.ʒ.i.
Abſinthij. Aloes boni. ℥.ij.
Croci. añ.ʒ.i.
¶ Pulueriçentur omnia non multum ſubtiliter: ꝛ fiant pillule cum vino aut cum melle roſato.

Pillule fetide maiores Meſue de mẽte Gal. expertoꝝ inuamẽtoꝝ ad egritudines oẽs neruorũ que ſunt a materia groſſa viſcoſa difficilis eradicationis ꝛ ad dolores iuncturaꝝ qui ſunt ab eadem cauſa ꝛ ad oẽs dolores totius corporis qui eandẽ habẽt naturam: ſimilr ꝛ ad vertiginem: ꝛ ad epilepſiam:ꝛ emigraneã difficilem:ꝛ ſodam ꝛ morphea̅m ꝛ albaras ꝛ lepram. ℞.
Serapini. Hermodactyloꝝ. ʒ.ij.
Armoniaci. Diagridij. ʒ.iij.
Opoponaci. Cinnamomi.
Bdellij. Spice inde.
Colloquintide. Croci.
Harmel. i. ſemen cicute. Caſtorei. añ.ʒ.i.
Aloes. Turbith albi. ʒ.iiij.
Epithimi. añ.ʒ.v. Zinçiberis. ʒ.i.ſ.
Alſebrã. i. exula:ꝛ colligiꝝ in mẽſe octobris. ʒ.ij. Euforbij. ℈.ij.
Teranꝝ oĩa ꝛ gũme diſſoluanꝝ in aqua porri ꝛ fiãt pille.
¶ Nota de mẽte auctoris pandetaꝝ: ꝙ harmel ſcriptuꝫ per h idem ſignificat qꝺ ſemẽ cicute. qñ vͦ ſcriptum ꝑ a idez eſt qꝺ ſemen rube. Ex hoc igiꝝ itelligas ꝙ diuerſus modus ſcribendi diuerſificat nomen vocabuli. q̃re ſemꝑ reſpiciende ſunt littere ꝛ ſyllabe vocabulum componentes in medicina ſcriptum: eo ꝙ variatur ſm varietatem compoſitionis literarum. quare bene nota.

Pillule fetide minores Meſue: que ſunt in poteſtate maiorum. ℞.
Serapini. Myrre. ʒ.v.
Armoniaci. Turbith albi. ʒ.x.
Opoponaci. Colloquintide. ʒ.vi.
Bdellij. añ.ʒ.v. Diſſoluanꝝ gumme in aqua porri ꝛ cetera terantur ꝛ cum ea conficiantur.
¶ Unũ gñale hic nota ꝛ icidenter. Qꝫ illud qꝺ de nã ſuã ẽ aromaticũ: quãto eſt aromaticius tãto meli⁹:ꝛ qꝺ eſt fetidũ quãto fetidius tanto meli⁹: excepto aloe. Silr oẽ qꝺ dꝫ hic aliquẽ ſaporẽ: quãto in ſuo ſapore eſt itẽſi⁹ tãto melius: excepto aloe. Nã cũ ſit de nã reꝝ amaritudinẽ habẽtium: quãto minus amaꝝ tanto laudabilius. ¶ Gumme diſſoluanꝝ in aqua porri vel in aceto vel in aliquo alio liquore hoc modo. Infundanꝝ in aqua vel aceto ꝑ noctẽ:ꝛ dꝫ acetũ vel aqua eſſe in tanta copia ꝙ eas tegat. in mane ſi gũme totã biberunt aquam vel acetũ ꝛ dare ſint adiungaꝝ ipſoꝝ alteruꝫ: poſtea accipias eas ꝛ fricabis manibus ſuꝑ ſedatium: qua fricatione bona tranſibit ſubſtãtia. palee vͦ ꝛ imunditie remanebunt. ꝛ tunc vtere.

Pillule de ſarcocolla Meſue in capitulo de ſarcocolla:ꝛ in antidotario:ꝛ ſũt pillule alie educentes flegma: ꝛ conferunt ad egritudines flegmaticas.

Cuius permixtio hec eſt. ℞.
Sarcocolle pparate. ℥.iiij. Zinciberis. ℥.i.ſ.
Turbith albi. ℥.iiij. Salis gemme. ℥.i.
Collogntide iterioris.℥.i.ſ. Diſſolue ſarcocollā in aqua roſata:cetera terantur ⁊ cum ea fiat maſſa.
¶ Sarcocolla hoc modo preparaſ. Infundatur in lacte aſine per dies quinqꝫ ſemper:⁊ oi die lac innouando:⁊ pri mum abijciendo:demum diſſoluatur in aqua roſata vt in ſuperioribus pillulis tibi monſtraui.

Pillule de bdellio maiores Meſue:experte ad fluxum hemorroidaꝝ ⁊ vlceruꝫ in eis:⁊ ad fluxum menſtruoꝝ.Cuius permixtio. ℞.
Bdellij. ℥.i.ſ. Mirabolanorum emblicorum.
Seminis ameos. ℥.iiij.
Mirabolanoꝝ kebuloꝝ. Uenaꝝ aduſtaꝝ:ideſt radi x acori aduſti.
Mirabolanoꝝ indoꝝ.
Mirabolanorum belliricorum. ana.℥.ij.ſ. Karabe. ana.℥.ij.ſ.
¶ Infundatur bdellium in ſucco porri:cetera terantur ⁊ cum eo fiat maſſa:⁊ dentur pillule in modum ciceris.
¶ De porro nota ꝙ quodā ē porrū capitatū.i.trāſplātatū:⁊ eſui illud competit. Aliud eſt ſectile.i.nō tranſplantatuꝫ ⁊ iſtud vſui medicine cōpetit. Igiſ de iſto fit ſuccus ī quo iſte pille reformanſ:⁊ ex his ēt fiat aq̄ vl̄ p ſublimationē vel p decoctionē:⁊ iſte vltim⁹ modus magis mihi placet de qua reformēſ ⁊ diſſoluunſ gūme itrātes in pillis fetidis.q̄re nota. ¶ Diuerſitas magna repiſ in receptis haꝝ pillaꝝ fere oēs Meſue dicūt venaꝝ aduſtaꝝ. Et hāc lr̄aꝫ reprobat Matthe⁹ ſyl.in ſynonymis poniſ ſub cap.690. dicēs:ꝙ eſt error ſcriptoris:⁊ ꝙ dꝫ dicere auellanaꝝ aduſtaꝝ. Sꝫ ſalua ſemp eius pace in errore eſt. ſed dꝫ dicē veneriaꝝ aduſtaꝝ:vt a quodā antiqſſimo Meſue ſcriptum reperi. Et ꝙ ſic dicē debeat pꝫ:eo qꝛ venerie.i.acorus.ſ.radix:q̄ radix ſupra aliquē etiā portata illuꝫ ꝯſeruat a fluxu ſanguis:vt ipſe ponit cap.181.q̄re ſeipſuꝫ corrigat. ¶ Radix acori h̄ mō aduriſ:poſt ipſam exiccationē p groſſa ſatis fruſta ſcidatur:deinde ſuper laminā ferreā ignitā iceſſanter agiteſ ⁊ reuoluaſ:donec ⁊ quouſqꝫ color eius de toto mutetur:⁊ tunc remoueaſ:quia aduſta eſt.

Pillule lucis maiores Meſue: addūt in vſu ⁊ corroborant eum ⁊ auditū:⁊ abſtergūt inſtrumenta ſenſuum:⁊ expellant ſuperfluitates:⁊ cuſtodiūt ſanitatem totius corporis:⁊ preſumiſ ſuper eis abſqꝫ neceſſitate abſtinēdi.Cuius permixtio hec eſt. ℞.
Roſaꝝ rubeaꝝ. Cinnamomi.
Uiolarum. Aniſi.
Abſinthij. Seis feniculi.
Colloquintide. Seminis apij.
Turbith. Caſſie lignee.
Cubebe. Croci.
Calami aromatici. Macis. ana.℥.ij.
Nucis muſcate. Mirabolanoꝝ citrinoꝝ.
Spice. Mirabolanoꝝ kebuloꝝ.
Epithimi. Mirabolanoꝝ indoꝝ.
Carpobalſami:ideſt lignū balſami. Mirabolanorum belliricorum.
Sileris montani. Mirabolanoꝝ emblicoꝝ.
Seminis ruthe. Rauedſeni : ideſt reubarbari. ana.℥.iiij.
Squinanti. Agarici.
Aſſari. Sene. ana.℥.v.
Maſticis.
Barioſilorum. ana.℥.ij. Eufragie. ℥.vij.
Aloes ſucotrini ad pōdus oium:teranſ oia ⁊ ꝯficianſ cuꝫ ſucco feniculi ⁊ fiat maſſa.doſis eſt a ℥.ij. vſqꝫ ad ℥.iiij.
¶ De collogntida pauci ſūt qui in receptis ponūt collogntidā:fundāt ſe ſup dcm̄ Meſue in deſcriptione trociſcoꝝ alandal:qui dicit. Trociſci alandal qui ponuntur in hiera Hermetis ⁊ in alijs ꝯfectionibus loco collogntide:ac etiā ppter ſuā venenoſitatē dicūt nō eſſe auſi in receptis ponere. Alij vō ponūt collogntidā ⁊ nō trociſcos alandal dicētes ꝙ magis ſolutiua eſt:⁊ ꝙ a doctoribus poniſ in cōpoſitionibus tāq̄ calcar:vt etiā faciūt diagridiū.⁊ ſic his rōnib⁹ varij varias cōpoſitiones faciūt. Ego vō ſoleo h̄ fieri facere:ſi in receptis auctorem reperio:cōſidero ſi in eis ipſius malitiam frangentes ſunt poſita vel non:ſi ſic audacter illā apponi facio vt in iſta recepta. Si non:loco ipſius pono trociſcos alandal:⁊ hoc eſt qd̄ dicit bonus Meſue:⁊ propter hoc in hiera Hermetis poſuit in qua multe ⁊ multe ſunt medicine venenoſe:⁊ pauce earum venenoſitatem corrigentes:⁊ tu hoc conſidera bene.

Pillule de hermodactylis maiores Meſue: experte ad dolorē iſciaraꝝ ⁊ podagre frigide. ℞.
Hermodactyloꝝ. Caſtorei.
Aloes. Sarcocolle.
Mirabolanoꝝ citrinoꝝ. Euforbij.
Turbith. Oppoponaci.
Colloquintide. Harmel.i.ſemen cicute.
Bdellij. Seminis apij. ana.℥.iiij.
Serapini. ana.℥.vi. Croci. ℥.i.ſ.
Cōteranſ oia ⁊ cū ſucco cauliū fiat maſſa.⁊ doſ. ℥.i.in ℥.ij.
¶ Colloquintida anteq̄ in cōpoſitione ponaſ dꝫ vltimate ꝯteri:vt iubet Meſue in caplo de rectificatione medicinaꝝ pro trituratiōe:⁊cū dicit. Opꝫ ꝙ collogntida vltime pulueriſenſ:nec ſit contentus aliquis in trituratione eius.
¶ De ꝯtritione iteꝝ nota ꝙ duplex eſt.q̄dā enīꝫ eſt multa:q̄daꝫ pauca.multa ꝯtritio fit duabus de cauſis. Prima vt per illā ꝯtritionē remoueaſ malitia medicine quantuꝫ faceret ſi groſſa eſſet : ⁊ ob hoc bn̄ ꝯteriſ pulpa collogntide. Scd̄a eſt:qꝛ mēbruꝫ qd̄ curare volumus eſt ſituatum in remotis partibus:⁊ imo bene ꝯterende ſunt vt medicine reꝝ epatis. Groſſa vō ꝯtritio fit duab⁹ de cauſis. Una eſt ne vltimata ꝯtritione v̄tus medicine ⁊ opatio eius ppria corrūpaſ vt ſcamonea.ſi in vltimo cōteraſ deperdit virtutē ſolutiuā. Scd̄a eſt vt multo tempore remaneat in ſtomacho ⁊ iuuet digeſtionē vel magis attrahat:⁊ ſic medicine ſtomatiche ⁊ ſolutiue groſſo modo ꝯteruntur.

Pillule de hermodactylis minores Meſue:valent ad podagrā calidā.Cuius permixtio. ℞.
Hermodactyloꝝ. ℥.v. Roſaꝝ rubeaꝝ. ℥.ij.
Scamōee pparate. ℥.ij.ſ. Aloes. ℥.x.
Mirabolanorum citrinorum. ℥.iiij. Confice cum catartico roſato: ideſt cum electuario roſato terendo prius terenda:⁊ da ℥.ij.
¶ Catarticū.i.purgatiuū vt doctores exponūt.igiſ catarticum roſatū idē eſt qd̄ purgatiuū factū cum ſucco roſaꝝ. Et ſic electuariuꝫ de ſucco roſaꝝ ⁊ electuariuꝫ roſatuꝫ dici pōt catarticum roſatū. veꝝ ego magis laudo reformari debere cū electuario roſato:qꝛ illud magis benignum eſt ⁊ minori venenoſitate participat.

Pillule de hermodactylis ex inētiōe nr̄a Meſ. ℞.
Hermodactyloꝝ. ℥.v.
Aloes. ℥.v. Mirabolanoꝝ citrinoꝝ.
Zinciberis. ℥.ij. Turbith. ana.℥.iiij.
Et fac pillulas cum electuario roſato:⁊ da ℥. ij.

Pillule de reubarbaro Meſue:cōferunt ad febres antiquas generatas ex diuerſis humoribus viſcoſis ⁊ putridis multaꝝ putredinuꝫ ⁊ dolorem epatis ⁊ principium hydropiſis. ℞.
Rauedſeni:ideſt reubarbari. ℥.iiij. Succi liquiritie.
Succi abſinthij. ana.℥.i.

Maſticis. ʒ.i. Seminis apij.
Mirabolanorum citrinorum. ʒ.iij.ſ. Seminis feniculi. añ.ʒ.i.ſ.
Trociſcorum diarodō. ʒ.iij.ſ.
Specierum biere pigre:ideſt biere ſimplicis. ʒ. x.
Terantur terenda:et conficiantur in magdaleone cū aqua feniculi:et da cum aqua caſei ʒ. ij. in ſero.

¶ Pro reformatione pillularum nota q̄ niſi pillule reformentur cum aliqua re viſcoſa nō poſſunt ſimul teneri vt ſūt iſte pillule:et pillule cocbie que reformantur cum vino albo. Ideo ſi iſte reformarentur cū ſyrupo acetoſo vel cum oxymelle ſimplici non eſſet inconueniens: et pillule cocie cum melle roſato. Igitur vt dico de iſtis: et de alijs etiam intelligas que cū aqua vel vino reformantur etc.

Pillule inde Meſue:quas ſcripſit Haly:quarum iuuamentum eſt multum ad egritudines melancholicas:et cancrum et leprā et morpheā nigrā difficilē: et ſunt bone melācholie et timori et quartane:et ad dolores ſplenis et ictericiā ſplenalē. Cuius permixtio. ℞.
Mirabolanorum nigrorum indorum. duas lauādi ſupra diſtus eſt.
Colloquintide.
Ellebori nigri. Salis indi. añ.ʒ.iiij.
Polypodij. añ.ʒ.v. Succi eupatorij.
Epithimi. Spice. añ.ʒ.ij.
Sticados. añ.ʒ.vi. Gariofilorum. ʒ.i.
Agarici. Specierum biere pigre:ideſt
Lapis lazuli loti. Mo/ ſimplicis. ʒ.xij.
Terantur et fiat maſſa cum ſucco apij. doſis eius eſt a ʒ. ij. vſq; ad aur. ij. et ſunt ſane et experte:et da cū aqua caſei.

¶ Nota q̄ pillule oēs ꝯſeruantur cū bona earum vtute et operatiōe vſq; ad mēſes ſex. Et debēt teneri in magdaleonibus et nō in puluere:q2 nō ꝯſeruantur: imo nullā vel remiſſam faciūt opationē. Et nō debēt ꝯſeruari in loco exceſſiue calido nec ꝓpe ignē nec ad ſolē:q2 in exceſſiuā ariditez et lapideitatē ꝯuerterentur:et tūc nullo mō debēt aromatarij eas exhibere:eo q2 ſi darentur torquerent corpus: et nullam penitus operationem facerent.

Pillule ſine quibus eſſe nolo Nicolai:pillule a ratione dicitur dicuntur:ſine quibus eē nolo ꝓpter magnā efficaciam quā habere dicuntur:ſuperiores purgāt humores:precipue valent ad cataractas oculorum et obſcuritates eorum:caput purgāt a cholera et flegmate et melācholia: viſum confortant et iliois conferunt:aurium dolorem ſanant. Cuius permixtio hec eſt. ℞.
Aloes optimi ablu.ʒ.xiiij. Roſarum.
Mirabolanorum citrinorum. Maſticis. añ.ʒ.i.
Mirabolanorum kebulorum. Abſinthij.
Mirabolanorum belliricorum. añ.ʒ.i. Violarum.
Folliculorum ſene.
Mirabolanorum emblicorum. Agarici electi.
Mirabolanorum indorum. Cuſcute. añ.ʒ.i.
Reubarbari. añ.ʒ.i.

¶ Terantur oīa:deinde accipe ſcamonee preparate ſubtiliter puluerizate ʒ.vi.ſ.ligetur ſcamonea in pecia et infundatur in ſucco feniculi quantitate qua pillule poſſint reformari: deinde exprimatur ſcamonea manibus:primo tū inunctis oleo violato vel cōmuni:et tātū dicta ſcamonea exprimatur et manibus ptractetur q̄ in lactis ſimilitudinē a pāno exeat tota eius humiditas et ſcamonea:et de illa expreſſione pillule formentur abijciendo qđ intra peciam de ſcamonea remanebit. Succum feniculi cū expreſſione facta de ſcamonea accipiendo et pillulas formando. ¶ Aloes quādo ſimpliciter ponitur pro ſucotrino:et de ſucotrino intelligitur: vt ponit Mattheus ſyluaticus capitulo proprio.
¶ Pillule a pila dicuntur:q2 ſicut pila eſt rotūda: ita pillule debēt eſſe rotūde. ¶ Pillule q̄re dantur in forma rotunda: eſt q2 figura ſpherica nō tāgit planū niſi in pūcto. Sz ꝯcauum ipſum tāgit vndiq;. q̄n ergo pillula ponitur in ſtomacho qđ eſt ꝯcauum ipſa equalr tangitur a qualibet parte ſtomachi:et ideo vndiq; et in oī ſui parte ad actum reducitur ꝓpter calorem ſtomachi:et ideo ipſa in qualibet ſui parte reducta ad actum attrahit vndiq; equaliter a membris oībus:ideo datur et dari debent in forma rotunda etc.

Pillule cocie Gal. euacuant humores diuerſos a capite et toto corpore:et acuūt alias medicinas q̄n miſcentur cum eis. Cuius permixtio hec eſt. ℞.
Aloes. Maſticis.
Scamonee preparate. Colloquintide. añ.ʒ.iiij.
Abſinthij. añ.ʒ.iiij.

¶ Terantur et ꝯficiāt cū ſucco abſinthij et reſerua etc. Quare eniz he pillule dicuntur cocie. Cocie:ideſt capitales:a cocos qđ eſt caput. ¶ Pillule q̄re dantur in īpari numero eſt. Pythagoras eni poſuit in īpari numero vtutē multā:et dixit numerū īparē maſculū. igitur ꝑfectiorē. Et ob hoc vulgares ſequentes eū credunt q̄ dando eas in numero impari ſit maior ꝑfectio et multū errāt. Numerus eni nō eſt principium actionis et paſſionis:vt 5° metaphiſice. cōmēto 2°. Et ideo facta doſi cōuenienti medicine poteſt formari numerus pillularum par et impar.

Pillule cocie Almanſoris vſuales:valent ad dolorē capitis et ſtomachi:et euacuāt humores malos qui ſunt in capite et in ſtomacho. ℞.
Pulueris biere pigre Almanſoris. ʒ.x. Turbith.
Sticados. añ.ʒ.v.
Collogntide. ʒ.iij.ſ.℈.i. Diagridij. ʒ.ij.ſ.
Terantur hec et conficiantur cū vino albo. hec eſt ſpecies pul. biere pigre Almanſoris que intrant in ſuprāſcriptis pillulis. Cuius permixtio. ℞.
Roſarum rubearum. Cinnamomi.
Spice inde. Xillo caſſie.
Maſticis. Radicum aſſari. añ.℈.i.
Xylobalſami. añ.℈.i.g.vi. gran. vi.
Carpobalſami. ℈.i.g.vi. Aloes boni. ʒ.vi.℈.ij.

¶ Pillule fuerunt inuente. Primo propter earum minorem diſplicentiam guſtui:cum vniuerſaliter componātur ex rebus amaris. Secūdo vt magis a remotis attrahant. quanto enim medicina lōgiori tēpore ſtat in ſtomacho tāto magis et a longinquioribus attrahit.

Pillule arabice Nicolai:purgāt mirabiliter oēs humores. ſ. ſanguinē et choleram rubeam et nigram et ictiriam afferunt:triſtitiam remouent:mentem acuunt: viſum audacter reſtaurant:memoriā tribuūt:ſcotomiā: vertiginem:emigraneam:oculos:dentes:gingiuas:ſtomachū:ſplenem:ſonitum aurium:omnes humores:omnibus aetibus:et omnibus tēporibus:ſine moleſtia in viris et mulieribus purgant. Cuius permixtio. ℞.
Aloes electi. ʒ.iiij. Aſſari:ideſt radicum.
Radicum brionie. Roſarum rubearum. añ.ʒ.iiij.
Mirabolanorum oium. Zinziberis. ʒ.i.
Maſticis. Caſtorei. ʒ.iij.
Diagridij. añ.ʒ.iiij.
Miſce fiant pillule cum ſucco feniculi vel abſinthij.

¶ Si ſcriptum ſimpliciter in pillulis reperitur ſcamonea de preparata eſt intelligendum:et non de alia:prout in electuarijs ſupra declaraui.

Pillule alſalaret. Auic. in prima Fen tertij. in capitulo de canonibus vniuerſalibus curationis capitis:et exponitur a Gentili in hunc modum. ℞.
Specierum biere ſimplicis. ʒ.ij. Maſticis. ʒ.i.
Mirabolanorum citrino. ʒ.i. Aloes boni. ʒ.iiij.
Terantur et cum vino optimo fiant pillule. ¶ De mirabo-

lanis nota ꝙ aliquando reperitur ſcriptus in receptis mirabolanoꝝ abſolute: ⁊ tunc de oībus mirabolanis eſt intelligendꝫ. ſ. de quinqꝫ generibus mirabolanoꝝ. Si vo ſcriptum reperiatur mirabolani abſolute de citrinis eſt intelligendum ſicut de melioribus ⁊ perfectioribus.

Pillule ſtomaticHe penultime deſcriptiōis Meſue ⁊ ſunt ille que dari poſſunt omni tempore ⁊ ſunt in vſu: ſtomachum ⁊ caput mundificant. ℞.

Turbith boni. ʒ.x.	Roſaꝝ rubeaꝝ. ʒ.iij.
Maſticis. ʒ.iiij.	Aloes optimi. ʒ.xvij.

Terantur ⁊ ꝯficiant̄ cū ſucco abſinthij. ¶ Hic nota ꝙ ſi zinziber cum turbith poneretur fortificarentur operationes eius. nam turbith ſui virtute ⁊ de ſe flegma ſubtile trahit: ſed ſi cum eo zinziber admiſcetur fortificando ipſum facit ꝙ attrahit etiam flegma groſſum.

Pillule ſtomaticHe ſecunde deſcriptionis Meſue: ⁊ ſunt in vſu: ſtomachum ⁊ digeſtionē confortant: cerebrum ⁊ ſtomachum a corruptis humoribus purgant: ⁊ appetitum excitant. ℞.

Hiere pigre. ʒ.x.	Mirabolanorum belliricorum.
Trium mirabolanoꝝ.	
Abſinthij ſicci. aā. ʒ.iij.	Agarici albi. aā. ʒ.iij.ſ.
Maſticis.	Zinziberis. ʒ.ij.
Seminis aniſi.	Squinanti. ʒ.i.
Mirabolanorum emblicorum. aā. ʒ.iij.ſ.	Turbith albi ⁊ gūmoſi. ʒ.xij.

Terant̄ ⁊ ꝯficiant̄ cū ſucco abſinthij: ⁊ da. ʒ.ij. vel. ʒ.iij.

Pillule imperiales ſiue laudabiles. N. quas ipſe intitulauit pillule alie ante cibum ⁊ poſt cibū: ⁊ ſunt ille que ſunt in vſu ⁊ bone: valent ad confortandꝫ ſtomachum: ⁊ purgant ſine moleſtia. ℞.

Nucis muſcate.	Maſticis.
Spice inde.	Seminis feniculi.
Croci.	Carpobalſami.
Ligni aloes.	Quinqꝫ generum mirabolanorum.
Cardamomi maio. ⁊ mi.	
Gariofilorum.	Turbith albi ⁊ gūmoſi.
Amomi.	Manne granate.
Cinnamomi. aā. ʒ.ſ.	Agarici albi.
Zinziberis.	Folliculoꝝ ſene. aā. ʒ.ſ.
Galange.	Reubarbari boni ad pondus omnium ſupraſcriptaꝝ ſunt. ʒ.xiij.ſ.
Zedoarie. aā. ʒ.ſ.	
Cubebaꝝ.	
Macis.	Aloes bōi ad pōdus oīuꝫ ſupraſcriptaꝝ ſūt. ʒ.xxvij.
Seminis aniſi. aā. ʒ.ſ.	

Terant̄ oīa ⁊ aloes de per ſe: ⁊ poſtea miſce ⁊ fiant pillule cū vino albo optimo. Et inunctis manibus cū oleo laurino ⁊ reformēt̄: ⁊ aliqñ poſſunt reformari cū ſyrupo violato. ¶ Sene cū ſimplr̄ ſcriptū reperit̄ in cōpoſitionibus ſolutiuis vel leniciuis: de folliculis ſemper eſt intelligendum cum magis ſolutiui ⁊ meliores ſint.

Pillule cōmunes Auicē. p° Fen quarti. tractatu 4°. cap̄. de preſeruatione peſtilentie. ℞.

Aloes electi. ʒ.ij. Myrre. Croci. aā. ʒ.i.

Terant̄ ⁊ cū vino optimo fiāt pillule. ¶ Pillule oēs preſcripte ⁊ īfra ſcribende exhibende non ſunt imediate poſt ipſaꝝ cōpoſitionē: ſed ſaltim ſtandꝫ eſt ꝑ qndecim dies vt poſſint ſimul cōmiſceri. Et tunc agent operationē ſuaꝫ rōne cōpoſitionis. Scdo aūt faciūt ſi ante dictū tēpus exhibent̄. verū aūt in illo tēpore fermētent̄ ⁊ nunqd dici poſſit vera fermētatio. Satis in qſtiūcula mea de narcoticis ꝑ lōgū pceſſuꝫ declaraui: q̄ videre vult ad ipſaꝫ recurrat. ¶ Pillule que ab aromatarijs exhibēdꝫ obſunt q̄ꝫ cōferant ſi tempore debito non exhibentur: ideo modum exhibitionis inſcribaꝫ ne ſua imperitia ⁊ temeritate viri ad aliquas graues egritudines incurrant: pillule que dantur quantum iuuat noſtro propoſito ſpectat: aut dant̄ ad euacuandum aliqualem materiam in ſtomacho exiſtentem: ⁊ tunc dari debent ante cenam imediate. Aut ad euacuandum aliquam humiditatem cerebri: ⁊ tunc poſt cenam per duas horas ſaltim exhibende ſunt: ⁊ hoc intelligatur de pillulis non ſcamoneatis ⁊ leuibus: vt maſticine elefangine de hiera ſimplici ⁊c̄. Aut dantur ad purgandū humorem loco medicine: ⁊ tunc dari debent facta digeſtione cibi in ſtomacho ⁊ poſt eas tardandus eſt cibus ſaltim ꝑ horas ſex: ⁊ hoc modo doctores exhiberi iubent.

Pillule hiehiehie Meſue in ſuo de appropriatis. capitulo de cura tuſſis ſicce. ſiſtunt catarrum: ⁊ dilatant pectus ⁊ guttur. ℞.

Succi liquiritie.	Dragaganti.
Zuccbari albi. aā. ʒ.x.	Amigdalaꝝ dul. aā. ʒ.i.ſ.
Amidi. ʒ.i.ſ.	

Miſce ⁊ fiant pillule cum mucilagine cydoniorum.

¶ Species omnium pillularum groſſo modo ſunt conterende ⁊ per rarum ſedacium tranſiri debent: ⁊ ſic melior eſt ſua operatio ⁊ a longinquioribus partibus attrahunt. ratio ſupra eſt aſſignata in electuarijs.

Pillule de agarico Meſue: pectus mūdificant: ⁊ humores groſſos ⁊ putridos: ⁊ cōferunt aſmati ⁊ tuſſi antique. ℞.

Agarici electi.	Radicum ireos.
Maſticis. aā. ʒ.iij.	Praſij. aā. ʒ.i.

Terantur ⁊ conficiantur cum vino cocto.

¶ In iſtis pillulis ſoleo apponi facere loco agarici agaricum trociſcatum: ⁊ trociſcos alandal loco colloquintide: eo quia in eis ſunt multe medicine venenoſe: ⁊ fere nulle ſunt medicine earum venenoſitatem refrangentes: imo refracte eſſe debent medicine apponēde ſunt trociſci alandal ⁊ agarici trociſcati.

Pillule de lapide lazuli Meſue: valent ad egritudines melancholicas: ⁊ cholere aduſte ſane ⁊ experte. ℞.

Lapidis lazuli loti. ʒ.vi.	Salis indi. ʒ.ij.ſ.
Epithimi.	Agarici. ʒ.viij.
Polypodij. aā. ʒ.viij.	Gariofilorum.
Diagridij.	Seminis aniſi. aā. ʒ.iiij.
Ellebori nigri. aā. ʒ.ij.ſ.	Hiere pigre. ʒ.xv.

Cōfice cū aqua endiuie vel ſucco: ⁊ da ʒ.ij. cū aqua caſei.

Pillule de euforbio Meſue: educunt flegma frigidū: ⁊ ꝯferunt ad mollificationē paralyſis: ⁊ educūt humores groſſos qui deſcendūt ad neruos. ℞.

Euforbij.	Serapini.
Agarici.	Bdellij. aā. ʒ.ij.
Colloquintide. aā. ʒ.ij.	Aloes ʒ.v.

Miſce cum aqua porri. doſis ʒ.ſ. vſqꝫ ad ʒ.i.

Pillule ad omnes morbos catarri Meſue: valent ad tuſſim catarralem: ⁊ dicuntur pillule de cinogloſſa. ℞.

Myrre pure. ʒ.vi.	Radicum lingue canis. ʒ. iiij. ſ.
Olibani. ʒ.v.	
Opij.	Et fiant pillule. quarum doſis. ʒ. ſ. vel ʒ. i.
Juſquiami. aā. ʒ.iiij.	
Croci. ʒ.i.ſ.	

Pillule de oppoponaco Meſue: ꝯferunt paralyſi ⁊ torture ⁊ egritudinibus neruorꝫ frigidis ⁊ dolori iuncturarum ⁊ genuum ⁊ dorſi. ℞.

Oppoponaci.	Armoniaci.
Hermodactylorum.	Colloquintide. aā. ʒ.v.
Serapini.	Croci.
Bdellij. aā. ʒ.v.	Caſtorei. aā. ʒ.i.

Myrre. coꝛum.
Zinciberis. Mirabolanoꝛum bellirico-
Piperis nigri. rum.
Piperis longi. Mirabolanoꝝ idoꝝ. an̄.ʒ.i.
Caſſie fiſtule. Diagridij. ʒ.ij.
Mirabolanoꝝ citrinoꝝ. Turbith. ʒ.iiij.
Mirabolanoꝛum embli- Aloes boni. ʒ.xij.
¶ Infundant͂ gūme in aqua caulīū: ꝛ ꝯficiant͂ cū aliis. do ſis eius eſt ʒ.i. vſqꝫ ad aur̄.i. ꝛ da cum aqua Iuc.

Pillule alexandrine magiſtrales: valēt ad egritudines melācbolicas: ꝛ cancrū ꝛ leprā ꝛ moꝛfeā nigram difficilem: ꝛ egritudines neruoꝝ frigidas habentibus humiditatē difficilis eradicationis: ꝛ flegma viſcoſum: ꝛ confert colice flegmatice ventoſe: ꝛ ꝯfert hydropiſi ꝛ doloꝛi ſplenis: ꝛ ſtomachi frigiditati. ℞.
Aloes bōi ꝛ ſublimis. ℥.i. Ameos. ʒ.ſ.
Colloquintide interioꝛis. Maſticis. ʒ.iiij.
Diagridij. Aniſi. ʒ.ij.
Abſinthij. Euforbij. ʒ.iij.ſ.
Bdellij. an̄.ʒ.ſ. Elleboꝛi nigri. ʒ.ij.
Et fac cum ſucco caulium. doſis ʒ.i. vel ʒ.ij.

Pillule de ſerapino Meſue: experte ad doloꝛē ſanciaroꝝ: ꝛ ſciaticam ꝛ podagram: ꝛ cōferunt ad doloꝛem matricis: ꝛ pꝛouocant menſtrua. ℞.
Serapini. Fumiterre.
Armoniaci. Calamenti.
Oppoponaci. Folij. an̄.ʒ.ſ.
Bdellij. an̄.ʒ.ij.ſ. Centauree.
Seminis apij. Polij.
Seminis ameos. Coſti.
Armel. Salis gemme. an̄.ʒ.ſ.
Seminis aniſi. an̄.ʒ.i. Aloes boni. ʒ.vi.
Acori. ʒ.ſ. Colloquintide. ʒ.v.
Fiant pillule cum vino. doſis. ʒ.i. vſqꝫ ad ʒ.ij.

Pomum laudani quod poꝛtatur in manu tempoꝛe peſtis. ℞.
Cinnamomi electi. Thuris albi.
Gariofiloꝛum. Myrre. an̄.ʒ.i.
Ambꝛe bone. Sandali citrini.
Muſci. Boli armeni.
Stoꝛacis calamite. an̄.ʒ.i. Calami aromatici. an̄.ʒ.ij.
Macis. Camphoꝛe. ʒ.iij.
Seminis iuniperi. Laudani boni. ʒ.vi.
Roſaꝝ rubeaꝝ. an̄.ʒ.i.ſ.
Cere quantum ſufficit ꝛ fiant poma in moꝛtario cum piſtello calido: ꝛ cū pauco vino maluatico vel vernacia.

Poma ambꝛe que poꝛtantur vt ſupꝛa. ℞.
Laudani boni. ʒ.iiij.
Stoꝛacis calamite. ʒ.iiij. Myrre.
Ligni aloes. Sanſuci: ideſt maioꝛane.
Cardamomi. an̄ ʒ. i. ſ.
Roſaꝝ rubeaꝝ. an̄.ʒ.i. Ambꝛe bone. ʒ.ſ.
Thuris albi. ʒ.i.ſ. Muſci boni. ℈.i.
Cere quantum ſufficit ꝛ fiant poma in moꝛtario cum piſtello ferreo calido. vt ſupꝛa.

Rubea trociſcata Nicolai: rubea dī ab ipſo coloꝛe trociſcata: qꝛ trociſci i ea ponunt͂: valet tertianariis quotidianariis an̄ hoꝛā acceſſionis data cū rodoſtomate ad modū auellane. Naribꝫ ꝛ pulſibꝫ ex ea inūcti ſanitatē pſtat: tenuati ex acri ſtate fcō data cū ptiſano ſubuenit. ℞.
Liquiritie raſe. Croci.
Cinnamomi. Roſaꝝ.
Papaueris albi. an̄.ʒ.iij. Seminis iuſquiami.
℈. ij. gra. vij.ſ. Seis apij. an̄.ʒ.iij. gra.xv.
Spice nardi. Trociſcoꝛum croci magnetis.
Violaꝝ. an̄.ʒ.i. gra.vij.ſ.
Gariofiloꝝ. Trociſcoꝝ idiocri.
Stoꝛacis calami. an̄.ʒ.ſ. Myrre.
Opij thebaici. ʒ.ſ. Seis aniſi. an̄.gra.xv.
Mellis quantum ſufficit ꝛ da vt ſupꝛa.

Roſata nouella Nicolai: roſata dicitur a roſis: nouella reſpectu veteris que recipiebat tabor: ideſt ſulphur viuum: vomitum ꝛ ſubuerſionem ſtomachi aufert: debilitatem ꝛ ſitim repꝛimit: defectis ex lōga infirmitate mire ſubuenit: ſudoꝛes diafoꝛeticos compeſcit. Cuius permixtio. ℞.
Roſaꝝ rubeaꝝ. Galange.
Zucchari. Nucis muſcate.
Liquiritie raſe. an̄.℥.i. Zedoarie.
ʒ. i. ℈. ij. ſ. Stoꝛacis calamite.
Cinamomi. ʒ.i.℈.ij.g̃.ij. Cardamomi maioꝛis ꝛ minoꝛis.
Gariofiloꝛum.
Spice nardi. Seminis apij. an̄.℈.i.g̃.ix.
Zinciberis. an̄.℈.i.g̃.ix.
¶ Puluericent͂ puluericanda: ꝛ cum mellis lib.i.℥.viij. fiat in foꝛma liquida. ſi vo in foꝛma ſolida: facias vt ſupꝛa te oſtendi. ¶ Nardi ſi reperit͂ ſcriptū in aliqua cōpoſitione vt in hac cōmuniter reperitur: de ſpica nardi intelligēdum eſt: non autem de compoſitione cuiuſdam vnguenti precioſi: vt quidam dementes auſi ſunt dicere

Requies Nicolai: requies dicitur qꝛ requiem accipientibus pꝛeſtat: maxime typice febricitantibus quotidianariis tertianariis quartanariis acutis ꝛ peracutis. Cuius permixtio. ℞.
Roſaꝝ rubeaꝝ. Seminis pſilij.
Violaꝝ. an̄.ʒ.iij. Nucis muſcate.
Seminis iuſquiami. Cinnamomi.
Opij. Zucchari. an̄.ʒ.i.ſ.
Papaueris albi. Sandaloꝝ alboꝝ.
Corticum mandragoꝛe. Sandaloꝝ rubeoꝝ.
Seis ſcariole. an̄.ʒ.i.ſ. Sandaloꝝ citrinoꝝ.
Seminis lactuce. Spodij de canna.
Seis poꝛtulace. an̄.ʒ.i.ſ. Dragagāti. an̄.℈.ij. gra.v.
¶ Puluericentur ſubtiliter puluericanda: mellis cocti ꝛ diſpumati lib.i.ꝛ.℥.iiij. ꝛ fiat electuarium.
¶ Iſta compoſitio a multis coꝛrupta ꝛ male componitur. multi enim addunt ꝛ in ſuis receptis reperiunt vltra pꝛeſcripta Miconis: ꝛ exponunt qđ eſt papauer nigrum ꝛ falſe. nam idem eſt qđ papauer album: vt vult Gentilis ſup 5° canonis. Sed littera debet ſtare vt pꝛeſcripſi. ¶ Uſus iſtoꝛum opiatoꝛum non debet eſſe niſi tranſactis ſex menſibus. Et inueterata vltra ſex annos non vigoꝛoſe electuaria hec operantur. immo declinant ab eoꝛum virtute: maxime ſtupefactiua ſeu opiata ꝛc̄.

Suf aromaticū Meſue: confoꝛtat ſtomachum: digeſtionem facit bonā: ventoſitatem diſſoluit: oꝛis odoꝛem facit bonum. Cuius permixtio hec eſt. ℞.
Anen. aur̄.xij Ligni aloes.
Seis feniculi. aur̄.iiij. Coꝛticis citri. an̄.aur̄.i.ſ.
Liquiritie raſe. Muſci boni. gra.xv.
Zinciberis. an̄.aur̄.iij. Zucchari tabarzet ad pondus omnium.
Gariofiloꝛum.
Macis. Zucchari nabet mediū pondus omnium.
Cinnamomi electi.
Galange. an̄.aur̄.ij. Doſis eius eſt aur̄.ij. cū vino bono.
Gallie muſcate. aur̄.i.

Sief album cum opio Meſue: conferens obthalmie ꝛ doloꝛibus oculoꝛū. Cuius per-

mixtio hec eſt. ℞.
Ceruſe lote i aq̄ roſa. ʒ.x. Dragaganti albi. ʒ.i.
Sarcocolle. ʒ.iij. Opij. ʒ.ſ.
Amili. ʒ.ij.
Fiant trociſci parui longi: ſicut ſuppoſitoria.

Sief album ſine opio Meſue: valet vt ſupra. Cuius permixtio. ℞.
Ceruſe lote in aq̄ roſa. ʒ.x. Amili. ʒ.ij.
Sarcocolle. ʒ.iij. Dragaganti. ʒ.i.
Fiant trociſci parui longi ad modū ſuppoſitorij de ℈.ſ. pro quolibet vel circa.

Suppoſitoria ad tenaſmon magr̄alia: valent tenaſmoni ⁊ egritudinib⁹ ani. ℞.
Terbentine. Croci. ʒ.i.
Myrre. Opij.
Thuris. añ.ʒ.i. Licij.i.ſucci. añ.ʒ.ij.
Et cum albumine oui fiāt ſuppoſitoria ad longitudinem vnius digiti ⁊ applicet̄ pax̄ vnū fili: ⁊ ſic fit.

Suppoſitoria alia ad tenaſmon. Cuius permixtio. ℞.
Thuris. Licij.
Uernicis. Myrre.
Opij. Croci. añ.ʒ.i.
Sāguis draconis. añ.ʒ.i. Et fiāt ſuppoſitoria cum vino vel albumine oui ⁊ cum filo: vt ſupra.

Suppoſitoria de Ciclamine ⁊ de alijs gummis. ℞.
Myrre. Oppoponaci.
Caſtorei. Ciclaminis: ideſt panis porcinus. añ.ʒ.i.
Nigelle. añ.ʒ.i.
Et fiant ſuppoſitoria cum trifera ⁊ cum filo.

Suppoſitoria conſtrictiua. ℞.
Lythargirij.
Olibani. Croci.
Maſticis. añ.ʒ.ij.ſ. Opij. añ.ʒ.ij.
Et fiant ſuppoſitoria cum filo.

Sacculus pro corde ſic fit. ℞.
Require in iſto capitulo de pulueribus pro ſacculo cordis.

Sacculus pro capite fit. vt pꝫ in iſto caplo de puluribus: ⁊ incipit. Puluis pro capite.

Sacculus alius pro capite. ℞.
Uernicis. ʒ.ij.
Macis. Gariofiloꝝ. añ.ʒ.iij.
Miſce ⁊ fiat ſacculus.

Sacculus pro ſtomacho ſic fit. ℞.
Abſinthij ſicci. M.i.
Menthe ſicce. Cinnamomi. ʒ.ij.
Roſaꝝ rubeaꝝ. Macis.
Coriandrorū preparatorum. añ.M.i. Gariofilorum.
Spice.
Maſticis. ʒ.i. Galange. añ.ʒ.ſ.
Conterantur groſſo modo: ⁊ fiat ſacculus.

Sacculus alius pro ſtomacho. ℞.
Roſaꝝ rubeaꝝ. M.i.
Abſinthij ſicci. Coriandroꝝ preparatoꝝ.
Menthe ſicce. añ.M.i. Seīs aniſi. añ.ʒ.ij.
Miſce ⁊ conterantur groſſo modo ⁊ fiat.

Sacculus pro piſcibus. ℞.
Celidonie. M.ſ.
Melliloti. Papaueris. añ.M.ſ.
Piſtentur groſſo modo ⁊ fiat ſacculus.

Sacculus pro ſtanchis ſic fit. ℞.
Furfuris frumenti.
Seminis anheti. Floꝝ camomil. añ.quātū ſufficit.

Stomaticbuz calidum Nicolai: confortat digeſtionem: virtutem adiuuat ⁊ ilioſis ſatis valet. ℞.
Cinnamomi. Spice.
Zinʒiberis. añ.ʒ.ij. Macis.
Gariofiloꝝ. Ligni aloes.
Galange. Cardamomi. añ.ʒ.ſ.
Nucis muſcate. añ.ʒ.ſ. Zuccbari albi. lib.i.
Miſce ⁊ fiat confectio in morſellis aut in puluere.

Stomaticbuz frigidum Nicolai: valet contra oēm calorē: ſitim reprimit: ⁊ patiētibus debilitatē ex calore nimio potenter ſubuenit: acutis ⁊ peracutis mirifice prodeſt. ℞.
Sandali albi. Seminis melonis.
Sandali rubei. añ.ʒ.i.ſ. Succi liquiritie.
Spodij. Roſarum rubearum.
Berberis. Uiolarum.
Seminis portulace. Floꝝ nenufaris. añ.ʒ.i.
Seminis ſcariole. añ.ʒ.i. Zuccbari albi. lib.i.
Et fiat confectio cum lib.i. aque roſe.

Stomaticbuz laxatiuum. ℞.
Diagridij. ʒ.i.
Turbith. Cinnamomi.
Foliculoꝝ ſene. añ.ʒ.i. Gariofiloꝝ.
Maſticis. Spice. añ.ʒ.i.
Roſaꝝ rubeaꝝ. añ.ʒ.ij. Zuccbari albi. lib.ij.
Seminis aniſi. añ.ʒ.i.
Et miſce ⁊ fiat ⁊ detur: doſis eius eſt. ʒ. iij.

Species pro compoſita de rapis. ℞.
Seminis feniculi. lib. ij.
Seminis coriandrorum. lib. i. ʒ. vi. Seminis carui. lib.i.
Seminis aniſi. ʒ.vi.
Piſtentur groſſo modo ⁊ aſpergantur ſuper rapis ⁊ ſupponatur acetum quantum ſufficit.

Specierum pro ceruelato. ℞.
Piperis. ʒ.iij.
Gariofiloꝝ. Croci. ʒ.i.
Zinʒiberis. añ.ʒ.ij. Salis cōis. ʒ.iiij.ſ.
Cinnamomi fini. ʒ.iiij. Carnes porcinas. lib.ij.
Nucis muſcate. de.ʒ.xxviij.per lib.
Macis. añ.ʒ.i. Caſei veteris ⁊ boni. ʒ.xij.
Et fiat ceruelatum bonum.

Salſa confecta ſic fit. ℞.
Zinʒiberis. ʒ.ij.
Cinnamomi. Synapis. ʒ.iij.
Piperis. añ.ʒ.ij. Nucis muſcate.
Gariofiloꝝ. Piperis longi.
Galange. Coriandrorum preparatorū. añ. ʒ. iiij.
Macis. añ.ʒ.ij.
Serpilli. Allij mundi. ʒ.i.ſ.
Petroſilij. añ.ʒ.ij. Salis communis. ʒ.ij.
Maiorane. Amigdalaꝝ mūdataꝝ.
Menthe. Paſſulaꝝ. añ.lib.ij.
Croci. añ.ʒ.iiij. Mellis diſpumati. lib.xij.
Piſtent̄ oīa ſubtilr ⁊ icorporent̄ cū melle ⁊ reſeruetur: ⁊ quando operare oportet diſſolue cum aceto forti.

Syrupus acetoſus ſimplex Meſue: valet ad materias calidas frigidas ſubtiles ⁊ groſſas ⁊ viſcoſas ſiue adherētes: ⁊ facit penetrare medicinas in ptes in quas forte nō penetrarēt. Et facit aegrere diuiſiuas ſectiones duri ⁊ difficilis: ⁊ modus opationis eſt. ℞.
Zuccbari albi. lib.v. Aque fontium. lib.iiij.
Et cū ea clarificet̄ ʒuccbaꝝ: quo clarificato cuꝫ igne lento ſemꝑ ſpumā abijciēdo: deīde pijciant̄ ſuꝑ illō Aceti vini albi. lib.ij. in leui ⁊ forti lib.iiij. ⁊ in mediocri lib.iij.

& da ei poſt illud ꝑfectionē decoctionis. Sed vſitatus modus eſt ponere. lib.ij. aceti & facere ſyrupū: & hic in vſu eſt. ¶ Multi dubitāt in hac recepta: & apparet eis ambiguū id qđ Meſue dicit: & referunt illud forte: & illud debile & illud bene ad acetum. Et non debet referri ad acetū: ſed ad virtutem ſyrupi: & ſic clara eſt littera.

Syrupus de radicibus Meſue. ſiue acetoſus compoſitus i alia eſt magiſtralis. valet ad choleram groſſam difficilem & ad flegma. Jncidit enim & abſtergit & aperit oppilationes que ſunt in epate & ſplene & renibus. Cuius permixtio. ℞.

Radicum apij.	Seminis feniculi.
Radicum feniculi.	Seminis aniſi.
Radicum petroſilij.	Seminis ameos.
Radicū endiuie. añ. M.i.	Semis ſparagi. añ. ʒ.iij.
Seminis apij. ʒ.iij.	Aceti boni. lib.ij.

¶ Omnia preter acetum bulliāt in lib.xx. aque ſcḋm artem vſqꝫ ad ↄſumptionē & perfectā coctionē: deinde colētur & in colatura addatur Mellis purificati aut zucchari lib.iiij. Et aceti quātitas ꝑſcripta: & coquat̃ ad perfectam coctionē: & appellat̃ ſyrupus iſte de radicibus cū aceto. ſi vero facere vis illum ſine aceto remoueas acetū & erit factū & erit de radicibus. ¶ Triplex fuit neceſſitas ſyruporum cōpoſitionis. ꝑma fuit cōſeruatio virtutū rerū in toto anno. ſcḋa exhibitionis rerū in forma potabili: volendo virtutē rei preter eius ſubſtantiā. tertia propter infirmos qui non poſſunt ſumere medicinas niſi in hac forma: & ꝓpter has cauſas ſyrupi reperti ſunt. ¶ Radices anteq̃ exiccētur bene lauande ſunt & ab interiori ligno mundande: deinde ad ſolē ſiccari: deinde reſeruande a fumo & humiditate ſunt: & ita fere oēs herbe bene exiccant̃ & conſeruant̃. Flores vero in vmbra. ¶ Radices ſimplr̃ prolate ſūt qnqꝫ numero. ſ. radix feniculi: apij: petroſilij: bruſci: & ſparagi. ¶ Semina q̃tuor frigida cōia minora ſunt iſta. Semen endiuie: lactuce: ſcariole: & ſemē portulace: iđ ſi ſimplr̃ ſcriptū reperiat̃ ſeminū cōiūm frigidoꝝ minoꝝ de iſtis itelligat̃. ¶ Si vero ſcriptū reperiat̃ quatuor ſeminū cōiuꝫ calidoꝝ maioꝝ. iſta ponant̃: ſcilicet ſemē aniſi: feniculi: carui: & ameos: qr illa ſunt. ¶ Semina vero q̃tuor cōia minora calida ſunt iſta: ſemen apij: petroſilini: cimini & naſturcij: imo ſi ſimplr̃ ſcribat̃ quatuor ſemina cōia minora calida đ iſtis itelligat̃. ¶ Syrup⁹ factus cū melle ſimplr̃ melius valet q̃ factus cum zuccharo: & quadruplex eſt cauſa. Prima eſt: qr mel cū ſit viſcoſum melius cōſeruat medicinas cōponentes ſyrupum q̃ zuccharuꝫ. Secūda ratio: qr mel magis mūdificat materias tegitqꝫ horribilitatē medicinarū q̃ zuccharū. Tertia: qr mel eſt dulcius. Quarta cauſa: qr meli⁹ digerit q̃ zuccharū. Et lꝫ ſyrupus factuꝫ cum melle melius ſit ad digerendū & mundificandū: tñ ad ifrigidandū & confortandū melius valet ſyrupus factus cum zuccharo q̃ cū melle. Unde ſi intēdimus digerere abſtergere calefacere & mūdificare fortiter đbemus facere ſyrupū cū melle. Si infridare confortare leniterqꝫ aperire: cū zuccharo bono. Si vtrūqꝫ fiat cū vtroqꝫ: ideo notēt ignari & trocantuli aromatarij: qui ſuos ſyrupos ꝓpter auariciā cū melle faciunt. maior eniꝫ intentio ſyrupi eſt ↄfortare infridare & leuiter digerere q̃ aliud facere: q̃re &c.

Syrupus de duab⁹ radicibus & eſt magr̃alis. ℞.

Radicum petroſilij.	
Radicū feniculi. añ. M.i.	

Bene lauent̃ & a ligno interiori mundentur & abradant̃: deinde bulliant in lib.viij. aque vſqꝫ ad ↄſumptionē medietatis: deinde colent̃ & ꝑdicte colature addat̃ zucchari albi clarificati lib.ij. & bulliant vſqꝫ ad perfectā decoctionē in formā ſyrupi. ¶ Jn iſto ſyrupo ſūt qui ponūt radicē apij loco radicis petroſilij. Sed qr apiū hꝫ in ſe hāc ꝓprietatē q̄ epilepſiā mouet. ideo mihi ſuſpectū eſt: & loco ipſius poni facio petroſiliū.

Syrupus de ſucco endiuie valet ad oppilationem epatis: & extinguit inflammatiōes febriū & ſitim & epar calefactum. Cuius permixtio. ℞.

Succi endiuie cocti & depurati & colati. lib. iij.
Zucchari. lib.iiij. Et fiat ſyrupus decoquendo debito modo: & eſt in vſu. ¶ Succi omnium herbarum conſeruantur per annum & nō vltra. ſi ſupra eos ponatur parum olei oliuarum: & hñt ſint clarificati: vt in ſyrupo de biſantijs oſtendit̃: & apponendi ſunt in vaſe vitri vel ſaltim vitreato: demum tranſacto anno ſunt abijciendi.

Syrupus de endiuia magiſtralis. ℞.

Foliorum endiuie.	
Epatice.	Radicum endiuie.
Capilloꝝ ven. añ. M.iij.	Aque endiuie. añ. lib.i.
Diantos. M.ij.	

Bulliant hec ſcḋm artē in lib.xviij. aque vſqꝫ ad cōſumptionē duarū partiū: deīde colent̃ & colature addant̃ zucchari clarificati. lib.vi. & fiat ſyrupus coquendo debito modo. ¶ Nota hic vnū vniuerſale q̄ ſi vis facere ſyrupū magis clarū: tūc in decoctiōe debes zuccharū clarificare: ſed tūc ſyrupus nō eſt tante virtutis. Jdeo ſemꝑ zuccharū ꝑ ſe clarificari ſoleo facere: deīde decoctionē ſupra addo.

Syrupus alius de endiuia: cuius inuentor fuit Gentilis de fuligineo queꝫ manu propria eius deſcriptum ego iam vidi: efficacior & melior preſcripto. Cuius permixtio hec eſt. ℞.

Succi endiuie.	Succi epatice. añ. lib.iij.

Clarificent̃ ſeu purgent̃ ꝑdicti ſucci ad ignē vt expedit.

Roſarum.	Capillorum veneris.
Uiolarum.	Ordei mundi.
Lētiginis aq̄. i. lorāmīſe.	Seminū cōiuꝫ frigidorum
Florum nenufaris.	maiorum. añ. ʒ.i.
Politrici. añ. ʒ.5.	

Bulliant oia hec ſcḋm artē in lib.vi. aque vſqꝫ ad ↄſumptionē tertie partis: deinde colent̃ & colature addant̃ zucchari clarificati. lib.iiij. & fiat ſyrupus qui aromatiçetur cum infraſcriptis ſubtili modo pulueriçatis. ℞.

Sandalorum alborum.	Ligni aloes.
Sandalorum rubeorum.	Cinnamomi.
Berberorum.	Corticum citri. añ. ℈.i.
Semis cydonioꝝ. añ. ℈.i.	

Subtiliter pulueriçent̃ & ſyrupus aromatiçet̃. eſt eniꝫ efficacior. ¶ Aromatiçatio duplr̃ fieri pōt. primo q̄ poſtq̃ ſyrupus perfecte coctus eſt proijciant̃ ea ex qbus oꝫ aromatiçari: & permittant̃ ſolū vna ebullitione bullire: deinde ab igne remoueant̃ & reſeruent̃. ¶ Alio mō poſtq̃ ſyrupus perfecte coctus eſt ab igne remotus poſſunt aromata ex qbus aromatiçari debet intus apponi & ſimul longo tempore concutiendo miſce: & ſic virtutē accipiat eaꝝ: & ħ modo aromatiçatio fit. vterqꝫ modus eſt laudabilis.

Syrupus roſatus ex infuſione roſarum Meſue. cōferens aduſtioni febrium vehementer ſiti & inflāmationi pectoris. Cuius permixtio. ℞.

Jnfuſionis roſaꝝ viridiū. lib.v. Zucchari bo. lib.iiij.
Miſce & fiat ſyrupus decoquendo debito modo.

¶ Modus infuſionis roſarum talis eſt. Accipe foliorum roſarū viridium mundatarū. lib.vi. ponant̃ in vaſe vitreato ſtricti orificij: & ſuꝑ eas fundat̃ aque feruētis. lib. xv. & ſtringat̃ orificiuꝫ vaſis: & dimittatur per horas. ix. Deinde colet̃ & bene roſe exprimant̃: & poſtea abijciātur. Et iterū tantundē folioꝝ roſarum recentiuꝫ in dicto vaſe ponantur: & ſupra dictam aquā colatam que denuo fuerit calefacta proijciatur & obturet̃ & permittatur vt ſupra: &

iterū tertio hoc fiat:deinde coletur.⁊ ſi reſeruare volueris apponaṫ ad ſolem per dies.xl.in vaſe vitreo ſtricti orificij ⁊ diſtilletur paruꝫ olei oliuarū in orificio eius:poſtmodū reſerua:⁊ de dicta īfuſione accipe quando volueris ponēdo equalem quantitatem zucchari cum ea.

Syrupus de roſis ſiccis magiſtralis confert fluxui ventris ex caliditate. ℞.

Infuſionis roſarum ſiccarum rubearum.
Zucchari clarificati. añ.lib.ij.
Miſce ⁊ fiat ſyrupus decoquendo debito modo.

¶ Infuſio roſarū ſiccaꝝ fit vt infuſio roſaꝝ viridiū hoc excepto ꝙ loco viridiū ponunṫ roſe ſicce:ſꝫ ꝑꝫ eandē quātitatē tam de roſis ꝙ̄ de aq̄. Oēs ſyrupi reſtringentes vt ſyrupus roſatus de granatis de myrtis:⁊ ceteri cōſtrictiui debent bene decoqui:lenitiui v̄o vt violaci ecōtrario.

Syrupus de ſucco roſaꝝ in acutis ⁊ ꝑacutis febribus ⁊ ſoluit naturā cū facilitate. ℞.

Succi roſaꝝ rubeaꝝ. lib.iiij. Zucchari. lib. iiij.
Et cum aqua fontium clarificetur:⁊ fiat ſyrupus.

Syrupus de ſucco acetoſe Meſue cōfert febribus cholericis ⁊ inflāmationi ſtomachi ⁊ cōfortat cor calidum ⁊ ſtomachū ⁊ eſt cōueniēs febribus peſtilēcialibus. ¶ ℞. Succi acetoſe purificati. lib.iiij. Zucchari clarificati. lib.ij. Et fiat ſyrupus decoquēdo debito modo ⁊ reſeruet̄. ¶ In ſyrupis vnuꝫ vniuerſale nota. Syrupi eni aut cū zucchars aut cū melle aut ſapa fiūt:ſyrupus q de zucchars fit melius debet decoqui ꝙ̄ qui cuꝫ melle cōponit̄:cū mel ſit magis ꝯſeruatiuū ⁊ min⁹ corruptibile. Et ideo ſyrupus cū melle factus diutius cōſeruat̄. Syrupus factus de melle quāto minis decoquit̄ tāto magis laxat:⁊ quanto plus coquitur tāto plus reſtringit. Syrupi in eſtate magis coquendi ſunt ꝙ̄ in hyeme:⁊ omni tēpore ſyrupus quāto magis coquit̄ tanto melior eſt.

Syrupus de agreſta Meſue confert vomitui ⁊ ſolutioni cholerice ⁊ inflāmationi ſtomachi ⁊ ſiti laborioſe ⁊ febribus cholericis:⁊ cōfortat ſtomachum pregnantiū que facile recipiunt ſuperfluitates:⁊ valet contra venena ⁊ modus operationis eius eſt:ſicut ſyrupus de acetoſitate citri:⁊ quidā cōdiunt cū gariofilis. Cuius permixtio. ℞. Succi vue acerbe. lib.xij. Decoquatur lento igne vſqꝫ ad conſumptionē tertie partis:deinde coletur ⁊ poſtea permittat̄ donec clareſcat:⁊ poſtea Accipe de eo claro. lib.vij. Zucchari clarificati. lib.v. Et ſimul coquantur vſqꝫ ad perfectā coctionē ⁊ reſeruet̄. ¶ Succus iſte extrahi debet ex vuis citrinis declinantibus ad rubedinē nō maturis vltima hebdomada Julij ⁊ poſt ipſaꝝ collectionē ſtent ꝑ tres dies:deinde ſuccus extrahat̄ anteꝙ̄ hebdomada illa tranſeat:q: elapſa illa hebdomada ſtella canis abſcondit̄ ⁊ ſuccus nō eſt tāte perfectionis. ¶ Inſuper incidenter hic eſt notenduꝫ ꝙ illa que dantur pro fluxu ventris ad conſtringendum debent exhiberi ſtatim ante cibum. Que v̄o propter vomitum dantur imediate ſumpto cibo danda ſunt.

Syrupus de papauere Meſue.ꝯferēs ad tuſſiꝫ ſiccā ⁊ ptiſiꝫ ⁊ catarrū faciēs ad ſomnū. ℞.

Papaueris albi.	Seminis lactuce. ʒ.xl.
Papaueris nigri ⁊ proprie capita eorum. añ.ʒ.50.	Seminis malue.
	Semis cydonioꝝ. añ.ʒ.vi.
Capilli veneris. ʒ.xv.	Zucchari albi.
Liquiritie. ʒ.v.	Penidiorum. añ.℥.viij.
Juiubarum. nuō.xxx.	

¶ Coquant̄ omnia in lib.iiij. aque pluuialis vſqꝫ ad cōſumptionem medietatis:deinde colent̄. Et clarificentur cū predicto zucchars ⁊ penidijs ⁊ fiat ſyrupus. ¶ Semina omnia mucilaginē facientia nō ſunt ſic ad bulliendum ſeu decoquendū cum alijs rebus ponenda:ſed ſunt in pecia liganda demū ad bulliendū ponēda:⁊ ſic virtus earuꝫ in ſyrupo tranſit:⁊ viſcoſitas que ſyrupū viſcoſum redderet retinet̄ ⁊c. ¶ Alij ſunt qui addunt ſapam ſeu vinū coctū in hoc ſyrupo. ʒ.vi. vt dirigat virtutem aliaꝝ medicinarum ad pectus.ſapa enim multū pectori amicatur.

Syrupus de pomis ſimplex Meſue confortat cor debile ⁊ ſanat ſyncopim ⁊ tremorem cordis. ℞. Succi pomoꝝ dulciū. Succi pomorū acetoſorum. añ.lib.v. Bulliant ambo ſimul vſqꝫ ad conſumptionem medietatis:deinde infunde in eis ſetā tinctam in kermes.i.tincta in grana. ℥.5. ⁊ dimittat̄ in eis per dies duos vſqꝫ dum clareſcant:deinde colent̄. Et colature addant̄ zucchari clarificati. lib.iij. ⁊ fiat ſyrupus. ¶ Seta tincta in kermes. Nota ꝙ kermes ſcriptum cum r.ſine ſ. idem eſt ꝙ granū cū quo ſeta tingitur:ſcriptum v̄o cum ſ. ſcilicet keſmes:ideſt paſſule.hoc bene nota:q̄a diuerſitas littere diuerſificat rem. ¶ Omnes ſyrupi facti ex ſuccis ſemper zuccharū debet eſſe clarificatum ⁊ coctū per ſe.poſtea v̄o ſucci ſunt addendi.⁊ ratio eſt:quia per longaꝫ ebullitioneꝫ ſucci virtus deperditur:⁊ hoc intelligas de ſuccis fructuum ⁊ vinis aromaticis:quia hi parum ſuſtinent de decoctione. Succi v̄o radicum quanto decoquuntur tanto puriores redduntur. Herbarum v̄o ſucci mediocreꝫ ſuſtinent de decoctione ⁊ illa mediocri purificant̄. ¶ Pomū ſimpliciter ſi ſcriptū reperiatur de malo eſt intelligēdum.vt Mattheus ſyluaticus ſcribit.

Syrupus de pomis cōpoſitus Meſ̄ in ſua practica caplo de ſoda ex aggregatione cholere ⁊ flegmatis. Et cōferens ad ea que diximus in caplo:⁊ eſt nobile ⁊ expertū ⁊ cōfert quartane ⁊ oppilationi ſplenis ⁊ omni egritudini que eſt de melancholia. ℞.

Capillorum veneris.	Camepiteos.
Radicum bugloſſe domeſtice.	Sticados.
	Camedreos. añ.ʒ.vij.
Radicū bugloſſe ſylueſtris	Squinanti.
Florum ambarum.	Ellebori nigri. añ.ʒ.iij.
Polypodij.	Fumiterre. ℥.i.
Epithimi. añ.℥.i.	Eupatorij. ʒ.iiij.
Folliculoꝝ ſene. ʒ.vij.	Succi pomoꝝ dul. ℥.viij.

¶ Omnia preſcripta preter epithimū ſuccū pomoꝝ ⁊ capilloꝝ veneris bulliant in lib.iiij. aque vſqꝫ ad conſumptionē medietatis:deinde bulliant cū eis ebullitione vna epithimū ⁊ capilli veneris:poſtea colentur ⁊ cū ſucco pomoꝝ ⁊ zucchari clarificati. lib.ij. fiat ſyrup⁹ debito mō decoquēdo. ¶ Zuccharū ꝙ in ſyrupis ingredit̄ ſemꝑ oꝫ clarificari ⁊ purgari:⁊ nō ſolū in ſyrupis:ſed in oībus compoſitis:in q̄bus zuccharū intrat. Modus igitur clarificandi talis eſt:qḋ pro omni. lib. zucchari accipiēda ſūt duo albumina ouoꝝ vel vnum ad minus ⁊ lib.i.aque ⁊ ſimul aqua ⁊ albumina ouoꝝ manibus ſunt ꝯcutienda. Illa concuſſione multa ſpuma reſultabit:⁊ quāto magis cōcutiētur tanto maior fiet. In illa igitur ſpuma exponat̄:⁊ diu bullire permittant̄:⁊ vſqꝫ ad ꝯſumptionē medietatis:deinde ad ſtaminiam pāni bene lotā illa omnia bn̄ colabis:⁊ ſic erit zuccharū clarificatū ſeu purificatū. Sꝫ ſi vis clarificari ſyrupos ⁊ iulep ſine albuminibus ouoꝝ:ita ꝙ remaneāt clariſſimi ⁊ aurei coloris dum coquuntur ponat̄ in vaſe ſucci granatoꝝ acetoſoꝝ in fine decoctiōis. ℥.i.5. mirabiliter enim clarificat. Et idem facit parū vini boni electi quādo vinū granatoꝝ non haberetur.

Syrupus de granis myrti Meſue vſualis:confert ſolutioni antique ⁊ tuſſi ⁊ ꝯfortat ſtōchuꝫ ⁊ pulmoneꝫ ⁊ viſcera. Et eius modus eſt ſicut ſyrupus de agreſta. Cuius ꝑmixtio. ℞. Succi myrtillorum lib.xl.
Zucchari.

Zuccbari. lib.iij.ſ. Miſce ⁊ fiat ſyrupus ſm artem.

Syrupus de myrtis Magiſtralis valet vt ſupra. ℞: Granatoꝝ myrtilloꝝum.

Carnium cydonioꝝum.	Spodij.
Sumach.	Hypoquiſtidos. aā.ʒ.iij.
Acbacie.	Gūmi arabici. ʒ.ij.
Roſarū rubeorū. aā.ʒ.i.	Maſticis. ʒ.ſ.

Bulliāt hec omnia in lib.iij.aque ſm artē vſqʒ ad ꝯſumptionē tertie ptis:deinde colenꝰ ⁊ colature addanꝰ ʒuccbari clarificati lib.iij.⁊ fiat ſyrupus. ℂ Syrup⁹ de myrtis Meſ nō fit in certis ptib⁹:qꝛ ſuccus myrtilloꝝ haberi nō pōt:⁊ ſi haberi poſſet melioꝛ ⁊ pfectioꝛ iſto eſſet ⁊c̄.

Syrupus de corticibus citri Meſue ſtomachū cōfortat:⁊ facit oris odoreʒ bonū. Cuius pmixtio. ℂ ℞. Corticū pomoꝝ citri recentiū. lib.i. Sete tincte in kermes. ʒ.ſ. ideſt in grana. Corticū cydonioꝝuʒ lib.ſ. Decoquanꝰ in aque fontiū. lib.v. vſqʒ ad ꝯſumptionē duarū partiū:deinde addatur Zuccbari clarificati ⁊ cocti.lib.i.coquanꝰ vſqʒ ad formā ſyrupi:⁊ in fine aromatiʒeꝰ cū Muſci.gra.iiij. ℂ Adverte hic ꝙ cortices cydoniorū debēt poni in fine quaſi ꝺcoctionis:eo ꝙ parū ſuſtinēt de decoctione:⁊ hoc rōne aromaticitatis ſue. ℂ Ad clarificandū ʒuccbarū apponēda eſt pro omni lib.i.ʒuccbari aque cōis lib.i.⁊ dicta ꝗtitate bñ clarificaꝰ ⁊ purgaꝰ ⁊c̄.

Syrupus de acetoſitate citri Meſue. Cui⁹ iuuamētū eſt magnū in extinguēdo inflāmationes cbolere rubee:⁊ febres inflāmatiuas vebementes ⁊ febres peſtilētiales:⁊ ꝓprie ꝙ ſunt in eſtate venenoſe. Et cōfert ebrietati vertigini ⁊ ſiti vebementi. Cui⁹ pmixtio hec eſt. ℞: Succi acetoſitatis citri lib.xij. Decoquaꝰ i vaſe vitreato ſup prunas vſqʒ ad cōſumptionē tertie ptis:deide coleꝰ ⁊ pmittaꝰ clareſcere. Poſtea accipe ex eo claro lib.vij. Zuccbari albi clarificati lib.v. Miſceanꝰ ſimul ⁊ coquanꝰ ad ignem vſqʒ ad perfectā coctionē. ℂ Ego auteʒ aliter ſoleo fieri facere ⁊ pauci ſunt aromatarij qui ſciant facere illō. Immo fere oēs faciētes būc ſyrupū diu in forma ſyrupi nō pōt ſtare. ſed ꝯgelaꝰ tanꝗ̄ gella ⁊ hoc aduenit impitia facientiū. Sic igiꝰ eſt faciendū. Accipiaꝰ illud in quo acetoſitas reperiꝰ citri:⁊ ipaʒ in pecia ſubtili ⁊ ſpiſſa pone leuiterqʒ peciā exprimas nō violēter exiet liquoꝛ clarus nō mucilaginoſus. Accipe igiꝰ ꝺ dicto liquore quātitatē dictā ʒuccbari albi bñ clarificati:⁊ debito modo cocti quātitatē vt ſupra ⁊ cū eo pone acetoſitatē: ⁊ ſoli exponas. Sol eniʒ conſumet paruo tēpoꝛe humiditatē ſupfluā acetoſitatis. Et remanebit clarū ⁊ illuſtrū tanꝗ̄ aqua. hoc eni mō cypriani faciunt vt ab eis accepi. ℂ Nota ꝙ Meſue dicit. accipe ꝺ iulep claro ꝺpurato. Ideſt accipe de ʒuccbaro clarificato ⁊ iulepiʒato. nō aūt de iulep intelligit vt vt quidam aromatarij fatui credunt ⁊c̄.

Syrupus violatus compoſitus Meſue. cōfert tuſſi cale ⁊ pleureſi. ℂ ℞. Violaꝝ.ʒ.ij. Seminis cydonioꝝ. ʒ.i. Seminis malue. ʒ.i. Iuiube. Sebeſten. aā.nuō.xx. Coquanꝰ hec cū lib.vi. aque cucurbite ſm artē vſqʒ ad ꝯſumptionē tertie partis. Zuccbari clarificati. lib.i.ſ. ⁊ fiat ſyrupus debito modo decoquendo. ℂ Aqua cucurbite fit incidendo cucurbitas in groſſa fruſta deinde ponanꝰ in alembico ⁊ aqua extrabatur.

Syrupus violatus ex infuſione Meſue conferens ad febrem ⁊ inflāmationē ⁊ aſperitateʒ pectoris ⁊ tuſſim ⁊ pleureſim. Cui⁹ pmixtio. ℞. Aque infuſionis violarū. lib.v. Zuccbari clarificati. lib.iiij. Miſce ⁊ coquanꝰ cū facilitate ⁊ reſeruēꝰ. ℂ Modus infuſionis violarū hoc mō fit. Accipe violarū recentiū.lib.vi. ponanꝰ in vaſe vitreato ſtricti orificij:⁊ poſtea fundaꝰ ſup eas aque pluuialis bullientis. lib.xv.⁊ ſtringaꝰ orificiū vaſis:deinde pmittaꝰ per horas.viij. His elapſis colenꝰ aliqualiꝛ exprimēdo:⁊ denuo in vaſe predicto tātū de floribus violaꝝ recentiū ponaꝰ:⁊ denuo eadeʒ aqua bene calefacta ſup eas mittatur ⁊ ſtringaꝰ orificiū vaſis:⁊ ſic p horas.viij. dimittatur:⁊ iterū ꝫ⁹ hoc fiat ſeruādo modū bis p te ſeruatū:⁊ dimitte p horas.viij.⁊ poſtꝗ̄ aqua ifrigidata fuerit coletur a violis. Et ſi illā ꝯſeruare volueris ponaꝰ in vaſe vitreato ſtricti orificij:⁊ diſtilleꝰ parū olei in orificio eius:⁊ ſtringaꝰ caput eius:deide ſoli exponaꝰ p dies.xl. deinde remoueaꝰ ⁊ ꝯſeruēꝰ. ℂ Viole ſunt colligēde in mēſe Martij:⁊ de eis ſyrupi faciaꝰ:⁊ oīa alia necīa. ℂ Syrupus violatus ſi ſimpliciter reperiaꝰ ſcriptū ꝺ ſyrupo iſto ex infuſione ſemp eſt intelligendū:⁊ nō de compoſito ſiue de ſyrupo violato compoſito ⁊c̄.

Syrupus de iuiubis Meſue conferens ad raucedinem vocis ⁊ tuſſim ⁊ pleureſim. Cuius permixtio. ℞.

Iuiubarum.nuō. lx.	Semis melonum.
Violarum.	Seminis lactuce.
Semis maluaꝝ.aā.ʒ.v.	Dragaganti. aā.ʒ.iij.
Capilloꝝ veneris ʒ.i.	Liquiritie.
Seminis cydonioꝝ.	Ordei mūdi excorticati.
Seis papaue.albi. aā.ʒ.iij.	ana.ʒ.i.

ℂ Decoquanꝰ in lib.iiij.aꝗ̄ fontiū ſm artē vel aꝗ̄ pluuiali vſqʒ ad ꝯſumptionē medietatis:deinde colenꝰ ⁊ colature addatur ʒuccbari clarificati. lib.ij.⁊ fiat ſyrupus debito mō decoquēdo. ℂ In hac cōpoſitione fere oēs textus ſunt corrupti. littera eniʒ multoꝝ dicit iuiubaꝝ. lib.x. ꝙ hec lr̄a falſa ſit apparet cuʒ dicit. coquanꝰ in lib.iiij.aque. nō eni poſſe eſt: cū maioꝛ ſit ꝗtitas iuiubaꝝ ꝗ̄ aꝗ̄. ℂ De oꝛdeo nota ꝙ auctoꝛ vult ꝙ excorticeꝰ. amoto eni cortice exterioꝛi tolliꝰ virtus eius abſterſiua ⁊ remanet virtus lenitiua cū aliꝗ̄li ſiccitate. ℂ Dicit inſup in aqua fontis coqui debere eo qꝛ poſt pluuialē ſubtilioꝛ eſt ⁊ penetrationi aptioꝛ. ℂ De aqua pluuiali multa infra dicentur.

Syrupus de ſcabioſa Magiſtralis. ℂ ℞. Radicū ſcabioſe. M.i. oꝛdei mundi a cortice ſupioꝛi. M.ij. Coralloꝝ rubeoꝝ. ʒ.ij. Aque pluuialis lib.x. Bulliāt oīa ſimul vſqʒ ad crepaturā oꝛdei:⁊ cocturā radicis:deinde colenꝰ exprimēdo. Cui colature ⁊ expreſſiōi addaꝰ Succi ſcabioſe. lib.i. Et iterū cū predictis bulliat ſucc⁹ vſqʒ ad ipſi⁹ purificationē:deide colenꝰ ⁊ bis addaꝰ Zuccbari clarificati lib.ij. Pulueri coralloꝝ rubeoꝝ.ʒ.ij. Coquanꝰ vſqʒ ad perfectā coctionē ⁊ reſeruēꝰ. De aꝗ̄ pluuiali ⁊ de corallis in iſto ſyrupo cū reſtringant: ⁊ ſyrupus iſte dilatet ptes pectoris. Ratio diceꝰ in ſyrupo de liquiritia vbi poniꝰ aqua roſata:qꝛ eadem eſt ratio ⁊c̄.

Syrupus de granatis Meſue. valet contra febres cbolericas ⁊ flegmaticas multe inflāmationis ⁊ ſitim. Cui⁹ permixtio hec eſt. ℞. Vini granatorū dulciū:⁊ vini granatoꝝ acetoſorum. aā.lib.v.

ℂ Coquanꝰ ſimul vſqʒ ad ꝯſumptionē medietatis:⁊ dimittaꝰ poſtea p duos dies duʒ clareſcat ⁊ reſideaꝰ. poſtea remotis a reſidētia colenꝰ ⁊ bis addaꝰ Zuccbari clarificati lib.iij.⁊ coquanꝰ ad formā ſyrupi. Et in medio coctionis addatur ſete tincte in kermes ideſt in grana. ʒ.ij.⁊ pmittanꝰ vſqʒ duʒ facta ſit pfecta decoctio. ℂ Vinū granatorū fit. Accipiēdo grana granati mūdata a corticibus ⁊ inuoluunꝰ pecia:⁊ ſub toꝛculari ponunꝰ ⁊ exprimuntur ⁊ facta expreſſione colatur ⁊ in ampullis poniꝰ ⁊ ſoli exponiꝰ p aliꝗ̄s dies:deinde ſine reſidentia ſeu ſine fece mittatur. poſtmodū oleū oliuaꝝ ſup illud apponiꝰ ⁊ reſeruaꝰ. bñ p annos.iij. cōſeruaꝰ in bonitate. ℂ Hic notandū ꝙ ʒuccbarū qꝺ igrediꝰ in iſto ſyrupo dʒ eſſe ab aqua decocta purgatū:ita ꝙ in eo nulla vel bene pauca ſit aqua quādo vinuʒ

predictorum granatorum cū eo miſceť: eo q̄ ſi longa coctione cum aqua coquerenť virtus eius deperderetur.

Syrupus de menthā Meſue. ex inuentiōe noſtra: ꝛ eſt in vſu: valet ad ſtōchū frigidū ↄfortat nauſeaꝫ: vomituꝫ fluxū ventris ſingultuꝫ ſedat. Cuius permixtio hec eſt. ℞. Succi cydonioꝝ muꝫoꝝ ꝛ dulciū. Succi granatoꝝ acetoſorum dulcium ꝛ muꝫoꝝ. añ. lib. i. ſ. Proyciatur ſuper eos. Menthe ſicce. lib. i. ſ. Foliorum roſarum rubearum. ℥. ij. Et ſimul dimittanť per diem ꝛ noctē: deide coquanť cū facilitate vſqꝫ ad mediū. i. mediocri decoctione: deinde coletur ꝛ bis addatur. Zucchari clarificati. lib. ij. Et fiat ſyrupus debito modo coquendo ꝛ aromatiꝫetur cum gallia. ¶ Syrupus nihil aliud eſt q̄ decoctio vel ſuccus inſpiſſatus cū aliqua re dulci. ſ. vel cū melle vł ꝫucchаro vel ſapa. Succus autē eſt rob. Rob eni eſt ſuccus iſpiſſatus per decoctionē ab igne vel ſole ſine aliqua re dulci: ꝛ hec eſt ipſoꝝ differentia.

¶ Muꝫum enim proprie dicitur: cuius ſapor eſt compoſitus ex dulci ꝛ acetoſo. ¶ In hoc ſyrupo ſūt qui loco ꝫucchari ponunt mel. Ego enim ꝫuccharū magis laudo. cum ad maiores intentiones cū ꝫucchаro facto conueniat maioremqꝫ temperantiā habeat. Ubi vō intenderemus calefactionē maiorē cum melle fieri poteſt.

Syrupus dinarij ꝛ eius interpretatio eſt ſyrupus d biꝫantijs Meſue. faciens ad febres oppilationū ꝛ febres cholicas ꝛ flegmaticas: q̄ruꝫ difficilis eſt eradicatio: ꝛ ad icteritiā. Cuius pmixtio hec eſt. ℞.

Succi endiuie.	Succi boraginis vel
Succi apij. añ. lib. ij.	Succi bugloſſe. añ. lib. i.
Succi lupulorum.	

Bene depurentur deinde depurati Bulliant in eis

Foliorum roſarum rubearum. ℥. ij.	Seminis aniſi.
	Seminis feniculi.
Liquiritie. ʒ. iij.	Semis apij. añ. ʒ. iij.
Spice. ʒ. ij.	Poſtea colentur:

¶ Accipe igiť de predicta colatura lib. iiij. Zucchari boni ꝛ clarificati lib. ij. ſ. Et coquanť cuꝫ facilitate oīa ſimul donec ad formā ſyrupi coquanť ꝛ reſeruet: ꝛ hic erit ſyrupus de biꝫantijs ſine aceto. ¶ Si vō facere volueris deiñ ſyrupū cum aceto. Addas ad oēm partem ſuccoꝝ depuratorū partē mediā. Cū igiť in dicto ſyrupo appoſueris lib. iiij. ſuccoꝝ in q̄bus fuerint bullite res p̄ſcripte ponas aceti lib. ij. Et erit ſyrupus de biꝫantijs cuꝫ aceto. nihil vltra erit addendum vel minuendū. ¶ Hic multi laborāt aromatarij diuerſimode vt ſuccos ↄſeruare poſſint: ꝛ nō tm̄ iſtos ſed oēs alios. Quidā vō poſt expreſſionē dictoꝝ ſuccoꝝ bullire ad ignem eos faciunt: deinde reſeruant: ꝛ hoc mō corrumpunť. Alij poſt expreſſionē ꝛ colaturā factam cum ſtaminia ad ſolem ponunt: ꝛ facta reſidentia remouent illos a reſidētia: deinde reſeruāt: ꝛ hoc modo etiā corrumpunť. Ego vō poſt exp̄ſſionē illos colari facio per ſtaminiaꝫ: deinde iterū colari facio per ſacculū factū ex tela ſpiſſa ac ſi clarificarē ſyrupuꝫ incātū q̄ pars groſſa ſuperflua hoc mō purificať. Et q2 quādo no tranſit p̄pter p̄teꝫ ſpiſſaꝫ claudentē ſacculū tunc vacuo ꝛ ſacculū bene lauo: deinde repono ſuccum: ꝛ ſic facio donec totū ſit colatum: deinde in ampulla pono ꝛ ſupra parum olei oliuarū: deinde ſoli expono per dies. xv. ꝛ ſi reſidentiā aliquaꝫ faciunt illam amoueo: ꝛ illos ſic colatos reſeruo non ſolū p̄ annū: ſed per annos ꝛ mēſes: ꝛ ſic facio de vino granatoruꝫ ꝛ cydonioꝝ ſemper ponendo oleum. Illud eniꝫ a putrefactione conſeruat: ꝛ tu bene nota. ¶ Succi enim iſti ꝛ ſimiles herbarū in vaſis vitreatis vel vitri conſeruari debent. Liquores vō oculoꝝ debent reſeruari in vaſe eneo. ¶ Hic nota q̄ ſucci hi ꝛ oium herbarū ſolū per annū ↄſeruantur in ſua bonitate ſi cū oleo vt ſupra aptenť ꝛ nō plus. quare in capite āni debent ſucci de nouo fieri ꝛ antiqui alterius āni abijci cum iam omnem virtutē ſuam amiſerint.

Syrupus de fumoterre maior Meſue. quod eſt in vſu ſtomachuꝫ ꝛ epar ↄfortat: oppilationem aperit ꝛ morbos cutis curat: ꝛ proprie quoruꝫ materia ſunt humores ſalſi aut aduſti ſicut eſt ſcabies impetigo ſerpigo ꝛ lepra. Cuius permixtio. ℞.

Mirabolanoꝝ citrinoꝝ.	Liquiritie.
Mirabolanorum kebulorum. añ. ʒ. xx.	Roſaꝝ rubeaꝝ. añ. ʒ. iiij.
	Epithimi.
Florum boraginis vel bugloſſe.	Polypodij. añ. ʒ. vij.
	Prunorum.
Uiolarum.	Paſſularum. añ. ℥. vi.
Abſinthij.	Tamarindorum.
Cuſcute. añ. ℥. i.	Caſſie fiſtule. añ. ℥. ij.

Hec oīa bulliant ſm artē in lib. x. aque vſqꝫ ad perfectaꝫ coctionem caſſia ꝛ tamarindis exceptis: deinde colentur: in q̄ colatura diſſoluanť caſſia ꝛ tamarindi: deide addať. Zucchari clarificati. Succi fumiterre d̄purati. añ. lib. iij. Et coquanť ad formā ſyrupi. ¶ Bulliant in aqua. tūc de aqua cōmuni eſt intelligendū. ſ. vel pluuiali vel fontis: ꝛ nō ſolū in hoc ſyrupo: ſed in oibus alijs cōpoſitionibus: in q̄bus abſolute reperitur bulliant in aqua. ¶ In aliq̄bus receptis: ꝛ etiam fuit opinio multoꝝ q̄ in hac recepta roſe nō eſſent apponēde: ꝛ dicunt q̄ fuit error ſcriptoris qui ſcribere debebat liquiritie raſe ꝛ ſcripſit roſe: ſed ſalua pace ſcriptorum dico q̄ roſe apponende ſunt: ꝛ auctor illas appoſuit vt ipſaꝝ virtute reprimatur acuitas multarum medicinarū in iſta compoſitione intrantium ꝛc̄.

Syrupus de praſio Meſue cōferens ſenibus ꝛ frigidis natura ꝛ egritudinibus que fiunt in pectoribus eorū ꝛ tuſſi antique ꝛ aſmati ꝛ flegmate groſſo ꝛ putrido ꝛ proprie ei cuius difficilis eſt ſeparatio. Cuius permixtio. ℞.

Praſij. ℥. ij.	Seminis malue.
Hyſſopi.	Fenugreci.
Capilloꝝ veneris. añ. ʒ. vi.	Ireos. añ. ʒ. iij.
Liquiritie. ℥. i.	Seminis lini.
Calamenti.	Seis cydonioꝝ. añ. ʒ. ij.
Seminis aniſi.	Paſſularum. ℥. ij.
Radicum apij.	Ficuū ſiccaꝝ. nuō. xv.
Semis feniculi. añ. ʒ. v.	

Bulliāt hec oīa ſm artē in lib. x. aque vſqꝫ ad ↄſumptionē medietatis: deinde colenť ꝛ bis addanť. Penidiaꝝ lib. ij. Mellis purificati. lib. ij. Et fiat ſyrup⁹ debito mō decoquēdo. ¶ De praſio nota q̄ in h̄ ſyrupo ponēda ē herba praſij nō ſuccus. Electuariū vō fieri debet ex ſucco nō de herba. ¶ Uaria reperiť littera in diuerſis Meſue de hoc ſyrupo. in aliq̄bus eni baſis huius ſyrupi eſt radix feniculi ꝛ apij: in aliquibus ficus: in aliquibus hyſſopi: in aliquibus capilloruꝫ veneris. Et ſi ſic non dꝫ appellari ſyrupus de praſio: q2 alia ꝛ alia eſt intentio quam ponūt Meſue. ſed recepta d̄bet ſtare vt ſupra ſcripta eſt: ꝛ ſic erit intētio ſyrupi de praſio ſm Meſue.

Syrupus de abſinthio Meſue cōferens ad caſum appetitus: ꝛ debilitatē ſtōchi: ꝛ mollificationē viſcerū: ꝛ debilitatē epatis ꝛ dolorē. Cuius permixtio. ℞. Abſinthij romani. ℥. vi. Folioꝝ roſarū rubeaꝝ ℥. ij. Spice. ʒ. iij. Infundanť hec omnis per diem ꝛ noctem in vino albo bono antiquo ꝛ odorifero. Succi cydoniorū. añ. lib. ij. ſ. Ponendo in lapideo vaſe: deinde coquanť cū facilitate vſqꝫ ad ↄſumptionē medietatis: deinde colenť ꝛ colature addanť: mellis bene purificati lib. ij. ꝛ fiat ſyrupus debito modo coquēdo. ¶ In vna cōpoſitione

ſictione ſi inueniť vna res. Cuiꝰ plures ſūt ſpecies q̄ illaꝝ rerum debemus intelligere. verbi grā. cū ſcribitur ſpice vel roſarū ⁊c̄. dico ꝙ debemus intelligere ſpēm preualentem alijs in virtute vt de ſpica nardi q̄ melior eſt: ⁊ de roſa rubea: q̄ ille preualent albis in virtute ⁊c̄.

Syrupus de epithimo Meſue. choleram nigram ⁊ humores aduſtos cū virtute expellēs morbos ex eis factos curat: ⁊ ↄfert ꝓprie eis qui parati ſūt ad lepram: ⁊ qui cancrū patiunť: ⁊ vulnera frauduléta ⁊ fiſtulas ⁊ ſcabiē ⁊ ſaphati. Cuius ꝓmixtio hec eſt. ℞.

Epithimi boni ⁊ ortenſis. ʒ. xx.	Mirabolanoꝝ belliricoꝝ.
	Liquiritie.
Mirabolanoꝝ citrinoꝝ.	Polypody.
Mirabolanoꝝ indoꝝ. ana. ʒ. xv.	Agarici.
	Sticados. ana. ʒ. vi.
Cuſcute.	Roſarum rubearū.
Fumiterre. ana. ʒ. x.	Seminis feniculi.
Thimi.	Seminis aniſi. ana. ʒ. ij. ſ.
Calamenti.	Prunoꝝ. nū°. xx.
Bugloſſe. f. herbe.	Paſſulaꝝ enuclea. ʒ. iiij.
Mirabo. ēblicoꝝ. ana. ʒ. vi.	Tamarindoꝝ. ʒ. ij. ſ.

Bulliāt hec oia tamarindis exceptis in lib. xv. aque ſm artē vſqꝫ ad ↄſumptionē medietatis: deinde colenť ⁊ cū ꝑdicta colatura diſſoluanť tamarindi: deinde addať ſucchari caṅficati lib. iij. Rob. i. vinū coctum ſeu ſapa lib. ij. ⁊ fiat ſyrupus debito mō coctus. ℂ Epithimi ortenſis: diciť ortenſis: eo q̄ ortenſe minus vigoroſum eſt q̄ qd̄ in montibus naſciť ⁊ cōmuniter minorē hꝫ maliciā. Et hoc ſcribit Sauonarola in ſua practica cap̄. de hydropiſi aſcite de ſucco radicis ireos ⁊ tu vide: ⁊ Auicēna libᵒ 2ᵒ caᵒ 6ᵒ. vbi dicit ꝙ res ſylueſtres ſūt oibus domeſticis fortiores: ⁊ de ſylueſtribus ꝙ montane fiunt fortiores. ℂ Paſſule in hoc ſyrupo ponunť vt vigorent oꝑationē epithimi: ⁊ remoueāt maliciā ipſius q̄ timeť ex ſua nitroſitate. Et vt cōfortent oꝑationē mirabolanoꝝ: ⁊ remouēt ab eis maliciā: hanc q̄ eſt vt nō remaneāt in villis ſtomachi ⁊ inteſtinoꝝ. Folia colligenda ſunt qñ hñt quātitatē debitā ⁊ nō ſūt parata ad caſum ⁊ nō amiſerunt colorē ſuū propriū.

Syrupus de thimo Meſue conferens egritudinibus pectoris: ⁊ pulmonis fridis: ⁊ ſtomachi: ⁊ epatis: ⁊ eſt medicamen bonum: ⁊ confert frigoribus qui fiunt in hyeme: ⁊ confert frigidis complexione. Cuius permixtio. ℞.

Extremitatū thimi. ʒ. ij.	Seminis apy.
Calamenti.	Seis dauci. ana. ʒ. iiij.
Menthe ſicce. ana. ʒ. v.	Paſſularum enucleataꝝ.
Seminis aniſi.	i. ab omni imūdicia purgatarū. ʒ. iiij.
Seminis feniculi. ana. ʒ. iiij.	

Bulliant hec omnia ſm artem in lib. x. aque vſqꝫ ad cōſumptionem medietatis: deinde colenť ⁊ colature addať mellis purificati lib. ij. ⁊ fiat ſyrupus debito modo coquēdo ⁊ aromatizeť cum gallie. ʒ. ij. ℂ Si in receptis reperitur gallia abſolute ſcripta de gallia magna eſt intelligendum tanq̄ de digniori ⁊ perfectiori. ℂ Paſſule hoc in ſyrupo ponunť vt corrigant ⁊ vigorent virtutē thimi: quēadmodum de epithimo ſupra dictum eſt.

Syrupus de arthemiſia Magiſtralis. valet ad oppilationē matricis doloribus eius ⁊ male complexioni. ℞.

Arthemiſie.	Ocimi.
Capillorum veneris.	Sanſuci.
Sauine.	Calamenti.
Camedreos.	Scolopendrie.
Camepitheos.	Bethonice.
Origani.	Scabioſe. ana. M. i.
Ipericon.	Violarū. ʒ. i.
Cyperi.	Sandaloꝝ rubeorum.
Squinanti.	Seminū cōium frigidoꝝ Maioꝝ. ana. ʒ. ſ.
Lupuli.	
Polypody.	Seminis apy.
Gentiane.	Semis feniculi.
Rubee tinctoꝝ. ana. M. i.	Seminis petroſilij.
Spice.	Ameos.
Aſſari.	Carui.
Thimi.	Juniperi.
Epithimi.	Mily ſolis.
Camomille.	Seminis ruthe. ana. ʒ. ij.
Roſarum. ana. ʒ. i.	

Bulliant oia hec in aqua ſufficientis quātitatis ſm artē: ⁊ ſtent ꝑus in eo infuſi ꝑ horas. x. Cinamomi. ʒ. i. ſ. Serapini. Armoniaci. ana. ʒ. ſ. Dicte gūme ligentur in pecia. Et oia ſimul bulliant vſqꝫ ad ↄſumptionē medietatis: deide colenť ⁊ colature addatur Mellis purificati lib. vi. ⁊ fiat ſyrupus debito mō coquēdo. ℂ Coqui ſm artē hoc mō intelligiť. Eſt eni aliq̄ medicina q̄ multū ſuſtinet de decoctione vt ſunt radices. Aliq̄ minus illa vt ſunt ſtipites plātarū. Aliqua iterū minus vt ſunt folia. Aliqua adhuc minus ⁊ ſunt fructus. Aliqua iterū minus ⁊ ſunt ſemina. Aliqua minus ⁊ minus ⁊ ſūt flores. igiť cū tu decoquere vis aliquē ſyrupū vel aliquā decoctionē. ꝑ ponas ad bulliēdū radicē. 2ᵒ ſtipites. 3ᵒ folia. 4ᵒ fructus. 5ᵒ ſemen. 6ᵒ flores: ⁊ hoc mō coques ſm artem. Iſta regula nō gñalis eſt: ſed ab ea excipiunť quedā herbe ⁊ ſemina ⁊ inferius declarabiť vbi numerabunť ⁊ ſemina ⁊ herbe parū ſuſtinētia de decoctione: ſed hanc regulā poſui: q̄ ſic vt in pluribus euenit: ⁊ fieri oꝫ: inferius clarius diceť: declarabiturqꝫ ſigillatī q̄ medicine ſuſtineāt ⁊ q̄ nō. ℂ Semina oia colligēda ſūt qñ ſūt matura: ⁊ aquoſitas ꝑpria ab eis eſt ſeparata.

Syrupus de ſticados Meſue. expertus ad omnes egritudines neruorum frigidas: ſicut eſt paralyſis: epilepſia: ſpaſmus: tremor: ⁊ tortura. Cuius permixtio. ℞.

Sticados. ʒ. xxx.	Piretri. ʒ. vij.
Aſſe: ideſt thimus.	Piperis longi. ʒ. iij.
Calamenti.	Zinziberis. ʒ. ij.
Origani. ana. ʒ. x.	Paſſularum. ʒ. iiij.
Seminis aniſi. ʒ. vij.	

Bulliant hec ſm artē in aqua ſufficientis quātitatis vſqꝫ ad conſumptionem tertie partis. Poſtea coletur ⁊ colature addatur Mellis purificati. lib. v. Et fiat ſyrupus debito modo coquēdo. Et facta quaſi perfecta coctione vel parū diſtante a decoctione ponantur hec groſſo modo cōfracta: ⁊ in pecia ligata videlicet.

Cinnamomi.	Zinziberis.
Calami aromatici.	Piperis nigri.
Spice.	Piperis longi. ana. ʒ. i. ſ.
Croci. ana. ʒ. i. ſ.	

Et reſeruetur in vitreato vaſe in quo ſi vis peciam potes relinquere in qua ſunt aromata. ℂ Bulliant in aqua ſufficientis quātitatis. Nota ꝙ iſta ſufficiens quātitas diuerſificatur multipliciter. Nam quādo ſunt res que multum ſuſtinent de decoctione. tunc pro omni. M. i. ipſarum apponi debet aque bocalia quatuor. Si vō mediocrem medietatem. Si parum bocale vnum tm̄. Si vō menſuretur vncijs debes pro omni lib. rerū ponere lib. vi. aque ſi multum ſuſtinet de decoctiōe. Si mediocrē lib. iij. Si parum lib. i. ſ. Et ideo caueāt viri in manibus rudiū aromatariorum ſe ponentes. Et domini medici bene conſiderent quis aromatarius ſit qui ſuas ordinatiōes diſpenſat: quia ſi ignarus: ne ⁊ anime ⁊ honori ſuo ⁊c̄.

Syrupus de hyſſopo Meſue. confert aſmati ⁊ tuſſi ⁊ dolori pectoris ⁊ laterum ⁊ lacertis pectoris. Cuius permixtio hec eſt. ℞.

Hyſſopi ſicce.	Semis cydonioꝝ. ʒ.iij.
Radicum apij.	Capilloꝝ veneris. ʒ.vi.
Radicum feniculi.	Iuiubarum.
Radicum petroſilij.	Sebeſten. añ. nuõ. xxx.
Liquiritie. añ. ʒ.x.	Paſſularum enucleatarum. ℥.i.ſ.
Ordei mundi. ʒ.iiij.	Ficuum ſiccarum.
Semis malue.	Dactyloꝝ pig. añ. nuõ. x.
Dragaganti. añ. ʒ.iij.	

Conquantur omnia ſm artem in aqua ſufficientis quantitatis. in aqua. ſ. pluuiali vſq3 ad cõſumptionem duarum partium: deinde colentur ⁊ colature addatur. Albarū penidiarum lib.ij. ⁊ fiat ſyrupus debito modo coctus.

⸿ Radices colligende ſunt cum folia ceciderunt: quia tunc ⁊ natura ⁊ virtus foliorum reuertitur ad radicem: ⁊ tūc fortior eſt virtus radicis. ⸿ Radix ſi ſimpliciter ſcripta reperitur in compoſitis de raffano domeſtico eſt intelligendum. Sic enim ⁊ romani ⁊ greci hodie accipiunt.

⸿ Syrupi omnes iſti. ſ. violarum de hyſſopo de ſcabioſa de liquiritia de praſſio de intubis: ⁊ omnes decoctiões pectorales cum aqua pluuiali faciendi ſunt: non cum aqua communi. ⁊ ratio eſt: quia aqua pluuialis eſt magis ſubtilis ⁊ ratione ſubtilitatis magis penetratiua: facitq3 virtutes aliarum medicinarum ad partes pectoris penetrare: que cum alia aqua nõ penetrarent. Et ad dominū Auicennam dicentē q̄ aqua pluuialis ratiõe ſubtilitatis ſue ſubſtantie citius putrefit: dico q̄ verum dicit: ⁊ hoc propter impreſſionem aeris ab extra. Sed ab intra ſecus eſt: q̄re bene nota. ⸿ Albarum dicit auctor penidiarum: eo q2 penidij fieri debent ex zuccharo albo: nõ cū puluere rubeo: vt quidam faciunt aromatarij noſtri temporis ⁊c̄.

Syrupus de liquiritia Meſue: confert tuſſi antique ⁊ mundificat pectus ⁊ pulmonem. Cuius permixtio hec eſt. ℞.

Ligritie raſe ⁊ mūde. ℥.ij.	Hyſſopi ſicce. ʒ.iiij.
Capillorum veneris. ℥.i.	

Proijce ſup his aque pluuialis lib.iiij. ⁊ dimitte per diez ⁊ noctem: deinde coquantur ſm artē vſq3 ad cõſumptionē medietatis: deinde colentur ⁊ colature addatur.

Mellis purificati.	Penidiarum. añ. ℥.viij.
Zucchari clarificati.	Aque roſarum. ℥.vi.

Bulliant ⁊ coquant̄ vſq3 ad formā ſyrupi ⁊ reſeruetur.

⸿ Hic notandū q̄ abſurdum videtur q̄ in iſto ſyrupo auctor ponit aquā roſam: cum ipſa reſtringat: ⁊ hic ſyrupus debet dilatare partes pectoris: ⁊ hoc non ſolum videt̄ cõtra rationem: ſed eſt etiā contra facientes hunc ſyrupum: eo quia nulli ſunt qui aquā roſam in eo ponant. Ad hoc dicendum q̄ recte ponitur: ⁊ qui non ponunt multuz errant. ⁊ ratio eſt. Nam ad hoc q̄ ſyrupus iſte valeat tuſſi antique: ⁊ pulmonem ⁊ pectus mundificet: nõ ſoluz oportet q̄ in eo ſint dilatantia partes pectoris lenientia ⁊ maturātia catarrum: vt per liquiritiam capillos veneris ⁊ hyſſopum fit. Sed etiam neceſſe eſt q̄ in eo ſint ea que partes relaxatas adiuuent ⁊ virtutem expulſiuaz confortent atq3 refocillent: ⁊ fortificent: ⁊ hoc fit per aquam roſatam. igitur rationaliter ponitur. Et ſunt aliqui qui ponunt aque infuſionis roſarū viridium. ⸿ Tribus modis vel altero triū modoꝝ cognoſcit̄ qñ ſyrupus eſt coctus. p̄ qñ accipit̄ cuz ſpatula diſtillat cõtinue ſicut oleū. ſecūdo qñ adheret ſpatule. tertio ſi ponat̄ ſuper vnguē vna gutta remanet ⁊ non diſcurrit huc vel illuc: ⁊ hec eſt vera cognitio coctionis.

Syrupus de eupatorio Meſue. cõferens febribus antiquis: ⁊ pprie eis quibus corrumpit̄ forma ſtomachi: ⁊ epatis oppilationes aperit: ⁊ ꝯfert frigiditati hypocūdrioꝝ ⁊ inceptioni hydropiſis. ℞.

Radicum apij.	Sucaba. i. radix cardõis benedicti femine.
Radicum feniculi.	
Radicū endiuie. añ. ℥.ij.	Florum bugloſſe.
Liquiritie.	Seminis aniſi.
Squinanti.	Seminis feniculi.
Cuſcute. añ. ℥.ij.	Eupatorij. añ. ʒ.v.
Abſinthij.	Raued. i. reubarbari.
Roſaꝝ rubeaꝝ. añ. ℥.ij.	Maſticis. añ. ʒ.iij.
Capillorum veneris.	Spice.
Bedegar. i. radix cardonis bñdicti maſculi. añ. ʒ.v.	Aſari.
	Folij. añ. ʒ.ij.

Coquantur in lib. viij. aque ſm artē vſq3 ad ꝯſumptionē tertie partis: deinde coletur ⁊ colature addatur Zucchari clarificati lib.iiij. Succi apij. Succi endiuie depurati. añ. lib.ij. ℥.ij. ℈.iiij. ⁊ gra. xij. Et fiat ſyrupus dbito modo coquendo. ⸿ De bedegar ⁊ ſucaba eſt magna diuerſitas inter doctores. Auicēna. Matheus ſyluaticus. Diaſcorides. Simon ienuenſis. Plinius. ⁊ Gentilis exponūt q̄ eſt ſpina alba. Gentilis etiam exponens receptam ſotire: que ſ° canonū. deſcribitur. dicit iterū q̄ eſt maneries ſpine: pro qua cõiter ſumit̄ alba ſpina. Et infra eo libro pro expoſitione pillularū dicit: ⁊ bedegar eſt modus ſpine ⁊ creditur q̄ ſit ſpina alba: hoc eſt q̄ a doctoribus elicere potui: qui confuſe loquunt̄: q2 dato q̄ ſit ſpina alba non ponunt quā partem ipſius plante apponere debeamus. Cõiter aromatarij ponūt quādā rem habentē ſimilitudinē ſpongie que reperit̄ adherere plante roſe ſylueſtris: ⁊ dicunt eſſe bedegar. ⸿ Sucaba de ſucaba dicit Simon Ianuenſis q̄ eſt nomen arabicum: ⁊ idem importat q̄ ſpina arabica: ⁊ hoc idem dicit Galenus Raſis Halyabas Mattheus ſyluaticus. Paulus vō volens oñdere quid ſit ſucaba. eſt herba dulcis que extenditur ſuper terram: ⁊ facit capita groſſa: ⁊ flores ſanguinei coloris: ſed hec apud nos nõ reperit̄. Alij vō dicūt q̄ ſucaba. i. bedegar: ⁊ bedegar. i. ſucaba: ⁊ ſic exponunt ignotū per ignotum. ⸿ Alij vō poſtponentes tantorum virorum ambiguitates ſolent hoc in ſyrupo apponi facere iuncos marinos ⁊ radices cardonis benedicti: ⁊ dicunt q̄ duo hec videntur de mente auctoris cuz illa ſint aperitiua prouocatiua vrine: confortatiua epatis: que oia querunt̄ a ſyrupo de eupatorio: ⁊ q̄ reperiūt experimēto bene eis ſuccedere. ⸿ Sed ⁊ hi ⁊ illi a veritate ſunt multum diſtantes. Igitur ſcias q̄ bedegar eſt radix cardonis benedicti: que maſculus dicitur nullum florē faciens: nec tirſuz: ſed folia extēdunt̄ ſup terraz ⁊ folia ſtrictiora ſūt ⁊ breuiora ſucaba magiſq3 icīſa. Sucaba nota eſt radix cardonis benedicti florem faciens cū groſſo capite cum paruo tirſo: imo a radice nõ extenditur per longitudinē ſpanne ſeu eleuatur: ⁊ in futura ⁊ ppinqua pluuia conſtringit̄: ⁊ in ſereno dilatatur ⁊ femina dicit̄. differt a ſuperiori cardone per folia tirſum ⁊ florem. Apud nos nõ reperiuntur vel raro duo hi cardones: ſed portant̄ a montibus Bilinzone in cõfinibus teutonicorū Ducis Mediolani in montibus ⁊ ſaxis oriunt̄: ⁊ hec eſt vera expoſitio ⁊ declaratio bedegar ⁊ ſucaba ⁊c̄. ⁊ due he radices in hoc ſyrupo ponūtur nõ aliud ⁊c̄. ⸿ Pauci inſuper ſunt qui hunc ſyrupum ſciant facere. Meſue enim dicit fiat ſyrupus cū ſucci apij ⁊ endiuie quātitate ſufficiēti: ⁊ nulli ſunt qui hanc ſufficientem quantitatē eligere ſciant. Igitur nota q̄ per hanc ſufficientem quantitatem intelligit̄ proportionata quātitas zuccbari ad ſuccos: quemadmodū pportionauit ⁊ poſuit in ſyrupo de biſantijs. ſ. ſucci lib.iiij. zuccbari lib.ij. ſ. qḋ eſt pro omni lib. zucchari ſucci depurati ℥.xviij. cum. ſ. i. ℈.i. gra. xvi. nec plus nec minus. Illo igitur modo pportionando

tionando reſultat ſucci quãtitatis pſcripta ſupra nec plus nec minus: ꝛ hec fuit ꝛ eſt opinio doctoris: q̃re bene nota q pauci ſunt facientes hũc ſyrupum ſm rõnem. ¶ Flores colligendi ſunt qñ perfecte ſunt maturi: ꝛ anteq̃ cadãt ꝛ anteq̃ dimittant colorem ſuum ꝛc̃.

Syrupus de calamento Meſue. ſpleneticis: ꝛ frigida habentibus viſcera ꝛ ſenibus ꝛ tuſſi antique ꝛ aſmati. Cuius permixtio hec eſt. ℞.

Calamenti domeſtici. — Squinanti.
Calamẽti ſylueſtris. añ. ʒ. ij. — Dauci. añ. ʒ. vi.
Paſſulaꝝ mũdataꝝ. ʒ. iiij. — Mellis purificati lib. ij.
Cheiſim. i. ſemen leuiſtici. ʒ. vi.
¶ Et fiat ſyrupus ſm artem.

Syrupus ad matricez Magiſtralis. valet ad omne vitium matricis: ꝛ maxime mulieribus que ſunt frigide nature. ℞.

Calamenti. — Squinanti.
Sticados. — Cyperi.
Petroſilly. añ. ʒ. iij. — Cuſcute. añ. ʒ. ij.
Sauine. — Caſſie lignee.
Camedreos. — Ariſtologie longe.
Camepitheos. — Gentiane.
Poly montani. añ. ʒ. iij. — Baccarum lauri.
Maiorane. Ameos. — Reupontici. añ. ʒ. i. ſ.
Dauci. añ. ʒ. ij. — Aque fontiuz. lib. viij.

Coquantur omnia in dicta aqua vſq; ad conſumptionem tertie partis: deinde colentur ꝛ colature addatur Zucchari clarificati lib. iij. ꝛ fiat ſyrupus ſm artem ꝛc̃.

Syrupus cordialis Magiſtralis. valet ad tremorẽ cordis ꝛ eum confortat: ꝛ ſtomachuz ſubuenit: ſyncopi ꝛ maniacis ſubuenit: ꝛ aufert calorem: ꝛ ſitim in corpore extinguit. ℞.

Meliſſe. — Florum boraginis.
Endiuie. añ. M. i. — Floꝝ bugloſſe. añ. M. i.

Et fiat de predictis decoctio ſm artem vt ſuperius declarati in aquis: videlicet.

Aque endiuie. — Seminis acetoſe. ʒ. ſ.
Aque bugloſſe. — Uini pomoꝝ rantiorum.
Aque roſarũ rubearuz. — Uini granatoꝝ. añ. ʒ. iij.
Aque meliſſe. añ. ʒ. iiij. — Coralli albi ſubtilr puluerizati. ʒ. iiij.
Semis q̃tuoꝛ frigidorum Minorum. ʒ. iiij.

Suſpendat̃ cũ pecia ligata in ſyrupo. Zucchari albi clarificati quantũ ſufficit. Et fiat ſyrupus ſm artem ꝛc̃.

Syrupus de cicorea Guilelmi de ſali. valet contra oẽm mãm venenoſaz in alterando ꝛ mũdificando eam: ꝛ proprie valet in antrace ꝛ carbunculos: ꝛ ſitibus ꝛ febre peſtilentiali eſtiuali ꝛ autumnali. confortat cor: ꝛ nutritiua extinguẽdo calorem materialem: ꝛ mundificando materiã per vrinam ꝛ ſeceſſum: ꝛ facit appetere cibum ꝛ inducit ſomnum. Fit vt infra. ℞.

Foliorum cicoree. M. i. — Acetoſe.
Foliorũ boraginis. — Scariole agreſtis. i. barileſere ſiue flores q̃ dicũtur monegete ꝛ naſcuntur in bladis. añ. M. ſ.
Lactucarum.
Uiolarum dico flores.
Florum ſcariole.
Lingue bouine.

Conterantur groſſo modo ꝛ bulliant ſm artem in lib. iij. aque vſq; ad ↄſumptionẽ tertie partis: ꝛ colent̃ ꝛ in colatura addatur Zucchari clarificati lib. ij. Et bulliãt ſimul ꝛ in dicta bullitione addatur. Reubarbari electi ꝛ pulueriſati. ʒ. ij. ꝛ aliquando reubarbari. ʒ. ij. Et in vſu eſt cõmuniter de. ʒ. ij. Reubarbarum ſuſpendatur in pecia in dicto ſyrupo ꝛ ſepe exprimatur pecia reubarbari cuz manu vſquequo coctus ſit ſyrupus. ¶ Et nota q reubarbarum debet poni quãdo ſyrupus erit mediocriter coctus: q reubarbarum parum ſuſtinet de decoctione.

Syrupus ſaboꝛ regis Meſue. in practica in cap° de melãcholia ꝛ mania ꝛ vocatur ſaboꝛ rex medorum conferens manie ꝛ melancholie ex aduſtione cholere citrine. Cuius permixtio. ℞.

Succi bugloſſe domeſtice. — dolentium. lib. iij.
Succi bugloſſe ſylueſtris. añ. lib. ij. — Folliculoꝝ ſene. ʒ. iiij.
Croci. ʒ. ij.
Succi pomoꝝ dulciũ re- — Zucchari tabarzet. lib. iij.

Fit aũt ſic. ſene proyciatur in ſuccis per diem ꝛ noctẽ poſt cõtritionem eius: deinde bulliant ebullitione vna: aut. ij. deinde cũ zucchazo fiat ſyrupus. crocus aũt cõfricetur in panno cum decoctione: do. ʒ. ij. vel. iij. cum aqua bugloſſe: ꝛ q̃q; apud neceſſitatem datur cum aqua caſei ꝛc̃.

Syrupus diamoron Meſue. ꝛ eſt conueniens ad apoſtemata gutturis ꝛ vuee ꝛ ad omnia genera prefocationum. ℞.

Expreſſionis moroꝝ celſi. — Rob. i. vinũ coctum.
Exp̃ſſionis moroꝝ de ſeni ſeu baci. añ. lib. i. ſ. — Mellis purificati. añ. lib. i.

Coquant̃ omnia ſimul vſq; ad ſpiſſitudinẽ ꝛ reſeruetur. ¶ Rob idem eſt qđ ſapa ſeu vinuz vltimate decoctum. Robub aũt ꝓprie eſt quicũq; ſuccus inſpiſſatus vel caliditate ſolis vel ignis. vnde littera Meſue q̃ dicit rob eſt corrupta ex defectu tranſlatoris. dz eniz dicere robub. igitur qñ Meſue dicit Rob. i. robub ſupplet̃ ꝛc̃.

Syrupus de lymonibus valet mirabiliter in febribus. i. ↄtra febres peſtilentiales. Cui⁹ permixtio. ℞. Succi lymoncelli. lib. xij. Zucchari albi lib. v. Et fiat ſyrupus ſicut ſyrupi de acetoſitate citri nec plus nec minus prout patet in iſto.

Syrupus de Ribes ſtomachũ calidũ ↄfortat: vomitũ cholericũ ſedat: ſitim extinguit cordis ebullitionẽ mitigat ꝛ ipſuz cõfortat. ſolutionẽ colericã ſtringit ꝛ alterat. ℞. Succi ribes lib. xij. Zucchari albi lib. v. Et fiat ſyrupus hoc modo. p̊ bulliat ſuccus ebullitione vna: aut duabus: ꝛ dimittatur frigeſcere ꝛ clarifacere ꝛ coletur ꝛ cuz zucchazo ſupraſcripto ꝛ clarificato fiat ſyrupus ſm artem ꝛ ſeruet̃ in vitreato ꝛc̃. ¶ Ribes quidam dicunt q eſt acetoſa: ꝛ quidaz dicũt q eſt coctus: ſed falſo: qꝛ nõ eſt acetoſa: qꝛ Meſue facit ſeoꝛſim capm de rob de ribes a cap° de rob de acetoſa ſimiliter vbi ponit cap. de rob de ribes ait. q valet ſicut rob de acetoſa. Item nõ eſt coctus: qꝛ coctus eſt calide ꝛ ſicce cõplexionis: ſed ribes ſunt fride ꝛ ſicce. ¶ Albani eſt planta ſtipitez habẽs rubeũ ad viriditatem declinẽ teneruz: cuius ſapoꝛ eſt dulcis acetoſitati mixtus: folia rotunda viridia nigra: cui⁹ granuz portatur de coraſceni acidi ſaporis de quo fit rob ꝛc̃. Nos autẽ loco eius accipimus ſuccum acetoſe que eſt lapaciũ agreſte ꝛ ponere poſſum⁹. ¶ Serapio in lib° aggregationũ. caplo de ribes auctoritate Iſaac venarẽ Ribes ex planta habens capreolos recentes rubeos ad viriditatem declinantes: ꝛ hꝫ folia magna lata rotunda viridia ꝛ habet grana: quoniã ſapoꝛ eſt dulcis cuz acetoſitate ꝛ ipſa eſt frigida ꝛ ſicca in ſecundo gradu: ꝛ ſignuz ſuper hoc eſt acetoſitas eius ꝛ ſtipticitas: ꝛ ex hoc contingit q infrigidat ſtomachum: ꝛ aliqui dicunt q eſt frigidus ꝛ ſiccus in tertio gradu. Naſcitur autẽ planta iſta in montibus ſyrie frigidis niuoſis: ꝛ patet in pandectis.

TRiaſandali Nicolai dicuntur a tribus generibus ſandalorum que ibi intrant. Datur proprie cõtra calorem epatis ſtomachi ptiſicis ictericis. Cuius permixtio. ℞.

Sandalorum alborũ.	Gummi arabici.
Sandalorum rubeorum.	Dragaganti. añ.ſolidũ.i.
Sandalorum citrinorũ.	ideſt. añ.ʒ.i.ſ.
Zuccbari albi.añ.ſolidos duos ideſt. añ.ʒ.iiȷ.	Seminis melonum.
	Seminis cucumeris.
Reubarbari.	Seminis citrulli.
Spodij:ſcilicet de canna.	Seminis cucurbite.
Succi liquiritie.	Semis ſcariole. añ.ſolidũ.i. ideſt. añ.ʒ.i.ſ.
Seminis portulace.ſ.domeſtice. añ.ſolidũ. i.ſ. ideſt.ʒ.i.ſ.℈.i.gra.ij.ſ.	Camphore. ℈.i.ſ.
	Roſarum rubearũ. ℥.i.ſ.
Amidi.ſolidũ.i.ideſt.ʒ.i.ſ.	Pulueriçent̃ ſubtiliter.

Syrupi roſati lib.ij.ꝛ fiat electuarium.Sed cõiter fit in forma ſolida.¶ Solidus enim idem eſt qđ. ʒ.i.ſ.vt oẽs doctores affirmant:ꝛ exagium:idẽ etiã eſt:ꝛ nõ differt a ſolido niſi ſolũ nomine.¶ Omnia ſimplicia ex quibus cõfectiones electuaria ꝛ compoſitiões omnes cõponunt̃ nõ ſunt ſimul terẽda.Sed quelibet ſimplex medicina per ſe cõterenda eſt ꝛ pulueriçanda.Et ratio eſt:quia omnia nõ ſunt eiuſdem cõplexionis ꝛ ſubſtantie.Immo quedaꝫ ſuſtinent multũ de cõtritione ꝛ quedam minus.Cinnamomum enim ꝛ macis ſunt rare ſubſtantie.gariofili vͦo ꝛ gũme ſunt denſioris ſubſtantie:quapropter vt ex contritione virtus ipſorum nõ deperdatur omnia de per ſe debent pulueriçari:qđ ſecus faciunt aromatarij noſtri temporis ꝛ male:imo nimirũ ſi cõpoſita nõ habẽt virtutẽ a doctoribꝰ limitatam.Et hoc idem in decoctionibus eſt aduertendũ vt in tractatu ſyruporum te ſcire feci.

Terzea ad ardorem vrine Magiſtralis.Cuius permixtio. ℞.

Scis melonis mũdi.ʒ.xv.	Seminis portolace.
Cucurbite.i.ſemẽ munde.	Scis papaueris al.añ.ʒ.i.ſ.

Incidantur minutiſſime ꝛ cum zuccharo albo ad põdus omnium fiat terçea ꝛc̃.

Trifera magna Nicolai.magna dicit̃:q2 magnã vtilitatem ꝛ fructũ mulieribus confert.dat̃ cõtra dolorem ſtomachi virorum ꝛ mulierũ cũ aqua in qua cocta ſint ſemina feniculi aniſi ꝛ maſticis.datur cõtra vicia matricis ex frigiditate:ſi diſtemperata bibatur cuꝫ vino in quo cocta ſit arthemiſia:prouocat etiam menſtrua ſi fuerit cum arthemiſia bene trita:ꝛ oleo muſcellino cõmixta ꝛ peſſarius ex bombace factus:ſi fuerit ex ea inunctus in naturã mulieri immiſſus non ꝯcipienti.Si datur cum vino in quo cocta ſit mandragora vel ſambucũ miro modo ꝓdeſt pueris qui non poſſunt dormire ꝛ in nocte nimis garriunt diſtemperata cum lacte mulieris in moduꝫ ciceris:ꝛ bibita ꝓdeſt.Cuius permixtio. ℞.

Cinnamomi.	Acori.
Galange.	Roſarum rubearum.
Gariofilorum.	Piperis nigri.
Zedoarie.	Seminis aniſi.
Zinçiberis.	Seminis apij.
Coſti.	Seminis petroſilij.
Storacis calamite.	Seminis feniculi.
Calami aromatici.	Macedonici.
Cyperi.	Dauci.
Radicum ireos.	Ocimi.i.ſemẽ baſiliconis.
Paucedani.	Seminis iuſquiami.
Corticum mandragore.	Cimini.
Spice celtice.	Diptami. añ.ʒ.i.

Pulueriçent̃ oia ſubtiliter:ꝛ cũ mellis lib.i.℥.ij.cocti ꝛ deparati fiat cõfectio:ꝛ hoc mõ faciendo nihil addendo vel minuendo erit trifera ſine opio.Si vͦo cũ opio facere vis addas ꝓdictis oibus opij thebaici.ʒ.ij.ꝛ cum opio trifera erit.Sed in hac ꝑͤ mulieres volunt illã in zuccharo.Accipe igit̃ ſupraſcriptorũ ſpecierũ ſine opio.℥.i.zuccbari lib.i.ꝛ facias.Confectio hec danda eſt ſtomacho vacuo ꝛ differenda eſt comeſtio vſquequo de ea facta ſit digeſtio.Et dicte ſpẽs ſubtiliſſime ſunt terende ac pulueriçãde.Dicitur enim compoſitio hec trifera.i.hominẽ iuuenem reddens.¶ Nota ꝙ q̃uis in multis cõfectiõibus reperies ſcriptũ mellis cocti ꝙ tamen cũ melle crudo ꝛ mũdo poſſunt cõfectiones fieri:ꝛ illud habet minus de ſpiſſitudine ꝛ magis de penetratione.Igit̃ ab auctoribus ſepe inuenies ſcriptum mellis cocti:ꝛ quandoqꝫ mellis crudi.vt per hoc intelligas ꝙ vtrũqꝫ potes ponere ꝛ conuenienter.

Trifera perſica Meſue.experta apud perſas:ꝛ confert febribus acutis ꝛ inflãmatiõi ſtomachi ꝛ epatis:ꝛ ictericis calidis de oppilone in colũitatẽ acquirit.viſum a fumis cholericis deperditũ reparat.Sitiꝫ mitigat:morbos aduſtionis fieri ꝓhibet ꝛ eſt medicina magna in eſtate peſtilẽtiali ꝛ autũnali.Cuius ꝑmixtio. ℞.

Succi ſolatri.	Prunoꝝ damaſcenorum numero. 50.
Succi endiuie.	
Succi apij.	Cuſcute. ʒ.iiij.
Succi lupuloꝝ depurati. añ.lib.i.	Mirabolanoꝝ kebulorũ.
	Mirabolanoꝝ indorum.
Folliculoꝝ ſene. ℥.ij.	Mirabolanorum citrinorum. añ.ʒ.ij.
Uiolarum ſiccaruꝫ:aut viridium. ʒ.iij.	
	Spice.ʒ.ij.
Agarici. ℥.i.	Epithimi. ʒ.xl.

Inuoluãtur mirabolani in oleo amigdalarum dulcium.

Tamarindoꝝ. ℥.ij.	Mirabola.belliricoꝝ.ʒ.iiij.
Mãne electe. ℥.i.ſ.	Granorum fumiterre.
Caſſie fiſtule. ℥.iiij.	Trociſcoꝝ diarondon.
Zuccbari violati. lib.i.	Macis.
Zuccbari fini albi. lib.ij.	Maſticis.
Aceti vini. lib.i.	Cubebe.
Reubarbari. ℥.ij.	Spodij.
Mirabo.citrinorũ. ℥.i.ſ.	Sandali citrini.
Mirabolanoꝝ kebulorũ.	Quattuor ſeminũ.ſ.ſemina cõia frigida. añ.ʒ.ij.
Mirabolanorum indoꝝ. añ.ʒ.viij.	
	Aniſi. ʒ.iiij.
Mirabo.embilicoꝝ.ʒ.iiij.	Spice. ʒ.ij.

¶ Modus ꝯfectionis eius eſt vbi dicit Solatri Endiuie Apij ꝛ lupulorum vult vt ſit ſuccus depurati. añ.lib.i.ꝛ proijciatur ſuper eos violaꝝ folliculorum agarici prunorum cuſcute:mirabolani kebuli:mirabolani indi:mirabolani citrini ſpice:ꝛ accipiatur de ſupraſcriptis quãtitas ſicut prius diximus:ꝛ bulliãt ſuper prunas cũ facilitate dũ remaneant lib.ij. ꝛ in iſtis ſupraſcriptis ſit ſucci lib.ij.ꝛ bulliant ſimul ꝛ ꝓijciatur ſuper iſta epithimi boni inuoluant̃ mirabolani in oleo amigdalarũ dulciũ vel oleo violatoꝝ bulliant ebullitiõe vna ꝛ deponat̃ ab igne ꝛ excolet̃:ꝛ diſſoluant̃ in vna parte iſtius colature tamarindoꝝ caſſie mãne zucchari violati:colentur ꝛ mundent̃ a granis ꝛ ſcophis:ꝛ in alia parte aque ꝓijciatur zucchari fini ꝛ aceti coquent̃ cũ facilitate:deinde pone ſyrupũ iſtum qđ diſſolutũ eſt in ſuccis ꝛ aggregent̃ ſimilr ꝛ coquantur vſqꝫ ad mellis ſpiſſitudinẽ.vltimo vͦo ꝓijciatur ſup iſtud reubarbari:mirabolani citrini:mirabolani idi:mirabolani kebuli:mirabolani bellirici quãtitatẽ ſicut prius diximus quatuor granoꝝ fumiterre:trociſcoꝝ diarodon:macis:maſticis:cubebe:ſpodij:ſandali citrini:aniſi:ſpice:voluantur in oleo violato ꝛ repone in vaſe vitreato:ꝛ da cum aqua frigida vel cũ aqua endiuie aut ſolatri.doſis eſt. ℥.i.

Trifera minor ex arte fenonis Meſue.valet ad corruptionẽ ꝛ exuberantiam menſtruorum ꝛ hemorroidarũ:ꝛ ad corruptionem forme:ꝛ debilitatẽ ſtomachi ꝛ õſtruit humorẽ crudũ:ꝛ clarificat colorẽ ꝛ ꝯfortat veſicã:

veſicā: ⁊ abſcindit fluxū vētris. Cuius permixtio. ℞.

Mirabolanoꝝ kebuloꝝ.	Ameos.
Mirabolanoꝝ idoꝝ.	Zinziberis.
Mirabolāoꝝ belliricoꝝ.	Carmezit.i.fructus tamari- ſci vel flos.
Mirabolāoꝝ emblicoꝝ.	
Nucis muſcate. añ.ʒ.v.	Spice.
Naſturcij.	Squinanti.
Aſſari.	Cyperi. añ.ʒ.iij.
Origani perſici.	Scorie ferri nutrite in aceto per dies.v. ⁊ aſſate.ʒ.xx.
Piperis.	
Olibani. añ.ʒ.iij.	

Mirabolani aſſent̄ cū butyro vaccino ⁊c. innoluent̄ cū oleo amigdalaꝝ dulcium ⁊ aromatizent̄ cū ʒ.i. Muſci. Mellis quātū ſufficit: ⁊ da poſt ſex mēſes. doſis eſt a ʒ.i. vſqꝫ ad ʒ.iij. Eſt enim expertum ⁊ efficax ⁊ ꝓprie ad humoroſitatē ſtomachi ⁊ putrefactionem in ipſo.

Tyriaca magna Andromachi que melior eſt omnibus ⁊ que fieri debet. Cuius deſcriptionem reperi in quodam libello Gentilis de venenis: quā vt ipſe teſtatur habuit ⁊ extraxit a quodam libello Andromachi propria manu ſcripto. ❡ Tyriaca magna Andromaci dicitur: qꝛ ab eo compoſita fuit: valet cōtra grauiſſimas paſſiones humani corporis: epilepticis: apoplecticis: ſtomaticis: cophaltingicis ⁊ migranicis: prodeſt ad raucedinem vocis: conſtrictionē pectoris: optima eſt arteriacis: aſmaticis: emoptoicis: ictericis: hydropicis: peripleumonicis: ilioſis: ⁊ vulnera in inteſtinis habentibus freneticis: ilioſis: colicis ſubuenit: menſtrua educit: ⁊ fetum mortuū expellit: lepram variat: ⁊ frigori prodeſt: ⁊ ceteras paſſiones inueteratas emendat: precipue ꝯtra omnia venena ⁊ ſerpentum morſus: ⁊ reptiliū valet: ſed vniuerſa eſt eius doſis. ſ. pro quātitate ⁊ qualitate vniuſcuiuſqꝫ paſſionis que in Andromacho ſcribitur. ℞.

Trociſcorum de ſquilla. aureos. xlviij.	Spice nardi.
	Polij montani.
Trociſcoꝝ de tyro.	Piperis albi. añ.aur̄.vi.
Trociſcoꝝ andaracharō.	Storacis liquide.
Piperis nigri.	Seminis apij.
Opij thebaici. añ.aureos. xxiiij.	Sileris montani.
	Dauci.i.ſemen.
Cinnamomi electi.	Ameos.i.ſemen.
Roſaꝝ rubeaꝝ ſiccaꝝ.	Camepitheos.
Seminis napij ſylueſtris.	Camedreos.
Scordeō. i. allium ſylueſtre.	Succi hypoquiſtidos.
Ireos.i.radicum.	Spice celtice.
Agarici albi.	Folij indi.
Succi liquiritie.	Meu.
Opobalſami: ideſt olei. añ.aur̄. xij.	Gentiane.
	Seminis feniculi.
Myrre pure.	Terre ſigillate.
Croci.	Colcotar aduſti: ideſt vitriolum aduſtum.
Zinziberis.	
Reubarbari.	Amomi.
Radicū pentafilon.	Acori: ideſt radicum.
Calamenti montani.	Hypericon.
Praſij alij petroſilij.	Naſturcij albi.i.ſemen.
Macedonici.i.ſemen.	Carpobalſami.
Sticados arabici.	Fu.i.radicū valeriane.
Coſti amari.	Gūmi arabici.
Piperis longi.	Carui agreſte: ideſt cordumeni.
Pulegij indi.	
Olibani.	Aniſi.i.ſemen.
Floris ſquinanti.	Acacie.
Terbentine.	Caſtorei.
Caſſie lignee nl. añ.aur̄.vi.	Serapini. añ.aur̄.iiij.

Bdellij.	Ariſtologie rotūde. aur̄.ij.
Galbani.	Mellis diſpumati. lib.x.
Aſpalti.	Uini boni odoriferi antiqui. lib. iij.⁊ fac.
Oppoponaci.	
Cētauree mi. añ.aur̄.ij.	

❡ Et nota ꝙ pro omni libra mellis eſt ʒ.iij. ſpecieꝝ predictaruꝫ: ⁊ hoc voluit bonus Andromachus: ⁊ apponi debet ſi tyriaca debet habere virtutem deſcriptam a doctoribus. ⁊ in alia ʒ.vi. ❡ In hac deſcriptione multa ſunt intelligenda. Et primo de opio thebaico: dicitur enim opiuꝫ thebaicum: qꝛ factuꝫ ⁊ collectū thebis: qꝛ illud eſt melius ⁊ perfectius quocunqꝫ alio opio vbicunqꝫ collecto ⁊ eſt minoris periculi ⁊ timoris vſus eius. ❡ De calamento dicitur montanum: ⁊ ponitur qꝛ habet maiorem caliditateꝫ ⁊ ſiccitatem ꝙ̄ calamentum fluuiale: quod naſcitur iuxta aquas. ❡ Sticados arabici. dicitur arabici qꝛ in arabia oritur: ⁊ ille melior eſt in illis partibus multum colligitur. Sed nos vtimur ſticados qđ colligitur in partibus Rome ⁊ eſt perfectum. ❡ Loco camepitheos ſi non haberet̄ accipi poteſt Iua muſcata qđ a Meſue in caplo de egritudinibus neruoꝝ appellatur zinzē. ❡ Hypoquiſtidos ſuccus eſt barbe hircine: ⁊ illud ponitur non herba: non ſoluꝫ in hac compoſitione ſed in omnibus medicinis: in quibus ſimplr̄ reperies ſcriptum hypoquiſtidos: ⁊ qui herbaꝫ ponunt male: imo peſſime faciunt. ❡ Centaurea de minori intelligendum eſt: ⁊ illa in medicinis adminiſtratur: quia ſi ſimplr̄ reperitur de ea eſt intelligendum. Et radix accipi debet non herba vt quidam rudes faciunt. ❡ Uitriolum ſeu colcotar hoc modo aduritur. Accipe de eo quantitatem quam volueris ⁊ pone in patella ad ignem ⁊ continue ſub ea inſuffletur donec igneatur ⁊ continue vitriolū voluatur: ⁊ tantum hoc fiat ꝙ eius naturalis calor mutet̄: ⁊ tunc remoueatur: qꝛ aduſtum eſt. ❡ Species iſte tyriace debent ſubtiliter teri ſeu puluerizari ⁊ bene cribellari ꝑ ſubtilem ⁊ ſpiſſum ſedacium vt melius ⁊ citius res ſimul fermentari poſſint vt Meſue ⁊ Auicenna ſcribit in caplo de tyriaca. ❡ Puluerizabile enim idem eſt quod comminuibile vel diuiſibile in partes paruas: ⁊ eſt aliud ꝙ̄ frangibile. ❡ Utilitas autem puluerizationis eſt: qꝛ facit penetrare virtutes medicinarum ad partes ad quas non penetrarent. ❡ Etates enim tyriace ſunt quattuor. Prima dicitur Infantia: ⁊ incipit a die compoſitionis vſqꝫ ad ſex mēſes. Scđa pubertas que incipit poſt illud tempus: ⁊ durat vſqꝫ ad decem annos. Tertia adoleſcentia ⁊ incipit poſt illud ⁊ durat vſqꝫ ad.xx.annos. Quarta ſenectus: ⁊ incipit poſt illud ⁊ durat vſqꝫ ad.xxx.annos: poſt illud expoliatur a virtute tyriace. ❡ In vaſe plumbi tyriaca debet poni vel conſeruari vel argenti. in alio enim vaſe poſita facit quandam feruginem que appellatur zinian ⁊ conſumitur humiditas eius naturalis ⁊ neceſſaria in tyriaca. quare in plumbo bene conſeruatur. Et vas in quo ponitur non debet repleri: ſed ſaltim tertia pars vaſis debet eſſe vacua vt medicine poſſint reſpirare ⁊ exhalare ne ſeſe ſuffocent.

Tyriaca Galeni que cōmuniter fit: lꝫ non ſit tante perfectionis quante eſt preſcripta Andromachi. Cuius permixtio hec eſt. ℞.

Trociſcoꝝ ō ſqlla. lib.iij.	Agarici.
Piperis lōgi. lib.ij.ʒ.iij.	Roſarum.
Trociſcoꝝ tyri. lib.i.ſ.	Radicū ireos lilij celeſtis.
Trociſcoꝝ diacoral.li.i.ſ.	Leuiſtici. añ.ʒ.vij.ſ.
Xylobalſami.i.lignū balſami. lib.iiij.ʒ.x.ſ.	Scordeon: ideſt allium ſylueſtre.
Opij thebaici: ideſt illius prouincie. ʒ.vij.ſ.	Seminis rape ſylueſtris.
	Cinnamomi. añ.ʒ.vij.ſ.

Reubarbari.	cus barbe hircine.
Spice nardi.	Spice celtice.
Coſti.	Radicum acori.
Squinanti. ana.ʒ.vi.	Camedreos.
Croci.	Gentiane.ſ.radix.
Zinçiberis.	Siſtra.i.valeriana.
Caſſie lignee.	Carpobalſami : ideſt ſemen balſami.
Storacis calami.	Seminis apij.
Myrre.	Ameos.
Terbentine.	Amomi.
Calamenti montani.	Seminis feniculi.
Thuris.	Carui.
Diptami. ana.ʒ.vi.	Sileris montani.i.ſemen.
Sticados arabici.	Naſturcij.
Polij montani.	Aniſi.
Pentafilon.	Hipericon. ana.ʒ.iiij.ſ.
Piperis. ana.ʒ.vi.	Mummie.
Folij.	Caſtorei.
Petroſilij.	Oppoponaci.
Gummi arabici.	Aſpalti:
Colcotar vſti:ideſt vitrioli aduſti.	Galbani.
Serapini.	Cētauree minoris.ſ.radix.
Terre ſigillate.	Ariſtologie longe.
Hypoquiſtidos:ideſt ſuc/	Dauci. ana.ʒ.ij.ʒ.vi.

Et eſt ſemen paſtinace ſylueſtris. Mellis cocti ⁊ diſpumati rubos.v.⁊ lib.v.qđ eſt pro omni lib.i.mellis.ʒ.iij.ſpērū. Sed aromatarij auaritia ducti hoc tempore ſolū ponunt lib.iiij.ſpecierū pro rubo vno mellis:⁊ male faciunt : ⁊ ob hoc tyriaca nō habet virtutes a doctoribus deſcriptas : qꝛ ſemper ponas ʒ.iij.ſpecierū pro omni lib.i.mellis.Et per reſcriptum mel ſit coctum bona coctione. ¶ Crocus vō ⁊ hypoquiſtidos per ſe pulueriçentur ac vitriolum.gumme vō in optimo vino albo diſſoluanť.alia vō omnia ſimul. mel vō infrigidatū terbentinā ⁊ hypoquiſtidos intus ponantur:deinde omnes alie ſpecies.Crocus vō infundatur in vno bocali optimi vini nigri:⁊ dimittatur per tres dies: deinde cum dicto vino in tyriaca ponatur : vitriolum vō etiam in vino diſſoluať ⁊ in tyriaca ponatur : ⁊ ſimul miſceanť. Sunt qui addant galeti ſubtiľr puluerizati. ʒ.ſ. vt tyriaca maiorē nigredinē habeat. Sed hoc ego non laudo. Cum extra mentem Galeni ⁊ omnium doctorū fuerit: ⁊ nunc preſentium ſit. ¶ Hoc nomen tyriaca eſt nomē impoſitum ab effectu.idem enim eſt dicere tyriaca quā conferens venenis:ſed preſentium ⁊ aliarū medicinarū venenoſarū.Et ideo hoc nomen hꝫ duas partes : tyria enim ſignificat ſerpentem:⁊ ka qđ ſignificat medicinas venenoſas cū componiť.igitur tyriaca eſt nomen qđ ſignificat rē que ſanat in venenis ſerpentiū ⁊ medicinarū venenoſarū: ⁊ eſt vocata tyriaca a carne tyri. ¶ Agaricus ireos ⁊ radix acori ponunť in hac recepta ⁊ in alijs : qꝛ habent in ſe virtutem conſeruandi alias medicinas ne cito corrumpātur ⁊ augent earū virtutes.Et ſic ponitur vt conſeruet zinçiber a corruptione. ¶ Anacardi corrumpunt virtutē trociſcorū tyri.Dictiqꝫ trociſci debent eſſe parui ⁊ bene compreſſi ſi ꝯſeruari debent ⁊ non debēt exiccari in ſole. Sol enim hꝫ virtutem diſſoluendi ⁊ deſtruendi virtutē carniū tyri ⁊ viperarū. ¶ Tyriaca non dꝫ dari niſi ſit fermentata ⁊ fermentatio ſit in tempore ſex menſium.Quid autē ſit fermentatio nota. Nam compoſitū habens vnam formā ⁊ virtutem reſultantem ex ſimplicium compoſitione. Significat hoc vocabulū fermentata. ¶ Vinum in tyriaca ponitur.primo vt per eum fiat medicinarū ꝯſeruatio ⁊ cōmixtio.ſcđo qꝛ ipſum confortat cor:⁊ eſt contra venenum. ¶ In exhibitione tyriace iſte conditiones ſunt ſeruande. Primo ꝙ ſit fermētata.Scđo ꝙ detur ſanis ⁊ in parua quātitate ⁊ raro.Tertio ꝙ nō detur in tempore calido : ſed in temperato vľ frigido.Quarto ꝙ nō detur pueris vſqꝫ ad 14.^m annum.Quinto ꝙ nō exhibeatur in cōplexione calida:nec in homine parato inflāmationi. Sexto ꝙ non detur ſtomacho repleto cibo.Et he ſunt conditiones attendēde in exhibitione tyriace. ¶ Hue preſcripte deſcriptiones tyriace per annos.xxx.ac etiam vſqꝫ ad.xl.annos ſeruantur:dummodo ſint conuenienter ⁊ debite facte ⁊c̃.

Trociſci diarodon Meſue:quorum iuuamentum eſt magnum ad febres antiquas ⁊ febres permixtionum : ⁊ febres flegmaticas ⁊ febres in quibus corrumpitur forma:⁊ ꝯfert ad dolorē ſtomachi:⁊ abſtergit humiditatem eius.Cuius permixtio. ℞.

Foliorū roſarū rubearū	aur.	vi.	ideſt	ʒ.	ix.
Spice.	aur.	ij.	ideſt	ʒ.	iij.
Liquiritie raſe.	aur.	iij.	ideſt	ʒ.	iiij.ſ.
Ligni aloes.	aur.	ij.	ideſt	ʒ.	iij.
Spodij de cāna.	aur.	i.	ideſt	ʒ.	i. ſ.
Croci.	aur.	ſ.	ideſt	℈.	ij. gra. v.
Maſticis.	ʒ.	ij.			

Conterantur omnia ⁊ conficiantur cū vino albo optimo ⁊ fac trociſci in forma lupini.

¶ Quid ſit trociſcus nota.Eſt trociſcus compoſitio quedam ex diuerſis pulueribus ⁊ ſpeciebus mediante aliquo liquore aggregata:⁊ dicitur trociſcus a trocos quod eſt rota:quia trociſcus eſt ſimilis rote.

Trociſci de roſis minoris Meſue:ſtomachū ⁊ epar confortant : ⁊ conferunt febri flegmatice: ſtomachū preparant:⁊ humoroſitatem ipſius abſtergūt. Cuius permixtio. ℞.

Foliorum roſarū rubearum. ʒ.x.	Liquiritie raſe. ʒ.v.
	Spice nardi. ʒ.ij.ſ.

Conterantur hec ⁊ conficiantur cum vino albo optimo ⁊ fac trociſcos.Et ſi laxatiuum facere volueris adde Scamonee preparate. ʒ.iij.

¶ Quare aūt trociſci fiāt:eſt vt medicine poſſint melius ꝯſeruari:acquirunť etiam iſta ꝑmixtione aliquā virtutē ꝯfortandi:quam prius per naturam non habebant ⁊c̃.

Trociſci de roſis maiores Meſue:ſicut ꝯfirmatum eſt in libris plurium iuuamentorū:quorum maius eſt ad dolorem ſtomachi ⁊ malitiam digeſtionis: ⁊ eis proprie quibus corrumpiť forma ⁊ principium hydropiſis:⁊ febres antiquas.Cuius ꝑmixtio hec eſt. ℞.

Foliorum roſarū rubearum. ʒ.iiij.	Spice.
Ligni aloes. ʒ.ij.	Cinnamomi.
Maſticis. ʒ.i.ſ.	Caſſie lignee.
Abſinthij. ʒ.i.	Florū ſquinanti. ana.ʒ.i.

Conterantur ⁊ fiant trociſci cum vino albo optimo.

¶ De floribus ſquinanti nota. Non enim ad nos portantur:ſed ipſorū loco apponimus rami partem.

Trociſci de roſis ⁊ eupatorio Meſue : expertorū iuuamentorum ad febres antiquas ⁊ febres compoſitas:⁊ ad dolorem epatis:⁊ oppilationem ipſius ⁊ ictericiam.Cuius permixtio hec eſt. ℞.

Foliorum roſarū rubearum. ʒ.i.	Liquiritie raſe. ʒ.iij.ſ.
Spice. ʒ.iij.	Succi eupatorij. ʒ.x.
Reuedſeni:ideſt reubarbari. ʒ.iiij.	Tereniabin : accipiť eius loco manna:diſſolute in ſucco preſcripto. ʒ.ij.
Spodij. ʒ.i.ſ.	

Et fiant trociſci conterendo prius omnia.

¶ Liquiritia ſi ſimpľr ſcripta reperitur de radice ſicca ſemper intelligendum eſt:de qua due tñ partes vſui me/

dicine conueniunt.ſ.radix ⁊ ſuccus ⁊c.

Trociſci de reubarbaro Meſue:conferentes ad do lorem epatis ⁊ oppilationē ipſius ⁊ ad apoſtemata eius ⁊ antiquas egritudines in ipſo:⁊ hydropiſim ⁊ corruptionem forme ⁊ ictericia. ℞.

Raued boni:ideſt reubarbari. ʒ.x.	Rubee tinctoꝝ.
	Seminis apij.
Succi eupatorij. ʒ.iiij.	Abſinthij.
Roſaꝝ rubeaꝝ. ʒ.iij.	Aſſari. añ.ʒ.i.
Spice.	Amigdalaꝝ amaraꝝ. ʒ.iiij.
Aniſi. añ.ʒ.i.	

Conterantur ⁊ fiant trociſci de aureo .i. pro ſingulo.

¶ Nota ꝙ iſti trociſci:q2 nō poſſunt reformari cū ſupraſcriptis humiditatibus in ipſis ingredientibus.ideo addatꝰ de ſucco eupatorij intātū ꝙ reformari poſſint:⁊ queadmodū dixi de iſtis:ita de ceteris itelligatur ſequentibus.

Trociſci de camphora Meſue:valēt ad febres mulꝫ inflāmationis ⁊ ſitim vehemētē ⁊ incenſionem cholere rubee:⁊ ebullitionē ſanguinis ⁊ ſupercalefactionem ſtomachi ⁊ epatis ⁊ ictericiam:⁊ conferūt ethice ⁊ ptiſi.Cuius permixtio. ℞.

Roſaꝝ rubeaꝝ. ʒ.iiij.	Gummi arabici.
Spodij. ʒ.ij.	Spice. añ.ʒ.i.
Sādaloꝝ citrinoꝝ. ʒ.ij.ſ.	Ligni aloes.
Croci. ʒ.i.	Cardamomi maioris ⁊ mi.
Liquiritie raſe. ʒ.ij.	Amidi.
Seminis citrulli.	Camphore. añ.℈.ij.
Seminis cucumeris.	Zucchari albi.
Seminis melonis.	Tereniabin:ideſt manna.
Seminis cucurbite.	añ. ʒ. iij.
Dragaganti. añ.ʒ.i.	

Cōteranꝰ ⁊ ꝯficianꝰ cū mucilagine pſilij facti in aq̄ roſa.

¶ Ad faciendū mucilaginē pſilij accipiendum eſt ℥. i. ſeminis ⁊ ℥. iiij.aque roſe ⁊ nō ſolum de hoc ſemine intelligas:ſed de omni re de qua mucilaginez facere itēdis.

¶ Nota ꝙ inſuper ſunt quidam ignari aromatarij : qui frangūt dictū ſemē ad faciendū mucilaginē ⁊ male:eo q2 interior medulla pars eſt calida.ſuperior vero eſt frigidiſſima:⁊ hoc in loco querimus ifrigidationem ⁊ haberemus intenſiſſimam calefactionem:⁊ non ſoluꝫ ꝯfrangenda nō eſt:ſed nec diu in aqua debet dimitti ꝑpter cauſam ſupra allegatam de confractione.

Trociſci de ſpodio Meſue qui ſūt vltimi ad febres acutas:⁊ inflammationem ſtomachi ⁊ epatis:⁊ ſitim vehementem.Cuius permixtio. ℞.

Spodij. ʒ.iiij.	Seminis portulace.
Roſaꝝ rubeaꝝ. ʒ.vij.	Succi liquiritie. añ.ʒ.ij.
Quatuor ſeminum cōmunium frigidorum maiorum.	
Gummi arabici.	Croci. ʒ.i.ſ.
Dragaganti. añ.ʒ.i.ſ.	

Conteranꝰ oīa ⁊ fac trociſcos cum mucilagine pſilij.

¶ Quatuor ſemina cōmunia frigida maiora ſunt iſta:ſemē melonū:cucumeris:cucurbite:⁊ citrulli.q̄re ſi quatuor ſemina cōia maiora ſcripta repianꝰ ſupraſcripta ponanꝰ.

¶ Confice cum mucilagine pſilij vel cydoniorum vel alterius cuiuſuis eſt intelligendum ꝙ fieri debet in aqua cōmuni : ⁊ hoc intelligas in omnibus in quibus non ſpecificatur liquor in quo fieri debet. ¶ Sunt qui in iſtis trociſcis non ponunt niſi quatuor res ſucco liquiritie ſupra.Sꝫ non ſunt tante virtutis.quare ponenda ſunt alia quatuor ⁊ fiant vt ſupra:⁊ erunt efficaciſſimi.

Trociſci de ſpodio cū ſemine acetoſe Meſue:conferunt ad febres cholericas : cum quibus eſt ſolutio ventris:⁊ ſedant inflāmationeꝫ ſtomachi ⁊ epatis: ⁊ ſitim continuam.Cuius permixtio. ℞.

Roſaꝝ rubeaꝝ. ʒ.i.ſ.	rum.
Spodij. ʒ.x.	Sumach. añ.ʒ.ij.ſ.
Seminis acetoſe. ʒ.vi.	Amidi aſſi.
Seīs portulace. ʒ.ij.ſ.	Berberoꝝ.
Seminis coriandroꝝ preparatorū ⁊ torrefacto-	Balauſtiaꝝ. añ.ʒ.ij.
	Gummi arabici. ʒ.i.ſ.

Conterantur omnia ⁊ conficiantur cuꝫ ſucco agreſte:ideſt cum ſucco vue acerbe.

¶ Modus aſſandi gummam arabicam ⁊ omnes gūme. Franganꝰ in fruſta ad magnitudinem ciceris : deinde accipe patellam vel bernacium:⁊ calefac forti calefactione: deinde ab igne remota ponanꝰ ſupra gūme ⁊ ſine itermiſſione miſceanꝰ:⁊ ſupra dictam laminam calidam ſemper miſcendo permittanꝰ donec albeſcāt:⁊ ſi illa caliditas nō ſufficit calefiat denuo remotis tamen gūmis:deinde recalefactis ſupra gūme ponanꝰ ⁊ miſceanꝰ donec albeſcant ⁊ albefacte remoueantur:q2 aſſate ſunt : ⁊ hoc modo facias de omnibus gūmis. ¶ Coriandroꝝ ſemina hoc modo ꝑparanꝰ.Bene cum aqua cōmuni lauētur vt ab eis puluis amoueaꝰ : ⁊ per tres dies in aqua permittatur mutando quotidie aquam:poſtea coletur ⁊ in forti aceto permittantur per quatuor dies quotidie mouendo cuꝫ manu:poſtea colentur ⁊ ſuperponanꝰ ſucci cydonioꝝ ⁊ aqua roſata añ. partes equales:⁊ per duos dies intus permittantur ſemꝑ mouendo ſepe quotidie cum manu:poſtea colentur ⁊ ſoli ad exiccanduꝫ apponantur:⁊ ſic preparati dicuntur. Sed vnum nota ꝙ bene exiccari permittantur:aliter acquirerent malum ſaporem. ¶ Semina coriandroꝝ hoc modo torrefiunt.Calefiat bernaciuꝫ vel patella ad ignē mediocri caliditate:deinde ſupra ſemina ponanꝰ que torrefieri debent:⁊ ſic ſupra ponanꝰ ⁊ ducanꝰ hinc ⁊ inde donec calorem vndiqꝫ ſentiant.ſ.per omnem eius ſubſtantiā:deinde remoueanꝰ.Et hoc modo omnia ſemina torrefiunt.

¶ Preparantur autem coriandroꝝ ſemina vt quedam venenoſitas que in eis eſt amoueatur. Torrefiunt vero vt magis ſtiptica reddantur. Torrefactio enim idem eſt ꝙ ſemicoctio. ¶ Amidum aſſatur vt fiunt gumme ducendo ſuper laminam bene calidam.Et cum incipit eius naturalis color alterari remouetur ⁊ aſſum eſt.

Trociſci de berberis Meſue primi:qui ſunt in vſu: valent ad febres inflāmatiuas:extinguunt enim eas ⁊ ſitim anguſtioſam. ℞.

Berberoꝝ aut ſucci eius.	Croci.
Spodij.	Amidi.
Succi liquiritie.	Dragaganti. añ.ʒ.i.
Seīs portulace. añ.ʒ.iij.	Seīs citrulli. ʒ.iij.ſ.
Roſaꝝ rubeaꝝ. ʒ.vi.	Camphore. ʒ.ſ.
Spice. ʒ.i.	Conficiantur cuꝫ ʒ.ij.Man

ne diſſolute cum ſucco berberoꝝ.Et ſi ſuccus non repenꝰ diſſoluantur cum decoctione ipſoꝝ ⁊ reformentur.

¶ Gummi ſi ſimpliciter ſcriptum reperiatur de gumma arabica eſt ſemper intelligendum. ¶ Trociſci a pillulis in tribus diuerſificantur:ſcilicet quantitate:operatione: ⁊ exhibitione. In quantitate diuerſificantur:eo quia in maiori quantitate formantur. Unde trociſci ſemper debent formari ad quantitatē de ʒ.i. trociſcis de tyro exceptis. Scdo in operatione diuerſificanꝰ.pillule enim a remotis trahunt.trociſci vero non attrahūt. Tertio diuerſificanꝰ in exhibitione:q2 trociſci ſemper debent exhiberi cū aliquo liquore vel ſucco habente reſpectum ad proprietatem trociſcorum:non autem pillule ⁊c.

Trociſci de abſinthio Meſue : qui conferunt febribus antiquis ⁊ aperiunt oppilationeꝫ epatis ⁊ ſtomachi:⁊ confortant ſtomachum : ⁊ conferunt dolori membrorum nutritionis : ⁊ confortant appetitum.

Cuius permixtio hec eſt. ℞.
Abſinthij ſicci. — Apij.
Roſarum rubeaꝝ. — Amigdalarum amaraꝝ mū-
Aniſi. añ. ʒ. ij. — datarum.
Raued. i. reubarbari. — Spice.
Succi eupatorij. — Maſticis.
Aſſari. añ. ʒ. i. — Folij. añ. ʒ. i.

Conterantur ⁊ fiant trociſci cum ſucco endiuie.

¶ Neceſſitas ⁊ cauſa cōpoſitionis trociſcoꝝ eſt ꝯſeruatio alicuius rei lōgo tēpore ⁊ cōmoditatis portādi. Alia ē: q꞉ medici aliqñ volebāt dare aliquas res cū tota ſubſtantia ⁊ puras: ⁊ hoc modo preparari iuſſerunt. Alij vō dicunt ꝙ trociſci fiunt vt medicine poſſint melius ꝯſeruari: acqrūt etiā aliquā virtutē ꝯfortatiuā per artem quam prius per naturam non potuerunt habere.

Trociſci de alkekengi Meſue ad vlcera in renib᷒ ⁊ veſica: ⁊ dolorē qñ mingit᷑ vrina. ℞.

Granoꝝ alkekengi. — Succi liquiritie.
Seminis citrulloꝝ. — Dragaganti.
Seminis albarbece. — Amidi.
Seis cucurbi. añ. ʒ. iij. ſ. — Granoꝝ pini. añ. ʒ. vi.
Boli armeni. — Seminis apij.
Gummi arabici. — Karabe.
Thuris. — Boli. i. terra ſigillata.
Sanguinis draconis. — Juſquiami.
Seminis papaueris albi. — Opij. añ. ʒ. ij.
Amigdalaꝝ ama. añ. ʒ. vi.

Conterant᷑ oīa ⁊ ꝯficiāt᷑ cū aqua mellis vel iulep violato.

¶ Albarbece ſemen: eſt ſemen cuiuſdam melonis indi viridis ad ſimilitudinē cucumeris bene maturi: qđ anguria alio noīe appellat᷑: ſꝫ ſi ſemē illoꝝ nō reperit᷑ loco ei᷒ accipere potes ſemina melonū noſtroꝝ. ¶ Amigdale amare ⁊ q̄tuor ſemina ponunt᷑ in hac deſcriptione trociſcoꝝ hac rōne. bolus enī armenus ⁊ ſanguis draconis hñt ſtationes ⁊ morā in primis venis ⁊ ſua v̄tute illas nō trāſcēdūt: ſed q꞉ in hoc caſu idigemus qđ ad ꝯſolidādū cū ſua ſtipticitate ad veſicā vadāt ⁊ per ſe non poſſunt. ideo poſuit auctor amigdalas ⁊ ſemina frida vt penetrationē faciāt ⁊ ad locū ducant. ¶ De bolo nota ꝙ bolus idē eſt qđ terra ſigillata: que in multis ꝓprietatibus eſt ſimilis bolo armeno: ⁊ adhuc hꝫ excellentiorem virtutem ⁊ operationem.

Trociſci de capparibus Meſue: reſoluētes duritiē ſplenis ⁊ vētoſitatē. Cui᷒ ꝑmixtio hec ē. ℞.

Corticū radicū capparoꝝ. — Naſturcij.
Seis agni caſti. añ. ʒ. vi. — Armoniaci.
Nigelle. — Folioꝝ rutbe.
Calamenti. — Ariſtologie rotūde. añ. ʒ. ij.
Succi eupatorij. — Cyperi.
Radicum acori. — Scolopendrie. añ. ʒ. i.
Amigdalaꝝ ama. añ. ʒ. ij.

Diſſoluatur armoniacum cum aceto forti ⁊ cuꝫ dicto aceto trociſci reformentur ꝯterēdo oīa alia. Et fit doſis eius aur. i. cū vino in quo coquat᷑ radix capparis cortex fraſcini ⁊ cortex tamariſci: aut extremitates ramoꝝ ei᷒ ⁊ cortex ſalicū. Et ſunt qui duplicāt armoniacum ⁊ eſt melius. ¶ Capparoꝝ radix ⁊ geneſtre flores colligēdi ſunt in mēſe decēbris. ¶ Trociſci ꝯſeruantur vſqꝫ ad ſex menſes ⁊ debēt formari in forma rotūda ⁊ deprimi in medio ⁊ habēt bonā v̄tutē: ⁊ cū trāſeunt dictū tēpus amittunt v̄tutez: ⁊ de oībus trociſcis eſt intelligendum. Exceptis trociſcis ſtelle qui conſeruantur vſqꝫ ad duos annos.

Trociſci de eupatorio Meſue: conferunt ad febres antiquas ⁊ rigorem earum oppilationem epatis ⁊ ſplenis aperiunt ⁊ ſunt medicina bona apoſtematum in ipſis ⁊ ictericis ⁊ in principio hydropiſis. Cuius permixtio. ℞.

Terenia bin loco eius accipitur manna. — Raued. i. reubarbari.
— Aſſari.
Succi eupatorij. añ. ʒ. i. — Aniſi. añ. ʒ. ij. ſ.
Roſaꝝ rubeaꝝ. ʒ. iiij. — Spodij. ʒ. iij. ſ.
Spice. ʒ. iij. ſ.

Conterantur omnia ⁊ fiant trociſci cum ſuccis herbarum ⁊ reſeruetur. ¶ Succi herbarum ſunt ſucci ex quibus cōponitur ſyrupus de byzantijs. ⁊ ſunt quatuor. ſ. Succi endiuie. Succi apij. Succi lupuloꝝ. Succi boraginis vel buglosſe. ⁊ his ſuccis dicti trociſci reformantur: ꝙ ſi haberi non poſſent ipſorum loco accipere poſſumus ſyrupum de byzantijs ⁊c̄.

Trociſci de karabe Meſue abſcindentes ſanguinez de omni loco manationis eius. ℞.

Karabe. ʒ. vi. — Balauſtie.
Cornu cerui adusti. — Maſticis.
Gummi arabici adusti. — Lacce.
Coralloꝝ aduſtoꝝ. — Papaueris nigri aſſi. añ. ʒ. ij.
Dragaganti. — Thuris.
Acbacie. — Croci.
Hypoquiſtidos. añ. ʒ. ij. — Opij. añ. ʒ. i. ſ.

Conterantur omnia ⁊ fiant trociſci cum mucilagine pſilij.

¶ Modus comburendi omnes gummas cornu cerui ⁊ corallos talis eſt. Terantur ⁊ ponantur in olla terrea ⁊ ponatur in furno: ⁊ dimittantur per totam noctem ſi ꝙ poſuiſti ſiue coralli vel cornu cerui vel gumme ſunt combuſte extrahe. aliter iterum in ſequenti nocte in furno apponantur ⁊ tantum apponantur ꝙ comburantur ⁊ reſerua: ⁊ habes combuſtionis modum. Et hoc modo conchilia oīa comburuntur ⁊ oſſa animalium ⁊c̄.

¶ Operatio ignis in medicinis eſt triplex. quedam enim torrefiunt ⁊ cognoſcunt᷑ quando ſunt torrefacte ⁊ q꞉ quando calor penetrauit totam ſubſtantiam medicine: tūc operatio eſt perfecta ⁊ per illam remouetur quedam parua humiditas que in medicina erat. Secunda operatio eſt aſſatio per quam remouetur pars humida ⁊ viſcoſa ſubtiliatur vt in ſemine lini ⁊ ipſius aſſatio cognoſcit᷑ quando incipit in ſuperficie colorem mutare ⁊ ad contrariū quod ante erat reducitur aſſata eſt. Tertia operatio ⁊ cōbuſtio ⁊ hoc fit tranſmutando virtutem vnam ⁊ fortificādo aliā vt in reubarbaro ⁊ mirabolanis quādo cōburuntur pars ſubtilis ſolutiua debilitatur ⁊ terreſtris ſtiptica augetur. Et ipſius combuſtio cognoſcit᷑ quādo naturalē ⁊ propriū colorem in tota ipſius ſubſtantia deperdit ⁊ alium acquirit: tunc combuſta eſt. Et hoc notent bene aromatarij.

¶ Medicina ſex de cauſis aduritur. Primo vt eius acuitas amoueat᷑ vt de vitriolo. Scđa vt ꝑ aduſtionē acuitas acquirat᷑: ⁊ ſic lapides adurunt᷑ ⁊ in calcem tranſmutant᷑. Tertia quando ipſa eſt valde groſſa: ꝓpter qđ ipſa ad partes remotas nō poteſt penetrare niſi ſubtilietur vt cornu cerui. Quarta vt melius poſſit conteri vt ſericuz. Quinta vt malitia medicine remoueatur: ⁊ ſic ſcorpiones aduruntur. Sexta cauſa vt humiditas ſuperflua cōſumatur: ⁊ ſic mirabolani ⁊ gumme omnes que dantur contra fluxum vētris adurunt᷑ vt auferat᷑ gūmoſitas illa ꝑ quā laxabat. ¶ Papauer ſi ſimplr̄ ſcriptū reperiat᷑ ſemꝑ de albo intelligat᷑ ⁊ de ſemine ⁊ nō de alia parte plante. Modus vō aſſationis eius eſt: ſicut cetera ſemina ſupra in diadraganto calido. Clare modum reperies ⁊c̄.

Trociſci de myrra. Raſis 9[o] Almāſoris. capitulo de prouocatione menſtruoꝝ: valent ad prouocationem menſtruoꝝ. Cuius permixtio. ℞.

Myrre. ʒ. iij. — rum. ʒ. v.
Lupinorūꝫ optime trito- — Folioꝝ rutbe. ʒ. iij.

Mentaſtri. Aſa.i.aſa fetida.
Pulegy ceruini. Serapini.
Cimini. Oppoponaci. ana.ʒ.iiij.
Rubee tinctoꝝ. ana.ʒ.iiij.
Conterant̃ omnia ⁊ conficiantur trociſci cum aqua in qua bullierint ⁊ coctum fuerit ʒ. ij.ſeminis iuniperi.
¶ Notent aromatarij vt ſuis erroribus corrigant̃. Nam reperitur in receptis aſa ſimplici ſ ſcriptuȝ ⁊ idem eſt qḋ aſa fetida. Et aſſe duplici.ſſ.⁊ ideȝ eſt quod thimus. quare hanc notate differentiam. Et ideo in compoſitione multi errant ponentes thimum pro aſa fetida.
¶ Si reperit̃ ſcriptū in receptis ſimplr̃ rubee vel rubea ſemper debes intelligere de rubea tinctoꝝ que eſt quedaȝ radix cum qua tinctores in rubeum tingunt.

Trociſci

de terra ſigillata Meſue inuētione noſtra: qui ſunt in vſu ⁊ ſunt ultimi iuuamenti ad ſputuȝ ⁊ ad egreſſionē ſanguinis ⁊ proprie ſumpti cū aqua arnogloſſe. Et qn̄qȝ linitur ex vno eoꝝ ſuper fronteȝ ⁊ ſedant fluxum ſanguinis ex naribus. Et linitur ex eo ſuper matricem ad fluxum menſtruoꝝ ⁊ ſedat. Et qn̄qȝ mittit̃ in matricem. ⁊ qn̄qȝ linitur ſuper pectinem ⁊ mittit̃ in veſicam: quandoqȝ linitur ſuper membrum manationis ſanguinis ⁊ ſunt experti. Cuius permixtio. ℞.

Sanguinis draconis. Terre ſigillate.
Gummi arabici aſſi. Sebedengi: ideſt ſemen canapis.
Ramich.i.q̄dā cōpoſitio infra deſcribenda. Coralli: ſcilicet rubei.
Folioꝝ roſaꝝ rubeaꝝ. Karabe. ana.ʒ.ij.
Seminis roſarum. Margaritarum.
Amidi aſſi. Dragaganti.
Spodij. Papaueris nigri. ana.ʒ.i.ſ.
Acbacie. Seminis portulace aſſe.
Lapidis emathitis. Cornu cerui vſti.
Hufiſtides.i.hypoqſtidos Thuris.
Balauſtie. Gallarum.
Boli armeni ſeu luiuȝ armenū qḋ idē eſt. ana.ʒ.ij. Croci. ana.ʒ.ij.

¶ Conterant̃ omnia ⁊ fiant trociſci cum aqua arnogloſe: ideſt cum aqua plantaginis. Et hi ſunt ſine opio. ⁊ da cum aqua ſpodij gūmi boli armeni ſpice. Et quādo inuitat neceſſitas ponitur in eis opij thebaici ʒ.ij. ⁊ qn̄qȝ plus ⁊ quādoqȝ minus ſicut oportet. Modus autem adminiſtrationis eoꝝ eſt ſm̄ tres modos. Ad fluxuȝ ſanguinis ex pectore aut pulmone adminiſtrandi ſunt cum aqua portulace. ⁊ ad excoriationem cum rob cydonioꝝ: aut cuȝ aliquo robub ſtipticoꝝ. Et ad manationeȝ ſanguinis ex partibus inferioribus: confert iniectio eoꝝ cū aqua virge paſtoris.
¶ Differētia eſt inter ſedenagi ⁊ ſebedengi. ſedenagi: ideſt lapis emathitis. ſebedengi vō idem eſt quod ſemen canapis. Contrarie tamen opinionis fuit Gentilis ⁊ Chriſtoforus de honeſtis exponentis de mēte aliquoꝝ ꝙ eſt fumus terre ſebedengi non ſemen canapis. Ego vō apponi facio dictum ſemen cum magis hoc in caſu conueniat.
¶ Uaria eſt opinio inter homines de ſemine roſe. quidaȝ enim dicunt ꝙ ſemina roſe ſunt quedam grana que reperiuntur incluſa in illa parua groſſitie que ſuſtinet folia roſe ⁊ ſunt piloſa. quidam dicunt ꝙ non illa: ſed illa ſunt que reperiunt̃ in medio roſe habentia colorem glaucuȝ: ⁊ iſta opinio eſt falſa. Nam illa a doctoribus appellatur antera. Prima ergo opinio eſt vera: eo ꝙ ſemē alicuius dicit̃ eſſe illud quo ſeminato pducit ſibi ſimile: ſed hoc facit illud ſemen piloſum groſſitudinis groſſi milij non rotundum: ſed compreſſum: ⁊ reperitur aperiendo illam paruā groſſitiem vt ſupra dictum eſt: ⁊ a vulgo dicitur vn grataculo. Et colligende debent eſſe de menſe Julij vel Auguſti.

¶ In receptis quando ſimpliciter ſcriptum reperiat̃ coralli rubei apponendi ſunt ⁊ de eis intelligenduȝ ⁊ non de alijs. Si vō ſcriptum reperiatur coralloꝝ ⁊ de rubeis ⁊ albis eſt intelligendum. ¶ Hypoquiſtidos.i.ſuccus ipſius herbe in medicinis apponit̃ vt ſupra dixi qui fieri debet in menſe Aprilis ⁊ Maij. ⁊ vſu reſeruari.

Trociſci

de aniſo Meſue qui auferunt febres antiquas ⁊ aperiunt oppilationes: ⁊ emendant malitias epatis. Cuius permixtio. ℞.

Seminis aniſi. Abſinthij.
Eupatorij. ana.ʒ.ij. Aſſari.
Seminis anheti. Seminis apij.
Spice. Amigdalaꝝ ama. ana.ʒ.ſ.
Maſticis. Aloes boni. ʒ.ij.
Folij. ana.ʒ.ſ.

Conterantur omnia ⁊ fiant trociſci cum ſucco abſinthij ⁊ apij: da cum ſyrupo acetoſo ⁊ ſucco herbarum.
¶ Amigdalaruȝ ſi ſimplr̃ ſcripte reperiantur ⁊ abſolute: tunc de amaris eſt intelligendū ⁊ nō de alijs niſi exprimātur: eo qꝛ dulces cōpetunt eſui. amare vō vſui medicine.
¶ Medicine que ſumuntur a ſuperfluitatibus animaliū debent ſumi ab animalibus viuentibus ſanis ⁊ tempore veris vt cornu cerui.

Trociſci

de agarico Meſue in capitulo de agarico ⁊ ſunt incolumes. Solutione educunt flegma groſſum ⁊ choleram rubeam. Et dixit Galenus ſolutione educunt vtrāqȝ choleraȝ ⁊ flegma ⁊ humores viſcoſos groſſos ⁊ putridos. Et eius proprietas eſt mundificare cerebrum ⁊ neruos ⁊ membra ſenſuū ⁊ lacertos ⁊ educere materias que ſunt in nucha ⁊ finibus eius. Et mundificare pulmonem ⁊ pectus ab humoribus viſcoſis ⁊ putridis. Et mundificare ſtomachū ⁊ epar ⁊ ſplenē ⁊ renes ⁊ matrices mulieꝝ ⁊ educere materias a iūcturis. Propter quod vocauit Democritus agaricū medicinam familie: quia ad ſingulaꝝ partiū corporis cōmoditatem ſe habet. Et valet ad oēs dolores itrinſecos corporis: ⁊ eſt medicina mirabilis ad ſodam antiquam ⁊ epilepſiā ⁊ vertiginē proprie: ⁊ ꝯfert etiam manie ⁊ melancholie ⁊ egritudinibus neruoꝝ ⁊ apoſtematibus cerebri. Et eſt ex medicinis bonis aſmati ⁊ difficultati anhelitus ⁊ vlceribus pulmonis ⁊ pectoris ⁊ ſanat dolores ſtomachi ⁊ viſcerum: ⁊ eſt medicina magna oīum oppilationū ⁊ egritudinū omniuȝ. quarū mater eſt oppilatio ſicut eſt icteritia pprie ⁊ hydropiſis ⁊ groſſities ſplenis: ⁊ ꝯfert dolori epatis iuuamentū manifeſtū: ⁊ ſplenis ſimiliter ⁊ renum: ⁊ curat apoſtemata eoꝝ: ⁊ prouocat vrinam ⁊ menſtrua: ⁊ mundificat matricē: ⁊ vſus eius aufert feditatem coloris cutis acquirēs ei colorem bonū: ⁊ eſt ex medicinis educentibus vermes: ⁊ confert etiam ſciatice ⁊ doloribus iuncturaꝝ: ⁊ eius quidem iuuamentū ad febres antiquas diuerſaꝝ materieꝝ: ⁊ ad typum earuȝ magnum eſt: ⁊ proprie cum eo qḋ ꝯuenit ⁊ potibus. ℞.

Agarici electi ⁊ mūdi. ʒ.i.ſ. Salis gemme. ʒ.ſ.
Zinçiberis mundi. ʒ.i.ϡ.i. Conterantur omnia ⁊ cuȝ oxymelle ſimplici fiant trociſci vel in paſta ꝑmittant̃.

¶ Aliqui ſunt qui hanc compoſitionem faciunt ⁊ relinquunt in paſta: ⁊ dicunt ꝙ tunc appellari debēt agarici trociſcati. ſi vō reformant̃ ad formam trociſci: ꝙ tunc appellandi ſunt trociſci de agarico: ſȝ ipſoꝝ ſalua pace ſub quacunqȝ forma appellari poſſunt: ⁊ agarici trociſcati ⁊ trociſci de agarico. ¶ Alio modo fieri poſſunt agarici trociſcati: ⁊ fiunt cum infuſione çinçiberis ⁊ ſalis gemme cum vino albo ⁊ vtitur. ¶ Alio etiam modo fieri poteſt vt Galenus dixit. Fiant trociſci ex eo cum vino infuſionis çinçiberis in quo puluis ipſius ſepe ſubmergatur: ⁊ fiet operatio eius completa: ⁊ ex rebus ſibi additis vigorantibus

ipſum ex ſpica ⁊ aqua caſei ⁊ ꝓprie ſumpta ex capris.

Trociſci alādal Meſue q intrāt in biera hermetis ⁊ alijs ꝯfectionibus loco collognitide. ℞.
Pulpe colloquintide albe ⁊ leuis ⁊ mūde a granis. ʒ. x.
Incidanꝭ cū iciſſorio iciſione minuta ⁊ fricenꝭ manibus: prius trī inunctis cum oleo roſato. ʒ. i. deinde accipe

Dragaganti.	Bdellij. ʒ.vi.
Gūmi arabici. añ.ʒ.vi.	Aque roſe. ℥.iiij.

Infundanꝭ ꝑſcripte gūme in dcā aqua ⁊ dimittanꝭ ꝑ q̃tuor dies cū dcis mucilaginib⁹ fiāt trociſci de dcā collognida ſubtilr iciſa: ⁊ exiccenꝭ in vmbra: deide iteꝝ terantur ꝯtritione bona: ⁊ iteꝝ ꝯfice cū glutine coꝝ ⁊ facias trociſcos: ⁊ iteꝝ exicca in vmbra ⁊ reſerua. Gūme colligēde ſunt anteq̄ idurenꝭ ⁊ minorenꝭ: q2 ſi nō colligunꝭ illo tēpore reducunꝭ in puluerē ⁊ v̄tus ipſaꝝ deperdiꝭ. virge v̄o colligende ſunt anteq̄ veniāt ad quātitatem debitam. Quare aūt medicine coagulentur eſt vt virtus calida que in eis eſt extinguatur vel in totum remoueatur.

Trociſci diacoralli Nicolai. ℞.
Coralli rubei. ʒ.iiij.

Cinnamomi.	aloes. ʒ.i.
Myrre.	Caſſie lignee.
Amomi.	Folij.
Papaueris albi. añ.ʒ.iiij.	Maſticis.
Squinanti.	Polij.
Croci. añ.ʒ.ij.	Fu: ideſt valeriane.
Calami aromatici.	Aſſari.
Xyloaloes: ideſt lignum	pedis colūbini. añ.ʒ.i.

Cōterantꝭ oia ⁊ cū vino optimo formenꝭ trociſci de ſolido vno ꝑ ſingulo. Hic icidēter eſt notādū ꝙ hn̄s defectū appetitus nunq̄ dz vti croco: ⁊ hec eſt regula gn̄alis: quoniam malum faſtidium generat. hoc Joannes de ſancto Amando in fine opuſculi ſui.

Trociſci de tyro Nicolai. ℞. Tyros iuuenes lōgitudinis vni⁹ palmi exiſtētes: oculos habētes rubeos: ⁊ liguā mobilē: ⁊ cornua in modū grani frumēti: caput ⁊ caudā tribus digitis mēſuratis abſcide: mediū qḋ remanet excoria: ⁊ iteſtinis proiectis optime dulci aqua laua ⁊ in dicta aqua pura ⁊ mūda coque donec ſpine a carnib⁹ ſeparenꝭ: poſtea ſpinis pîectis: carnē in mortario marmoreo ſatis tere: ⁊ cōmixta eiuſdē pōderis: farine ordei vel panis frumēti aſſi cū iure ſuo tempera: ⁊ ide fac trociſcos ⁊ reſerua. Trociſci iſti nō debēt eē mire quātitatis: ⁊ in medio ſūt bene cōprimēdi ⁊ in vmbra exiccādi. Et in ſua bonitate ⁊ v̄tute ꝑ annū ſeruanꝭ: ⁊ nō plus.

Trociſci de ſquilla Nicolai. ℞. Squillā itegrā ⁊ diuide anteriorē ⁊ poſteriorē ꝑtē abyciendo. mediā v̄o ꝑtē inolue in paſta fermētata ⁊ in furno coque: cocta abſtrahat de paſta teraꝭ in mortario bn̄ ⁊ tātūdē farine orobi adde: ⁊ ex ide trociſcos reforma cum vino vel melle puro ⁊ mūdo ⁊ i vmbra exiccenꝭ: ⁊ ſi deeſt orobū tātūdē panis aſſi ſubtiliſſime triti pone. Mel purū ⁊ electū h mō cognoſciꝭ ſi hȝ ſex ꝯditiones ꝓut iſta optimū eſt. Primo dȝ eſſe vernale: q2 melius eſt illud hyemali. Scdo ꝙ ſit rubeum. Tertio ꝙ ſit graue. vnde qḋ in fundo eſt melius. Quarto ꝙ ſit dulce: q2 quāto dulcius tanto melius. Quinto ꝙ ſit denſum: quia quanto denſius tanto perfectius. Item mel apum melius q̄ mel canne.

Cōmemorare ⁊ iſup qḋ iſta tāgeꝭ ꝙ ſquilla cū cultello ferreo nō eſt icidēda nec iterior ⁊ exterior pars accipiēda: cā aūt vt in tractatu ſyrupoꝝ ⁊ loch aſſignatū eſt.

Trociſci andracaron. i. andromachi Auicēne 5° cañ. ⁊ eſt tertia deſcriptio intrant in tyriacam.
Cuius permixtio. ℞.

Aſcliber. i. arbor cornuta vel neſpilli. ʒ.vi.	
Squinanti. ʒ.i.ſ.	Caſſie lignee. ʒ.vi.
Calami aromatici.	Amaracon: ideſt maiorane. ʒ.x.
Myrre.	Spice inde. ʒ.xvi.
Aſſari.	Polij.
Xylobalſami: ideſt lignū balſami. añ.ʒ.vi.	Maſticis. añ.ʒ.vi.
Cinnamomi.	Myrre. ℥.ij.
Amomi. añ.℥.iiij.	Croci. ʒ.xij.

Conterantur oia per ſe ⁊ fiant trociſci cum vino albo.

Species trociſcoꝝ omnium ſubtiliſſime conterende ſunt ⁊ per ſpiſſum ſedatium tranſeunde vt melius per oia membra tranſire poſſint ⁊ per paruas venas.

Aſſeliber dicit Gētilis ꝙ ignoraꝭ qd ſit: ſȝ eius loco dȝ poni xylocarates: xylocarates nota. i. arbor cornuta ꝙ eſt arbor portās cornelas vl̄ neſpillas. igiꝭ ſumitas alteri⁹ accipi potes vt ab antiquis doctoribus colligere potui.

Trociſci de vipera Auicenne 5° canonis. ℞.
Uiperas nouiter captas ⁊ abyciantur a ꝑte capitis eius q̄tuor digiti: ⁊ ſilr a ꝑte caude ipſius. mediū v̄o qḋ remanet ꝯſerueꝭ ⁊ aperiaꝭ ⁊ extrahanꝭ viſcera eius ⁊ ꝓprie fel eius. Et bn̄ abluaꝭ cū aqua ſalita ablutione exq̄ſitiſſime. h facto decoquanꝭ in aqua bene ſalita: ⁊ cū eis addaꝭ anhetū ⁊ coquanꝭ leui coctione: deinde fiat collectio carnis ab oſſe ipſaꝝ. Et carnes earū in mortario lapideo bene piſtenꝭ: deinde miſceanꝭ cū quātitate equali tortellaꝝ de ſeni bene ꝯtritaꝝ: ⁊ fiant trociſci cū iure earū: ⁊ qui eos facere vult vngat digitos ſuos oleo balſami: ⁊ fiāt trociſci parui bene cōpreſſi: qui exiccenꝭ in vmbra ꝑ annū ⁊ ꝯſeruenꝭ ⁊ adminiſtrenꝭ. Uipera de qua ſuprascripti trociſci fieri debēt dȝ habere ꝯditiones. Primo dȝ habere caput planum ⁊ latum apud ꝓpinquitatē colli dȝ eſſe minuta ⁊ ſubtilis valde: cauda curta: ſtrepitum faciēs ⁊ ſonitū in inceſſu velox motu: ⁊ aſpectus eius ꝑſumptuoſus ⁊ audax ⁊ flaua: ⁊ de flauis femina. Cuius cognitio eſt: q2 maſculi habent vnum dentem in omni latere ⁊ femine plures: ⁊ capi debent in loco ſicco. humide enim ſunt male: ⁊ ſint velocis motus tenentes caput altum ac eleuatū. Et vt capiuntur illico incidatur pars capitis ⁊ caude ſm quantitatē in trociſcis dictā: ꝙ ſi ab eis currit ſanguis plurimus ⁊ fuerit motus eius in illa diſpōne plurim⁹: ⁊ mors ipſi⁹ tarda: tūc ſcias ꝙ eſt electa. Ex vipere igiꝭ ſupraſcripta ſigna habētia trociſci fieri debēt. Trociſci ſint parui: imo minuti ſubtiles exiccenꝭ in vmbra ⁊ reponanꝭ. Cuſtodianꝭ etiam a radijs ſolaribus: nec ante nec poſt exiccationem. ſol enim deſtruit ⁊ priuat eos a virtute appropriata carnibus viperarum.

Trociſci ramich Meſue q̄ eſt medicina cōpoſita ⁊ reyciꝭ in alijs medicinis: ⁊ ꝯfortat ſtomachū cor ⁊ epar debilia. Et valet ad lubricitatē viſceꝝ inteſtinoꝝ ⁊ ſedat acuitatē: ⁊ ſiſtit fluxū cholericū ⁊ vomitū: ⁊ ſedat aīam: ⁊ acquiriꝭ ex eo in h iuuamētū magnū: ⁊ ꝯfert ad fluxum ſanguinis vndecūq3: ⁊ exſufflatur ex eo in nares propter fluxum ſanguinis ex eis. ℞.

Succi acetoſe vel cydonioꝝ. ℥.xvi.	Folioꝝ roſaꝝ rubeaꝝ. ʒ.ſ.
Roſaꝝ rubeaꝝ. ℥.i.	Sandali maçacbari: ideſt citrini. ʒ.x.
Granoꝝ myrti. ℥.ij.	Gummi arabici. ℥.i.ſ.
Bulliāt ſimul ebullitione vna poſtea coleꝭ ⁊ colature miſceantur.	Sumach.
	Spodij de cāna. añ.℥.i.
	Succi agreſte. ʒ.vij.
Gallarum recentioꝝ ⁊ humidaꝝ contritaꝝ contritione vltima. ℥.ij.	Succi ḡnatoꝝ myrtilloꝝ tritoꝝ vitia ꝯtritione. ℥.iiij.
Et iteꝝ coquanꝭ: deinde puluerizenꝭ ſuper eos.	Ligni aloes.
	Garioſilorum.
	Nucis muſcate. añ.ʒ.iiij.

Miſceant̃ oĩa ſimul in ſcutella lapidea: ⁊ illic pmittãt̃ do nec exiccent̃: poſtea pulueriçẽt̃ ſubtiliſſime cũ ʒ.i.ſ. Camphoꝛe diſſolute in aq̃ roſa. fiãt trociſci ad põdus ʒ.i. ⁊ reſerua: ⁊ nota ꝙ ſũt aliq̃ q̃ aromatiçãt eos cũ muſci ʒ. vni⁹ q̃rta. ℂ Hic m̃lti deſtitãt pp̃ falſitatẽ lr̃e: vna enĩ lr̃a dicit ſucci granoꝝ myrtilloꝝ ⁊ illa falſa ẽ: ſʒ dicẽ dꝫ vt pſcripſi .ſ. ſucci granatoꝝ myrtilloꝝ citroꝝ: ⁊ ſic bñ ſtat ⁊ fieri põt.

Toꝛtelle de ſeni ſm̃ Mattheũ ſyluaticũ ⁊ intrãt in trociſcos de vipa Aui. Quaꝝ pmixtio. ℞.

Farine tritici bene purgate a tritico ſeu furfure. lib.i.
Impaſtet̃ cũ aqua infuſionis maſticis ponendo p oĩ ʒ.i. aque cõmunis. ʒ.i. maſticis electi: de dicta farina fiãt fugacie pue que in furno decoquant̃: ⁊ cocte pulueriçent̃ ⁊ cũ aqua pdicta iteꝝ reformẽt̃ ad formã trociſcoꝝ ⁊ decoquant̃: poſtea reſeruent̃. ℂ Appellat̃ cõpoſitio hec toꝛtella de ſeni. nam toꝛtella .i. panis azimus bis coctus: de ſeni .i. de terra hieruſalem: qꝛ ibi arabes impaſtant eas cũ aqua maſticis. habes igit̃ ex his modum faciendi ⁊ ethymologiam vocabuli toꝛtellarum de ſeni.

Trociſci de violis Meſue in antidotario ſuo: ⁊ ſunt in vſu: ⁊ vocantur trociſci ameck: ſedantes inflammationem: ⁊ lenientes ventrem: ⁊ mundificantes pectus. Cuius permixtio. ℞.

Folioꝝ aľs floꝝ violaꝝ .i. floꝝ viridium habentiũ medietatem inter humiditatem ⁊ ſiccitatẽ. ʒ.xij.
Turbith albi ⁊ gummoſi. ʒ.vi.
Succi liquiritie. ʒ.iij.
Terenlabin .i. mãna. ʒ.iiij.
Et fiãt trociſci cũ çucchero aut cũ pulpa caſſie. doſ ẽ ʒ.ij.
Et q̃ñcũq; iuuat neceſſitas ponit̃ in eis diagridij ʒ.ij.

Trociſci aliq̃ de violis in cap. de aſmate in practica Meſue: valent aũt ad ↄſtrictionez anhelitus ⁊ leniunt naturã ⁊ mundificant pectus. ℞.

Folioꝝ floꝝ violarũ mediocrium in exiccatione ⁊ humidatione. ʒ.vi.
Turbith boni arondinei. ʒ. iiij.
Succi liquiritie.
Terenlabin .i. manna.
Diagridij. añ.ʒ.ij.
Et fiant trociſci vt in alia deſcriptione.

Trociſci de lacca Meſue: conferunt ad oppilationes epatis ⁊ ſplenis: ⁊ febres antiquas diuerſas ⁊ prouocant vrinam. ℞.

Lacce munde.
Succi liquiritie.
Abſinthij.
Berberoꝝ.
Succi eupatoꝛij.
Reubarbari.
Ariſtologie lõge. añ.ʒ.i.
Coſti.
Aſſari.
Amigdalaꝝ amaraꝝ.
Seminis aniſi.
Rubee tinctoꝛum.
Seminis apij.
Squinanti. añ.ʒ.i.
Et fiant trociſci cum vino optimo.

Trociſci chochion Auicenne qui intrant in metridato Auicenne. ℞.

Paſſularũ mundatarum ⁊ enucleataꝝ. ʒ.iiij.
Glutinis albotin: ideſt terbentina. ʒ.xxiiij.
Squinanti.
Myrre. añ.ʒ.xij.
Cinnamomi.
Bdellij.
Blate biçantie.
Spice romane: ideſt ſpice celtice. añ.ʒ.iij.
Caſſie lignee.
Mellilloti.
Radicum cyperi.
Baccaꝝ lauri. añ.ʒ.iij.
Calami aromatici. ʒ.ix.
Croci. ʒ.i.
Bitumen iudaicum .i. aſpaltum. ʒ.ij.ſ.
Et fiant trociſci cum melle ⁊ vino bono.

Trociſci de ligno aloe Meſue: ↄferẽtes ad debilitatẽ coꝛpis ſtomachi ⁊ pulſuz cordis ⁊ syncopim ⁊ debilitatẽ epatis ⁊ hydropiſim ⁊ fetoꝛẽ oꝛis. ℞.

Ligni aloes. ʒ.ij.
Maſticis.
Cinnamomi.
Garioſiloꝛum.
Gallie.
Spice.
Macis.
Nucis muſcate. añ.ʒ.i.ſ.
Rosaꝝ rubeaꝝ. ʒ.ij.
Cubebe.
Cardamomi.
Heil .i. cardamomũ minus.
Coꝛticum citri.
Bauꝛie. añ.ʒ.i.ſ.
Muſci.
Ambꝛe. añ.℈.ſ.
Fiant trociſci cum melle paſſularum. Et adminiſtrentur cum vino odoꝛifero aromatico.

Trociſci de balauſtijs Auic. cõuenientes eis qui habent fluxum ventris ⁊ egeſtionem: emittunt ſanguinem ⁊ ſaniem: habent tenaſmon. ℞.

Balauſtiarum.
Sumach.
Coꝛticum granatoꝝ.
Coꝛticum glandiuz toꝛrefactorum. añ.ʒ.viij.
Oꝛdei toꝛrefacti.
Myrtilloꝝ. añ.ʒ.viij.
Galloꝝ toꝛrefactaꝝ ⁊ infuſaꝝ in aceto ⁊ exiccataꝝ.
Cimini toꝛrefacti. añ.ʒ.iiij.
Et fiant trociſci cũ aqua roſata vel ſucco plantaginis vel ſucco maloꝛum granatoꝛum.

Trociſci de ſandalis Meſue: valent ad febrem inflammatiuam ⁊ maliciam complexionis calide in ſtomacho ⁊ epate. ℞.

Sandali albi.
Sandali rubei.
Sãdali citrini. añ.ʒ.viij.
Spodij.
Seminis cucumeris.
Seis cucurbite. añ.ʒ.iiij.
Seminis citrulli.
Semis poꝛtulace. añ.ʒ.iiij.
Roſaꝝ rubeaꝝ. ʒ.vij.
Camphoꝛe. ʒ.i.
Berberoꝝ aut ſucci eiꝰ. ʒ.vi.
Boli armeni. ʒ.iij.
Cõfice cũ aqua poꝛtulace: ⁊ da cum lacte aceroſo aut cum aqua agreſte aut acetoſitate citri aut rob de ribes.

Trociſci croci magnetis Nicolai: ⁊ intrant in rubea ⁊ ſotira. ℞.

Croci. ʒ.iij.
Roſaꝝ rubeaꝝ.
Semis ameos. añ.ʒ.i.ſ.
Myrre. ʒ.i.ſ.
Xyloaloes: ideſt lignum aloes. ℈.ij.
Miſce ⁊ foꝛmentur trociſci cum aqua roſa.

Trociſci idiocri Nicolai qui in rubea ⁊ ſotira intrant. ℞.

Amomi. ʒ.i.
Cinnamomi. ʒ.ſ.
Croci.
Folij.
Myrre.
Caſſie lignee. añ.ʒ.ſ.
Spice. ℈.i.
Opobalſami.
Coſti.
Squinanti. añ.gra.xv.
Calami aromatici.
Xylobalſami.
Radicum aſſari.
Radicum valeriane: ideſt fu. añ.gra.xv.
Marathri .i. ſemẽ feniculi.
Maſticis. añ.gra.x.
Amarici: ideſt tamariſci. gran. vi.
ℂ Vini aſcaloni: ideſt vinũ pauci coloꝛis optimi quãtum ſufficit. hec omnia tere ⁊ vino illo trociſcos infoꝛma ⁊ cuʒ fumo ſtoꝛacis calamite ſicce ⁊ vſui reſerua.

Vnguentũ ſiue cerotum magiſtri Sanfredi qđ dicitur gratia dei: valet enim ad ſanandũ omnes plagas nouas ⁊ veteres: ⁊ generat bonam carnem: ⁊ non pmittit intrare aliquam corruptionem: nec pmittit generare malam carnem: ⁊ valet omnibus neruis inciſis vel conquaſſatis: ⁊ valet contra vniuerſas quelibet beſtie venenoſe: ⁊ ad ſcrophulas: ⁊ malum ſancti Antonij ⁊ multa alia prout per experientiam videtur. ℞.

Galbani. ʒ.i.
Armoniaci. ʒ.ij.ʒ.ij.
Oppoponaci.
Viridis eris.
Thuris. añ.ʒ.i.
Ariſtologie lõge.
Maſticis.
Bdellij.
Colophonie: ideſt picis grece. añ.ʒ.i.

Olibani. Cere noue. ℥.viij.
Myrre. añ.ʒ.i. Olei oliuaꝝ.
Lapidis calamite. ʒ.i. Lytbargirij ſubtilis.
Lapidis ematbitis. ʒ.ij. añ. lib. i. ℥. xi.

¶ Et hec oia debét eſſe bene puluerizata:excepta cera cũ tribus:que ſũt iſte in p̃mis. Et modus faciẽdi dictũ vnguẽtũ talis eſt. Iſte gũme.ſ.galbanũ armoniacũ ⁊ oppoponacũ diſtẽperent̃ ⁊ ponant̃ ꝑ diẽ ⁊ noctez in forti aceto p̃mo diuiſe cũ cultello in minutis ꝑticulis:poſtea bulliãt in cap̃is vel in patella ſuꝑ ignẽ cũ lẽto igne ſemꝑ mouẽdo cuz ſpatula donec totũ acetũ ſit cõſũptũ : poſtea colent̃ ꝑ pannũ lineũ fortiter cũ duobus baculis in alia patella ⁊ dimittat̃ ſic ſtare:⁊ poſtea recipiat̃ olei oliuaꝝ ⁊ ponat̃ itus cerã in dicto oleo icĩſam in minutis particulis ⁊ ſuꝑ ignẽ ponat̃ oleũ ⁊ cera cũ liquefacta fuerit ponat̃ itus lytbargiriũ optime puluerizatũ ſemꝑ mouẽdo cũ ſpatula ne fundũ capiat:⁊ coquant̃ ſimul donec color mutet̃ ⁊ fiat nigruz : poſtea ponant̃ itus in dictũ oleũ gũme ⁊ fac paulatim bullire donec gũme ſint bene diſſolute:⁊ dicte gũme paulatim q̃ſi filando ſemꝑ mouẽdo cũ ſpatula ⁊ ſepe deponẽdo ab igne ne medicina falliat extra:q̃bus gũmis ſic in oleo p̃dicto diſtillatis ⁊ bullitis pbet̃ ſi ſunt cocte tali modo. Ponat̃ vna gutta in aqua frigida:⁊ ſi dureſcit cocte ſunt : ⁊ ſi nõ dureſcit ponat̃ ſuꝑ ignẽ donec fiat dictũ ſignũ:⁊ poſtea q̃ñ cocte ſũt ⁊ dureſcũt ponat̃ itus viride eris bene puluerizati ⁊ ſemꝑ mouẽdo cũ ſpatula vt bene icorporent̃ : poſtea addat̃ myrra ariſtologia lõga maſtix. vltimuz vero ponat̃ itus th' olibanũ bdelliũ lapis ematbitis:lapis calamita ⁊ colophonia ⁊ coquãt̃ ſimul miſcẽdo cũ ſpatula ne fũdũ capiat ⁊ mutet̃ vt veniat nigrũ vł rubeũ:⁊ q̃ñ iſta ſigna videbis:tũc ponat̃ vna gutta in aq̃ frigida:ſi nõ aderet digitis oleo vnctis ⁊ ſit coloris mediȷ nigri ⁊ rubedini : tunc eſt coctũ ⁊ tũc remoueat̃ ab igne ſemꝑ mouẽdo cũ ſpatula:poſtea ponat̃ in aqua frigida ⁊ dimittat̃ ibi frigeſcere: ita ꝙ poſſit poni manus itus fortiter donec ſit ductile vngẽdo manus cũ oleo:tũc inoluat̃ ad vltimũ ſupius terbentine. ℥.vi. cere noue ſimul liquefacte ℥.ij.⁊ fiat.

Unguentum ſanans vlcera antiqua difficilis conſolidationis:⁊ eſt medicamen exptuz Meſue. ℞. Aloes boni. Myrre mũde. añ.partes equales:deinde tere vehementer cum ſucco abſinthy ⁊ ſucco plantaginis donec fiat ſicut mel ⁊ adminiſtret̃ cuz corio aut panno ſubtili.

Unguentum alfeſtricon Meſue:relatuz ad Alexandrum mundificans cutim:⁊ ſanans ſcabiem ſiccam:aſperitatem cutis:⁊ impetiginem:⁊ flegma groſſum. ℞.

Ceruſe albe ⁊ ſubtilis. Aloes boni.
Lytbargirij ſubtiliſſime puluerizati. Croci.
Alfeſtricon:ideſt radicuz brionie. Argẽti viui extincti. añ.partes equales.
Olei de oleãdro ⁊ aceti. añ. quãtum ſufficit ⁊ fiat vnguentum ſicut de ceruſa. Oleum quod intrat in iſto vnguento eſt inferius ſcriptum ⁊ poſt oleum confectum vt videbis totum completum.

Oleum de oleandro qđ intrat in ſuprascripto vnguẽto:valet ſcabiei:⁊ aufert eã omnino. ℞.

Succi oleãdri. lib.i. Roſarum rubearum viridium. ℥.vi.
Olei onfancini. lib.ij.

¶ Oleũ onfancinũ.i.oleũ de oliuis nõ maturis. Aui.in 2° canone in cap̃.de oliuis iquit.oleuz q̃ñq3 exprimit̃ ex oliuis vltime maturis:⁊ oleũ onfancinum eſt illud qđ expreſſuz eſt ex imaturis: ⁊ q̃ñq3 exprimit̃ ex oliuis rubeis mediȷs iter imaturas ⁊ vltime maturas:iſtud oleũ non eſt in vſu. ¶ Oleander aũt ſm Aui.in 2° can.eſt ſylueſtris ⁊ fluuialis:⁊ ipſe cõputat ipſam inter ſpẽs venenoſoꝝ.idem in 4° in fen 6° in cap̃.ſumma 2ª venenoꝝ ex plantis inquit. oleander plurimum iterficit hoies ⁊ aialia:⁊ hec plãta eſt quã diancron vocat.hec plura noĩa h3.nam ab aliq̃bus dĩ veredendron:⁊ ab aliȷs redẽdron:⁊ ab aliȷs lorandrum:⁊ ab aliȷs rododaphin:⁊ ab aliȷs vero eius folia ſunt ſiliã amigdale:ſed maiora ⁊ pinguiora:⁊ florẽ habẽt ſilez roſe:in locis maritimis naſcit̃. Leonardus de preda palua in cap̃lo de pruna ⁊ igne pſico iquit.oleũ de landrod.i.de oleãdro. Idez.ꝯfectio alfeſtricon. ¶ Cõfectio alfeſtricon Meſue qđ eſt medicamen cõpoſitũ ad fiſtulas ⁊ cancrũ : ⁊ malaz mortuũ:⁊ valet ad additionem carnis putride ⁊ ſanat ſcabiẽ ſiccã. ℞. Lytbargirij albi. Calcãti. añ.partem vnã. Floris eris p̃tẽ mediã. Terant̃ cũ aceto vehemẽter forti in ſole tẽpore eſtiuo fere ꝑ diẽ vnã ſemꝑ cũ modicũ addẽdo acetũ:deide ponat̃ in vaſe vitreato:⁊ ſtringat̃ os eius ⁊ ſepeliat̃ in fimo diebus.xl.deide adminiſtret̃.

Unguentũ aureũ Meſue curat ⁊ ſolidat plagas:⁊ eſt ſanũ ⁊ exptũ.Cui' ꝑmixtio. ℞.

Cere citrine. ℥.vi. Colofonie. ℥.i.ſ.
Olei cõis bõi.lib.ij.℥.vi. Olibani.
Terbentine. ℥.ij. Maſticis. añ.ʒ.i.
Raſe pini. ℥.i.ſ. Croci. ʒ.i.
Miſce ⁊ fiat vnguentum in bona forma.

Unguentũ pro rapis ⁊ reſtis equoꝝ quondaz illuſtriſſimi dñi dñi Bernabonis. ℞.

Axongie porci maſculi. lib. i. Ceruſe.
Lytbargirij.
Uiridis eris. ʒ.i. Limature ferri. añ.ʒ.i.
Piſtentur ſubtiliter ⁊ miſce cum axongia:⁊ fiat vnguentum.primo lauent rapas ⁊ reſtas cum aqua ⁊ ſapone molli bene:⁊ poſtea ſiccentur ⁊ vngantur ſepe.

Unguentũ aliud ad rapas ⁊ reſtas equoꝝ dñi dñi Bernabonis expertum. ℞.

Lytbargirij. Argenti viui extincti cuz ſaliua. añ.℥.ij.
Ceruſe ſubtiliter puluerizate. añ.℥.ij. Olei roſati. ℥.i.
Miſce ⁊ fiat vnguentum conueniens ad vngendum : ſed primo lauetur vt in alis ſcripſi.

Unguẽtũ mirabile de elleboro ad tineã ibidẽ. ℞.

Olei laurini. ℥.ij.
Myrre. Lytbargirij. ʒ.ij.
Ellebori albi. añ.ʒ.i.ſ. Cere noue. ʒ.ij.ſ.
Miſce ⁊ fiat vnguẽtũ molle:iſtud vnguẽtũ nõ eſt in vſu apud nos. ¶ Elleborus ſm Meſue eſt barba alfugi ſm Auer.in 5° cap̃.elleborus eſt cõdiſi : qđ nõ credit̃ verum. multi moderni cõputãt cõdiſi iter ſpẽs ellebori:eo ꝙ ſternutationẽ cõmouet:tñ nr̃i doctores nõ ponũt ſpẽs ellebori niſi duas.ſ.albũ ⁊ nigrũ:qui ſatis noti ſunt:in oleo de euforbio ponit̃ cõdiſi. Cõdiſi nõ eſt elleborus ſm intẽtionẽ Meſue q̃ñ niger naſcitur apud radices arboris fructuoſe ſunt fructus eius ſolutiui. Papias inq̃t.anticira eſt inſula vbi abũdauit elleborus ad capitis purgationẽ neceſſariũ: ⁊ ponit̃ pro elleboro antiq̃ p̃te tẽpli que ortus reſpicit.hec ab aliq̃bus dĩ velax:⁊ ab aliq̃bus dĩ ſtranudella:eo ꝙ puluis ipſius in naribus poſitus ſternutationẽ cõmouet.

Unguentũ de ſemperuiua ibidem. ℞.

Olei violaꝝ. ℥.i.
Olei roſaꝝ. ℥.i. Succi ſempuiue. ℥.iij.
Pinguedinis anſeris. ʒ.vi. Bulliãt oĩa ſimul vſq3 ad cõſũptionẽ ſucci:poſtea adde Croci. ℈.i.⁊ fiat vnguentũ.
¶ Iſtud vnguẽtũ nõ eſt in vſu.ſempuiua.ſ.maior ſm eleca iſtãs dĩ:q2 ſemꝑ viridis reperit̃. Auic.in 2° iquit.ſempuiua eſt ſucutũ.in cap̃.vero de ſucuto iquit.ſucutum dĩ ꝙ eſt ſempuiua:⁊ dĩ ꝙ eſt ſpẽs ſeminis mãdragore:ſ3 nõ recte:

q2 illud

quia illud capl'm de ſucco eſt corruptum. nam apud ara‑bes eſt ſimpbitum. ergo eſt cõſolida maior: ⁊ ſic ſi legis il‑lud capl'm de ſucuto apud Auicẽnã cum cap. de ſimpbito apud Diaſcoridẽ videbis ꝙ idem ſunt. ſemꝑ viua apud Diaſcoridem vocaᵗ açion moins. dicitᵘʳ ꝙ omni tpe folia viridia hñt. dicitᵘʳ ⁊ bucalmon qḋ nõ eſt. naꝫ bucalmon eſt oculus bouis: aut çetalmon: aut ambroſia qḋ nõ eſt. aliud facit capitulum de açion minori: ⁊ hec eſt vermicularis ⁊ rube nore. Açion vᵒ eſt ꝓprie nomen ſuum: qꝛ componitᵘʳ ab a γ quod eſt ſemꝑ ⁊ çon qḋ eſt viua vnde ſemꝑ viua di‑citur: qꝛ ſemꝑ folia viridia hñt: naſcitᵘʳ ſuper tegulas pluri‑mũ ⁊ in locis quibus ſtercora ꝓiecta fuere ⁊ alibi.

Unguentum de plumbo ſm Leonardum de ꝓ‑dopales paduanenſem in capitulo de eriſpila. ℞. Plumbi vſti cũ ſulphure ſm ſeruitoreꝫ vſtum. Lytbargiri. añ. ʒ. ij. Ceruſe. Antimonij. añ. ʒ. i. Olei roſati quantum ſufficit: ⁊ fiat vnguentum molle. ¶ Iſtud vnguentum eſt in vſu: maxime ſm iſtam deſcri‑ptionem. idem in capitulo de cura cancri habet. idem in capitulo de vlceribus ambulatiuis habet: ſed vtrūqꝫ ab iſto differt. Plumbum vᵒ apud Auic. vocatur alamech ⁊ albabar. vſtum vᵒ cum ſulphure ſm ſeruitorē ſuperius in quadam ſiccᵉ oſtendi ⁊c̃.

Unguentum Mirabile de cancris fluuialibus ſm eundem in cap. de cura cancri. ℞. De cineribus cancroꝝ fluuialium recentiuꝫ: ⁊ de cli‑mia auri: ⁊ de aqua ſolatri quod ſufficit: ⁊ fiat vnguentum peroptime ducendo in mortario de plumbo cum piſtello aut ſuꝑ tabulam plumbeã. Iſtud vnguentũ nõ eſt in vſu. cancri maxime fluuiales noti ſũt. liber qui dicitur bulcha ſim. i. ſeruitor in tractatu 3° ponit formam cõburendi ſar‑tas. i. cancros: ⁊ ait. accipe cancros fluuiales viuos quando ſol fuerit in ſigno arietis. xiij. die menſis. intelligo lunaris: ⁊ pone in furno panis quouſqꝫ comburantur ⁊ non cõuer‑tantur in cinerem. ¶ Climia auri ſm Auicen. melior eſt illa que aurea eſt vt cincinus glatici cinerinj coloris recẽs ⁊ laminoſa groſſior. Guilel. lombar. inquit. climia auri eſt ſuperfluitas que adheret parietibus vaſis: in quo purifica‑tur aurum: climia argenti eſt ſuperfluitas que adheret va‑ſi: in quo purificatur argentum. vltimo fit climia ex ere: ⁊ marchesita eſt ſicut climio auri.

Unguentũ ꝓ ſtomacho Magr̃ale valꝫ ad cõfor‑tandũ ſtomachũ. Cuiᵘˢ ꝑmixtio. ℞.

Olei nardi. i. ſpice.	rie ⁊ minoris.
Olei Maſticis.	Galange.
Olei camomille.	Ligni aloes. añ. ʒ. ij.
Olei menthe.	Corallorũ rubeorum.
Olei ḋ abſinthio. añ. ʒ. ij.	Seminis coriandrorum
Olei cydonioꝝ. ʒ. iij.	preparatorum.
Olei roſati. ʒ. i. ſ.	Roſarũ rubea. añ. ʒ. ij. ſ.
Macis.	Sũmitatũ abſinthij.
Maſticis.	Menthe.
Gariofilorum.	Florũ camomille.
Nucis muſcate.	Sũmitatũ ſquinanti. añ.
Cardamomi ſcilicet maio‑	ʒ. i. ſ.

¶ Conterantur omnia ſubtiliſſime: ⁊ cũ parum cere fiat vnguentum medium tenens inter duritiem ⁊ mollitiem. Addendo panis bruſtulati prius in aceto infuſi ⁊ bene ex‑preſſi. ʒ. ſ. ¶ In omni vnguento ſpecies debent ſubtiliſſi‑me cõteri. Niſi. n. bene puluerizarentᵘʳ non poſſet vᵗus ea‑rum per poros penetrare nec a calore preparari. ¶ Ne‑ceſſitas vnguentoꝝ ⁊ emplaſtroꝝ ⁊ oleoꝛuꝫ fuit vt rei ali‑cuius virtus applicaretᵘʳ in ſubã adherenti ⁊ nõ ſtatim re‑ſolubili. 2° qꝛ medicine ſimplices nõ faciebant effectum. 3° ꝓpter debilitatem medicinarum ſimplicium.

Unguentum ſandalinũ pro renibus Meſue vlti‑mũ ad ſedandũ inflammationes ⁊ apoſtemata calida ⁊ ſuꝑcalefactiones que ſunt in epate ⁊ ſtomacho. Cuius permixtio. ℞.

Roſarum rubearũ. ʒ. xij.	Boli armeni. ʒ. vij.
Sandaloꝝ rubeoꝝ. ʒ. x.	Spodij. ʒ. iiij.
Sandalorum alborum.	Camphore. ʒ. ij.
Sandalorum citrinorum.	Cere albe. ʒ. xxx.
añ. ʒ. vi.	Olei roſati. lib. i.

Conficiantur ⁊ adminiſtrentur ⁊ ſunt qui lauant oleum ⁊ ceram prius cum aqua roſa tribus vel quattuor vicibus ⁊ poſtea permiſcent cum aliis ⁊ eſt melius.

Unguentum aliud pro renibus expertum domi‑ni Blaſij de Beſans Magiſtrale valet priori. ℞.

Olei roſati.	Sanguinis draconis. ʒ. i.
Olei myrtilloꝝ. añ. ʒ. iij.	Mucilaginis pſilij.
Olei de nenufare. ʒ. i.	Mucilaginis cydonio‑
Sandalorum rubeorum.	rum. añ. ʒ. ij.
Myrtillorum. añ. ʒ. i.	Camphore. ʒ. ſ.

Cere parum ⁊ fiat vnguentũ ⁊ lauetur oleum ⁊ cera cum aqua plantaginis portulace ⁊ lacte mulieris puellaꝫ lactã‑tis. añ. ʒ. i. lauetur bis vel ter vicibus.

Unguentum Galeni Album Meſue vltimum in infrigidatione valens ad febres acutas ⁊ fodã calidã palſatiuã. Cuius permixtio. ℞.

Cere albe. lib. i.	Olei roſati. lib. iiij.

Et ſit factum ex oleo onfoncino. i. ex oliuis imonturis. Li‑queſiant omnia ſimul: deinde lauentur cum aqua frigi‑diſſima lauationibus pluribus vſquequo bene albeſcãt. Et quanto magis lauatur tanto fit perfectior. In fine vᵒ conquaſſetur ſeu lauetur cum parum aceti.

¶ Iſtud vnguentum ego lauari ſoleo facere ex aqua ro‑ſata loco aque cõis: ⁊ eſt magis confortatiuum renum.

¶ Unguentũ ab emplaſtro differt: eo qꝛ vnguentum eſt magis tenerum ſiue liquidũ ſeu liquabile: ſed emplaſtrũ eſt ſolidum: lꝫ vtrunqꝫ cum oleo ⁊ cera componatur ⁊c̃.

¶ Si vis facere vnguentũ in forma ſatis dura debes po‑nere pro omni. ʒ. i. olei ſpecierum. ʒ. iij. cere. ʒ. ij. ſ. Si vᵒ molle pro omni. ʒ. i. olei. ʒ. ij. cere: ⁊. ʒ. ij. ſpecieruꝫ: ⁊ iſta eſt doſis ſpecieruꝫ olei ⁊ cere ad vnguenta faciendum.

Unguentum populeon Nicolai dicitur: quia fit de oculis populi. valet contra calo‑rẽ acute febris in his qui dormire nequeunt inunctis tim‑poribus ⁊ pulſibus ⁊ plantis manuum ⁊ pedum. hoc ideꝫ cũ oleo roſato vł violato mixtis ⁊ ſupra epar ⁊ vmbilicũ. Cuius permixtio hec eſt. ℞.

Oculoꝝ populi. lib. iiij. ſ.	Semperuiue. ʒ. ſ.
Folioꝝ papaueris nigri.	Violarum.
Cimarum rubi.	Scantoncelli.
Foliorum iuſquiami.	Umblici veneris. añ. ʒ. ix.
Folioꝝ mãdragore. añ. ʒ. ſ.	Axungie porcine recen‑
Solatri. i. vermicularis.	tis. lib. ix.
Lactuce añ. ʒ. ſ.	

¶ Oculi populei piſtentur per ſe ⁊ fortiter teranᵗᵘʳ: ⁊ cum axungio iterum piſtentur ⁊ magdaleones informentᵘʳ per duos dies dimittantur. tertia vᵒ die omnes predicte her‑be colligantur: ⁊ per ſe bene piſtentur iterum in magda‑leones per dies octo reſeruentᵘʳ: ⁊ ſimul miſceantur: poſteo fruſtatim cum lib. i. vini odoriferi in caldario ponantur ⁊ bulliant ad vini conſumptionem: ⁊ cum ſpatula ſemper agitando: deinde per ſaccum exprimendo colentur ⁊ di‑mittatur frigeſcere ⁊c̃. ¶ Oculi populei in menſe aprilis ſunt colligendi: ⁊ cum axungia miſcendi: ⁊ ꝯſeruandi ſunt in menſe Maij cum axungia eos miſcẽdo vſquequo alie

herbe colligantur. ¶ De folijs mandragore ſi haberi non poteſt loco ipſorum apponi poſſunt cortices mãdragore vel papauer nigrum vel iuſquiamum ſcilicet folia.

Unguentum marciaton Nicolai in ſuo magno antidotario a Marciano periti ſſimo medico a quo fuit inuentum quod facit ad dolorem ⁊ ad frigiditatem capitis pectoris ſtomachi ⁊ ad ſcliroſim ſplenis ⁊ epatis: ⁊ ad ilij dolorem vel ad ſolẽ vel ad ignez inunctum ſtatim ſubuenit paralyticis arteticis ſciaticis freneticis.alis nefreticis:podagricis prodeſt.tumores reprimit: ⁊ contra omnes dolores ex frigiditate medetur potenter. ℞.

Cere albe. lib.ij.	filon.
Olei cõmunis. lib.viij.	Herbe tetrale: ideſt orobum an.ʒ.iiij.ſ.
Roris marini.	Euiſci.i.radix altee.
Foliorum lauri. an.ʒ.i.	Cimini.
Amarici.i.maiorane.ʒ.vi.	Myrte: ideſt folia myrti. an.ʒ.iiij.
Foliorum rutbe. ʒ.vij.	Fenugreci. ʒ.i.ſ.
Saluie cum floribus.	Butyri. ʒ.i.⁊.ʒ.ij.
Sauine.	Urtice.
Balſamite: ideſt menthe aquatice.	Uiolarum.i.folia violarum.
Lilifagi.i.ſaluia ſylueſtris.	Papaueris nigri.
Ocimi.	Menthe ſaracenice.
Polij.	Alterius menthe: ideſt mentha domeſtica.
Calamenti.	Politrici.
Arthemiſie.	Lapacioli.i.lapaciũ acutum.
Enule.	Cardũcelli.i.cardo bñdictus
Bethonice.	Matris ſylue matture.i.caprifolij.
Branche vrſine.	Herbe mercate.
Spergule.i.herbe minute	Aleluia.i.panis cuculi.
Herba venti.i.paritaria.	Lingue ceruine: ideſt ſcolopendria.
Pimpinelle.	Criſpule.
Agrimonie.	Camphore.
Abſinthij.	Storacis calamite.
Herba paralyſis.	Medulle ceruine an.ʒ.ſ.
Herbe ſancte marie.	Adipis vrſi.
Cimarum ſambuci.	Gallinacij.
Craſſule.i.vermicularis.	Maſticis. an.ʒ.i.
Mille folij.	Thuris. ʒ.ſ.
Semperuiue.	Olei nardini. ʒ.ij.
Camedrei.i.camedreos.	
Centauree.i.maioris.	
Fragrarie.i.herba portãs fragras.i.magiſtre.	
Quinqz folij: ideſt penta	

¶ Herbe omnes pſcripte colligant̃ in medietate menſis Maij: ⁊ oẽs in vna die vel duobus diebus: ⁊ ab hora tertiarum vſqz ad meridiẽ.Cõficiant̃ ſic. Herbe terant̃ ſubtiliter p dies.vij.in optimo vino odorifero.octaua võ die ad lentum ignem hec ponant̃.Et cum vinũ aliquãtulum erit ↄſumptum addat̃ his oleũ pdictum: ⁊ bullient̃ donec incipiant diminui: deinde cum diligẽtia colent̃ ⁊ piectis herbis iterum ſup ignẽ ponant̃: ⁊ cũ inceperint bullire pone ſtoracem ⁊ cum modicũ bullierint pone butyrũ ⁊ axungias ⁊ pinguedines ſupraſcriptas aliquantulum tonſas ⁊ oleum nardinũ maſticez ⁊ olibanũ: ⁊ poſtea cerã ſemp cũ ſpatula agitando: ⁊ cum cera liquefacta fuerit ab igne deponat̃: ⁊ cum coagulatum fuerit reſeruet̃ in vaſe. ¶ Paralyſis herba eſt: cuius folia florere incipiunt tpe hyemis que ſe extendunt in terra quaſi alba ⁊ criſpa hñs florem album. ¶ Herba ſancte marie. Iſta eſt quedaz herba ad albedinẽ tendens rugoſis folijs. ¶ Mentha ſaracenica hec mẽtha habet folia longiora ⁊ acutiora ꝙ̃ mentha domeſtica ſeu ortenſis.mẽthe eñi plures ſunt ſpẽs vt Mattheus ſyluaticus cap.543. ¶ Herbe muſcate. hec herba eſt illa que ſe expandit in terrã odorem hñs muſci que ſatis aſſimilat̃ agrimonie: ſz eſt minor ea: quidã dicũt ꝙ eſt valeriana. ¶ Inter vnguentũ ⁊ emplaſtrũ eſt differẽtia. Naz ad compoſitionẽ vnguẽti reperit̃ cera ⁊ oleũ: in emplaſtris aũt nõ eſt expediens ſemp ponere ceram.

Unguentum aragon Nicolai.i.adiutorium. valet ad oẽm dolorẽ ex frigiditate viris ⁊ mulieribus tali ordine inunctum: in teſta oui p̃ liquefiat ad ignẽ. valet ad ſpaſmũ ⁊ dolorĩ ilij ad renum tali ordine inunctũ vt ſupra dixi. valet artheticis ſciaticis multuz prodeſt quartanarijs ſi ſuper ſpinã dorſuz vngat̃: ⁊ quãdo vngitur ex frigiditate ſicut prius diximus ponatur ſuper locum dolentem: tegula calefacta. ℞.

Roriſmarini.	Laureole. ʒ.viiij.
Maiorane.	Nepite. lib.ſ.
Radicũ iari.i.ſerpẽtarie.	Maſticis.
Serpilij.	Olibani. an.ʒ.vij.
Rutbe.	Piretri.
Radicũ ſiccide.i.cucumeris aſinini. an.ʒ.iiij.ſ.	Euforbij.
Folior lauri.	Zinziberis.
Saluie.	Piperis. an.ʒ.i.
Sauine.	Olei muſcellini. ʒ.iiij.
Policarie maioris ⁊ minoris.i.ellebori albi ⁊ nigri. an.ʒ.viiij.	Olei petrolei. ʒ.i.
Brionie.i.radix cucurbite ſaluatice. ʒ.iij.	Adipis vrſi.
	Olei laurini. an.ʒ.iij.
	Butyri. ʒ.iiij.
	Olei cõmunis. lib.v.
	Cere. lib.i.

¶ Herbe ⁊ radices colligant̃ tẽpore ⁊ hora ſcriptis in pdicto vnguento: lauent̃ ⁊ mundent̃ ſubtilr: deinde ↄterantur ⁊ per.vij.dies in oleo infundant̃. octaua võ die ſuper ignẽ ponant̃ ⁊ coquant̃ vſqz ad perfectam coctionem: poſtea p ſacculũ colent̃ fortiter exprimẽdo: deinde dicta colatura ſup ignẽ ponat̃ ⁊ cũ bullire ceperit addat̃ oleũ laurinum: butyrum: ⁊ adeps ac cera: qua liquefacta adde petreolum ⁊ muſcellinum: poſtea maſticem ⁊ olibanum: zinziber piper ⁊ euforbium ⁊ piretrum ⁊ poſt ab igne deponatur ⁊ recondatur. ¶ Inter doctores magna eſt differẽtia de laureola ⁊ mezerion. quidam enim dicunt ꝙ laureola ⁊ mezereon idem ſunt ⁊ falſe. Nam mezereon eſt planta lacticinia ⁊ dicitur alio nomine oliuela: laureola võ eſt arbuſtum ⁊ non habet lac: ſed folia laureole ſunt ſimilia lauro. ¶ Policaria eſt herba que hz folia ſimilia oliue: ſz aſpera ⁊ pinguia ⁊ viſcoſa: ⁊ ſunt duarum ſpecierum.ſ.maior ⁊ minor: maior eſt grauis odoris que in frutice eſt virgas habens longitudinis cubitis duobus: minor võ vnius pedis longitudine porrecta eſt florem fragilem ⁊ mellinũ habens colorem ⁊ amarum ſaporẽ: ⁊ cum floruerit velut capillos facit: radix ipſa eſt inutilis. Sed qꝛ in certis partibus nõ reperit̃ nec cognitio habet̃: ideo loco ipſoruz poſſunt poni elleborus albus ⁊ niger. ¶ De oleo muſcellino magna inter doctores eſt contentio. quidã enim dicunt ꝙ dicat̃ muſcellinum: qꝛ in eius compoſitione intrat muſcũ. Itez muſcellinũ vocat̃: qꝛ fit ex humiditate inuenta in tuberoſitatibus vlmi. Item muſcellinũ vocant multi oleuz de been.i.de ſemine catapucie. alij võ hoc modo oleũ muſcellinum faciunt ſm hanc receptam: ⁊ ponitur a Galeno in ſuo antidotario ⁊ iſtud eſt in vſu. ℞.

Olei. lib.vi.	Storacis calamite.
Aque. lib.iij.	Myrre. an.ʒ.vi.
Folij.	Croci.
Spice.	Caſſie lignee. an.ʒ.vi.
Coſti.	Garioſilorum.
Maſticis. an.ʒ.i.ſ.	Carpobalſami. an.ʒ.iiij.
	Bdelij.

Bdellij. ʒ.iij. Macis. ʒ.i.
Nucis inde. ʒ.i.
¶ Conquaſſentur deinde bulliant ſimul vſqꝫ ad conſum/
ptionem aque: deinde colentur ꝛ reſeruetur ꝛc̄.

Unguentum agrippe Nicolai: quo rex iudeorum
vtebatur: ꝛ eſt tante dignitatis ꝙ
nemini diſcipulorum tradere volebat. valet hydropicis ꝛ
omnibus tumoribus in quacunqꝫ parte corporis fuerit ꝛ
ad neruos indignatos: dolori renum ex frigiditate mire
ſubuenit. vrinam prouocat: ꝛ inunctum ſuper ventrem la/
xat. ℞. Radicum brionie. i. radix cucurbite ſylueſtris
lib.ij. Radicum ebuli ſpecies eſt ſambuci faciens que/
dam ſemina nigra fetentia. Tribuli marini. an̄.ʒ.ij. Ra/
dicum ſiccide: ideſt cucumeris aſinini lib.i. Squille. ʒ.vi.
Jreos: ideſt lily celeſtis. ʒ.iiij. Radicum filicis. ʒ.ij.
Omnes radices ter vel quater bene lauentur ꝛ in pilo
marmoreo bene terantur. Olei lentiſci lib.iiij. ¶ Ponan
tur in dicto oleo dicte radices per dies. viij. permittantur.
Nono vero die ad ignē ponantur omnia hec ꝛ tamdiu bul/
liant ꝙ radices diuidantur: deinde ponantur in ſacco ex/
primendo ꝛ colando: ꝛ cum colatum fuerit ad ignē pona
tur: ꝛ cum fuerit debite fere coctum proyciatur. Cere albe
ʒ.xv. Et liquefacta cera ab igne deponatur: ꝛ poſt infrigi/
dationem reſeruetur ꝛc̄. ¶ Antidotum eſt quodlibet in/
cludens diuerſas deſcriptiones medicinarū ad diuerſas
ꝛ varias paſſiones: ꝛ dicitur antidotum. i. cōtra vitium da
tum: qꝛ contra egritudines principaliter. vel aliter antido
tum dicitur. i. cōtra datum ab anti qđ eſt cōtra inde dicit̄
antidotum quod eſt liber ꝯtinens experimenta ꝯtra mor
bos data. ¶ Tribuli marini ſunt quidam fructus naſcen
tes in aqua cornua habentia ꝛ intus habent quandā me/
dullam ad ſimilitudinem caſtanee: ꝛ iſti gallici pauperes
ſolebant ſuper pilleos ſuos portare. ¶ Botim eſt duarū
ſpecierum domeſtica ꝛ ſylueſtris: domeſtica eſt arbor ter
bentine. Et ſylueſtris lentiſcus arbor in montibus naſcēs:
cuius ſemine fit oleum lentiſcinū ſi haberi non poteſt eius
loco ponitur oleum maſtici.

Unguentum dialthee Nicolai. dialthea malaſti/
con ꝛ calaſticō dialthea a radice euiſ
ſci dicit̄: malaſticō. i. mollificatiuū: calaſticis. i. calefactiuū:
calaſticis. i. calefactū. Cuius ꝑmixtio. ℞.
Radices euiſci. lib.ij. Semis fenugreci. lib.i.
Seminis lini. lib.i. Squille. ʒ.vi.
¶ Radices oēs bn̄ abluant̄ ꝛ terant̄ ſil̄r ſemē lini ꝛ fenu
greci ꝛ ſquilla ꝛ in. vij. lib. aque ponant̄ ꝑ tres dies. 4° vero
die ſup ignē ponat̄ ꝛ bulliat donec incipiat inſpiſſari pau
latim ponat̄ in ſacco: ꝛ cū exprimere volueris addatur ali
quantulū aque feruētiſſime ad extractionē illius ſucci: de
ſucco iſto accipiant̄ lib.ij. ꝛ mittantur in quatuor lib. olei
cōis: ꝛ bulliat vſqꝫ ad ꝯſumptionem ſucci poſtea addatur
cere lib.i. Cumqꝫ liquefacta fuerit adde.
Galbani. Colophonie.
Gūmi hedere. an̄.ʒ.ij. Raſine. an̄.lib.s.
Ad vltimū ponatur puluis.
Et coctū ab igne deponat̄: ꝛ cū infrigidatū fuerit ꝛ coagu
latū fuerit diligenter colligat̄: ꝛ reponat̄: facit ꝓprie ad do
lorē pectoris ex frigiditate: ꝛ ad pleureſim in teſta oui ali
quātulū calefactū ad ignē: ꝛ ſup pectus inunctū ſanat oia
frigidata loca ꝛ deſiccata calefacit mollificat ꝛ humectat ꝛc̄.
¶ Jn receptis qn̄ reperit̄ ſcriptū olei loti modus lauandi
talis eſt. ꝓ ponatur oleū in vaſe mondo ſtricti orificij ꝛ ſu/
pra fundatur aqua clara calidiſſima: deide abyciat̄ aqua
ꝛ totiens reiteretur ꝓiectio dicte aque feruentis ꝙ finali/
ter exeat eiuſdem caloris ꝛ ſaporis ſicut ante proiectionē
ꝛ tunc oleū erit mundū. Et nota quādo hoc fit debet fie/
ri in vno vaſe quod ſit in fundo foratū vt aqua poſſit exi/
re. oleū enim remanet ſemꝑ ſuper aquā ꝛ natat: qꝛ eſt cor/
pus aereum. Jdeo quanto leuior tanto melior.

Unguentum ſtafiſagrie magiſtrale. valet interfi
ciendo vermes ſeu pediculos capi/
tis palpebrarū ꝛ inguinum. ℞.
Axungie. Olei linoſe. ʒ.iij.
Saponis mollis. Argēti viui extincti. ʒ.ij.
Stafiſagrie. an̄.ʒ.iiij.
Conterantur ſubtiliter conterenda ꝛ miſceantur.
¶ Axungia ſi ſimpliciter ſcripta reperiat̄ ſemper de axun/
gia porcina eſt intelligendum. ¶ Hic vtiliter eſt notan/
dum ꝙ ſtomachus ꝛ epar non debent aliquo vnguēto vn/
gi: aut aliquod emplaſtrū vel cerotū ſupra eos ponendū
eſt poſt cibum: qꝛ attrahendo calorē a loco digeſtionis ipe/
diret cibi digeſtionem ꝛ naturam a ſua digeſtione diuer/
tit ſeu operatione. ¶ Unguenta emplaſtra ꝛ cerota vt plu
rimum conſeruātur per annum in ſua virtute ꝛ bonitate ꝛ
non plus: qꝛ elapſo anno paulatiue humiditas eorum na/
turalis deperditur ꝛ terreſtreitas acquiritur.

Unguentum citrinū Nicolai dicitur. in ipſo po
mo citrino decoquitur. pulchram
reddit faciē: lentigines de facie tollit: nigredinem ad ſolē
inductam deſtruit: puſtulas in quacūqꝫ parte corporis or/
tas ſalſi flegmatis mirabiliter deſtruit: ꝛ aufert cicatrices
in corpore: ſubtiliat leproſi faciem ſi ex eo vngatur. mul/
tum emendat. rubori oculorum pruritiui ꝛ calori ꝛ heriſi/
pille valet. Cuius permixtio. ℞.
Boracis albe ꝛ clare. ʒ.ij. Cryſtalli.
Camphore. ʒ.i. Antalis ꝛ dentalis.
Coralli albi. ʒ.s. Olibani albi.
Amenti dulcis. ʒ.i. Nitri. an̄.ʒ.iij.
Bellicui marini. i. vmbili Marmoris albi. ʒ.ij.
ci marini. ʒ.iij. Herſe ſerpentarie. ʒ.i.
Dragaganti albi. Ceruſe albe ꝛ ſubtilis. ʒ.vi
Amidi. an̄.ʒ.iij.
¶ Hoc modo terant̄. dragagāti ꝛ vmblicos marinos te/
rimus in mortario marmoreo cū piſtello ferreo ſimul ce
tera ſigillatī in eodē mortario terant̄: ꝛ cū pāno ſubtiliſſi
mo cernant̄: ꝛ cū axūgie nouelle porcine albiſſime lib.i.s.
ſepi capri vl̄ pecorini. ʒ.i.s. Axūgie gallinacee. ʒ.i. ¶ Cōfi
ce ſic. caldariū plenū aq̄ ſupra ignē bulliat: ꝛ cacab⁹ cū axū
gijs in caldario pendeat in ipſa aq̄ vt de calore ipſius aque
axungie liquefiant: ꝛ liquefacte per ſubtilem pannū albū
colent̄ in catinū: vt poſtea tot⁹ puluis apponat̄ ꝑter cam/
phoram ꝛ boracē cū ſpatula ſemper agitando: vt omniū
bona fiat incorporatio. hoc facto in vno citrino cānato vl̄
duobus mittatur ꝛ ponantur: ꝛ cum ſpatula ſemper agi/
tando: ꝛ cum inceperit bullire iterum in caldario ponan/
tur: ꝛ cum ſpatula ſemper agitando puluis camphore ꝛ bo
racis apponantur: ꝛ donec incipiat frigeſcere agitetur: ꝛ cū
infrigidatum fuerit recondatur. Et nota ꝙ lib.i. pulueris
lib.viij. axungie collate debent poni.

Unguentum Marciaton aliud. quod aliqui ha/
bent in vſu. ℞.
Folioꝝ lauri. lib.iiij. Maſticis.
Ruthe. lib.ij.s. Storacis calamite.
Amoraci. i. maiorāe. lib.ij. Medulle ceruine.
Roris marini. lib.i.s. Adipis vrſi.
Foliorum myrti. lib.i. Adipis galline. an̄.ʒ.i.
Eſuri. i. flos faluie. Thuris. ʒ.ij.s.
Balſomite. i. mētbe aq̄tice. Olei nardini. ʒ.i.
Ocimi. i. baſilicō. an̄. lib.s. Olei viridis. i. ex oliuis
Butyri. ʒ.v. immaturis. lib.vi.
Et fiat vnguentum prout in vnguento alio marciaton tibi

oſtendi.¶ Oleum viride eſt oleum onfancinum.i.oleū oliuarum immaturarum: ⁊ dicitur a virendo: eo q2 maiorem viriditatem habet q̄ cetera olea ſimplicia.

Unguentum Artbanite magnum Meſue relatum ad Alexandrum quo vngitur venter ⁊ ſumen ⁊ ilia: ⁊ ſoluit ſolutione catartici. Et vngitur ex eo ſtomachus ⁊ facit vomere ⁊ educit vermes: ⁊ cōfert hydropiſi ⁊ ſolutione educit aquam citrinam ⁊ eſt propinandum non valentibus ſumere medicinam. Cuius permixtio. ℞.

Succi artbanite.i.ciclami. Butyri vaccini. lib.i.
nis vl' panis porcini.lib.iiij. Pulpe collogntide. ʒ.iiij.
Succi cucu.aſinini.lib.i. Polypodij. ʒ.vi.
Olei irini. lib.ij. Euforbij. ʒ.ſ.

¶ Que ſunt terēda tere ⁊ ſubmerge in ſuccis ⁊ oleis: ⁊ pone in vaſe vitreo ſtricti orificij ⁊ ſtringe caput eius: ⁊ permitte per dies octo: deinde bulliant oīa ebullitione vna ⁊ colentur: deinde proijciantur ſuper colaturam. ℞.

Serapini. aur̄.v. Myrre. aur̄.ij.

¶ Duo hec diſſoluantur prius in forti aceto: deinde proijciantur in dicta colatura: ⁊ bulliant ſimul ſemper agitando cum ſpatula vſq3 fere ad ſuccorum conſumptionem: ⁊ tunc proijce ſuper ea.

Cere. ʒ.v. Fellis vaccini. aur̄.vi.

Ferueant cum eis vſq3 dum liqueſiat cera: deinde puluerizſa ſuper id.

Scamonee. Euforbij. aur̄.ij.
Aloes. Turbith. aur̄.v.
Mezereon. Piperis longi.
Colloquintide. an̄.aur̄.v. Zinziberis.
Salis gēme. aur̄.iij. Camomille. aur̄.ij.

Miſceanē omnia bene vt permiſceanē ⁊ vtere.¶ Modus extrahendi ſuccum a cucumere aſinino talis eſt. Accipiant in fine Julij in diebus canicularibus ⁊ in mēſe Auguſti qui ſunt citrini: q2 illi ſunt maturi: ⁊ ponanē in vaſe ⁊ permittatur per noctem: deinde perforētur cultello acuto. Exiet aquoſitas quedā clara ⁊ ſubſtantia pulpoſa. Illa aquoſitas colligatur cū ſpōgia vel bombace ⁊ abijciatur: ⁊ ſubſtātia pulpoſa reſeruetē ⁊ vtatur ad libitū ponēdo illā ad ſolē: ⁊ permittaē exiccari donec poſſit educi ad formā trociſcorum: deinde remoueaē ⁊ reſeruetur.

Unguentum aliud artbanite paruum Meſue reſoluens apoſtemata ſplenis ⁊ lapideitatem ipſius ⁊ ſcrophulas. ℞.

Succi artbanite. Hyſſopi humide. ʒ.v.
Uiſcoſitatem que mulgeē Armoniaci.
ex radice filicis. Bdellij. an̄.ʒ.i.ſ.
Succi kamenelis.i. an̄. Aceti quātū ſufficit.
ʒ.viij. Cere citrine. ʒ.vi.
Succi extremitatū tamariſci. ʒ.ij. Corticis radicis capparorum ʒ.i.ſ.
Olei irini. lib.ij. Spice. ʒ.iij.

¶ Et fiat ſicut ſuperius diximus.

Unguentum egyptiacum Meſue magnum confert ad vulnera antiqua: ⁊ fiſtulas que indigent mundificatione. abſtergit enim ⁊ mundificat ea a carne mortua ⁊ putredine. Cuius permixtio. ℞.
Floris eris. ʒ.v. Mellis. ʒ.xiiij. Aceti fortiſſimi. ʒ.vij.
Coque ſuper ignem donec inſpiſſetur: deinde eo ablato adde. Olibanum bene puluerizatum. ʒ.ij.ſ. Terendo ſuper terenda.¶ Hoc vnguentū duobus modis fit. qui enī volunt illum multum corroſiuū faciunt ipſum ſine olibano. Qui vō mediocriter olibanum ponunt.

Unguentum de bdellio Meſue. quod cōfert ad ſpaſmum: ⁊ epilepſiam: ⁊ paralyſim: ⁊ ad egritudines neruorum frigidas: ⁊ lenit nodoſitates neruorum. ℞.

Bdellij. ʒ.vi. Cere noue. ʒ.xv.
Euforbij. ʒ.iiij. Olei ſambuci: aut de cheri. ʒ.x.
Caſtorei. ʒ.iij.
Serapini. ʒ.iiij.

¶ Bellium ⁊ ſerapinum infundantur in aqua rutbe agreſtis: ⁊ cetera liniantur cum aqua calida: ⁊ fiat vnguentum ⁊ liniatur cum eo.

Unguentum pro vermibus montagnane in antidotario ſuo⁊ conſiliorum. ℞.

Centauree minoris. Aloes ad pondus omnium qd̄ erit. ʒ.vij.ſ.
Abſinthij.
Lupinorum. an̄.ʒ.ſ. Olei abſinthij. ʒ.iiij.
Ligni aloes. Fellis tauri. ʒ.i.
Cornu cerui vſti. Cere. ʒ.i ſ.
Diptami. an̄.ʒ.ij.

Conterantur omnia conterenda: ⁊ fiat vnguentum.

¶ Lauatur enim cera duplici cauſa. primo vt acuitas ſua amoueatur. ſcdō vt acquirat virtutem quam non habet: ⁊ quam habet deperdat vt in vnguento comitiſſe: q2 lauantur vt efficiātur ſtiptica.¶ Si ſcriptum reperitur cere lote. tunc dicta cera lauāda eſt in aqua cōmuni. Aliter lauatur in decoctione in qua deſcribitur.

Unguentum pectorale magiſtrale: ⁊ eſt vſuale. ℞.

Olei amigdala.dulciū.ʒ.iiij. Butyri recentis. ʒ.vi.
Olei camomille. Ireos ſubtiliter puluerizati. ʒ.ij.
Olei violati. an̄.ʒ.iij.
Adipis galline. Croci. ʒ.ſ.
Adipis anatis. an̄.ʒ.ij. Cere albe. ʒ.iij.

¶ Miſce ⁊ fiat vnguentum omnia ſimul liqueſiendo: ſine vō ireos ⁊ crocus ponātur: deinde lauetur tribus aut quatuor vicibus cum aqua ordei tepida: butyrum melius eſt vaccinum cum in medicinis ponitur: ideſt ad opus medicine datur: debet eſſe ſine ſale ⁊ conſeruatur vſq3 ad ſex menſes vel vſq3 ad annum ad plus.¶ Adeps galline debet eſſe recens ⁊ non antiquatum. amittit enim complexionem ⁊ virtutem: ⁊ efficitur rancidum ⁊ amittit temperamentum ⁊ liquefactum melius conſeruatur.¶ Adeps anatis ⁊ anſeris quanto antiquiores tanto meliores ſunt: ⁊ cum in medicinis adminiſtrantur nullo modo ſale condendi ſunt.¶ Pinguedines omnes ſi aſpergātur zuccharo ſubtiliter puluerizato diu conſeruanē abſq3 corruptione. hoc ego ſepe vidi ⁊ experimento approbaui. pinguedines enim que pro vſu medicine ſunt nullo modo ſale ſalāde ſunt ſed modo predicto preparande.

Unguentum apoſtolorum Auicenne. 5° canoñ. tractatu 11° q in vſu eſt: ⁊ ē apoſtolicon: ⁊ nominaē vnguentū veneris: ⁊ eſt vnguentū rectificans cu3 facilitate fiſtulas difficiles: ⁊ ſcrophulas paruas nec eſt aliqd ſimile ei. ⁊ mundificat vulnera ex carne mortua: ⁊ plus ⁊ conſolidat. Et dicitur q eſt medicina. 12. apoſtolorum. Cuius permixtio. ℞.

Cere albe. Thuris maſculi. ʒ.vi.
Roſine. an̄.ʒ.xiiij. Myrre.
Oppoponaci. Galbani. an̄ ʒ.iiij.
Floris eris. an̄.ʒ.ij. Bdellij. ʒ.vi.
Armoniaci ʒ.xiiij. Lythargirij. ʒ.viiij.
Ariſtologie longe. ʒ.vi.

Infundanē bdelliū ⁊ alie gumme in aceto vini ⁊ decoquātur in eſtate cū duab⁹ lib. olei: ⁊ in hyeme lib.iij. olei ⁊c̄.
¶ Oleum ſi ſimpliciter ſcriptum reperiaē de oleo oliuarū ſemꝑ eſt intelligendum: qd̄ oleū eſt materia oliu3 oleorū: vt in tractatu de oleis manifeſte apparet ⁊c̄.

Unguentum ad ſcabiem magiſtrale bonũ ⁊ expertum. ℞.

Olei cõmunis. lib.ij.	Terbentine.
Axungie porci recentis. lib.ij.ſ.	Argenti viui extincti. añ. lib. ſ.
Ceruſe.	Argenti ſublimati. ʒ.iij.
Salis cõmunis. añ.lib.i.	Cere albe. ʒ.v.

Miſce ⁊ fiat vnguentum ſm artez. Axungia porci melius conſeruatur liquefacta ⁊ adeps renum captarum hoc etiã modo melius conſeruatur. ¶ Argentum viuum hoc modo extinguit ⁊ preparat. Accipiat argentũ viuũ ⁊ ponat in vna ampulla vitri ⁊ ſupra exponatur tanta ſaliua ꝙ cooperiatur: deinde cõcutiatur tãtũ ſub ⁊ ſupra ſemper ſaliuam addendo ꝙ totum confrangatur: ita ꝙ poſſit aſpergi tanꝗ̃ lach: ⁊ partibus cui ponitur adhereat: ⁊ hoc modo extinctum erit. aliter tantum concutiatur ꝙ in illaz formam veniat: ⁊ ſic extinguitur.

Unguentum aliud ad ſcabiez pro pueris paruis ⁊ mulieribus grauidis ⁊ pſonis delicatis montagnane. ℞.

Terbentine bñ lote. ʒ.iiij.	Succi citrangulorum.
Butyri recẽtis loti. ʒ.ij.	Uitellos ouo. añ. nuõ. iij.
Salis. ʒ.i.	Olei roſati. ʒ.i.

Miſceantur omnia ſimul ⁊ fiat vnguentum. ¶ Salis ſi ſimpliciter ſcriptum reperiatur in compoſitionibus ſemper de cõmuni ſale eſt intelligendum. ¶ Terbentina ⁊ butyrum lauandi ſunt in aqua cõmuni: ⁊ ſic facias de omni alia re lauanda: in qua ſolum dicitur lauetur ⁊ non exprimatur cum qua re. cum communi aqua lauãda eſt.

Unguentum ad ſcabiem pro canibus bonum ⁊ ⁊ expertum. ℞.

Saponis mollis. lib.i.	Salis nitri.
Axungie porci. ʒ.vi.	Aluminis roce vſte.
Ellebori nigri. ʒ.viij.	Salis cõmunis.
Sulfuris. ʒ.vi.	Terbentine. añ.ʒ.vi.

¶ Olei laurini quantum ſufficit ad incorporandum: ⁊ fiat vnguentum. ¶ Et ſi fortius facere volueris adde. ʒ.iij. argenti ſublimati ⁊ terre camelli. ʒ.iiij.

Unguentum album ſiue de ceruſa crudum magiſtrale quod eſt in vſu: ⁊ valet ad infrigidandum omnem duritiem ⁊ batituraz ⁊ deruſcbata pelaxinam carnis ⁊ combuſtionem ignis. ℞. Olei roſati. lib.iij. Ceruſe. lib.i. Cere albe. ʒ.viij. Miſce omnia ⁊ fiat vnguentũ. ¶ Et ſunt qui addunt camphore. ʒ.i.ſ. ⁊ albumina ouorum. duo: ⁊ tunc erit vnguentum camphoratum ⁊ ſine camphora ⁊ ſine albumine oui erit vnguentum de ceruſa crudum: ⁊ ſic vocatur.

Unguentum de ceruſa coctũ. valet ad ꝯſolidãdũ plagas: ⁊ in vſu eſt. Magr̃ale. ℞. Olei communis. lib.ij. Ceruſe ſubtilis. lib.i. Coquantur lento igne donec coctum ſit: ⁊ ſunt aliqui qui addunt cere albe ⁊ munde. ʒ.iiij. ⁊ fiant magdaleones.

Unguentum de lythargirio coctum magiſtrale. ⁊ valet ad malum tibiarum: ⁊ precipue qui fractã habent pellem ſuꝑ tibijs. ℞. Lythargirij auri ſubtiliſſimi puluerizati. Aceti fortis. añ. lib.i. Olei roſati clari. lib.ij. Coquant lento igne vſqȝ coctum ſit. ⁊ fiat magdaleon: ⁊ ſunt aliqui qui in dicto vnguẽto addũt cere. ʒ.iij. ſed melius eſt ſine cera.

Unguentum de minio coctum: ⁊ eſt Magiſtrale: valet ſicut vnguentum de lythargirio. ℞. Miniȝ ſubtiliſſimi. lib.i.ſ. Olei cõmunis. lib.i. Coquantur lento igne: ⁊ fiant magdaleones.

Unguentum Baſilicon minus magiſtrale. valet ad extrahendum putredinem ab vlceribus ⁊ plagis factis nouiter ⁊ eſt in vſu. ℞.

Picis naualis.	Colofonie: ideſt picis grece puluerizate. ʒ.vij.
Raſe pini.	
Terbentine.	Cere noue mũde. ʒ.v.ſ.
Olei cõmunis. añ.ʒ.ix.	

Miſce omnia ſimul ⁊ coletur ⁊ fiat.

Unguentum Citrinum ⁊ dicitur vnguentũ commune: valet ſicut vnguentum baſilicon: ſed eſt plus lenitiuũ ⁊ eſt magiſtrale. ℞.

Terbentine. lib.i.	Cere noue ⁊ mũde. lib.ſ.
Raſe pini cola. lib.i.ʒ.iij.	Olei cõmunis. ʒ.ix.

Miſce omnia ⁊ fiat vnguentum ſm artem.

Unguentum de dragagantia pro pectore magiſtrale. ℞.

Gumme dragaganti munde. ʒ.iiij.
Aque florum violarum. lib.ij.

¶ Infundatur in ea gumma per horas. xij. poſtea ſtamineur ⁊ his addatur. Olei violati. Olei amigdalarum dulcium. Cere albe. añ. lib.i. Liquefiant oleum ⁊ cera: deinde apponat gumma ipſis infrigidatis ⁊ miſceant ⁊c̃.

¶ Unguentũ hoc niſi ingenio fiat nunquã bonã formam habere poteſt: ſed ſtat in magdaleonibus groſſitudinis fabe. Igitur hoc modo facias poſt liquefactionez cere ⁊ olei ⁊ ipſorum infrigidationem addas gummam ſtamignatã paulatine illam ſtanchezando ac ſi velles ſtanchezare manuſchriſti ⁊ nõ ceſſes addere gummã ⁊ ſtanchezare donec habeat bonam formã: ⁊ quãto magis elaborabis in ducẽdo tanto meliorem formam accipiet ⁊c̃.

Unguentum de adipibus Magiſtrale pectorale. ℞.

Adipis galline.	Olei camomille.
Adipis anſeris.	Olei amigdalarum dulcium. añ.ʒ.iij.
Adipis anatis.	
Butyri recentis. añ.ʒ.vi.	Miſce ⁊ fiat vnguentum.
Cere albe. ʒ.iiij.	

Unguentum comitiſſe Guilelmi de varignana in ſua practica. capitulo de retentione menſtruorum: quod eſt in vſu: ⁊ eſt mirabile ⁊ expertum pluries. ℞.

Corticum medianorum caſtanearum.	Oximarum vuarũ de labruſcis: ideſt granelle.
Glandium ⁊ copularum glandium.	Sorbarum ſiccarum immaturarum.
Corticum medianorum arboris glandium.	Neſpillorum immaturorum.
	Radicum celidonie.
Myrtillorum.	Foliorum prunorum ſylueſtrium. añ.ʒ.i.ſ.
Caude equine.	
Corticum fabarum.	

Terantur groſſo modo ⁊ bulliant in lib.viij. aque plantaginis vſqȝ ad conſumptionem medietatis: ⁊ poſtea coletur: ⁊ poſtea ℞.

Olei myrtillorum. lib.vi. Cere noue. lib.i.

Miſce ⁊ laua oleum ⁊ cerã cũ ſuprascripta decoctione nouies ſemꝑ remouẽdo aquã: ⁊ cũ hoc factũ fuerit. ℞.

Corticũ caſtanearum.	
Glandium.	Myrtillorum.
Corticum medianorum arboris glandium.	Oximarum vuarum: ideſt de lambruſcis.
Gallarum. añ.ʒ.ij.	Sorbarum ſiccarum. añ.ʒ.i.
Cineris oſſium cruris bouis. ʒ.i.	Trociſcorum de kara. ʒ.viij.

¶ Fiat ex his puluis ſubtiliſſimus: ⁊ miſce cum ſuprascripto oleo ⁊ cera: ⁊ fiat vnguentum. ¶ Per cortices fabarum auctor intelligit corticem in qua fabe oriuntur creſcunt ⁊ maturantur. ſ. illa vegula. ¶ Modus lauãdi ceram talis eſt. ꝑmo debet cera ad ignez liquefieri: deinde

in aqua mũda ab omni ſapore dz proyci ꝛ in aqua illa dz manibus malaxari: ꝛ aqua a cera manibus exprimi. Deinde ad ignẽ dz liqueſieri ꝛ in aqua mũda proyci: vt prius: ꝛ ſic iterum atqꝫ iterum eſt faciendũ quouſqꝫ aqua ſine ſapore exeat: ꝛ tunc erit ſignum lotionis ꝛc.

Unguentum de Anthera Magiſtrale: ꝛ eſt cõſtrictiuum. ℞.

Myrtillorum. — Seminis anthere.
Sallarum. — Roſarum rubearum.
Nucum capreſſi. — Seis plãtaginis. añ. ʒ.ſ.
Corticum granatorꝫ. — Terantur hec omnia ſubtiliter ꝛ cum.
Acbacie.
Maſticis. — Olei roſati. lib.i.ſ.
Balauſtiarum. añ. ʒ.i. — Cere noue. ʒ.iiij.

Miſce: ꝛ fiat vnguentum. ¶ Modus faciendi acbaciam talis eſt. Accipe ſucci pomorum ſylueſtrium quantitatem quam volueris propinquorum maturationi: ꝛ pone in caldario: ꝛ coque vſqꝫ ad conſumptionẽ codognate de melle ꝛ extende ſuper tabulam poſtq̃ cocta fuerint ꝛ incide cum caltello in fruſtis paruis: ꝛ poſtea dimitte exiccari ꝛ vſui reſerua ꝛc.

Unguentum ad combuſtionem ignis Magiſtrale ſic fit. ℞.

Corticis medulle ſambuci. ʒ.ij.

Bulliant in aqua ſufficienti vſqꝫ ad cõſumptionẽ duarꝫ partium ꝛ coletur: deinde in dicta colatura adde.

Olei nucum. ʒ.iiij.

Et tantum bulliat lentiſſimo igne vſqꝫ ad conſumptionẽ ſupraſcripte decoctionis: poſtea adde intus in fine.

Cere noue ꝛ boni coloris. ʒ.ij.

Miſce ꝛ fiat vnguentum ꝛc.

Unguentum ad ſciſſuras mamillarum Magiſtrale. ℞.

Lytbargirij argenti. — Axungie porci maſ. ʒ.ij.ſ.
Zinziberis fini. — Olei violati. ʒ.iij.
Myrre. añ. ʒ.ij. — Cere noue. ʒ.ij.

¶ Et fiat vnguentum molle.

Unguentum mirabile relatum ad Nicodemum Meſue. valens ad vlcera putrida: ꝛ generat in eis carnem ꝛ ſigillat: ꝛ prohibet in eis fieri putrefactionẽ. Cuius hec eſt permixtio. ℞.

Myrre. — Mellis diſpumati. ʒ.vi.
Aloes. — Uini albi ꝛ boni. ʒ.iiij.
Sarcocolle. añ. ʒ.i.

Decoquantur ſimul cũ facilitate vſqꝫ dum habeat ſpiſſitudinẽ. Et quãdo additur in medicamine Uitreoli. ʒ.ſ. ꝛ proprie ad ꝯſumptionẽ carnis addite: ꝛ eſt expertum.

Unguentum baſilicon magnum Meſue confert vulneribus: in quibus eſt calefactio ꝛ proprie in vulneribus neruoſis: mundificat enĩ ꝛ incarnat ea. Cuius permixtio. ℞.

Cere albe. ʒ.vi. — Picis grece: ideſt coloſonie. ʒ.i.ſ.
Raſe pini.
Sepi vaccini. — Picis. ʒ.iij.
Olibani. — Olei cõmunis. lib.ij.
Myrre. añ. ʒ.i.ſ.

Conterant̃ cõterenda: ꝛ fiat vnguentum in bona forma. ¶ Pix ſi ſimplr̃ ſcripta reperiat̃ ſemper de nauali intelligatur. Si vo pix greca de coloſonia ſemꝑ intelligit̃.

Unguentum ceraſeos magnũ Meſue. rectificãs vlcera maligna: ꝛ fiſtulas difficiles: ꝛ mundificat a carne mortua: ꝛ putrefactiõe: ꝛ perficit ſigillationem corꝫ ſigillatione laudabili. ℞.

Armoniaci. ʒ.i. — Olibani maſculi.
Bdelij. ʒ.v. — Ariſtologie. añ. ʒ.v.
Sarcocolle. ʒ.v. — Oppoponacis. ʒ.ij.ſ.
Myrre. — Floris eris. ʒ.iij.
Salbani. añ. ʒ.iiij. — Reſine. ʒ.xiiij.
Lytbargirij. ʒ.xv. — Cere albe. ʒ.ij.
Aloes. ʒ.ij.ſ. — Olei cõmunis. ʒ.ij.ſ.

Armoniacum ꝛ bdellium diſſoluantur in aceto. Lytbargirium teratur ꝛ decoquatur cum oleo donec liqueſiat: ꝛ tunc remoueatur ab igne donec infrigidetur parũ ꝛ pyce ſuper ipſum aramoniacũ ꝛ bdelliũ diſſoluta in aceto: ꝛ reduc ad ignem donec coaguleẗ: ꝛ poſt illud proyce ſuper ipſum reliquas medicinas ꝛ adminiſtretur ꝛc.

Unguentum ceraſeos paruum Meſue. faciens naſci carnem in vulneribus: ꝛ mũdificat ꝛ incarñt ea: ꝛ confert vulneribus recentibus ꝛ antiquis. ℞.

Ariſtologie rotunde. — Sarcocolle. ʒ.ſ.
Radicis ireos. — Lytbargirij trici puluerifati. ʒ.v.
Sãguis draconis.
Armoniaci. añ. ʒ.ſ.

Decoquat̃ lytbargiriũ cũ olei cõmunis lib.i. vſqꝫ dũ liqueſiat. Et conficiantur cũ alijs ſicut diximus.

Unguentum alabaſtrum Nardi precioſi qđ romani de hieruſalem attulerũt tempore quo dominus noſter Jeſus Chr̃s fuit crucifixus: ꝓbatum eſt in omnibus febribus ꝛ rigoribus ꝛ calculoſis doloribus lumborum: petram de veſica frangit. dolorem illum aufert emigrancum. als illiacum dolorem amputat. cauſis matricis optime ſubuenit. Maria ꝛ Martha Sorores Laçari hoc vnguento vſe fuerunt diebus vite ſue. Cuius permixtio hec eſt. ℞.

Sauine viridis. ʒ.v. — Hedere.
Sallarum capreſſi viridis. ʒ.viij. ʒ.i. — Mille folij. añ. ʒ.vi.
Arthemiſie.
Roris marini viridis. ʒ.vi. — Fenugreci.

Terre benedicte. Seminis lini. añ. ʒ.vi. Hec omnia ifundẽ in aque ſextario vno ꝛ medio: ꝛ ſtet in infuſione ꝑ duos dies. poſtea adde. Olei cõmunis ſextaria. v. ꝛ dimitte eũ cum cautela tandiu coquat̃ vſqꝫ ad conſumptionẽ aque: ꝛ remoto ab igne colet̃ ꝑ ſacculũ: additis

Cere noue pure ꝛ mũ. ʒ.vi. — Raſine pini.
Colofonie. — Olibani.
Terbentine. — Maſticis. añ. ʒ.v.
Salbani. — Storacis calamite.
Sũmi hedere. añ. ʒ.v. — Spice nardi. añ. lib.i.
Picis hiſpane. ʒ.v. — Balſami. ʒ.iiij.

Que terenda ſunt terant̃ ꝛ que liqueſienda liqueſiãt ſm artem: ꝛ miſce omnibus: fiat vnguentum ſemꝑ agitando cum ſpatula ꝛ vſui reſeruetur ꝛc.

Zuccharum roſatum Meſue. ſtomachum ꝛ cor confortat: ꝛ omnia viſcera. Et confert ad mollificationeꝫ eorum: ꝛ eius modus talis eſt. ¶ ℞. Summitatis florum roſarum rubearum incomplete maturitatis. ʒ.iiij. Permiſceant̃ poſt eorũ collectionẽ ſaltim per diem. deinde in lapideo vaſe vltimate conterantur poſtea adde eis çucchari lib.i. ꝛ bene piſtando permiſceantur: deinde reponant̃ in vaſe vitreato: ꝛ cooperiatur charta: demũ ſoli exponat̃: ꝛ per mẽſes. iij. permittat̃ omni die illum miſcendo: deinde remoueatur ꝛ reſeruetur. Et hoc modo fiat çuccharum violatum bugloſſatũ ꝛ boraginatum permutando ſolũ flores: in reliquis vo preſcriptus modus ſeruandus eſt. Et quidam faciunt illud cum roſis non habentibus aliquid de complemento ꝛ inuenitur magis ſtipticum. ¶ Et ſunt qui non terunt roſas: ſed incidunt cum forficibus: ꝛ fricant manibus fricatione vltima

tima roſa ⁊ çuccbaruz:deinde exponunt ſoli.℄ Nota inſuper ꝙ de floribus preſcriptis ſolum ſummitas accipienda eſt.alia vͦo abyciẽda:q꜡ nimis dura.Et fila illa que in floribus boraginis reperiunẗ abycienda ſunt.

Zuccbarum violatum Meſue inflammationẽ ⁊ ſitiz ſedat:ventrẽ lubricat.Et ei⁹modus eſt ſicut çuccbarũ roſatum:indigent tñ viole expanſione longiori ⁊ expoſitione in ſole ⁊c̃.

℄ De artificio cere.

Cera enim quid ſit:⁊ quõ a melle ſeparatur:quomodoq꜠ fiat:A doctoribus lõgo ⁊ claro ſermone pertractatum eſt:ita vt ⁊ mulieres ⁊ ruſtici magiſtri effecti ſiut.Igitur de ipſius artificio ſcribẽ reſtabat.A cera igitur rubea faciam initium.

℄ Ad faciendum ceram rubeam. ℞.

Cere noue lib.i.Terbentine ſubtilis. ℥.ij.in eſtate:in byeme ℥.iij.Cinapry ſuper lapidem pictorum bene triti.Olei oliuarum. añ.℥.i. Liqueſiant cera ⁊ terbentina ad ignem demum remoueantur:⁊ poſt aliqualez infrigidationem addatur oleum ⁊ cinaprium beneq꜠ ſimul miſceantur ⁊ reſeruetur ⁊c̃.℄ Oleum enim cum cera ponitur vt cera ſimul tenere faciat que a cinaprio ſeparatur ⁊ frangibilis redditur ac vt cinaprium melius conteratur.℄ Sunt qui loco cinapry ad faciendum rubeaz ceram ponunt minium ⁊ fieri poteſt:ſed in triplo ponitur de minio vt pro omni lib.cere miny bene triti cum oleo vt ſupra. ℥.iij.vel.ij.ad minus:ſed non babet tantum colorem quantum fit de cinaprio ⁊c̃.

℄ Ad faciendam ceram viridem. ℞.

Cere noue lib.i.Uiridis eris triti vt ſupra.Olei oliuarum. añ.℥.i. Liquefiat cera:⁊ poſt aliqualẽ infrigidationem addatur viride eris ⁊ oleum ⁊ bene miſceãtur:⁊ viridis fiet.℄ Si dictam ceram tenacez facere vis adde quantitatem terbentine ſupraſcriptam in cera rubea.Terbentina enim in cera ponitur vt per ipſam tenax reddatur.Ac q꜡ aliquãdo de ipſa fiunt imagines vt facilius a formis in aqua madefactis ſepareẗ:quare.

℄ Ad faciendũ ceram nigram. ℞.

Cere noue lib.i.Terra nigra trita.vt ſupra.Olei oliuarum. añ.℥.i. Liquefiat cera ⁊ poſt aliqualem infrigidationem addantur terra nigra ⁊ oleum ⁊ reſerua.℄ Si dictam ceram nigram tenacem facere vis addas quantitatem terbentine ſupra tibi notatam.

℄ Ad faciendum ſeu dealbandum cerã. ℞.

Cere quantitatẽ quã volueris. Aque clare.partes.ij. Miſceantur duo bec ⁊ caleſiat aqua ad ignẽ clarum viſquequo cera ſit liquefacta:deinde paululum permittatur quieſcere donec tota cera natet ſuper faciẽ aque:deinde accipe vas aliqđ vitreatum:cuius pars exterior ſit lenis ⁊ madefac euz in aqua frigida:deinde infundatur ſere medietas eius in cera liquefacta ⁊ extrabe cuz cera que ſibi adberet ⁊ permitte ceraz illam infrigidare:deinde ſepara eam a vaſe ⁊ tantum boc facias ꝙ tota cera ab aqua fuerit extracta:deinde dictam ceram taliter formatam ſoli exponas ⁊ rori in menſe May ⁊ illam ſepe voluas:⁊ tãtum permittatur ꝙ fiat alba vt ceruſa.

℄ Sunt autem quidam aly qui illam dealbant in tribus diebus ſeruando predictum modũ.Sed expectant in mẽſe July quando ſol eſt in maiori calore:⁊ q꜡ cera illa ſubtilis eſt faciliterq꜠ a caliditate ſolis poſſet liquefieri aſpergenda eſt aqua munda bis in die.

℄ Alius modus dealbandi ceram. ℞.

Cere quantitatem quam volueris.Aque clare.partes duas.Bulliant ſimul ⁊ coquantur donec nigreſcat aqua.Et tunc proyce aquã illam ⁊ pone aliaz:⁊ ita ſepe fiat donec fiat alba:deinde collige ceram ⁊ reſerua.

℄ Multis alys modis poteſt cera dealbari.Sed preſcripti duo modi ſunt cõmuniores ac meliores.inſuper nota ꝙ cera poteſt omnem colorem accipere tingendo eam cũ tetingente ad colorem quem intendis facere.Seruando modum in cera rubea ⁊ viridi tibi declaratum ⁊ de quantitate tam rei ꝗ olei ⁊ contritione ⁊c̃.

℄ Modus laborandi dictam ceram.

Menſura longitudinis ſm diuerſitatem põderis.
Cereum de ℞ub.xxi.debet eſſe bẑ.iiij.⁊ quar.ij.
Cereum de ℞ub.viij debet eſſe de bẑ.iiij.⁊ quar.ſ.
Cereum de ℞ub.vij.debet eſſe de bẑ.iiij.
Cereum de ℞ub.vi.debet eſſe de bẑ.iij.⁊ quar.iij.
Cereum de ℞ub.v.debet eſſe de bẑ.iij.⁊ tertie.ij.
Cereum de ℞ub.iiij.debet eſſe de bẑ.iij.⁊ tertie.i.
Cereum de ℞ub.iij.debet eſſe bẑ.iij.
Cereum de ℞ub.ij.debet eſſe de bẑ.ij.⁊ quar.iij.ſ.
Cereum de lib.xl.debet eſſe de bẑ.ij.⁊ quar.iij.
Cereum de lib.xxx.debet eſſe de bẑ.ij.⁊ quar.ij.
Cereum de lib.lv.debet eſſe de bẑ.ij.ſ.⁊ digiti.ij.
Cereum de lib.xvi.debet eſſe de bẑ.ij.
Cereum de lib.xij.debet eſſe bẑ.ij.minus digiti.iiij.
Cereum de lib.viij.debet eſſe de quar.vi.ſ.
Cereum de lib.v.debet eſſe de quar.v.ſ.
Cereum de lib.iiij.debet eſſe de bẑ.ij.⁊ quar.ſ.
Cereum de lib.iij.debet eſſe de bẑ.ij.
Cereum de lib.ij.ſ.debet eſſe de bẑ.i.⁊ quar.iij.ſ.
Cereum de lib.ij.debet eſſe de bẑ.i.⁊ quar.iij.
Cereum de lib.i.ſ.debet eſſe de bẑ.i.⁊ tertie.ij.
Cereum de lib.i.debet eſſe de bẑ.i.⁊ quar.i.
Cereum de lib.ſ.debet eſſe de bra.i.
Cereum de.℥.viij.debet eſſe de bra.i.⁊ digitis.ij.
Cereum de.℥.iiij.debet eſſe de quar.iij.ſ.⁊ digitis.ij.
Cereum de.℥.iij.debet eſſe de quar.iij.⁊ digitis.ij.
Cereum de.℥.ij.debet eſſe de quar.iij.
Cereum de.℥.i.debet eſſe de quar.ij.⁊ digitis.iij.
Cereum de.℥.ſ.debet eſſe de quar.i.ſ.⁊ digitis.ij.
Cereum de ʒ.iiij.debet eſſe de quar.i.ſ.
Cereum de ʒ.iij.debet eſſe de quar.i.⁊ digitis.iij.
Cereum de ʒ.ij.debet eſſet de quar.i.⁊ digitis.ij.
Cereum de ʒ.i.debet eſſe de quar.i.⁊ digitis.i.

℄ Menſure iſte intelligende ſunt ac mẽſurande cuz brachio pãni:⁊ non ſoluz intelligende ſunt de cereis rotũdis:ſed de q̃dratis:diuerſificanẗ tñ q̃nq꜠ ſm diuerſitatẽ opinionuz:ſed bic eſt cõis ⁊ ꝓportionatus modus ab oib⁹ vſitatus.℄ Nota inſup ꝙ q̃n ceram laborantes vel inaduertentia vel aliquo alio caſu faciunt vel ſummitatem vel poſtremam cerei nimis groſſa.vt igiẗ errorẽ ſuuz corrigere poſſint abradũt cultello ptez illam ſupfluã:cuius modus nõ laudaẗ.Sed accipienda eſt alia cera feruẽs ⁊ ſup ptez illã ſuperfluã cũ illo calore proycienda:⁊ totiens eſt reiterãda ꝙ pars illa amota ſit:⁊ ſic error corrigiẗ.Et nota ꝙ paruz dz eſſe diis in magnitudine ſeu ingroſſitie de parte infima ⁊ ſuprema ſi ſm rationẽ laboratum eſt cereum.

℄ Apponitur q̃nq꜠ rotunda cerea vt diſpendium euiteẗ.Igitur talis eſt modus.Amouetur cera in ſuperiori pte cerei antiq vſq꜠ ad lyciniũ per quartã vnã ⁊ lyciniũ antiquũ cũ nouo bene ligeẗ:ita vt ſi cum fune ſuſpẽdaẗ nõ laxetur:deide inuoluaẗ charta tãte altitudinis quãte cereũ eſſe dz:⁊ in dicta vacuitate cera liquefacta cũ captia ponatur vſquequo vacuitas plena ſit:deinde duo vel tres manus cere ſup totũ cereũ addaẗ.Et ſic nouiter totũ factum eſſe appebit.Modus bic ab oibus vſitatus eſt ⁊c̃.

¶ De artificio Zucchari.

Ex zucchardo multa fiunt q̄ hoc meo libello nō deſcribentur Cū iam trita ſint ⁊ rudes in his ſint edocti. Sȝ quia fiunt ⁊ non ab omnibus modus faciendi ſcitur declarabitur vt artificiū çucchari omnibus pateat huius opuſculi beneficio.

¶ Ad faciendum coriandros ſolios.

Coriandri rotundi ſeu ſolij fiunt ex çucchardo ſub quo ponit̄ ſemē coriandri ꝑparatuȝ. vt ſupra ⁊ bene exiccatū oi humiditate. Et in principio vſqȝ fere ad finem ponit̄ çuccharū bene coctuȝ. In fine vō per tres vel q̄tuor manus exhibet̄ leuis coctionis vt maioreȝ rotunditatē accipere poſſint fiantqȝ magis ſolij.

¶ Dicti coriandri bene ſiccandi ⁊ fricandi manibus ſunt ⁊ nō ſolū in fine: ſed in omni additione çucchari: eo q2 ide duriores reddunt̄: nec ita faciliter ab humiditatibus denigrantur ⁊ molles reddunt̄: ⁊ tūc ab oībus artificiū laudatur: ⁊ hec eſt ꝯſuetudo Januenſium que oībus approbat̄.

¶ Ad faciendum coriandros criſpos.

Tegatur ſemē coriandroꝝ çucchardo manibus fortiter fricando vſquequo habeāt mediocrē magnitudinem dando ſuper çucchaꝝ ſatis fortis cocture: deinde accipiat̄ captia forata paruo foramine in fundo ⁊ çucchardo impleat̄ ⁊ ab alto çucchaꝝ dictis coriādris ꝓijciatur ſemper bacilonum ducendo ſub ⁊ ſupra hinc ⁊ inde ⁊ ſit çuccharum fortis cocte a principio vſqȝ ad finem: ⁊ bene exiccentur ducendo bacilonum: vt ſupra.

¶ Zuccharū dat̄ bn̄ coctū vt criſpuȝ durare diu poſſit ac vt tantū ſimul nō adhereāt quātū adhererēt ſi leuiter decoqueret̄: ⁊ hoc bene docti aromatarij faciunt ⁊c̄.

¶ Ad faciendū cinamomū confectuȝ. ℞.

Cinnamomum excorticatū a ſuperiori cortice ⁊ ꝑ parua fila incidat̄ ⁊ in bacilone ponit̄ ac çuccharum ſupra cum ꝓijciatur cum captie paruo foramine forato. Et in ꝑ̄ncipio vſqȝ ꝑ tres manꝰ çuccharum ſit leuis coctionis poſtmodū vſqȝ in fine fortiter bacilonum ducendo vt in coriandris criſpis dixi: ⁊ tātuȝ hoc cōtinuetur ꝙ groſſi reddantur. ¶ Sunt qui poſt primam proiectionem çucchari aſpergunt in dictum cinnamomum inciſuȝ çinçiberis puluerizati vt fiant magis mordicatiui ⁊ guſtui fortes. Sed modus iſte nō mihi placet. Sed vt lingue mordētes ſint debent fieri ex bono cinnamomo nec infundendum eſt in aqua vt quidam famuli faciunt vt facilius incidatur: eo quia illa infuſio tollit omnino ſaporem cinnamomi ⁊c̄.

¶ Ad conficiendum amigdalas. ℞.

Amigdalas ⁊ bene cum panno aſpero frica: hīqȝ in bacilone exicca. ⁊ ab omni immundicia munda: demum cum çuccharum fortis coctionis ſuper eas proijce cum captia forata bacilonū huc ⁊ illuc ducendo inceſſanter ſub quo ſit ignis carbonū beneqȝ exiccentur: ⁊ tantū hoc fiat ꝙ bene tegantur: ⁊ quanto ꝯtinuetur dicta ductio baciloni: tanto ſolidiores redduntur.

¶ Sunt qui conficiunt amigdalas cum cortice: ⁊ hoc modo confecte longiori tempore durant nec ranceſcunt. Sūt vō qui a ſuperiori cortice mundant: ⁊ ſic conficiunt cum çucchardo. Alij qui illas diuidūt in duas partes ⁊ conficiūt. illaſqȝ criſpas faciunt. Modus vō faciendi ⁊ de coctione çucchari ⁊ ductione baciloni eſt vt de coriandris criſpis tibi monſtraui ⁊c̄.

¶ Ad condenduȝ rancetos. ℞.

Corticesranciorum prepara quantitatem quaȝ volueris: ⁊ ſuper eas proijce çuccharum cuȝ captia forata bene coctum: ⁊ facias quemadmodum de cinnamomo dixi: ⁊ de proiectione çucchari: ⁊ ductione baciloni. ¶ Cortices ranciorum hoc modo preparantur infundantur in aqua munda: ⁊ permittantur per dies noueȝ omni die aquam innouando. vltimo vō bulliant in aqua decem vel duodecim ebullitionibus: deinde ab igne remoti exprimantur ⁊ remoueatur pars alba que cortici adheret: ⁊ incidantur per longum in ſatis minuta fruſta ⁊ infundantur in çucchardo liquefacto ⁊ cocto per diem ⁊ noctem: deinde in eo bulliant leui ebullitione: poſtmodū extrahantur ⁊ deſiccari permittantur que deſiccate modo quo ſupra conficiantur: ⁊ hoc modo preparantur ⁊ amaritudo ab eis remouetur.

¶ Ad conficiendum gariofilos. ℞.

Gariofilos ⁊ exicca beneqȝ munda ab omnibus immundicijs: deinde çuccharum cuȝ captia forata ſuper eos proijce fortes ſatis cocture. Et ſi illos criſpos facē vis facias vt ƀ coriādris criſpis tibi dixi de ductione baciloni. Si vō ſolidos vt de amigdalis tibi monſtraui: ⁊ idem intelligas de rancetis.

¶ Ad faciendum confectiones bene criſpas debet eſſe foramen captie paruum ⁊ çuccharum debet dari equaliter ⁊ vniformiter: ⁊ quanto ab alto proijcitur tanto melius: nec permittēde ſunt gutte ſuper eas cadere. ille eniȝ opus tuum deſtruent.

¶ Ad conficiendum aniſos. ℞.

Semina aniſorum bene mundata. lib. ij. Et ſuper ea proijce çuccharum leuis coctionis in principio ⁊ bene manibus ducantur per bacilonum vſquequo fere ſint cooperta: beneqȝ exiccentur ad omneȝ manum çucchari: ⁊ hoc continuetur vſqȝ in fineȝ ſi ſolios aniſos facere vis. Si vō criſpos poſtq̄ȝ cooperta erunt da çuccharum cuȝ captia forata: ⁊ ab alto ⁊ ſit fortis cocture: deinde duc bacilonum vt in coriandris criſpis tibi dixi: ⁊ hoc facias vſqȝ ad debitam ipſoꝝ magnitudinem.

¶ Aniſi quāto ꝑuiores tāto pulchriores: ⁊ quāto duriores: tāto laudabiliores. duri eni fiunt ⁊ nō ſolū aniſi: ſed ⁊ cetere alie ꝯfectiones ſi bene ſiccent̄ ad oēm çucchari additionē: q2 bn̄ hoc notet̄. ¶ Ad ꝯficendū pineas. ℞.

Pinearum bene mundatarum quantitatem quā volueris: ⁊ ſuꝑ eas ꝓijce çuccharum cū captia forata bone cocture a principio vſqȝ ad finem: ⁊ duc bacilonum prout in coriandris criſpis tibi monſtraui. Si vō ſolios facere vis facias prout de amigdalis tibi monſtraui: ⁊ de ꝓiectione çucchari ⁊ ductione baciloni.

¶ Nota ꝙ hec confectio paruȝ durat: eo quia ranceſcūt pinee: ⁊ anteq̄ȝ conficiantur eſt aduertenduȝ ne rancide ſint. cognoſcuntur aūt quia ſūt nigre ⁊ mali ſaporis: quare purgande ſunt cum furfure: vt ſupra tibi oſtendi.

¶ Nota inſuper ꝙ ſunt qui in prima exhibitione çucchari ponunt albumen oui bene conquaſſatū cum çucchardo nō multū calido ne albumen coqueretur: ⁊ hoc faciunt: eo ꝙ ꝗ cum difficultate çuccharū eis adheret ꝓpter oleaginitatem que in eis eſt: ⁊ hic modus nō vituperatur ⁊c̄.

¶ Ad ꝯficiendum auellanas. ℞.

Auellanarum quantitatem quam volueris ⁊ facias prout de amigdalis tibi mōſtraui: ⁊ criſpas ⁊ ſolias faciendo ⁊ ſeruādo modū in iſtis: ſicut de amigdalis tibi dedi.

¶ Auellane anteq̄ȝ conficiant̄ debent bene duci in bacilono: ⁊ calefieri ad hoc ꝙ ſubtilis cortex eis adherens remoueat̄. Si.n. ꝑmitteret̄ çuccharū facilr ab eis remoueret̄.

¶ Ad conficiendū muſcardinos. ℞.

Cinnamomi ſubtilis ⁊ electi: ⁊ bene puluerizati ȝ.ij. Muſci optimi diſſoluti cum pauciſſima aqua roſa. ℈.ſ. Miſce duo hec in bacilone

⁊ ſuper

⁊ ſuper eis proyce zuccharũ bene coctum beneq; ⁊ inceſſanter manibus zuccharum ⁊ ſpecies ducantur: ⁊ bene exiccẽtur: ⁊ totiens hoc fiat q̃ ad groſſitudinem: ſeminis papaueris veniant in fine dando per duas manus zuccharum leuis coctionis vt rotundi fiant.

¶ Muſcardini niſi cũ difficultate corpus accipiunt: ſed ſagax aromatarius ⁊ ſollicitus in miſcẽdo manibus zuccharum: ⁊ ſpecies cito eos format. poſt vero duas vel tres manus zucchari cribellandi ſunt a qua cribellatione exeunt muſcardini groſſitudinis ponte acus ⁊ pulvis reſeruet̃: ⁊ alij qui iam corpus ſumpſerunt expleant̃. Feci ego ſemel facere ab vno famulo bene docto: ⁊ preſens ſteti: qui illos cito ⁊ optime perfecit. Sed ante perfectionez dimiſit pellẽ manus ad bacilonũ ⁊ pauca que remãſit veſicata erat.

¶ Inſuper nota q̃ preſcripte oẽs ↄfectiones que in bacilone fiunt debet eſſe ſub eo ignis carbonũ accenſus ſine fumo: nõ aũt lignorum vt iam a q̃buſdam fatuis vidi facere.

¶ Ad faciendũ pignocatam. ℞.

Zucchari clarificati ⁊ coctionis non perfecte lib.i. Stanchezet̃ optime cũ bacculo amota capria ab igne: ⁊ poſt longã eius ductionẽ addant̃ pinee mũde. ʒ.iiij. Et ſimul miſceantur: deinde zuccharũ perfecte coquat̃: ⁊ ſit dura coctio: deinde in morſellis incidatur.

¶ Pignocata ſi longo tempore conſeruari debet: apponenda eſt quãtitas p̃ſcripta pinearum. Si vero pauco tẽpore apponi poſſunt lib.v. pinearũ pro oĩ lib.i. zucchari.

¶ Ad faciendũ morſellatã albã. ℞.

Zucchari clarificati ⁊ coctionis non perfecte lib.i. Stanchezet̃ optime cũ bacculo ⁊ poſt longam eius ductionez addat̃ zinziberis minutim iciſi ʒ.ij. Deinde zuccharum perfecte coquat̃ ⁊ in morſellis icidatur.

¶ Sũt aũt multi q̃ maiorẽ quãtitatẽ zinziberis p̃ lib.i. zucchari ponunt vt fortior ſit. Sed cõis ⁊ ab oĩbus viſitata: doſis eſt ʒ.ij. zinziberis pro oĩ lib.i. zucchari.

¶ Ad faciendũ zinziberata. ℞.

Zinziberis mundi ⁊ electi. ʒ.iiij.
Cinnamomi fini. ʒ.ij.
Macis. Gariofilorum. ana.ʒ.i.
Puluerizentur hec ſubtiliter.
Zucchari clarificati ⁊ bene cocti. lib.ij.
Et fiat confecatio in morſellis.

¶ Cõfectio hec eſt multũ delectabilis guſtui: ſed nõ ẽ alba. fit in multis bonis vrbib⁹. Sz ĩ hac nr̃a vrbe nõ ẽ in vſu.

¶ Ad faciendũ fructus ⁊ aĩalia oĩa ex zuccharo. ℞.

Zucchari quantitatẽ quã volueris ⁊ pulueriza: deinde poſt ſubtilem puluerizationẽ ĩpaſtetur cũ albuminibus ouorum quãtitate ſufficienti intantũ q̃ formã paſte habeat: deinde vngant̃ forme cũ oleo amigdalarũ dulciũ ⁊ dicta paſta forme impleatur poſtea ſimul cõprimantur: ⁊ ſic erunt aĩalia vel fructus facti: ⁊ ſic oĩa fieri poſſunt pur q̃ forme habeant̃: deinde ponant̃ in ſtupha ad ſiccandũ demum pingantur ſm colorem ſuum.

¶ Sunt quidã alij qui ĩpaſtant zuccharum cũ gũmo dragaganti facta in aqua roſe: ⁊ qui aſpergunt formas farina: ⁊ hoc fieri poteſt: ſed ſupior modus melior eſt.

¶ Ad faciendum penidios. ℞.

Zucchari lib.ij. infundatur in aqua p̃ noctez: deinde coquat̃ cũ illa aqua abſq; aliqua alia clarificatiõe: prius tamen colet̃ ⁊ ſit coctio dura: poſt q̃ coctionem proyciatur ſuper marmor inunctũ oleo amigdalarũ dulcium: deinde ducatur ad ferrum anteq̃ infrigidetur ⁊ quanto longiori tempore ducũtur tanto albiores fiunt: deinde forpice incidant̃ ⁊ in ſtupha reſeruentur.

¶ Sunt aũt qui ponũt p̃ oĩ lib.i. zuccha. ʒ.v. amidi puluerizati poſt mediũ zucchari coctionem vel in fine: ⁊ hoc vt zuccharum nõ candeat: ⁊ modus ille non vituperatur.

¶ In aq̃ aũt zuccharum ponit̃ vt viſcoſitatez acgrat: q̃ mediãte poſſit ad ferrũ trahi q̃ traytione albi penidij fiũt.

¶ Zuccharum quãto perfectius tanto longiori tẽpore in aq̃ p̃mittitur infuſum. Quãto vero groſſum magis ac rubeum tãto minori tẽpore relinquẽdũ eſt in aqua: ⁊ hoc nota: zuccharũ eni groſſum ⁊ rubeũ multũ de viſcoſitate hz: idõ parũ in aqua p̃mittat̃: albũ vero paucam hz humiditatez: immo ad illã acgrendaz que nec̃ia eſt ad hoc q̃ trahi ad ferrum poſſit in aqua infuſum ſtare debet ⁊ longo tẽpore.

¶ Zuccharum in oĩb⁹ ſupraſcriptis ↄfectionibus clarificari dz. In iſta aũt nõ clarificatur: ſed tantũmodo colat̃: ⁊ vt a ſuperfluis ⁊ ĩmundicijs mundetur ⁊c̃.

¶ Ad faciendũ manuſchriſti roſatum. ℞.

Zucchari clarificati ⁊ ab aqua conſumpti lib.i. Aq̃ roſe lib.v. Miſce ⁊ bulliant duo ſil vſq; ad aque conſumptionẽ ⁊ zucchari fortẽ coctionez: deinde illum p̃yce ſup̃ marmor aſp̃ſum farina ſubtili ⁊ reſerua.

¶ Sunt qui vngunt marmor ex oleo amigdalarum loco farine. Nec hic modus mihi placet. ſcias inſuper q̃ zuccharũ ex quo fit manuſchriſti nõ multũ ſtanchezat̃. longa enim ſtanchezatio prohibet zuccharum candeſcere.

¶ Ad faciendũ manuſchriſti violatũ. ℞.

Zucchari clarificati ⁊ ab aqua cõſumpti. lib.i. Aque florum violarum lib.v.
Miſce ⁊ fiat vt de preſcripto tibi monſtraui.

¶ Nota inſuper q̃ aromatarij noſtri temporis ſolũ. ʒ.ij. Aque florum violarum ⁊ roſarum pro lib.i. zucchari ponunt ad faciendum tam manuſchriſti violarum q̃ roſarum: ⁊ tunc pauca virtus eſt in eo. ideo quantitas illa apponenda eſt ſupra a me deſcripta.

¶ Poteſt etiã fieri manuſchriſti bugloſſatũ ⁊ boraginatum: ⁊ fiant vt preſcripti permutando ſoluz aquas: ⁊ loco aque roſarum ponitur aque florum bugloſſe vel florum boraginis cum quantitate zucchari preſcripta.

¶ Ad faciendũ manuſchriſti perlatũ. ℞.

Zucchari clarificati ⁊ ab aqua conſumpti lib. i. Aque roſarum. lib.v.
Miſce ⁊ duo ſimul bulliant vſq; ad aque conſumptionẽ ⁊ zucchari duram coctionem. in fine vero addatur. Margarite ſubtiliſſime ⁊ puluerizate ʒ.v. ⁊ proyciatur ſup̃ marmor aſperſum. vt ſupra ⁊ reſeruetur.

¶ Sunt autẽ quidam aromatarij: immo fere omnes qui ſolum ʒ.i. pro omni lib.i. zucchari margaritarum ponũt: ⁊ hoc propter ipſarum penuriam: ac emptores nolunt ſoluere ⁊ male. nulla enim minor quantitas apponenda eſt q̃ ʒ.v. pro omni lib. i. zucchari.

¶ Ad faciendũ manuſchriſti cũ fragmẽtis coꝝ. ℞.

Zucchari clarificatati ⁊ ab aqua conſumpti lib.i. Aque roſe. lib.v. Bulliant hec duo ſimul vſq; ad conſumptionẽ aque ⁊ durã coctionẽ zucchari: deinde in fine addatur. Fragmentorum precioſorum omniũ ſubtiliſſime contritorum ʒ.iij. Margaritarum ʒ.i. Miſce ⁊ proyciantur ſuper marmor ⁊ reſeruetur.

¶ Ad faciendam ſaponiam. ℞.

Zucchari clarificati ⁊ ab aqua conſumpti. lib.i. Aque roſarum. ʒ.iiij.
Amidi puluerizati ʒ.iiij. Bulliant omnia ſimul vſq; ad aque conſumptionem: ⁊ zucchari duram coctionem: deinde in fine addatur. Zinziberis ſubtiliſſime inciſi ʒ. ij. Et proyciatur ſuper marmor ⁊ detur ei forma manuſchriſti: ſed latior ⁊ minor ſit.

¶ Hec confectio fit apud curiales ⁊ dominos venetos: ⁊ his in locis multum in vſu eſt multumq; delectabilis guſtui ac nutritiua.

¶ Saponea alia de venetis. ℞.

Amigdalarū mundatarum dulcium. ʒ.xvi.
Amidi puriſſimi ⁊ noui. ʒ.iiij.
Zuccbari albi ⁊ clari. lib.i.

Fiat hoc modo. ſit çuccbarum clarum ⁊ albiſſimum ⁊ de dicto çuccbaro. ʒ.ix. ⁊ amigdalarum cola cum aqua per ſedatium ſpiſſum ⁊ pone ad ignem ⁊ quādo cepit ſpiſſari cum oleo amigdalaꝝ dulcium: ⁊ ʒ.iiij. çuccbari addaẽ in dictum confectum vſqꝫ ad coctam ſufficientem: ⁊ fiat in morſellis de. ʒ.iiij. pro quolibet vel circa.

¶ Ad dandū colorē rubeū çuccbaro. ℞.

Brazile ſubtiliſſime raſpati. ʒ.i.
Aluminis rocbe. ʒ.ſ. Aque. ʒ.vi. Infundātur duo hec in pecia ligata in dicta aqua per dies ſex: deinde calefiant ad ignē leuiter: ⁊ cuꝫ ea aq̄ çuccbarū coquaẽ.

¶ Ad faciendū colorē viridem. ℞.

¶ Succum caulīū vel ſuccum biete vel ſuccū folie ireos ⁊ cum altero eoꝝ çuccbarū coquatur.

¶ Ad faciendū colorē celeſtinū vel nigrū. ℞.

Endegum. Gummi dragaganti. aā.ʒ.iiij.
Uini nigri. ʒ.vi. Ligentur in pecia duo hec ſubtiliter pulueriçata ⁊ infunde in vino per dies ſex: deinde cum dicto vino çuccbarum coquatur: prius tamen ad ignem cuꝫ dictis rebus aliqualiter calefiat.

¶ Ad faciendum colorem glaucū. ℞.

¶ Croci. ʒ.ij. ideſt integri. Aque. lib.i.
Infundanẽ in ea per diem ⁊ noctē: deinde aliquantuluꝫ calefiant: ſimiliter poſtea colentur ⁊ cum dicta aqua çuccbarum coquatur: vel accipe ſuccum florum naſcentium in paludibus que ſunt glauce: ⁊ eſt opinio quorundam ꝙ ſint flores acori: ⁊ cum eo coque çuccbarum. eſt enim glaucum pulcberrimū: non tamen ita boni odoris.

¶ Ad faciendum colorem turcbinum. ℞.

Endegum. ʒ.ij. Ceruſe. ʒ.iiij. Calcis viue. ʒ.i.
Pulueriçenẽ ⁊ in pecia ligentur ac infundanẽ in lib. i. aque per diem ⁊ noctē: deinde ſimul ad ignem aliqualiter calefiant: ⁊ cum dicta aqua çuccbarum coquatur.

¶ Ad faciendū colorem morellum. ℞.

¶ Succi floꝝ ireos ⁊ cū eo çuccbaꝝ coquaẽ: ⁊ ſi illo tēpore nō repiẽ: Accipe Manipuluꝫ vnū tondature coꝝ morelli de quo fiūt burſe: ⁊ fac bullire tribus vel q̄tuor ebullitionibus: deinde coleẽ aq̄ ab illis inciſionibus: ⁊ cum dicta aq̄ coquaẽ çuccbarū. Et ſic potes facere de rubeis inciſionibus: ⁊ ſi rubeū colorē facere vis abſqꝫ brazili.

¶ Ad faciendum marcipanum. ℞.

¶ Amigdalarum dulcium mundatarum ⁊ ſubtiliter contritarum lib.ſ. çuccbari boni ⁊ pulueriçati: deinde iterum cum amigdalis bene cōmiſce. lib. ſ.
Aque roſarum quantum ſufficit ⁊ fiat.

¶ De decoctione medicinaꝝ: ⁊ continet partes tres.
¶ Prima eſt de medicis q̄ multū ſuſtinent de decoctiōe.
¶ Scda eſt de medicis que paruꝫ ſuſtinēt de decoctiōe.
¶ Tertia eſt de medicis q̄ mediocrē ſuſtinēt decoctiōeꝫ.

Hec ſumma nō minus vtilis ꝙ neceſſaria eſt. Ni ſi enim medicine debito mō coquātur que compoſitum faciant ſane virtus compoſiti a doctoribus limitata non reſultabit. Igitur vt hunc errorem amoueam ſummam hanc annotaui: in qua ⁊ vniuerſalem ⁊ particularem doctrinam comperies.

Medicine que multum ſuſtinent de decoctione ſunt iſte.

¶ Ariſtologia longa ⁊ rotunda: apium radix ⁊ herba.
Acbacia. Alumina omnia.
¶ Buſci. Baccara. Berberi.
¶ Colloquintida. Cucumer aſininus. Centauree oēs. Cicera. Cardōes oēs. Cauda eq̄na. Cortices capparo. Cortices mādragore. Cortices gra. Cornu cer. Caſtoreū. Diptam⁹. Enula. Euforbiū. Elleborus alb⁹ ⁊ niger. Feniculus radix ⁊ herba. Faſeoli. Gentiana. Gramē. Hermodactyli. Ireos Hypoquiſtidos. Lapis armenus. Lapis ſtellatus. Lupuli. Miliū ſolis. Oppoponacum. Orobus. Omnia habētia multam humiditatē ⁊ frigiditatē. Omnes ſucci herbaruꝫ. Petroſillinū radix ⁊ herba. Plantago. Radices peonie. Raffanus Reuponticum. Rubea tinctoꝝ. Radices oēs nō aromatice. Squinantū. Sarcocolla. Serapinuꝫ. Serpentarie oēs. Semperuiua. Salis oēs ſpēs. Stafiſagria. ſemen canapis. ſtipites arborum ⁊ plantaruꝫ: minus tamē ꝙ radices ⁊ plus ꝙ folia coquenda ſunt.

Medicine que paꝝ ſuſtinent de decoctiōe ſūt iſte.
¶ Aq̄ lactis. Ambra. Ameos. Amomuꝫ. Antos. Acetum. Aqua roſaruꝫ. Aqua violarū. Aromatica oīa. Capilli veneris. Cardamomū maius ⁊ minus. Cāphora. Carpobalſamū cū tota planta. Cinnamomū. Camomilla. Cortices citri. Cortices cydonioꝝ. Calam⁹ aromatic⁹. Epitbimuꝫ. Foly indi. Flores geneſtre. Flores nenufaris. Flores bugloſſe. Flores boraginis. Flores oēs. Gariofili. Lignū aloes. Māna. Muſcus. Maiorana. Mellilotum. Nigella. Oçimū. Origanū. Opium. Omnia habentia virtutē in ſupficie. Omnia facilis reſolutionis. Piper omne. Roſe. Reubarbarū. Sticados. Seminis pſilij. Scamonea. Seminis altbee. Semina frigida quatuor minora. Seminis papaueris albi ⁊ nigri. Saturegia. Semen baſiliconis. Serpiliū. Sandali omnes. Uiole.

Medicine que mediocrem ſuſtinent decoctionem ſunt iſte.

¶ Aloes. Abſintbium. Aſſarum. Agaricus. Aniſi. Artbemiſia. Betbonica. Balauſtia. Calamentum. Colloquintida. Ciclamen. Carui. Ciminum. Cubebe. Cicorea. Coſtuꝫ. Daucus eupatorium. Endiuia. Epatica. Folia omnia. Fumus terre. Feniculi. Herba papaueris vtriuſqꝫ. Hyſſopus. Ireos. Iuiube. Hypericon. Lupuli. Leuiſtici. Laurus. Mentba. Meçereon. Myrtilli. Mentba. Nenufar. Ordeū. Pruna. Polypodiū. Peonia. Petroſillij. Pimpinella. Paritaria. Radix ligritie ⁊ ſuccus. Saluia. Semina oīa. Succi herbarū aromaticaꝝ. Succus roſarum.

Succus violarum.	Semen endiuie.
Squilla. Sene.	Semen acetoſe ⁊ herba.
Semen geneſtre.	Semen vrtice.
Semen iuſquiami.	Semen coriandrorum.
Sauina.	Semen iuniperi.
Scabioſa	Scolopendria.
Sparagi.	Saxifragia.
Semen apij.	Tamarindi.
Semen rutbe.	Turbitb.
Semen lini.	Taſſus barbaſſus.
Semen fenugreci.	Tamariſcus: ideſt herba.
Semen portulace.	Uinum granatoꝝ.
Semen lactuce.	Uinum cydoniorum.
Semen ſcariole.	Zedoaria. Zinçiber.

Et ſic cōcluditur q̄ſitū de decoctione medicinarum ⁊c.

¶ De contritione medicinaꝝ continet partes tres.
¶ Prima de medicinis que multū ſuſtinēt de ꝯtritione.
¶ Secūda de medicinis que paꝝ ſuſtinent de ꝯtritiōe.
¶ Tertia eſt de medicinis quē mediocrem ſuſtinent de contritione.

Hec ſumma non minus vtilis ꝙ precedens eſt: ⁊ ſi intellecta fuerit ⁊ executioni mandata: Auctorum compoſitiones virtutem ſuaꝫ a compoſitore limitatā in recipientem imprimenẽ. Ad laudeꝫ al-

tiſſimi qui ſua benignitate opus noſtrum dirigat.

Medicine que multum ſuſtinent de contritione ſunt iſte.

Ariſtologie omnes. Aloes. Amigdale. Aurum. Argentum. Argentum ſublimatum. Arſenicum. Aurum pigmentum. Bacce lauri. Balauſtie. Batitura eris. Berberi. Cortices. ouorum. Colloquintida. Cucumer aſininus. Cẽtauree omnes. Cicera. Cardones omnes. Cauda equa. Cortices capparorum. Cortices mandragore. Cortices granatorum. Coſtum. Cornu cerui. Cartamus. Ceruſa. Coralli vtriuſq;. Cryſtallus. Cortices omnes plantarum. Dactyli. Diptamus. Enula. Ellebori ambo. Eboris. Encinapetum. Faſeoli. Ficus. Fragmenta omnia precioſa. Flos eris. Gramen. Hermodactyli. Ireos. Lupini. Ligni aloes. Lytbargirium. Lapis lazuli. Lapis iudaicus. Lapis lyncis. Lapides omnes. Margarite. Milium ſolis. Myrtilli. Marcheſite omnes. Miſtum. Magnes. Marmor. Medicine compoſite deoppilatiue. Medicie compoſite epatice. Medicine pro renibus. Medicine omnes ſtupefacientes: metalla omnia. Medicine pectorales.

Opium. Orobus. Ordeũ. Os ſepie. Omnia alumina: omnia mineralia. Pinee. Paſſule. Plumbum vſtum. Radices peonie. Raffanus. Reuponticum. Semen papauerũ omnium. Semen lini. Squinantum. Scoria ferri. Scorpiones. Sandali omnes. Serpentarie omnes. Semen fenugreci. Semina quatuor M[a]. frigida. Stafiſagria. Semen coriandrorum. Semen canapis. Semen Iuniperi. Sauina. Sẽperuiua. Sanguis draconis. Semen iuſquiami. Sulfur. Salis omnes ſpecies. Species yriace. Species metridati. Species triſere. Species trociſcorũ. Species biere. Species locb. Terra ſigillata.

¶ Uitrum. Uitreolum.

Medicine parum ſuſtinentes de ↄtritione ſunt iſte. ¶ Aloes. Abſinthium. Anetum. Ameos. Amomum. Ambra.

¶ Capilli veneris. Caſſia lignea. Cardamomũ. Cortex citri. Calamus aromaticus. Cãphora. Cortices cydoniorum.

¶ Epithimi. Euforbium.

¶ Flores geneſtre. Flores camomille. Laudanum.

¶ Mezereon. Mellilotum. Muſcus. Nigella.

¶ Opoponacum. Ocimum. Omnia vina aromatica. Omnes gumme. Omnes ſpecies aromatice. Omnia quorum virtus facile reſoluitur. Omnia debilia ꝛ rare texture. Omnia que habent virtutem in ſuperficie. Omnia intenſe caliditatis: ꝛ ſiccitatis. Piper omne. Roſe. Scamonea. Sticados. Semen pſilij. Sarcocolla. Serapinum. Succus roſarum. Sene. Thimi. Uiole.

Medicine que mediocrem ſuſtinent contritionem ſunt iſte.

¶ Aſarũ. Agaricus. Aniſi. Apiũ. Acetoſa. Arthemiſia. Ciminum. Ciclamen. Carui. Cubebe.

Daucus. Diaciminũ. Dianiſum. Diatrion pipereon.

Eupatorium. Epatica. Epar adip.

Fumus terre. Feniculum. Gariofili.

Hyſſopus. Ireos. Hipericon. Inteſtinum lupi.

Lupuli. Leuiſticum. Laurus.

Mirabolani omnes. Medicine omnes ſolutiue. Medicine ſtomatiche.

Naſturtium. Nux muſcata.

Omnia folia preter ipſa aromatica.

Omnia fere ſemina preter aromatica.

Polypodium. Petroſiliũ. Pimpinella. Paritaria. Pulmo vulpis. Pillule omnes. Rutha. Reubarbarum. Spice omnes. Semina oĩa. Squilla. Semen geneſtre. Scabioſa. Semẽ peonie. Sparagi. Semẽ rubee. Semen vrtice. Semẽ endiuie. Scolopẽdria. Serpiliũ. Stomacha gallinarum. Turbith. Tamariſcus. Zedoaria. Zinziber.

SEquuntur nobiliſſima documenta vrinarum ad cognoſcendum vtilitates nature hominũ ꝛ mulierũ: ꝛ ꝙ cognoſcit̃ per vrinas ex quibus vrinis ↄgnoſcũtur infirmitates corporũ. Secundarie cognoſcuntur per tactũ pulſus. Tertio per auditum perſone patientis. Uidelȝ per interrogationẽ ipſius prout ſe ſentit. vñ ex iſtis documentis poſſumus infirmis ſuccurrere incipiẽdo ſic. ¶ Primo dico ꝙ vrina eſt quidã colamentuȝ humorum ſuperans corpus ꝛ qui exit ex veſica corporis ꝛc. ¶ Qñ vrina eſt aliqd amara ꝛ olet bono odore: ꝛ tũc corpus eſt ſanũ: ꝛ ſi corpus eſt turbatũ nõ olet: imo fetet malo odore: vnde eſt malum ſignũ. Et ſi vrina eſt ex bona natura ꝛ vrinalis ſtet bene obturatus vrina ſatis durabit ꝛ aliter efficit̃ verſa ſi ſtãtiua erit. Tũc ꝛ tu calefacias ipſaȝ ad ignẽ ꝛ vertetur. Sed non fit optima ad iudicanduȝ infirmitatem ꝛ veritatem ipſius ꝑſone. vnde ſcias ꝙ nõ eſt vrina verior ꝙ̃ vrina que fit poſt digeſtioneȝ: ideſt poſtꝙ̃ dormierit: vl' vrĩa matutinalis pro iudicãdo: qꝛ quãto vrina eſt recentior tanto eſt melior: ꝛ etiaȝ cognoſcit̃ melius ad lumen diei vel ſolis occaſione vt melius poſſit ↄgnoſci. Itaqȝ pars in qua debet̃ proſpici eſt vt medicus reſpiciat quãta eſt vrina ꝛ quãrũ colorẽ habet ꝛ ſi aliquid videtur intus. ¶ Et ſcias ꝙ duo ſunt que dant ad intelligendum vel que dant coloreȝ vrine. Prima eſt caliditas naturalis corporis altera eſt friditas. ¶ Itẽ duo ſunt que dant ſubſtantiã ad cognoſcendũ vrinã. Prima eſt humiditas corporis altera ſiccitas. vnde calor dat ſibi coloreȝ vermiliũ: ꝛ frigiditas dat coloreȝ album: ꝛ humiditas dat ſibi ſpiſſitudineȝ ꝛ turbitudinẽ: ꝛ ſiccitas dat claritudinem ꝛ facit ipſam lucidã multũ. Et ideo eſt ſciendũ ꝙ ſi vrina erit rubea ꝛ aliquid ſpiſſa ꝛ non lucida ſignificat nimiuȝ ſanguinẽ. Si vrina erit vmilia clara ꝛ crocea ſigñat nimis colorẽ aũs choleră. Si vrĩa erit alba ꝛ ſpiſſa vel alba ꝛ groſſa ꝛ magis ſpiſſa ꝙ̃ clara ſigñat nimis flegma. Si vrina erit alba ꝛ lucida ſignificat nimis melancholiam. Si vrina bruna ſignificat ꝙ ſanguis eſt quaſi coctus ꝛ combuſtus propter nimiũ calorem ꝛ magnã debilitatẽ. Si vrina erit viridis ꝛ lucida ſignificat magnã debilitatẽ. Spiritus ꝛ ſanguis eſt prout coctus intus. Unde eſt bonum comedere ꝛ bibere res ad ↄtrariũ: ꝛ ſic ſtabit corpus ſanũ ꝑpter temperantiã que naſcitur in medio duarum rerũ contrariarum. Unde ſi videas ꝙ habeas nimis ſanguinem vtere rebus frigidis ꝛ ſiccis: ꝛ ſi es nimis frigidus vtere rebus calidis ꝛ humidis. Et ſi es nimis choleroſus vtere rebus fridis ꝛ humidis. Et ſi es nimis ſiccus vtere rebus calidis ꝛ humidis. ¶ Res calide ꝛ humide ſunt carnes recẽtes vt vitellum oui crocus vue recentes ꝛ bene mature ꝛ amigdale. Res humide ꝛ frigide ſũt lactuca portulaca ꝛ lac. Res calide ꝛ ſicce ſunt ſal piper gariofili carnes ſalſe puleȝolũ. Res frigide ꝛ ſicce ſunt caſeus ꝛ albũ oui. ¶ Iterum eſt ſciendũȝ ꝙ in vrinis ſunt quatuor circuli: ȝ iſti circuli nõ ſunt bene clari ad cognoſcendum ꝛ maxime quando quis vnus cõſiderat bene ipſos ſubtiliter. videlȝ ſi ſuperior circulus vrine erit optime coloratus: ꝛ ſi vrina erit bene ꝑ ſpiſſa ꝛ habebit modicã ſpumã: ſignificat nimis ſanguinẽ ꝛ magnũ dolorem capitis in parte anteriori vel in latere. Si circulus ſuperior erit nigreus ſignificat nimis melancholiã: ꝛ ſi facit ſpumã ſatis ſignificat doloreȝ capitis ꝛ lateris debilitatem. Et ſi ſpuma erit ſatis ſignificat debilitatem multam. Et ſi eſt pauca ſpuma ſignificat paucam debilitatem. Si circulus ſuperior erit albus ſignificat nimis flegma: ꝛ ſi tenet nimis ſpumam ſignificat grauedineȝ ca-

pitis plus verſus poſteriorem partē ꝙ̃ anteriorē: ⁊ habet ſtomachū fridū. Si circulus erit croceus ſupra ſignificat nimis calorē. Et oia ſunt iſta intendēda plus ⁊ minus ſm colorem ⁊ conditionē ⁊ ſubſtantiaꝫ vrine. Itē ſi vrina attrahit infra ſe ad modū fila ſignificat ſcorticamētū intus in veſica ⁊ in renibus. Si vrina attrahit ad ſe ad modum cruſche ſignificat febrē quotidianaꝫ intus in prima ⁊ maios humores in renib⁹ adunatos ⁊ in veſica. Si vrina erit in colore auri erit melior ꝙ̃ in alio colore. Item aliquādo vrina habet vnam nebulam que vocatur hypoſtaſis. Aliquando ſtat ſupra aliquando infra. Nunc eſt conſiderandum de tali hypoſtaſi ſi ipſa eſt continua vel longa vel ſi ipſa eſt rotunda vel alba. ¶ Et ſi ipſa rubea ſuperius de vrina vel ſit alba ſignificat infirmitatem valde occultam ⁊ arditam ⁊ natura incipit coquire ſi in medio natura iam eſt cocta media. Si in fundo ſignificat ꝙ natura iam habet coctam mediam materiaꝫ. Si eſt rubea vel crocea in colore aureo ſignificat infirmitatē iam feſtinantem ⁊ arditam. Si eſt nimis liuida in colore ſignificat longam infirmitatem. ſi eſt nigra habet peius: ideſt ꝙ infirmus mutatur in peius: ideſt ꝙ habet tertianaꝫ ⁊ mutatur in quartanam. Si eſt in colore vt ſanguis: ita ꝙ color vincat vrinā ſignificat perſonam eſſe in mala diſpoſitiōe. Si vrina fit large per virgam ſignum eſt bonum. Si vrina fit cum dolore ⁊ pena illud eſt malum ſignum. Si abundat in multa quātitate bonum ſignum. Si fiat pauca malum ſignāt: eo q: mali humores ſuperant vrinā. Urina puelle nō pollute eſt multum lucida ⁊ clara ſubtilis prout crocea. Urina femine corrupte ſemper eſt turbida ⁊ nū̄ꝙ̃ bene clara nec lucida: ⁊ iſtud intelligitur in ſua ſanitate. Urina femine pregnātis habet iſta ſigna: per que pōt videri ⁊ agnoſci quādo eſt grauida an ne: q: apparet in ipſa quedaꝫ nebula alba prout bombax optime tritus in hyeme ⁊ in eſtate habet colorem ſanguineuꝫ exiſtens in ſua ſanitate. Et ſi eſſet turbida mutaretur in colore ſm conditionem mulieris: ⁊ videbitur imago prope fundum: ⁊ iſtud apparet in primo mēſe ⁊ in ſecūdo ⁊ in tertio. Hypoſtaſis que eſt in vrina alba multum turbida eſſendo in ſua ſanitate venit clara ⁊ lucida ⁊ tenet colorem vini albi ⁊ ſubtilis. Et hypoſtaſis eſt alba magis ⁊ clara ſuperius ꝙ̃ iferius: ideſt ꝙ ꝓpe fundum ſint feces ſignum grauedinis.

Urine pregnantis signa

¶ Urina femine que nō eſt grauida eſt magis alba ⁊ magis ſubtilis ꝙ̃ vrina femine grauide.

¶ Urine omnium feminarum trahunt magis ad albedinem ꝙ̃ ad alium colorem: ⁊ proprie ad colorem rubeum. Si ſunt in ſua ſanitate.

¶ Urina femine ſi erit optie alba in fundo vrinalis ⁊ ſubtilis ſignāt magnam moleſtiā vel frigiditateꝫ in matrice. Et ſi habebit ſpumam ſignificat grauedinem capitis ⁊ in renibus dolorē ⁊ debilitatem ſtomachi.

¶ Urina femine que eſt alba. i. clara in vrinali ⁊ lucet ꝑut argentū: ⁊ nō curat comedere ſignū eſt ꝙ grauida eſt.

¶ Urina femine que habet colorem clarum ⁊ grauem ſignum eſt velle luxuriari.

¶ Urina hoīs ⁊ femine q̄ hꝫ hypoſtaſim aliquātulū nigrā in vrinali ⁊ inſimul adimatā ſignificat mortem.

¶ Urina que eſt pauca in quantitate ⁊ in colore nigra ſignificat mortem.

¶ Urina que tenet multam fecem in fundo ⁊ habet nebulam nigram ad modum calcine ſignificat mortem.

¶ Urina q̄ mutat̄ in multis coloribus ſignificat mortem.

¶ Urina veridiaſca ⁊ pauca ſignificat mortem.

¶ Urina que in illo qui febreſcit ⁊ habet in fundo feceꝫ ſi infirmus non ſudat ſignificat mortem.

¶ Urina in colore fellis ad fundum ⁊ ad modum ſemſe ſignificat mortem.

¶ Urina que habet in fundo ad modum ſalbioni ⁊ ad modum ſanguinis ſignificat mortem.

¶ Urina in febrienti ſi eſt nimis alba ſignificat mortem.

¶ Urina tenens multos colores in vrinali ſignāt morteꝫ.

¶ Urina habens in fundo vrinalis feces ⁊ guttas ſanguinis ſignificat mortem.

¶ Urina que eſt multuꝫ rubea habens paucā ſpumaꝫ ⁊ in medio ſanguinis ꝓpe fundum ſignificat mortem.

¶ Urina puelle non pollute ⁊ ſane eſt pura ⁊ clara ſine macula.

¶ Urina hoīs ſani hñs in mane vrinam albam ante prandium rubeā: ⁊ poſt prandiū albā bonum ſignum eſt.

¶ Urina ſanguinea ſignificat ordimentum in veſica ⁊ aliquem fetorem intus.

¶ Urina q̄ abundat ⁊ nō ſcotat nimis ⁊ reddit odorē q̄ eſt ſanꝗ ⁊ vnū modicū rubea ⁊ nunoloſa alba ⁊ eq̄lis ſtat. i. in medio vrinalis ⁊ alta a fundo ⁊ vrinare ſepius ſanitatē ſignificat. Et ēt bene euacuare corpus eſt optimū.

FINIS.

¶ Impreſſuꝫ Venetijs ere ac ſollerti cura heredum. q. domini Octauiani Scoti ciuis ac patricius Modoecienſis: ⁊ ſocioꝝ. Anno a dominica incarnatione. 1520. Die. 23. Martij.

Regiſtrum.

aa bb cc dd ee ff gg hh

¶ Omnes ſunt quaterni.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA

¶ Rubrica ſiue tabula iſtius theſauri ſiue Antidotarij aromatariorū per alphabetum poſitus prout videre potes. Et primo incipit.

Aurea alexādrina Nicolai. char. 25.
Athanaſia magna Meſue. 25.
Anacardina Meſ. 25.
Athanaſia Nicolai. 25.
Antidotum Nicolai. 25.
Armoniacum roſatum deſcriptione Gabrie. 25.
Aromatici roſati. M. 25.
Aromatici roſati minus Meſ. 26.
Aromatici muſcati Meſue. 26.
Aromatici gariofilati Meſue. 26.
Aromatici nardini Meſue. 26.
Atramentum bonum. 26.
Atramentum in carmine. 26.
Acetum ſquilliticum Meſue. 26.
Aqua ad aſma Raſis. 26.
Aqua conſtrictiua Magiſtralis. 26.
Aq̄ p oculis rubētib⁹ Magr̄alis. 26.
Aqua pro mēbro Magiſtralis. 26.
Benedicta ſimplex Nicolai.
Conditū de ſeccacul Meſ. 26.
Conditum de acoris Meſue. 26.
Conditum de bauçia Meſue. 26.
Condita de cydonia Meſue. 26.
Conditum de citro Meſue. 26.
Conditū de çinçibere Meſue. 27.
Confectio de çinçibere Meſ. 27.
Conditum de piris Meſue. 27.
Conditum de pomis Meſue. 27.
Conditum de perſicis Meſue. 27.
Conditum de kebulis Meſue. 27.
Conditum de emblicis Meſue. 27.
Conditum de citro alio mō Auic. 27.
Condita de citro Auicēne. 27.
Cydonia condita Auicēne. 27.
Cydonia condita alia Auicēne. 27.
Cōditū de cucurbitis Magr̄ale. 27.
Cornelina Magiſtralis. 27.
Confectio amech prima deſcriptione Meſue. 27.
Confectio de māna Meſue. 27.
Cōfectio de ſtorace Magr̄alis. 27.
Cōfectio de cinamomo Meſue. 28.
Caſſiafiſtulatū pro clyſterijs Magiſtrale. 28.
Caſſiafiſtulatū d̄ melle ꝛ d̄ çuchar. 28.
Caſſiafiſtulatū aliud Magr̄ale. 28.
Codognata de çucchero Magi. 28.
Conditū de cydonijs cū perlis Magiſtrale. 28.
Cerotum Galeni emendans vitia ſtomachi Meſue. 28.
Cerotū dyſſopi.d.filagri Meſ. 28.
Cerotum oxycrocij Nicolai. 28.
Cerotum pro coſtis Magiſtrale. 28.
Cerotū dyſſopi.de. Pauli Meſ. 28.
Cerotū pro renibus Magr̄ale. 28.
Cerotū pro crepatis Bētilis. 28.
Cerotū de mucilagib⁹ Magr̄ale. 28.
Cerotū ad crepatos de pelle arietina ſm Rainaldū de Uilanoua. 28.
Cerotum de laudano Magr̄ale. 29.
Diachilon magnū Meſ. 29.
Diachilon minus Meſue. 29.
Diachilon paruum Meſue. 29.
Decoctio cōis Magiſtralis. 29.
Decoctio pectoralis Magr̄alis. 29.
Decoctio carminatiua Magr̄a. 29.
Decoctio ɔſtrictiua Magr̄alis. 29.
Diabugloſſati Meſue. 29.
Diaboraginati Meſue. 29.
Diamuſci dulcis Meſue. 29.
Diagalange Meſue. 30.
Diaciminū bonum Meſue. 30.
Diambra Meſue. 30.
Diacoralli Magiſtralis. 30.
Diarodon abbatis Nicolai. 30.
Diarodon de cōi Meſue. 30.
Diadragagāti frigidi Nicolai. 30.
Diadragaganti calidi Nicolai. 31.
Diacalamentum Nicolai. 31.
Diacalamentum Meſue. 31.
Diacodion ɔfectio yecur.me. 31.
Diaſpoliticon Auicēne. 31.
Dianiſi Meſue. 31.
Diatrium piperium Meſue. 31.
Diacurcuma magna Meſue. 31.
Dialacca magna Meſue. 32.
Diaſatarion Meſue. 32.
Diairis de melle Nicolai. 32.
Diapenidion Nicolai. 32.
Diaolibanum Nicolai. 32.
Diacori Meſue. 32.
Diamoruſſon Meſue. 32.
Diacoſtum Meſue. 32.
Diaſulfur Meſue. 32.
Diacubebe in theſauro pauperū. 32.
Diareubarbarū Nicolai. 33.
Diapapauerū Nicolai. 33.
Diacori Magiſtralis. 33.
Diacatholicon Nico. maio. 33.
Diaſene Nicolai. 33.
Diafiniconis Meſue. 33.
Diaprunis nō ſolutiui Nico. 33.
Diacaſſie Magiſtralis. 33.
Diacartami Magiſtralis. 33.
Diarob cum turbith cum reubarbaro Magiſtralis. 33.
Diarob cum turbith ſine reubarbaro Magiſtralis. 34.
Diamargariton Nicolai. 34.
Diamargariton Auicēne. 34.
Diacaridion Meſue. 34.
Elariū de gēmis Meſue. 34.
Elarium Cōciliato. 34.
Elariū de aromatibus Meſue. 34.
Elariū de baccis lauri Raſis. 34.
Electuariū de citro Meſue. 35.
Electuariū de cineribus Auicē. 35.
Egetea Meſue. 35.
Elariū indi maioris Meſue. 35.
Elariū indi minoris Meſue. 35.
Electuariū eleſcbof Meſue. 35.
Electuarij roſati Meſue. 36.
Electuariū de ſucco roſar̄ Ni. 36.
Elariū de ſcoria ferri Raſis. 36.
Elariū de ſeminibus Meſue. 36.
Electuariū de paſſulis Auicē. 36.
Elariū pliris arçoticon Nico. 36.
Electuariū de pſillio Meſue. 36.
Electuarium quo vtuntur reges ꝛ prelati Meſue. 36.
Electuariū de pomis Meſue. 36.
Electuarium de ſorbis Meſue. 36.
Electuariū ad ſcabiem ꝛ prudimē carnis Almanſoris. 36.
Electuariū ad reſtaurationem humiditatis ſm Nicolaum. 36.
Electuariū almaçereon Meſue. 36.
Electuariū de pſicis Meſue. 37.
Emplaſtrum de mellíloto Meſue. 37.
Emplaſtrū diafiniconis Meſue. 37.
Emplaſtrū de granis lauri Meſ. 37.
Emplaſtrū ɔ fluxū montagne. 37.
Emplaſtrum de cruſta panis montagnane. 37.
Emplm̄ filij çacharie Meſue. 37.
Emplm̄ ɔ morbū Magr̄ale. 37.
Emplaſtrum ad extrahendum codeſelas Magiſtrale. 37.
Emplm̄ ad pleureſim Meſue. 37.
Emplm̄ ad crepatos Magr̄ale. 37.
Emplaſtrum ad morſum ſcorpionum Magiſtrale. 37.
Epithima p corde Magr̄ale. 37.
Epithima p epate Magr̄ale. 37.
Philoniū ex inuentione pma Meſue. 37.
Philoniū perſicum Meſue. 37.
Gallie muſcate Meſue. 38.
Gallie ſebelie me. 38.
Gallie aleſangine Meſue. 38.
Gallia magna ſiue regalis Meſ. 38.
Homoruſia Auicēne. 38.
Hiera pigra Galeni Meſue. 38.
Hiera ſimplex Galeni. 38.
Hiera cōpoſita Galeni Nico. 38.
Hiera logodion ſm Auicēnam. 38.
Hiera hermetis Meſue. 39.
Iuſtinū imperatoris Nico. 39.
Iulep roſati Meſ. 39.
Iulep violatum Meſue. 39.
Iulep de iniubis Meſue. 39.
Katorticon imperiale Nicolai. 39.
Liton tripon Nicolai. 39.
Letificās Raſis. 39.
Loch de pino meſue. 39.
Loch de papauere meſue. 40.
Loch de ſquilla meſue. 40.
Luch ſanū ꝛ expertum meſue. 40.
Loch ad aſma meſue. 40.
Loch de pulmone vulpis Magi. 40.
Loch de allijs meſue. 40.
Loch de caulibus meſue. 40.

Loch de farfara magiſtrale. 40.
Loch bonū cōferens ethi. is ⁊ cōſumptis Meſue. 40.
Loch de amigdalis Meſue. 40.
Loch de altbea magiſtrale. 40.
Metridatum magnum Nicolai. 40.
Metridatū Auicēne. 41.
Micbleta Nicolai. 41.
Mel roſatum Meſue. 41.
Mel roſatum Nicolai. 41.
Mel violatum Nicolai. 41.
Mel roſatū alio mō Nicolai. 41.
Miua cydoniorum cum ſpeciebus Meſue. 41.
Miue cydoniorum ſine ſpeciebus Meſue. 41.
Mel myrtinum. 41.
Mel anacardum. 41.
Muſa magna Nicolai. 41.
Marenatū magiſtrale. 41.
Mixtura cordialis magi. 42.
Mixtura pectoralis magi. 42.
Oxyzacchara Nicolai. 42.
Oxymell ſimplicis Meſue. 42.
Oxymellis cōpoſiti Meſue. 42.
Oxymellis ſqllitici Meſue. 42.
Olei muſcellini Meſue. 42.
Olei roſati Meſue. 42.
Olei roſati alio modo. 42.
Olei violati Meſue. 42.
Olei de lilio ſine ſpēb⁹ Meſue. 42.
Oleū de lilio cum ſpēbus. 42.
Olei camomille Meſue. 42.
Oleū de abſintbio magi. 42.
Oleum de anbeto Meſue. 42.
Oleum de rutba Meſue. 42.
Oleum de mentba magiſtra. 42.
Oleum ſambucinum Meſ. 42.
Oleum de nenufare Meſue. 43.
Oleum coſtinum Meſ. 43.
Oleum de formicis volantibus Nicolai. 43.
Oleū de capparibus magiſtra. 43.
Oleum de myrtis Joannis de ſancto amando. 43.
Oleum maſticinū Meſue. 43.
Oleum de caſtoreo magi. 43.
Oleum de ſcorpionibus Meſ. 43.
Olei cydoniorꝫ Meſue. 43.
Olei ſpice magiſtralis. 43.
Olei vulpini Meſue. 43.
Oleū de hypericon magiſtra. 43.
Oleum pro doloribus puerorū magiſtrale. 43.
Olei amigdalarū dul. Meſ. 43.
Olei amigdalarū amarāꝫ Me. 43.
Olei amigda. ꝓ bibēdo magi. 43.
Olei de nucleis pſicis Meſ. 43.
Oleum laurinum Meſue. 43.
Olei laurini magiſtralis. 44.
Olei irini Meſue. 44.
Olei de granis ſiſami Meſue. 44.
Oleum ſiſaminū magiſtra. 44.
Oleū de griſomilis Meſue. 44.
Oleū de tartaro magiſtrale. 44.
Oleum ſalule magiſtrale. 44.
Oleum de euforbio Meſue. 44.
Oleū de ſemine lini meſue. 44.
Oleum de cucurbita meſue. 44.
Oleum de floribus papaueris Meſue. 44.
Oleū de iunipero meſue. 44.
Puluis cordialis dulcis magiſtralis. 44.
Puluis cordialis pro vermibus magiſtrale. 44.
Puluis pro borio mōtagnane. 44.
Puluis ducalis magiſtrale. 44.
Puluis ſene montagnane. 45.
Puluis ſene magis ſolutiuus. 45.
Puluis pro epithimate cordiali magiſtrale. 45.
Puluis pro ſacculo cordis magi. 45.
Puluis ꝓ ſacculo capitis ma. 45.
Puluis reſtrictiuus magiſtrale. 45.
Puluis pro mingentibus in lecto montagnane. 45.
Puluis ꝓ bōbardis ⁊ ſchioperis. 45.
Puluis pro implendo dactylos ꝓ mulieribus magiſtra. 45.
Paſtonū pro filomenis magi. 45.
Pillule eleſangine Meſue. 45.
Pillule maſticine Petri de ebano Meſue. 45.
Pillule auree Nicolai. 45.
Pillule de quatuor rebus Franciſci de pedemontium. 45.
Pille turbidate ſiue auree me. 45.
Pillule aggregatiue Meſue ex inuentione noſtra. 45.
Pillule de fumoterre Auic. 46.
Pillule de meçereon Meſue. 56.
Pillule de biera ſimplici Gal. 46.
Pille de biera cū agarico Me. 46.
Pillule de biera magna Gal. 46.
Pillule fetide maiores Meſue. 46.
Pillule fetide minores Meſ. 46.
Pillule de ſarcocolla Me. 46.
Pillule de bdellio maiores Me. 46.
Pillule lucis maioris Meſ. 46.
Pillule de bermodactylis maio. Meſue. 46.
Pille de bermodactylis minores Meſue. 46.
Pillule de bermodactylis ex inuētione noſtra Meſue. 46.
Pillule de reubarbaro Meſ. 46.
Pillule inde Meſue. 47.
Pille ſine quibus eſſe nolo Nico. 47.
Pillule cocie Galeni. 47.
Pillule cocie Alman. viſuales. 47.
Pillule arabice Nicolai. 47.
Pillule alfaiaret Auicen. 47.
Pillule ſtōtche penultime deſcriptionis Meſue. 47.
Pillule ſtomatiche 2ᵉ deſcriptionis Meſue. 47.
Pillule imperiales Nico. 47.
Pillule cōmunes Auicēne. 47.
Pillule bichichie Meſ. 47.
Pillule de agarico Meſue. 47.
Pillule de lapidis laçuli Meſ. 47.
Pillule de euforbio Meſue. 47.
Pillulee ad oēs morbos catarri Meſue. 47.
Pillule de oppoponaco Meſ. 47.
Pillule alexandrine Meſue. 48.
Pillule de ſerapino Meſue. 48.
Poma laudani magiſtra. 48.
Poma ambre magiſtrale. 48.
Rubea trociſcata Nico. 48.
Roſata nouells Nicolai. 48.
Requies Nicolai. 48.
Suffuf aromaticū Meſue. 48.
Sief album cū opio Meſue. 48.
Sief albū ſine opio Meſue. 48.
Suppoſitoria ad thenaſmon ma. 48.
Suppoſitoria alia ad thenaſmō magiſtrale. 48.
Suppoſitoria de ciclamite. 48.
Suppoſitoria conſtrictiua. 48.
Sacculus pro corde magi. 48.
Sacculus pro capite magi. 48.
Sacculus alius pro capite ma. 48.
Sacculus pro ſtomacho magi. 48.
Sacculus alius pro ſtōcho ma. 48.
Sacculus pro pulſibus magi. 48.
Sacculus pro fianchis magi. 48.
Stomatichum calidū Nico. 48.
Stomatichum frigidum Nico. 48.
Stomatichum laxatiuum. 48.
Specierum pro cōpoſta ma. 48.
Specierum pro ceruelato ma. 48.
Salſa confecta magiſtrale. 48.
Syrupi acetoſi ſimplicis Meſ. 48.
Syrupi de radicibus Meſ. 49.
Syrupi de duabus radicibus magiſtrale. 49.
Syrupi de ſucco endiuie. 49.
Syrupi de endiuie magi. 49.
Syrupus alius de endiuia Gentil. 49.
Syrupi roſati ex infuſiōe Meſ. 49.
Syrupi de roſis ſiccis magi. 49.
Syrupi de ſucco roſarum. 49.
Syrupi de ſucco acetoſe Meſ. 49.
Syrupi de agreſta Meſue. 49.
Syrupi de papauere Meſue. 49.
Syrupi de pomis ſimplicis Meſ. 49.
Syrupi de pomis cōpoſiti Meſ. 49.
Syrupi de granis myrti Meſ. 49.
Syrupi de myrtis magiſtra. 50.
Syrupi de corticibus citri Meſ. 50.
Syrupi de acetoſitate citri Meſ. 50.
Syrupi violati cōpoſiti Meſue. 50
Syrupi violati ex ifuſione Meſ. 50.
Syrupi de iniubis Meſue. 50.
Syrupi de ſcabioſa Magiſtra. 50.
Syrupi de granatis Meſue. 50.
Syrupi de mentba Meſue. 50.
Syrupi de biçantijs ſiue denorū Meſue. 50.

Sy[rupi] de fumoterre Meſue. 50.
Syrupi de praſio Meſue. 50.
Syrupi de abſinthio Meſue. 50.
Syrupi de epithimo Meſue. 51.
Syrupi de thimo Meſue. 51.
Syrupi de arthemiſia magiſtra. 51.
Syrupi de ſticados Meſue. 51.
Syrupi de hyſſopo Meſue. 51.
Syrupi de liquiritia Meſue. 51.
Syrupi de eupatorio Meſue. 51.
Syrupi de calamẽto Meſue. 52.
Syrupi ad matricẽ magiſtralis 52.
Syrupi cordialis magiſtralis. 52.
Syrupi de cicorea Guilelmi. 52.
Syrupi ſabor regis Meſue. 52.
Syrupi diamoron Meſue. 52.
Syrupi de lymonibus. 52.
Syrupi de ribes. 52.
Triaſandali Nicolai. 52.
Terſes ad ordorem vrine. 52.
Triſera magna Nicolai. 52.
Triſera perſica Meſue. 52.
Triſera minor ex arte ſenonis Meſue. 52.
Tyriaca magna Andromachi. 53.
Tyriaca Galeni. 53.
Trociſci diarodon Meſue. 53.
Trociſci de roſis minores Meſ. 53.
Trociſci de roſis maiores Meſ. 53.
Trociſci de roſ. ⁊ eupatorio Meſ. 53.
Trociſci de reubarbaro Meſ. 54.
Trociſci de cãphora Meſue. 54.
Trociſci de ſpodio Meſue. 54.
Trociſci de ſpodio cum ſemine acetoſe Meſue. 54.
Trociſci de berberis Meſue. 54.
Trociſci de abſinthio Meſue. 54.
Trociſci de alkekengi Meſue. 54.
Trociſci de capparibus Meſue. 54.
Trociſci de eupatorio Meſue. 54.
Trociſci de Karabe Meſue. 54.
Trociſci de myrra Raſis. 54.
Trociſci de terra ſigillata Meſ. 55.
Trociſci dianiſi Meſue. 55.
Trociſci de agarico Meſue. 55.
Trociſci alandal Meſue. 55.
Trociſci diacoralli Nicolai. 55.
Trociſci de tyro Nicolai. 55.
Trociſci de ſquilla Nicolai. 55.
Trociſci andrachadō .i. Andro. 55.
Trociſci de vipera Auicenne. 55.
Trociſci de ramich Meſue. 55.
Tortelle de ſeni ſm Matth. ſyl. 56.
Trociſci de violis ſiue trociſci amech in antidotario Meſue. 56.
Trociſci de violis Meſue in ſua pratica in caplo de aſmate. 56.
Trociſci de lacca Meſue. 56.
Trociſci cochion Auicenne. 56.
Trociſci de ligno aloe Meſue. 56.
Trociſci de balauſtys Auicẽne. 56.
Trociſci de ſandalis Meſue. 56.
Trociſci croci magnetis Nicolai. 56.
Trociſci idiocri Nicolai. 56.
Unguentum gratia dei. 56.
Unguẽtuz ſanans vlcera antiqua. 56.
Unguẽtũ alfeſtricon Meſue. 56.
Oleuz de oleãdro qđ intrat in ſuprascripto vnguẽto cũ ꝯfectio. 56.
Unguentũ aureũ Meſue. 56.
Unguentum ad rapas ⁊ reſtas equorum. 56.
Unguẽtũ idẽ ad rapas ⁊ reſtas equoꝝ quōdã dñi dñi Barnabonis. 56.
Unguẽtũ de elleboro ad tineã. 56.
Unguentũ de ſemperuiua. 57.
Unguentum de plumbo Leonardi de preda palea. 57.
Unguentum mirabile de cancris fluuialibus. 57.
Unguẽtũ p ſtomacho magiſtrale. 57.
Unguẽtũ ſandalinũ Meſue. 57.
Unguẽtũ pro renibus Blaſij. 57.
Unguẽtũ Galeni Meſue. 57.
Unguẽtũ populeon Nicolai. 57.
Unguentũ martiaton Nicolai. 57.
Unguẽtũ arogon Nicolai. 57.
Unguẽtum agrippe Nicolai. 58.
Ungm dialthee ſubtilis Nicolai. 58.
Unguẽtũ ſtafiſagrie magiſtrale. 58.
Unguẽtũ de citro Nicolai. 58.
Unguẽtũ martiaton aliud. 58.
Ungm artanithe magnũ Meſue. 58.
Unguentum aliud artanithe paruum Meſue. 58.
Unguẽtũ egyptiacũ Meſue. 58.
Unguẽtũ de bdellio Meſue. 58.
Ungm pro vlnibus mõtagnane. 58.
Ungm pro pectore magiſtrale. 58.
Unguẽtũ apoſtoloꝝ Auicẽne. 58.
Unguẽtũ ad ſcabiẽ magiſtrale. 59.
Unguentuz ad ſcabiem pro pueris mõtagnane. 59.
Unguẽtũ ad ſcabiẽ pro canibus. 59.
Ungm de ceruſa crudũ magiſtrale. 59.
Ungm de ceruſe coctũ magiſtrale. 59.
Unguentum de lythargirio coctũ magiſtrale. 59.
Ungm de minio coctũ magiſtrale. 59.
Unguentũ baſilicon minus. 59.
Ungm citrinũ ſiue cõmune. 59.
Ungm de dragagãtis pectorale. 59.
Ungm de adipibus magiſtrale. 59.
Unguentuz comitiſſe Guilelmi de Uarignana. 59.
Ungm de antera magiſtrale. 59.
Ungm ad combuſtionẽ ignis. 59.
Ungm ad fiſſuras mãmillaꝝ. 59.
Ungm ad Nicodemũ Meſue. 59.
Ungm baſilicon magnũ Meſue. 59.
Ungm ceraſeos magnũ Meſue. 59.
Ungm ceraſeos paruũ Meſue. 59.
Ungm alabaſtrũ nardi ꝓcioſi. 59.
Zucchar roſatũ Meſue. 59.
Zuccharum violatum Meſue. 59.

De artificio cere.

Ad faciendum ceram rubeã. 60.
Ad faciendũ ceram viridem. 60.
Ad faciendum ceram nigram. 60.
Ad faciendũ ceram albam. 60.
Alius modus dealbandi ceram. 60.
Modus laborandi ceram ſupraſcriptam. 60.
Modus menſurandi ceram laborandam. 60.

De artificio zucchari.

Ad faciendum coriandros ſolios. 60.
Ad faciẽdũ coriãdros criſpos. 60.
Ad faciẽdũ cinnamomi ꝯfectũ. 60.
Ad ꝯficiendum amigdalas. 60.
Ad conficiendum rancetos. 60.
Ad conficiendum gariofilos. 60.
Ad faciendum confectiones bene criſpas. 60.
Ad conficiendum aniſos. 60.
Ad faciendum pineas. 60.
Ad conficiendum auellanas. 60.
Ad faciendũ muſcardinos. 61.
Ad conficiendum pignocatam. 61.
Ad faciendũ morſellatam. 61.
Ad faciendum zinziberatam. 61.
Ad faciẽdũ fructus ⁊ alalia. 61.
Ad faciendum penidios. 61.
Ad faciẽdũ manuſchriſti roſatum. 61.
Ad faciẽdũ manuſchriſti violatuz. 61.
Ad faciẽdũ manuſchriſti cũ perlis. 61.
Ad faciendum manuſchriſti cum fragmentis. 61.
Ad faciendum ſaponeam. 61.
Ad faciẽdũ ſaponeã de Uenetis. 61.
Ad dãdũ colorẽ zuccharo rubeũ. 61.
Ad faciẽdũ colorẽ viridem. 61.
Ad faciẽdũ colorẽ celeſtinum. 61.
Ad faciendũ colorem glaucum. 61.
Ad faciendũ colorẽ turchinum. 61.
Ad faciendũ colorẽ morellum. 61.
Ad faciendũ martiapanos. 61.
Medicine que multuz ſuſtinẽt de coctione. 61.
Medicine que parum ſuſtinent de coctione. 61.
Medicine que mediocrem ſuſtinẽt de coctione. 61.
Medicine que multũ ſuſtinẽt de contritione. 62.
Medicine que parum ſuſtinent de cõtritione. 62.
Medicine que mediocrem ſuſtinẽt cõtritionem. 62.
Sequitur nobiliſſima doctrina ad cognoſcendum vrinas. 62.

Theſauri aromatarioꝝ tabula explicit.